

امام رضا سلام الله و صلواته عليه:

ان بسم الله الرحمن الرحيم اقرب الى اسم الله الاعظم من سواد العين الى بياضها

بسم الله الرحمن الرحيم، به اسم اعظم خداوند

عيون اخبار الرضا ج ۱ نزديك تر از سياهي چشم به سفيدی اش است.

بسمه تعالیٰ

مجموعه حاضر، جلد دوم از گزارش مباحث پژوهشی، علمی مرحوم استاد علامه آیة‌الله سید منیرالدین حسینی الهاشمی می‌باشد که طی ۴۲ جلسه و دو مجلد، از تاریخ ۱۳۷۶/۱۰/۱۹ الی ۱۳۷۷/۰۶/۲۱ به بحث پیرامون «مدل تنظیم سیاست‌های کلان فرهنگی» پرداخته است که این مجلد شامل جلسات ۲۱ تا ۴۲ می‌باشد.

این مجموعه جهت استفاده کلیه کسانی که در جریان تحقیق مزبور قرار دارند، از نوار، پیاده و با تعییرات جزئی لازم، مورد تصحیح قرار گرفته و عنوان گذاری شده است. لذا صرفاً ارزش تحقیقاتی دارد.

ضمناً از همه همکارانی که در تنظیم این مجموعه ما را یاری رسانده‌اند، تقدیر و تشکر می‌نماییم.

فرهنگستان علوم اسلامی

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۲۷/۰۲/۱۴

جله ۲۱

تنظیم: گروه تحقیقات مبنایی

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

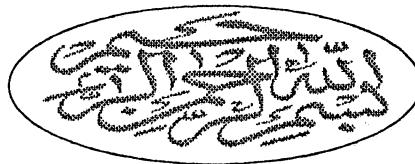
قواعد تعریف اصطلاحات مدل فرهنگی

فهرست

۱.....	* مقدمه - طرح سئوال.....
۲.....	۱/۱ - فلسفه چرایی .....
۳.....	مقدمه: طرح سوال.....
۴.....	۱- اصلاح جدول اصطلاحات فرهنگی با قید اول قرار دادن اوصاف توسعه (همفکری، همکاری و همدلی) و قید وسط قرار دادن اوصاف کارایی(مقدورات اولیه، شکل پذیر، شکل گرفته) به دلیل جدید بودن دستگاه نظری همواره قاعده باید اساس هماهنگ سازی باشد نه تبادل ذهنی.....
۵.....	۲- ستونی بودن ترتیب توازن اصطلاحات یکی از قواعد لازم برای تعریف اصطلاحات.....
۶.....	۲/۱- علت ستونی بودن ترتیب توازن اصطلاحات .....
۷.....	۲/۲- متفاوت بودن معنای وصف و موصوف در دستگاه منطقی نظام ولایت با استعمال ادبی آن .....
۸.....	۲/۳- ادامه بیان علت ستونی بودن ترتیب توازن اصطلاحات.....
۹.....	۲/۴- به کار گیری قاعده فوق در تعریف اصطلاحات .....
۱۰.....	۳- تعریف همفکری مقدورات شکل پذیر عدالت.....
۱۱.....	۳/۱- قرار گرفتن تعریف تکاملی همفکری و مقدورات شکل پذیر در تعریف اصطلاح فوق.....
۱۲.....	۴- راههای اثبات کارآمدی طرحهای تنظیمی.....
۱۳.....	۴/۱- اثبات ارتباط مباحثت با مبنای و سطح اول از اثبات کارآمدی.....

۱۴/۲	- اثبات گستردگی و شمولیت مباحث سطح دوم اثبات کارآمدی.....
۵	
۱۳/۳	- اثبات کارآین عینی مباحث سطح سوم اثبات کارآمدی.....
۵	
۱۴/۴	- توصیه به تکیه بر سطح چهارم برای اثبات کارآمدی طرحهای تنظیمی .....
۵	
۱۵	- ادامه تعریف همفرکری مقدورات شکل پذیر عدالت.....
۶	
۱۶/۱	- گمانه اجتماعی بر مجرور تکامل نظام موضوعات پژوهی تکاملی همفرکری مقید به گمانه .....
۶	
۱۷/۲	- وجود قید اجتماعی در کلیه تعاریف.....
۷	
۱۸/۳	- اساس نبودن گمانه زنی در موضوعات ساده در همفرکری اجتماعی.....
۷	
۱۹/۴	- «شکل پذیر دانستن مواد اولیه با توجه به روابط قدرت تکاملی» تعریف تکاملی مقدورات شکل پذیر مقید به مقدورات .....
۷	
۲۰/۵	- تعریف «همفرکری مقدورات شکل پذیر» به گمانه نسبت به روابط قدرت تکاملی .....
۸	
۲۱/۶	- تعریف عدالت تکاملی مقید به ترتیب به «تکامل ترتیب حدود اجتماعی».....
۸	
۲۲/۷	- «ترتیب» در عدالت یعنی تعیین سطوح موضوعات .....
۹	
۲۳/۸	- تنظیم عدالت یعنی تعیین نحوه توزیع موضوعات .....
۱۰	
۲۴/۹	- تدبیر در عدالت یعنی تعیین نحوه تخصیص موضوعات .....
۱۱	
۲۵/۱۰	- تفاوت ملاحظه انتزاعی و مجموعه‌ای حقوق افراد .....
۱۱	
۲۶/۱۱	- امکان استفاده از ادات ربط از قبیل «در، از» در وصل کردن تعاریف قیود برای تعریف یک اصطلاح .....
۱۱	
۲۷/۱۲	- «تعریف همفرکری مقدورات شکل پذیر عدالت» به «گمانه زنی در مورد تکامل ترتیب مقدورات اجتماعی».....

نام جزویه:	مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
اس-تاد:	حجه الاسلام والمسلمین حسینی الهاشمی
عنوان گذار:	حجه الاسلام پیروز مند
ویراستار:	حجه الاسلام جمالی

جلسه ۲۱

۷۷/۰۲/۱۴

» ۷۳ دققه «

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

قواعد تعریف اصطلاحات مدل فرهنگی

مقدمه: طرح سوال

(س): بله طبیعتاً براساسن؛ این مفردات قرارشده اصطلاحاتمان را تعریف کنیم و در مرحله آخر تطبیق این اصطلاحات را با عنوانین مصوب بررسی کنیم سؤال دیگری که فراموش کردم آن را در نظام سوالات بنویسم این می‌باشد که ما در جدول فرهنگی بنا شد، اوصاف ساختار را مقدم کنیم ولی در درون سه قیدی‌ها ما ابتدا تا اوصاف توسعه را و سپس اوصاف ساختار و در آخر اوصاف کارآیی را قرار دادیم نسبتها الان با بررسی مجدد این سؤال پیش می‌آید که چرا نسبت به سه دسته (اوصاف نه در درون هر دسته اوصاف بلکه نسبت به مجموعه اوصاف کارآیی و توسعه و ساختار) باز همین قاعده را پیاده نمی‌کنیم؟ که طبیعتاً ساختار قید سوم و کارآیی قید دوم قرار می‌گیرد هست

حجۃ الاسلام پیروزمند: روند پیشنهادی در جلسات گذشته به این صورت بود که ما از جدول اوصاف جامعه یک جدول فرهنگی استخراج و سپس براساس آن عنوانین مجمع را طبقه‌بندی و عنوانین مصوب را مدلمند کیم. در جلسات اخیر ابتدا مدل فرهنگی را از جدول جامعه استخراج کردیم و سپس برای تعریف کردن واژه‌ها و اصطلاحات جدول فرهنگی لازم شد که هر کدام از واژه‌ها در سه سطح تعریف شود سپس برای اینکه هر قید ۹ بار در جدول تکرار شده و قرار هم شد که تعریف تکراری نداشته باشیم در مرحله بعد این اوصاف در موضوع هم ضرب شده‌اند که نهایتاً در جلسه قبل بنا شد سطر اول از هر سه سطر جدول جامعه که فعل موضوعیاً یا علت را بیان می‌کند مبدأ تقسیم و تکثیر مجدد قرار بگیرند. به این ترتیب هر کدام از ۹ موصوف ما، ۹ تعریف پیدا کرد.

حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی: که در حقیقت یکبار مفهومی و یکبار موضوعی تکثیر شدند.

۲- ستونی بودن ترتیب توازن اصطلاحات یکی از قواعد لازم برای تعریف اصطلاحات (س): حال از این جدول فرهنگی که بگذریم، وارد اصطلاحات می‌شویم در قدم اول باید بررسی کنیم که چگونه باید اصطلاحات را معنا کنیم و طبق قاعده هر وصف تکرار می‌شود، این ۹ باری که تکرار می‌شود، باید بینیم هر کدام از تعاریف در چه منزلتی قرار می‌گیرد. حضرتعالی دو قاعده فرمودید: ۱- از هر سه قید در یک اصطلاح منزلت قید اول انتزاعی و قید دوم مجموعه‌ای و قید سوم تکاملی می‌باشد. ۲- هر قید در ۹ خانه تکرار می‌شود که متناسب با شیب از بالا وزن تعریف مشخص می‌شود.

(ج): یعنی تناسب اوزان به تناسب منزلت می‌باشد.
(س): حالا این قاعده را مشخص‌تر تطبیق می‌کنیم مثلاً ۹ تعریف راجع به مقدورات شکل پذیر بصورت مشخص کجا قرار می‌گیرند؟

(ج): سنگینترین خانه، اولین خانه گوشة سمت راست بالای جدول اصطلاحات است که هر سه قید آن تکاملی معنا می‌شود و سبکترین خانه گوشة سمت چپ پایین جدول است که هر سه قید آن انتزاعی معنا می‌گردد.
(س): ترتیب اوزان سطrix است یا ستونی؟ یعنی بعد از مقدورات شکل پذیر، همفکری، عدالت پایین می‌آید یا اینکه اولی از بلوک دوم؟

(ج): ۹ ترتیب ارزشی آن بدین قرار است، ۶۴، ۳۲ و ۱۶ در ستون اول، ۳۲، ۱۶ و ۸ در ستون دوم، ۱۶، ۸ و ۴ در ستون سوم دوباره بر می‌گردیم اینجا، ۳۲، ۱۶ و ۸ در ستون چهارم، ۱۶، ۸ و ۴ در ستون پنجم، ۸، ۴ و ۲ در ستون ششم.

۱- اصلاح جدول اصطلاحات فرهنگی با قید اول قرار دادن اوصاف توسعه (همفکری، همکاری و همدلی) و قید وسط قرار دادن اوصاف کارایی (مقدورات اولیه، شکل پذیر، شکل گرفته) به دلیل جدید بودن دستگاه نظری همواره قاعده باید اساس هماهنگ سازی باشد نه تبادل ذهنی (ج): بنابر قاعده که ساختار فرهنگی هست اول و همکار فرهنگی دوم باشد.

(س): سوال از رابطه همفکری، همکاری و همدلی با مقدورات شکل پذیر اولیه و شکل گرفته می‌باشد به اینکه جای سه تا باید با این سه تا عوض شود یعنی مقدورات شکل پذیر اولیه و شکل گرفته پایین و همفکری، همکاری و همدلی بالا بیناید آیا این کار لازم است یا نه؟

(ج): یعنی ساختار را موصوف دوم و قاعده‌تاً امور اقتصادی در مرتبه قبل و در مرتبه قبل از امور اقتصادی امور توسعه می‌باشد.

(س): البته کار مقداری پیچیده تر می‌شود.

(ج): که بدون توضیح حتماً معنا نمی‌شود

(س): پس طبق قاعده باید اینگونه باشد.

(ج): بله قاعده‌اش را باید حفظ کنید ما باید بتوانیم مقنن بکنیم ولو سرعت انتقال نداشته باشد البته باید قاعده‌مند هم نحوه تشریحش را پیدا بکند و این نکته بسیار مهم است ذهن ما مأنوس به یک چیزهایی است و چون مأنوس است تبادر روی انس و پذیرش کار می‌کند غیر متأبدار یعنی به ذهن ثقلی می‌آید و متناسب با ارتكازات پذیرش فرهنگ موجود نیست. اگر دستگاه نظری یک دستگاه جدید باشد، ما باید مرتبأ به قاعده و نه به استنباط ذهنی کنترل کنیم.

۲/۱- علت ستونی بودن ترتیب توازن اصطلاحات

(ج): بله حتماً ستونی بیاورید البته قاعده‌اش را بیان می‌کنم. ما وقتی سطر و ستون می‌کنیم اگر بخواهیم اینها را در سطر ببریم به چه ترتیب و وقتی بخواهیم ستونی بالا ببریم چه ترتیب می‌باشد؟

(س): موقعی که ما بحث نظام تعریف را دانستیم یک اشکالی به ما کردند که چرا سطر را نبردید؟

(ج): اگر مضاف و مضاف‌الیه باشد باید سطربی ببرید ولی الان صفت و موصوف است یعنی موصوف دوم و بر حسب وصف می‌باشد باید نسبت به سه وصفی که دارد بدلیل اول بودنش ۳ تاییش در سطر اول بیاید زیرا مفروض این است که آنچه در اینجا هست مقدم است بر آنچه که در اینجا می‌باشد. اینها از شئون این می‌باشند، یعنی مرتب‌آین وصف را ذکر می‌کنند.

(س): در وصف و موصوف هم اشکال می‌کنند و می‌گویند: ما وقتی می‌گوییم...

(ج): اینطرف، در سطر تکرار شده است. من متوجه هستم که اشکال آنها چیست؟ بنا بر این می‌توانند برحسب ستون، سطر را انتخاب کنند (در بودن آن به سطر بعد) ولکن مفروض ما این است که اول سطر را و بعد ستون را نوشیم. لذا همین تقدمها را در سطر باز رعایت کنید.

۲/۲- متفاوت بودن معنای وصف و موصوف در دستگاه

منطقی نظام ولایت با استعمال ادبی آن

(س): ما در وصف و موصوف‌ها مثلاً ولایت تولی، تولی را موصوف می‌دانیم و حال اینکه ظاهرآ قاعده‌ادبی آن بر عکس است زیرا مثلاً می‌گویند سبب شیرین که در این ترکیب صفت و موصوفی وصف دوم می‌آید و حال اینکه ما موصوف یا موضوع یا اعم را قید دوم می‌گیریم.

(س): ما ۹ تعریف برای مقدورات شکل پذیر داریم، مقدورات شکل پذیر را در مقدورات، موانع و مقاصد ضرب کردیم که ظاهرآ منزلت مقدورات ۴ و موانع ۲ و مقاصد ۱ می‌آید. در اینجا تعریف تکاملی از مقدورات شکل پذیر که در مقدورات ضرب شده، در قسمت تکامل می‌آید. حال جایگاه دومی در کجاست؟

(ج): بنابر اصلاحی که انجام گرفت دومی همفکری می‌شود و بالا می‌آید در اینجا همفکری و عدالت‌نش تکاملی است.

(س): حالا ما می‌توانیم تک قیدی معلوم بگوییم، یعنی بگوییم: در اینجا تعریف مقدورات شکل پذیر اینگونه است. در دومی چه تغییری می‌کند؟

(ج): دومی را باید یک درجه پایینتر بیاورید.

(س): این مطلب برای کل ۹ تای مقدورات شکل پذیر است حال در خود «مقدورات، موانع و مقاصد» و «انتزاعی، مجموعه‌ای، تکاملی» ترتیب اوزان چگونه می‌باشد؟ اگر مقدورات ۴ باشد، تکاملی مقدورات وزین‌ترین اثر می‌شود.

(ج): تکاملی مقدورات بالاترین خانه‌مان است.

(س): ما اگر از یک تا ۹ بخواهیم شماره گذاریم این را یک می‌گذاریم.

(ج): خیر از بالا به پایین نمی‌آید.

(س): این تکاملی از مقدورات است.

(ج): یعنی این ۴ است.

(س): البته الان از بالا به پایین نوشتم ولی درست این بود که تکامل بالا باشد.

(ج): در موانع هم عین همین عمل می‌کنید؟

(س): یعنی این بار ستونی می‌آید؟

پذیر داریم و می‌خواهیم این ۹ تعریف مقدورات شکل‌پذیر را به این ۹ تا تطبیق بدهیم و بنا شد ستونی هم باشد، یعنی تعریف تکاملی که قید مقدورات خورده در وزین‌ترین خانه و تعریف مجموعه‌ای از همان مقدورات زیر و همچنین تعریف انتزاعی در پایین‌تر قرار بگیرد. در ۹ تای همفکری هم که متفرق شده باز ترتیب، ستونی است.

(ج): بله، درست است.

۳- تعریف همفکری مقدورات شکل‌پذیر عدالت
۳/۱- قرار گرفتن تعریف تکاملی همفکری و مقدورات شکل‌پذیر در تعریف اصطلاح فو

(س): پس ما تعاریف را طبق این قاعده می‌نویسیم حال در متن تعاریف می‌آییم در اصطلاح «همفکری مقدورات شکل‌پذیر عدالت» تعریف تکاملی، همفکری، تکاملی و مقدورات شکل‌پذیر در این تعریف می‌آید البته تعریف تکاملی، همفکری، قید گمانه و مقدورات شکل‌پذیر قید مقدورات خورده است:

۴- راههای اثبات کارآمدی طرحهای تنظیمی

(ج): آیا شما مقدورات را هم مفهومی و موضوعی تقسیم کردید؟

(س): قیدهای دوم قیدهای موضوعی می‌باشند.

(ج): در مقدوراتی که شما گفتید شکل‌پذیر است، تکاملی اش قید مفهومی آن است. اما قید موضوعی آن خود مقدورات به نفسه است.

(س): بله، مقدورات در سه موضوع «مقدورات، موانع، مقاصد» ضرب شده است.

(ج): بنابراین زیربخش همه اینها شکل‌پذیر بوده است.

(ج): ما کار به این نداریم که از نظر ادبیات فارسی چگونه کار می‌کنند؟

۲/۳- ادامه بیان علت ستونی بودن ترتیب توازن اصطلاحات

(س): وصف و موصوف یک معنا بیشتر ندارد.

(ج): مضارف و مضارف الیه یک معنا و وصف و موصوف هم یک معنا دارد. در اضافه «کتاب من» «کتاب» را اول و «من» را بعد می‌آورید ولی در وصف و موصوف «سبب» در اول و بعد «شیرین» را می‌آوریم. حالا ما

می‌خواهیم در آینجا تکثیر بکنیم و مفروضمان هم این است که به لحاظ این طبقه‌بندی اوصاف مثلاً این وصف (مقدورات) متغیر اصلی و این وصف متغیر فرعی و آن وصف (موانع و مقاصد) متغیر تبعی است. اگر بناشد اینگونه باشد، آنوقت شما ذیل این هر چیزی را که می‌نویسید دارای متغیر اصلی است بنابراین اوصافی که دارای متغیر اصلی هستند در سطر و اوصافی که دارای متغیر فرعی هستند جلوتر و متغیرهای فرعی هم از متغیرهای تبعی جلوتر می‌باشند بعبارت دیگر جدول نویسی ما و اختصار عبارات حکم می‌کند که چگونه معنا کنیم بنابراین قواعد اصطلاحی ما اینگونه است و ممکن است شما بگویید این قواعد اصطلاحی با قواعد اصطلاحات ادبیات همخوانی ندارند.

(س): حال به بحث برگردیم. بنابراین از پایین به بالا قابل شماره‌گذاری هستند و ترتیب آنها ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱ می‌شود.

۲/۴- به کار گیری قاعده فوق در تعریف اصطلاحات

حالا ما می‌خواهیم این ۹ تا را در ۹ تای جدول قرار بدهیم. مثلاً ما در جدول اصطلاحات ۹ تا مقدورات شکل

بیاندازد، یعنی اگر از پایه خراب باشد ما را بیشتر منحرف می‌کند.

(ج): مهم همینجا است این سطح دوم از استدلال برای کسی است که اصلاً قایل نیست که از زیر بنا بحث کنیم و تنها قایل است که اگر شما جواب مسائل بیشتری را دادید کارتان درست است، آنوقت ما مدعی می‌شویم که بیشترین جواب را می‌توانیم بدّهیم. مثلاً می‌گوییم ما می‌توانیم نسبتهاي بین شش موضوع (وحدت و کثرت، زمان و مکان، اختیار و آگاهی) که عامترین موضوعات در سطح جهانی بینی هستند را تمام کنیم مثلاً اگر در نسبت بین وحدت و کثرت توانیم نسبت تغییرات کثرت را به تغییرات وحدت پاسخگو باشیم در مرتبه بعد در تبیین مسئله مجموعه‌سازی در زمان و مکان تغییرات ساختار و تغییرات توسعه دچار مشکل می‌شویم همچنین اگر توانیم از اختیار و آگاهی تفسیری همراه‌پنگ ارایه دهیم باز در مجموعه سازی دچار مشکل می‌شویم.

۴/۳- اثبات کارآیی عینی مباحث سطح سوم اثبات کارآمدی

مرحله سوم اثبات کارآمدی در عینیت است به عبارت دیگر در سطح دوم کارآمدی شما می‌گوئید از نظر نظری هر موضوعی را که به ما بدهید می‌توانیم در دستگاه خود جایگاه آن را مشخص کنیم و لذا انتزاعی به موضوعات نگاه نمی‌کنیم.

۴/۴- توصیه به تکیه بر سطح دوم برای اثبات کارآمدی طرحهای تنظیمی

(س): ما در این مجموعه کار به کدام سطح از کارآمدی توجه داشته باشیم؟

(ج): شما باید به سطح دوم توجه داشته باشید مثلاً

(س): یعنی ما ابتدا برای مقدورات شکل پذیر با سه قید مفهومی «انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی» تعریف کردیم البته قبل از پرداختن به این مطلب سوالی مطرح است به اینکه آیا ما فقط می‌خواهیم ربط منطقی و اتفاق منطقی این مدل را برای مخاطب اثبات کنیم یا اینکه بدنیال کارآمدی عینی آن هستیم؟

۴/۱- اثبات ارتباط مباحث با مبنا و سطح اول از اثبات کارآمدی

(ج): کارآمدی سه مرحله دارد. گاهی می‌گویید کارآمدی مبنایی و اثبات ارتباط مباحث با فلسفه و مبنا، یعنی یک مبنا توائسته اتصال زنجیره‌ای خودش را تا مهره مورد بحث اثبات کند. در بحث کارآمدی روش نفی غیر می‌شود مثلاً می‌گویند: حرکت و تکامل جز به ولايت و تولی تعریف نمی‌شود و باید حرکت به خود حرکت بشود باید کیفیت و قاعده‌مندی خاصی حاکم بر آن نباشد، بلکه خودش موحد قاعده و نسبت باشد. بنابراین باید اختیار در آن اصل باشد و هرگاه اختیار سه بار در خودش ضرب بشود، ولايت می‌شود. یعنی اختیار تعلق داشته باشد به اختیاری که آن اختیار توسعه اختیار اول را اختیار می‌کند که این مفهوم ولايت می‌شود. بنابراین، این سیر سیری است که نفی غیر می‌کند.

۴/۲- اثبات گسترده‌گی و شمولیت مباحث سطح دوم اثبات کارآمدی

راه دوم کارآمدی گسترش تلامیم است یعنی به شما می‌گوید آیا با مبنای خودتان می‌توانید به اندازه ما گسترده‌گی قدرت و تلامیم داشته باشید؟

(س): ممکن است این گسترده‌گی ما را به اشتباه

(س): این تعریف مربوط به همفکری می‌شود.

(ج): یا می‌توان گفت «گمانه زنی جهت‌دار در روش تکامل نسبت بین موضوعات».

(س): جهت‌دارش را از کجا آوردید؟

(ج): جهتش مگر تکامل نبود که همیشه به جهت اضافه می‌شد.

(س): بجای بر محور تکامل...

(ج): جهت‌دار می‌شود.

(س): جهت‌دار مطلب را نمی‌رساند. زیرا خود جهت را هم بعد می‌خواهیم بگوییم تکامل پیدا می‌کند.

(ج): قصد ما این است که معنای جهتنی در آن به یک نحوی آورده شود. خود تکامل قاعده‌آتاً جهت‌دار است.

(س): بله، جهت دار است متهی، باید یک چیزی را موضوع قرار بدھیم که بعد بتوانیم بگوییم اینگونه انتزاعی و اینگونه مجموعه‌ای و اینگونه تکاملی می‌باشد.

(ج): در تعریف انتزاعی گفتید: همفکری در موضوعات ساده و مستقل از سایر موضوعات یا گمانه زنی نسبت به موضوعات ساده و مستقل از سایر موضوعات در تعریف مجموعه‌ای هم گفتید. گمانه زنی نسبت به نظام موضوعات با روشنی که قدرت ملاحظه نسبت را دارد البته یادمان باشد که این قید توضیحی نسبت به روش (نظام موضوعات) در هر سه‌تای اینها می‌باشد.

(س): یک موضوع مشترک و یک روش مشترک برای همفکری وجود دارد.

(ج): روش وقتی که ساده باشد آیا خود موضوعی که روش و فلسفه است جزو همفکری است یا نه؟ ممکن است بگویید که در جدول نیست و حالا که نیست موضوع را اینجا چه بگیریم؟ آیا گمانه زنی درست است. پس بجای

شما می‌گویید: مجموعه جامعه شناسی در دنیا ساخته‌اند ولی دین را زیر بليط جامعه شناسی آورده‌اند. ما نظام اجتماعی را متناسب با نظام تشریعی، نظام تکوینی تعریف می‌کنیم در تعریف دین حداقل دو فرض وجود دارد یا دین برآمده از جامعه است یا حقیقت دارد و اگر حقیقت داشته باشد ما می‌توانیم منزلتش را به رسمیت بشناسیم ولی شما نمی‌توانید بشناسیم پس در یک فرض گسترش عملکرد ما خیلی بیشتر است.

۵- ادامه تعریف همفکری مقدورات شکل پذیر عدالت

۵/۱- گمانه اجتماعی بر محور تکامل نظام موضوعات تعریف تکاملی همفکری مقید به گمانه

(س): حال به تعریف اصطلاحات بر می‌گردیم و از اولین خانه که وزین‌ترین خانه باشد شروع می‌کنیم اولین اصطلاح «همفکری، مقدورات شکل پذیر، عدالت» می‌باشد و در ابتدا می‌خواهیم از همفکری تعریف تکاملی ارایه دهیم.

(ج): موضوعاً و مفهوماً چه چیزی است؟

(س): مفهوماً تعریف تکاملی آن، همفکری بر محور تکامل نظام موضوعات و روش ملاحظه نسبت بین موضوعات می‌باشد سپس همفکری در جدول جامعه به...

(ج): گمانه، گزینش، پردازش تقسیم می‌شود.

(س): گمانه، گزینش، پردازش باید ضرب در همفکری بشود. حالا می‌گوییم همفکری بر محور گمانه نسبت به تکامل نظام موضوعات ...

(ج): کلمه همفکری را می‌توانیم برداریم و بجای آن گمانه زنی بر محور تکامل نظام و روش ملاحظه نسبت بین موضوعات را بگذاریم حال آیا نظام موضوعات مقدم است یا روش؟ به نظر می‌رسد که باید روش مقدم باشد.

۵/۳- اساس نبودن گمانه زنی در موضوعات ساده در

همفکری اجتماعی

(ج): در آن خانه پایینی که سبکتر است می‌گویید: گمانه‌های اجتماعی روی موضوعات ساده، وزنش بسیار کم است و لذا باید تخصیص به آن هم بسیار کم داده شود البته برای ما وزن خیلی کم دارد ولی اینطور نیست که بالمره تا آخر کار وجود نداشته باشد ما باید وزنش را بدانیم که چقدر است به تعبیر دیگر ما به عمل انتزاع کار داریم ولی عمل انتزاع را هرگز جوهره و رکن اصلی تنظیماتمان قرار نمی‌دهیم. تنظیمات به نسبت بین امور می‌چرخد.

(س): یعنی اساس همفکری نمی‌تواند بشود.

(ج): احسنت! ولی ابزار همفکری در سطح ساده می‌شود یعنی شما می‌گوئید: با ادبیات فارسی و صفات و موصوف را اینطوری می‌کنیم و شعر را اینطوری می‌خوانیم و امثال ذلك، حال سوال می‌کنم که محتوای هنر شما چیست؟ و شما می‌گویید در اینجا دیگر محتوای هنر را می‌سنجم به اینکه این حرکت چه حالتی را باید به نسبت چیزهای دیگر بوجود بیاورد، یعنی همه موارد را شعری اداره نمی‌کنید.

۵/۴- «شکل پذیر دانستن مواد اولیه با توجه به روابط قدرت تکاملی» تعریف تکاملی مقدورات شکل پذیر مقید به مقدورات

(س): حال در اصطلاح اول نوبت به مقدورات شکل پذیر می‌رسد که معنای تکاملی اش را باید ذکر کنیم.

(ج): باز آنهم باید این وصف سطح ساده، سطح مجموعه‌ای و سطح تکاملی داشته باشد.

(س): معنای تکاملی مقدورات شکل پذیر اینگونه شد

عمل فکر کردن گمانه زدن را بگذارید.

(س): یعنی در همفکری سه فعل صورت می‌گیزد فعل اول در قسمت اول می‌آید.

(ج): من یک اشکال می‌کنم گمانه زنی در اینجا کار فرد است یا کار جامعه؟

(س): اینجا طبیعتاً وصف اجتماعی است.

(ج): پس گمانه اجتماعی است. حال آیا گمانه اجتماعی در موضوعات ساده فرض دارد؟

۵/۲- وجود قيد اجتماعی در کلیه تعاریف

(س): این یک بحث دیگر است اگر اجتماعی را قید مجموعه کردیم از اول باید بگوییم همه (حتی انتزاعیش) مجموعه‌ای است.

(ج): در جامعه‌ای بدلیل اینکه روش آن جامعه انتزاعی است به قضایا ساده برخورد می‌کنند.

(س): پس ما تفاوت انتزاع و غیر انتزاع را در فردی و اجتماعی بودن بیاوریم و از اول موضوع را در جامعه بیاوریم.

(ج): بله، در جامعه است یعنی افراد جامعه در حوزه‌هایی انتزاعی فکر می‌کنند. بنابراین گمانه اجتماعی در موضوعات ساده، گمانه اجتماعی در نسبت بین موضوعات، گمانه اجتماعی در تکامل نسبت می‌یابد.

(س): قید روش می‌خواهد بیاوریم یا نه؟

(ج): خیر.

(س): پس در مرحله بعد بجای گمانه، گزینش و پردازش می‌گذاریم تا ۹ تا تعریف بدست بیاید.

تکاملی بزیم.

(ج): احسنت! پس می‌شود: گمانه نسبت به روابط تکاملی، قدرت ترتیبی یا ترتیب قدرت.

(س): فعلاً گمانه را کنار بگذاریم. شما همین تعریف تکاملی عدالت را مقید به ترتیب و بعد با تعریف همفکری ترکیب کنید.

(ج): باید تعریف انتزاعی ترتیب را داشته باشیم.

(س): خیر خود ترتیب را انتزاعی، مجموعه‌ای معنا نکردیم بلکه عدالت را انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی معنا کردیم.

(ج): تکامل در ترتیب، تنظیم، تدبیر. حال عدالت را چگونه تعریف کردیم؟

(س): اصل عدالت را به رعایت حد و حق تعریف کردیم ولی بعد آنرا در سه سطح معنی کردیم.

(ج): حد و حق در شکل ساده، حد در شکل مجموعه (یعنی آنچیزی که قانون را می‌سازد) حد در شکلی که تکامل قانون را تحويل بدهد. حال در اولین خانه این تعریف «تعیین حدود اجتماعی ترتیب، تنظیم، تدبیر در شکل تکاملی» را می‌آوریم.

(س): یعنی هر سه (ترتیب، تنظیم، تدبیر) را در تکاملی آوردید. آیا بنا نبود که ترتیب را در خانه دوم بیاوریم؟

(ج): یعنی یک جا باید ترتیب را بگذاریم که به معنای تعیین حدود اجتماعی، ترتیب در شکل تکاملی می‌باشد.

۵/۶- وابستگی ترتیب حقوق به ترتیب قدرت، اطلاع و ثروت

(س): بله، در شکل تکاملی تعیین تنظیم، تدبیر هم داریم معنای این حدود اجتماعی ترتیب در شکل

کنه: شکل پذیر دانستن مواد اولیه با توجه به تکامل اجتماعی.

۵/۵- تعریف «همفکری مقدورات شکل پذیر» به گمانه نسبت به روابط قدرت تکاملی

(ج): باز نسبتی را که شما در بین اینها ملاحظه کردید نسبت تکاملی است، یعنی نسبت تکاملی بین مواد اولیه می‌باشدند البته یادمان نرود که مواد اولیه هم شامل انسان و هم روابط اجتماعی و هم منابع طبیعی می‌باشد و از آنجاکه موضوع «قدرت، اطلاع، ثروت» می‌باشدند باید برای قدرت مواد اولیه قائل بشویم.

(س): ما وقتی مقدورات شکل پذیر را قید قدرت می‌زنیم.

(ج): قدرت را بصورت انتزاعی می‌بینید.

۵/۶- تعریف عدالت تکاملی مقید به ترتیب به «تکامل ترتیب حدود اجتماعی»

(س): یعنی قید انسان نمی‌خورد بلکه قید قدرت می‌خورد.

(ج): قدرت انتزاعی، قدرت مجموعه‌ای، قدرت تکاملی. پس می‌گوییم: گمانه نسبت به روابط قدرت تکاملی.

(س): پس ما معنای تکاملی مقدورات شکل پذیر را گفتیم، قدرت تکاملی. حال در تعریف تکاملی عدالت هم باید بگوییم: عدالت در تدبیر.

(ج): ترتیب، تنظیم، تدبیر موضوعات عدالت می‌شوند.

(س): ما آنجا عدالت را به تکامل نظام قوانین و حقوق معنای کردیم. در اولین خانه ترتیب مورد بحث است.

(س): ما باید قید ترتیب را به این تعریف

(ج): اگر پیدایش قانون، قدرت، اطلاع، ثروت ترتیب نداشته باشد نظام اجتماعی درست نمی‌شود.

(س): این حرف علی الاصول درست است منتهی ما الان در تعریف عدالت گفته‌یم: تکامل قوانین حقوق و حالا می‌خواهیم قید ترتیب به آن بزنیم.

(ج): حالا چگونه مراتب را معین کنیم که یک عده‌ای مسلط بر عده دیگر نشوند و به آنها ظلم نکنند. ترتیب چگونه نسبت به تکامل پیدا می‌کند؟

۵-۶-۲ «ترتیب» در عدالت یعنی تعیین سطوح موضوعات

(س): ترتیب در قوانین یعنی چه؟

(ج): ترتیب یعنی حدود مراتب و سطوح دارد. سازماندهی حدود، سازماندهی مراتب است ولی باید به گونه‌ای باشد که منشأ تجاوز قشر بالاتر به قشر پایین‌تر نشود.

(س): پس سازماندهی ترتیب می‌شود. تنظیم آن چیست؟

(ج): این دو چیز مربوط به سازمانی است یعنی هم ترتیب و هم تنظیمش مورد نظر است.

(س): هردوی اینها در سازماندهی است؟

(ج): بله، تدبیر هم مربوط به برنامه است.

(س): ترتیب بدون قید به چه معنا است؟

(ج): ترتیب مربوط به سطوح عمودی و تنظیم مربوط به ستون افقی آن است.

(س): بعد در قوانین که می‌آید نظام قوانین عمودی یعنی چه؟

(ج): در قوانین یک تعدد موضوعات دارید.

(س): موضوعاتی که نسبت به آن حقوقی وضع

تکاملی چیست؟

(ج): شما یک طبقاتی را در تصمیم‌گیری دارید که محال است در کار بگویند باید همه اطلاعات، همه اختیارات (قدرت) و همه ثروت را در دست همگان داد به عبارت دیگر وقتی می‌گویند: مشارکت، معنایش این نیست که جامعه هیچ نظامی و هیچ ساختاری نداشته باشد بله می‌شود ساختارش استکباری نباشد ولی نمی‌شود کار دست همه باشد مثلاً بندۀ ۲۴ ساعت وقت دارم و اگر بخواهد همه آگاهیهای بخش تجارت در ریزترین موضوع به بندۀ داده شود محال است که وقت من کافی باشد. یعنی اگر بخواهند سبد قیمت‌ها و نرخ بازار را در ۲۵۰ نوع کالای مصرفی به من بدهند من نمی‌توانم همه آنها را گوش دهم. ولذا مجبورم بگویم: عده‌ای بروند و این سبدها را بگیرند و عده دیگری هم یک تعداد از اطلاع را در شباهه روز جمع آوری کنند سپس آنها را در یک دسته‌هایی قرار دهنند و به من ارائه دهند. بنابراین بندۀ تنها با کمک دسته‌بندی و تقسیم کار می‌توانم به اطلاعات تجارت دست پیدا کنم. در جامعه هم همین‌گونه است. در قسمتی نسبت بین بازارها سنجیده و سیاستگذاری پولی می‌شود که در این قسمت اصلاً لازم نیست اطلاعات را به ریز داشته باشند بلکه تنها اطلاعات در سطح کلان کفایت می‌کند. بنابراین اطلاع برای تصمیم‌گیری است و توزیع آن حتماً ترتیب می‌خواهد قدرت و ثروت هم عین اطلاع هستند بعارت دیگر یک نظامی باید داشته باشد: مثلاً شبکه‌ای متمرکز باشد بنابراین ابتدا بخش بخش و ترتیب معین می‌کنید و بعد یک نظمی برای این رتبه‌ها و در آخر یک تدبیر و برنامه‌ای برایش ذکر می‌کنید.

(س): شما قید حقوق و قانون به آن بزنید؟

شده است.

می‌کند و نمی‌داند که چرا این مشکلات پذید می‌آید؟ ولی می‌داند که دستمزدش به خرج زن و بچه‌اش نمی‌رسد همچنین این روایت را هم از بالای منبر می‌شنود که «ماجاء به فقیر الا بما مطع به غنى» (هیچ فقیری گرسنه نمی‌شود مگر اینکه ثروتمندی بهره‌مند شود) یعنی از طرفی می‌بینند که یک ثروتمند به گونه‌ای مصرف می‌کند که اصلاً برایش قابل فهم نیست. لذا می‌گوید: کجا ای قانون اشکال دارد که در تحقیق، من دچار مشکل هستم و او دچار اسراف و تبذیر است؟ در حقیقت شما توانسته‌اید تنظیم پکید اگر این اصلی را که می‌گوید (ما جاء به فقیر، الا بما مطع غنى) در تنظیم حدود اجتماعی تان آمده بود نمی‌گفتند: که این ثروتمند به کسی ظلم نکرده و حقش این است که آنگونه مصرف کند و آن کارگر هم حقش. این است که آنگونه در مضيقه باشد.

(س): این مطلب را در مجموعه و تنظیم دادن می‌گوییم.

(ج): الان ابزاری بنام کارخانه آمده که مثلاً مال او قاف می‌باشد یا تخصیصهای اجتماعی که امکان کارخانه دار شدن یک کارخانه دار را می‌دهد. گاهی در تخصیصهای اجتماعی می‌گویند: بانک گشايش اعتبار می‌کند و گاهی می‌گویند: ۳۰۰ میلیون تومان وام به فلان آقا می‌دهیم از طرفی او ۳۰۰ میلیون تومان از پول همین فقیری که حقوق ناچیزی به آن می‌دهد در همین بانک می‌گذارد. امکاناتی که به طرف این آقا شبیب پیدا می‌کند حق همینهاست و نمی‌گویید: بانک وامهای مثلاً تولیدی بزرگ را به امور غیر اتفاقی بدهد یا کلیه ساختارهایی که انسان را می‌تواند در برابر سرمایه وسیله بکند، اینها باید حذف بشود. یعنی مقتضای عقود اسلامی ابدأ ایطوری نیست که سرمایه بر

(ج): بله، حقوق هست که آن حقوق اختیارات (یعنی قدرت، اطلاع و ثروت را) حد می‌زند و یک نظامی هم دارد که در آن کیفیت نوع موضوعات و تقسیم آنها مشخص می‌شود که عدالت تکاملی را نتیجه می‌دهد. پس مراتب معین کردن مربوط به سنجش عدالت است.

۵/۶/۳- تنظیم عدالت یعنی تعیین نحوه توزیع موضوعات

همچنین توزیع کردن موضوعات هم مربوط به عدالت است.

۵/۶/۴- تدبیر در عدالت یعنی تعیین نحوه تخصیص موضوعات

همچنین تدبیر هم مربوط به عدالت است یعنی تخصیصی را که می‌دهید مثلاً شما یک خانه‌ای در سطح دوم دارید که موضوع پنجم قرار گرفته، حالا چه تخصیصی را می‌خواهید به آن بدهید؟ شما دو مولفه را آوردید. مولفه سوم در تعیین حق تخصیص است، یعنی نسبت به تدبیری که می‌کنید.

۵/۶/۵- تفاوت ملاحظه انتزاعی و مجموعه‌ای حقوق افراد (س): یعنی ما در نظام حقوقی یک محور عمودی و افقی و نسبت بینشان را داریم و این را هم در تکامل می‌بینیم.

(ج): احسنت! که معنای آن این است که قوانین اجرایی، قوانین عامی برای عدالت می‌باشد و آن خروج موضوعی از بحث ما دارد. یعنی قوانینی است که تطبیق به عینیت پیدا می‌کند و قوانین عینی تحققی می‌باشد. قوانین عینی تحققی باید قوانینی باشند که بتوانند عدل را نه بصورت کلی التزامی محقق کنند. الان یک نفر کارگر کار

- (ج): قدرت یا اختیارات تکاملی. قدرت اجتماعی همان اختیارات اجتماعی تکاملی است.
- (س): در تعریف تکاملی عدالت هم گفتیم: تکامل ترتیب حدود اجتماعی مان می خواهیم این سه را به هم دیگر وصل کنیم.
- (ج): شما می توانید یک مقدار الفاظ تکراری را حذف کنید. مثلاً کلمه تکاملی را حذف کنید و سپس آنرا تشریح کنید.
- (س): آنچه که از نظر روشنی برای ما مهم است نوع اضافه شدن اینها به هم است.
- (ج): در نوع اضافه شدن باید حتماً آنچیزی که آخر کار است ترتیب و آنچیزی که بالاترش هست، مقدورات تان و آنچیزی که بالای بالا است گمانه زنی باشد.
- (س): این مطلب درست است ولی مهم ادات اضافه است به اینکه آیا ادات را بیاوریم یا نیاوریم مثلاً بگوییم گمانه زنی اجتماعی در مورد تکامل اختیارات اجتماعی؟
- (ج): گمانه زنی اجتماعی مربوط به اولی بود، مقدورات چگونه است؟
- (س): سوال ما همین است که آیا جای مقدورات اختیارات اجتماعی یا مقدورات را بیاوریم؟
- (ج): مقدورات را بگذارید و قدرت مربوط به قید سوم است.
- (س): سه سطح مقدورات شکل چیست؟
- (ج): «مقدورات، موانع، مقاصد» می شود. پس اولین چیزی که داریم گمانه زنی و دومنی عدالت اجتماعی و سومی ترتیب است که می شود گمانه زنی در باره مقدورات تکاملی، تعیین ترتیب اجتماعی.
- (س): در مورد مقدورات تکاملی یا بگوییم از طریق

انسان حکومت داشته باشد حالا ما این مسئله را انتزاعی نگاه کنیم در ملاحظه انتزاعی می گویند: چکار کرده که پول گیرش آمده است؟ می گویند از بانک قرض کرده اند، می گویند آیا بانک حق دارد قرض بدهد؟ می گویند: بله، در بانک، پول به امانت می گذارند و از اول شرط می کنند که هرگاه من پول را خواستم می گیرم برای همه صرف دارد که پول را بگذارند و هر موقع خواستند بگیرند. در اینصورت شما مسئله را انتزاعی و بریده بریده می بینید ولی اگر بنا باشد ارزش گذاری شود و بن ضرر من تمام شود و من بفهمم این پولی را که اینجا می گذارم ابزار کم شدن مزد من و زیادتر شدن اجرت کار او می شود من پولم را که بمنزله یک برگه رأی دادن است (رأی اقتصادی) به بانک نمی دهم یعنی به چنین چیزی رأی اقتصادی نمی دهم. پس اگر عدالت را تحقیقی بدانید و نه التزام به کلیات، آنوقت تعیین حدود اجتماعی ترتیب در شکل تکاملی می شود.

(س): ترتیب حدود اجتماعی یا ...؟

(ج): تعیین ترتیب حدود اجتماعی و ترتیب را جلو ببرید یا ترتیب حدود اجتماعی در شکل اجتماعی.

(س): اجتماعی در شکل تکاملی بگوییم یا تعیین تکامل ترتیب؟

(ج): تعیین تکامل ترتیب حدود اجتماعی.

۵/۷- امکان استفاده از ادات ربط از قبیل «در، از» در وصل کردن تعاریف قیود برای تعریف یک اصطلاح

(س): حالا ما سه قید اصطلاح «همفکری، مقدورات شکل پذیر، عدالت» را تعریف کردیم. همفکری در شکل تکاملی به گمانه اجتماعی بر محور تکامل نظام موضوعات و مقدورات شکل پذیر در شکل تکاملی به قدرت تکاملی تعریف شد.

مثلاً مقدورات تکاملی تجزیه و ترکیب بیشتری بشود و میکروفن بیشتر داشته باشیم یا توزیع آن بهتر شود، یا از نظر مسئله عدالت است؟

(س): شما مقدورات را اصل گرفتید، یعنی در واقع مقدورات را موصوف دوم قراردادید.

(ج): خیر، موصوف اول گمانهزنی در مقدورات است.

(س): پس در واقع در آخر کار شما می‌خواهید حقوق را ترتیب دهید.

(ج): احسنت! ترتیب حدود تکامل اجتماعی در آخر کار بدست می‌آید مثلاً اگر بخواهیم بگوییم در مورد مقدورات از نظر نحوه ترتیب حدود تکامل اجتماعی یا از نظر نحوه تکامل ترتیب حدود اجتماعی معنای عدالت را می‌دهد. منظور از این صحبت این است که شما یک مقدورات تکاملی دارید که باید درباره‌اش فکر کرد، البته از نظر اینکه این میکروفن، میکروفن بهتری بشود بلکه از نظر وضعیت توزیع و عدالت اجتماعی آن چگونه است؟

(س): یعنی مقدورات را موضوع ترتیب گرفتیم.

(ج): موضوعی که به یک تیرپی به جامعه تخصیص داده می‌شود که محل موضوع بحث، نحوه ترتیب است یعنی اگر بخواهیم ستاره بزیم نحوه ترتیب برای ما مهم است.

(س): اگر ما بخواهیم از نظر روشنی تعریفها را بگوییم از آخر به اول قید بزیم یا از اول به آخر؟

(ج): یعنی بالعکس بخوانیم و بگوییم: تکامل ترتیب مقدورات بعنوان موضوع گمانهزنی می‌باشد.

(س): نه تنها از نظر خواندن بلکه از لحاظ روشنی آیا

تعیین ترتیب اجتماعی؟

(ج): به نظر می‌آید که موضوع کاملاً روشن شده است. شما می‌توانید کلمه «در»، «از» و امثال آنها را به مناسب اضافه و کم کنید تا معنای صاف و روان بدست بیاید.

۵/۸ - «تعریف همفکری مقدورات شکل پذیر عدالت» به «گمانهزنی در مورد تکامل ترتیب مقدورات اجتماعی».

(س): ما آخر کار می‌خواهیم بگوییم که می‌خواهد تکامل ترتیب پیدا شود، یعنی گمانهزنی وصل شود به ...

(ج): ترتیب تکاملی در مقدورات پیدا شود.

(س): آیا موضوع گمانهزنی، ترتیب تکاملی می‌شود یا مقدورات؟

(ج): مقدورات می‌باشد گمانه درباره مقدورات تکاملی مان از نظر ترتیب است.

(س): یعنی ترتیب مقدورات؟

(ج): خیر، ترتیب که آخری بوده است.

(س): همان آخری را می‌گوییم.

(ج): آخری را باید آخر بیاورید و مقدورات را باید وسط بیاورید.

(س): دو تا ایش معلوم شد یعنی گمانهزنی در مورد مقدورات تکاملی اما سوی که قید ترتیب است چگونه می‌باشد؟

(ج): باید اینگونه بگوییم: گمانهزنی در مورد مقدورات ترتیب، حدود ترتیب اجتماعی:

(س): معناش مشخص نیست.

(ج): یک مقدار روی آن دقت کنید اینکه ما گمانهزنی درباره مقدورات تکاملی می‌کنیم آیا از نظر این است که

است و مجبور است خود مقدورات را به لحاظ خودش نگاه بکند و نه به لحاظ توضیحش، ملاحظه می‌شوند بنابراین اگر عدالت به رکوردی بیانجامد که جامعه شما متلاشی بشود طبیعتاً آن را نمی‌پذیرید لذا می‌گویند: هم باید عبودیت و هم توسعه و هم قدرت و درجهٔ عدل از نظر ترتیب بالا برود.

آخر کار تکامل ترتیب را می‌خواهم؟ اصلاً موضوع تکامل ترتیب چیست؟

(ج): موضوع آن این است که ترتیب مقدورات بشود، یعنی موضوع گمانهٔ ما مسألهٔ ترتیب است و نه خود مقدورات، یعنی در اینجا اهمیت در مقدورات نسبت به ترتیب آنها است و نه تکامل خودشان. عبارت دیگر این بخش به خلاف بخش اعتماد اجتماعی که سازش تولیدی

«وَآخِرُ دَعْوَيْنَا أَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۲/۲۶

جلسه ۲۲

تنظیم: گروه تحقیقات مبنائی

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

بررسی قاعده یافتن عناوین عینی و تطبیق آن با وصف همفکری (برنامه)

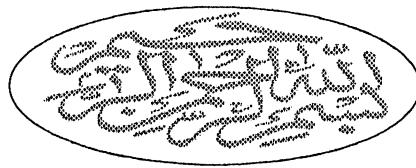
فهرست

۱	..... * مقدمه - طرح سئوال .....
۱	۱ - تعیین عناوین عینی معادل اصطلاح همفکری مقدورات شکل‌پذیر عدالت .....
۱	۱/۱ - معادل قرار دادن همفکری با «مشارکت در برنامه» و مقدورات شکل‌پذیر با «محصولات واسطه‌ای» .....
۲	۱/۲ - امکان حذف توضیح «برای عدالت» از تعریف اصطلاح همفکری مقدورات شکل‌پذیر عدالت .....
۲	۱/۳ - حذف تدریجی عناوین تکراری با توجه به اختلاف متزلت قیود هر اصطلاح .....
۲	۲ - تعریف برنامه در سه سطح انتزاعی، مجموعه‌ای، تکاملی و مقید به سه موضوع گمانه، گزینش، پردازش .....
۳	۲/۱ - تعریف برنامه مقید به سه موضوع گمانه، گزینش، پردازش .....
۳	۲/۱/۱ - تعریف برنامه مقید به گمانه به گزارش‌گیری آماری (آمایش) .....
۳	۲/۱/۱/۱ - مبتنی بودن برنامه بر گمانه عملی و مبتنی بودن پژوهش بر گمانه نظری .....
۳	۲/۱/۲ - تعریف برنامه مقید به گزینش به تحلیل و ترکیب گمانه‌ها به وسیله روش (ارزیابی) .....
۴	۲/۱/۳ - تعریف برنامه مقید به پردازش به تخصیص مقدورات به حل موانع(تخصیص) .....
۴	پاورقی - ضرورت انجام تعاریف متنوع برای قیود به تعداد تکرار قید برای کم شدن فاصله برنامه و تحقق عینی جامعه .....
۵	۲/۲ - تعریف آمارگیری، ارزیابی و تخصیص در سطح انتزاعی .....
۵	۲/۲/۱ - تعریف آمارگیری انتزاعی به طرح سئوالات بدون وجود نسبت بین آنها بر اساس مدل .....
۵	۲/۲/۲ - تعریف ارزیابی انتزاعی به ارزیابی روند رشد کمی هر موضوع مستقل از سایر موضوعات .....
۶	۲/۲/۳ - تعریف تخصیص انتزاعی به تخصیص مقدورات براساس تلاش مسئولین در جذب منابع .....

۶	۲/۳ - تعریف آمارگیری، ارزیابی، تخصیص در سطح مجموعه‌ای .....
۶	۲/۳/۱ - تعریف آمارگیری مجموعه‌ای به طرح سئوالات بر اساس مدل .....
۶	۲/۳/۲ - تعریف ارزیابی مجموعه‌ای به بیان نسبات بر اساس مدل .....
۶	۲/۳/۳ - تعریف تخصیص مجموعه‌ای به تخصیص مقدورات بر اساس مدل .....
۶	۲/۴ - مقید شدن آمارگیری، ارزیابی و تخصیص به ملاحظه تکامل در تعریف تکاملی این سه .....
۷	۳ - طرح بررسی اجمالی سه سئوال در رابطه با مدل فرهنگی با توجه به روند فعلی .....
۷	۳/۱ - طرح شبه در رابطه با استفاده از تعاریف انتزاعی .....
۸	۳/۲ - طرح شبه در رابطه با تکراری بودن بعض عناوین انتخابی .....
۸	۳/۳ - طرح شبه در رابطه با کارآمدی این شکل عنوان‌گذاری در دسته‌بندی عناوین مجمع .....
۸	۳/۴ - پاسخ اجمالی سئوال سوم .....
۸	۳/۵ - تأکید بر احتراز از عناوین تکراری و توضیح تکراری ثبودن عنوان برنامه .....
۹	۴ - بیان خلاصه روش انتخاب عناوین عینی .....
۹	۵ - بیان خلاصه تعاریف ۹ گانه برنامه .....
۱۰	۶ - معادل قرار دادن «همکاری» با مشارکت در «مدیریت» و «همدلی» با مشارکت در «انگیزش» .....
۱۰	۷ - انتخاب عناوینی که بیانگر علت هستند برای عناوین عینی به عنوان یکی از قواعد پیشنهادی .....

۰۹۰۰۵۰۲۲
۷۷/۰۲/۲۶
۷۷/۰۶/۲۳
حروفچینی و تکثیر: انتشارات فجر و لایت

نام جزو: مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
استاد: حجۃالاسلام والمسلمین حسینی الهاشمی
عنوان گذار: حجۃالاسلام پیروزمند
ویراستار: حجۃالاسلام جمالی

جلسه ۲۲

۷۷/۱۲/۲۶

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

«۶۴ دقیقه»

بررسی قاعده یافتن عناوین عینی و تطبیق آن با وصف همفکری (برنامه)

مقدمه: طرح سئوال

که مطمئن به درستی تعاریف انجام گرفته شویم و مرحله دوم این است که اصطلاحات را بر اساس این تعاریف تعریف کنیم و در آخر عناوین ما به ازاء عینی این اصطلاحات را مشخص کنیم تا بهتر بتوانیم به عناوین مصوب مجمع تطبیق دهیم که اگر احیاناً کاستی آن عناوین را مشخص و آنها را مدلمند کنیم.

۱- تعیین عناوین عینی معادل اصطلاح همفکری مقدورات شکل‌پذیر عدالت

۱/۱- معادل قرار دادن همفکری با «مشارکت در برنامه» و مقدورات شکل‌پذیر با «محصولات واسطه‌ای»

حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی: حالا یکی یکی این عناوین را بررسی می‌کنیم. همفکری، مشارکت در برنامه و تنظیم روابط تکامل عدالت است.

(س): ما به ازاء عینی مقدورات شکل‌پذیر چه می‌باشد؟

حجۃ الاسلام پیروزمند: بحث در رابطه با تعاریف اوصاف اصلی جدول جامعه (همدبی، همفکری، همکاری)، (اعتماد، صیانت، عدالت) و (مقدورات اولیه، شکل پذیر، شکل‌گرفته) در سه سطح بود. هر یک از این اوصاف را ابتدائاً تعریف انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی و سپس این تعاریف را در موضوعات سطر اول از هر سه سطر جدول جامعه ضرب کردیم و نتیجه این شد که برای هر کدام از قیود اصطلاحات جدول، ۹ تعریف ارائه گردید. البته از آن طرف هیم از خود جدول جامعه، یک جدول عمومی جامعه و یک جدول اختصاصی فرهنگ را بدست آوردهیم که طبیعتاً اصطلاحات آن مشخص شد. مرحله آخر کار این است که توسط این تعاریف اصطلاحات را معنا کنیم که در جلسه گذشته مقداری بحث در رابطه با همین مطلب انجام گرفت. بنابراین یک مرحله از بحث این است

تکامل مشارکت در برنامه، می توان این قید تکامل را با قید محصولات بیاوریم و بگوئیم: مشارکت در برنامه تکامل محصولات. بنابراین در جایی ممکن است تکامل را در آخر آورد و گفت مشارکت در برنامه محصولات تکاملی.

(س): ما این مطلب را قاعده مند کردیم، یعنی لازم نیست که بگوئیم بعضی جاهای چگونه می شود، بلکه مشخصاً می دانیم که در کجا چگونه می شود و در این تعاریفی که برای هر اصطلاح انجام داده ایم فرمش همین است که مشخص می کند که کدام قید از اصطلاح تعریف تکاملی و کدام مجموعه ای و کدام انتزاعی و حتی بالاتر مقید به چه موضوعی می باشد. لذا مظور این است که ما اگر در پیدا کردن عنوان آن خصوصیاتی که در تعریف آوردهیم، دخالت ندهیم، طبیعی است که تعاریف مشترک می شود.

(ج): بله، گفتیم که خصوصیاتی که یک سطح آن تکاملی و یک سطح آن انتزاعی و یک سطح آن مجموعه ای است.

(س): و هر کدام هم سه موضوع دارند.

(ج): بله اینها را باید در عنوان دخالت بدھیم. یعنی یک جا تکامل را بگوئیم و مشارکت در برنامه تکامل محصولات برای تکامل عدالت را بیان کنیم.

(س): تعریف اصلی این اصطلاح این بود.

(ج): «همفکری بر محور تکامل نظام گمانه».

(س): بله این تعریف هم قید تکاملی و هم قید گمانه دارد و لذا عنوانی را که می خواهیم برای آن پیدا کنیم باید به گونه ای باشد که این خصوصیات در آن حفظ شود.

(ج): قید گزینش هم دارید.

(س): قید گزینش در تعریف دیگر آن می آید. گزینش در ستون دوم می آید.

(ج): همفکری به معنای مشارکت در برنامه است و مقدورات شکل پذیر یعنی محصولات واسطه ای پس تعریف اصطلاح همفکری در برنامه محصولات واسطه ای برای عدالت می باشد.

البته هر چه بتوانیم الفاظ را عوض کنیم بهتر است ولذا به جای همفکری هم مشارکت در برنامه بنویسیم. حال آیا باید این عنوان را هم خلاصه کنیم یا باید به همین صورت مبسوط باشد؟

۱/۲ - امکان حذف توضیح «برای عدالت» از تعریف اصطلاح همفکری مقدورات شکل پذیر عدالت

(س): باید آخر کار اینطوری نباشد:

(ج): آیا می توانیم قید «برای عدالت» را از عنوان حذف کنیم و بگوئیم مشارکت در برنامه محصولات واسطه ای؟ یعنی مشارکت می شود به حداقل و یا به حداقل باشد حال آیا کمال مشارکت یا عدالت را نتیجه می دهد؟ آیا می توان فرض کرد که مشارکت کامل شود ولی عدالت نباشد؟

(س): چنین نمی شود متنها ما قیدش را مستتر کردیم.

(ج): حالا می خواهیم بعضی از چیزها را بیاوریم و بعضی از چیزها را حذف کنیم تکامل مشارکت اجتماعی در برنامه، معنا را تمام می کند.

(س): بسیار خوب، اگر اینگونه بگوئیم مشکلی نیست و البته بودنش هم ضرر ندارد.

۱/۳ - حذف تدریجی عنوان تکراری با توجه به اختلاف منزلت قیود هر اصطلاح

(ج): حالا تدریجیاً به سمتی می رویم که تکرار از بین برود.

البته قید تکامل در جدول تنها نسبت به بعضی می باشد و نسبت به بعضی دیگر نمی باشد. یعنی مثلاً اگر بگوئیم

۲/۱/۱/۱ - مبتنی بودن برنامه بر گمانه عملی و مبتنی بودن پژوهش بر گمانه نظری

وقتی که بر اساس تحلیل تان تعیین می‌کنید که چکار انجام بگیرد در این صورت یک تخصیص خاصی را می‌گویید. حال آیا این سه مرحله را می‌توانید - مراحل گمانه‌زنی، گزینش و پردازش در اینجا ذکر کنید یا نه؟ بر این اساس توسط نظام سوالات آمارگیری (گزارشگیری آماری) می‌کنید یعنی سوالات بستر عینی گمانه‌ها هست. به تعبیر دیگر این گزارشگیری آماری مساوی با بستر عینی گمانه است. البته باید توجه داشت که ما هم گمانه‌های تئوری و هم گمانه‌های عینی داریم. برنامه اگر برنامه عینی باشد نمی‌تواند گمانه آن تئوری باشد. گاهی شما برای یک سطحی از گمانه تئوری سوالاتی را معین می‌کنید و این مربوط به پژوهش است ولی نسبت به عینیت چگونه است؟ در برنامه عینی گزارشگیری عینی می‌کنید و بعد از گزارشها گمانه عینی می‌زنید.

۲/۱/۲ - تعریف برنامه مقید به گزینش به تحلیل و

ترکیب گمانه‌ها به وسیله روش (از زیابی) حال بعد از اینکه یک بستر گمانه نسبت به عینیت پیدا کردیم عمل تحلیل یا مدل و یا نتیجه‌گیری می‌باشد. این گمانه‌ها چه چیزی را به ما می‌فهمند که بگوئیم با عینکهای مختلف متفاوت می‌شوند.

البته هر چند به عینکهای مختلف می‌توان کلمه گزینش اطلاق کرد ولی جوهره گزینش یک کار دیگری است: ما می‌گوئیم ارتباط با عالم به دو گونه و بر دو محور ممکن است؛

۱ - بستر محور الهی ۲ - بستر سوالات تان مشترک باشد - این دو یک طیف وسیعی مثل طیف التفاتی قرار می‌گیرد.

۲ - تعریف برنامه در سه سطح انتزاعی، مجموعه‌ای،

تکاملی و مقید به سه موضوع گمانه، گزینش، پردازش -

(ج): پس در حقیقت ما در سه مرحله نگاه می‌کنیم.

(س): در ۹ مرحله زیرا ۹ قید همفکری داریم، یعنی یک بلوک ما، بلوک برنامه می‌شود. که در سه تای اولی مقید گمانه می‌باشد.

(ج): که در اینجا تعریف آن نیامده است.

(س): خیر، اصطلاح آن است و تعریفش اینجا نمی‌آید.

(ج): درست است ولی برنامه باید سطح گمانه‌زنی، سطح گزینش و پردازش داشته باشد.

(س): و سطح انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی هم داشته باشد.

۲/۱ - تعریف برنامه مقید به سه موضوع گمانه، گزینش، پردازش

(ج): وقتی برنامه به عینیت نظام سوالات می‌دهد و گردآوری سوال می‌کند در مرحله، برنامه مقید به گمانه است. یعنی سوال، تنظیم نسبتها بی را در عینیت به ما نشان می‌دهد و امکان گمانه‌زنی متناسب با عینیت را فراهم می‌کند.

۲/۱/۱ - تعریف برنامه مقید به گمانه به گزارشگیری آماری (آمایش)

شما وقتی که ترکیب و تحلیل می‌کنید و می‌گوئید چون این نسبت را دارد و وضع اینگونه است اینگونه باید بشود. یعنی متناسب با مدل تان نظر می‌دهید و احیاناً همین سوالات و پاسخهای از عینیت (یعنی بستر گمانه‌زنی) را در مدل دیگری ببرید - ولو سوالات تان مشترک باشد - ممکن است به گونه دیگری نظر بدهد.

ارزیابی آمایش؟

(س): در مرحله بعد می خواهیم چکار کنیم؟

(ج): در مرحله بعد باید بتوانیم تحلیل و تعریف ارائه بدھیم از آن چیزی که گزارش گیری کردیم، یعنی بستر عینی گمانه تمام شده و حالا با یک روش جمع‌بندی می کنیم.

(س): همان ارزیابی است.

(ج): ارزیابی را برای مرحله دوم ذکر می کنیم و در آخر کار تخصیص مقدورات به حل موانع می دهیم، حال اسم این تخصیص را چه بگذاریم؟

(س): خود تخصیص خوب است.

(ج): حالا آیا این سه را با پسوند برنامه بیاوریم یعنی، بگوئیم: آمایش برنامه‌ای، ارزیابی برنامه‌ای و تخصیص برنامه‌ای یا این پسوند را نمی خواهد؟

پاورقی - ضرورت انجام تعاریف متنوع برای قیود به تعداد تکرار قید برای کم شدن فاصله برنامه و تحقق عینی جامعه^{۱۱}

(س): اگر از نظر خودمان معلوم باشد، نمی خواهد البته کدام از اینها باید انتزاعی مجموعه‌ای و تکاملی هم تعریف بشود.

(ج): احسن! حالا به این قسمت برمی گردیم. ما باید بتوانیم اینها را هم در سه مرحله ملاحظه بکنیم، گمانه در سه مرحله.

(ج): گمانه ساده، گمانه در مجموعه و گمانه تکاملی می باشد.

(س): البته اگر ما بخواهیم همه قیود را متنوع معا بکنیم الان مقدور مایست و لذا باید اشتراک را در یک سطحی پذیریم.

(ج): هر چه اشتراک کمتر باشد، تطبیق سریعتر می شود.

(س): سریعتر و متنوع تر می باشد.

(ج): یعنی موضوع معین پیدا می کند. به عبارت دیگر فرق بسیار مهم منطق انتزاعی با منطق مجموعه نگر این است که در منطق انتزاع به یک خصلت مشترک و وصف مشترک تکیه و حکم داده می شود و لذا آن حکم تنها حکم منطقی می شود، ولی خارج نیاز به دستور عینی دارد و دستور عینی همیشه با (ادامه در صفحه بعد)

حالا شما هر چیزی را انتخاب کرده باشید، یک نحوه تنظیمی را به تعادل تعریف می کنید. لذا در عمل گزینش دستگاه منطقی شما راهی را معین می کند.

در بخش تئوری محض هم همین کار را می کنید. می گوئیم: تطرق احتمال یک بستر و جمع‌بندی منطقی یک ابزار می خواهد، ابزار تان ابزار ارتباط با عالم است.

۲/۱/۳ - تعریف برنامه مقید به پردازش به تخصیص مقدورات به حل موانع(تخصیص)

در برنامه و پژوهش یک عمل پردازش هم دارید. پردازش در برنامه یعنی تخصیص مقدورات به حل موانع طبیعتاً این تعریف در کار نظری هم می آید. در کار نظری محقق یک مفاهیمی را استنباط و یک نسبت حاکم و محکومی بین آنها درست می کند.

حالا ما سه تعریف برای برنامه در مرحله گمانه، گزینش و پردازش ارائه دادیم که این تعاریف بسیار عینی تر از کلمه گمانه، گزینش و پردازش است، یعنی عنوان اصطلاحی به عنوان ارتکازی جامعه نزدیک شد.

حال چه عنوانی را می توان برای این سه سطح از تعریف برنامه ارائه دهیم؟ آیا آمارگیری برای برنامه گمانه خوب است یا بگوئیم آمایش یا ارزیابی؟

(س): همان آمارگیری یا آمایش خوب است.

(ج): آمایش بهتر است یا ارزیابی؟ به گزارش‌هایی که برنامه است آمایش برنامه می گویند. به ذهن می آید که ارزیابی هم می توان گفت.

(س): ارزیابی عام‌تر از صرف گزارش‌گیری است.

(ج): درست است به نظر می آید که معنای عرفی که الان رسم است، همان آمایش است. حال آیا در مرحله تحلیل آمایش صحیح است که بگوئیم تحلیل یا بگوئیم

روند رشد و نقصان هر موضوعی برای مستقل ملاحظه می شود و البته بر اساس این آمارگیری یک تنظیماتی را هم می کنند و نه اینکه تنظیم و تخصیص ندارند ولی تنظیماتشان هم انتزاعی است. مثلاً می گویند سیب زمینی زیاد کاشته شده و باید کمی هم پنه بکاریم^۱

به تعبیر دیگر آمارگیری انتزاعی شد و فقط روند سالانه درست کردند نسبت را بسیار ضعیف ملاحظه می کنند و بلکه اصلاً نسبت را ملاحظه نمی کنند. مثلاً می گویند گندم

۲/۲ - تعریف آمارگیری، ارزیابی و تخصیص در سطح انتزاعی

۲/۲/۱ - تعریف آمارگیری انتزاعی به طرح سوالات بدون وجود نسبت بین آنها بر اساس مدل

(ج): آیا آمارگیری را - که خودش نفساً یک کار مجموعه‌ای است - می توان انتزاعی معنا کرد؟ اگر عمل آمارگیری توسط دستگاهی صورت بگیرد که نسبت به نظام سوالاتش تئوری مجموعه نداشته باشد، در اینصورت آمارگیری انتزاعی می شود مثلاً بر اساس نیازهایی که به ذهن شخص می رسد شروع به جمع آوری اطلاعات عینی می کند و هیچگونه تئوری پُست سر نحوه تنظیم سوالات نیست ولذا چون طبقه‌بندی خاصی ندارد، تئوری خاصی و دسته‌بندی خاصی هم ندارد. مثلاً برای اداره یک دفتر بیست تا شغل معین می کنند و چون بیست شغل را یک نفر نمی تواند انجام بدهد به این نتیجه می رسد که به ۵ نفر نیاز است و وقتی می بینند که تشکیلات عریض و طویل شد یک مرتبه می گوید: اصلاً این حرفها را رها کنید و یک نفر باشد و همه کارها را انجام بدهد.

هرگاه ما در تعریف به اینکه نیاز به چه سوالاتی از عینیت داریم، هیچ مدلی نداشته باشیم و نیازها را مستقل گردآوری کنیم و تخمینی، بدون مجموعه داشته باشیم، به این نوع آمارگیری، «آمارگیری انتزاعی» گفته می شود.

۲/۲/۲ - تعریف ارزیابی انتزاعی به ارزیابی روند و شد کمی هر موضوع مستقل از سایر موضوعات

این آمارگیری انتزاعی طبیعی است که تحلیل آن تحلیل منطقی نخواهد بود و گزارشها را حداقل سالانه پشت سر هم می گذارند و برای آن روند درست می کنند و در این

(ادامه از صفحه قبل):
خصوصیات یقین هست. مثلاً می گویید برای ساخت این ساختمان، آجر و آهن لازم است. و معنای آجر را هم مطلق فرضی نمی کنید و می گویید: برای این ساختمان ۵ هزار آجر فلان طور و پوش هم اینقدر است. وقتی شخصی برنامه پرورده را خدمت شما می آورد برای قبول کردن کترات یک ساختمان، شما از او یک صورت می خواهید که مصالحتان چه چیزهایی هستند؟ وقتی امکان سنجی و زمان‌بندی می کند و خدمت شما می آورد از او مقدار مصالح هم سوال می کنید. برنامه عینی حتماً باید حداً کثر تعیین پذیری را داشته باشد. اگر نوع آجر را هم بتوانید، خصوصیات اندازه‌اش را تعیین کنید مثلاً بگوئید آجر سفال پوک با فشردگی فلان درجه و از کارخانه فلان، کار دقیقت می شود و مطلوب شما با آن چیزی را که در واقعیت تحويل می گیرید، نسبت تناسبیش به حداً کثر می رسد. البته یادمان نزود که تطبیق یک به یک هرگز نمی شود و بلکه تنها نسبتش خیلی افزایش پیدا می کند. هر قدر خصوصیات تعیینی کم بشود به همان نسبت انعطاف پذیری فاصله بین مطلوب شما با آن چیزی که در واقعیت به شما داده می شود، قابلیت تخلیفش زیاد می شود. پس اینکه الان ما یک مقدار دقت می کنیم، به این جهت است. بله اگر به مانعی برخوریم اشکالی ندارد.

۱ - یک قضیه‌ای را برایتان تعریف کنم، یکی از دوستان می گفت: در جلسه‌ای در استان خراسان بحث پیرامون این بود که به گندم سویسیت پیشتر بدنهیم یا به پنبه؟ اگر به گندم سویسیت بدھیم زمینها اینقدر از زیر کشت پنبه درمی آید و حاصل اقتصادی اینطوری می شود ولی روی واردات و صادرات اینطوری اثر دارد. آن دوست محترم می گفت بحث درباره تخصیص به گندم و پنبه به طول انجامید و آقایان التفاتی به فصل کشت نداشتند و در آخر کار خربزه برندۀ شد.

یک نفر گفت: کشاورزی یعنی کشیدن و ورزش کردن گفتم: یعنی چه؟ گفت: یعنی کشتی و ورزش. تخصیص انتزاعی هم زورآزمایی و سیاسی می‌باشد:

البته تخصیص انتزاعی در دورانهایی حتماً بوده، دورانی که اداره به صورت فردی انجام می‌گرفته است.

۲/۳ - تعریف آمارگیری، ارزیابی، تخصیص در سطح مجموعه‌ای

۲/۳/۱ - تعریف آمارگیری مجموعه‌ای به طرح سئوالات بر اساس مدل

اگر بنا باشد آمارگیری مجموعه‌ای باشد طبیعتاً تئوری نسبت بین شان باید در تعریف نیاز - که سئوالات را می‌دهد - مشخص باشد.

۲/۳/۲ - تعریف ارزیابی مجموعه‌ای به بیان تنشیبات بر استاس مدل

در تنشیبات موضوعات ارضای نیاز باید مشخص باشد.

۲/۳/۳ - تعریف تخصیص مجموعه‌ای به تخصیص مقدورات بر اساس مدل

تناسب در تخصیص مقدورات به حل موانع، حل نیاز هم باید مشخص باشد.

۲/۴ - مقید شدن آمارگیری، ارزیابی و تخصیص به ملاحظه تکامل در تعریف تکاملی این سه

اگر نیاز حول محور تکامل تعزیف شود و معنی توسعه در کیفیت تنظیم نظام نیازمندی دخالت کرد در این صورت تعریف، تعریف تکاملی می‌شود. پس در سطح اول نیازمندیها نظام نداشت و در سطح دوم نظام داشت ولی نظامش مقتن و ربطش با توسعه و تکامل معلوم نبود و در سطح سوم علاوه بر مقتن بودن ارتباطش با توسعه و تکامل معلوم است.

اگر اینقدر تولید شود خوب است یا بد است؟ بعد می‌گویند اگر بد است باید امسال وام کمتر بدهیم تا کمتر کاشته شود و البته خود از ابتدا و در همه جا وام را یک مرتبه کم نمی‌کنیم زیرا کاشت رها می‌شود ولذا گزینش می‌کنیم که به یک جاهایی وام بدهیم و زیاد هم وام بدهیم، مثلاً به مناطقی که آب ندارند سوابیت وام و کامل هم می‌دهیم و به جاهایی که مثل شمال آب فراوان است، سوابیت اصلاً نمی‌دهیم. در اینگونه تخصیص‌ها حاصل نسبت کل ملاحظه نمی‌گردد. این کاری را که می‌کنیم و می‌گوئیم این زیاد و این کم است جای تحلیل را می‌گیرد.

۲/۲/۳ - تعریف تخصیص انتزاعی به تخصیص مقدورات براساس تلاش مسئولین در جذب منابع

تخصیصی را هم که می‌خواهیم بدهیم تخصیص انسانی می‌شود. اگر از آنها پرسیده شود که تخصیص چگونه داده می‌شود، در جواب می‌گویند: تا وزیر و معاون پارلمانی چگونه باشد. می‌گوئیم یعنی چه؟ می‌گویند: هر کسی که زورش بر سد می‌تواند تخصیصش را در آن بودجه تصویب شده از طرف دولت نگهدارد و توسعه دهد و هر کسی که زورش نرسد از کف آن رفته است. تازه آنچه را که تصویب شد می‌گویند: باید پی‌گیری کنید و بروید از سازمان برنامه و بانک چکش را بگیرید زیرا تا نگرفتید مال شما نیست. این نحوه عملکرد معنایش این است که هم آمایش‌اش و هم آمارگیریش و هم نحوه تخصیصش، همه انتزاعی می‌باشد. به تعبیر دیگر از ابتدا تعریف زیاد، مجموعه‌ای صورت نگرفت و تأمین نیاز بوسیله موضوعات زمانی بررسی شد و نه اینکه زمانی که به منزلت هر چیز نسبت داشته باشد و یک نظام را بدهد و تخصیص آن هم اینگونه می‌باشد. در تعریف کشاورزی

آیا رونق هست یا رونق نیست و سپس تخصیص می‌دهد گاه به محور شکل‌گیری سیستم توجه ندارد و از آن غافل است و مانند کسی که انتزاعی عمل می‌کند دستگاهش در یک جهتی به هر حال نتیجه می‌دهد ولو در جهت منفعل شدن یعنی آثار تکاملی هم دارد ولی به نفع او نیست.

اما نسبت به عناوینی که می‌خواهیم برای اینها بگذاریم آیا بگوئیم انتزاعی بودن یعنی ملاحظه نیازهای مستقل (استقلال نیازمندی‌ها)؟ البته کلمه استقلال خیلی زیبا نیست و لذا به نظرم می‌آید که اینطوری بنویسیم «انفعالی دیدن نیازها» وقتی انسانها نیازها را مستقل از هم می‌بینند معنایش همین معنای انفعالی است.

(س): چون صیانت را عدم انفعال معنی کردیم باید واژه‌ای باشد که ...

(ج): یا به «بریده دیدن»، « جداگاری »، «مرتبه ندیدن » و «موضعی دیدن » معنا کنیم. «موضعی دیدن » اصطلاحی نیست که استفاده شده باشد؟

(س): خیر، البته اینجا چند منسئله هست.

(ج): سؤال اول در این مورد این است که آیا انتزاعی انتزاعی انتزاعی، کارآمدی دارد؟

۳- طرح بررسی اجمالی سه سؤال در رابطه با مدل فرهنگی با توجه به روند فعلی

۲/۱- طرح شبه در رابطه با استفاده از تعاریف انتزاعی

(س): من می‌خواهم همین را عرض کنم که غیر از آن که همه‌اش انتزاعی است، کلاً ما قرار دادن ...

(ج): خیر، همه جدول که انتزاعی نیست.

(س): بله، غیر از آن خانه‌ای که هر سه اصطلاح آن انتزاعی می‌شود، قرار دادن فعل انتزاعی، وصف انتزاعی در مجموعه چگونه است؟ با فرض اینکه ما می‌خواهیم

با یکی از مدیران جلسه‌ای بود ایشان فرمود: کشور بعد از جنگ خاک غم گرفته است و باید شاداب بشود. بنده عرض کردم من هم با شما هم عقیده هستم ولی باید در ابتدا تعریفی از شادابی ارائه نمود. شادابی بالا بودن پتانسیل تحرک است. در آغاز دعای ماه مبارک رمضان آمده است. «وزرقنی جد والاجتهد والقوه و النشباط» معنایش این است که خدا ایا مرا با نشاط کن تا بتوانم از شب تا صبح دعای جوشن کبیر، دعای ابو حمزه ثمالی و زیارت معصومین علیهم السلام را بخوانم و در این اوقات چرت من را نگیرد و در شدت تعلق روحی خطور ایجاد نشود. «و همتی فی روح نجاح اسمائک» از این اسم به اسم دیگر و از این نشاط به نشاط دیگر بروم. این یک تعریف از نشاط است یک تعریف دیگر از نشاط هم این است که انسان خواراک لذیذ و متنوع بخورد و در جاهای سرسبز و خوش آب و هوا زندگی کند. این دو عملکرد دو نشاط و دو شدت عمل و دو تحرک می‌آورد.

به هر حال سپس گفتم: اصولاً مفروض از شادابی بهینه‌سازی شرایط زندگی باشد ولی سؤال بعدی این است که این در زمان فعلی اینکار ممکن تو است یا بهینه‌سازی اشتغال و اینکه مردم بتوانند بهتر تولید کنند؟ آیا مصرف‌گرائی در شرایط زیست اولی است یا تولید‌گرائی؟

اگر نیاز نظام داشته باشد ارضاء آن هم باید نظام داشته باشد و باید محور تنظیم این نظمات منقول عنه واقع شود. (ممکن نیست که مجموعه محور نداشته باشد، می‌شود مفعول عنه باشد) آن کسی که مجموعه‌سازی کرد، تئوری دارد و از تکامل تعریفی خاص در نظر دارد. حال کسی که این سیستم را بکار می‌گیرد و براساس آن تحلیل می‌کند که

۳/۴ - پاسخ اجمالی سئوال سوم

(ج): به نظر می‌آید که آنها هم همین حرف‌ما را متنه‌ی به یک لسان دیگر می‌گویند. آنها می‌گویند: مشارکت عمومی به اینکه مردم چگونه شریک باشند و ما هم در اینجا موضوع مشارکت را می‌گوئیم، یعنی مشارکت گاهی در سطح برنامه و گاهی در سطح جریان عدالت، اعتماد و صیانت می‌آید. البته ممکن است شما به یک چیز دیگری اشکال کنید به این که آیا این عنوانین به عنوانین مجمع تطبیق می‌کند مخصوصاً با توجه این مسئله که آن‌ها نظام اولویت موضوعات را مهم و تمام شده فرض کرده‌اند؟

(س): ولی این مطلب محضوری ایجاد نمی‌کند. ولی اگر ما مدلی درست کنیم که خیلی بیگانه نباشد، خیلی از موضوعات آن تطبیق پیدامی کند.

(ج): یعنی اگر مسلط بر عنوانین بشویم و فقط اصطلاحات نگوئیم و بلکه معنوهای متبلاه را هم ذکر کنیم.

۳/۵ - تأکید بر احتراز از عنوانین تکراری و توضیح تکراری نبودن عنوان برنامه

از بین اشکالات شما یک اشکال وارد است به اینکه می‌فرمایید عنوانین مشترک می‌شوند و به نظر می‌رسد که باید عنوانهایی را که ما در اینجا بکار می‌گیریم، در جای دیگر به کار گرفته نشوند.

(س): بنابراین ما هم به همین منوال پیش می‌رویم و در آنجایی که به نظر می‌آید تشابه دارد بیشتر دقت کنیم.

(ج): بله باید دقت کنیم که بینیم با چه خصوصیتی تفکیک می‌شوند. مثلاً گاهی می‌گوئیم برنامه فعالیت سازمانی و گاهی می‌گوئیم: برنامه درست کردن سازمان و گاهی صحبت از خود برنامه در سطوح مختلف می‌باشد.

مدل فرهنگی درست کنیم، آیا می‌خواهیم نگوئیم مثلاً در هم‌فکری باید سه فعل انتزاعی حتماً صورت بگیرد؟

(ج): قاعده‌ای جدول‌تان این را می‌گوید. عبارت دیگر جدول‌تان می‌گوید: مفاهیم انتزاعی در جایگاه خود کارآمدی دارند.

(س): یعنی مثلاً در همین بحثی که الان داشتیم مافرض می‌گیریم می‌خواهیم برنامه‌ریزی کنیم آیا با وجود اینکه می‌توانیم مدل در اختیار داشته باشیم و مثلاً از اول با مجموعه‌نگری، آمارگیری کنیم باید باز از مرحله انتزاعی شروع کنیم، یعنی یک دفعه مدل را کنار بگذاریم و انتزاعی صحبت کنیم؟

۳/۶ - طرح شبه در رابطه با تکراری بودن بعض عنوانین انتخابی

مسئله دیگر هم این است که بعضی از اصطلاحات مان مشابه می‌شود، مثلاً برنامه را که در اینجا گفتید ما در جای دیگر (تناظر، ترتیب، تنظیم) تدبیر را به برنامه یا تخصیص معنا کردیم، حال جمع این دو چگونه می‌شود.

۳/۷ - طرح شبه در رابطه با کارآمدی این شکل عنوان‌گذاری در دسته‌بندی عنوانین مجمع

مشکل سومی هم باز داریم و آن اینکه حجم قابل ملاحظه‌ای از این عنوانین انتخابی با عنوانین مصوب مجمع فاصله‌ای زیادی دارند. یعنی ما در اینجا می‌گوئیم ۱ موضوعات ما برنامه می‌شود و حال اینکه در عنوانین مصوب اصلاً موضوع برنامه نیست و فقط گفتند: الگوی برنامه و در الگوی برنامه هم فقط نسبت به این مسئله حساس بودند که آیا تقدم با الگوی سیاسی باشد یا فرهنگی و یا اقتصادی و خود برنامه موضوع سخن نیست.

بتوانید شروع کنید. ما اگر این جدولها را نداشتم و می خواستیم فکر کنیم، نمی دانستیم که نسبت به چه چیزهایی باید فکر کرد.

(س): تلقی اولیه ما این بود که ما وقتی می آئیم این اصطلاح را تعریف می کنیم - با توجه به این مراحلی که پیموده شده - دیگر لازم نیست بیائیم برای تک تک مفراداتش عنوان عینی پیدا کنیم و باید خود آن تعریفی را که از این اصطلاح می کنیم، ما را به سمت عنوان عینی هدایت کند.

(ج): یعنی بوسیله اوصاف، موصوف معرفی می شود و نه اینکه هر وصف را دوباره معادله عینی برایش بگوئیم و بعد برای مجموعه هم یک معادله عینی بگوئیم.

۵- بیان خلاصه تعاریف ۹ کانه برنامه

(س): حالا اگر آن شیوه اول را شما مناسب می دانید، نتیجه اش این است که ما بقیه اوصاف اصلی را حداقل ابتدائی یک معادل برایش ذکر کنیم.

(ج): بله، همینطوری است.

(س): مثلاً برای همکاری ممکن است بگوئیم مدیریت.

(ج): به نظر می آید که ما هنوز تعریف همفکری را تمام نکرده باشیم.

در تعریف انتزاعی نسبت بین نیاز ارضاء و تخصیص مقدورات به حل موانع ملاحظه نمی گردد.

بنابراین این سه در ملاحظه انتزاعی می آیند ولی نیاز جدا جدا و در یک سیر تاریخی پشت سر هم گذاشته می شود. مثلاً گفته می شود، کشت گندم اینقدر بود و کشت ذرت و پنبه هم این مقدار است. در اینجا دیگر نسبت تعادل بین اینها تعریف نمی شود و تنها بر حسب نیازها و

لذا باید دقت کنیم که چه سطحی از آن در اینجا قرار دارد و تناسبش بیشتر است. مثلاً به برنامه فعالیت یک سازمان - که نسبت بین تناظر و ترتیب را ذکر می کند - برنامه گفته نمی شود بلکه اسمش گردش عملیات یک سازمان است مثل آینه هایی که در ادارات است. ولی برنامه ای که در اینجا شاید مدنظر باشد، برنامه فعالیت نسبت به شرایط بیرونی سازمان است یعنی تصرف سازمان در بیرون خودش که هر کدام از اینها را باید جداگانه بررسی و ذکر کرد.

۴- بیان خلاصه روش انتخاب عناوین عینی

(س): پس طبق روال، حضر تعالی باید برای ۸ عنوان اصلی دیگر (همدلی، همکاری و ضیافت، عدالت، اعتماد و مقدورات شکل پذیر، شکل گرفته، اولیه) مشابه همان کاری که در همفکری صورت گرفت، (همفکری به مشارکت در برنامه معنا گردید) انجام بگیرد و سپس بر اساس آن معیاری که برای تفکیک تعاریف بوده دوباره این ۹ وصف را تعریف کنیم. یعنی همانطوری که نسبت به همفکری عمل کردیم و گفتیم: همفکری یعنی مشارکت در برنامه و برنامه در گمانه، گزینش، پردازش به چه معنا می باشد، می بایست مثلاً برای مقدورات اولیه هم همین کار را بکنیم و بعد یک واژه عینی تری برای آنها پیدا کنیم. مثلاً بگوئیم مقدورات در قدرت، اطلاع، ثروت و انتزاعی، تکاملی، مجموعه ای ضرب می شود و سپس با توجه به ۹ تعریف آن واژه ای جدید عناوین عینی تری ارائه دهیم. در واقع نقطه ثقلش این شده که ما بیائیم به جای ۹ وصف اصلی یک معادله ای بگذاریم.

(ج): به عبارت دیگر کانه جدول ایجاد گمانه برای شما درست شده است. هر گمانه های نسبت معادلش را

(س): مثلاً مشارکت در تمایلات است.

(ج): مشارکت در «جهتگیری، مجاهده، موضوعگیری»، مشارت در «ارزش، دستور، حقوق»، مشارکت در «ولایت، تولی، تصرف».

خلاصه اینکه همدلی مشارکت در انگیزش است. به تعبیر دیگر مشارکت در اخلاق و تکامل اخلاق است. در مشارکت در مدیریت تعامل بر یا عصیان انجام می‌گیرد.

(س): آیا این تعریف، تعریف عامی نیست؟ شما می‌توانید هم در برنامه و هم در اجراء و هم در ایجاد انگیزش تعامل بر برداشته باشید.

(ج): موضوع مدیریت هم می‌تواند شامل هر سه بشود.

(س): یعنی یک قسم از مدیریت اینجا یک شکل از آن اینجا می‌آید و حتی من و شما که با هم صحبت می‌کنیم این معنا می‌تواند نسبت به آن هم صدق کند.

(ج): بله، یعنی ما با همدیگر تلاش می‌کنیم که یک مطلب فرهنگی حل بشود.

(س): به همین اندازه کارمان را راه می‌اندازیم و مثلاً می‌گوئیم: مشارکت در مدیریت.

(ج): مشارکت در انگیزش اجتماعی یا اخلاق، اگر نخواهد به بالا (یعنی علت) تعریف شود، مشارکت در انگیزش است و اگر به اثر تعریف شود ارتقاء اخلاق اجتماعی و تکامل اخلاق است.

۷- انتخاب عنوانی که بیانگر علت هستند برای عنوانی عینی به عنوان یکی از قواعد پیشنهادی

(س): پس ما یک قاعده درست می‌کنیم. ما برای

صرف سال پیشین، مقدار تولید هر یک را جداگانه در امسال برآورد می‌کنند. بر اساس همین هم تخصیص داده می‌شود. به عبارت دیگر به جای تحلیل، روند زمانی و مشاهدات یا گزارشایی است که در سالهای مختلف به دست می‌آید و جایی تخصیص تخمین نسبت به هر یک بدون برقراری تناسب بین آنها می‌باشد. در ملاحظه مجموعه‌ای نسبت بین نیازها و موضوعات ارضاء و نحوه تخصیص ملاحظه می‌گردد.

(س): هم خودشان و هم نسبت بین شان را مجموعه‌ای می‌بینیم، یعنی هم نیازها را و هم نسبت بین شان را مجموعه‌ای می‌بینیم.

(ج): هم نیازها و هم وسیله ارضاءشان مجموعه‌ای ملاحظه می‌گردد.

تکاملی دیدن این است که ما قبول نکنیم نظام نیازها اینگونه باید باشد و لذا در تنظیم نظام سوالات جهت تکاملی مدنظر می‌باشد و سپس نیازها و موضوعات و تخصیص را حول محور تکامل تعریف می‌کنیم.

(س): اگر ما به ازاءهای آن اوصاف اصلی را داشته باشیم، خودمان می‌توانیم تا حدودی گمانه، نسبت به تعاریف ۹ گانه بزنیم، بعد هر جاکه به مشکل برخوردیم از محضر شما استفاده خواهیم کرد:

۶- معادل قرار دادن «همکاری» با مشارکت در «مدیریت» و «همدلی» با مشارکت در «انگیزش»

(ج): حالا وارد قسمت دیگر می‌شویم و می‌گوئیم متناظر همکاری چیست؟ با هم کار کردن حتماً مشارکت است ولی مشارکت در برنامه نیست.

(س): مشارکت در اجراکه مدیریت است.

(ج): همدلی مشارکت در چه چیزی است؟

مجاهده می‌باشد و اشکالی هم ندارد. یعنی توسط جهت‌گیری، موضع‌گیری و مجاهده منی توانید برای این عناوین، عناوین عینی بدست آورید.

(س): بله منی شود ذوباره ترجمه کنیم مثلاً عنوان برنامه، عنوان عینی تری نسبت به نظامهای پرورشی می‌باشد.

(ج): باید یک بار نظام پرورشی را معنای کنید و بعد بگویید جهت‌گیری در آن چه چیزی است؟

انتخاب عناوین عینی از عناوین استفاده می‌کنیم که بیانگر اثر هستند.

(ج): اگر به علت بگویید بهتر است، مثلاً در همفکری «گمانه، گرینش، پردازش» مطرح است.

(س): خیر، گمانه، گرینش و پردازش را در داخلش آورده‌یم و نه در مابه‌ازاء معین کردن برای همفکری.

(ج): خیر، علت را نظام پرورشی گرفتید. کنه در نظام پرورشی گمانه، گزینش و پردازش هست، اینجا هم اگر انگیزشی بگیرید داخل آن جهت‌گیری، موضع‌گیری و

«وَآخِرُ دَعْوَيْنَا أَنِّ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۲/۳۰

جلسه ۲۳

تنظیم: گروه تحقیقات مبنائي

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

بررسی استدلالی چند قاعده در جدول اصطلاحات مدل فرهنگی

فهرست

۱.....	* مقدمه - طرح سؤال
۱.....	۱ - علت استفاده از اوصاف فعل در تعریف قیود اصطلاحات مدل فرهنگی
۲.....	۱/۱ - قرار داشتن تنظیم مدل فرهنگی در مرحله «تغییرات»
۲.....	۱/۲ - بدست آوردن جیول راهنمای تخمینها تا این مرحله از بحث
۲.....	۱/۳ - نزدیک بودن مدل تنظیم شده فرهنگی به مدل برنامه تا مدل سازماندهی
۳.....	۲ - بررسی علت تغییر موضوع گمانه، گزینش، پردازش در اصطلاحات مدل فرهنگی
۳.....	۲/۱ - خلاصه روش تعاریف قیود
۴.....	۲/۲ - تشریح سؤال (چرا ارزیابی ثابت به مقدورات شکل‌پذیر، تحلیل نسبت به مقدورات شکل گرفته و تخصیص ثابت به مقدورات اولیه است؟)
۴.....	۲/۳ - پاسخ سؤال طرح شده
۴.....	۲/۳/۱ - مرتبط ملاحظه شدن موضوعات در مدل فرهنگی
۵.....	۲/۳/۲ - بکترل جریان اوصاف در مدل فرهنگی
۵.....	۲/۳/۳ - قابل مطالعه بودن صدق و کذب تحلیل، در درون موضوع و روئند موضوع
۶.....	۲/۳/۴ - وجود شکل خفیف گزینش و پردازش در گمانه و بر عکس

۳- بررسی علت مقدم نشدن موضوع دوم از هر سه موضوع در مدل فرهنگی ۶

۳/۱- ضرورت تقدم سه تعریف مقید به گزینش، نسبت به سه تعریف مقید به گمانه در تعریف مفردات قیود مدل فرهنگی ۶

۳/۲- طرح سه احتمال در تفاوت مدل فرهنگی و مدل عمومی جامعه (۱- جابه‌جایی قیود اصطلاحات است

۹ ..... ۲- جابه‌جایی اصطلاحات ۳- هردو)

۳/۳- تقویت احتمال عدم لزوم موضوع دوم از هر قید (مانند تقدم گزینش بر گمانه) در مدل فرهنگی ۱۰

۴- بررسی مجدد علت تغییر موضوع گمانه، گزینش، پردازش در مدل فرهنگی (ادامه بند ۲) ۱۱

۱۲ ..... ۴/۱- وجود گمانه، تنها در ستون اول جدول اصطلاحات مدل فرهنگی

۴/۲- وابستگی اصلاح تخصیص مقدورات اولیه به ارزیابی مقدورات شکل گرفته و ارزیابی مقدورات شکل گرفته به

۱۳ ..... ۴/۳- آمارگیری مقدورات شکل‌پذیر

۴/۴- انجام گرفتن گمانه، گزینش، پردازش نسبت به هر سه قسم مقدورات با رعایت متغیر اصلی ۱۳

۰۹۰۰۵۰۲۳

۷۷/۰۲/۳۰

۷۷/۰۶/۲۲

حروفچینی و تکثیر؛ انتشارات فجر و لایت

کد بایگانی کامپیوتری:

تاریخ جلسه:

تاریخ انتشار:

حروفچینی و تکثیر؛ انتشارات فجر و لایت

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

حجة‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

حجة‌الاسلام پیروزمند

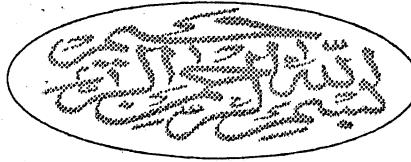
حجه‌الاسلام جمالی

نام جزو:

استاد:

عنوان گذار:

ویراستار:

۷۷/۰۲/۳۰

جلسه ۲۳

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

«۸۲ دقیقه»

بررسی استدلالی چند قاعده در جدول اصطلاحات مدل فرهنگی

* مقدمه طرح سؤال

هم جریان این روش در اصطلاحات دیگر می‌باشد که در خلال کار مشخص می‌شود که آیا این روش قدرت اینکه عنوانی عینی مناسبی را بدست بدهد دارد یا ندارد؟ منتهی یک مسئله در اینجا مطرح است و آن اینکه ما الان عملاً از اوصاف فعل برای تنوع تعاریف استفاده می‌کنیم (طبق آخرين پيشنهادی که در آخر جلسه قبل فرمودید).

حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی: یعنی اوصاف موضوع و فعل و هدف.

(س): بله، یعنی اوصاف موضوع و هدف را الان در شکل‌گیری مدل فرهنگی اصلاً دخالت نمی‌دهیم و تنها اوصاف فعل را دخالت می‌دهیم. البته در جلسات قبل به این نکته اشاره شد که برای تنظیم مدل فرهنگی هرچند بهتر است از اوصاف موضوع استفاده کنیم ولی از آنجا که اوصاف موضوع مطرح شده در جدول نوعاً ارتکازی نبودند، حضرت‌عالی پیشنهاد کردید که از اوصاف فعل استفاده بشود.

حال با توجه به این مطلب یک سؤال پیش می‌آید و آن

حجۃ‌الاسلام پیروزمند: در جلسات قبل پس از مشخص شدن اصطلاحات مدل فرهنگی بدنبال بیان تعاریف اصطلاحی و عنوانی عینی متناظر با آن اصطلاحات بودیم. به همین جهت، حضرت‌عالی پیوشه آنرا اینگونه فرمودید که ما برای هرکدام از اصطلاحات عنوان متناظر عینی پیدا بکنیم و بعد دوباره برای مجموعه یک عنوان شامل بزیم. مثلاً برای هرکدام از اصطلاحات، همفکری، مقدورات اولیه و عدالت، یک عنوان عینی پیدا کنیم و بعد مشابه همان کاری که در مورد تعریف اصطلاحی اش کردیم، در مورد تعریف عینی آن اصطلاح هم انجام بدهیم. مثلاً ما در مورد همفکری ابتدا همفکری را در سه سطح مجموعه‌ای، انتزاعی و تکاملی و سپس مقید به سه موضوع کردیم. در اینجا هم ابتدا جای همفکری، یک متناظر عینی مثلاً برنامه را پیشنهاد می‌کنیم و همینگونه متناظر قیود دیگر را پیدا می‌کنیم و سپس برای کل اصطلاح یک عنوان عینی بدست می‌آوریم. دنباله بحث

جدول سازماندهی، نزدیک باشد جدول برنامه می‌باشد. لذا در این جدول هم فعل می‌باشد و هم آنچیزی را که شما تقریباً برای مجمع می‌خواستید. البته بر اساس قوانین فرهنگستان جدول درست کردن با این جدول فرق می‌کند. گاه می‌گوئیم بر اساس جدول فرهنگستان و در مدل فلسفی محض جدول را شکل دهیم که احیاناً گروه سیاسی بیشتر این روش را اهمیت میدهد ولو بنا باشد که به موضوعات عینیش ۶ ماه دیگر بررسیم. ولی شما این را نمی‌خواهید و بلکه از ابتدا بدنبال چیزی هستید که بدرد آنجا بخورد و یا بتوانید بر اساس آن بگوئید نظام موضوعات فرهنگی، افعالش و اهدافش این است. اماً گروه اقتصاد از آنجا که موضوعات مدل را مدل سازمان برنامه و مصوب می‌داند لذا اصلاً اجازه نمی‌دهد که جای بحث آن اینجا باشد چرا که آقایان در کمیسیون به صراحة می‌گویند: که کار آکادمی ربطی به اینجا ندارد و معلوم نیست که این مدل آکادمی کلآمد باشد و لذا حتی اجازه ندادند که در منجمع اصلی روی مدل بحث بشود. البته در عناوین مصوب موضوع مدل به عنوان یک موضوع مستقل طرح شده است و حال اینکه باید قاعده‌تاً اولویت اول مدل و اولویت دوم ساختارها باشد. بنابراین بحث روی مدل را حذف کردند و گفتند این یک کار آکادمیک است و ما باید بر اساس همین تعاریف و شاخصه‌های موجود تعیین سیاست کنیم. به عبارت دیگر حتی اجازه نداده‌اند که درباره سیاست‌ها هم شاخصه‌ای معرفی کنیم زیرا می‌گویند: آنچیزهایی را که آنها دارند بر اساس همین شاخصه‌ها بکار می‌گیریند و طبیعتاً ما مجبور هستیم آنها را در دسته‌بندی خودمان بیاوریم و مفروض ما این باشد که موضوعات افعال ما اینها هستند.

اینکه کلاً مدل فرهنگی چیست؟

(ج): یعنی آیا در مدل فرهنگی باید به موضوع بیشتر بهاء بدھیم یا به فعل؟ (س): یا اینکه باید هم موضوع و هم فعل و هم هدف باشد.

(ج): گرچه سؤال خارج از روند بحث است ولی بصورت کلی سؤالی بسیار خوبی است.

(س): این سؤال منشاء این تأمل است که آیا مدل فرهنگی باید تعبیر پیدا کند؟

۱- علت استفاده از اوصاف فعل در تعریف قیود اصطلاحات مدل فرهنگی

۱/۱- قرار داشتن تنظیم مدل فرهنگی در مرحله «تغییرات»

(ج): یعنی تکامل پیدا کند. هر موضوعی یک سطح پیدایش و یک سطح تغییرات و یک سطح تکامل دارد؟ البته در مرحله تکاملش به آنچیزی می‌رسید که باید بررسیم.

۱/۲- بدست آوردن جدول راهنمای تخمینها تا این مرحله از بحث

(س): به هرحال به آن چیزی که باید بررسیم هنوز نرسیده‌ایم. طبیعتاً باید دوباره برگردیم و از این موضوع به جدول نگاه کنیم.

(ج): اگر بتوانید در این سطح تخمین متناسبش را بدست بیاورید در این سطح کار تمام است و به نظر من هم جدول راهنمای برای تخمین بسیار کامل است.

۱/۳- نزدیک بودن مدل تنظیم شده فرهنگی به مدل برنامه تا مدل سازماندهی

البته باید توجه داشت که این جدول بیشتر از آن که به

پردازش» به سه عنوان عینی «آمارگیری، ارزیابی، تخصیص» تطبیق دادیم.

حال عنوان اول مربوط به ستون اول و قید بعدی آن «مقدورات شکل‌پذیر» می‌باشد. و عنوان دوم مربوط به ستون دوم و قیدی بعدی آن «مقدورات شکل‌گرفته» و عنوان سوم مربوط به ستون سوم و قیدی بعدی آن «مقدورات اولیه» می‌باشد.

در اینصورت این اشکال پیش می‌آید به اینکه آمارگیری ما (گمانه) پیرامون مقدورات شکل‌پذیر است منتهی گرفته و تخصیص مان راجع به مقدورات اولیه است ولذا به نظر می‌رسد که با این روش عناوین عینی پیدا کردن، دچار این مشکل خواهیم شد.

ضمن اینکه برای دیگر اوصاف اصلی جدول باید همان کاری را که نسبت به همفکری کردیم، انجام بدھیم.

۱/۲- خلاصه روشن تعاریف قیود

(ج): مقدورات شکل‌گرفته و مقدورات شکل‌پذیر و اولیه طبیعتاً خودشان در سه سطح معنا شده‌اند.
(س): بله به سبک قبل معنا شده است. یعنی مقدورات اولیه ضرب در «قدرت، اطلاع، ثروت» و مقدورات شکل‌پذیر ضرب در «مقدورات، موانع و مقاصد» و مقدورات شکل‌گرفته ضرب در «روانی، ذهنی و عینی» شده‌اند.

(ج): یکبار هم در سه سطح انتزاعی، مجموعه‌ای، تکاملی معنا کرده‌اید.

(س): البته «انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی» قید موضوعی نداشته تا بگوئیم مثلاً انتزاعی راجع به انسان و مجموعه‌ای راجع به ابزار است. بلکه این سه توصیف

البته شاید بشود گفت که این آقایان و کارشناسان کمیسیونها در فرهنگ و سیاست اینگونه عمل نمی‌کنند و علتی هم این است که در این بخشها، مدل سازمان برنامه‌ای در کار ندادند. در اقتصاد مدل سازمان برنامه‌ای دارند و چون این مدل ارتباط به وزارت خانه‌ها دارند، لذا حاضر نیستند با تغییر آن نظم فعلی کشور را به هم بزنند. بنابراین ما هم مجبور هستیم روی همین موضوعات کار کنیم که در درون همینها به نظر ما بعضی زمانی و بعضی مکانی هستند و باید متناسب با آنها مدل درست کنیم. عبارت دیگر ما نمی‌توانیم دقیقاً روی دستگاه فلسفی خودمان و از راه فلسفی کار کنیم و بلکه باید از راه تطبیق عینی توسط جدول جامعه کار را جلو ببریم.

بنابراین ما الان درباره برنامه صحبت می‌کنیم و نه درباره سازماندهی تا عنایت شدید به موضوعات صورت بگیرد. بله به موضوع از زاویه فعل نظر می‌کنیم و نه اینکه اصلاً توجهی به آن نداریم. اگر میخواستیم سازماندهی ادارات را هم مثلاً تغییر بدھیم بهتر بود از ناحیه خود موضوع و مختصات آن ملاحظه کنیم. اما ما الان میخواهیم برای برنامه سیاست‌گذاری بکنیم. حال سراغ اصل بحث می‌آئیم.

۲- بررسی علت تغییر موضوع گمانه، گزینش، پردازش در اصطلاحات مدل فرهنگی

(س): ما ابتدائاً اگر سه تا وصف مربوط به سه قسمت را معنا کنیم براحتی می‌توانیم کار را جلو ببریم، یعنی اگر حداقل یک دور در یک اصطلاح بتوانیم تا آخر برویم، بهتر مطلب بdest ما خواهد آمد. اما نسبت به بحث قبل یک سؤال مطرح است و آن اینکه ما الان وصف همفکری را ابتدا به برنامه و سپس مقید به سه موضوع «گمانه، گزینش،

شكل گرفته و اولیه می باشد و از طرفی ما هم فکری را در سه موضوع «گمانه، گزینش، پردازش» به آمارگیری، ارزیابی تخصیص معنا کردیم، حال با توجه به این دو مطلب این اشکال پیش می آید که اگر ما ستون اول را گمانه و ستون دوم را گزینش و ستون سوم را پردازش فرض کنیم لازمه اش این می شود که آمارگیری ما نسبت به مقدورات شکل پذیر باشد و ارزیابی نسبت به مقدورات شکل گرفته و تخصیصات هم نسبت به مقدورات اولیه صورت بگیرد. یعنی یک چیزی را مطالعه کنیم و نسبت به چیز دیگری حکم بدھیم.

آیا به روش اصطلاح سازی مان این اشکال وارد نیست؟ (س): ممکن است این اشکال لزوماً به روش اصطلاح سازی مان برگردد و بلکه به روش انتخاب عناوین یعنی برگردد.

(ج): خیر، گاهی اشکال نسبت به تقدم و تأخیر عناوین جدول است مثلاً بحث می کنیم که آیا جهتگیری اول یا یادیاری موضعگیری و گاهی اشکال نسبت به موضوعی است که عمل می کنیم مثلاً نسبت به یک موضوع عمل می کنیم و درباره موضوع دیگری حکم می دهیم، در حالیکه قاعدتاً اینگونه نباید باشد و بلکه در جدول درباره موضوع مورد مطالعه برنامه ریخته می شود. لذا مثلاً نمی توانیم وضعیت مقدورات شکل پذیر را ارزیابی کنیم و بعد سراغ مقدورات شکل گرفته یا می بدم و تحلیل کنیم و وقتی می خواهم حکم نهایی را بدھیم سراغ مقدورات اولیه بروم.

۲/۳ - پاسخ سؤال طرح شده

۲/۳/۱ - مرتبط ملاحظه شدن موضوعات در مدل فرهنگی به نظر من رسید که جدول همه این عناصر را با هم دیگر می بینند و می توانند آهنگ یک جریانی را بدهد و این

مفهومی می باشدند به اینکه انتزاعی یعنی ندیدن نظام، مجموعه ای یعنی دیدن نظام و تکاملی یعنی جهت و تکامل را ملاحظه کردن که این سه سطح نسبت به اوصاف اصلی (آنهم مقید شدن هر وصف به سه موضوع خود) معنا گردیده است.

بنابراین نتیجه این شد که هر قید ۹ تعریف دارد و در هر تعریفش یک قید مفهومی و یک قید موضوعی می باشد. بر اساس این تمامی تعاریف انجام گرفت که نسخه آن خدمت شما می باشد.

در قدم بعد برای پیدا کردن عناوین عینی این اصطلاح، ابتدا از اوصاف اصلی شروع کردیم و بدنبال این بودیم که برای هریک از اوصاف اصلی مانند هم فکری، همدلی، همکاری و... معادل عینی پیدا کنیم.

در قدم اول معادله عینی هم فکری را برنامه قرار دادیم. سپس مراحل انجام گرفته نسبت به هم فکری را برای برنامه تکرار کردیم. به اینکه گفتیم: متناظر با گمانه، پردازش، گزینش در برنامه چه می شود؟ سپس برای بار دوم این معانی بدست آمده را مقید به انتزاعی، مجموعه ای و تکاملی کردیم. این روند را نسبت به وصف هم فکری انجام دادیم. حال باید این کار را راجع به تمامی اوصاف انجام دهیم. مثلاً بجای مقدورات شکل پذیر «کالای واسطه ای» می گذاریم. اما قبل از ادامه بحث باید آن اشکال قبلی رفع شود.

۲/۲ - تشریح سؤال (چرا ارزیابی نسبت به مقدورات شکل پذیر، تحلیل نسبت به مقدورات شکل گرفته و تخصیص نسبت به مقدورات اولیه است؟)

(ج): من ابتدا سؤال شما را تشریح می کنم. شما می فرمائید هم فکری بالای سر مقدورات شکل پذیر،

شکل دیگر ایست که بگوئیم: علت سودا بد کار کردن کبد است و لذا باید تغذیه اش را اصلاح کنیم مثلاً از غذایش چیزهایی را مطلقاً حذف و بجای آن مثلاً آب میوه، بستنی، رب اثار، داده شود که سودا را پایین بیاورد. این کار مجموعه‌ای دیدن است، یعنی دست را په کبد مربوط بینیم. شاید کس دیگری بگوید: به او درس اخلاق بگویید زیرا این خرابی کبدش مربوط به شور زدنی است که توکل به خدا در او نیست. یا به او نظام فکری بدھید تا مقدورات اولیه‌اش تغییر کند و درد کبدش خوب شود.

بنابراین روند (روند بهم پیوسته) و یک جریان اوصاف را مطالعه می‌کنیم. اگر از این راه پیام آشکال رفع می‌شود. البته با این توضیح اشکال دومی قابل طرح می‌شود. به نظر ما دو اشکال مطرح است. یک اشکال به اینکه آیا می‌شود یک کسی دیگر را معاینه کرد و برای کسی دیگری حکم داد؟ جواب دادیم که در صورت وجود ربط اشکالی پیش نمی‌آید.

اشکال دوم اینکه اگر این فرض هم صحیح باشد و بتوان جریان اوصاف را ملاحظه کرد باید در خانه‌های مختلف هم بگوئیم ارزیابی نسبت به هم انجام بگیرد. باید چنین چیزی که اول هست در مرحله دومش و در مرحله سومش هم این مطالب نشان داده شوند زیرا همه این ۲۷ تایی که شما در جدول تان دارید در جدول تعریف می‌آیند (نه یکی از آنها) و شما برای همه آنها شاخصه معین و آزمایش می‌کنید و نه اینکه فقط گمانه را در یک خانه بگیرید. بعبارت دیگر گمانه را در اینجا می‌گیرید ولی گزینش را ارزیابی عینی می‌کنید و در تخصیص باز ارزیابی عینی دارید. یعنی در برنامه در عین حال که این بخش، بخش گمانه هست، بخش ارزیابی عینی برنامه هم هست و

مسئله مسئله مهمی است. یعنی برای تحلیل بیماری در موضع نظر نمیدهد و بلکه برای خودش یک نحوه تعادلی را تعریف می‌کند مثلاً میگوید: اگر بخواهد مقدورات شکل پذیر قابل کنترل باشند باید مقدورات شکل گرفته هم اینگونه باشند، یعنی برای معالجه باید نسبت آنها را به یکدیگر ملاحظه کنیم و لذا معنا دارد که بگوئیم برای درست شدن مقدورات شکل گرفته، باید این تخصیص خاص به مقدورات اولیه داده شود.

۲/۳/۲ - کنترل جریان اوصاف در مدل فرهنگی

بنابراین در بحث انتزاعی موضوع جدای از سایر موضوعات ملاحظه می‌شود و در بحث مجموعه‌ای موضوعات بهم مربوطند و در بحث تکاملی موضوعات در ارتباط با شرایط جواب میدهند. آیا می‌توانیم چنین چیزی را بگوئیم؟ یعنی ما باید بتوانیم جریان اوصاف را کنترل بکنیم.

۲/۳/۳ - قابل مطالعه بودن صدق و کذب تحلیل، در درون

موضوع و روند موضوع

یعنی مفروضی را که در جدول تعریف آوردهیم در ستون دست راست اوصاف آن را و در ستون سمت چپ هم نسبت شاخصه‌های آن را ملاحظه کردیم. یعنی یک تعادلی افقی و یک تعادل عمودی درست کردیم. در اینصورت صدق و کذب تحلیل را هم در خود موضوع و هم در روند و هم در نسبت‌شان به یکدیگر می‌توانیم بررسی کنیم. به تعبیر دیگر قاعدتاً در نسبت‌شان باید بتوانیم بدست بیاوریم و از هر سه آمار بگیریم. مثلاً: نسبت به بیماری کبد و سودا به چند نحوه ممکن است برخورد کرد، می‌شود گفت: نوع بیماری دستش را بررسی کنیم و با بدست آمدن علائم سودا روی آن مرحم بگذاریم.

در سطح دوم جدول واقع شده بود) در سطح اول آوردیم.
(س): یعنی جدول عمومی جامعه این شکلی شده است. (اشاره به جدول عمومی جامعه)
(ج): می‌شود مقدورات اولیهٔ صیانت همدلی و ستون بعدیش مقدورات اولیهٔ صیانت همفکری و بعدش مقدورات اولیهٔ صیانت همکاری.

(س): این سه تا مریب‌بط به ستون اول است.
(ج): حالاً اگر اینطوری انجام بگیرد و معنا بشود، آنوقت کل آنچیزی که معنا شده انتقال پیدا می‌کند، فرقش را میدانید چه چیزی هست یا نه؟

فرقش این است که زیربخش همفکری باید ابتدائاً گزینش قرار بگیرد زیرا اگر در جدول جامعه معنا شده بود، گزینش قرار می‌گرفت.

۳- بررسی علت مقدم نشدن موضوع دوم از هر سه موضوع در مدل فرهنگی

۱/۳- ضرورت تقدم سه تعریف مقید به گزینش، نسبت به سه تعریف مقید به گمانه در تعریف مفردات قیود مدل فرهنگی در جدول فرهنگی اول باید گزینش بیاید، همانطوریکه مقدورات شکل پذیر را اول آوردید.

به عبارت دیگر با توجه به جدول جامعه آیا رتبهٔ عدالت رتبه‌ای است که همفکریش در مرحلهٔ گزینش است یا گمانه؟

(س): نه، آنجا چون احتمالاً سطربی که می‌شد، سه‌تایی اول باید گمانه باشد.

(ج): یعنی گمانه، گمانه، گمانه؟

(س): بله، چنانچه اینجا که آمده سه‌تای اول گمانه شده است. آنجا هم سه‌تای اول گمانه است متنها سه‌تاییش

اینگونه نیست که در این جدول اینجا که می‌رسید ارزیابی نداشته باشد. نظام سؤالات هم برای مرحلهٔ گمانه و هم برای مرحلهٔ تخصیص هست و این لازمهٔ دیدن در کل می‌باشد. لذا اینگونه نیست که یکجا بیان چیزی را بینیم و در همانجا قطع بشویم، بلکه باید همهٔ اینها شاخصه داشته باشد.

۲/۳/۴- وجود شکل خفیف گزینش و پردازش در گمانه و بر عکس

بعارت دیگر در خانهٔ گمانه ارزیابی هست مثلاً ارزیابی و مقایسه وضعیت گمانه گذشته و وضعیت گمانه فعلی است، یعنی وقتیکه شما می‌گویید: فعلًاً وضعیت این است، در اینجا تحلیل که می‌رسید و می‌خواهید گزینش کنید اقلًاً مقایسهٔ بین گذشته و حال دارید. «چرا این است»، کمترین حد مقایسه امسال با سال قبل می‌باشد و در حقیقت بهینه گمانه می‌شود.

اشکال دوم بر می‌گردد به اینکه اساساً آیا بهتر نیست که اول (همفکری، همدلی و همکاری) با «مقدورات اولیه، شکل پذیر و شکل گرفته» و با «صیانت، عدالت و اعتماد» را بشکل جامعی به سه معنا برسانیم و تطبیق بدیم و بعد از تطبیق آنوقت جابجا بکنیم.

(س): یعنی بگوئیم چگونه در هم ضرب می‌شوند.
(ج): بگوئیم چگونه در هم ضرب بشود؟ نتیجهٔ این مطلب این است که ما ابتدا ستون جدول جامعه را به نحو عمومی معادله سازی می‌کنیم و سپس تغییرات را مناسب با موضوع در آن ایجاد می‌کنیم. این راه ممکن است سهل‌تر نتیجهٔ پذهد و نه اینکه با کاری که الان می‌کنیم، تفاوت می‌کند، یعنی فقط راه را آسانتر می‌کند. دیگر ما همفکری را در شکل گمانه‌زنی آورديم و مقدورات شکل پذیر را (که

(ج): در این اصطلاح که آمده شما گمانه را گذاشتید دلیل شما چیست؟

(س): چرا این دو اصطلاح را با هم مقایسه کیم؟ اصلاً یک اصطلاح دیگری شده است.

(ج): بله، اصطلاح دیگری که شده که شما با روش آن را برگردانید و گفتید روش، این که قید دومی که فرهنگی است جای اول که سیاسی است می‌آید. اگر او صاف را معنا کرده بودید فقط میخواستید جابجا یابی بکنید یا یک کار دیگر هم میخواستید بکنید؟ آیا می‌خواستید تغییر مفهومی هم بدھید؟

(س): یعنی چه تغییر مفهومی؟

(ج): یعنی اگر آمده بودید فقط اصطلاحات جدول عمومی جامعه را معنا کرده بود. برای درست کردن جدول فرهنگی فقط جای قیود را عوض می‌کردید یا اینکه کار دیگری هم انجام میدادید؟

(س): ما اصطلاحات را بر فرض که در جدول عمومی معنا کنیم و معادله هم برایش پیدا کنیم آن معادلات بدرد جدول فرهنگی نمی‌خورد، یعنی اینگونه نیست که در جدول فرهنگی آن مهره‌ها حفظ بشود و فقط جایشان عوض شده باشد.

(ج): در روش شما نحوه ترکیبیش عوض شده است

(س): طبیعتاً نحوه ترکیبیش عوض می‌شود.

(ج): نحوه ترکیبیش که عوض می‌شود چه چیزهایش عوض می‌شود؟

(س): قیود

(ج): قیودش چه تغییراتی کرده است؟ یکی اینکه باید کلیه چیزهایی که در ستون دوم است، در ستون اول باید.

(س): قاعده‌اش و تنها تغییرش هم همین بود، متنه

افقی می‌باشد زیرا همه‌شان در یک سطر آمده است، یعنی ستای اول گمانه، ستای دوم گزینش و ستای سوم پردازش می‌باشند.

(ج): حال که این همفکری جلو آمده باز همان گمانه می‌آمد؟

(س): بله،

(ج): اینجا هم گزینش می‌آمد که آمده و در این ستون سوم هم پردازش می‌آید.

(س): یعنی در هر صورت ۹ بار می‌آید زیرا ۹ قید، ۹ بار تکرار می‌شود متنهای نحوه تکرارش فرق پیدا می‌کند، ممکن است قید اول یا دوم یا سوم بشود و یا ستونی و یا سطري قرار بگیرد به تناسب اینکه ما او صاف را چگونه در هم ضرب کنیم. در هر صورت هر کدام از این ۹ تا قید، ۹ بار تکرار می‌شود.

(ج): درست است ولی سؤال من این است که آیا این سه تا را گمانه و ستای بعدی را گزینش، و ستای سوم را هم پردازش می‌گیرید؟ آنوقت وقتی مقدورات شکل‌پذیر عدالت را مقدم می‌داریم آیا صحیح است این جا گزینش یا گمانه بنویسیم؟

(س): گزینش

(ج): مقدورات شکل‌پذیر عدالت گزینش در اینجا (مقدورات اولیه عدالت همفکری) همفکری را چه بگذرانیم؟

(س): در اینجا اصلاً اصطلاح عوض شده است.

(ج): همفکری بالا آمده، مقدورات شکل‌پذیر وسط، عدالت آخر ولی اینجا منزله منزلتش منزلت گزینش است یا گمانه؟

(س): منزله در این اصطلاح منزلت گزینش است.

ستونی است ماتعاریف را ستونی شماره‌گذاری کردیم و بر اساس همین شماره‌گذاری، در تعریف اصطلاحی مان منتقل کردیم.

(ج): اگر ما میخواستیم همین کار را منزلتی در جدول جامعه انجام بدهیم و بعد در منزلتهای جدول فرهنگی تغییر بدهیم نتیجه همین شد یا چیز دیگر می‌شد؟

(س): در جدول جامعه تغییر بدهیم که چطور بشود؟

(ج): یعنی تشریح بکنیم و در جدول جامعه معادل بسازیم.

(س): در جدول جامعه که میخواستیم معادل بسازیم طبق آن روندی که قبل‌گفتیم تعاریف ۹ گانه از ۹ وصف، تغییر نمی‌کرد.

(ج): ۹ وصف را باید درست بکنیم ولی باید اینجا می‌آمد.

(س): آنوقت در قرارگیری اینکه کدام تعریف، کجا این جدول استفاده بشود متفاوت می‌شد.

(ج): من میخواهم بگویم: آیا کلمه‌گزینش با مقدورات شکل‌پذیر هم سطح هستند که جایشان را عوض بکنیم و در اصطلاح جدیدی که میخواهیم بسازیم فقط مثلاً عدالت پایین و همنگی بالا و مقدورات شکل‌پذیر وسط می‌آید تا نتیجه‌اش این باشد که همنگی هم در اینجا گزینش باشد و نه گمانه. شما در جدول فرهنگی گمانه را اینجا آورده‌اید در حالیکه یک فرض هم این است که در جدول فرهنگی ترکیب مفردات جدول جامعه را عوض بکنید. اگر مفرداتش همان مفردات است معناپاک این است که ۹ تعریف‌مان در بلوك اول اینگونه قرار بگیرد.

این تغییر در همه جا انجام گرفته است.

(ج): در سه تای بالائی، مقدورات شکل‌پذیر اول آمده است.

(س): بله، هم در تقدم و تأخیر خود اوصاف جدول جامعه، اوصاف موضوع (صیانت، عدالت، اعتماد) بیال، یعنی قید سوم قرار بگیرد و بعد اوصاف مقیاس و بعد اوصاف مبنا قید اول قرار می‌گیرد. در داخل اوصاف مبنا گفتیم: سه وصف مریوط به مبنا اول همنگی و بعد همکاری و بعد همدلی می‌آید.

(ج): آیا این جابجایی در مفردات انجام گرفته یا نه؟ یعنی سطوح همنگی که اطلاق بر سه مرحله «گمانه گزینش، پردازش» می‌شود را هم تغییر دادید یا نه؟

(س): تغییر ندادیم به این دلیل که ما اول آمدیم با صرف نظر از اینکه همدلی در جدول چه جایی قرار می‌گیرد برای خود همدلی ۹ تا تعریف ارائه دادیم، یعنی در واقع این تعاریفی که برای هریک از اوصاف ارائه دادیم با صرف نظر از جدول عمومی جامعه یا جدول فرهنگی، سیاسی اقتصادی بود. به عبارت دیگر ابتداء مأکار نداشتیم به اینکه این مقید (مثلاً همدلی) در اصطلاحات کدام جدول کجا قرار می‌گیرد و تنها با شیوه‌ای آن را به ۹ تعریف تبدیل کردیم و وقتی میخواستیم به ۹ تعریف تبدیل کنیم چون مقید به فرهنگی، سیاسی و اقتصادی نبوده فقط میگوئیم: انتزاعی مجموعه‌ای، تکاملی در گمانه، گزینش و پردازش. بله وقتی قرار شد در جدول بیایند متناسب با منزلت جای تعریف مشخص می‌شود مثلاً تعریف انتزاعی مقید به گمانه یا انتزاعی مقید به پردازش اول قرار بگیرد. البته قاعده‌اش را هم اینگونه بیان کردیم که ستونی انتخاب شود، یعنی ترتیب تکاملی اوصاف ستونی است و چون

اصطلاحات عوض کنیم، شما از آن زاویه پاسخ بفرمایید.
قاعده در تطبیق تعاریف بر اصطلاحات این بوده که به ترتیب ارزش آنها، آنها را قرار بدھیم. حالا یک بار دیگر مرور می‌کنیم. در اینجا همفکری را ۹ معنا کردیم و به ترتیب ستونی ارزش‌بندی هم کردیم. حالا میخواهیم یک بار در جدول عمومی و یک بار در جدول فرهنگی تطبیقش بدهیم، برای بررسی تفاوت ایندو باید بینیم که در جدول جامعه ۹ بار همفکری کجا تکرار شده است؟ در جدول جامعه ۹ تعریف همفکری در یک سطر اول آمده است و می‌توان طبق قاعده‌ای که گفتیم (انتخاب ستونی) به ترتیب ارزشی.

(ج): من به نظرم می‌آید که دقیقاً سؤال خود را متوجه نشده‌ام.

(س): شما میخواهید بفرمایید در اینجا (جدول جامعه) تعریف پنجم همفکری (همفکری بر مخوز نظام، نظام‌گزینش) است و لذا پنجمی آن هم باید (در جدول فرهنگی) اینجا باشد.

(ج): من میگویم که شما ۹ تا تعریف دارید.

(س): خیر، ما ارزشی می‌شماریم و ترتیب ارزشی ما ستونی است به تعبیر دیگر برای اینکه قاعده‌مان بهم نخورد ستونی می‌شماریم، منتهی در اینجا (جدول جامعه ۹ تا را که ستونی می‌شماریم، نتیجه این می‌شود که ۹ تا همفکری پشت سر هم قرار گرفته‌اند، یعنی هر کدامش در یک ستون آمده و که ارزش ستون اول نسبت به دوم و دوم نسبت به سوم و سوم هن نسبت به چهارم بیشتر است. بنابراین وقتی میخواهیم ترتیب ارزشی آنرا معلوم کنیم، یک سطر پشت سر هم می‌شود.

(ج): که سطربی، پنجمین سطر می‌شود. آیا برای

۳/۲ - طرح سه احتمال در تفاوت مدل فرهنگی و مدل عمومی جامعه (۱ - جابه‌جایی قیود اصطلاحات است ۲ - جابه‌جایی اصطلاحات ۳ - هردو)

(س): به همین ترتیب هم قرار می‌گیرد، یعنی ۹ تعریف همفکری شماره‌گذاری شده است و در بلوک اول می‌آید.

(ج): حالا اگر بخواهید او صاف جدول جامعه را بهم بریزید ترکیب نحوه قرارگیری عوض می‌شود یا مفردات هم عوض می‌شود؟

(س): دیگر این اصطلاحی که من شخصاً عرض می‌کنم شما میگویید تعریف پنجم همفکری، همفکری بر محور نظام‌گزینش یعنی تعریف مجموعه‌ای و مقید به گزینش است.

(ج): مگر جای آن را عوض نکرده بودید؟ آیا جایش را فقط در ستون عوض کردید یا شماره‌اش را هم عوض کرده‌اید؟ شماره این در صورتی که عوض شده باشد باید اینجا باشد.

(س): نه مگر آن اول بوده است. آنهم در منزلت پنجم بوده است.

(ج): مگر جدول فرهنگ‌تان با جدول جامعه‌تان این فرق را نداشت که منزلتها را عوض می‌کرد؟

(س): منزلتها را به این شکل عوض کرده است.

(ج): فقط ستونی کرده والا جای پنجم، پنجم است.

(س): خود شما فرمودید که مفرداتش همان مفردات است و تنها جایش عوض می‌شود.

(ج): مثلاً اگر بجای پنجم اول آمده باشد.

(س): باید قاعده‌مان را در تطبیق و تعاریف

شکل پذیر را می‌گوئید در جدول عمومی تان یک جایی دارد مثلاً جای وسط را دارد.

(س): یعنی قید اول بلوک دوم مان کلاً شکل پذیر است.

(ج): پس ما کنار مقدورات شکل پذیر علامت دو می‌گذاریم. حال در جدول فرهنگی جایش را حتماً عوض می‌کنیم. علی القاعده آن را اول می‌آوریم که ذر اینجا باید همان تعریف بیاید.

(س): شما الان به اجزاء مقدورات شکل پذیر کار نداشته و خودش را با شکل گرفته و اولیه مقایسه کردید.

(ج): در مدل فرهنگی نسبت به همفکری، همدلی و همکاری و در همفکری نسبت به صیانت، عدالت و اعتماد هم، عدالت را مقدم کردیم به اجزاء آنها هم که می‌رسیم همین کار را انجام دهیم.

(س): قاعده‌مان این اجازه را نمیدهد.

(ج): می‌گویید به اجزاء که می‌رسیم اولاً اینجا تکاملی و اینجا هم انتزاعی را بگذارید.

(س): میدانید چرا این اجازه را نمیدهد، زیرا در تعریف اوصاف قید فرهنگی، اقتصادی و سیاسی بودن را لحاظ نکردیم و آنها را عمومی معنا کردیم. لذا این فرمایشی را که حضر تعالی می‌فرمایید معنایش این می‌شود که از ابتدا در تعریف اوصاف قید فرهنگی را برای درست کردن جدول فرهنگی لحاظ کنیم.

(ج): یعنی بعبارت دیگر این سؤال اساسی است که تغییراتی که نسبت به عمومی بودن و نسبت به خاص بودن است تا چه سطحی پیش می‌رود؟ آیا در سطح خود اصطلاح باقی می‌ماند یا در درون اصطلاح هم می‌آید.

(س): یعنی در درون تعریف هر قید هم می‌آید.

درست کردن جدول فرهنگ می‌گویند: ستون پنجم را اول بیاورید؟

(س): خیر، اینگونه نباید بین جدول فرهنگ و جدول جامعه مقایسه کرد. اصلاً یک سبک دیگر است که ما بیائیم، جدول جامعه را ترسیم بکنیم. وقتی ما می‌خواهیم جدول فرهنگ را درست کنیم، می‌آئیم این اصطلاحات را جابجا می‌کنیم یعنی اصطلاحات درست شده را جابجا می‌کنیم و می‌گوئیم اصطلاحات ستون دوم را اول و ستون پنجم را هم ستون چهارم و ستون هشتم را هم ستون هفتم بیاورید. یعنی یک جابجایی ستونی و یک جابجایی سط्रی صورت می‌گیرد.

(ج): یک جابجایی داخل خانه هم انجام بدھید و یعنی سه تا جابجایی، یک جابجایی ستونی که در حقیقت جابجایی بلوکی است (دسته‌ها)، یک جابجایی سطري و یک جابجایی درون خانه‌ای

۳/۳ - تقویت احتمال عدم لزوم موضوع دوم از هر قید

(مانند تقدم گزینش بر گمانه) در مدل فرهنگی

(س): جمع این دو تا را متوجه نمی‌شوم. برای درست کردن جدول فرهنگی گاهی ابتدا جدول اصطلاحات عمومی را درست می‌کنیم و سپس جابجایی اصطلاحات جدول فرهنگی یا سیاسی، و یا اقتصادی شکل می‌گیرد. راه دیگر اینست که بگوئیم: شما کاری به اصطلاح سازی نداشته باشید بلکه سه جور یا چهار جور اصطلاح متناسب جدول عمومی یا فرهنگی یا سیاسی یا اقتصادی باید درست کرد. سپس با قاعده‌ای مشابه جداول گوناگون را شکل دهیم. راه دیگری که شما می‌فرمایید اینست که این دو راه را تلفیق کنیم که تلفیق شان را ما نمی‌فهمیم.

(ج): من می‌خواهم بگویم وقتی کلمه مقدورات

است. عمل‌گمانه‌زنی فرهنگی و لو با مانع هست ولی ستون اول شما گمانه هست. اما اگر سه تا جدول داشته باشید ...

(س): این را تحت زیرمجموعه سیاسی قرار میدهیم.

(ج): آثار واقعی آن را اگر بخواهید مطالعه کنید، می‌بینید ایشان در گمانه‌زنی گزینش کرده است بعبارت دیگر کل جدول را که عنوان موضوع عمل جامعه نگاه می‌کنید، در مرتبه گزینش است ولی در مرتبه خودش که نگاه بکنید در مرتبه گمانه هست.

۴- بررسی مجدد علت تغییر موضوع گمانه، گزینش، پردازش در مدل فرهنگی (ادامه بند ۲)

(س): یعنی از موضوع جدول جامعه آنرا نگاه می‌کنیم. ولی سؤال اول این بود که آیا ما این ثابجاوای را در جدول انجام بدھیم یا ندھیم؟ سؤال دیگری که در اول طرح شد این بود که آیا ما میتوانیم موضوع گمانه‌مان یک چیز و موضوع گزینش‌مان چیز دیگر و موضوع پردازش‌مان چیز سوم باشد؟ حضر تعالی فرمودید اگر این را در روند مرتبط ببینید، مانعی ندارد. متنه عرض بنده این است که ما وقتی این سه را سه مرحله فعل میگوئیم (گمانه، گزینش و پردازش) اگر وحدت موضوع در این روند حفظ نشود ...

(ج): آیا وحدت، وحدت جریان وصف است یا وحدت موضوع خاص؟

(س): خیر من هنوز نکته‌ام را نگفته‌ام شما ممکن است بگویید: وقتی میخواهید نظام سؤالات را ارزیابی کنید فقط نگاه به چشم طرف نکن و نگاه به آنطرف ترش هم بکن، یعنی محدوده را بازتر بگیرید وقتی بازتر می‌گیرید این بستر باز هم در نظام سؤالات و هم در ارزیابی و هم در تخصیص می‌آید.

(ج): حالا علی فرض اینکه بگوئیم: در درون نمی‌آید. هم‌فکری چه کار سیاسی و چه کار فرهنگی و چه کار اقتصادی باشد گمانه، گزینش و پردازش دارد، و همیشه و در همه جا گمانه اولی است، یعنی تغییرات در درون نمی‌رود و فقط ثابت‌جایی خودش در جداول مختلف انجام می‌گیرد.

(س): یعنی میگوید مراحل فعل مان همیشه حفظ می‌شود.

(ج): یعنی فعل موضوعاً هست و پاسخ اشکال هم همین است. به عبارت دیگر فعل موضوعاً حفظ می‌شود و تنها موضوعی که فعل درباره آن کار می‌کند عوض می‌شود. فعل سیاسی یعنی در (فعل موضوعاً) «جهت‌گیری، موضوع‌گیری و مجاهده» همواره حفظ می‌شود و اگرچه موضوع‌عش سیاسی یا فرهنگی و یا اقتصادی باشد.

(س): به نظر می‌رسد که هنوز پاسخ اشکال داده نشده است.

(ج): آیا عنوان را که عوض می‌کنیم درون آن عنوان هم عوض می‌شود؟ مثلاً این عنوان ناظر به موضوع برنامه است آیا فعل موضوعاً هم معناش این است که فعل فرهنگی در امور سیاسی، گمانه‌اش اول باشد ولی در امور فرهنگی گزینش آن اول باشد؟

(س): پاسخی که فرمودید پاسخ مبنی به این سوال است.

(ج): بله، ولکن از نظر دیگری بررسی می‌کنیم. گمانه‌های فرهنگی در کدام بستر انجام می‌گیرد؟ شما اینگونه در نظرتان هست که تعلقات سیاسی علت انگیزه می‌شود و انگیزه بستر ساز نسبت به جهت‌گیری

(س): هیچ جانداریم.

(ج): گمانه نسبت به عدالت، گمانه نسبت به اعتماد و

گمانه نسبت به صیانت نداریم؟

(س): یعنی گمانه نسبت به مقدورات شکل‌پذیر یا

اعتماد و یا صیانت است.

(ج): ما باید هم روش و هم بازتاب روش را ملاحظه کنیم.

۴/۲ - وابستگی اصلاح تخصیص مقدورات اولیه به ارزیابی مقدورات شکل گرفته و ارزیابی مقدورات شکل گرفته به آمارگیری مقدورات شکل‌پذیر

یعنی صرف نظر روش یک بار از اینطرف نگاه می‌کنیم و می‌گوییم: محصولش چگونه باشد برای ما خوب است. لذا

متناوب با محصول اگر لازم باشد روش را اصلاح می‌کنیم. حالا اگر بخواهیم گمانه را نسبت به مقدورات شکل‌پذیر بگیریم آیا این امکان ایجاد می‌شود که در مقدورات شکل‌گرفته تحلیل داشته باشیم یا نه؟

یعنی برای اصلاح وضعیت تخصیص مقدورات اولیه (بهینه تخصیص) می‌خواهیم بگوئیم مثلًاً نیروی قدرت، اطلاع و ثروت چه بافتی را باید داشته باشد، تا بهترین بافت باشد؟ مقدورات مacula عبارت از چه چیزی بوده است؟

(س): مقدورات اولیه: «قدرت، اطلاع، ثروت»

(ج): می‌خواهیم بگوئیم: چه بافتی داشته باشد خوب است؟ آیا میتوانیم زیربخش وضعیت شکل گرفته (روانی، ذهنی و عینی) را مشخص کنیم؟ آیا میتوانیم بگوئیم: متناوب با وضعیت آنها مقدورات اولیه ما این شده است؟ عبارت دیگر مقدورات اولیه را سه گونه میتوانیم معنا کیم.

گاه مقدورات اولیه را مثل مقدورات شکل‌پذیر و مثل

۴/۱ - وجود گمانه، تنها در ستون اول جدول اصطلاحات

مدل فرهنگی

(ج): یعنی در سه تای اینها هم گمانه و هم گزینش و هم پردازش باشد.

(س): سه تای کجا؟

(ج): سه مرحله از کار یعنی سؤال هم مقدرات شکل‌گرفته و هم از شکل‌پذیر و هم از اولیه و هم نسبت به تخلیلی که پیرامون آنها صورت می‌گیرد.

فرض دیگر این است که بگوئیم گمانه کلاً مخصوص اینجا و گزینش مخصوص اینجا می‌باشد.

(س): ستون اول گمانه، ستون دوم گزینش و ستون سوم پردازش.

(ج): یعنی شکل‌پذیرها در هر سه گمانه و شکل‌گرفته‌ها در هر سه گزینش و مقدرات اولیه در هر سه پردازش هستند و هر سه تای آنها هم در سه موضوع همفکری، همکاری و همدلی می‌باشد و هر سه تایش هم فرهنگی است. حالا در ستون سوالات سؤالات تا کجا ختم می‌شود؟ یعنی اگر گمانه را سوالات بگیریم سه بار سوال دارید یک بار درباره وضعیت فکری (همفکری فرهنگی) یک بار درباره همکاری فرهنگی و یک بار درباره همدلی فرهنگی می‌باشد.

(س): ما یک اشتباہی کردیم که در ستون همکاری دیگر گمانه نداریم و بلکه در همکاری تجزیه و در همدلی، جهت‌گیری می‌شود.

(ج): پس همفکری فقط مال بلوک اول است و در بلوک اول گمانه دارید.

(س): گمانه فقط در ستون اول است.

(ج): تا آخر هیچ گمانه ندارید؟

می شود. نهایت اینکه گاه فرهنگ سیاست و گاه فرهنگ فرهنگ و گاه فرهنگ اقتصاد می گوئیم. نسبت و تنااسبی که بین اینها برقرار می شود تصدیق نهائی را میدهد. حضور هرسه بعد هست ولی اگر بخواهید سهم تأثیر اولیه را در بخش فرهنگی آسیب شناسی بکنید این قاعده برآن جاری است. آیا می توان اینگونه گفت یا خیر؟

(س): از نظر جنبه معقول مسئله، می شود گفت.

(ج): یعنی سه دستگاه آمارگیری، با سه حساسیت نسبت به هرسه موضوع باید داشته باشیم.

(س): مدلی که در آن هست خیلی مشکل است به این معنا که ما مجبوریم این حرف را در همه قیود بزنیم، یعنی بگوئیم همفکری را هرچند در اینجا نوشته ایم ولی معناش این است که نسبت تأثیر آن در همدلی و همکاری هم می باشد.

(ج): احسنت کما اینکه می گوئیم کل جدول جامعه مربوط به سه بخش سیاست، فرهنگ و اقتصاد می باشد، در ترکیب اوصاف هم باید همینگونه بگوئیم، یعنی اینگونه نیست که ما همفکری را فرهنگی و همکاری را اقتصادی و همدلی را سیاسی بگیریم و بگوئیم: تنها به همفکری کار داریم.

(س): بله، اصطلاح و شاخصه معین کردن و تعریف ارائه دادن برای این است که بدانیم در هر مرحله ای و در هر مقطعی و در هر وصفی در کل دنبال چه می باشیم؟

(ج): یعنی باید بتوانیم آسیب شناسی همان بخش را جواب بدهیم. در آسیب شناسی و علت یابی باید بتوانیم متغیر اصلی را ذکر کنیم و بگوئیم در دستگاه ما متغیر اصلی این است. یعنی هرگاه بخواهیم تخصیص نسبت به مقدورات اولیه را بهینه بکنیم، آیا باید روی خود مقدورات

همفکری و عدالت میتوانیم انتزاعی؛ مجموعه ای و تکاملی معنا کنیم. حالا آیا مقدورات شکل گرفته در حال تکامل میتواند برآمده از مقدورات شکل گرفته و برآمده از گمانه های شبکه پذیر باشد یا نه؟

۴/۳ - انجام گرفتن گمانه، گزینش، پردازش نسبت به هر سه قسم مقدورات با رعایت متغیر اصلی

(س): بنظرم می آید که شما همان مطلب گذشته را تکرار میفرمایید. یعنی آیا نسبت به هر موضوعی این سه تا تکرار می شود؟ مثلاً آیا نسبت به مقدرات اولیه هم گمانه و هم گزینش و هم پردازش داریم؟

(ج): خیر، ما حالا سراغ بهینه سازی تخصیص چه چیزی می آییم؟ در تخصیص میخواهیم بگوئیم مثلاً محتوای دروس چه چیزی باشد.

(س): این را ممکن نمی توانیم بگوئیم ولی محتوای دروس و اصلاح آن به یک چیز دیگر وابسته و مقید باشد.

(ج): آیا سؤال درباره اش نکنیم؟ سؤال آن چه درجه اولویتی دارد؟ ما درباره سه سطحی سؤال کردیم ولی مثلاً کدامش را متغیر اصلی بدانیم؟

(س): فعلاً در همان فرض اول است که ما آیا درباره همه اش سؤال بکنیم یا نکنیم؟

ما اگر بخواهیم اصلاح تخصیص بکنیم باید علت آنرا تغییر بدھیم و متغیر اصلی آنرا بشناسیم.

آیا اصولاً می شود گفت که از هر سه اینها سؤال می شود؟ یعنی باید فرهنگ را در سه جدول و از سه نقطه مختصات بررسی کرد.

(س): از کدام سه تا سؤال می شود؟

(ج): یعنی از اولیه، شبکه پذیر و شبکه گرفته و از هر سه، هم سؤال فرهنگی و هم سیاسی و هم اقتصادی

جواب بدھیم: یکی اینکه گمانه که عمومی است در جدول
جامعه سه تایش با همدیگر عام می شود
(س): سه تای چه چیزی منظور است؟

(ج): در جدول سیاسی، همفکری و مقدورات اولیه،
اول می آید، یعنی در ترکیب یادمان نرود که در جدول
سیاسی دیگر نمی گوئیم همفکری و بلکه می گوئیم همدلی
اول است.

(س): در جدل سیاست باید بجای وصف سوم که
عدالت قرار گرفته همفکری قرار بگیرد. یعنی در جدول
سیاسی بجای «همدلی، همفکری و همکاری»، «عدالت،
اعتماد و صیانت» در ستون قرار می گیرد.

(ج): یعنی جای عدالت، همدلی و جای اعتماد
همفکری و جای صیانت همکاری می شود.
(س): آنوقت در قید وسط بجای «مقدرات شکل پذیر،
شكل گرفته، اولیه» اوصاف مقیاس می آیند و این سه قید در
وسط می آیند.

(ج): با یک فرقی که اولیه اول است.
(س): یعنی همان ترتیبی را که در جدول جامعه هست
در جدول سیاسی حفظ می شود و تنها صیانت، عدالت و
اعتماد بجای همفکری، همکاری و همدلی می آید. مثلاً
یک اصطلاح آن صیانت مقدورات اولیه همدلی می شود که
بجای همفکری مقدورات شکل پذیر عدالت می آید.

اولیه سؤال بکنیم و روی خودش گزینش و پردازش کنیم؟
یعنی آیا باید گمانه، گزینش و پردازش (ارزیابی، سؤال
کردن، تحلیل کردن و تصمیم گیری) تنها نسبت به مقدورات
اولیه باشد؟

(س): معنای اینگونه بررسی اینست که برای هر
موضوع یک مدل ترسیم شود که هم روابط درونی و هم
روابط بیرونی آن را مشخص کند.

(ج): بیرونیش که بخواهد مشخص بشود باید
چکار بشود؟

(س): مثلاً نسبت به مقدورات اولیه، باید مقدورات
شکل پذیر و شکل گرفته و حتی غیر از اینها بررسی شود.
(ج): در موضوع، غیر از اینها برخورد نمی کنیم و در
غیر این موضوع یا اینها برخورد می کنیم. اگر مفروض ما
این باشد که جدول جامعه کامل است بیرون آن سه تا و در
یک مرحله دیگر ۲۷ تائی می باشد. مثلاً بیرون مقدورات
اولیه، مقدورات شکل پذیر و شکل گرفته می باشند.

حال در فرهنگ متغیر اصلی در خود اینها چه چیزی
می باشد؟ بنابر روش، متغیر اصلی مان در بیرون.
شکل پذیر و متغیر فرعی شکل گرفته می باشد. یعنی بهینه
تخصیص باید به اینجا برگردد و همیشه اگر قدرت
گمانه زنی اینجا بیشتر باشد امکان تخصیص بهتری
بدست می آید.

مطلوب را باید تمام کنیم ولکن سؤال را از دو طرف باید

«وَآخِرُ دَعْوَيْنَا أَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

بسم الله الرحمن الرحيم

جلسه ۲۴

تاریخ: ۷/۳/۷۷

بررسی معنای «تجزیه، تحلیل، ترکیب» و متناظر عینی وصف همکاری

۱/۱ - تعریف تمثیلی تجزیه، ترکیب در شکل دادن روابط بیرونی یک موضوع

ابتدا باید دقت کنیم که در تجزیه، تحلیل و ترکیب چه انجام می‌گیرد؟ تعریف ارتکازی و ساده این می‌باشد که شما یک موادی دارید که می‌خواهید آنرا به یک ماده دیگر تبدیل کنید. مثلاً شما سنگ آهن دارید و آهن لازم دارید، طبیعتاً اول باید شرایط جدا کردن آنرا بدست بیاورید بعد که جزء جزء شد آهنش را استخراج کنید. حال آهن به نفسه برای شما مصرفی نخواهد داشت و باید به آن فرم جدیدی بدهید. تا قابلیت بکارگیری داشته باشد. مثلاً در مرحله ابزارسازی آن را به شکل داس با یک دسته چوبی در می‌آورید و آن وسیله درو کردن می‌شود. این ترکیب معنایش این است که آن فرم خاص به یک دسته چوبی خاص انضمایم پیدا کرد تا بتواند کاری انجام بدهد. اگر بخواهید آهن در ماشین بکار ببرید باید یک فرم دیگر به آن بدهید.

هر کاری را که قبل از انجام می‌دادید می‌توانید آن را ماشینی کنید و طبیعی است که ترکیبات خیلی پیچیده‌تر می‌شود. البته «تجزیه، تحلیل و ترکیب» هم می‌تواند وسیله‌ای تازه برای تولید و هم برای مصرف باشد، یعنی باز معنای جزء جزء کردن، تحلیل و ترکیب در ابزار مصرف قابل جریان است.

۲/۱ - تعریف تمثیلی تجزیه، تحلیل، ترکیب در شکل دادن روابط درونی یک موضوع

حتی در خود یک محصول هم این سه وصف قابل تصویر می‌باشد، گاه می‌خواهیم آهن مرغوب‌تر باشد و مرغوبیت را روی خود آهن می‌آوریم در این صورت

مقاله: طرح سوال

حجۃ‌الاسلام پیروزمند: پس از شکل‌گیری جدول فرهنگی و تعریف نمودن قید و اصطلاحات آن بحث پیرامون روش پیدا کردن متناظر عینی این اصطلاحات دنبال شد. جنابعالی فرمودید، ابتدائی برای هر یک از اوصاف اصلی باید، متناظر عینی پیدا کنیم و در مرحله بعد با ترکیب آن معانی عناوین عینی اصطلاحات را بدست آوریم. لذا روال طبیعی بحث یافتن متناظر عینی برای قیود اصلی بود که بحث همفکری تقریباً به صورت مشروح انجام گرفت. حال باید عناوین عینی برای «همکاری، همدلی»، «مقدورات اولیه، شکل‌پذیری، و شکل گرفته» و «عدالت، صیانت، اعتماد» هم مشخص گردد و سپس به سراغ تعاریف اصطلاحات برویم.

۱ - بررسی تجزیه، تحلیل، ترکیب اجتماعی

حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی: بنابراین بحث پیرامون قید همکاری است.

(س): بله، و البته خود همکاری را با سه قید مفهومی (انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی) و سه قید موضوعی (تجزیه، تحلیل، ترکیب) معنا کرده‌ایم و حالا در تعیین متناظر عینی می‌باشیم.

(ج): پس سؤال اساسی این است که تجزیه، تحلیل و ترکیب در شکل اجتماعی چگونه انجام می‌گیرد؟ آیا می‌توانیم آنرا مقید بر فرهنگ هم بکنیم. اگر کار ما اقتصادی است چگونه مقید به فرهنگ می‌شود و در فرهنگ حضور پیدا می‌کند و اگر اقتصادی نیست در خود فرهنگ تجزیه، تحلیل و ترکیب چگونه انجام می‌شود؟...

و قافیه ابدا به صورت شعر نبود ولی متناسب با زمان خودش خیلی از شعر بیشتر امواج ایجاد می کرد. پس فن بدیع فقط خاص شعر و تحریک تخیل افراد نیست بلکه می توان بوسیله آن و شناختن حساسیتها و نسبت بین آنها برقرار کردن ایجاد موج کرد. محتشم در اشعار خود بگونه ای همین کار را انجام داده است.

بنابراین دستور زبان و سیله ای برای تنظیم مواد و مواد هم و سیله ای برای ایجاد نسبت بین حساسیتها می باشدند. اگر نسبت تأثیر را در تجزیه و تحلیل ادبیات اصل قرار دادیم، آنوقت می توان کلمه تجزیه، تحلیل و ترکیب را بکار برد و نسبتش را به حساسیتهای اجتماعی برقرار کرد.

البته حساسیتها گاه حساسیتهای طبیعی و گاه حساسیتهای اعتقادی می باشد که این حساسیتها هم گاه برای همه دورانها و گاه خاص یک زمان می باشد و لذا می شود بین اینها نسبت برقرار کرد و آنها را تغییر داد. بنابراین می توان یک فعل فرهنگی را نسبت به ایجاد یک حالت تجزیه و تحلیل و ترکیب کرد.

لذا یک فیلم را هم می توان تجزیه و تحلیل کرد و یا هنر را در همه سطوحش، هنر فراگیری و آموزش دادن برای کودکان، نوجوانان و بزرگسالان تجزیه و ترکیب کرد. می توان نسبت حساسیتها را شناخت و بین آنها تناسب برقرار کرد و برای تکامل آن برنامه ریزی کرد.

نسبت به منطق هم می توانیم این کار را بکنیم. آیا هرگاه موضوعی را به لحاظ تأثیر بررسی کنیم بدین معناست که معنای اقتصاد را در فرهنگ لحاظ کرده ایم. مثلاً گاه سئوال می شود که سهم تأثیر استکان در تغییرات چیست؟ یعنی فرهنگی که اقتصاد را تغییر می دهد چه هست؟ فرهنگی که باید در خدمت سیاست باشد چیست؟ فرهنگی که خود فرهنگ را تغییر می دهد چیست؟ این سئوال در منطق هم می آید یعنی فرهنگی که خود فرهنگ را تغییر می دهد چیست؟ یعنی به لحاظ سهم تأثیر عینی که نگاه بکنید حتماً باید بتوانید عوامل متغیرش را بشناسید و تحلیل کنید و قبلش هم باید حتماً قدرت تجزیه داشته باشید.

می گوئیم باید خودش قابل تجزیه باشد و لذا عوامل و نسبتها یا ش را معین و تحلیل می کنیم و نتیجه می گیریم که چه نسبتی مرغوب و بهتر است و بعد ترکیب را متناسب با آن نسبتها مرغوب ایجاد می کنیم. بنابراین باید خود آهن و ساختار درونی برای شما قابل تجزیه و تحلیل و ترکیب باشد در مثال اول ساختار بیرونی آهن و در مثال دوم در ساختار درونی آن رامد نظر قرار دادیم.

شما در «داس» به فرم بیرونیش توجه کردید ولی در همانجا هم می توان داخل خود موضوع رفت و خود آهن را موضوع بحث قرار داد و نه اینکه داس چگونه درست می شود. اگر در ساختار درونی رفتید شما باید عوامل ایجادکننده آهن درون مولکولی و نسبتها یا شان را بدانید تا بتوانید تحلیل داشته باشید و بعد بتوانید ترکیب کنید و به ساختار درونی مطلوب دست پیدا کنید.

۳/۱ - منحصر بودن به کارگیری تجزیه، تحلیل، ترکیب به شکل دهی اجسام و به کارآمدن آن در بررسی «کارآمدی» زبان و منطق

حال آیا منحصراً تجزیه، تحلیل و ترکیب امری است که در آزمایشگاه انجام می گیرد و مخصوص اجسام هست.

در یک جای دیگر می توان معنای تجزیه، تحلیل و ترکیب را بکار گرفت؟ هرچند ابتدائاً به نظر بیاید که بکارگیرش در جاهائی مجازاً هست ولی با کمی دقیق می توان به این مطلب پی برد که در موارد مختلف این معانی حقیقتاً بکار می روند. مثلاً گاهی شما تجزیه و ترکیب نسبت به یک شعر انجام می دهید و می گویید از نظر دستوری اینگونه و از نظر معانی بیان و ترکیب مفاهیم و عروض هم اینگونه می باشد. ولی از لحاظ مواد، خیلی شعر سیکی می باشد در این صورت شما در تحلیلی که نسبت به آن شعر دارید گاه حساسیتهای شاعر - که در غالب این نسبتها بیان شده است - و گاه ترکیبی را که ساخته، تحلیل می کنید. بنابراین تجزیه، تحلیل و ترکیب را هم در ساختار ادبی شعر و هم در کارآمدی آن بکار می گیرید. البته مهم کارآمدی (قدرت تأثیر) است. اعلامیه های امام (ره) هرچند در فن عروض

۱/۴/۱ - بررسی سن تکامل‌گرایی و ساختارگرایی در انسان

بنابراین فقط برنامه‌ریز نیست که نظر به تکامل دارد بلکه مردم هم می‌خواهند وضع شان بهتر شود و لذا به نحو عمومی، ارتکازی از کمال و بهینه‌شدن دارند. آن چیزی که منشاء بهینه‌شدن باشد را می‌پذیرند، فرق بین یک نحو مقدس بودن و وابسته بودن به ساختار «تجزیه، تحلیل، ترکیب» و متنسک شدن به یک فرم بدون نظر داشتن به تکامل و بین پذیرش عمومی در همین نکته است.

سنین بالا نوعاً (سنین چهل به بالا) ساختارگرا هستند مگر استثنائی و پذیرش در سن رشد - که مابین ۱۸ سالگی تا ۳۵ سالگی است - صورت می‌گیرد. انسان در سن رشد بدنی‌باش این است که وضع بهتر بشود که در این بهینه شدن گاهی تنها به وضع شخصی و گاه توجهش، به وضع جامعه‌اش ارتقاء پیدا می‌کند و این ماندن در یک سطح را نمی‌پذیرد. در سن رشد پتانسیل وجود دارد و چون وجود پتانسیل هست می‌خواهد دست به یک مقصد بهتری پیدا کند و لذا در مقصد قبلی پذیرش او برایش سخت است و اگر چه جامعه خیلی ساختارگرا شده باشد. پسند وضع در وقتی است که فرد چه برای زندگی شخصی خودش و چه برای زندگی اجتماعی‌اش یاس از مرتبه بالا دارد. البته زهدورزی یک نفر به معنای پسند وضع نیست بلکه معناش این است که می‌خواهد تکامل روحی پیدا کند و لذا وضعیت‌گرا می‌شود تا بتواند وضع دیگران را ارتقاء بدهد. گاهی هم از وضع فعلیش کمتر می‌شود. ولی انسان نوعاً در این سن (سن رشد) تحرك و بهینه شدن را می‌خواهد و لذا پذیرش آن نسبت به ساختار بسیار ضعیف است. در آنجا «تجزیه، تحلیل و ترکیب» واقع می‌شود و می‌تواند تحلیل عمیقی از کار خودش نداشته باشد.

بنابراین پذیرش، فرهنگ و ارتکازات این دسته اجتماعی را که نگاه کنیم تکاپو برای بهینه می‌شود. انسانها از سن ۳۵ و ۴۰ به بالا دیگر امیدی برای نوآوری، ابتکار، اختراع و اکتشاف در سطوح مختلف حیات ندارند بجز کسانی که نوع کارشان ایجادی بوده است که دیگر برای آنها خود این تحرك ملکه شده

۴/۱ - به کارآمدن تجزیه، تحلیل، ترکیب در بررسی تکامل پذیرش فرهنگی جامعه

در اینجا معنای گمانه، گزینش و پردازش را هم می‌توانید بیاورید. جامعه قبل از برنامه فرهنگی عمل تجزیه، تحلیل و ترکیب را انجام می‌دهد. جامعه یک فیلم را می‌پذیرد و فیلم دیگری را نمی‌پذیرد. البته چیزی را که می‌پذیرد باید تناسب با جهتگیریش داشته باشد و نمی‌تواند تناسب نداشته باشد.

بنابراین تجزیه، تحلیل و ترکیب در فرهنگ به نحو عام (غیر از برنامه‌های فرهنگی) واقع می‌شود ولو استدلالی نسبت به آن نداشته باشند. مثلاً نوع سپاهیان حزب‌الله‌ی که آدمهای متدين و اهل جبهه و جنگ بودند اینها با اینکه می‌دانستند که «یجب التقلید الاعلم» ولی هیچ‌کدام‌شان تردید نکردند و بعد از رحلت امام(ره) به آفای خامنه‌ای رجوع کردند. البته استدلال خیلی ساده و عوامانه‌ای هم داشتند به اینکه می‌گفتند: اگر مقلد ایشان نباشیم ایشان نمی‌تواند بگوید واجب است که این کار را بکنید و آن کار را نکنید و در این صورت اسلام باقی نمی‌ماند. البته امام احکام حکومتی خیلی کم داشتند ولی آنان حتی اوامر ارشادی و فهم ایشان از قرآن را نزدیک به اوامر مولوی می‌دانستند زیرا به این نکته خوب آشنا هستند که تنها دستور روحیه ایجاد نمی‌کند بلکه قرآن قانون را در روحیه فرد ایجاد می‌کند. قرآن مثل یک کتاب حقوقی دستوری پشت سر هم‌دیگر دستور نمی‌دهد (البته در بعضی از موارد هم دستور داده است) و با اینحال ایجاد حالت، ایمان و باور می‌کند.

بنابراین «تجزیه، تحلیل و ترکیب» در جامعه هم واقع می‌شود و به پذیرش می‌رسد. به تعبیر دیگر تجزیه، تحلیل و ترکیب را هم در شکل برنامه (برنامه فرهنگی به لحاظ تأثیر) و هم در شکل سیاسی (شکلی که نسبتها را برقرار می‌کند برای اینکه یک فعل انجام بگیرد) و هم در ارتکازات عام ملاحظه کنیم. یعنی پذیرش کارا بودن یک جهتگیری فرهنگی و موضوعگیری و مجاهده و تلاش را برای تکامل ملاحظه کنیم.

زاده در آورند و درون آن درست کنند مثل ماشین افغانستانیها و یا پاکستانیها، این کارها معناش این است که ماشین را خیلی بزرگ می‌بینند آنهم به اندازه‌هایی که حاضرند در راه آن فدا شوند. این بک وضع است و وضع دیگر این است که به ماشین تنها به عنوان وسیله انتقال نگاه شود که باید در هین انتقال رفاه مسافر را هم تأمین کند.

۳/۴/۱ - مشابهت تجزیه، تحلیل، ترکیب به گمانه، گزینش، پردازش

«تجزیه، تحلیل و ترکیب» نسبت به فرهنگ در جامعه انجام می‌گیرد و جامعه هم در حال تکامل است و پذیرش جدید و تأثیر جدید را می‌خواهد. این «تجزیه، تحلیل و ترکیب» نسبت به اثر و سهم تأثیر گاهی در برنامه ملاحظه می‌شود که طبعتاً تقسیماتش شبیه تقسیمات برنامه است و تنها یک فرق با آن دارد و آن اینکه آمارگیری نسبت به عوامل فرهنگی و گزینش نسبت به عوامل فرهنگی، پردازش یا ترکیب یا ایجاد برنامه می‌باشد. طبعتاً در عوامل فرهنگی سهم تأثیر را که می‌بینید باید در اینجا نسبت را به «گمانه، گزینش و پردازش» یک مقداری دقیقتر نگاه کنیم. در آنجا عام بود و اینجا اگر مثلاً باید نسبت به فرهنگی جهتگیری باشد باید توجه داشته باشیم که مثلاً از نظر روانی جهتگیریها و از نظر سنجش باید منطقها تکامل پیدا کند. یعنی تأثیر عینی فرهنگ را تجزیه و تحلیل و از زاویه اقتصاد به آن نگاه می‌کنیم. به دیگر سخن باید نسبت به سیاست و خود فرهنگ و اقتصاد، فرهنگ ملاحظه بشود.

۲ - متقوم بودن پذیرش تکامل فرهنگی به کارآمدی فرهنگ

(س): آنچه را که من از فرمایشات شما متوجه شدم خلاصه‌اش این است که «تجزیه، تحلیل و ترکیب» را ابتدائاً در اقتصاد تعریف کردید و بعد در فرهنگ این سه را اینگونه تعریف کردید که در عبارات و در منطقها هم می‌تواند این معنا بیاید و بعد آنها را اجتماعی کردید و گفتید: جامعه هم می‌تواند وصف اجتماعی قرار بگیرد. در پذیرش و عدم پذیرش خودش «تجزیه، تحلیل و ترکیب» را بعنوان ابزار تکامل در پذیرش قرار می‌دهد.

است. یعنی پذیرش در این سن به طرف ساختارگرایی نیست و بلکه به طرف وضعیت‌گرایی است.

۲/۴/۱ - ضرورت تجزیه، تحلیل و ترکیب در جامعه در صورت تکامل‌گرایی جامعه

بنابراین جامعه اگر تکامل دارد، تجزیه و تحلیل و ترکیب دارد. به دیگر سخن اگر برای جامعه، تکامل مفروض است، شما چه برنامه فرهنگی داشته باشید یا نداشته باشید، جامعه بطرف بالا بودن سهم تأثیر فرهنگی در حال حرکت است و پذیرش اجتماعی این کار را انجام می‌دهد. بله اگر شما نداشته باشید کسانی که برنامه دارند می‌توانند حضور فعالتری از شما در هماهنگ شدن با حرکت تکاملی پذیرش اجتماعی پیدا کنند. مثلاً شما اگر در تحریک و نحوه ترکیب رنگها، طرحها - که شرایط خارجی تحریک حواس و نهایت سنجش می‌باشند - کوتاه بیانید آن کسی که این ترکیبات را دارد انجام می‌دهد، و پسند اجتماعی و بالطبع سنجش او بدست می‌گیرد. شما باید همه اینها را در جهت الهی بستر برایش بسازید و ترکیب رنگها و تخصیصها را به گونه‌ای جلو ببرید که معنای زشتیها و زیباییهای اخلاق برای افراد جامعه‌تان به نقش و تصویر کشیده شود. کفار اینکارها را در شهرت و غصب مادی توانسته‌اند ترسیم کنند و شما هم باید حالاتی را در ایشار و فداکاری، در رنج و ستم ستمگران و سلطه‌گران عالم ترسیم کنید. برای همین مطلب هم وقتی شما می‌خواهید فقر را نشان بدهید باز از رنجها و باز از نحوه تنوع و ترکیب همانها استفاده می‌کنید ولی مناظری درست می‌کنید که سنجش او از مصرف به روابط اجتماعی و از مصرف فردی و لذت‌جوئی فردی در روابط اجتماعی و عدالت‌گرایی می‌آید و بعد هم پیرامون مواعنش از نظر تاریخ و جهان بحث می‌کنید و بعد هم آنها را با جهت‌گیری الهی هماهنگ می‌کنید. بنابراین در اینکه باید حتماً پسند و زیبایشانسی تحول پیدا کند و برای حساسیتها وحدت و کثرت جدیدی ترسیم گردد حرفی نیست ولی صحبت بر سر بزرگنمائی و کوچکنمایی است. مثلاً بعضی ماشین اتوبوس را میخ‌کوبی می‌کنند و آن را به شکل امام

نمی دانند. یعنی تکامل کارآمدی به مبنای تناسب یک کار با حق و باطل است. بنابراین اینکه کاملاً فرهنگ را از این وسط ببرید و بگوئید: درست و غلط بودن آن نه ربط به حق و باطل دارد و نه به کارآمدی و خودش به نفسه از دو طرف حاکم بر جامعه هست، اینگونه نمی باشد. مردم فرهنگ را با نسبت تأثیرش و با سهم تأثیرش نسبت به تکامل لازم می دانند.

۲/۲ - به کارآمدن تجزیه، تحلیل، ترکیب برای بررسی تأثیر عینی فرهنگ

(س): این چه ربطی با بحث ما دارد؟

(ج): خیلی ربط دارد. معناش این است که فرهنگ را اگر بخواهید از موضوع تأثیرش بررسی کنید، «تجزیه، تحلیل و ترکیب» در آن حضور پیدا می کند.

۳/۲ - ثمره متقوم نبودن تکامل فرهنگ به کارآمدی عینی

عملیات سنجشی اگر منهای سهم تأثیر باشد برای اینکه فرهنگ بهینه بشود چه کاری باید انجام بگیرد؟ (این نکته را من بعنوان پاورقی و خارج از مبنای خودمان توضیح می دهم، یعنی در مبنای می روم که فرهنگ را بلحاظ نسبت تأثیر ملاحظه نمی کند). اگر فرهنگ بلحاظ نسبت تأثیر ملاحظه نشود و بلحاظ اینکه درست و غلط تنها روی عمل سنجش انجام بگیرد و بگوییم: پذیرش عمومی هم صرفاً روی همین است و لاغر، معناش این است که باید علم منطق را - که قواعد شناسائی درست از نادرست است - خوب یاد بگیریم و خوب هم بکار ببریم، در این صورت فرهنگ را ساختارگرا معا و به اصطلاح تکامل را از آن حذف می کنیم. در این صورت بداهت بعنوان تکیه گاه سنجش و سنجگ بنای فعالیت می شود و سپس با یک قواعدهای می رسمیم به آنچیزی که آنرا نمی دانیم و در دسته های خاصی هم می نویسیم. سپس یک چهار چوبهای خاصی را در نظر می گیریم که اینها قواعد شناختن درست از نادرست است، فرضاً قیاس با اشکال اربعه اش منطق تعریف می شود و بر اساس آن احکام جنس و فصلش مشخص می شود. به عبارت دیگر کلیشه ای محض با

(ج): تقليد از حضرت امام(ره) را بسياري از فضلاء قم به آن شهادت دادند ولی فرهنگ عمومي بيش از مسئله تقليد، ايشان را پذيرفت لذا همه اتكاء جامعه به شهادت فضلاء و علماء نبود، حتى به نظر من می آيد که به يك نسبت به اصل اهل خبره و نظر دادنشان هم جامعه آنقدرها بها نمی داد. يعني کسانی که ايشان را می پذيرفتند بدنبال ايشان و بعنوان يك روحاني مذهبی و يك رهبر مذهبی می آمدند و چه بسا خيلي از آنها اصلاً اهل تقليد نبودند ولی پذيرفته بودند که ايشان، حقیقت دین را می گوید. يعني پذيرش اجتماعی حضرت امام(ره) بيش از حد پذيرش مراجعی بود که در آن زمان در حیات بودند و اين يك امر فرهنگی است که واقع شد و مردم هم پذيرفته بودند. در استقبال رحلت ايشان همه آنهایی که آمده اند به همین پذيرش فرهنگی رسیده بودند.

(س): نکته مورد نظر اين بود که اولاً موضوع بحث ما فرهنگ بود و بعد گفتم: (تجزیه، تحلیل و ترکیب) او صاف همکاری هستند و بعد خواستیم معادل پیدا کنیم. حال سوال این است که آیا ما می خواهیم برای همکاری معادل پیدا کنیم یا برای «تجزیه، تحلیل و ترکیب»؟ با این توضیحی که حضرت تعالیٰ فرمودید تنها معادل برای «تجزیه، تحلیل و ترکیب» معرفی گردید.

(ج): بله، معادل پیدا شد تعریف معادل این است که پذيرش اجتماعی نسبت به سهم تأثیر فرهنگ حساس است.

۱/۲ - تعیین شدن درستی و نادرستی در نسبت بین حق و باطل و کارآمدی عینی

(س): اگر ممکن است این مطلب را (پذيرش اجتماعی نسبت به سهم تأثیر فرهنگ) توضیح بفرمائید؟

(ج): مردم درستی و نادرستی، صحیح و غلط را برای تشخیص حق و باطل وسیله می دانند و این وقتی است که فرهنگ کاربردی تعریف می شود (که مبنای ما هم همین است) مردم درستی و نادرستی را بصورت مطلق، مجزا از حق و باطل و کارآمدی حق و باطل

اصلًا موضوع همکاری سهم تأثیر است یا فرهنگ سهم تأثیر است. اگر می‌گوئیم فرهنگ تکنولوژی یعنی فرهنگ بالا بردن اثر عینی کلیه سنجشها برای عملی بودن یا برای غیر قابل عمل بودن همکاری متناسب با بالا بردن سهم تأثیر است.

(س): ما پذيرفتيم که تجزيه، تحليل و تركيب تأثیر عيني فرهنگ و پذيرش را مطالعه می‌کنند و به فرهنگ از موضع کارآمدی قابلیت تکامل می‌دهند. اين ديد در واقع يك ديد روشن‌تری نسبت به همکاري و ارتباط آن با فرهنگ دارد. آيا حاصل حرف شما همين بود؟

(ج): بله همين بود.

۱/۳ - همکاری و سیله ارتقاء قدرت عملکرد اجتماعی

با توجه به این مطلب به سؤال اصلی‌مان بر گردید که می‌خواستیم برای همکاری مابه‌ازاء عینی پیدا کنیم. حال از این بحث چه استفاده‌ای برای تعیین عنوان عینی همکاری می‌خواهیم داشته باشیم.

(ج): یعنی بنا شد همکاری، همکاری عینی در بالا بردن قدرت عملکرد اجتماعی و بالا بردن سهم تأثیر عملکرد اجتماعی باشد که خود دارای فرهنگی است.

۲/۳ - حاكمیت فرهنگ تکامل‌گرا، بر ارتقاء سطح همکاری

يعني اين عملکردها داراي فرهنگي است و فرهنگ آن هم حتما فرهنگ ساختارگرا نیست. همینطوری که تجزيه، تحليل و تركيب ابزار جدیدی را به شما می‌دهد و برای سهم تأثیر بالاتری خودش هم ابزار فرهنگی جدیدی را می‌طلبد.

(س): اگر بخواهد تأثیر بیشتری بگذارد.

۳/۳ - ايجاد فرهنگ جديد به وسیله تغييرات اقتصادي پس از تجزيه، تحليل و تركيب

(ج): خير، شما ماشين درست می‌کنيد و آن با

استاندارد خاص مفاهيم و حتى رياضي متناسب با آن و طبقه‌بندی علوم شکل می‌گيرد ولی با اينحال ديگر تکامل در آنها فرض ندارد. يعني بعنوان قواعد حاكم بر شناخت شناسائي يك‌دسته محصولات آن اصلا اضافه و کم نمي‌شود و آن دسته نظريش هم که می‌خواهد اضافه و کم شود و در تطبيق (نه در حول آن) بحث است.

يعني در تطبيق به مورد، كثرت بيشتری پیدا می‌کند و موضوعاتي که تطبيق به آنها می‌شود كثرت پیدا می‌کنند و البته اينکه چرا كثرت پیدا می‌کند و چرا نياز اضافه می‌شود خود هم يك صحبتی است، ولی به اصطلاح ما توسعه و تکامل - که روابط و مسائل موضوعات عوض بشود - اصلا در آن فرض ندارد و تنها می‌شود قواعد کلی سنجش به موارد جدیدی تطبيق پیدا کند و احکامش هم داده شود، حالا يك مسئله‌ای پیدا کردید که جامع ده تا مورد است می‌گويند: از جهات مختلف آن را جدا بكن مثلا اگر يك شكل هندسي پیدا کردید و يا عکسي از يك حيوان گرفتيد که آن نه مثلث و نه دائري و نه مربع است می‌گويند: اين را شروع بكن به تقطيع کردن يعني بيا اشكال هندسي را بير روی اين پياده کن و ببين که اضافات آن را چگونه می‌تواني خردکنی تا اينکه مساحی کنی. يعني عکس اين حيوان را بوسیله همان قواعد قبلی بررسی می‌کند و ديگر نمی‌آيد يك نحو معادلات ديگري درست کند و عکس را به همين صورتی که هست تناسبات مساحی‌اش را تحويل بدهد، به تعبيير ديگر فقط می‌توانيد تطبيق به موارد جديده داشته باشيد.

پس در فرهنگ ساختارگرا و پذيرش ساختارگرا فرض تغيير بلحاظ سهم تأثیر جدید در کار نیست، ولی اگر شما تکامل‌گرا شدید، حتما باید منطقه‌ای جدید و سنجشهای جدیدی را بوجود بیاوريد تا مسائل و روابط و موضوعات جدیدی پیدا بشود.

۳ - «همکاری» بيانگر فرهنگ ارتقاء نسبت تأثیر عيني

آيا می‌توانيم چيز ديگري را هم اضافه کنیم و بگوئیم: اصولا در عینیت و در خارج همکاري عینی انجام می‌گیرد و آن غیر از موضوع همنگاري است و

عشرت آباد داشت و یک منزل هم در شمیران، یعنی سه منزل تا شمیران داشت. حالا اگر ما بگوئیم فرضاً یک نفر کاسب باید با منزل و بدون ماشین از آن طرف شهر به این طرف بیاید معنایش این است که صبح حرکت کند و شب به محل کسب خود برسد.

بنابراین ماشین بعنوان وسیله حمل و نقل تسريع در انتقال آورد و امکان بافت تمرکزی جمعیت را عوض کرد و قوانین و فرهنگ متناسب با خودش را هم آورد. یعنی قواعد راهنمائی و رانندگی را بعنوان یک بخش از فرهنگ زندگی آورد. عبارت دیگر هر نحوه که شما بخواهید بکارگیری این اتومبیل را عوض بکنید معنایش این است که می‌خواهید قواعد راهنمائی و رانندگی را متناسب با بافت جامعه بهینه کنید. البته اصل وجود قواعد راهنمائی و رانندگی را نمی‌شود کاری کرد.

۲/۳/۳ - لزوم حاکمیت تکامل پسند مذهبی بر تغییرات اقتصادی

بنابراین بخش فرهنگ از زندگی با تغییرات اقتصادی حتماً تغییر می‌کند و اینگونه نیست که تغییرات اقتصادی کاری به سنجشها و پسندها و تمایلات نداشته باشند و از آنها بریده فرض شوند.

بله شما می‌توانید بگویید: ما حاکمیت‌پسند توسعه و تکامل‌پسند مذهبی را برای ابزار می‌خواهیم، یعنی با سفارشات تولید مثلاً تولید بیشتر موتور سیکلت یا دوچرخه یا ماشین مشخص می‌کنیم که چه مقدار بها به رفاه و سرعت می‌دهیم و بعد نسبت بین اینها را برقرار می‌کنیم. مثلاً می‌گوییم: ماشین مطلوب ماشینی است که قدرت حمل و نقل نفرش کمتر و یا بیشتر باشد و سرعتش با رفاهش چه نسبتی باید داشته باشد.

شما می‌توانید سفارشات تان را معین کنید و اگر هم سفارشات تولید را شما معین نکنید مثلاً بر اساس نظام اصالت سرمایه دیگری معین می‌کند و شما در پذیرش تان خُرد می‌کنید پذیرفتن آنچیزهایی را که او معین کرده است.

تجزیه، تحلیل و ترکیب درست می‌شود. ماشین قواعد راهنمائی و رانندگی می‌خواهد و این جزو فرهنگ شما می‌شود. شما قبل ایک وسیله‌ای بنام چهار پا با انواع مختلف داشتید (الاغ، شتر و اسب) و اصلاً نیاز به قواعد راهنمائی و رانندگی نداشتید زیرا سرعت آن وسیله سرعت بالایی نبود. کسی در کوچه نمی‌تواند با اسب به تاخت حرکت کند. اسب برای تغییر دادن سرعتش میدان تحرک می‌خواهد و الا حرکت نمی‌کند و حتی شلاق هم علت پیدایش برای اسب نمی‌شود. بله، اگر در صحراء پاشید میدان دیدش باز می‌شود و براحتی به تاخت می‌رود. در وسیله دیگری مانند شتر اصلاً این حرکتها معنا ندارد. اما نسبت به ماشین اولاً باید شهرسازی بگونه‌ای باشد که فاصله بین خانه‌ها زیاد باشد و محل عابر پیاده در نظر گرفته شود. یعنی قواعد شهرسازی شما عوض می‌شود. در گذشته فقط شهر اصفهان که مرکز و پایتخت بود یک خیابان چهارباغ مانند اتوبانهای امروزی برای حرکت قشون لازم داشت، ولی الان در شهر باید اتوبانهای زیادی در نظر گرفته شود.

در اینجا صحبت از قشون نیست بلکه صحبت از رفت و آمدۀای مردم و صحبت از بافت تمرکز اجتماعی است.

۱/۳/۳ - از بین رفتن تمرکز شهری با برداشته شدن اتومبیل، نمونه‌ای از تأثیر محصول در ایجاد فرهنگ

شما اگر ماشین را بردارید بافت تمرکز اجتماعی تغییر می‌کند بنابراین اگر ماشین را بعنوان یک شیء اقتصادی از بافت جامعه بردارید محل است که بافت تمرکز شهر تهران اینگونه که هست شکل بگیرد زیرا مثلاً با نبود ماشین برای تأمین میوه تهران باید هزاران هزار شتر بکار گرفته شود تا بتوانند تنها جای ماشینهای باری میوه را پر کنند تا برسد به نیازمندیهای دیگری که با ماشین رفع می‌شود. بنابراین با نبود ماشین هیچگاه تمرکزی صورت نمی‌گیرد.

ناصرالدین شاه در محل فعلی وزارت خارجه (ارگ) یک منزل سلطنتی داشت و یک منزل هم در

دیگر هم از لحاظ فیزیکی و هم از لحاظ شیمیائی می‌گوئید و همچنین وضعیت مکانیزم بیرونی ساختار مولکولی را و وضعیت درونی ملکول را برای من تعریف می‌کنید. در پایان نسبتها را برقرار می‌کنید تا ترکیب‌های جدیدی را برای ایجاد رابطه جدید بین انسان و جهان بوجود بیاورید. اگر بخواهید مقیاس‌های تجزیه را عوض کنید و مثلاً اوصاف نسبتی بین این اسید و آن آهن را پیدا کنید شاید لازم باشد که به سراغ فیزیک هسته‌ای هم بروید که در این صورت اگر بخواهید حرکت را در این مقیاس اندازه‌گیری کنید ابزار خاص دیگری می‌خواهید.

۳/۴ - ایجاد شکل جدید همکاری با درست شدن ابزار جدید به وسیله تجزیه، تحلیل، ترکیب

(س): این چه ربطی به همکاری دارد؟

(ج): اینکه شما گفتید: من تجزیه و تحلیل و ترکیب می‌کنم، یعنی ابزار جدید می‌سازم و ابزار جدید یعنی همکاری جدید ساختن.

(س): پس موضوع خودش همکاری نیست بلکه موضوع خودش مثلاً ساختمان ساختن است ولی برای ساختن این ساختمان احتیاج به همکاری دیگران هم دارند.

(ج): خیر، گاهی می‌گوئید برای ساختن ساختمان احتیاج به بنا و مواد... الی آخر داریم و گاهی می‌گوئید: ساختمان جدید روابط جدید خانواده می‌خواهد. یعنی با بستر جدیدی که پیدا شده می‌شود اینگونه ساختمان‌سازی کرد. من دوزندگی را مثال می‌زنم که معنای همکاری در آنها بسیار متفاوت می‌باشد. در یک زندگی اجاق اشعه‌ای آمده و می‌توان مرغ یخ زده را از توی فریزر در آورده و با ظرف چینی در فر اشعه‌ای گذاشت. حال با اینکه میهمان سر ظهر رسیده، ولی تا چیدن سفره سه دقیقه مرغ سرخ شده و سر سفره گذاشته می‌شود. اما در زندگی صد سال قبل اگر مهمانی می‌آمد، می‌بایست از قبل اطلاع دهد تا میزبان بتواند مثلاً برای او غذای مرغ تهیه کند. برای تهیه مرغ خیلی‌ها باید همکاری بکنند. زن خانه که اهل سر بریدن مرغ نیست

۴ - تعریف تجزیه، تحلیل، ترکیب (همکاری) س: از تجزیه، تحلیل و ترکیب یک تعریف روشنی ارائه نشد.

ج: تجزیه: جزء جزء کردن (هر چیزی، بصورت عام)، تحلیل: نسبت بین اجزاء را ملاحظه کردن برای بدست آوردن مطلوب، ترکیب: مطلوب را درست کردن است. این سه را عیناً در خود برنامه هم می‌توانید بگویید.

۱/۴ - تشابه فعل «گمانه، گزینش، پردازش» با «تجزیه، تحلیل، ترکیب» با حفظ تفاوت در موضوع

(س): پس «گمانه، گزینش و پردازش» هم ماهیتا همین کار را می‌کنند متهی این سه در موضوع برنامه می‌باشند.

(ج): احسنت، برای تعیین سهم تأثیر برنامه فرهنگی عین همان کارها را انجام می‌دهید، مثلاً عوامل حساسیتهای مردم، سنجش مردم و رفتار مردم را بررسی می‌کنید.

۲/۴ - ایجاد رابطه جدید بین انسان و جهان در بررسی همکاری از موضوع اقتصاد

(س): چه خصوصیتی را از آن پیدا می‌کند؟

(ج): اگر ما خود نفس اقتصاد (یعنی فرهنگ را کنار بگذاریم) را بررسی کنیم لزوماً آن را بدلیل پذیرش، سهم تأثیر مورد توجه قرار نمی‌دهیم بلکه ملاک بالا بردن سهم تأثیر نسبت به جهان می‌شود لذا دیگر تجزیه بر حسب رنگها و بر حسب وزنها با توجه به آثار هر یک و قدرت منحل ساختن غیر در خود صورت می‌گیرد مثلاً می‌گویید تجزیه و دسته‌بندی می‌کنیم و بعد می‌گویید سودها را اینگونه اسیدها را اینگونه تجزیه می‌کنیم و شروع به گفتن سختی و سستی و خصوصیات جسم و تأثیرات آنها می‌کنید. اگر از شما سؤال کنم که علت اینکه فلان سود این اثر را دارد چیست؟ شما ساختار درون مولکولی آن و روابطش را به مولکولهای

اقتصادی خاصی است که در آن فرهنگ تعریف می‌شود.

۵/۴ - تابعیت مجموعه تجزیه، تحلیل و ترکیب از فرهنگ

یک قدم به بالا بر می‌گردیم و می‌گوییم: اصلی اصلی در اقتصاد. دیگر از خود اقتصاد خارج می‌شود یعنی خود اقتصاد روی هم رفته تابع فرهنگ است و البته خودش هم فرهنگ درونی دارد.

۶/۴ - اقتصاد مبدل بین فرهنگ حاکم بر

اقتصاد و فرهنگ موجود در درون اقتصاد

به دیگر سخن اقتصاد رابط مبدل بین فرهنگ و فرهنگ اقتصاد است.

یعنی فرهنگ حاکم در اقتصاد در بخش فرهنگ درست می‌شود و در خود فرهنگ جهتگیری، موضعگیری و مجاهده اصل می‌باشد، یعنی سیاست فرهنگ در آن اصل است. به تعبیر دیگر از پله سیاست که به آن نگاه کنیم اصلی اصلی می‌شود ولی اگر خود این را موضوعاً اصل قرار بدهیم جایگاه بیرونیش را ملاحظه نکنیم و تنها نسبت به عوامل درونیش دقت کنیم می‌گوئیم: تجزیه، تحلیل و ترکیب در رابطه بین انسان و جهان اصل است.

۵ - معرفی همکاری عینی یا فرهنگ اقتصاد به عنوان متناظر عینی همکاری

(س): بنابراین چه معادلی برای همکاری قرار دهیم؟

(ج): با این بیان طبیعی است که اقتصاد معنای همکاری عینی را می‌دهد. یعنی یک نوع حرکت‌هایی بشر دارد که اگر آن حرکات و آن کارها ذهنی باشد لقب همفکری و اگر عینی باشد لقب همکاری به آن داده می‌شود. البته به آن اقتصادی هم می‌گوئیم ولو اقتصاد الهی باشد.

(س): تعبیر اقتصاد خوب نیست.

لذا باید دو نفر بیایند مرغ را بگیرند و بعد سر ببرند و بعد آب روی اجاق بگذارد تا جوش بشود و بعد مرغ را در آب جوش بزنند و در بیاورد پرهایش را بکنند و بعد محتویات درونیش را خالی کنند. تازه این مراحل قبل از پخت است و برای پخت هم دو ساعت وقت لازم است. بنابراین می‌بینیم که همکاریها خیلی تغییر کرده است.

الگوی مصرف، الگوی تولید و الگوی همکاری کلا عوض شده است و اصولاً نمی‌تواند طبق وضع سابق بماند.

(س): این درست است منتهی با تجزیه و تحلیل چه ارتباطی دارد؟

(ج): ما الان در اقتصاد هستیم و پیرامون رابطه انسان و جهان صحبت می‌کنیم و نه رابطه بین انسانها با یکدیگر.

س: پس موضوع تجزیه و تحلیل اقتصادی است؟

ج: موضوع آن اقتصادی و بیانگر رابطه بین انسان و جهان است.

(س): و توسعه تکنولوژی توسعه محصولات را نتیجه می‌دهد.

(ج): احسنت! یعنی توسعه تأثیر مادی می‌دهد و این توسعه تأثیر مادی یک بافتی دارد که حتماً بافت آن باید از فرهنگ بیاید. بنابراین اقتصاد فرهنگ، حاکم بر اقتصاد اقتصاد است ولی خود موضوع اقتصاد با هر جهتگیری که باشد حتماً تکامل پیدا می‌کند و حتماً تجزیه، و تحلیل و ترکیب دارد.

۴/۴ - در تجزیه، تحلیل، ترکیب ارتباط انسان با جهان، اصلی؛ فرهنگ حاصل از این ارتباط، فرعی؛ و بهره‌وری اقتصادی حاصل از آن، تبعی است

بنابراین اگر ما بخواهیم برای تجزیه تحلیل و ترکیب یک اصلی و یک فرعی و یک تبعی بنویسیم، می‌گوئیم: اصلی آن ارتباط انسان و جامعه است و فرعی آن فرهنگی است که می‌آورد و تبعی آن بهره‌وری

همدلی هم باید بگوئیم. فرهنگ سیاست.

(ج): احسنت! فرهنگ سیاست هم حتما لازم است.

صحبت من این است که آیا دموکراسی فرهنگ است یا یک نحوه رقابت خاص مادی است؟ آیا ما می‌توانیم بگوئیم که ما به فرهنگ سیاسی کاری نداریم و تنها نیاز به فرهنگ فرهنگ داریم. ما حتما این جدول را در کل سه بحث باید داشته باشیم و اگر اینگونه باشد آنوقت ما باید حتما بگوئیم همکاری مقدورات شکل پذیر عدالت، فرهنگ دارد، یعنی بلحاظ نقطه تأثیر، سهم تأثیر فرهنگی برای ما مهم است به اینکه روی سنجش و روی پسند چه اثری می‌گذارد؟ دموکراسی روی پسند چه اثری دارد و در سنجش چه اثری دارد؟

(س): در واقع اشکال، بر سر این تعبیر نیست که ما بگوئیم فرهنگ اقتصاد یا نگوئیم یا فرهنگ اقتصاد لازم است بگوئیم یا نه؟

(ج): نسبت به عینیت، کار عینی را همکاری می‌گویند. به کار ذهنی وقتی «هم» اضافه کنیم همفکری می‌شود، یعنی کمک کردن بهم در سنجیدن. کار سیاسی را هم همدلی می‌گوئیم یعنی کمک کردن بهم در وفاداری نسبت به یک مقصد و چون وفاداری امری روحی است لذا به آن همدلی می‌گوئیم.

۳/۵ - تعامل بین همفکری و همکاری

تصویر خیلی عام، موضوع عینیت ابتدائی رابطه بین انسان و جهان است و بر اساس این رابطه ارتباط بین انسانها را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهم. به تعبیر دیگر ابتدائی رابطه بین انسان و جهان برسی می‌شود، هر چند سفارشات این که چگونه ارتباط پیدا شوند بکن را فکر می‌دهد ولی بعد این فکر از همکاری برای بار دوم متاثر می‌شود. پس متغیر اولیه فکر است ولی متغیر مرتبه دوم فکر کردن، کار است، یعنی شرایط جدید فکر کردن را کار عینی و جهتگیری جدید را کار همدلی انجام می‌دهد. نسبت به سفارشات جدید فکر، در رتبه اول فکر را دوبار قرار بدهید. یعنی «فکر شماره الف» می‌سنجد و می‌گوید این نیازها هست و بروید درست کنید، پس فکر شماره الف سفارش می‌دهد و فکر شماره ب، فعالیت عینی را مشخص می‌کند و پیش از اینکه

(ج): اقتصاد فرهنگ هم بعدا می‌توانیم بگوئیم کما اینکه سهم تأثیر تجسس کارفرهنگی را بررسی کردیم.

(س): حالا یک اصطلاح خاص تری پیدا کنیم. ما الان اسم مدل‌مان را مدل فرهنگی در مقابل مدل اقتصادی و سیاسی می‌گوئیم.

(ج): خوب شما بگوئید: «اقتصاد فرهنگ»

(س): اقتصاد فرهنگ باز خودش یک اصطلاح است.

۱/۵ - ضرورت توجه به فرهنگ اقتصاد

اگر ما بگونه‌ای روی اقتصاد فرهنگی یا فرهنگ اقتصاد یا فرهنگ تکنولوژی بحث نکنیم مانع آنها هم نخواهیم شد. ما باید در مورد فرهنگ اقتصاد نظر بدھیم. هر اقتصادی فرهنگ مناسب خود را دارد و لذا اگر بخواهد همکاری عینی، فرهنگ اقتصاد غرب را پیذیرد یعنی الگوی تخصیص و انگیزش جامعه مبتنی بر حرص و حسد اجتماعی شکل بگیرد در این صورت با تبلیغات نمی‌شود که جلوی آن فرهنگ را گرفت. یعنی اگر فرهنگ اقتصاد نیازمندیهای اجتماعی را در برگرفت چکار کنیم؟ ما اگر بگوئیم فرهنگ عبارت است از: یک دسته از اموری چه فرهنگ عمومی و چه فرهنگ خاص دانشگاهی - که اصلا کاری به وضعیت و آپارتمان سازی و شهرسازی و گاز و یخچال و فریزر و صندلی و میز ندارد در این صورت فرهنگ اقتصاد غرب خودش را غالب می‌کند.

(س): صحبت در این است که نمی‌خواهد ما نگاه بکنیم...

(ج): اگر بخواهیم نگاه بکنیم پس جایگاه به آن بدهید و لقب اقتصاد را هم بیاورید. فرهنگ اقتصاد چیست؟ فرهنگ «تجزیه، تحلیل و ترکیب» چیست؟ فرهنگ ارتباط با جهان چیست؟

۲/۵ - متناظر شدن همدلی با فرهنگ سیاست

چنانچه ما بخواهیم اینگونه سیر کنیم مثلاً نسبت به

(ج): یا بالعکس هم می‌توانیم بگوئیم: فرهنگ سیاست، اگر بحثهای فرهنگی را موضوع قرار بدھیم نمی‌گوئیم سیاست فرهنگ، بلکه می‌گوئیم: فرهنگ سیاست، فرهنگ فرهنگ و فرهنگ اقتصاد. هر سه فرهنگ هم باید بر مبنای الهی و هم مادی تعریف بشود. البته فرهنگ سیاست نقش اول و فرهنگ فرهنگ نقش دوم و فرهنگ اقتصاد نقش سوم را دارد.

(س): نسبت به متناظرهای عدالت، صیانت و اعتماد چه می‌فرمایید؟

(ج): همینکه این تقسیم را در اولی‌ها ملاحظه کردیم طبیعتاً در صیانت، عدالت و اعتماد هم همینطور می‌شود. بنابراین شما سه بعد از جامعه را مورد بحث قرار می‌دهید که در یکی فرهنگ اصل است و لکن در آن هم فرهنگ سیاست و هم فرهنگ تکنولوژی و هم فرهنگ فرهنگ را می‌بینیم. متجه‌اش را هم که نگاه می‌کنیم می‌گوئیم: فرهنگ حاکم بر سیاست، فرهنگی اصلی و فرهنگ حاکم بر فرهنگ، فرهنگی فرعی و فرهنگ حاکم بر اقتصاد فرهنگی تبعی است.

۵/۵ - ضرورت توجه به اثر فرهنگی و خاستگاه فرهنگی «همکاری»

(س): پس ما ابتدا سیاست، فرهنگ، اقتصاد را دوبار در هم ضرب می‌کنیم و یک جدول ۲۷ تایی سه قیدی درست می‌کنیم و سپس ارتباط این دو جدول را با هم پیدا می‌کنیم. البته در مرحله دوم ضرب، ۹ اصطلاح دو قیدی بوجود می‌آید که آنها با این ۹ وصفی که ما الان اینجا داریم برابری نمی‌کنند و حال اینکه حضر تعالیٰ بیشتر روی این مبنای صحبت می‌فرماید، به اینکه اگر ما بیانیم سیاست، فرهنگ و اقتصاد را یکبار در هم ضرب کنیم ۹ اصطلاح دو قیدی پیدا می‌شود و آنها را متناظر با یکی از این ۹ تا قرار می‌دهیم. به عبارت دیگر این دو جدول همخوانی پیدا نمی‌کنند، جدول جامعه یا جدول فرهنگی ۲۷ اصطلاح سه قیدی دارند و حال اینکه این جدول ۹ اصطلاح دو قیدی دارد و نمی‌توانند متناظر باشند، بله اگر سه بار در هم ضرب شوند امکان تناظر هست، مثلاً سیاست سیاست سیاست با وصف اول آن متناظر می‌شود.

فعالیت عینی انجام گرفت و به نسبت تامین سفارش فکر تامین می‌شود، یعنی عینیت شرایط فکر کردن و سفارش فکر شماره ب را می‌دهد، یعنی هماهنگ شدن با عینیت و معنی تقوم هم همین است که هم عینیت و هم فکر در ذهن سهم تأثیر دارد، و نهایت سهم تأثیر عینیت نسبت به فکر، سهم تأثیر فرعی نسبت به فکر اول است، یعنی جهت فکری در فکر اول معین شده است و موضع‌گیری ثانوی بوسیله فکر دوم مشاهده می‌شود. یعنی تکنولوژی بصورت مطلق حاکم بر تفکر و شناخت نیست، یعنی تکنولوژی متغیر اصلی فکر اول نیست بلکه متغیر اصلی فکر اول، جهتگیری (ایمان) است و تکنولوژی متغیر فرعی هست. بعبارت دیگر موضوع جدید فکر مرتبه «ب» اگر موضوعش احیاناً هر یا روابط اجتماعی باشد، حتماً تبعیت از شرایط عینی می‌کند و در آن اقتصاد نقش محوری دارد، هرچند در خود اقتصاد، فرهنگ و سیاست اصل باشد.

بنابراین فرهنگ اقتصاد حتماً موضوع بحث ماست، فرهنگ تکنولوژی چیست؟ آیا هماهنگ با فرهنگ ما است یا نه؟ یعنی فکر شماره الف که سفارش برای تکنولوژی داده چه فکری بود تا فکر شماره ب با آن بتواند هماهنگ بشود؟

۴/۵ - تعریف همدلی، همفکری و همکاری به فرهنگ سیاست، فرهنگ فرهنگ و فرهنگ اقتصاد

(س): یک نکته است ما ۹ وصفی که اینجا داریم ۹ وصف اصلی جدول گاه می‌گوئیم که از زاویه این ۹ تا می‌توانیم هم فرهنگ و هم سیاست و هم اقتصاد را توصیف کنیم و گاه می‌گوئیم: با خود این مفاهیم وقتی بخواهیم فرهنگ را توصیف کنیم بعد فرهنگی موضوعات را مشخص می‌کنند. بنابراین گاه صحبت از تأثیر این اوصاف در فرهنگ می‌باشد و لذا وقتی سیاسی است بُعد سیاسی آن اوصاف و وقتی اقتصادی است بُعد اقتصادی آن اوصاف را می‌گوئیم و گاه صحبت در این است که شما در واقع تأثیرات خود فرهنگ و سیاست و اقتصاد را در یکدیگر ملاحظه می‌کنید و بعد می‌گوئید مثلاً همدلی برابر با سیاست فرهنگ است.

(ج): قید موضوع بمعنای این است که نسبت این موضوع با موضوع دیگر مشخص می‌شود. یعنی عیّی ندارد که موضوع خاص خودش را مورد توجه قرار بدھیم ولی باید دقت شود که این موضوع اگر وصف موضوع دیگری بشود چه تغییری در آن پیدا می‌شود؟

(س): مدل خاص خودش معلوم شود. حال ما روای بحث را دنبال می‌کنیم.

(ج): پس معنای همفکری کار کردن با هم در موضوع فکر و سنجش شد.

(س): بسیار خوب پس لازم نیست که بگوئیم این فرهنگ فرهنگی است.

ج: حالا سؤال همین است، اگر در یک موضوع عینی دو نفر همکار سهم تأثیر عینی این موضوع را بالا بردنند. اثر فرهنگی هم دارد یا ندارد؟ این مهمترین سؤال است. خودش برخاسته از چه فرهنگی است و بازتابش نسبت به فرهنگ چیست؟ بالا رفتن سهم تأثیر عینی موضوع چه بستر جدیدی برای سنجش و پسند ایجاد کرده است؟ یعنی چه شرایط و روابط انسانی جدیدی را درست کرده است؟

۶/۵ - تناظر همکاری با فعالیتهای اقتصادی

(س): بهر حال از این مطلب که بگذریم ما همکاری را معنا کردیم ولی هنوز معادل عینی برایش معین نکردیم.

(ج): معادل عینی آن فعالیتهای اقتصادی شد که دارای فرهنگی است.

(س): این که تعریف آن است.

۷/۵ - تناظر همفکری با برنامه فرهنگی

در همکاری چه می‌خواهیم بگوئیم؟

(ج): برنامه‌ریزی می‌تواند با قید فرهنگی معادل عینیش باشد. یعنی برنامه را گاهی بصورت عام نگاه می‌کنید و می‌گویید برنامه تخصیص مقدورات انسانی به حل موانع و گاه خاص می‌کنید و می‌گویید مقدورات

(ج): یعنی مثلاً مقدورات انسانی صیانت همدلی می‌شود.

(س): خیر، اینکه، بیائیم مثلاً جای همفکری، فرهنگ فرهنگ بگذاریم غلط است زیرا ما در اینجا نیامدیم تا انکلاس‌شان را در هم ببینیم در اینجا تنها اوصاف خام را توجه می‌کنیم و می‌گوئیم: مثلاً ظرفیت، جهت و عاملیت داریم و هنوز آنها را در هم ضرب نکرده‌ایم. لذا اگر این تلقی درست باشد باید برگردیم و دوباره مثلاً از قید همکاری از زاویه موضوع ابتدا تعریفی ارائه دهیم و بعد معادله عینی برای آن معرفی کنیم.

(ج): همکاری فرهنگی.

(س): این خودش هم یک مسئله‌ای است که ما وقتی تعاریف همدلی، همفکری، همکاری را ذکر می‌کنیم آیا این تعاریف در هر سه مدل یکی می‌باشند یا در هر مدلی نیازمند یک نوع تعریف از هر کدام هستیم؟

(ج): خیر همیشه یادمان باشد که هر قیدی در هر منزلی چه سط्रی و چه ستونی، معنای خاص می‌دهد و لذا قید هیچیک از خانه‌ها هیچوقت یک معنا نخواهد بود.

(س): البته در ابتدا که از این ۹ وصف، تعریف انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی ارائه می‌گردد و حتی با قید موضوعی هم تعریف می‌شوند و هنوز مقید به سه بخش فرهنگ، سیاست و اقتصاد نشده‌اند و تنها وقتی که در جداول مختلف و در منزلتها مختلف قرار می‌گیرند معنایشان در ترکیب تغییر می‌کند.

(ج): آیا سه سطح (مجموعه‌ای، تکاملی، انتزاعی) هم معنا کردیم؟

(س): بله.

(ج): و بعد هم قید موضوعی به آن زدیم.

(س): وقتی می‌خواهیم در جدول فرهنگی بیاوریم به علت خاص بودن منزلتها تعریف خاصی از این مجموعه تعاریف ارائه می‌گردد. پس ظاهراً روای قبلی درست است.

(ج): تعریف برنامه همکاری برنامه معنای عام نیست بلکه تعریف آن برنامه رشد فکر در عمل و در جهت خاص می‌باشد. البته باید توجه داشته باشید که در طرف راست جدول تعریف حتماً باید فرهنگ و بعد فرهنگ سیاست، فرهنگ فرهنگ و فرهنگ اقتصاد نوشته بشود.

البته معادش را هم زیرش بنویسد، یعنی فرهنگ گرایش، فرهنگ بینش و فرهنگ دانش و بالای آن هم «فرهنگ توسعه»، «فرهنگ کلان» و «فرهنگ خرد» را بنویسید و این سه معادل هم هستند و هیچ فرقی ندارند.

یعنی فرهنگ توسعه معادل فرهنگ سیاست و فرهنگ بینش معادل فرهنگ کلان و فرهنگ دانش معادل با فرهنگ خرد می‌باشد.

البته فرهنگ کلان، خرد و توسعه هم متقومند و اینگونه نیست که چون فرهنگ اقتصاد فرهنگ خرد است باید اثرش را کم بدانیم و بگوئیم اثربار ندارد. فرهنگ تکنولوژی فرهنگ شرایط است ولی حتماً قابل قیاس با فرهنگ سیاست نیست. فرهنگ سیاست جهتگیری اصلی را درست می‌کند و اگر فرهنگ توسعه هم خراب باشد می‌تواند بر آن غالب شود.

(س): یعنی قید فرهنگی را در کل آنها لحاظ کردیم. به حال در جلسه آینده پیرامون قید همدلی بحث کنیم و ما در واقع بدنبال متناظر عینی این اوصاف اصلی هستیم.

(ج): اگر همفکری را در برنامه معنا کردید باید بگویید برنامه اقتصادی و برنامه سیاسی و اگر اقتصاد را تکنولوژی معنا کردید باید تکنولوژی فرهنگ و تکنولوژی سیاست هم داشته باشیم. معنای تکنولوژی ساختارها و ابزارهایی هستند که روابطی را درست می‌کنند و یا اینکه سنجشهايی برای بهینه هستند. یعنی بلوک پائین معنای ابزاری و بلوک وسط معنای بخشی و بلوک بالا معنای پتانسیل را می‌دهد.

فرهنگی نسبت به موانع فرهنگی، مثلًا گاهی شما شاخصه‌هایی اقتصادی مشخص می‌کنید و می‌گویید مصرف مردم چه چیزهایی هستند؟ سپس بر اساس آنها الگوی مصرف را ذکر می‌کنید یا بررسی می‌کنید که نیروی انسانی و سطح تحصیلاتشان و اشتغالشان چیست؟ گاه شاخصه‌هایی را که می‌دهید شاخصه‌هایی هستند که عوامل فرهنگی را در جامعه نشان می‌دهند مثلًا از کیفیت تحصیل، پسندهای مردم، حضورشان در فعالیتهای اجتماعی سوال می‌کنید؟ مثلًا سوال می‌کنید: چه روزنامه‌هایی را می‌خرید؟ آیا اصلاً با روزنامه کار دارید یا ندارید؟ چگونه لباس انتخاب می‌کنید؟ یعنی دنبال این هستید که بیند که آیا او با یک پیشینه ذهنی در مغازه می‌رود یا در مغازه هر چه را که به او عرضه می‌شود می‌خرد؟ از چه نوع مغازه‌هایی خرید می‌کند؟ آیا توجه به پوشش بیشتر است یا بیشتر به پسند توجه می‌کند؟ یعنی شما با شاخصه‌های فرهنگی وضعیت فرهنگی را ارزیابی می‌کنید و دنبال این هستید که آیا در فرهنگ حرص اصل است یا قناعت و خلاصه اینکه ارتباطشان را با جهان از موضع فرهنگ مورد تحلیل قرار می‌دهید. یعنی او چه نحوه در زندگی مصرفی توزیعی خودش فکر می‌کند؟ سپس برنامه فرهنگی ارائه می‌دهید. برنامه فرهنگی از نوع تخصیص مقدورات برنامه فرهنگی است و نه از نوع تخصیص مقدورات برنامه اقتصاد و برنامه سیاسی.

۸/۵ - ملاحظه شدن اقتصاد از موضع تکامل فرهنگ

پس ما می‌توانیم اقتصاد را از موضع تکامل فرهنگ ببینیم و متناظر با «گمانه، گزینش و پردازش» نسبت به پذیرش اجتماعی تجزیه، تحلیل و ترکیب داشته باشیم، یعنی عوامل متغیر تکامل فرهنگ و نسبتیهای مناسبش را بررسی کنیم و سپس ترکیب داشته باشیم.

۶ - مقابله و معادل قرار گرفتن فرهنگ سیاست، فرهنگ فرهنگ، فرهنگ اقتصاد با فرهنگ توسعه، فرهنگ کلان و فرهنگ خرد، در مدل تعریف

(س): پس هم همفکری و هم همکاری را برنامه بگوئیم؟

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

جلسه ۲۵

۷۷/۰۳/۰۳

تنظیم: گروه تحقیقات مبنائي

استار: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

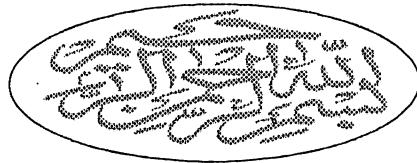
- ۱- تعریف هدلی اجتماعی و مراحل شکل‌گیری آن
- ۲- بررسی دو احتمال پیرامون تنظیم اصطلاحات مدل فرهنگی

فهرست

۱.....	۱- موضوع و مراحل شکل‌گیری هدلی اجتماعی.....
۱.....	۱/۱- رابطه بین اختیارات موضوع هدلی .....
۱.....	۱/۲- حضور فرد در ایجاد نظام حساسیت‌های جدید اولین مرحله هدلی.....
۱.....	۱/۲/۱- اختیار اولیه اولین مرحله تناسب یافتن خواست عبد و مولی.....
۲.....	۱/۲/۲- ایجاد نظام اختیارت بواسطه برخورد اختیار فرد با اختیارات سایرین، دومین مرحله پیدایش هدلی .....
۲.....	۱/۲/۳- تعیین جهت‌گیری اجتماعی بر اساس هدلی اجتماعی.....
۲.....	۱/۲/۴- تعیین ساختار توزیع قدرت بر اساس جهت‌گیری تعیین شده اجتماعی.....
۲.....	۱/۳/۲/۱- ساختار توزیع قدرت تجسس (اقتصاد) نظام اختیارات (هدلی) .....
۳.....	۱/۳/۲/۲- تعیین نظام ارزشی، دستوری، حقوقی مقدم بر تعیین ساختار توزیع قدرت.....
۳.....	۱/۳/۲/۳- انقلاب در نظام اختیارات (سیاست) مقدمه انقلاب در نظام توزیع قدرت.....
۳.....	۲- فرهنگ واسطه تبدیل نظام اختیارات به نظام ارزشی، دستور، حقوق .....
۳.....	۲/۱- ضرورت وجود پشتوانه فرهنگی برای هدلی .....
۳.....	۲/۲- تبعیت نظام (اختیارات) از توسعه تکنولوژی در نظام مادی .....
۴.....	۲/۳- ناتوانی فرهنگ مادی در نظام جامع دادن به اختیارات .....
۴.....	۲/۴- امکان نیافتان بهیته تمایلات اجتماعی در نظام اسلامی در صورت وجود نداشتن فرهنگ هدلی (دستگاه منطقی که فرهنگ سیاست، فرهنگ اقتصاد و فرهنگ فرهنگ را یک جا ملاحظه کند).....

۳- تعریف عام همدلی به نظام توزیع قدرت	۵
۳/۱- تعیین نظام حقوق بر مبنای نظام توزیع قدرت.	۶
۳/۲- تعریف عام همفرکری به نظام توزیع اطلاع و تعریف عام همکاری به نظام توزیع ثروت در برنامه فرهنگی	۶
۳/۳- تعریف عام همدلی به نظام اختیارات	۷
۳/۴- تناظر همدلی با سیاست، همفرکری با فرهنگ و همکاری با اقتصاد در فرض انتزاع این سه از یکدیگر	۷
۴- تغییر منزلت متغیرها و تغییر خود متغیرها علاوه بر منزلت آن، دو احتمال در تفاوت مدل عمومی جامعه و مدل فرهنگی	۷
۴/۱- مقتن شدن نظام اختیارات (همکاری) بر اساس جهت‌گیری موضوعاتی می‌دهد	۸
۴/۲- ضرورت ملاحظه شدن نسبت همدلی و همکاری با همفرکری به وسیله تقدم و تأخیر قیود	۹
۴/۳- ضرورت مقید شدن تعاریف اوصاف به سایر موضوعات علاوه بر مقید شدن به موضوعات درونی هر وصف	۱۰
۴/۴- ضرورت حاکمیت مفهوم فرهنگ به کل اصطلاحات مدل فرهنگی	۱۱
۴/۵- احتمال فرآگیری «همفرکری همکاری، همکاری همدلی» به جای «همفرکری، همکاری، همدلی» در جدول اصطلاحات فرهنگی برای حاکمیت بخشیدن مفهوم فرهنگ بر کل جدول	۱۱
۴/۶- محدود شدن همفرکری به یک بخش در پیش‌نویس چهارم جدول اصطلاحات فرهنگی	۱۲
۴/۷- محدود شدن همفرکری به یک سطر در صورت جایی قید عدالت و همفرکری	۱۲
۴/۸- مرتبط نشدن هر موضوع به موضوعات بیرون خودش در پیش‌نویس چهارم اصطلاحات فرهنگی	۱۳
۴/۹- احتمال قرار دادن معنایی برای فرهنگ حاکم بر همفرکری، همکاری، همدلی در پیش‌نویس چهارم	۱۴

نام جزو:	مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
استاد:	حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی الهاشمی
عنوان کتاب:	حجۃ الاسلام بیروزمند
ویراستار:	حجۃ الاسلام جمالی
کد پایگانی کامپیوتری:	۰۹۰۰۵۰۲۵
تاریخ جلسه:	۷۳/۰۳/۰۳
تاریخ انتشار:	۷۷/۰۶/۲۲
حروفچینی و تکثیر:	انتشارات فجر ولایت

جله ۲۵

۷۳/۰۳/۰۳

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

» ۸۱ دقیقه «

- ۱- تعریف همدلی اجتماعی و مراحل شکل‌گیری آن
- ۲- بررسی دو احتمال پیرامون تنظیم اصطلاحات مدل فرهنگی

حساسیتهای خود پیدا می‌کند برای ایجاد نظام جدید، همدلی در ابتدائی ترین سطحش پیدا می‌شود.

۱/۱- اختیار اولیه اولین مرحله تناسب یافتن خواست عبده و مولی همدلی چطوری پیدا می‌شود؟ اختیار اولیه اولین مرحله تناسب یافتن خواست بین تولی و ولایت است. اولین مرتبه طبیعتاً در وجه الطلب است که در این مرتبه عبد

بوسیله کیفیت اختیار می‌خواهد نسبت به مولا خلیفه در تصرفش نسبت به حالت خودش بشود، یعنی در نظام دادن به حساسیتهای خودش تصرف کند. این اولین مرتبه هماهنگی دو خواست بین عبده و مولا است. جالا اگر خواست حضرت حق جلت عظمة این باشد که «کلاً تمد هولاء و هولاء» (من هم اینظرفیها و هم آن طرفیها را یاری می‌کنم) عبده نسبتی که در نظام تکامل جا داشته باشد و مصلحت باشد امداد می‌شود و خواست متناسبش ایجاد

۱- موضوع و مراحل شکل‌گیری همدلی اجتماعی

۱/۱- رابطه بین اختیارات موضوع همدلی

حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی: بحث پیرامون همدلی در فرهنگ می‌باشد. همدلی موضوعاً سیاسی و رابطه بین اختیارات یعنی در حقیقت صحیح است که به همدلی نظام اختیارات نه اختیارات اجتماعی به نفسه بگوئیم.

۱/۲- حضور فرد در ایجاد نظام حساسیتهای جدید اولین مرحله همدلی

بشر موجودی است که در نظام فاعلیت فاعلیتش فاعلیت تصریفی و منزلت آن منزلت خلاف است. یعنی به نسبت، حق حضور در سرپرستی و عهده‌گیری تکامل دارد. این حضور در سرپرستی و تکامل از حضور در شدن خود آغاز تا شدن اجتماعی به پیش می‌رود و در همین جاست که به آن لقب همدلی می‌دهیم. وقتی حضور در نظام

حساسیت) تبدیل می‌شود. حال با نظام حساسیتش دیگر درک نسبت به اشیاء بیرون دارد و این غیر از ارتباطش با خدای متعال است. اولین ریطی را که دارد با خود قوهٔ سنجش است و از طریق قوهٔ سنجش برخورد به نظام نسبیت اختیارات پیدا می‌کند. اختیارات اولین اجتماع کوچک را درست می‌کند. سپس با پتانسیل حساسیت - که نتیجه‌اش میل و نفرت هست - وارد اجتماع می‌شود.

۱/۳/۱ - تعیین جهت‌گیری اجتماعی بر اساس همدلی اجتماعی

حالا این تحلیلی را که برای همدلی می‌کنیم برای چه هست؟ برای اینکه بگوئیم: در نظام ولايت اجتماعی شما چگونه با ولی تکوینی ارتباط دارید؟ چگونه اولیاء تاریخی تان را انتخاب کردید و چه ولی ای را در جامعه عینی پذیرفتید؟ با چه کسانی در جهت‌گیری هم جهت هستید و همدلی تان در کدام جهت است؟ جهت‌گیری شخص نمی‌تواند از نظام اختیارات و جهت‌گیری اجتماعی خارج باشد.

۱/۳/۲ - تعیین ساختار توزیع قدرت بر اساس جهت‌گیری تعیین شده اجتماعی

این نظام اختیارات بعداً شکل موضع‌گیری و مجاهده پیدا می‌کند و محصول آن یک ساختار توزیع قدرت می‌شود.

۱/۳/۲/۱ - ساختار توزیع قدرت تجسس (اقتصاد) نظام اختیارات (همدلی)

این ساختار توزیع قدرت در حقیقت، اقتصاد همان نظام اختیارات است، یعنی آن نظام موازنۀ اختیارات و جهت‌گیریها و همدلی‌ها وقتی از سنجش می‌گذرد و در نظام می‌آید و برخوردش هم، شکل و وزن پیدا می‌کند

می‌شود. بنابراین عبد یک خواست محوری دارد که توسط آن به مولا تولی پیدا می‌کند و متناسب با آن امداد می‌شود و وسعت پیدا می‌کند و بالطبع در ایجاد رابطه‌ها - که از طرف خدای متعال بین حالات بوجود آمده است - حضور پیدا می‌کند. بعبارت دیگر نسبتی که بین حالات ایجاد می‌شود مخلوقات رابطه‌ای خدای متعال هستند که در تحت تولی بندۀ متصرف او می‌شوند. بنابراین نسبتها از طرف حضرت حق ایجادی است و به نسبتی که خواست غبد متناسب با مشیت حضرت حق و خواسته حق باشد و دو خواست هماهنگ شوند مشیت حضرت به اعطای بیشتر واقع می‌شود.

یک وقت خواست بندۀ صالح است و ده می‌باشد در این صورت خدا به آن اضافه و مثلاً آن را ۱۵ می‌کند. در آن دعای شریف هم می‌فرمایند: «بِاَنْ اَرْجُوهُ لِكَ خَيْرٌ وَأَمْنٌ سِخْطَهُ عِنْدَ كُلِّ شَرٍّ يَا مَنْ يَعْطِي الْكَثِيرَ بِالْقَلِيلِ يَا مَنْ يَعْطِي مِنْ سَلَّهٖ يَا مَنْ يَعْطِي مِنْ لَمْ يَسْئَلَهُ وَمَنْ لَمْ يَعْرِفْهُ تَحْنَنَّ مِنْهُ وَرَحْمَةٌ...»

در اینجا چون خواست عبد در جهت صحیحی است به آن اضافه می‌شود ولی اگر در جهت باطل باشد خدا اضافه‌ای نمی‌دهد و حداکثر برابر می‌دهد و خیلی وقتها هم کمتر می‌دهد. به هر حال بین دو خواست، خدای متعال، نسبت وجود ایجاد می‌کند و حضور بندۀ در شیء موجود بعنوان سفارش دهنده به نسبتی حضور دارد. این اولین مرتبه هم خواستی است، یعنی تناسب اراده است.

۱/۳ - ایجاد نظام اختیارات بواسطه برخورد اختیار فرد با اختیارات سایرین، دومین مرحله پیدایش همدلی حالا اگر این اختیار طبیعتاً با اختیارات دیگر برخورد بکند به یک نظام موازنۀ اختیارات (پس از پیدایش نظام

۱/۳/۲/۳ - انقلاب در نظام اختیارات (سیاست) مقدمه

نظام قدرت و توزیع قدرت می شود.

انقلاب در نظام توزیع قدرت

۱/۳/۲/۲ - تعیین نظام ارزشی، دستوری، حقوقی مقدم بر

تعیین ساختار توزیع قدرت

بنابراین ما یک نظام حقوقی در توزیع قدرت داریم که تجسد نظام اختیارات اجتماعی است. هرگاه آن تعاریف عوض بشوند و به پذیرش جامعه برسند نظام توزیع قدرت هم تغییر می کند. نظام شاهنشاهی عوض شده و حالا امضاهای آنوقت اصلاً از نظر سیاسی ارزش ندارد. نظام اختیارات اجتماعی عوض می شود و بالطبع نظام توزیع قدرت و کلیه آثار و لوازمش هم عوض می شود.

بنابراین هرگاه بخواهد هرگونه انقلابی در نظام توزیع قدرت انجام بگیرد اول باید آن انقلاب در نظام اختیارات انجام گرفته باشد. با انقلاب معنای حق و ناحق در توزیع قدرت عوض می شود.

موضوع حق و ناحق نظام اختیارات است: در اقتصاد موضوع رابطه بین انسان و جهان است و در سیاست نظام اختیارات و نظام ولایت اجتماعی است.

۲ - فرهنگ واسطه تبدیل نظام اختیارات به نظام ارزش، دستور، حقوق

۲/۱ - ضرورت وجود پشتوانه فرهنگی برای همدمی حال فرهنگ نظام ولایت چیست؟ اختیارات نمی تواند نظام پیدا بکنند مگر تعریفی از حساسیت اجتماعی داشته باشند. یک فرهنگ حتماً آن را در سنجش لجستیک می کند یعنی در ارائه ساختار و نظام آن نظام اختیارات را از سنجش می گذراند و تبدیل به نظام حقوقی می کند. البته در ابتداء اختیارات را تعریف می کند.

۲/۲ - تبعیت نظام (اختیارات) از توسعه تکنولوژی در

نظام مادی

در نظام مادی انگیزه به انگیزه های مادی و اختیارات به

البته از قبل یک سری پیموده تا اینجا رسیده است یعنی اول حتماً ارزشها و شایستگیها پیدا شده و بعد دستورها و نحوه پیدایش دستور معین شده و بعد هم حق و ناحق شکل گرفته و حالا می گوئید: این قدرت حق است و باید دست این آقا باشد و حق نیست و باید دست آن آقا باشد.

جنابعالی یک دوست دارید که از دانشگاه یا دیپرستان می آید و ناراحت است و چون علاقه به او دارید از او سوال می کنید که چه شده است؟ می گوید: نمره زیر ده (۸) گرفتم، می گوئید: آروز داشتید چه نمره ای بگیری؟

می گوید: ۱۸ ، می گوئید: خوب من یک عدد ۱ کنار ۸ می گذارم تا ۱۸ بشود. این کار شما از نظر جامعه پذیرفته نیست و به آن لقب خیانت داده می شود. شما می گویید این کاغذ مال این برادر و ملک او و قلم هم ملک من است و علائم نگارش و یک خط کشیدن هم که کار مهمی نیست و خود او هم راضی است و آرزو دارد که اینگونه باشد. ولی باید توجه داشت که این ورقه معنای اجتماعی دارد و شما این حق را ندارید زیرا امضاء آن امضاء فلانی است. کلیه اوراقی که در جامعه وجود دارد تنظیم یک نحو رابطه را می کنند و لذا شما در اجتماع این اختیار را ندارید که آن علائم را تغییر دهید. بله شما می توانید یک بسته کاغذ را پاره و خط خطی کنید و کسی به شما نمی گوید که خیانت کردید ولی اگر در یک ورقه اداری یک خط بکشید جرم اجتماعی است زیرا حق نگارش این علایم بمعنای حق واگذاری قدرت به کسی می باشد.

برزسی کنیم اگر جامعه در طبقه‌بندی و در همدلیها و جهتگیریها و موضع‌گیریها یا شان دچار تشتی باشند علت‌ش ضعف فرهنگی است زیرا از یک طرف می‌بینیم همه خداپرست هستند و روی ولایت تکوینی حرفی ندارند و ائمه طاهرین علیهم السلام و ولایت تاریخی آنان و دین را هم قبول دارند ولی با این حال دستگاهی را که بتواند این اعتقاد را لجستیک کند و برای آن نظام اختیارات و نظام حقوق درست کند ندارند و اگر هم دارند دستگاه‌شان مجموعه‌نگر نیست تا هماهنگ فرهنگ سیاست با فرهنگ اقتصاد و فرهنگ فرهنگ را نتیجه بدهد. به عبارت دیگر یک میدان را برای کار سیاست و یک میدان را برای کار فرهنگ و یک میدان را برای کار اقتصاد جدا جدا مشخص می‌کند. در خود فرهنگ هم میدانها را جدا جدا می‌کند. در این صورت فرهنگ دچار ضعف می‌گردد و فرهنگ سیاست نمی‌تواند فرهنگی باشد که اداره هماهنگ را بذست بگیرد و احکام اعتقاد و هم دل بودن را تا احکام عملی بیاورد. باید فرهنگ سیاست فرهنگی باشد تا از نظام ارزشی و همدلی بودن و هم جهت بودن نسبت به ارزشها تا حقوق و تا توزیع نظام قدرت را به پیش ببرد و خلاصه اینکه فرهنگ به قدرت مجموعه‌سازی برسد. اگر فرهنگ به قدرت مجموعه‌سازی نرسیده باشد هر کسی نوایی را می‌زند. اگر فرهنگ همدلی، قدرت هماهنگ‌سازی و هم جهتی و نظام ارزشی و دستوری و حقوقی و نظام اقتصادی متناسب با خود را نداشته باشد این فرهنگ همدلی است که دچار مشکل می‌باشد و نه خود همدلی و اختیار است. می‌شود اختیارات صالح باشد ولی به نظام توزیع قدرت نرسد. یعنی اگر اختیارات صالح فرهنگ متناسب خود را پیدا نکند تجسسش تجسد ناصالح و

اختیارات مادی تعریف می‌شود و بالطبع نظام ولايت، نظام ولايت مادی می‌شود.

در اینجا دیگر تعریفی برای ولايت تکوین و تاریخ ارائه نمی‌شود و اگر هم ارائه شود برای تکوین و تاریخ عوامل متغیری را تعریف می‌کنند و نه اینکه تکامل تاریخ را تحت ولايت بدانند، بلکه آن را برآمده از حالت ماده می‌دانند و در تکامل آن اختیار را حاضر نمی‌بینید، یعنی نظام اختیاراتی برای اداره تکوینی و تاریخی قابل نیستند. در نظام مادی نظام اختیارات اجتماعی به تبعیت توسعه تکنولوژی بهینه می‌شود، یعنی به تبع اقتصاد و به تبع تغییر پیدا کردن انسان و جهان نظام اختیارات تعریف می‌شود.

۲/۳ - ناتوانی فرهنگ مادی در نظام جامع دادن به اختیارات

این فرهنگ مادی انسجام ندارد لذا نمی‌تواند جهانی‌بینی جامعی ارائه دهد. حالات روحی را نمی‌تواند با افکار و عقاید به وحدت برساند. البته درست است که مجموعه‌ای می‌بینند ولی ابعاد کلی جامعه را به صورت بخشی ملاحظه می‌کنند و مجموعه‌نگری را تنها در بخش می‌برند.

لجستیک همدلی توسط فرهنگ بدین معناست که در هماهنگ‌سازی و بهینه‌سازی همدلی بشکل فراگیر حضور پیدا کند.

۲/۴ - امکان نیافتن بهینه تمایلات اجتماعی در نظام اسلامی در صورت وجود نداشتن فرهنگ همدلی (دستگاه منطقی که فرهنگ سیاست، فرهنگ اقتصاد و فرهنگ فرهنگ را یک جا ملاحظه کند)

حال اگر ما بخواهیم وضعیت تمایلات اجتماعی و نظام تمایلات اجتماعی را بهینه‌سازی کنیم باید بن‌بستهای کار را

کنیم تا بعد برای آن‌ها تناظر عینی پیدا کنیم و در جدول ببریم یا اینکه طبق آنچه که در چند جلسه قبل مشی کردیم باید حرکت کنیم به اینکه این جدول جامعه‌مان نه مقید به فرهنگ و نه مقید به سیاست و نه اقتصاد است و وقتی مفرداتشان را بیان و تعریف و حتی برای آنها متضطر معین می‌کنیم هنوز نه قید فرهنگ و نه قید سیاست و نه قید اقتصاد دارد؟

(ج): نظامش نظام اختیارات و نظام رابطه انسانها با هم می‌شود مثل نظام رابطه مجموعه انسانها که در اقتصاد گفته شد.

(س): من می‌خواهم بگویم که ما وقتی می‌خواهیم اینها را مقید به فرهنگ بکنیم یکدفعه خودمان را آزاد از مدل نکنیم و شروع کنیم هر کدام را به صورت یک مهره بگوئیم. آیا بهتر نیست که بر اساس قاعده‌ای که گذاشتیم مشی بکنیم تا بتوانیم حداکثر استفاده را از این بحث ببریم؟ قاعده‌مان این است که اول بیانیم تعاریف مان را بدون قید فرهنگی و سیاسی بدست بیاوریم و سپس متضطر عینی برای آنها مشخص کنیم و در آخر کار آنها را مقید به فرهنگی کنیم مثلاً همدلی وقتی در جدول جامعه می‌آید یک منزلت خاصی به خودش می‌گیرد که در جدول سیاست به گونه دیگری می‌باشد.

(ج): یعنی ما یک جدول مادر داریم که واژه‌های کلیدی را می‌گوید؛ هر چند واژه‌های کلیدی بدون اینکه هیچ یک از سه وصف را داشته باشد در خارج وجود نخواهد داشت، ولی در اینجا یک هویت نظری دارند که باید آن را مشخص کنیم. مثلاً بگوئیم نظام ارزشی، دستوری، حقوقی نظامهای انگیزشی هستند و نظام

ناهنجار ایجاد فرهنگ همدلی در کلیه سطوح برنامه می‌خواهد. ما می‌توانیم با برنامه بخش‌های مختلف را ارزیابی کنیم. مثلاً وضع بعضی از دراویش به گونه‌ای است که اصلاً استدلال نمی‌آورند مخصوصاً درآویشی که شنی (در یک قشری از ایران) هستند. وضع یک دسته دیگر این است که استدلال می‌آورند ولی انتزاعی می‌آورند. وضع دسته دیگر اینگونه است که مسائل را انتزاعی ملاحظه نمی‌کنند و بلکه مجموعه‌ای می‌بینند ولکن وضع جهانبینی شان دچار مشکل است. ما می‌توانیم فرهنگ را در دسته‌بندیهای مختلف ارزیابی کنیم، یعنی نظام سئوالات داشته باشیم. سپس بلحاظ سهم تأثیر سیاسی می‌توانیم بگوئیم: بهینه‌سازی فرهنگی این مجموعه‌ای که داریم چگونه می‌تواند انجام بگیرد که رفع نارسائی هر کدام در موضوع حقوق شان و نظام اختیاراتشان بتواند برای اینها به گونه‌ای بسترسازی شود که منجر به بهینه آنها گردد. حتی ممکن است یک وقتی بگوئیم: لازم است برای یک عده فقط کالای مصرفی ببریم، هر چند این سیاست برخلاف عقیده‌مان باشد زیرا با این کار می‌توانیم ایجاد یک تغییر در تمایلاتشان بکنیم. برای یک عده ممکن است بگوئیم این سوالات را ببریم. برای همه هم سوال نمی‌دهیم و بلکه برای بعضی بستر ایجاد سوال را درست می‌کنیم.

۳- تعریف عام همدلی به نظام توزیع قدرت

(س): در تعریف همدلی بهتر است به همان سبکی که در مورد همکاری اجرا کردیم به پیش برویم. البته نسبت به این بحث، یک سوال روشنی وجود دارد. در شیوه تعریف این اوصاف و مشخص کردن تناظر عینی شان در مرتبه بعد آیا ما باید بیانیم یک سری این اوصاف را بقید فرهنگ معنا

۳/۱- تعیین نظام حقوق بر مبنای نظام توزیع قدرت

به عبارت دیگر کلمه‌ای که در مبدأ نظام «ارزشی، دستوری، حقوقی» بکار می‌گیرید (کلمه حقوق) و کلیه دادگاهها مبتنی بر آن حکم می‌دهند، این حقوق بر اساس نظام توزیع قدرت تمام می‌شود. اینکه می‌گویید: «حق دارد» و «حق ندارد» یا «حقش مشروط است» و یا در معاملات اقتصادی در دادگاه می‌گویند: این خانه یا این مغازه اینگونه است و در اجاره من می‌باشد و دادگاه بر اساس آن حکم می‌دهد و شما را نسبت به این مال تسليط می‌کندي یا آن را از تحت سلطه شما خارج می‌کند و یا به یک نسبت تقسیم می‌کند در این موارد حقوق قدرت تصرف را کنترل می‌کند. یعنی وقتی این را یا به من می‌دهد یا به دیگری می‌دهد یا می‌گوید چه حد آن مال شما و چه حد آن مال او و این صورت قدرت تصرف اقتصادی مرا قید می‌زند، یعنی «نظام توزیع قدرت» مطرح است.

۳/۲- تعریف عام همفکری به نظام توزیع اطلاع و تعریف عام همکاری به نظام توزیع ثروت در برنامه فرهنگی حالا آیا می‌توانیم بگوئیم فکر و برنامه هم عملان نظام توزیع اطلاع و اقتصاد هم نظام توزیع ثروت است یا نمی‌توانیم بگوئیم؟ در برنامه فرهنگی حتماً همین را می‌گوئیم. وقتی برنامه لقب فرهنگی به خودش می‌گیرد برای توزیع اطلاع نظام درست می‌کند. یعنی به همه اطلاع مساوی نمی‌دهد و بلکه منزلتهای گوناگون قائل می‌شود. اگر گفتیم نظام توزیع اطلاع داریم آیا صحیح است که بگوئیم نظام تولید اطلاع و نظام مصرف اطلاع هم داریم؟ آیا عین همین را در قدرت هم می‌توانیم بگوئیم یا نه؟ البته بعداً خواهید گفت که «تولید، توزیع و مصرف» نتیجه‌اش

موضوع‌گیری جامعه برابر فرهنگ یعنی نظام اختیارات است.

(س): ضمن اینکه ما در این دوره بحثی که الان هستیم خود تعاریف برایمان مطلوب نهایی نیست بلکه این بحث در این مرحله برای این مفید است که ما بتوانیم متناظر عینی پیدا کنیم، ما در دور اول بحث تعاریف را تمام کردیم، مثلاً همدلی را با سه قید مفهومی و سه قید موضوعی تعریف کردیم. ولی در این دوره جدید از بحث ما بدنیال متناظر عینی آنها هستیم. در پیدا کردن متناظرهای عینی دو شیوه می‌تواند وجود داشته باشد یکی اینکه ما بیائیم برای مجموع تعریف یک اصطلاح یک عنوان عینی ارائه دهیم. شیوه دومی که حضر تعالی دنبال کردید این است که از مفردات شروع کنیم و اول بیائیم مثلاً متناظر عینی مقدورات اولیه و همدلی و عدالت را بررسی کنیم و سپس با ترکیب این عناوین عینی، یک عنوان عینی برای کل اصطلاح بدست بیاوریم. مثلاً در قسمت همفکری برنامه را عنوان متناظر عینی آن بیان کردید و البته برنامه را مقید به سه قید گمانه، گزینش و پردازش هم کردید.

(ج): نسبت به سه جدول هرگاه از نقطه مختصات که نگاه می‌کنیم باید بلحاظ هر یک بتوانید بقیه را هم ملاحظه کنید و این غیر از این است که ما بگوئیم: متناظر عینی مستقل از ملاحظه از نقطه مختصات می‌باشد. مثلاً بگوئیم: بدون اینکه بخواهیم از نظر برنامه نگاه بکنیم از نظر فرهنگ نگاه کنیم که در این صورت نظام ولايت نظام توزیع قدرت می‌شود و قدرت اجتماعی است که یک ساختار دارد که در سطح بالای بالا اسمش نظام توزیع قدرت دولتی و در سطح پائین نهاد خانواده است.

۳/۴- تناظر همدلی با سیاست، همفکری با فرهنگ و همکاری با اقتصاد در فرض انتزاع این سه از یکدیگر (س): در همفکری هیچکدام از این اوصاف مربوط به هیچکدام از این ابعاد نیست.

(ج): وقتی نباشد معنایش این است که یک چیز عامتری دارد.

(س): یعنی گاهی می‌گوئیم: همفکری، فرهنگ و همدلی، سیاست و همکاری، اقتصاد است و راحت می‌گذریم ولی شما می‌فرمایید: نباید اینگونه بگوئیم زیرا هر یک از این اوصاف را مختص به یک بعد کردیم و حال اینکه سه بعد تمام این اوصاف را دارا می‌باشند. لذا می‌توان اقتصاد را هم از موضع فرهنگ و هم از موضع سیاست ملاحظه کرد.

(ج): یعنی همدلی مربوط به سیاست و همفکری مربوط به فرهنگ - بنا بر فرضی که جدا جدا بحث می‌کنیم - و همکاری مربوط به اقتصاد است. یعنی اگر موضوع، موضوعی است که سبقت بر فکر دارد مثلاً هم جهت بودن و هم خواست بودن و هم پسند بودن است این را در بخش سیاسی می‌گذاریم و اگر کاری سنجشی است آن را در همفکری و اگر کاری عینی است آن را در اقتصادی می‌گذاریم.

۴- تغییر منزلت متغیرها و تغییر خود متغیرها علاوه بر منزلت آن، دو احتمال در تفاوت مدل عمومی جامعه و

مدل فرهنگی

(س): بله دقیقاً تفاوت نگاه بخشی و غیر بخشی به جدول در همینجاست، اگر ما از اول تلقی بخشی داشتیم لازم نبود وقتی می‌خواهیم مدل فرهنگی درست بکنیم کل این اوصاف را در هم ضرب کنیم و بلکه باید از هر سطر در

منشاء انگیزش و پرورش و گزینش اجتماعی در نظام دولتی، حقوقی و عمومی می‌شود.

(س): یعنی حضر تعالی دارید مقید به فرهنگ متناظر عینی معین می‌کنید؟

(ج): خیر، نظام عامش را می‌گوییم، نظام عام آن نظام تولید، نظام توزیع و نظام مصرف می‌شود. یعنی تولید، قدرت، توزیع قدرت و مصرف قدرت دارد.

۳/۳- تعریف عام همدلی به نظام اختیارات

(س): در همدلی عام و خاصش را چگونه می‌گویید؟

(ج): نظام اختیارات قدرت می‌شود و اصلاً خود اختیار به نفسه، قدرت است؛ قدرت تصرف بریده از همه چیز و بریده از فرد، جامعه و هم چیز می‌تواند باشد ولی وقتی می‌گویید: مختار است یعنی دورن یک رابطه حرکت

نمی‌کند و برایش حکومت نسبی قایل می‌شود. وقتی درون اختیارات اجتماعی می‌آید معنایش این است که برای آن منزلت معین می‌کند و متناسب با منزلتش حق تصرف و حق تصمیم‌گیری و حق حضور و تغییر پیدا می‌کند و البته این تنها بعد سیاسی آن می‌شود یعنی تولید قدرت، توزیع قدرت و مصرف قدرت.

(س): آنوقت توزیع قدرت را می‌گوید در فرهنگش باشد؟

(ج): خیر، بلکه تولید، توزیع و مصرف قدرت فرهنگ دارد، یعنی می‌شود از نقطه مختصات فرهنگ آن را مشاهده کرد. البته شما از این طرف هم می‌توانید در همه موضوعات دو بعد دیگر هم ملاحظه کنید.

کنید و خوب جواب بدهید. در فرهنگ شما تبعیت از ائمه معمصومین ضرورتاً واجب است و این را نمی‌توانید هرگز به معنای یک وجوب سیاسی و غیر حقی که حقانیت آن از نظر فرهنگی تمام نشده تلقی کنید. اینکه می‌گویید این مسئله یک مسئله فرهنگی است به چه دلیل می‌باشد؟ یعنی شما توزیع قدرت کردید و اطاعت اعمال یک قدرت است، یعنی شما در اراده و شاء و مشیت خودتان ملتزم به تبعیت از یک خواست دیگری هستید. آیا این را یک مسئله فرهنگی می‌دانید یا فقط مسئله سیاسی می‌دانید؟

(س): بله ما قبول داریم که هر سه بعد را در تمام موضوعات می‌توان ملاحظه کرد.

(ج): پس در کجا اشکال دارید؟

(س): صحبت، این است که ما در چه مرحله‌ای هستیم؟

(ج): تغییر نظام ارزشی، دستوری و حقوقی که مثلاً حاصل جهتگیری موضوعگیری و مجاهده است، در عینیت هم همین جهتگیری موضوعگیری و مجاهده است و نظام اختیارات را مقنن می‌کند و پایین می‌آورد. یعنی در حقیقت وصف خود اختیار جهت گیرنده است و یک انتخاب خیلی خیلی اصلی دارد که جهت می‌گیرد و حول جهت گرفته، حساسیت پیدا کرده و موضوع می‌گیرد و برای حفظ موضع گزینش شده تلاش و بذل طاقت می‌کند. این مطلب کلاً سه مرتبه از اختیار است که در جامعه هم می‌آید، یعنی در جامعه نظام اختیارات درست می‌شود و مردم تبعیت از مرجع می‌کند، و حتی تبعیت از نقزدن اطرافیان مرجع هم می‌کنند. این تبعیت طبق چه قاعده‌ای می‌باشد؟

یک مقلد تحمل نمی‌کند که نسبت به مرجعش کسی

جدول جامعه سطروسط را (یعنی همفکری، غدالت و مقدورات شکل‌پذیر) را می‌آوردیم و می‌گفتیم: اینها معرف فرهنگ می‌باشند؛ هر چند این چیزی که معرف فرهنگ است فرهنگ مخصوص نیست و منی شود تأثیر سیاست و اقتصاد را در این ملاحظه کرد یعنی وقتی می‌خواهیم مدل فرهنگی درست کنیم، اوصاف اصلی در مدل فرهنگی همان اوصاف همفکری، عدالت و مقدورات شکل‌پذیر می‌باشد و وقتی می‌خواهیم مدل سیاسی درست کنیم سه تای دیگر و وقتی می‌خواهیم مدل اقتصادی درست کنیم سه تای دیگر می‌باشد. این یک روش است یک روش دیگر این است که بگوئیم کل اوصاف در تمام مدلها هست. (ج): یعنی همه اوصاف جزو عوامل متغیر می‌باشند. (س): و تنها منزلتشان در مدلها مختلف متفاوت می‌شود.

(ج): احسنت! یعنی در فرهنگ منزلت سیاست دو و منزلت خود فرهنگ چهار و منزلت اقتصاد یک می‌باشد.

(س): البته اقتصاد و سیاست یک می‌باشد.

(ج): و در سیاست برعکس این باشد. در اقتصاد هم منزلتها عوض می‌شود. حال سؤال مهم همین است که آیا تنها باید منزلتها متغیرها عوض شود یا خود متغیرها هم باید عوض شود؟

(س): خود متغیرها در منزلت خاص خودش معنای خاصی پیدا می‌کنند. یعنی همکاری در جدول اقتصاد با جدول فرهنگ متفاوت می‌باشد. البته این تفاوت در اصطلاحات مشخص می‌شود.

۴/۱ - مقنن شدن نظام اختیارات (همکاری) بر اساس جهتگیری موضوعگیری می‌دهد.

(ج): من یک سؤال می‌پرسم و شما هم خوب توجه

جامعه گرفتید.

(ج): درست است اشکال شما به کجا مطلب است؟

(س): ما باید بررسی کنیم که دنبال چه هستیم؟ در ابتدا فرض کنیم که اوصاف جامعه مقید به سه بعد سیاست، فرهنگ و اقتصاد نیستند و لذا از هر وصف تعریف ارائه دادیم.

این اوصاف در سه مدل به یک معنا می‌باشد. و تفاوت آنها در تفاوت متنزلتهای آنها ظهور پیدا می‌کند. در هر مدلی هر وصف یک منزلتی پیدا می‌کند یعنی هم از نظر خانه و هم قیداً و هم متنزلتاً با مدل‌های دیگر متفاوت می‌شود و بالطبع اوصاف یک تفاوت و جایگاه خاصی پیدا می‌کنند. این جایجایی باعث تفاوت تعریف آنها هم می‌شود. مثلاً برای ما از نظر روشی مشخص است که اگر همدلی در خانه شماره یک باید و قید دوم هم قرار بگیرد چه تعریفی و اگر در خانه شماره یک و قید سوم قرار بگیرد چه تعریفی پیدا می‌کند. پس این یک فرض بوده است.

(ج): وقتی که قید را مقدم یا مؤخر می‌کنیم و می‌گوئیم مثلاً همدلی نسبت به همکاری یا همدلی نسبت به هم‌فکری، آیا مفهومش این نیست که بگوئیم سیاست فرهنگ یا فرهنگ سیاست؟

(س): من قبل از اینکه نسبت به فرمایش شما تصدیق یا تکذیبی داشه باشم می‌گویم: اگر قاعده قبلی درست است طبق روال قاعده‌ای که گذاشتیم حرکت کنیم و اگر بخواهیم قاعده را عوض کنیم، عوض می‌کنیم. لذا اگر می‌خواهیم قاعده قبلی حفظ شود باید این انعکاسهای مفهومی را در جدول خودش توضیح دهیم. یعنی یعنی وقتی به مدل فرهنگی رسیدیم ارتباط و انعکاس اوصاف را در یکدیگر مشخص می‌کنیم.

اهانت کند و لذا موضع می‌گیرد و تلاش می‌کند. در اینجا سه مرتبه از اختیار هست یعنی عین آنجا که سه مرتبه از پیدایش عملیات فکری گفته شده (مرحله تجزیه، تحلیل و ترکیب نسبت به رابطه با جهان) در هم اینجا سه مرتبه از اختیار بیان می‌شود که نتیجه آن تحقق اختیار می‌باشد. حال محقق شدن یک اختیار چگونه واقع می‌شود؟ حتماً یک اختیار نسبت به جهت گرفتن و یک اختیار نسبت به موضع گرفتن و یک اختیار هم نسبت به مجاهده دارد و تا هر سه انجام نشود و به آخرین پله نرسد لقب اینکه اختیار کرده، متنزل است و اختیار استمرار پیدا نمی‌کند. مثل اینکه کسی فقط گمانه زده ولی گزینش و پردازش نکرده است این کار منشاء تشیت ذهن است، یعنی کسی که فکرش تطرق احتمال دارد نمی‌تواند نسبتها را تنظیم و بالطبع از آنها نتیجه‌گیری کند. این تطرق احتمالات بدون گزینش و پردازش یک بیماری است که آخر کار ممکن است شخص دیوانه شود زیرا مرتبآ تشویش فکری پیدا می‌کند. ولی اگر گمانه بزند و سپس پردازش مجدد هم کند نتیجه تناسب هم بکند و سپس پردازش مجدد هم کند نتیجه تحويل می‌دهد و در این صورت او کار فکری کرده است. کار فکری اجتماعی لقب برنامه دارد که دولت این کار را انجام می‌دهد.

(س): در کجا؟

(ج): کار فکری اجتماعی در بخش هم‌فکری اجتماعی. حال آیا در مسئله جهت‌گیری، موضع‌گیری، مجاهده یک کار اجتماعی انجام می‌گیرد یا خیر؟

۴/۲ - ضرورت ملاحظه شدن نسبت همدلی و همکاری با هم‌فکری به وسیله تقدم و تأخیر قیود

(س): شما از اول اینها را به عنوان اوصاف

(ج): موضوععش را چه چیزی قرار دادیم که سه نوع شده است؟

(س): مثلاً برای خود عدالت یک مفهوم در نظرمان بوده و گفتیم عدالت یعنی رعایت حقوق و حدود و بعد گفتیم رعایت حقوق و حدود اگر انتزاعی باشد چه می‌شود و اگر مجموعه‌ای، و تکاملی باشد چه می‌شود و بعد هم هر سه را مقید به سه موضوع تناظر، ترتیب و تنظیم کردیم.

(ج): حالا آیا قاعده را می‌خواهیم عوض بکنیم یا یک پله جلو می‌بریم؟ آیا وقتی که جدول را درست می‌کنیم و اینها را موضوعاً مقید به هم می‌کنیم آیا فقط به موضوعات خودشان مقید می‌شوند یا ناظر به موضوعات آخر هم می‌شوند؟

(س): منظور شما از موضوعات آخر چیست؟

(ج): به نظر من نکته حساس کار همینجاست. هرگاه فکر را به موضوعات خودش و سطوح خودش و مقدورات را به موضوعات خودش و سطوح خودش و عدالت و اعتماد و صیانت را به موضوعات و سطوح خودشان منحصرًا تقسیم بکنیم و در ترکیب ۹ شکل پیدا کنند آیا اصولاً به موضوعات دیگری هم مربوط می‌شوند؟

۴/۴ - ضرورت حاکمیت مفهوم فرهنگ به کل اصطلاحات مدل فرهنگی

(س): نباید بشوند.

(ج): بنابراین جدول فرهنگ‌تان متحصر به فرهنگ می‌شود.

(س): چرا؟

(ج): دوباره تکرار می‌کنم توجه بفرمایید؟

(س): شما فرض بر این گرفتید که فرهنگ یعنی همفکری.

(ج): فقط در ۲۷ تا نشان بد هیم؟

(س): یعنی هر کاری که می‌خواهیم بکنیم در اینجا بکنیم.

(ج): حالا اگر ما بخواهیم این مطلب را ملاحظه بکنیم آیا باید فرهنگ همکاری را هم بگوئیم؟

(س): الان جدول مان چنین چیزی را تقاضا نمی‌کند.

(ج): آیا این جدول تان جدول جامعه است یا جدول فرهنگی؟

(س): جدول فرهنگی است و اینکه می‌گوئیم مدل یعنی همین است. یعنی شاید از این زاویه وارد شدیم و متوجه گردیم که ناقص است و درستش می‌کنیم ولی اگر چهارچوب این را حفظ نکنیم نمی‌فهمیم کجا کار گیر دارد.

۴/۳ - ضرورت مقید شدن تعاریف اوصاف به سایر موضوعات علاوه بر مقید شدن به موضوعات درونی هر وصف

(ج): ما تا به حال همکاری، همفکری و همدلی را در سه سطح انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی ملاحظه کردیم. سپس مقدورات شکل‌بذر و شکل‌گرفته و اولیه را هم ولو اجمالاً در سه سطح انتزاعی، مجموعه‌ای، تکاملی ملاحظه کردیم در قدم سوم «عدالت، اعتماد صیانت» را هم در این سه سطح ملاحظه کردیم.

(س): بله و مقید به سه موضوع هم کردیم.

(ج): حالا می‌خواهیم موضوعات را به هم مقید کنیم. حال سئوالی می‌کنم که خوب عنایت فرمائید، ما وقتی عدالت و اعتماد و صیانت را در سه سطح تعریف کردیم آیا با سه نمونه فرهنگی، سیاسی و اقتصادی تعریف کردیم؟ (س): نمونه سیاسی و اقتصادی نداریم.

۴/۵ - احتمال فراگیری «همفکری همفکری، همفکری همکاری، همفکری همدلی» به جای «همفکری، همکاری، همدلی» در جدول اصطلاحات فرهنگی برای حاکمیت بخشیدن مفهوم فرهنگ بر کل جدول

(س): مگر فرهنگ همکاری معنایش این است که ما باید انعکاش همفکری را در همکاری بینیم؟

(ج): یعنی نوع این کار را بینیم و بعد بینید! این سهم تأثیرش در اینجا ...

(س): اگر این چنین چیزی لازم است پس باید این اصطلاحات عوض بشود.

(ج): خیر.

(س): یعنی ما باید دنبال اصطلاحی بگردیم. مثلاً به جای اینکه همفکری را در مقدورات شکل پذیر ضرب کنیم باید بگوئیم همفکری و همکاری چیست؟ و اصطلاح هم باید اینگونه شود.

(ج): احسنت! وقتی می‌گوئیم اینگونه باید بشود معنایش این است که از این سطح باید یک ارتقاء دیگری پیدا کند مثلاً اگر یک چنین فرضی کنیم که در سطر همفکری، همکاری و همدلی بنویسیم و بعد در ستون ...

(س): خودشان را می‌نویسیم.

(ج): احسنت! اگر اینگونه بشود آنوقت یک کار دیگری بکنید باید در ستون اولش که نوشته همفکری همفکری همکاری همفکری همدلی، آن ستونها را اینجا بنویسید.

(س): دو قیدیها را اینجا بنویسیم.

(ج): معادل این دو قیدیها را بنویسید و تبدیل به یک قید کنید.

(ج): اگر فرهنگ یعنی همفکری، همکاری، همدلی، آنوقت باید یک جدول دیگری در نظرتان باشد که همکاری با موضوع خودش منحصرآ نیاید.

(س): آن ممکن است در یک سطوح برتری پیدا بشود ولی در این سطح ما باید انتظار چنین چیزی را داشته باشیم. من این مطلب را باز به صورت روشنی می‌گویم. ما وقتی اصطلاح درست می‌کنیم خاصیت آن برقراری ارتباطات بین مفاهیم می‌باشد. یعنی وقتی ما توسط ضرب کردن ما بین دو مفهوم و سه مفهوم حداکثر ارتباطات را ملاحظه می‌کنیم، لذا باید در اینجا انتظار این را داشته باشیم که این وصف مقید به یک وصف دیگری بشود.

(ج): این سه تا عنوان چه چیزی هستند و چه چیزی جامع شان هست که آن جامع لقب فرهنگی پیدا می‌کند؟ آیا این سه اجزاء فرهنگ هستند تا من بگویم این فرهنگی است؟

(س): این سه تا با هم از اوصافی هستند که در مدل فرهنگی باید بیایند.

(ج): خیر کمی تأمل یکنید، بنابر روشی که تا اینجا بیان کردید دقیقاً این جدول فرهنگ می‌شود.

(س): من فهمیدم که چرا شما این را می‌فرمایید، یعنی ماقبل این ...

(ج): خیر، کل اینها هم باید از اقسام فرهنگ باشند.

(س): اصلاً بحث قسم نیست.

(ج): باید از ابعاد فرهنگ از خصوصیاتی باشد که آنها تفسیر فرهنگی داشته باشند.

(س): بله همینطوری است.

(ج): مگر من الان فرهنگ همکاری، فرهنگ همدلی را نمی‌گفتتم که شما قبول نمی‌کردید.

(ج): سپس این بلوک، بلوک عدالت و دو بلوک دیگر هم بلوک اعتماد و صیانت می‌شود.

حال در سطر، سطر اول مقدورات شکل پذیر شکل گرفته و اولیه می‌باشد.

(س): همفکری مقدورات شکل پذیر عدالت.

(ج): سطر اول تا آخر عدالت می‌شود. یعنی جای عدالت همفکری می‌شود و یک سطر هم داریم که همه‌اش همکاری است و اصطلاح‌تان از این جهت هیچ تغییری نمی‌کند و فقط ۹ خانه‌شان فرهنگی است.

(س): در بلوک آمده یا در یک سطر آمده است؟

(ج): مگر اینکه این سه تا را یک بار در خودش ضرب کنیم.

(س): دو قیدی می‌شود و ستون اول آنها را اینجا می‌آوریم.

(ج): همینکه آوردید دیگر تمام است.

(س): حالا یک ستون را آوردیم و بقیه‌اش همان‌طوری که هست باشد.

(ج): این در کل انعکاس پیدا می‌کند.

(س): آیا همین کار را نسبت به سه وصف دیگر می‌خواهید بکنید؟

(ج): خیر.

(س): خوب این وصف چه مزیتی دارد که تافته جدابافته از دیگران بشود؟ اگر قرار است همه اینها در مدل فرهنگی باشند هیچ‌کدامشان مزیتی بر دیگری ندارد.

(ج): یادمان نرود که این سه در مبنای هستند و هرگونه تغییری در هر یک در دیگران هم منعکس می‌شود. یعنی اگر گفتم اینها را در خوشان ضرب بکنید، ستون اول فرهنگی و ستون دوم اقتصاد و ستون سوم سیاست

(س): حالا ما نسبت به آن مشکلی نداریم:

(ج): از نظر روشنی می‌گوییم.

۴/۶ - محدود شدن همفکری به یک بخش در پیش‌نویس

چهارم جدول اصطلاحات فرهنگی

در مدل فرهنگی حضور فکر فقط کجاست؟

(س): در یک بخش است.

(ج): پس در دو بخش نیست، حال چگونه می‌توانیم

بگوییم دو بخش دیگر از بخش‌های فرهنگ هستند؟

(س): ما اگر در همین اصطلاحات جای عدالت، اعتماد و صیانت را با همفکری، همکاری و همدلی عوض کنیم (یعنی همفکری، همکاری و همدلی را موصوف دوم قرار بدهیم) تا آخر اصطلاحات تغییر می‌کنند.

(ج): آنوقت من می‌گوییم: همفکری، همکاری و همدلی را در سطر اول و در سطر دوم و در سطر سوم بنویسید.

۴/۷ - محدود شدن همفکری به یک سطر در صورت جایی قید عدالت و همفکری

(س): عمودی بنویسیم؟

(ج): عناوین سطრی تغییر می‌کنند ولی بلوکی تغییر نمی‌کنند به عبارت دیگر آیا این سه تا سطر جامع خواهند داشت یا نه؟

(س): جامع‌شان یک چیز دیگر می‌شود مثل جامع عدالت، صیانت و اعتماد است که همفکری شده است. اصل‌راوش ما غیر از این ایجاد نمی‌کند. اگر شما دنبال این هستید که این در سطر بیاید و جامع آن هم خودش بشود اینکار در صورتی می‌شود که خود سه وصف را در خودش ضرب کنیم و نه اینکه سه وصف را در سه وصف دیگر ضرب بکنیم.

جدول مادر و جدول جامعه می‌شود.

(س): جدول جامعه با آن فرق دارد. یعنی تفاوتی را که ما بین جدول جامعه و جدول فرهنگ می‌گذاشتیم این بوده که مقیدهای دوم را اول بیاوریم.

(ج): در اینها قیدها آورده شده ولکن مفردات فرقی نکرده است.

(س): مفردات چه فرقی بکنند؟ یعنی ما از اول فرض مان این بوده که هر سه مدل مان مفرداتش همین است، یعنی این مفردات هم جدول فرنگی و هم سیاسی و هم اقتصادی و هم جدول جامعه را درست می‌کند.

(ج): شما با این جابجایی قبود که انجام می‌دهید می‌خواهید معنای آنها را عوض بکنید. ولی به موضوعات بیرونیش اصلاً نظر نداشته‌اید.

(س): با موضوع بیرونیش از طریق اصطلاحش ارتباط می‌گیرد.

(ج): آیا مفردات معنای جدید پیدا می‌کنند یا بمعنای قبل هستند؟ این مطلب محل تأمل است. شما عوامل درونی را تغییر می‌دهید ولی عوامل بیرونی را لحاظ نمی‌کنید و می‌خواهید جعل اصطلاح جدید شود، یعنی تطابق جدید پیدا کند و حال اینکه با اینگونه عملکرد در تطابق گیر می‌کنید.

(س): این انعکاسها باید در مرحله ترکیب پیدا شود و نه در مرحله تجزیه.

(ج): یا ترکیب فقط عوامل درونی تغییر می‌کند اما عوامل بیرونی چگونه تغییر می‌کند؟

(س): بیرون را باید خود اصطلاحات مان و خود مدل مان بگویید. یعنی وقتی می‌گوئیم همفکری مقدورات شکل‌پذیر عدالت این اصطلاح نشان می‌دهد که بیرون

می‌باشد. (البته الان کاری به ترتیب شان ندارم) و بالعکس هم می‌توانیم ترکیب کنیم و همین روال خودش باشد، یعنی اول همدلی و بعد همفکری و بعد همکاری باشد. یا ستون وسط کلاً مربوط به فرهنگ می‌شود ولی خود فرهنگ، فرهنگ سیاست و فرهنگ اقتصاد هم دارد. در این صورت است که هر سطري ناظر به کل دیگر می‌تواند بشود.

(س): این نگاه شما به خاطر این است که شما ابتدا فرض فرهنگ را به همفکری تعریف می‌کنید و بعد می‌گویید این تنظیم باید اصطلاح شود و بگونه‌ای باشد که چترش در کل اوصاف بیفتد.

۴/۸ - مرتبط نشدن هر موضوع به موضوعات بیرون خودش در پیش‌نویس چهارم اصطلاحات فرنگی

(ج): ما اگر فرهنگ را به معنای همفکری نگیریم و به معنای همدلی بگیریم شما سه تا جدول درست بکنید و مبنای یکی از آن جدولها را فرهنگ قرار بدهید صرف نظر از اینکه همفکری هم هست.

(س): یعنی خود فرهنگ، سیاست و اقتصاد را دوبار در خودشان ضرب کنیم.

(ج): بله، ۹ تا می‌شود.

(س): یک بار ضرب کنیم ۹ بار می‌شود.

(ج): یک بار ۹ تا می‌شود و یک ستونش را بر می‌دارید، ستونش را که برداشتید بگویید: مفروض مان این است که این دو بخش دیگر که موضوع و مقیاس باشد

بر حسب مینا فرهنگ می‌شود مینا اصل در تعریف است زیرا مفروض این است دیگر لازم نیست اینها را در خودش ضرب کنید. حال ۹ تایی که در اینجا واقع می‌شود فقط سه تاییش که موصوف دومش فرنگی است در این بالا می‌نویسیم. بعد وقتی بخواهیم معنا بکنیم این جدول،

هیچ مشکلی ندارد و لذا باید معنایی برای همدلی ذکر کنید که با آن جامع بسازد. یعنی از فرهنگ یک تعریف جامعی ارائه بدهید که بتواند این سه را بپوشاند. اگر بخواهد فرهنگ معنی جامع پیدا بکند چه تعریفی می‌تواند تعریف جامع شود؟ مثلاً - فرض محال می‌کنیم - می‌گوئیم: پیدایش جهت، کیفیت، ساختار، نسبت، تناسب و امثال اینها امور کیفی هستند و اینها باید در فرهنگ باشد. حالا صرف نظر از اینکه چه بگذاریم، قاعده این است که باید این جامع حضور در عناوین مبنایی جدول داشته باشد. یعنی همه آنها را بپوشاند. در این صورت دیگر لازم نیست که مقدورات شکل پذیر هم فرهنگی باشد.

(س): پس منظور حضر تعالی که می‌فرمایید می‌شود کل جدول را یک بار از موضع سیاسی و یک بار از موضع فرهنگی و اقتصاد خواند معنایش همین می‌باشد؟
(ج): بله.

(س): و این از نظر روشی ظاهراً منطقی‌تر است تا اینکه ما بخواهیم سطراً اولش را دو قیدی کنیم.

(ج): اگر دو قیدی نکنید دچار این مشکل می‌شوید. من، وقتی دو قیدی کنیم اصطلاحات جدول مان چهار قیدی می‌شود.

(ج): خیر، این معنای چهار قیدی نمی‌دهد، شما معادلش را نتوانستید پیدا کنید و به جای معادل یک قیدی یک عنوان دو قیدی می‌آورید لذا اگر معادل اجتماعی آنها را پیدا کنید می‌توانید به جای آنها بگذارید مثلاً معادل فرهنگ همدلی «حقوق» می‌نویسید.

همفکری، مقدورات شکل پذیر و عدالت است. خود این اصطلاح هم باز روی هم یک بیرونی دارد که آن ۲۶ اصطلاح دیگر هستند.

(ج): خیر، باید از لحاظ روش بگویید، این یک مرحله از کاری است که آمدیم مرحله دیگر آن چیست؟ حال می‌خواهیم به عینیت تطبیق بدهیم و روش تطبیق می‌خواهیم. شما در سطر و ستون جایگاه مفردات را عوض کردید و نسبت اینها به همدیگر درست شد و موضوعاً تجزیه شد ولی آیا این سطر به این سطر ربطی دارد یا ندارد؟

(س): ربطش به این است که ما از ۲۷ تا برویم و بتوانیم خود اینها را با هم مقید کنیم.

(ج): پس چرا همدلی در اینجا ذکر شود؟

(س): پس کجا ذکر شود؟

۴/۹ - احتمال قرار دادن معنایی برای فرهنگ حاکم بر همفکری، همکاری، همدلی در پیش نویس چهارم

(ج): اگر ما همدلی را اینجا ذکر کردیم همدلی موضوعاً فرهنگی است و همفکری موضوعاً فرهنگی است.

(س): هیچکدام غیر از همفکری موضوعاً فرهنگی نیست.

(ج): آنها را آمدید مقید به همفکری کردید و اینها را به همدیگر مقید نکردید.

(س): فرهنگی شدن شان من باب مقید شدن شان به همفکری نیست.

(ج): بنابراین فرهنگ را جامع بین هر سه می‌گیرید و

«وَآخِرُ دَعْوَيْنَا أَنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۳/۰۶

جلسه ۲۶

تنظیم: گروه تحقیقات مبنائي

استاد: حجۃ الاسلام والملیمین حسینی الهاشمی

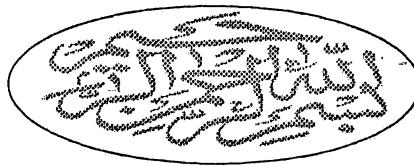
شیوه تعریف اصطلاحات مدل فرهنگی و تعریف «همکاری» بر اساس آن

فهرست

۱	..... * مقدمه - طرح سنّوال
۱	..... ۱ - همکاری موضوعاً «فکری» نیست اما دارای فرهنگ است
۲	..... ۱/۱ - ضرورت نداشتن معنا نمودن همکاری به فکر پیرامون همکاری در جدول فرهنگی
۳	..... ۱/۲ - تعیین جهت یا کیفیت یا ساختار موضوع فرهنگ
۴	..... ۱/۳ - کیفیت همکاری مبین فرهنگ همکاری، شدت همکاری مبین سیاست همکاری و کارآمدی همکاری مبین اقتصاد همکاری
۵	..... ۲ - متفاوت بودن کیفیت همکاری با برنامه (همفکری) پیرامون گسترش ساختارها
۶	..... ۲/۱ - تحمیل شدن فرهنگ تکنولوژی به مصرف کننده
۷	..... ۲/۲ - تغییر یافتن جهت عینی سنجش به وسیله تکنولوژی (همکاری)
۸	..... ۲/۳ - ساختار سنجش، ساختار تکنولوژی، ساختار اداره؛ بیانگر فرهنگ همفکری، همکاری، همدلی
۹	..... ۳ - ضرورت قرار گیری تعریفی از همکاری در جدول فرهنگی که بیانگر فرهنگ همکاری باشد
۱۰	..... ۴ - تعریف اجمالی فرهنگ
۱۱	..... ۴/۱ - معرفی «پذیرش» به عنوان ثمره فرهنگ
۱۲	..... ۴/۲ - ضرورت توجه به روند پیدایش پذیرش در مدل فرهنگی
۱۳	..... ۴/۳ - ترجیح نداشتن ایجاد پذیرش از طریق سنجش
۱۴	..... ۴/۴ - کمال پذیرش در هماهنگی فعل قلبی، فکری و عملی

- ۵- تغییر منزلت و محتوای قیود در جدول فرهنگی نسبت به جدول جامعه ۶
- ۱- اضافه نمودن قید فرهنگی به کل اصطلاحات جدول عمومی جامعه یک احتمال در تنظیم اصطلاحات مدل فرهنگی ۷
- ۲- مؤثر بودن تغییر عنوان (سیاسی، فرهنگی، اقتصادی) جدول اصطلاحات در تغییر مواد درون جدول ۷
- ۳- ضرورت ملاحظه تغییرات مفهومی (انتزاعی، مجموعه‌ای، تکاملی) و تغییرات موضوعی (سیاسی، فرهنگی، اقتصادی) در تعریف اصطلاحات مدل فرهنگی ۸
- ۴- ضرورت مقید نمودن تعاریف عام اوصاف به قید فرهنگی قبل از تعریف اصطلاحات مدل فرهنگی ۸
- ۵- امکان تطبیق بیشتر اصطلاحات با وارد کردن قید مفهومی و موضوعی ۸
- ۶- بررسی احتمالی بدست آمدن فرهنگ همکاری، فرهنگ همدلی از طریق ضرب همکاری ۹
- ۷- همکاری و همدلی در خودش ۹
- ۸- تعریف همکاری فرهنگی به برنامه فرهنگی ۹
- ۹- تعریف فرهنگ همکاری به تأثیر اقتصاد بر فرهنگ ۱۰
- ۱۰- تعریف فرهنگ همکاری به «کیفیت» و تعریف فرهنگ، به «سنجهش» ۱۰
- ۱۱- ضرورت توجه به انعکاس عوامل بیرونی در تعریف نمودن اوصاف در صورتی که اوصاف به نفسه ملاحظه نشوند ۱۱
- ۱۲- بیان در فرض در تعریف فرهنگ ۱۱

نام جزو:	مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
استاد:	حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی الهاشمی
عنوان گذار:	حجۃ الاسلام پیروزمند
ویراستار:	حجۃ الاسلام جمالی
کد بایگانی کامپیوتری:	۰۹۰۰۵۰۲۶
تاریخ جلسه:	۷۷/۰۳/۰۶
تاریخ انتشار:	۷۷/۰۶/۲۲
حروفچینی و تکثیر:	انتشارات فجر ولایت

شیوه تعریف اصطلاحات مدل فرهنگی و تعریف «همکاری» بر اساس آن

متناظر عینی آنها را معین کنیم. لذا این بحث مبدأ این شد که ما تأمل محدودی نسبت به جدول اصطلاحات فرهنگی - که قبلاً تنظیم شده بود - داشته باشیم. در آن جدول به حسب ظاهر فرهنگ را به همفکری معنا کردیم و آن را در یک بلوک و همکاری و همدلی را هم در دو بلوک. مجزا قرار دادیم. حضر تعالی فرمودید که باید این اصطلاحات بگونه‌ای باشد که ما مفهوم فرهنگ را در کل آنها مشاهده کنیم، برای حل این مسئله دو راه پیشنهاد شد یکی اینکه ما یک مفهومی از فرهنگ و رای همفکری، همکاری و همدلی ارائه دهیم و بگوئیم: آن مفهوم هم در همفکری و هم در همکاری و هم در همدلی هست و از این طریق جدول را فرهنگی کنیم و مفهوم فرهنگ را در همه آنها حاضر کنیم. یک راه هم این بود که خود همفکری، همکاری، همدلی در خودشی ضرب شود و در سطر اول همفکری همفکری، همکاری همکاری و همدلی همفکری همدلی بجای همفکری، همکاری و همدلی - که قبلاً در

* - مقدمه: طرح سؤال

حجۃ الاسلام پیروزمند: پس از تنظیم و تعریف اصطلاحات اصلی مدل فرهنگی در مرحله بعد به دنبال این بودیم که متناظر عینی این اصطلاحات را پیدا کنیم و بناید که برای هر کدام از اوصاف جداگانه متناظر عینی پیدا کنیم. تسبیت به وصف همفکری این بحث انجام گرفت و نسبت به همکاری و همدلی هم تا حدودی مباحث مفهومی صورت گرفت ولی اصطلاح مشخصی ارائه نگردید.

جنابعالی در قسمتی که می‌خواستید همکاری و همدلی را معنا کنید، ذهن تان معطوف به این نکته شد که ما باید این واژه‌ها را از موضع فرهنگ معنا کنیم، یعنی تأثیر فرهنگ را در آنها ملاحظه کنیم.

حجۃ الاسلام و المسلمین حسینی: اگر بخواهیم معادل عینی آنها را معین کنیم. (س): بله، از موضع فرهنگ اینها را نگاه کنیم تا بتوانیم

در بالا بودن قدرت و سهم تأثیری که دارد حتماً دارای جهت، نظام نرم افزاری و سخت افزاری است. در این صورت تکنولوژی به نفسه موضوع تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

یعنی تکنولوژی موضوعاً دارای فرهنگی است و نه اینکه برنامه تکنولوژی فرهنگ تلقی می‌شود. همچنین درباره همدلی می‌توانیم بگوئیم: خود جهت‌گیری خاص، همدلیها، همجهتیها و نظام‌شان و فعالیتی که دارند خودش به نفسه دارای فرهنگی است. به تعبیر دیگر خود جدول فرهنگ بر عکس جلسه قبل استدلال می‌کنم - لازم نیست که بحث فکر در آن باشد تا بتوان نام فرهنگ بر آن گذارد بلکه صحیح است که بگوئیم: در این جدول، همکاری نباید موضوعاً فکر باشد ولی فرهنگ همکاری هست. در همدلی فکر لازم نیست باشد بلکه فرهنگ همدلی هست.

(س): اینکه فرهنگش هست یعنی چه؟

(ج): یعنی این همدلی و این همکاری در یک جهتی است. در یک جهتی بدین معنا که ما در اینجا فرهنگ را در سطوح مختلف - نه به عملیات فکر کردن - تعریف می‌کنیم. اگر پیرامون توسعه خود فرهنگ می‌خواهیم صحبت کنیم آن را معادل با پذیرش، ارتکاز، سنجش و سنجش‌های پذیرفته شده می‌دانیم که در همهٔ اینها عمل فکر کردن رکن است. در آن جدولی که شما نوشتید اگر بخواهیم بگوئیم فرهنگ فرهنگ چه چیزی است؟ باید آن هم یک تقسیماتی داشته باشد. مثلاً شما در این جدول ۹ تا فرهنگ ذکر کردید که سه تای آن مربوط به سیاست و سه تای آن مربوط به فرهنگ و سه تای آن هم مربوط به اقتصاد است.

پیش‌نویس چهارم طرح گردیده بود - می‌آید. حالا باید ببینیم که کدام راه بهتر است تا بعد از این بحث به سراغ بحث اصلی (تعیین مابه‌ازاء عینی) باز گردیم.

مطلوب دیگر اینکه ما در یک جدول سیاست، فرهنگ و اقتصاد را در هم ضرب کردیم و انگیزه اینکار هم این بود که ما در مرحلهٔ بعد جدول اصطلاحات اصلی مدل فرهنگی را منتظر با این جدول قرار دهیم و بگوییم که می‌توان به جای ۹ وصف همدلی، همفکری، همکاری تا پایین سیاست سیاست، سیاست فرهنگ، سیاست اقتصاد، فرهنگ سیاست، فرهنگ فرهنگ و ... گذاشت. به نظر می‌آید در تعریف همدلی و همکاری حداقل حضر تعالی این تناظر را رعایت می‌فرمودید و لذا وقتی همکاری را معنا می‌کردید، می‌فرمودید که فرهنگ اقتصاد است.

۱- همکاری موضوعاً «فکری» نیست اما دارای

فرهنگ است

۱/۱- ضرورت نداشتن معنا نمودن همکاری به فکر

پیرامون همکاری در جدول فرهنگی

(ج): نسبت به تعریف همکاری دو چیز باید ملاحظه بشود: یکی اینکه آیا ما می‌خواهیم کار فکر کردن را نسبت به موضوع فکر کردن و موضوع همدلی و موضوع همکاری بیاوریم؟ آیا عمل فکر کردن در موضوع همکاری موضوع بحث مان است یا اساساً فرهنگ لزوماً تنها بوسیله خود فکر کردن ایجاد نمی‌شود؟ در باب همکاری هم فکر مطرح است.

برنامه برای تکنولوژی و همکاری یعنی برنامه برای تجزیه و تحلیل که این کار باید در بخش فکر بیاید. خود همکاری به نفسه دارای نظام و ساختاری در تولید، توزیع و مصرف می‌باشد. یعنی در تحرکها، نسبتها

بنام تکنولوژی دارد و لکن همکاری کیفیت نمی‌تواند داشته باشد. همکاری به تجزیه، تحلیل و ترکیب معنا شده و معنای همکاری اجتماعی هم در آنجا قبلاً مشخص شده است، حال آیا همکاری می‌تواند خالی از فرهنگ باشد؟ به نظر ما محال است که کیفیت نداشته باشد و کیفیتش همان فرهنگش می‌باشد و البته ظرفیت و شدت‌ش یعنی سیاست و کارآمدیش هم به معنای اقتصاد است.

۲- متفاوت بودن کیفیت همکاری با برنامه (همفکری) پیرامون گسترش ساختارها

پس همکاریهای اقتصادی، مادی و عینی بدون کیفیت نیست و کیفیتش هم تناسبات با یک جهت است که آن جهت فرهنگیش است و این غیر از برنامه برای ارتقاء آن جهت یا برنامه برای گسترش ساختارها یا برنامه بزرگ تولید می‌باشد. البته شکی نیست که در بهینه سازی کارآمدی سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و تکنولوژی، برنامه مؤثر است. یعنی برنامه کاری فرهنگی نسبت به پیامدها، آثار و ثمرات سیاسی یک شی مادی می‌باشد. به تعبیر دیگر برنامه هم نسبت به بهینه یک همکاری عینی و هم نسبت به پیامدهای فرهنگیش قابلیت طرح دارد.

۲/۱- تحمیل شدن فرهنگ تکنولوژی به مصرف کننده

به عبارت دیگر آیا از تکنولوژی می‌توان برای بالا بردن ظرفیت فرهنگی جامعه بهره گرفت؟ اگر برنامه بهره‌گیری نداشته باشیم، آیا خودش می‌تواند اثری را بر وجود بیاورد؟ تمام صحبت ما این است که تکنولوژی، فرهنگ خودش را به مصرف کننده تحمیل می‌کند و حتی برای کسی که احتراز از مصرف می‌کند شرایط فرهنگی را بگونه‌ای ایجاد می‌کند که او در برابر سئوالات جدید فرهنگی قرار می‌گیرد. یعنی ممکن است کسی تکنولوژی را مصرف

۱/۲- تعیین جهت یا کیفیت یا ساختار موضوع فرهنگ حالا ما باید چه اوصافی را برای فرهنگ ذکر کنیم تا عام باشند و خاص عمل سنجش نباشند؟ به عبارت دیگر در جدول اصلی اصطلاحات اگر می‌خواستیم اوصافی را برای توسعه (زمان) ذکر کنیم «ظرفیت، جهت، عاملیت» را ذکر می‌کردیم و اوصاف ساختار (مکان) را «محوری، تصریفی، تبعی» و اوصاف کارآئی را «هماهنگی، وسیله زمینه» ذکر می‌کردیم. حال درباره فرهنگ چه خانه‌ای را می‌توان نسبت داد؟ شما می‌گفتید: در آنجا مسئله جهت مبداء پیدایش فرهنگ است. یعنی اولین کیفیتی که پیدا می‌شود جهت یک ظرفیت است و بعد ساختارها متناسب با جهتها شکل می‌گیرند و لذا موضوع فرهنگ ساختارها می‌باشد.

اگر چنین فرضی باشد، آنوقت در جدول جامعه آیا بحث جهتگیری - که موضوعاً در همدلی ذکر می‌شود - بحث فرهنگ است یا اقتصاد یا سیاست و یا در هر سه تا وجود دارد؟ علی فرض که در هر سه وجود دارد آیا منزلت آن ظرفیت (منتظر با سیاست) است یا (منتظر با فرهنگ) و یا عاملیت (منتظر با اقتصاد)؟

۱/۳- کیفیت همکاری مبین فرهنگ همکاری، شدت همکاری مبین سیاست همکاری و کارآمدی همکاری مبین اقتصاد همکاری

آیا می‌توانیم بگوییم: جهت حد اولیه فرهنگ است؟ آیا این جهت برای این میکروfon هم هست یا تنها برای یک بخش از جامعه مطرح است؟ مثلاً در نسبت بین مردم در اطاعت و انتقاد؛ تولی و ولایت، وظایف و اختیارات، مسئولیت پذیری و مسئولیت گذاری، عهده‌داری و عهده‌پذیری جهت جریان دارد. یعنی همکاری یک محصولی

نمی‌کند، یعنی هم نسبت به موضوع کار خودش و هم نسبت به رابطه موضوعش با موضوعات دیگر سنجشی شما صورت مسئله درست می‌کند.

بنابراین همکاری لزوماً لازم نیست که یک پیشوند داشته باشد (بنام همنظری در همکاری) بلکه، خود همکاری مؤثر بر فرهنگ است، همچنانی است. تکنولوژی جدیدی درست شد و ارتباط سرعت پیدا کرد، در این صورت مسایل مدیریتی شما در شرایط وجود ارتباط با نبود ارتباط فرق پیدا کرد و اساساً بافت جمعیتی شما به نوع دیگری شکل می‌گیرد. تعریف تان از مدیریت کار آمد، مدیریتی است که نسبت بین امور را می‌تواند بسنجد و قدرت بهینه کردن نسبتها را دارد. دانش مدیریت از سیاست مدن سابق به علمی که ریاضیات مخصوص، سئوالات مخصوص، برنامه ریزی مخصوص، کنترل مخصوص، برنامه عملیاتی مخصوص و سازمان مخصوص دارد تغییر پیدا کرد. به عبارت دیگر اگر چه ما فکر را در موضوع برنامه ریزی ابتدائاً نمی‌آوریم ولی در آنجا فکر نسبت به نظام ولایت وجود دارد. نظام در شرایط تقسیمات از قومی به موضوعی تبدیل می‌شود. قبل از اقام اداره می‌کردند و می‌گفتند این قوم و آن قوم. اقوام هم از فامیلها و خانواردها تشکیل می‌شدند مثلاً طایفه قشقائیها، بختیاریها که هر یک باز بین خودشان یک تقسیمات فامیلی پیدا می‌کردند. پیشرفت نظامها، تقسیمات موضوعی و بالاتر از آن تقسیمات به اوصاف کلان مطرح شد. در آن زمان معنا نداشت که یک مدیری تنها تخصص پول و به نام دکتر پول باشد. در پانصد سال قبل دکتر پول مفهومی نداشت و آن هم اگر به بعضی از خانواردهای روستایی بگویید: فلانی دکترای پول دارد می‌گویند: این دیگر چه

نمی‌کند و بگوید مثلاً من از اتومبیل استفاده نمی‌کنم (بر فرض محال) از او سئوال می‌کنیم که آیا در جهان کسانی دیگری هستند که مصرف می‌کنند؟ می‌گوید: بله، نیگوئیم آیا از فرهنگ‌شان، سنجش‌شان متأثر می‌شوید؟ می‌گوید: خیر، می‌گوئیم: آنها سئوالاتی می‌کنند که شما در برابر سئوالات آنها قرار می‌گیرید. می‌گوید: چه نوع سئوالاتی؟ می‌گوئیم: آنها یک دسته از سئوالاتشان، سئوالات اقتصادی است و تقاضای یک مقدار از منابع شما را می‌کنند و می‌خواهند آن را بخرند. بنابراین شما در شرایطی قرار می‌گیرید که جنس‌تان در بازار مشتری دارد لذا استخراج و تولید می‌کنید و بدین ترتیب ساختار درونی اقتصاد و الگوی تولید تان عوض می‌شود. منابع شما نسبت به یک چیز دیگری تخصیص پیدا کرد که در یک جای دیگر دنیا بازار پیدا کرده است. بنابراین رشد تکنولوژی در آن سر دنیا حتماً بر فرهنگ شما مؤثر است و لو تکنولوژی‌تان را عوض نکنید یعنی ولو برای رشد تکنولوژی استخراج دستی کنید، در این صورت می‌گوئیم: مشاغل شما به شغل خاصی تبدیل شده و جابجایی در بافت تولیدی‌تان پیدا شده و این تغییر حتماً در سنجشهای شما مؤثر است. نیاز توسعه این کار که حالا شما مولد آن هستید - در سفارشات نیازهاتان، ذهن را مشغول می‌کند و موضوع برای سنجش‌تان درست می‌شود و یک سئوالات سیاسی برای شما طرح می‌شود.

۲/۲ - تغییر یافتن جهت عینی سنجش به وسیله تکنولوژی (همکاری)

پس تکنولوژی حتماً بلحاظ خودش (نه بلحاظ برنامه‌ایش) شرایط سنجش را تغییر می‌دهد (جهت عینی سنجش) و صورت مسئله‌های عینی برای سنجش ایجاد

معنی کردیم و لذا باید سهم تأثیر همکاری را در پذیرش حد نظر قرار دهیم. بنابراین لازم نیست که قید فرهنگی به آنها بزینیم زیرا قرار شد جدول را در روند بررسی کنیم.

(ج): این سئوال مطرح است که آیا معنای فرهنگ واقعاً پذیرش می‌باشد؟

(س): بله ما فرهنگ را در جلسات گذشته به پذیرش تعریف کردیم و به همفرکری تنها معنا نکردیم.

(ج): خیر معنای فرهنگ پذیرش سنجش نیست. به عبارت دیگر پذیرش می‌تواند ثمره فرهنگ باشد.

۴/۲ - ضرورت توجه به روند پیدایش پذیرش در مدل فرهنگی

حال آیا بهتر است که روند پیدایش پذیرش را تجزیه کنیم به اینکه آن را در فکر و کار و همدلی بیاوریم؟ یعنی یک چیزی را ما باید تجزیه کنیم آیا آن چیز پذیرش است؟ (س): بله، گفتیم فرهنگ پذیرش است که این پذیرش گاه با همدلی و گاه با همفرکری و همکاری ایجاد می‌گردد.

(ج): آیا پذیرش حاصل فرهنگ است یا روند پیدایش فرهنگ می‌باشد؟

(س): حاصل فرهنگ است.

(ج): احسنت! حاصل فرهنگ است. مثل اینکه شما گمانه و گزینش و پردازش کردید که در این صورت پردازش آخرین کاریست که برای یک کار فکری انجام می‌گیرد و نه اینکه همه‌اش پردازش باشد.

۴/۳ - ترجیح نداشتن ایجاد پذیرش از طریق سنجش

(س): ولی مطلوب نهائی این است که پذیرش از طریق سنجش باشد.

(ج): خیر، آیا مطلوب این است که از طریق فکر بگذرد یا پذیرش در جامعه یک محصول است که سیری

است؟ مگر پول هم مریض می‌شود؟ ولی بیماری پولی در نزد دکترها یک بیماری شناخته شده‌ایست و تورم یک بیماری پولی است که عوامل زیادی می‌تواند داشته باشد.

وقتی تقسیم‌بندی و سازماندهی موضوعی و بالاتر از موضوعی نسبت بین اوصاف موضوعات طرح می‌شود، مدیریتش حتماً فرق دارد و حتماً یک فرهنگ دیگری را هم از نظر توسعه یافتگی و هم از نظر جهتگیری می‌آورد.

۲/۳ - ساختار سنجش، ساختار تکنولوژی، ساختار اداره؛ بیانگر فرهنگ همفرکری، همکاری، همدلی

پس نظام و ساختار گردش اعتبارات اقتصادی مثل ساختار تکنولوژی و ساختار فکر کردن و منطق قابلیت توسعه دارد و فرهنگ هم دارد. هیچ فرقی ندارد که بگوئیم: ساختار سنجش و منطق یا بگوئیم: ساختار تولید تکنولوژی و ساختار کنترل اداره. سیاست، فرهنگ، اقتصاد هر سه ساختار (متکیف به کیف هستند) و جهت دارند و برای هر سه می‌توان سطح توسعه فرض کرد.

۳ - ضرورت قرار گیری تعریفی از همکاری در جدول فرهنگی که بیانگر فرهنگ همکاری باشد

حالا اگر اینگونه بگوئیم در این صورت تعریفی را که از همفرکری، همکاری و همدلی دادیم آن تعاریف را باید موضوع دقت قرار بدهیم و ببینیم که آیا تعریف فرهنگی، سیاسی یا اقتصادی است. در جدول فرهنگی باید معنای همکاظبی که بتواند فرهنگ را نشان بدهد.

اگر آن تعریف اولیه عام بوده باید آن را خاص کنیم تا در جدول فرهنگی بیاید.

۴ - تعریف اجمالی فرهنگ

۴/۱ - معرفی «پذیرش» به عنوان ثمره فرهنگ حجۃ‌الاسلام جمالی: ما قبلاً فرهنگ را به پذیرش

۵- تغییر منزلت و محتوای قیود جدول فرهنگی نسبت به جدول جامعه

حالا اگر این احتمال را تقویت کنیم، دیگر لازم نیست جدول قبلی را تغییر بدهیم.

حججه‌الاسلام پیروزمند: ما در جدول اصطلاحات فرهنگی وقتی همفکری و یا همکاری را معنا می‌کنیم، حضرتعالی می‌فرمایید لازم نیست که اصطلاح همکاری را عوض کنیم و بگوییم همفکری همکاری، ولی وقتی می‌خواهید همکاری را معنا کنید می‌گویید باید فرهنگ همکاری را اینجا بیان کنید و همکاری مقید به فرهنگ در جدول فرهنگی می‌آید و اگر بخواهیم همکاری را در جدول اقتصادی معنا کنیم طوری دیگری معنا می‌کنیم. این کار شما در واقع از باب این است که رسمش را می‌آورید ولی اسمش را نمی‌آورید. یعنی درست است که اینجا همکاری است ولی در واقع وقتی می‌خواهیم معنا کنیم. همکاری را معنا نمی‌کنیم بلکه فرهنگ همکاری را معنا می‌کنیم. بنابراین، این مطلب باقی است که وقتی می‌خواهیم قیود و بالطبع اصطلاحات را تعریف کنیم قبل از وارد شدن به جدول فرهنگی، تعریف عامی از این قیود صورت می‌گیرد ولی وقتی می‌خواهیم آنها را در جدول فرهنگی بیاوریم، فرهنگی شدن آنها به این نیست که قید فرهنگی به تعریفها بزنیم بلکه خاص شدنش به این است که ببینیم این قید که به صورت عام معنا شده در جدول فرهنگی قید چندم و در چه منزلتی آمده است.

(ج): بله منزلتش حتماً همانطوری که می‌فرمایید می‌شود، ولی باید علاوه بر منزلت، محتوا هم عوض شود یعنی منزلت و محتوای قیود هر دو در جدول فرهنگی تغییر می‌کنند.

دارد؟ مثلاً اگر پذیرش بر اساس موضع‌گیری پیدا شود بد پذیرشی است؟ به عبارت دیگر آیا حتماً برای آدم خوبی شدن فلسفه لازم است یا عرفان؟ ممکن است کسی، اصول اعتقادات بسیار ساده‌ای داشته باشد که اگر احیاناً یک فیلسوفی هم با آن برخورد کند او را دچار تردید کند ولی با این حال مبتنی بر اصول اعتقادات تقليد را شروع کرده است و از قضا، زمان بلوغ او زمان جنگ و جبهه بوده است. ایشان می‌توانسته مثلاً تهذیب را از رساله و کتابهای اخلاقی مثل جامع السعادات و معراج السعاده شروع کند ولی عملاً با موضع‌گیری تهذیب را آغاز کرده و به جبهه رفته است. حال آیا به این شما می‌گویید: فرهنگ اسلامی؟ ۴/۴ - کمال پذیرش در هماهنگی فعل قلبی، فکری و عملی (س): مطلوب این است که قاعده‌مند بتواند موضع‌گیری کند.

(ج): پذیرش حالت است. گاه کسی خیلی خوب در باب اصطلاحات می‌رود ولی آن حالت پذیرش را پیدا نمی‌کند. به عبارت دیگر آیا پذیرش منحصراً به وسیله فعل نظری بددست می‌آید یا به وسیله مناسک عملی یا به وسیله فعل قلبی یا به وسیله هر سه بددست می‌آید؟ پذیرش لزوماً از یک راه حاصل نمی‌شود بلکه پذیرش کامل این است که هماهنگی هر سه در آن باشد یعنی هم فعل قلب هم فعل سنجش و هم مناسک عملی داشته باشد. به دیگر سخن «والذین آمنوا و عملوا الصالحات» باشد و شامل هر سه شود. بنابراین ما هرگز نمی‌گوئیم که پیدایش فرهنگ و پیدایش پذیرش به گمانه زنی، گزینش و پردازش انجام می‌گیرد و یا باید حتماً از این مجرابگذرد، بلکه از اینها هم سهمی درش هست. آیا چنین چیزی را می‌توانیم بگوئیم؟

سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و شما دارید نظام فرهنگیش را درست می‌کنید. یعنی در وضعیت مطلوب باید سه جدول درست می‌کردیم که در یکی موصوف سوم سیاسی و در یکی اقتصادی و در یکی فرهنگی می‌باشد.

۵/۲ - مؤثر بودن تغییر عنوان (سیاسی، فرهنگی، اقتصادی) جدول اصطلاحات در تغییر مواد درون جدول (س): قاعده استخراج از جدول این قاعده نبود و اگر این باشد باید برگردیم و شیوه کار را عوض کنیم. یعنی از اول تا حال صورت مسئله همین بوده که جدول فرهنگی را از جدول جامعه بدست بیاوریم که بالطبع ابتدا جدول عمومی جامعه را درست کردیم. وقتی جدول عمومی جامعه را درست کردیم نگفته‌یم: خیلی خوب حالا جدول عمومی جامعه درست شد و برای درست کردن جدول فرهنگی باید یک پسوند فرهنگی آخر اصطلاحات بیاید. بله اگر می‌فرمایید این کار باید بشود ما هم انجام می‌دهیم ولی این، یک کار دیگری است. فعلًا پسوند فرهنگی نمی‌زنیم بلکه می‌گوئیم: ۹ وصفی که با هم دیگر ضرب شدند یک تعریف عامی دارند....

(ج): یعنی شما در جدول فرهنگی فقط منزلت اوصاف را تغییر می‌دهید و ایجاد نسبت می‌کنید تا بعد بتوانید در جدول تعریف ببرید. حال می‌خواهید سوالات آنجا را آینجا بکنید و می‌گویید: معادل این چیست و معناش چیست؟ یعنی می‌خواهیم معنا کنیم و در معنا هم به قید خصوصیت خودش توجه داشته باشیم. وقتی می‌خواهید به قید خصوصیت معنا کنید معناش این است که فرهنگ همکاری و فرهنگ همدلی را می‌آورید. اگر می‌گفتید: من همکاری را به قید عام می‌خواهم دیگر به آن در جدول فرهنگ منزلت خاص نمی‌دادید. به تعبیر دیگر

(س): سئوال این است که تغییر محتوا چگونه پیدا می‌شود؟ گاه می‌گوئیم: در جدول فرهنگی همکاری به تناسب جایی که دارد تعریفش عوض می‌شود، یعنی محتواش عوض می‌شود. گاه می‌گوئیم: خاص شدنش به این است که در همکاری هم بعد فرهنگی و هم بعد اقتصادی و هم بعد سیاسی در آن هست ولی وقتی می‌خواهد در جدول فرهنگی بیاید باید فرنگ همکاری بیاید. حال در جمع بین این دو ممکن است یک نتیجه دیگری بگیریم.

(ج): متناسب با منزلت، معادل سازی بکنیم.

(س): هنوز آینجا بحث معادل سازی نیست و فعلًا داریم خود اصطلاحات را معنی می‌کنیم.

(ج): شما بگویید واژه‌ها در جاهای مختلفی که قرار می‌گیرند یا پید معاوی مختلفی را بدنهند یعنی فقط منزلتش تغییر نمی‌کند و معناش هم فقط انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی بودن نیست بلکه معناش بر حسب مواد هم باید فرق بکند و گاه می‌گویید معنا بر حسب سطح فراگیری و گاه می‌گویید معنا بر حسب نفس مواد تغییر می‌کند.

(س): ما در تعریفها به مواد قید موضوعی زدیم و حالا شاید با این تعبیری که حضر تعالی می‌فرماید لازم باشد که به مواد ...

۱/۵ - اضافه نمودن قید فرهنگی به کل اصطلاحات جدول عمومی جامعه یک احتمال در تنظیم اصطلاحات مدل فرهنگی

(ج): برای معادل سازی قید موضوعی می‌خورد ولی باید حتماً برای هر یک از این سه، سه معنا کرده باشیم. یعنی برای معنا کردن هم فکری انکاس دو بعد دیگر را در آن ملاحظه کنید که آخر جدول هم دارید: مبداء نظام

(ج): بله شما سه سطح از شمول را بیان می‌کردید که تغییرات مفهومی عام باشد. تغییرات مفهومی عام انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی بود که در منزلتهای مختلف تعاریف مختلف پیدا می‌شود ولی غیر از تغییرات مفهومی، تغییرات موضوعی عام هم می‌خواهیم که آن فرهنگی، سیاسی و اقتصادی باشد.

۵/۴ - ضرورت مقید نمودن تعاریف عام اوصاف به قيد

فرهنگی قبل از تعریف اصطلاحات مدل فرهنگی (س): پس ما باید تعریفهایمان را کامل‌تر کنیم، یعنی مثلاً ۹ تعریفی که برای همکاری دادیم یکبار قید فرهنگی به آن بزنیم و دوباره ۹ تعریف کنیم و بعد در جدول فرهنگی بیاوریم.

۵/۵ - امکان تطبیق بیشتر اصطلاحات با وارد کردن قيد مفهومی و موضوعی

البته در صورتی که این کار را کردیم دیگر در این جدول نیستم بلکه دیگر توانستیم معادلش را برای بردن در جدول فرهنگی پیدا کنید.

(س): هنوز که معادل پیدا نشده است فقط توانسته‌ایم تعریف فلسفی کنیم.

(ج): شما دو چیز را دارید یکی اینکه خصوصیت مفهومی را در قیود مشخص کردید مثلاً می‌دانید که در کجا انتزاعی و در کجا مجموعه‌ای و در کجا تکاملی بکار ببرید. دیگر اینکه موضوعاً هم تطبیق دادیم. تا این مرحله بحث از نظر شاخصه‌ها تمام می‌شود. یعنی آن شما آن معانی که قبل انجام دادید از یک جهت تکمیل می‌کنید. فرضًا این معانی را شما دارید. من می‌گوییم: اگر این معناها توانست تعریف انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی را نسبت به اینها انجام دهد یک درجه شاخصه‌اش از عام بودن به

شما می‌خواهید بگویید که هرگاه منزلتش را در اینجا قرار دادم و در جای دیگر قرار ندادم، معنایش فرق پیدا می‌کند یعنی در جدول سیاسی که منزلتش عوض می‌شود یک معنای دیگری دارد. ما هم می‌گوئیم اینکه می‌گویید معنای دیگری دارد معنایش این است که مثل کاری که شما برای جدول سازی تان انجام دادید - به اینکه هر وصف را سه قيد موضوعی و سه قيد مفهومی معنا کردید - یک کار دیگر هم پس باید انجام دهید و آن این است که یک ضرب دیگر انجام دهید. بنابراین اولاً باید پیزامون این مطلب بحث کنیم و ثانیاً در مواد باید بررسی کنیم که تغییر منزلت چه تأثیری در معنای هر قيد دارد؟

۵/۳ - ضرورت ملاحظه تغییرات مفهومی (انتزاعی، مجموعه‌ای، تکاملی) و تغییرات موضوعی (سیاسی، فرهنگی، اقتصادی) در تعریف اصطلاحات مدل فرهنگی (س): من هم دقیقاً همین نتیجه را می‌خواهم بگیرم.

(ج): پس ما شیوه را عرض نکردیم.

(س): خیر، یعنی ما تعاریف عامی داشتیم که از آن تعاریف عام نباید مستقیماً در جدول فرهنگی یا سیاسی یا اقتصادی بیائیم بلکه ابتدا باید آن تعاریف یک بار دیگر با قید فرهنگی، سیاسی، اقتصادی تعریف شوند تا پس از این مرحله در جداول مختلف بیایند. به عبارت دیگر حضر تعالی می‌فرمایید: ما وقتی می‌خواهیم این قید را در جدول فرهنگی بیاوریم باید قید فرهنگی را به این ۹ تعریف بزنیم. غرض بندۀ هم همین است. یعنی این تکامل نسبت به احتمال گذشته باید انجام بگیرد. ما در احتمال گذشته یک تعاریف عامی داشتیم و دیگر برای درست کردن جدول فرهنگی خود تعاریف یا به تعبیر شما مواد را عرض نمی‌کردیم.

همکاری و یا در همدلی هست، چه چیزی می‌باشد؟ برای دستیابی به چنین چیزی آیا صحیح است که همفکری، همکاری و همدلی را در خودشان ضرب کنیم؟

(س): خیر، صحیح نیست.

(ج): باید بررسی کنیم و به این زودی جواب ندهیم.

(س): ابتدا باید تلقی ما از سیاسی، فرهنگی و اقتصادی بودن مشخص شود.

(ج): بحث ما فعلًا بر سر این است که ما یک کاری داریم که موضوعاً کاری درباره خواستها است که اسمش را همدلی گذاشتیم و یک کاری نسبت به سنجشها داریم که اسم آن را همفکری گذاشتیم و یک کاری هم نسبت به اشیاء عینی و امور عینی داریم که اسم آنرا همکاری گفتهیم این سه کار، سه کار عام هستند.

(س): حال می‌خواهیم خصوصیت فرهنگی این سه کار را پیدا کنیم.

۱/۶- تعریف همکاری فرهنگی به برنامه فرهنگی

می‌خواهیم راههایی که می‌توانند خصوصیتها یاشان را پیدا کنند بررسی کنیم.

یک راه این است که بگوییم اینها را در خودشان ضرب کنید.

اگر چنین کنیم موضوع سنجش گاهی کار و گاهی خواست و گاهی فکر می‌شود، یعنی همفکری همفکری، همفکری همکاری و همفکری همدلی می‌شود. برای معنا کردن اینها هم دو نوع راه ممکن است: یکی اینکه بگوئیم کار، فکر کردن است و موضوعش فکر می‌شود. البته اگر قیود بر عکس هم قرار بگیرند و بشود همکاری همفکری، همدلی همفکری معنایش است که همکاری، نقطه اثرش روی فکر پیدا می‌شود و به این نحو اثر می‌گوئیم: فرهنگ

خاص شدن نزدیک می‌شود. سپس موضوعاً و منزلتاً هم که معین بشود مرتبًا به درست شدن شاخصه‌هاتان کمک می‌کنید.

(س): بله، درست است که ما را نزدیک می‌کند ولی وقتی ...

(ج): یعنی دارد خصوصیات شی را می‌گوید. مثلاً اگر گفتیم یک ظرف برای آب خوردن باشد ...

(س): یک چیزی باشد.

(ج): بله یک چیزی باشد که گنجایش سه لیتر آب داشته باشد و شفاف هم باشد تا آب از آن پیدا باشد اینها شاخصه‌هایی می‌باشند که کم کم حدود آن را مشخص می‌کنند.

(س): حالا ما می‌خواهیم فرضی بحث کنیم. ما آن عملًا ۹ تعریف داریم که برای بدست آوردن ما به ازاء عینی همدلی، همفکری و همکاری بحث کردیم و آخرش رسیدیم به اینکه بگوئیم سه جور برنامه داریم.

(ج): سه جور برنامه، یکی از فرضها بود.

(س): یعنی منظورم این است که کار ساده نیست ولی با این حال لزوم این کارها را نمی‌کنم.

۶- بررسی احتمالی بدست آمدن فرهنگ همفکری، فرهنگ همکاری، فرهنگ همدلی از طریق ضرب همفکری، همکاری و همدلی در خودشان

(ج): آیا می‌توانیم بگوئیم همفکری، همکاری و همدلی در خودشان که ضرب شوند، خودشان را معنا می‌کنند؟

(س): چرا بعضی را در بعضی ضرب کنیم؟

(ج): می‌خواهیم چه چیزی را پیدا کنیم؟ ما می‌خواهیم بینیم مثلاً فرهنگی که در همفکری یا در

فرهنگ را فکر کردن ...

(ج): ما فرهنگ را در فرهنگ فرهنگ سنجش گرفتیم و لکن در بالاتر به کیفیت و بالاتر از کیفیت به جهت تعریف کردیم.

۶/۴ - ضرورت توجه به انعکاس عوامل بیرونی در تعریف نمودن اوصاف در صورتی که اوصاف به نفسه ملاحظه نشود

(س): حالا کار نداریم که چه چیزی را می‌گیریم ولی می‌گوییم همینکه آن مفهوم فرهنگ یک مفهوم برای همدلی، همفکری و همکاری شد دیگر وقتی ما می‌خواهیم به تعریف این قیود رنگ فرهنگی بدھیم باید خودشان را در هم ضرب کیم و بلکه باید اینها را در آن مفهوم ضرب کنیم.

(ج): احسنت! یک وقتی است که می‌گویید: پیدایش سیاست یک جریان دارد و جریان عامش را شما بیان می‌کنید، همانطوری که می‌گوئیم: پیدایش شدت (شدت ظرفیت) و پیدایش تکنولوژی یک جریانی دارد. اینها را به نفسه که نگاه می‌کنیم تقسیماتشان به نفسه می‌تواند مثلاً تجزیه، تحلیل، ترکیب یا گمانه، گزینش و پردازش باشد. به نفسه یعنی چه؟ یعنی تقسیمات بخشی آنها را که نگاه می‌کنید و نه نسبت به کل و نسبت به عوامل درونی که بخواهیم آنها را معنا کنیم.

به عوامل بروند باید بگوئیم خود آن اوصاف چگونه پیدا می‌شوند؟ اگر به عوامل بروند بخواهیم نگاه کنیم آن وقت نمی‌تواند انعکاس دیگری را در خودش نگیرد. یعنی

همکاری ما چه تکنولوژی را مصرف کرده باشیم یا نکرده باشیم مواجه با تأثیر تکنولوژی شده‌ایم یعنی کار روی فکر اثر گذاشت و خواست مدیریتی عوض شده خاستگاهش از خاستگاه فامیلی به قومی تبدیل شد. این هم یک فرض است که در اینجا سطّری معنا می‌شود و نه بلوکی، یعنی موصوف دوم که هم‌فکری و همکاری و همدلی هستند مشاهده می‌شوند و ظاهراً باید فرهنگ را در اینجا پیدا کرد.

(س): اگر ما فرهنگ، سیاست و اقتصاد را مترادف با یکی از این سه مفهوم بگیریم همین می‌شود.

(ج): خیر، بر عکس است. اگر چه مَا می‌گفتیم فکر کردن در سیاست و فکر کردن در اقتصاد برنامه‌می‌شود.

۶/۵ - تعریف فرهنگ همکاری به تأثیر اقتصاد بر فرهنگ ولی می‌گوییم اثر اقتصاد بر فکر فرهنگ اقتصاد و اثر سیاست بر فکر فرهنگ سیاست است یعنی فکر کردن و سنجیدن هم بوسیله عوامل بیرونی خودش و هم بوسیله عوامل درونی خودش گمانه، گزینش و پردازش تغییر می‌کند.

۶/۳ - تعریف فرهنگ به «کیفیت» و تعریف فرهنگ، به «سنجش»

(س): فرهنگ را به معنای فکر کردن گرفتید.

(ج): اگر ارتکازی هم باشد هیچ فرقی ندارد. می‌گوئیم با تکنولوژی ارتکازات عوض می‌شود.

(س): این نکته را می‌خواهیم بگوییم که اگر ما معنی

نمی‌تواند این تقسیمات را بخورد. در کل بزرگتر فرهنگ معنی کیفیت دارد. جهت مرتبه اول کیفیت و ساختار مرتبه دوم کیفیت و تأثیر مرتبه سوم کیفیت است و موضوع فرهنگ کیفیتی است. فرض دوم حتماً پذیرش را می‌تواند جواب بدهد و می‌تواند بگوید پذیرش یا نسبت به جهت یا نسبت به ساختار یا نسبت به تأثیر است. البته باید برای سیاست و اقتصاد هم نیز دو تعریف عام دیگر داشته باشد. تا از کل پتوانید ترسیمی کامل ارائه دهید.

همدلی همنگری و همکار همنگری دیگر معنای سازمان برای فکر کردن نیست بلکه دیگر به عنوان وصف نتیجه آن رانگاه می‌کنیم.

۶/۵- بیان در فرض در تعریف فرهنگ

بنابراین یک فرض این است که ما فرهنگ را خاصاً به عمل سنجش تعریف کنیم و اجزاء سنجش هم برابر با گمانه گزینش و پردازش است. فرض دوم هم این است که فرهنگ به لحاظ بخشی و درونی خودش می‌تواند این تقسیمات را بخورد ولی به لحاظ وحدتش با بیرون تنها

«وَآخِرُ دَعْوَيْنَا أَنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۳/۱۳

جلسه ۲۷

تنظیم: گروه تحقیقات بنائی

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

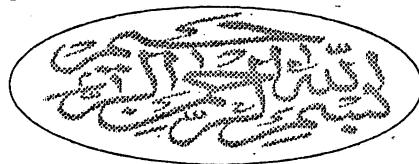
طریق تبدیل تعاریف عام به تعاریف فرهنگی

فهرست

۱.....	* مقدمه - طرح سؤال
۱.....	۱- تعریف فرهنگ هدلی، همفرکری و همکاری با استفاده از سه سطح کیفیت
۲.....	۱/۱- کیفیت جهت گیری، کیفیت تنشیبات، کیفیت تأثیر، بیانگر سه سطح کیفیت (فرهنگ)
۲.....	۱/۲- حضور سه سطح از کیفیت در هدلی، همفرکری، همکاری
۲.....	۱/۳- تعریف شدن فرهنگ هدلی، همفرکری، همکاری با ضرب شدن این سه در سه سطح فرهنگ
۲.....	۲- امکان تکثیر تعاریف با اضافه نمودن حاصل ضرب انتزاعی، مجموعه‌ای، تکاملی در سه سطح کیفیت، به هدلی، همفرکری، همکاری
۲.....	۲/۱- سه سطح کیفیت اجزاء فرهنگ نیستند بلکه متغیرهای تشکیل دهنده فرهنگ (پذیرش) هستند
۳.....	۲/۲- امکان تحلیل فرهنگی از اوصاف، با اضافه نمودن آنها به سه سطح کیفیت
۳.....	۲/۳- ضرورت تعدد تعاریف به تعداد تکرار قیود
۴.....	۳- امکان تعریف بیرونی از اوصاف با اضافه نمودن آنها به سطوح کیفیت
۴.....	۳/۱- کافی نبودن تعریف درونی از اوصاف
۴.....	۳/۲- کافی نبودن تعریف بیرونی از همکاری با بیان همفرکری همکاری (برنامه همکاری)
۴.....	۳/۳- لزوم تعریف بیرونی از اوصاف به لحاظ حضور فرهنگ در کل به نحو اشاعه
۵.....	۳/۳/۱- اصل قرار گرفتن آثار بیرونی در تعریف فرهنگ (اعم از هدلی، همفرکری، همکاری)
۷.....	۳/۳/۲- بیرون محسوب شدن و صفت کل (فرهنگ) نسبت به اوصاف درونی

- ۳/۳/۳- لازم نبودن تعریف بیرونی از سایر اوصاف (عدالت، صیانت، اعتماد، مقدورات اولیه، شکل‌پذیر، شکل گرفته) ۷
- ۳/۳/۴- تغییر نیافتن اصطلاحات با تقدیم آنها به وصف بیرونی ۷
- ۳/۳/۵- ملاحظه شدن هر مفهوم به ۲۷ وجه براساس روشی که بخواهد درون، بیرون و نسبت بین آن را ملاحظه کند ۷
- ۴- بیان ارتباط درون و بیرون هر وصف با سه وصف انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی ۸
- ۴/۱- ضرورت استفاده از وصف انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی در «تعیین موضوع» نسبت به موضوعات ۸
- ۴/۲- ما به ازاء خارجی سه وصف فوق شیء نیست، موضع گیری نسبت به شیءی است ۹
- ۴/۳- تعیین شیءی ای نداشتن نوع در موضوعات اجتماعی ۹
- ۴/۴- ملاحظه نسبت بین موضوعات اجتماعی به معنای تعیین موضوع است نه تعیین موضوع ۹
- ۴/۵- موضع داشتن موضوعات اجتماعی نسبت به انسان ۹
- ۴/۶- تعیین موضع به معنای ملاحظه شیءی به لحاظ اثر ۱۰
- ۴/۷- بررسی ربط درون با بیرون از طریق تعیین موضع به وسیله سه وصف انتزاعی، مجموعه‌ای، تکاملی ۱۱

نام جزو:	مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
استاد:	حجۃ الاسلام والمسالمین حسینی الهاشمی
عنوان گذار:	حجۃ الاسلام پیروزمند
ویراستار:	حجۃ الاسلام جمالی
کد بایگانی کامپیوتری:	۰۹۰۰۵۰۲۷
تاریخ جلسه:	۷۷/۰۲/۱۳
تاریخ انتشار:	۷۷/۰۷/۰۱
حروفچینی و تکثیر:	انتشارات فجر ولایت

جلسه ۲۷

۷۷/۰۳/۱۳

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

» ۵۶ دقیقه

طریق تبدیل تعاریف عام به تعاریف فرهنگی

مقدمه: طرح سؤال

بدهیم، یکبار آنها را در همکاری ضرب کنیم و دو قیدی‌ها را بالا بگذاریم:

پیشنهاد دومی که در جلسه قبل تقویت شد این بود که:
ما لازم نیست این کار را بکنیم زیرا وقتی همکاری را معنا می‌کنیم در واقع فرهنگ همکاری را معنا می‌کنیم و نسبت به همفکری و همدلی هم به همین ترتیب عمل می‌شود
سپس این سؤال طرح شد چگونه می‌توان آنها را با قید فرهنگ معنا کرد؟ در اوآخر جلسه قبل بیان شد که ما باید فرهنگ را به ساختار یا کیفیت معنا کنیم و حاصل آنرا هم پذیرش بدانیم و وقتی هم می‌خواهیم فرهنگ همکاری را بگوئیم، باید در تعریف مان «قید ساختار» لحاظ گردد.

به هر حال ما باید ابتدا این مطلب را نهائی کنیم که چگونه می‌توانیم تعاریف عامان را وارد جدول فرهنگی کنیم؟ آیا به همه باید همین قید ساختاری را بزنیم یا کار دیگری را باید کرد مثلاً مفهوم دیگری را محور قرار داد؟

حجۃ الاسلام پیروزمند: در جلسات گذشته ما بعد از اینکه مدل اصطلاحات فرهنگی را مشخص کردیم، برای تعریف و پیدا کردن ما به ازاء عینی اصطلاحات در چند مرحله تعاریف را انجام دادیم. ابتدا تعاریف عامی درست کردیم و بعد به اصطلاحات عینی تطبیق دادیم. در آخرین مذاکره‌ای که صورت گرفت بنا شد ما این بحث تکمیلی را نسبت به مباحثت قبلی انجام بدھیم که تعاریف عام وقتی بخواهند وارد جدول فرهنگی شوند و اصطلاحات جدول فرهنگی را تعریف بکنند و برای اینکه مفهوم فرهنگ نسبت به کل جدول جاری باشد باید کلیه تعاریف «قید فرهنگی» بخورند و در مورد این مسئله صحبت این بود که ما این کار را چگونه انجام بدھیم؟

دو تا پیشنهاد مطرح شد. پیشنهاد اول این بود که ما بجای اینکه همفکری، همکاری و همدلی را آن بالا قرار

۱/۳ - تعریف شدن فرهنگ همدلی، همفکری، همکاری با ضرب شدن این سه در سه سطح فرهنگ

در حقیقت فرهنگ همفکری فرهنگ همکاری و فرهنگ همدلی به صورت فلسفی تعریف می‌شوند.

۲ - امکان تکثیر تعاریف با اضافه نمودن حاصل ضرب انتزاعی، مجموعه‌ای، تکاملی در سه سطح کیفیت، به همدلی، همفکری، همکاری

وقتی ۹ تعریف داشته باشیم معنایش این است که در هر کدام از ۹ خانه‌ای که همفکری، همکاری و همدلی هستند، ما به یک نحوه - غیر از مسئله انتزاع، مجموعه و تکاملی - می‌توانیم اینها را ملاحظه بکنیم. یعنی حالا یک سطر و ستون دیگری و یک جدول دیگری می‌توانیم

درست بکنیم که یک طرف آن بنویسیم: انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی و یا تقسیمات موضوع را بنویسیم و یک طرف دیگر آن - در صورتی که سطروی بنویسیم - بنویسیم جهت‌گیری، تنسابات و تأثیرات (آثار) و آنگاه این ۹ تا را در همفکری، همکاری و همدلی ضرب بکنیم تا معنای فرهنگیش بددست بیاید. یعنی دیگر نباید بگوییم: برنامه در سه بخش بلکه باید بگوییم: فرهنگ موضوعاً قبل از اینکه وارد در عینیت شود در جامعه چگونه است؟ به عبارت دیگر در حقیقت فرهنگ ارزیابی، فرهنگ گزینش و فرهنگ پردازش را بررسی می‌کنیم.

۲/۱ - سه سطح کیفیت اجزاء فرهنگ نیستند، متغیرهای تشکیل دهنده فرهنگ (پذیرش) هستند

این یک احتمال، بدنبال احتمال قبل است که علاوه بر اینکه هر وصف را باید از سه بعد در سطروی معنا کنیم باید آن را نسبی هم بکنیم. این وصف نسبی شدن برای جدول منهای مواد است ولی مواد هر چه که هست باید بترانیم

سپس باید یکی دو نمونه را در تعاریف مان پیاده کنیم به این که اگر می‌خواهیم مثلاً قید ساختاری به اصطلاحات بزنیم به چه معنا خواهد بود؟ این مطلب یک بحث تکمیلی نسبت به بحث گذشته می‌شود و تعاریف مان را کامل می‌کند و بعد مجدداً به روای بحث قبلی برگردیم به این که ما به ازاء عینی اصطلاحات را پیدا کنیم و مشخص کنیم که با توجه به تغییری که در تعریف انجام گرفته، ما به ازائی که می‌خواهیم پیدا کنیم چه خواهد بود؟

۱- تعریف فرهنگ همدلی، همفکری و همکاری با استفاده از سه سطح کیفیت

۱/۱ - کیفیت جهت‌گیری، کیفیت تنسابات، کیفیت تأثیر،
بیانگر سه سطح کیفیت (فرهنگ)

حجۃ الاسلام و المسلمين حسینی: طبیعتاً یکی از مطالب مهمی که در باب فرهنگ باید توجه داشت اینست که کیفیت در مراتب مختلف معانی مختلفی دارد. یعنی ما اگر فرهنگ را به کیفیت تعریف بکنیم - که اعم از ساختار است - گاه کیفیت جهت‌گیری و گاه کیفیت ایجاد نظام یا تنسابات و گاه کیفیت تأثیر است.

۱/۲ - حضور سه سطح از کیفیت در همدلی، همفکری، همکاری

این سه چه در کار فکری و چه در کار عینی و چه در کار تمایلات مطرح می‌باشد یعنی صحیح است بگوییم: همدلی، همکاری و همیاند در کیفیت جهت‌گیری، کیفیت تنساب (نظام) و کیفیت تأثیر ضرب بشوند. اگر ضرب بشوند ۹ اصطلاح دو قیدی بددست می‌آید. مثلاً همدلکری هم دارای جهت و هم دارای تنسابات و هم دارای تأثیر می‌باشد.

(س): فرهنگ همکاری را ما در سطر به کیفیت معنا می‌کنیم و می‌گوئیم برای معنای فرهنگ همکاری باید فرهنگ جهت‌گیری، فرهنگ تنشبات و فرهنگ تأثیر را ببینیم تا بعد فرهنگ همکاری را تعریف کنیم.

(ج): احسنت! تا اینکه همکاری را بتوانید تحلیل فرهنگی بکنید، اگر همکاری بخواهد تحلیل بشود اجزاء و ابعادش از هم جدا بشود و بگوییم این جدول، جدول مدل اصطلاحات فرهنگی است و می‌خواهیم قدرت معنا کردن همه اینها را براساس فرهنگ داشته باشیم، باید بگوئیم همکاری یک ظرفیت شدتی دارد که آنرا باید در همدلی پیدا بکنیم مثلاً ظرفیت نیروی همکاری از موضوعات جدول سیاسی است و یک کیفیتی دارد که بعد از ظرفیت، جهت گفته می‌شود و جهت آنرا می‌گوئیم که مبداء اولیه فرهنگ است و حد اولیه‌اش می‌باشد و یک عاملیتی هم دارد. حال باید ببینیم که آیا ما می‌توانیم این مطلب را در معنا کردن بگوئیم؟

۲/۳- ضرورت تعدد تعاریف به تعداد تکرار قیود

یعنی مهمترین مطلبی را که باید دقت کرد اینست که باید قیود را مرتباً اضافه بکنید بلکه صحبت بر سر اینست که ما اگر ۹ سطح همکاری داریم باید هر کدام غیر از معانی دیگر باشد. حالا این ۹ معنا را به چند گونه می‌توان تصویر کرد. یکی اینکه بگویید سه معنا برای خود همکاری می‌کنید (انتزاعی، مجموعه‌ای، تکامل) و این سه تا با سه تای پایینی اش (مقدورات شکل‌پذیر، شکل‌گرفته، اولیه) و با سه تای دیگر (عدالت، اعتماد، صیانت) روی هم ۹ تا می‌شوند.

(س): نه، ما این فرض را ما پشت سر گذاشتمیم، یعنی از هر کدام ۹ معنا کردیم.

آنرا در سه سطح ببینیم. حال ماده‌اش چیست که می‌خواهید آن در سه سطح بینید؟ گاهی هر وصف را به اجزاء خودش تعریف می‌کنید و می‌گویید مثلاً فکر سه سطح گمانه و گزینش و پردازش دارد. اگر به اجزاء معنا بکنید دیگر معنا ندارد به چیز دیگری تعریف شود که جزء آنها نیستند و خودشان یک اجزاء دیگری دارند. اگر مثلاً گفتیم اجزاء همکاری، تجزیه، تحلیل و ترکیب هستند دیگر گمانه زدن درباره همکاری و تجزیه جز آن نیست یعنی وسیله آمدن فرهنگ خود اجزاء همکاری است. به تعبیر دیگر پیرامون خود فرهنگ خود سیاست و خود اقتصاد - نه عنوان اجزاء بلکه به عنوان عوامل متغیر و تشکیل دهنده‌اش - صحبت کرد، یعنی فعل و اثر را در خود موضوع ببریم و نه کارهایی که فاعل انجام می‌دهد. فعل موضوعاً باشد. اگر اینگونه باشد، آنوقت باید نسبت به عالیترین تعریفی که از فرهنگ داریم - که منشاً پذیرش و عمل پذیرش می‌شود و نه مجرای آن - صحبت بکنیم و ببینیم آیا می‌توانیم بگوئیم: کیفیت جهت، کیفیت تنشبات و کیفیت تأثیر؟

۲/۲- امکان تحلیل فرهنگی از اوصاف، با اضافه نمودن آنها به سه سطح کیفیت

(س): در اینکه فرهنگ به کیفیت تعریف بشود بحث نیست منتهی اینکه موضوع این کیفیت چه باشد مورد سوال است. آیا موضوعات آن همان موضوعاتی است که در جدول تعریف آورده‌ایم؟ یعنی ما در واقع داریم اوصاف و قیود جدیدی را وارد می‌کنیم.

(ج): داریم اینجا قیود متناظر درست می‌کنیم و نه اینکه اوصاف جدیدی را می‌آوریم. یعنی بعداً چیزی را به اینها اضافه نمی‌کنیم.

به عنوان خصلت کل معنا نشود دو بخش دیگر را باید یا حذف کنیم یا بحث شان موضوعاً فرهنگی نیست.

۳/۲ - کافی نبودن تعریف بیرونی از همکاری با بیان همکری همکاری (برنامه همکاری)

فکر می‌تواند به عوامل درونی در بخش و به تأثیر بیرونی در دو بخش معنا می‌شود. این تأثیر را دو موقع می‌توانیم نشان دهیم (تأثیر بیرونی بخش همکری نسبت به همکاری و همدلی) یکی اینکه بگوئیم: برنامه همکاری از کارهایی است که در همکری انجام می‌گیرد و دیگر اینکه بگوئیم: خیر اینگونه دخالت فکر در همکاری معنای فرهنگ را در آنجا نمیدهد. فرهنگ همکاری غیر از برنامه برای همکاری است. فرهنگ همکاری به بدین معناست که خود همکاری در فرهنگ به عنوان یک نتیجه تأثیر دارد و بالعکس فرهنگ در همکاری اثر دارد. این سه (همکری، همکاری، همدلی) بین سه بعد از یک چیز هستند که به نحو اشاعه در هم حضور دارند و اگر به نحو اشاعه حضور دارند نمی‌توانند آنها را تنها به عوامل درونی معنا کنند و اگر هم به عوامل درونی تعریف کردید، این تعریف بخشی انجام می‌گیرد. یعنی اگر به نسبت شان به بیرون بخواهیم تعریف بکنیم باید معنای همکری به معنای سنجش تلقی بشود هر چند سنجش یک نسبت چهارمی در کار فرهنگ دارد و در صدر جدول هم می‌باشد ولی نسبت دو و نسبت یک آن هم نیز وجود دارد. یعنی هم نسبتها فرهنگی محوری و هم نسبتها تبعی و تصرفی داریم.

۳/۳ - لزوم تعریف بیرونی از اوصاف به لحاظ حضور فرهنگ در کل به نحو اشاعه

اگر اینگونه باشد معنایش این است که فرهنگ را در

(ج): خیر، ۹ معنای مجموعه‌ای نه ۹ معنای مفرد کرده‌ایم.

۳- امکان تعریف بیرونی از اوصاف با اضافه نمودن آنها به سطوح کیفیت

۳/۱ - کافی نبودن تعریف درونی از اوصاف

در آن جدولی که در خدمت شما هست ۹ تعریف برای همدلی با قید مفهومی و قید موضوعی صورت گرفته است. یک سؤال دیگری هم عرض کنم تا یک جا جواب بدھیم.

وقتی ما می‌گوئیم همدلی را باید با سه قید کیفیت جهت گیری، کیفیت تنشیات و کیفیت تأثیر تعریف کنیم معنایش این است که ما این ۹ تا را ۲۷ تا بکنیم یعنی بجای کلمه همدلی در تعاریف یک بار کیفیت جهت گیری و یک بار کیفیت نظام تنشیات و یک بار کیفیت تأثیر بنویسیم. در نتیجه ما با ۲۷ تا تعریف از همدلی رو برو خواهیم بود در حالی که در جدول اصطلاحات مان همدلی ۹ بار تکرار شده است. لذا وقتی می‌خواهیم اینها را به اصطلاحات مان تطبیق بدهیم طبیعتاً مشکل پیدا می‌شود. شاید برای رفع اشکال بتوان گفت که بجای قید موضوعی یا قید مفهومی از این سه قید در تکثیر تعاریف استفاده کنیم.

(ج): فرق بین این دو را برسی کنیم و ببینیم در هر کدام چه چیزی انجام گرفته و چه چیزی را الان ما مجبوریم داشته باشیم. ما اگر همکری، همکاری و همدلی را به درون خودشان معنا بکنیم، حتماً به بیرون خودشان قابل تطبیق نیستند. یعنی مثلاً همکری به درون خودش معنا شده و به گمانه، گرینش، پردازش تقسیم شده است. اگر به درونش معنا شد دیگر خصلتش به عنوان بعد کل معنا نشده بلکه تنها به عنوان عوامل بخش معنا شده است. اگر

سیاسی را بوجود می‌آورد که فرهنگ آن سیاست با فرهنگ سیاستهای بخششایی دیگر سازگار نمی‌باشد.

۳/۳/۱ - اصل قرار گرفتن آثار بیرونی در تعریف فرهنگ (اعم از همدلی، همفکری، همکاری)

(س): به فرض ما این سه قید کیفیت (کیفیت جهت گیری، تابعیت و تأثیر) را ضرب در اوصاف بکنیم آیا این اشاعه‌ای که می‌فرمایید تأمین می‌کند؟

(ج): سوال همین است که آیا این مطلب فقط درباره «قید همفکری، همکاری و همدلی می‌گویید؟ اینکه می‌گوئیم در بخش باید به عوامل درونی بخش موضوعاً تقسیم بشود ولی در خارج از بخش باید به عوامل بیرونی تقسیم شود (یعنی عواملی که در کل به نحو اشاعه وجود دارند) آیا این مطالب اولاً در همدلی هم و همکاری هم همینطوری است و ثانیاً در مقدورات شکل پذیر، شکل گرفته، عدالت، اعتماد و صیانت هم همینطور است به اینکه بگوییم: موضوع باید از بخش به بیرون تغییر پیدا بکند؟

(س): اینکه دید ماناید بخشی بشود و باید کل جامعه را پوشش بدهد، این دیدگاه حاکم بر کل جدول است و به همین دلیل هم گفتیم باید کل اوصاف جدول جامعه را از منظر فرهنگی نظام بدهیم که حاصل آن، جدول اصطلاحات شده است، یعنی این اصطلاحات، اصطلاحات فرهنگی است و شامل تمام اوصاف جامعه است و نه بخشی از آن و تنها منزلت اوصاف، منزلت فرهنگی است. البته بعداً ملاحظه کردیم که جابجاگی منزلت فقط کافی نیست و باید تغییر مواد هم در آن صورت بگیرد، یعنی موادی که در جدول فرهنگی است باید با جدول سیاسی و اقتصادی فرق بکند. لذا برای اینکه کل

«کل» که نگاه می‌کنیم نباید آن را تنها به اجزاء بخشی تعریف کنید بلکه باید به خصوصیات دیگری تعریف شود که قابلیت اشاعه آن را در ابعاد دیگر نشان بدهد. بنابراین درست است که کنترل و تغییر برنامه فکر کردنی است و برای کنترل و تغییر (یعنی بهینه‌سازی آنچه وجود دارد) همفکری در همکاری انجام می‌گیرد ولی گاه برنامه برای تغییر فرهنگی است که در همکاری وجود دارد به اینکه می‌خواهیم محور جهت گیری یا ساختار یا تأثیرات آن عرض بشود برنامه ابزار بهینه سازی است اما از خود همکاری ابتدا باید تعریف کامل ارائه داد.

یعنی خودش را ابتدا باید به یک اوصاف عامی تعریف کنید که این اوصاف وحدتش در کل است که به نحو اشاعه در هر سه (همدلی، همفکری، همکاری) حضور دارد. یعنی هر یک باید به خصلت بیرونی فرهنگ تعریف بشوند. لذا وقتی می‌گوئیم همفکری موضوعاً ملاحظه کنید شما بلاfacile صحیح است که سوال کنید: موضوعاً بلحاظ بخشی درونی یا بلحاظ حضورش در کل؟ توجه به این نکته بسیار مهم به نظر می‌رسد زیرا کسی که به نحو اشاعه نمی‌بیند مسایل فرهنگی را در مقوله پژوهش امکانات آموزش، تبلیغ مصرف گردش نیروی انسانی و ... می‌بینید و آنکه به نحو اشاعه می‌بینید می‌گوید تنها اینها از عوامل فرهنگی نیستند بلکه تصمیم گیری درباره ارتقاء حقوق کارمندان هم فرهنگ کشور را تغییر می‌دهد. یک تصمیم اقتصادی می‌تواند فرهنگ کشور را فرهنگ سرمایه‌داری کند.

(س): یعنی کل فعالیت اجتماعی را باید از سه بعد ملاحظه کرد.

(ج): یا مثلاً این بحث دموکراسی نظائر آن یک نظام

می‌دهیم. به عبارت دیگر فرهنگ را اعم از همفکری، همکاری و همدلی می‌گیریم. مثل آخر جدول جامعه که نوشتیم: سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و آنرا معایر ندانستیم با آنچه که در بالا نوشتیم (همدلی، همفکری و همکاری)، البته بالا هم به نحو شامل توشیتم. منظور از این کار اینست که خود اینها در سطح ملاحظه کردیم.

(س): یعنی فرهنگ را مفهومی و شاملتر از همفکری گرفتیم.

(ج): احسنت! برای سنجش و کارهایی که در عملیات فکر انجام می‌گیرد در نظر گرفتیم و معنای شامل آنرا هم اینگونه بیان کردیم که حد اولیه فرهنگ جهت است.

(بن): فرهنگ یعنی کیفیت (معین کردن کیفیت) و خود آن را در سه سطح معنا کردید.

(ج): کیفیت یک مرحله است به اینکه بگوئیم: نیرو دارای جهت است، یعنی دارای کیفیت است و نیرو دارد به یک طرفی حرکت می‌کند (طرفدار است) و به طرف نیست. اگر اینگونه صحبت کنیم آیا عین همین منطلب را لازم است نسبت به همکاری، همدلی بگوئیم یا آنها را به موضوعات خاص خودشان بگوئیم؟

(س): نه تنها برای همکاری، همدلی بلکه نسبت به همه اوصاف می‌توان اینگونه بیان کرد.

(ج): یعنی اعتماد و عدالت و همه اینها را از موضع فرهنگ و از موضع بیرونی تعریف کنیم.

(س): حالا سؤال همین است که ما آیا از موضع فرهنگ باید ببینیم؟

(ج): از موضع فرهنگ باید بیرون را دید و کل را معنا کرد. این درست است ولی آیا عیناً همه آنها را در این افق باید بگوئیم و اثر بیرونی همه را ببینیم؟

جدول رنگ فرهنگی داشته باشد اول فرمودید که قید ساختار بزیند و در این جلسه می‌فرمایید باید به اوصاف قید کیفیت بزنیم. البته کیفیت را هم در سه سطح معنا کردیم. بنابراین اینکه ما باید فرهنگ را بخشی ملاحظه بکنیم دیدگاهی بوده که براساس آن این جدول تنظیم شده است. حالا شاید شما همین حرف را در داخلش هم بزیند یعنی می‌گویید: حالا همکاری را هم که می‌خواهیم معنی کنیم در داخل این مجموعه یک بلوک به عنوان بلوک همکاری داریم و این بلوک همکاری نباید بخشی باشد بلکه باید تأثیر دو بلوک دیگر در آن معلوم باشد.

حال برای برقراری این ارتباط به نظر ما چون موضوع جدول مان فرهنگی است باید همه اینها به نحوی بعد فرهنگی داشته باشند و به نوعی یک بعد از ابعاد فرهنگ جامعه را بیان کنند. تا اینجا مطالب روشن است اما نسبت به راه حل ابتدائی به ذهن می‌آید که ما باید به کل تعاریف قید فرهنگی بزنیم. فرضًا اگر اینکار را بوسیله قاعده‌ای که فرمودید انجام دهیم آیا به نظرتان نمی‌آید که باز بخشی ملاحظه کرده‌ایم؟

(ج): ما گاه فرهنگ را مربوط به کل می‌بینیم و به عبارت دیگر فرهنگ را درون بخش نمی‌بینیم.

(س): یعنی کل جامعه را از موضع فرهنگ نگاه می‌کنیم.

(ج): از موضع فرهنگ نگاه می‌کنیم و لذا دیگر تقسیمات درونی سنجش و فرهنگ را هم نمی‌آوریم و می‌گوییم جهت گیری فرهنگ، تنشبات فرهنگ و تأثیر فرهنگ چیست؟ و اصلًا درباره اینکه گمانه، گزینش و پردازش در فرهنگ چه چیزی هستند؟ صحبت نمی‌کنیم. یعنی آثار بیرونی را حتی نسبت به خود فرهنگ اصل قرار

۳/۳/۳ - لازم نبودن تعریف بیرونی از سایر اوصاف
(عدالت، صیانت، اعتماد، مقدورات اولیه، با شکل‌پذیر،
شکل گرفته)

(س): این کار را که بکنیم، ارتباط بیرونی را دیده‌ایم.
(ج): یعنی آن را در کل به نحو اشاعه دیدید. در این کار دیگر لزومی ندارد که در کلیه قیدها بخواهید دوباره بیرونی در کل آنها را ببینید. یعنی بیرون اثر نقطه مختصاتی می‌شود. البته وقتی اثر بیرون را اثر کل کرد می‌گوئیم در جدول فرهنگی لازم نیست که برویم همکاری را به خصلت کل تبدیل بکنیم و از خصلت بخشیدن آن در قسمت کل بیاوریم و یا همدلی را در قسمت کل بیاوریم زیرا آن بالاکه نتوشه مدل همکاری، مدل اقتصادی یا مدل سیاست بلکه مدل فرهنگی نتوشه شده است.

۳/۳/۴ - تغییر نیافتن اصطلاحات با تقدیم آنها به
وصف بیرونی

اینکه فرهنگ را در سه سطح معنا کردید و ضرب در کل اینها شد برای تعیین معنون است و نه برای ترکیب اصطلاحات.

۳/۳/۵ - ملاحظه شدن هر مفهوم به ۲۷ وجه براساس روشی که بخواهد درون، بیرون و نسبت بین آن را ملاحظه کند

(س): بنابراین در تعریف کردن اصطلاحات باید وصف بیرونی هم لحاظ گردد. حال ما یک تعاریف عامی داشتیم (در جداولی که در محضر شماست) در آن تعاریف عام برای هر قیدی ۹ تعریف ارایه دادیم.

(ج): بله از عوامل درونی و طبقه‌بندی مفهومی و موضوعی ۹ تعریف برای هر قید صورت گرفت.

(س): حالا می‌گوئیم که این تعاریف یک نتیجه

۳/۳/۲ - بیرون محسوب شدن وصف کل (فرهنگ) نسبت به اوصاف درونی

(س): حالا من همین را متوجه نیستم فرض بر این است اولاً: که کل جدول جامعه را آوردیم و از موضوع فرهنگ به آن نگاه کردیم. حال چگونه این کار را بکنیم؟ و ثانیاً: فرضیاً یک چنین کاری کرده باشیم، ولی باید ارتباط این را با بیرونیش ملاحظه کنیم، حال ارتباط بیرونیش چیست؟

(ج): مفروض این است که اگر خود فرهنگ در این سطح معنا بشود هم نسبت به همکاری و هم نسبت به همکری و هم نسبت به همدلی شامل بشود ولذا معنایش این است که عمل همکاری موضوعاً کار فرهنگی نیست.

(س): یعنی مفهوم فرهنگ را نسبت به همکاری بیرون می‌گیرید؟

(ج): بله، یعنی مربوط به کل است.

(س): یعنی وصف کل را وصف بیرونی می‌گیرید.

(ج): بله، همیشه می‌گوئیم یک کل دارای بخش‌هایی است، که درون سنجش خودش یک کل جداگانه‌ای است. مثلاً می‌گویید بخش برق رسانی ماشین که دینام، استارت، دلکو، شمع، سیم کشی و روشنایی دارد که خود دینامش باز یک کل است و اجزایی ڈارد. بنابراین ما اساساً این گونه برخورد نمی‌کنیم که بیائم اجزاء درونیش را ذکر کنیم. البته در مدل فرهنگ هم دیگر لازم نیست وقتی می‌رسیم به خود همکری بیائم اجزاء آنرا نویسیم یا اجزاء همکاری یا همدلی را ننویسیم بلکه ابتدا اجزاء هر سنجش را می‌نویسیم و سپس نسبت آجزاء بخشی را با وصف کل ملاحظه می‌کنیم.

تعریف می شود. تا بعد بگوئیم چقدر آن تعاریف در جدول می تواند لازم باشد و در کجاها باید آنها را بکار ببریم و منزلتهاشان چگونه است؟ اگر بخواهیم قاعده‌مند جواب بدھیم با چنین سوالاتی رویرو هستیم.

تردیدی نیست که در تنظیم کردن یک طرح شامل هم باید بخشی ملاحظه بکند ...

(س): باید هم درون و هم بیرون را ملاحظه کرد.

(ج): هم نسبت بینشان و هم بیرون و درون و ارتباطشان را ملاحظه کنیم.

۴- بیان ارتباط درون و بیرون هر وصف با سه وصف انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی

(س): آنوقت باید برای ملاحظه ارتباطشان یک وصفهای جداگانه‌ای ذکر کنیم

(ج): آیا وصفهای ارتباطی همان انتزاع، مجموعه و تکامل نیستند؟ یعنی در حقیقت شما با سه وصفی که دارید باید ارتباط بین درون و بیرون را بقرار کنید. اگر هر کدام را جداگانه ملاحظه کنید قدرت تطبیقش به خارج ضعیف می شود ولی اگر همه را بینید باید قدرت تطبیق تان بالا برود. یعنی هر چه این قیدها را بالا می برد مثل گذاشتمن علایم و نشانه‌ها، تطبیق راحت صورت می گیرد و کم کم از تخمینی بودن خارج می گردد.

۴/۱- ضرورت استفاده از وصف انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی در «تعیین موضع» نسبت به موضوعات

(س): اگر از تطبیق منظورمان این است که ما موضوعات اجتماعی پیدا کنیم، قید انتزاعی، مجموعه‌ای، تکاملی قیودی نیستند که ما را به تطبیق نزدیک کنند. یعنی در خارج اینگونه نیست که یک بسکویت انتزاعی و یک بسکویت مجموعه‌ای و یک بسکویت تکاملی داشته

داشته‌اند و آن اینکه وصف کل در آن ملاحظه نشده است.

بحث‌مان در این جلسه این بود که اولاً چگونه وصف کل را در تعاریف جاری کنیم؟ و ثانیاً آیا لازم است در همه جاری کنیم؟ یعنی آیا فقط لازم است در هم‌فکری، همکاری و همدلی جاری کنیم یا اینکه باید در کل تعاریف قیود این وصف را جاری کنیم و بعد ترکیب صورت بگیرد؟

(ج): یعنی کانه می فرمایید برای هر قید ۲۷ تعریف درست می شود. یعنی با آمدن سه قید «جهت، تناسب، تأثیر» تعریف هر وصف تبدیل به ۲۷ تعریف می شود.

(س): سوال همین بود که آیا این کار برای همه قیود لازم است؟

(ج): بله، یعنی ما قبلًا قید مفهومی و موضوعی درونی داشتیم و حالا قید بیرونی برای کل لازم است.

(س): آیا لازم است که ما وقتی می خواهیم وصف بیرونی را بینیم تعریف هر قید را در سه مفهوم (جهت، تناسب، تأثیر) بیاوریم یا اینکه فقط قید کیفیت بزیم و کار نداشته باشیم به اینکه این کیفیت، چه سطحی است؟

(ج): باید تفاوت هر یک از اینها را ذکر کنیم.

(س): یعنی دو جهت مطلب را باید بدانیم یکی اینکه ما به این سه سطح کردن کیفیت چه احتیاجی داریم؟ و دیگر اینکه بر فرض که احتیاج داریم، اگر بخراهیم آن دو قید مفهومی و موضوعی را حفظ کنیم و این قید را هم اضافه کنیم نتیجه این می شود که برای هر قید ۲۷ تعریف داریم.

(ج): حالا سوال همین است که اگر ما از نظر روشی صحبت کنیم آیا صحیح است که بگوییم مفهوم سه رتبه دارد؛ انتزاع، مجموعه و تکامل و هر موضوع هم سه تا قید درونی و سه قید بیرونی دارد که در ضرب با یکدیگر ۲۷

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۳/۱۶

۲۸ جلسه

تنظیم: گروه تحقیقات مبنائي

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

طريق بررسی درون، بیرون و ارتباط هر وصف در تعریف و تعیین تناظر عینی آن

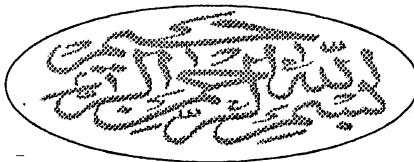
فهرست

۱	..... *	مقدمه - طرح سؤال
۱	- فرهنگ هدلی، فرهنگ همفکری و فرهنگ همکاری بیانگر رابطه بیرونی اوصاف در مدل فرهنگی	
۲	..... ۱/۱- تعریف فرهنگ هدلی به کیفیت جهت گیری	
۲	..... ۱/۱/۱- تعریف ساده جهت به قصد و نیت	
۲	..... ۱/۱/۲- تعریف ساده جهت به ربط علت فاعلی به علت غائی	
۲	..... ۱/۱/۳- دارای مناسک و مناسبات بودن قصد و جهت	
۲	..... ۱/۱/۴- معنای قصد و تقرب مادی	
۲	..... ۱/۱/۵- معنای تقرب الهی	
۲	..... ۱/۲- تعریف فرهنگ همفکری به کیفیت تنشیبات و فرهنگ همکاری به کیفیت تأثیر	
۳	..... ۱/۳- فرهنگ همفکری، فرهنگ همکاری، فرهنگ هدلی؛ حدود اولیه بیرونی در فرهنگ	
۳	..... ۲- قیود موضوعی (گمانه، گزینش، پردازش) بیانگر تقسیمات درونی هر وصف	
۳	..... ۳- انتزاعی، مجموعه‌ای، تکاملی، بیانگر نسبت بین درون و بیرون در تعریف اوصاف	
۳	..... ۳/۱- تناسب درون تکاملی با جهت گیری، درون مجموعه‌ای با تنشیبات و درون انتزاعی با تأثیر عینی	
۴	..... ۴- تناظر عینی کیفیت تنشیبات (همفکری) با الگوها و روشها	
۵	..... ۴/۱- الگو، وسیله احراز نسبت	
۵	..... ۵- تفاوت تعریف موضوعات درونی اوصاف هدلی، همفکری و همکاری پس از تقدیم آن به وصف بیرونی	

۵	- عام بودن جهت گیری بیرونی همدلی و خاص بودن جهت گیری درونی همدلی	۵/۱
۵	- ضرورت نداشتن ملاحظه اوصاف بیرونی همدلی و همکاری در مدل فرهنگی	۵/۲
۶	- احتمال تعریف کیفیت جهت (جهت بیرونی) به استراتژی	۵/۳
۷	- تفاوت معنای جهت گیری بیرونی و درونی در وصف همدلی	۵/۴
۷	- تعریف کیفیت به مدل؛ در همنگی، همدلی، همکاری	۶
۷	- مدل تعیین کننده عالی‌ترین سطح کیفیت	۶/۱
۷	- احتمال منحصر بودن الگو به قید اول از سه قید هر اصطلاح	۶/۲
۸	- قرار گرفتن آثار مدل در بعضی از سطوح مانع منحصر شدن متناظرها عینی به مدل	۶/۳
۸	- مدل فرهنگی وسیله ارزیابی بعد فرهنگی زندگی مردم	۷
۹	- بررسی تنشیات تنها راه ارزیابی فرهنگی جامعه	۷/۱
۹	- تعریف فرهنگ به تکیف موضوعات به کیفیت خاص به وسیله مدلها و ابزارها	۷/۲
۹	- مدل فرهنگی دربردارنده، الگوها، نظامات و پذیرش موضوع و خصوصیت خاص	۸
۹	- نظامات حاصل بکارگیری مدل در موضوع خاص اجتماعی	۸/۱
۱۰	- پذیرش موضوع و خصوصیت خاص، محصول نظامات	۸/۲
۱۰	- تعیین وزن مخصوص هر شاخصه در جامعه، محصول مدل فرهنگی	۸/۳
۱۱	- عدم لزوم تقید سایر اوصاف (صیانت، عدالت، اعتماد؛ مقدورات شکل پذیر، شکل گرفته، اولیه) به وصف بیرونی (کیفیت)	۹
۱۱	- طرح اجمالی احتمالات مختلف پیرامون نحوه تطبیق «الگوها، نظامات و پذیرش خاص» به اصطلاحات مدل فرهنگی	۱۰

۰۹۰۰۵۰۲۸ : کد بایگانی کامپیوتری
 ۷۷/۰۳/۱۶ : تاریخ جلسه
 ۷۷/۰۶/۲۴ : تاریخ انتشار
 حروفچینی و تکثیر: انتشارات فجر ولایت

نام جزو: مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
 استناد: حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی
 عنوان گذار: حجۃ الاسلام پیروزمند
 ویراستار: حجۃ الاسلام جمالی

طريق بررسی درون، بیرون و ارتباط هر وصف در تعریف و تعیین تناظر عینی آن

مقدمه: طرح سوال

بودیم بعنوان اوصاف یا اجزاء درونی این قیود بگیریم.
حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی: در آخر هم گفتیم
 که آیا می توانیم بگوییم که سه قید مفهومی (انتزاعی،
 مجموعه‌ای، تکاملی) قید ربطی هستند؟
 (س): این را در سوالات امروز آورده‌ایم که مورد
 بحث قرار بگیرد. چند بحث در تکمیل بحث قبل باقی
 ماند، یکی اینکه از نظر جمع بندی به این رسیده‌ایم که لازم
 است که ما تعاریفمان را مقید به فرهنگ کنیم و فرهنگ را
 هم به کیفیت معناکنیم.

(ج): یعنی همدلی و همکاری چون در جدول فرهنگ
 می‌آیند باید مقید به فرهنگ شوند.

(س): در کیفیت مقید شدن آنها، این سوال هست که
 آیا مطلقاً مقید به سه سطح از کیفیت لازم است یا اینکه
 برای ملاحظه ارتباط بیرونی باید مقید به کیفیت شود؟
 یعنی اینکه ما چه بهره‌ای می‌خواهیم از این ببریم که کیفیت
 را برای مقید کردن به تعاریف سه سطح کنیم؟ مطلب دوم

حجۃ الاسلام پیروزمند: بعد از اینکه یک دور،
 تعریف اصطلاحات انجام گرفت و نه تعریف برای هر کدام
 از قیدها انجام گرفت، یک مقدار به تعیین ما به ازای عینی
 اوصاف پرداختیم و سپس یک بازگشته برای تکمیل
 تعاریف خودمان داشتیم و خواستیم آنها را مقید به وصف
 فرهنگی کنیم تا تعریف عام به تعاریف فرهنگی تبدیل
 شوند. برای این منظور جلسه گذشته این احتمال مطرح
 گردید که ما ابتدا فرهنگ را به کیفیت تعریف کنیم و بعد در
 سه سطح کیفیت (جهت‌گیری، نظام، مناسبات و تأثیر)
 فرهنگ را بینیم که می‌شود کیفیت جهت‌گیری، کیفیت
 تناسبات و کیفیت تأثیر که متناظر با ظرفیت، جهت،
 عاملیّت است. سپس این تعاریفمان را مقید به این سه
 سطح از این کیفیت کنیم. البته اینها را وصف بیرونی فرض
 کنیم و انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی را وصف نسبت بین
 درون و بیرون بگیریم و قیود موضوعی را که قبلًاً وارد کرده

این مفاهیم را که به نظر می‌آورم و همراهش الفاظی را می‌گوییم و حرکاتی را انجام می‌دهم غایت آن قربت و نزدیکتر شدن به حضرت حق می‌باشد.

۱/۱/۴ - معنای قصد و تقرب مادی

عین همین را هم در دستگاه مادی می‌توانید ببینید در آن دستگاه هدف از دیاد ابتهاج مادی می‌باشد یعنی رابطه شما عملناً با عالم ماده در آنجا تقرب پیدا می‌کند. یعنی نحوه ارتباط ایجاد شدن بین فاعل و جهان یک نحوه ابتهاج مادی می‌باشد که گویا در ابتهاج مادی یک نحوه بهره‌مندی از جهان مادی و یک نحوه نزدیکی بیشتر به ماده واقع شده است. در نهایت این نحوه نزدیکی فرق دارد با اینکه من دستم را روی شیشه و میز بگذارم و نواعش به این صورت است که تعلق من بوسیله این بهره بیشتر شده و خود این بهره کیفیت ارتباط من با این حالت است یعنی مأнос‌تر و علاقمندتر شدم و بیشتر مبتهج به آن می‌شوم.

۱/۱/۵ - معنای تقرب الهی

خود این کار (دست روی میز گذاشتن) می‌تواند در دستگاه نظام ولایت حل شود. در دستگاه الهی ابتهاج جز از رحمت حاصل نمی‌شود و نهایتش این است که گاه برای شما رحمت و قرب حیوانی پیدا شده و الا اصل در ابتهاج به رحمت الهی است و این در سر جای خودش محفوظ است و ما الان در آن باب نیستیم. بنابراین کیفیت جهت گیری، یعنی همان چیزی را که شما بالای سر همدلی نوشته‌ید.

۱/۲ - تعریف فرهنگ همکاری به کیفیت تنشبات و فرهنگ همکاری به، کیفیت تأثیر

حالا این کار چه خاصیتی دارد؟ خاصیت آن خیلی می‌باشد و بعدها در معادل سازی می‌گوییم و شما هم

اینکه شما فرمودید: انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی بعنوان نسبت درون و بیرون می‌باشد، ولی هنوز برای ما این مطلب روشن نیست. سوال سوم این است که با توجه به این مقدمه تعاریفمان چگونه می‌شود؟

۱ - فرهنگ همدلی، فرهنگ همکاری و فرهنگ همکاری بیانگر رابطه بیرونی او صاف در مدل فرهنگی

۱/۱ - تعریف فرهنگ همدلی به کیفیت جهت گیری اساساً فرهنگ همدلی برابر با کیفیت جهت گیری می‌باشد، یعنی اگر فرهنگ را بخواهیم از نقطه مختصات همدلی ببینیم در حقیقت جهت همدلی باید فرهنگ باشد.

۱/۱/۱ - تعریف ساده جهت به قصد و نیت البته معنای عرفی و ساده جهت همان نیت و قصد است. به عبارت دیگر انگیزه‌ای که انسان بخاطر آن انگیزه کار می‌کند دارای یک جهت است یعنی انسان می‌خواهد به هدفی برسد و قصد رسیدن و عزم رفتن به جایی و طلب چیزی را دارد.

۱/۱/۲ - تعریف ساده جهت به ربط علت فاعلی به علت غائی

البته تعریف دیگر آن در ربط علت فاعلی به علت غایبی می‌باشد. فاعل برای یک غایتی، فعلی را انجام می‌دهد و همینکه «برای» در کار آمد یک جهتی را مشخص می‌کند مثلاً فاعل، کارش را به قصد قربت انجام می‌دهد، پس تقرب، نزدیکتر شدن به خدای متعال جهت قصد است.

۱/۱/۳ - دارای مناسک و مناسبات بودن قصد و جهت طبیعتاً این قصد مناسک و مناسباتی دارد مثلاً این حرکات روحی و این حرکات ذهنی و این حرکات جسمی باید برای تحقق تقرب انجام بگیرد یعنی نماز خوانده شود ولی در خود این حالات روحی، قصد قربت می‌کنید. یعنی

زیرا می‌گویید ما کاری به درونشان نداریم. بیرون فرهنگی هم همین سه تا می‌باشد، یعنی اینها حد اوّلیه یا بیرون می‌باشند.

۲- قیود موضوعی (گمانه، گزینش، پردازش) بیانگر تقسیمات درونی هر وصف

درون همفکری گمانه، گزینش و پردازش است یعنی موضوعات داخلی آنها می‌باشد.

۳- انتزاعی، مجموعه‌ای، تکاملی، بیانگر نسبت بین درون و بیرون در تعریف اوصاف

حالا باید بینیم که آیا ربط بین این دو (درون و بیرون) می‌تواند مفاهیم انتزاعی، تکاملی و مجموعه‌ای باشند؟ هر جا درون را بحث می‌کنید نسبت آن به بیرون نمی‌تواند نسبت تکاملی باشد. مثلاً اگر شما به شرایط، شماره ۴ در تغییرات شیء بدھید باید انتزاعی را بکار بگیرید. هر کجا که از بیرون تغییر می‌کند - که غالب هست - باید تکاملی را بگیرید یعنی تعریف تکاملی از درون می‌تواند همراه با بیرون شود

۳/۱- تناسب درون تکاملی با جهت‌گیری، درون مجموعه‌ای با تناسبات و درون انتزاعی با تأثیر عینی

به عبارت دیگر درون تکاملی با جهت‌گیری و درون مجموعه‌ای با تناسبات و درون انتزاعی با کیفیت تأثیر مناسب است. ما درون را موضوعاً در سه سطح: «انتزاعی، مجموعه‌ای، تکاملی» مشاهده کردیم و بیرون را هم ملاحظه کردیم ولی بیرون را تناظر درست کردیم. و نه توصیف سه سطح، یعنی نیامدیم که جهت‌گیری تناسبات و کیفیت تأثیر را در سه سطح یکبار انتزاعی و یکبار مجموعه‌ای و یکبار تکاملی معنا کنیم، بلکه گفتیم فرهنگ، کیفیت جهت‌گیری یا فرهنگ همدلی متناظر با درونی که

خیلی راحت‌تر می‌توانید تفسیر کنید. پس این سه سطح از فرهنگ در سه جا، جای عبارتهای شما را می‌گیرد. کیفیت تناسبات طبیعتاً مربوط به فرهنگ همفکری و کیفیت تأثیر هم همکاری است.

۱/۳- فرهنگ همفکری، فرهنگ همکاری، فرهنگ همدلی؛ حدود اوّلیه بیرونی در فرهنگ

(س): پس لازم نیست این سه در هر سه ضرب شود؟

(ج): بله، هر سه اینها انعکاس فرهنگ در سه سطح، و در سه حد اوّلیه شما می‌باشد. اگر ما کار دیگری کنیم به اینکه این سه بعد فرهنگ فرض کنیم و سه چیز دیگر هم برای همدلی (سیاست) و سه چیز هم برای همکاری (اقتصادی) که روی هم ۲۷ خانه می‌شود که ۹ خانه آن برای همدلی مربوط به فرهنگ همدلی (جهت‌گیری) و سه خانه مربوط به فرهنگ همفکری (تناسبات) و سه خانه مربوط به فرهنگ همکاری (کیفیت تأثیر) می‌شود که فعلاً به اینها کاری نداریم.

(س): شما فرمودید که انعکاس فرهنگ در سه سطح و در سه حد است حال اینها حد های اوّلیه هستند اما سه سطح آنها چیست؟

(ج): اینها حد اوّلیه بیرونی می‌باشند. این یعنی حد اوّلیه بیرونی که مربوط به فرهنگ است گاه به نحو اشاعه در بیرون است و ما آن را می‌بینیم دیگر به همدلی کاری نداریم که دارای سه سطح هست یا نیست؟ چون موضوع بحث ما نیست.

(س): یعنی سه سطح آن را از مجموعه می‌گیریم؟

(ج): خیر موضوع بیرونی را که شما آوردید عین همین را باید برای همدلی و همکاری به عنوان بیرون بیاورید،

(ج): فرهنگی می‌کند بدون اینکه بگویید همفکری در موضوع همکاری، یعنی دیگر برنامه بالای سر همکاری نمی‌آورید. اگر برنامه را نیاورید یعنی دیگر لازم نیست گمانه و گزینش را هم بیاورید و این بدین معناست که لزومی ندارد از آن حیثیت بیاید و معادل بخواهد که بگوییم در ارزیابی گمانه و در تحلیل، گزینش و در برنامه پردازش است.

(س): قیود موضوعی درونی اش را بر نداشتیم بلکه مربوط به بخش درونی خودش می‌باشد.

(ج): برای این دو بخش دیگر چه باید بکنیم؟

(س): اگر آن روال باشد باید مشابه همین کاری که برای گمانه، گزینش، پردازش کردیم و گفتیم ارزیابی، و تحلیل و تخصیص انجام دهیم و این بحث ربطی به بحث قبلی ندارد. یعنی در آنجا برای قید موضوعی درونی اش ما به ازاء پیدا می‌کردیم که اگر قبلًا لازم بود حالا هم لازم است مطلبی که الان به آن اضافه شد این است که به ربط بیرونی در تعریف اوصاف توجه کردیم و نتیجه‌اش هم این شد که قید کیفیت به اوصاف بزنیم. حالا باید بررسی کنیم که همفکری که قبلًا مقید به کیفیت نبوده با مقید شدن به کیفیت چه معنائی پیدا می‌کند؟

(ج): کیفیت همفکری را تنشیبات همفکری، و جهت‌گیری همدلی و تأثیر همکاری بگوییم.

(س): خیر همفکری را به کیفیت تنشیبات و همدلی را به کیفیت جهت‌گیری و همکاری را به کیفیت تأثیر معنا کردیم. اگر آنگونه بگوییم باز آن را از قید کیفیت خارج کرده‌ایم و برداشته‌ایم و از جهت فرهنگی بیرون برده‌ایم و لذا صورت بالا بهتر است. یعنی برای اینکه همفکری را بصورت فرهنگی معنا کنیم می‌گوییم: همفکری معادل با

تمامی است معنا می‌شود. البته اگر در اجزای درونی اش ضرب می‌کردیم نه تا می‌شد و می‌توانستیم بگوییم آن معنای سه سطح شدن اینهاست و بصورت موضوعی می‌توانستیم متناظر را دقیق بگوییم ولی حالا می‌توانیم این کار را بکنیم و بگوییم کیفیت تنشیبات متناظر با مجموعه‌ای و کیفیت تأثیر متناسب با انتزاعی است.

(س): تکامل یا مجموعه‌ای بودن مربوط به بیرون است یا درون؟

(ج): تمامی و مجموعه‌ای اوصاف داخلی و بخش همفکری می‌باشد.

(س): آیا رابط بین درون و بیرون می‌تواند باشد؟

(ج): گفته‌ایم که بحث ما بحثی است که در مسئله همکاری و همدلی نمی‌خواهیم موضوع اصلی بحث قرار بگیرد و لذا به تناظر اکتفا می‌کنیم. یعنی می‌شود همکاری را در سه سطح معنا کنیم و در سر جای خودش هم معنا کرده‌ایم و همدلی را هم در سه سطح معنا کنیم. حال آیا لازم است جهت‌گیری را که جای همدلی می‌گذاریم باز در سه سطح معنا کنیم، و یا اصلًا همدلی را برداریم و بجای آن کیفیت جهت‌گیری و برای همفکری هم کیفیت تنشیبات و برای همکاری هم کیفیت تأثیر بنویسیم و در سه سطح معنا کنیم؟

(س): عملًا همینگونه می‌شود.

٤- تناظر عینی کیفیت تنشیبات (همفکری) با الگوهای روشهای

(ج): آیا این معادل سازی که انجام می‌گیرد اشکالهای سابق را حل می‌کند؟ یعنی آیا جدول شما را فرهنگی می‌کند یا نه؟

(س): بله

مجموعه‌ای و تکاملی) در سطح بعد با قید موضوعی درونی تعریف کردیم. حالا ما با توجه به قید بیرونی می‌گوییم: همفرکری یعنی کیفیت تناسب و همدلی یعنی کیفیت جهت‌گیری. سوال اینست که این بیرون را چگونه می‌خواهیم در تعریف درون دخالت دهیم؟ یعنی تعریف جهت‌گیری، موضوعگیری و مجاهده با مقید شدن همدلی به کیفیت چه تغییری می‌کند؟

۱/۵ - عام بودن جهت‌گیری بیرونی همدلی و خاص

بودن جهت‌گیری درونی همدلی

(ج): باید تفاوت پیدا کند. یعنی جهت‌گیری در اینجا با جهت‌گیری داخلی حتماً مختلف است و دو معنا دارد و بصورت عام و خاص می‌باشند.

(س): یعنی اگر بخواهیم اصطلاحی حرف بزنیم باید بگوییم: کیفیت جهت‌گیری جهت‌گیری؛ کیفیت جهت‌گیری موضوعگیری، کیفیت جهت‌گیری مجاهده.

(ج): یا جهت حاکم بر جهت‌گیری.

(س): جهت حاکم به قید کیفیت است.

(ج): بله. کیف آن را صحبت می‌کنیم یعنی کیفیت جهت‌گیری موضوعگیری.

۲/۵ - ضرورت نداشتن ملاحظه اوصاف بیرونی همدلی

و همکاری در مدل فرهنگی

حال آیا همین قدر لازم است یا اینکه باید همکاری و همدلی هم به اوصاف بیرونی خودشان (نه اوصاف بیرونی فرهنگی) در سه سطح معنا کنیم؟

(س): آیا این مربوط به وقتی نمی‌شود که ما بخواهیم رابطه مدل فرهنگ را با مدل سیاسی، اقتصادی بینیم؟

(ج): مگر نمی‌خواهید مدل فرهنگ را در همه جا بینیم.

کیفیت تناسبات است و وقتی که می‌خواهیم همفرکری را معنا کنیم می‌گوییم همفرکری، به جهت فرهنگی کیفیت تناسبات و همدلی کیفیت جهت‌گیری و همکاری کیفیت تأثیر را می‌گوید. قبل از همفرکری قید کیفیت و تناسبات را ندانست و تعاریفمان عام بود و حالا مقید به کیفیت تناسبات شده است. حال آیا این مقید شدن در تعریف قیود برونوی آن هم تأثیر می‌گذارد؟ یعنی تعریف گمانه، گزینش و پردازش هم تغییر می‌کند.

(ج): در اینجا دیگر الگوی گمانه شما، این کیفیت را نشان می‌دهد. به عبارت دیگر الگو، منطق و مسئله روشنی را می‌خواهیم اصل قرار بدیم و کیفیت تناسبات با روشها و الگوها عوض می‌شود.

۱/۴ - الگو، وسیله احراز نسبت

(س): حال باید سبب ایجاد تناسبات را بگوییم یا خودش مد نظر قرار دهیم؟

(ج): تناسبات برابر با خود الگو و روش هستند.

۵ - تفاوت تعریف موضوعات درونی اوصاف همدلی، همفرکری و همکاری پس از تقید آن به وصف بیرونی

(س): آیا مدل گمانه، مدل گزینش و مدل پردازش است؟

(ج): از خود گمانه خارج شدید و تناسباتی را حاکم دیدید.

(س): مثلاً در همدلی «جهت‌گیری، موضوعگیری، مجاهده» بوده و حالا همدلی را به کیفیت جهت‌گیری معنا کردیم.

(ج): در آنجا شما همدلی را در چند سطح در جدولتان معنا می‌کردید.

(س): در یک سطح با قید مفهومی (انتزاعی،

مبازه با استکبار بوده است. بنابراین آیا می‌توان استراتژی را مناسب با جهت‌گیری تأثیر بگیریم؟ مثلاً شما می‌گوید ما باید هم کارها را برای خدا انجام دهیم زیرا امام رضوان الله تعالیٰ همه کارها را برای خدا می‌کردند. لذا می‌توانید بگویید تعبد و تقرّب در جهت‌گیری یک اصل حاکم بوده که خود این هم یک فرهنگ است. تعبد نسبت به حضرت حق جهت جهت‌گیری را نشان می‌دهد و جهت‌گیری اولی حاکم نسبت به جهت‌گیری دوم است. البته در مرحله بعد باید ملاحظه کنیم که آیا این استراتژی تناسبش به اقتصاد بیشتر است یا به فرهنگ؟ بنابر فرضی که به اقتصاد بیشتر باشد آیا می‌توانیم بگوییم که تحت یک عنوان دیگری مسئله تعبد نسبت به جهت‌گیری قرار می‌گیرد؟ اگر تقرّب الهی نسبت به جهت‌گیری باشد متراff سیاسی آن چیست؟ یا اینکه بیائیم کلمه استراتژی را عام بگیریم و سپس استراتژی فرهنگی، سیاسی و اقتصادی را معین کنیم.

(س): ظاهراً همین باید باشد

(ج): اگر عام بگیریم، دیگر استراتژی مختص به یک بخش نمی‌شود. حال آیا همه جا معنی فرهنگ را می‌دهد یا نه؟

(س): در فرهنگ، اقتصاد و سیاست به اینصورت است.

(ج): وقتی که می‌گوییم که جهت جهت‌گیریها، آیا کلمه استراتژی را می‌توانیم بجای آن بکار بگیریم؟ یعنی کیفیت جهت‌گیری با مواد و موضوعی که دارد چیزی را معین می‌کند و یک امر پذیرفته شده حاکمی را رشد می‌دهد.

(س): اثر فرهنگ را در آنها نمی‌خواهیم بینیم. بله اگر آنها بخواهند اثری در فرهنگ بگذارند باید آن را ملاحظه کنیم ولی اثر فرهنگ در مدل سیاسی را نمی‌خواهیم.

(ج): یعنی می‌خواهید بگویید که قصد ما این بود که پذیرش را ارزیابی کنیم حال چه بوسیله عمل عینی و شرایط عینی و چه بوسیله خود تفکر ایجاد شود. اگر اینگونه باشد دیگر لزومی ندارد که به سراغ سایر اوصاف برویم.

(س): اگر این روال درست باشد باید تعاریفمان را از این زاویه بازبینی کنیم. مثلاً بحث بر سر گمانه، گزینش، پردازش دیگر بحث الگویی گمانه، گزینش و پردازش می‌شود.

۵/۳ - احتمال تعریف کیفیت جهت (جهت بیرونی)

به استراتژی

(ج): این تعبیر مثلاً معادلش باشد به اینکه بگوییم استراتژی را نسبت به جهت می‌گیریم و کیفیت جهت به معنای استراتژی است.

(س): جهت به معنی حاکمش یا جهت به معنی موضوعی اش؟

(ج): جهت به معنی حاکم، یعنی بگوییم استراتژی برابر با جهت حاکم است و آن وقت بگوییم: استراتژی جهت‌گیری محور هماهنگ سازی است یعنی یک معنای کیف جهت را بدهد. به تعبیر دیگر: استراتژی جهت‌گیری؛ استراتژی موضع‌گیری و استراتژی مجاهده می‌شود. مثلاً بگوییم: استراتژی انقلاب چه بوده و آن وقت بیانش کنیم و معنای آن این است که فرهنگ سیاسی در آن ریخته‌ایم یعنی اگر همدلی را سیاست پگیریم استراتژی مبین فرهنگ می‌شود مثلاً می‌گویید: فرهنگ ما فقر زدایی و

(ج): شما در اینجا یک کیفیت جهتی را حاکم کردید که در قبل نداشتیم یعنی قبلاً همدلی و جهتگیری داخلی اش را می‌گفتید ولیکن استراتژی حاکم بر آن را نمی‌گفتید و از آن صرفنظر می‌کردید.

۶- تعریف کیفیت به مدل؛ در همفرکری، همدلی، همکاری (س): از این هم بگذریم و در تجزیه، تحلیل و ترکیب بیابیم. همکاری زا به کیفیت تأثیر معنا کردیم.

(ج): کیفیت تأثیر تجزیه، کیفیت تأثیر تحلیل، یعنی مدل تجزیه و مدل تحلیمان عام می‌شود. به تعبیر دیگر در آنجا مدل‌های همفرکری و در اینجا مدل تجزیه، تحلیل و ترکیب و در آنجا هم (بخش همدلی) مدل‌های جهتگیری، موضوعگیری و مجاهده را می‌گوییم، که در این صورت معنای کیفیت پیدا می‌کند. زیرا مدل متراffد معنای کیفیت می‌باشد.

۶/۱- مدل تعیین کننده عالی‌ترین سطح کیفیت

(س): بنابراین هدف ما اینست که برای جامعه مدل فرهنگی بدھیم.

(ج): بله موضوع کار ما مدل‌ها می‌باشد.

(س): یعنی اگر ما مدل‌ها را بشناسیم فرهنگ جامعه را شناخته‌ایم؟

(ج): مدل‌ها در عالی‌ترین سطح، کیفیتها را معین می‌کنند.

۶/۲- احتمال منحصر بودن الگو به قید اول از سه قیده را اصطلاح

آیا وقتی مدل‌ها را می‌گوئیم باید در قید دوم اصطلاحات هم باز باید صحبت از مدل کنیم یا لازم نیست ذر سطح دوم آنها را بیاوریم؟ مثلاً اگر شد مدل تجزیه مقدورات، دیگر لازم نیست برای خود مقدورات مدل جداگانه‌ای ذکر کنیم.

۵/۴- تفاوت معنای جهت گیری بیرونی و درونی در وصف همدلی

(س): ما چه تفاوتی برای جهتگیری داخلی با این جهت حاکم قائل می‌شویم؟

(ج): جهتگیری داخلی - که خاص است - بوسیله این جهتگیری حاکم معنا می‌شود

(س): حالا آن جهتگیری چه هست که با آن معنا می‌شود؟

(ج): عنوان مثال جهتگیری، موضوعگیری و مجاهده نسبت به یک موضوع کوچک هم قابلیت طرح دارد و لذا می‌توانید رابطه بین آن استراتژی و این موضوع کوچک را معین کنید

(س): موضوع کوچک نداریم، این وصف جامعه است

(ج): یعنی گاه به بخش سیاسی، تخصیص پیدا می‌کند و یک کار خاصی را می‌خواهیم انجام دهیم مثلاً می‌خواهیم مقابله با یک قرارداد یا دولتی مثل اسرائیل بکنیم زیرا استراتژی ما مقابله با استکبار تعهد نسبت به خدای متعال است. لذا جهتگیری خاصی در کلیه برخوردهایمان با اسرائیل داریم مثلاً می‌گوییم: ما با موجودیت اسرائیل مخالف هستیم و روی این جهت موضع می‌گیریم، یعنی در همه جا آن را تطبیق می‌دهیم. مثلاً در خرید و فروش و امضای قرارداد و هر چیزی که باشد (اقتصادی یا سیاسی) بر اساس آن جهت موضوع می‌گیریم و مجاهده و تلاش هم می‌کنیم.

(س): ما جهتگیری حاکم را استراتژی گرفتیم، حال وقته که جهتگری، موضوعگیری و مجاهده را مقید به این می‌کنیم معنایش با قبل چه تفاوتی پیدا می‌کند؟

می‌کند، مثلاً یک جا نظام آموزشی و جای دیگر نظام پرورشی و جای دیگر ساختار اداری می‌شود.

(س): درست است. در آنجا هم می‌توانند روش و ساختار بدیند، فرقش با اینجا در این است که شما می‌آید یک تنوع موضوعی به مدلها می‌دهید.

(ج): بله، تنوع موضوعی به تنسابات و نسبتها می‌دهیم.

(س): تنوع در حد اوصاف ما در همین سه سطح است.

(ج): نسبت به اعتماد، نسبت به صیانت ...

(س): آن دیگر کارآمدی مدلش می‌شود

(ج): حالا می‌خواهیم بینیم که آیا کارآمدی هم به وجوده مطلب قید می‌زند یا نه؟

(س): ولی بالاخره نه تا مدل همفرکری، نه تا مدل همدلی و نه تا مدل همکاری می‌شود.

(ج): که دیگر لزوماً لقب مدل هم ندارد بلکه نه گونه تنسابات است. یعنی فرهنگ بیست و هفت گونه تنسابات در ترکیب خود دارد.

۷- مدل فرهنگی و سیله ارزیابی بعد فرهنگی زندگی مردم

حال ما تجزیه و تحلیل فرهنگ را چگونه می‌خواهیم انجام دهیم؟ صرفنظر از این سیری که داریم مطلوب ما چیست؟ آیا از این راهی که می‌رویم به آن می‌رسیم یا نه؟ مطلوب شما این است که بتوانید فرهنگ تکنولوژی را اندازه‌گیری کنید. می‌خواهید فرهنگ معیشت مردم، جاده، برق و ... را بیان کنید. برای این کار ابتدا باید بحث مدلی و تنساباتش را بکنید یعنی هم خصوصیات و تنسابات الهی و هم تنسابات الحادی را مشخص کنید. مثلاً بگویید اگر

۶/۳- قرار گرفتن آثار مدل در بعضی از سطوح مانع منحصر شدن متناظرهای عینی به مدل

(س): درست است ولی شما تا آخر کار فقط مدل ذکر کردید ولو موضوع مدل و کار آمدی مدل شما هم متفاوت است به تعبیر دیگر اگر به شما بگویند که مدل فرهنگ جامعه را به چیزی ارزیابی می‌کنید می‌گویید به مدلها.

(ج): بله مثل این است که بگویند صحیح و غلط را با چه محاسبه می‌کنید؟ شما بگویید با منطق. بگویند: کمیات را با چه چیز محاسبه می‌کنید؟ بگویید با چه‌هاز عمل اصلی. (س): ولی اینکه از نظر ما مبدأ فرهنگی هم این باشد ولی بحث ما نباید به مدل فرهنگ ختم شود.

(ج): ما یک قدم آن را نزدیکتر آورديم به اينکه برای ما معلوم شد که اگر مدل فرهنگ خاصی را بکار بگيرند نتیجه خاصی را به دست می‌آورند و این خصوصیت کیفیتی است که در آن فرهنگ مشاهده می‌شود. حالا می‌توانیم به عنوانی دیگری معادل آن را معنا کنیم و این مشکل را حل کنیم. اگر اصل کلیت کار برای ما حل شد آن وقت می‌گوییم بینید کجا معنای انتزاع و کجا معنای تکاملی و کجا معنای مجموعه‌ای است.

(س): ولی در هر حال شما از زیر چتر مدل خارج نمی‌شوید و چیزی غیر از مدل در تشکیلات شما پیدا نمی‌شود.

(ج): ولیکن اساس این مدلها دیگر مثلاً معنای شاخصه‌های گزینش اداری، شاخصه‌های قبولی بچه‌ها در دانشگاه، شاخصه‌های ارتقاء فراگیری در ارتكازات عموم بگونه‌ای عوض می‌شود که به تعبیر دیگر اگر چه در دستگاه شما لقب مدل را دارد ولی لزوماً آثار مدل در تمام سطوح نام مدل را ندارد و در معادل نویسی فرق پیدا

(س): اصلاً خود نظام بهتر از مدل نیست، زیرا نظام حاصل پکارگیری مدل می‌شود؟

(ج): بله بهتر است نظام یا ابزارهای حاکم بر تولد نظام را بکار بگیریم؟ یعنی در کدامیک بحث فرهنگ صحیح است؟

۷/۲ - تعریف فرهنگ به تکیف موضوعات به کیفیت خاص به وسیله مدلها و ابزارها

(س): فرهنگ خود مشکل از نظمات هست متنه مبدأ پیدایش آنها ابزارها هستند.

(ج): فرهنگ تکیف یک موضوعاتی به یک کیفیت خاصی است که برای جریان آن کیفیتها مدل و ابزار می‌خواهد. اگر نظام به آن بگویند به معنای نسبتهای بین محصول است و اگر به آن وسیله و منطق بگویند الگو و مدل است.

۸ - مدل فرهنگی دربردارنده، الگوها، نظمات و پذیرش موضوع و خصوصیت خاص

(س): ما اگر می‌گوییم روشها مبدأ پیدایش نظماتی هستند پس هم روشها و هم نظمات در بخش فرهنگ می‌باشد بله، در جاهای مختلف جدول، عناوین مختلفش فرق پیدا می‌کند، بعضی جاهای نظام و بعضی جاهای مدل است.

(س): یعنی اگر ما از آنطرف بینیم که مدل ما چنین خصوصیتی باید داشته باشد باز باید از این طرف بینیم چه تمهیدی باید انجام دهیم و چه روشی باید بکار ببریم که چنین حاصلی داشته باشد.

۸/۱ - نظمات حاصل بکارگیری مدل در موضوع خاص اجتماعی

(ج): مدل دارای تنشیات است و تقریباً شبیه منطق

جهتگیری آن مادّی باشد محور ایجاد تمرکز اجتماعی مثلاً مرکز خدمات عالیه به تکنولوژی است و اگر الهی باشد مرکز خدمات عالی الهی است. مثلاً خدمات الهی طبیعتاً از مجرای حوزه علمیه، رهبری و آستان قدس رضوی، آستانه حضرت معصومه (س) شاهچراغ، حضرت عبدالعظیم صورت می‌گیرد. اینها اماکنی هستند و یک اطلاعاتی هم در حوزه هست و تصمیم‌گیرهایی هم مثل مقام معظم رهبری و شورای نگهبان انجام می‌دهند و یک ساختارهای اجتماعی هم مثل ائمه جمیع و جمادات هستند که خدمات مذهبی انجام می‌دهند.

(س): مطلوب ما این است که مدلی داشته باشیم که کلّیه عوامل مؤثر در فرهنگ جامعه در آن جا معلوم گردد.

(ج): یعنی ما می‌خواهیم یک شاخصه‌هایی در دستمنان باشد که بتوانیم زندگی مردم را از ابعاد مختلف اندازه‌گیری کنیم و بگوییم الهی یا مادّی می‌باشد.

(س): ابعاد مختلف فرهنگی.

(ج): یعنی هر کجا که اثر فرهنگی دارد باید بتوانیم آن اثر را اندازه‌گیری کنیم و این مختص به یک قسمت مثلاً دانشگاه نیست.

۷/۱ - بررسی تنشیات تنها راه ارزیابی فرهنگی جامعه

(س): تحقق این هدف جز از راه ارزیابی تنشیات ممکن نخواهد بود.

(ج): موضوعش هم در فرهنگ تنشیات است.

(س): حالا با همین فرض جلو می‌رویم و در تجزیه، ترکیب و تحلیل می‌گوییم مدل تجزیه، مدل ترکیب، مدل تحلیل حال توضیح بیشتری در تنشیات ندارید؟

(ج): در تنشیات حداقلش این است که کیفیت را می‌توانیم به نام مدل و نظام ذکر کنیم.

داریم که این الگوها ساختار معین می‌کنند و قید موضوع در جامعه به خودشان می‌گیرند و در جامعه ساختار اجتماعی را شکل می‌دهند و بعد هم ساختار اجتماعی پذیرش‌های خاصی را درست می‌کنند.

(ج): و بعد هم یک وزنی برای موضوعات درست می‌شود که در اینجا کاملاً عین موضوع ما می‌شود و می‌توانیم بگوییم: چه نوع و چه مقدار قدرتهای مدیریتی فرهنگی و مدیریت سیاسی یا مدیریت اقتصادی لازم است. در اینجا هم ابزار، هم امکان و هم انسان را در وزن اجتماعی می‌توانیم شاخصه‌بندی کنیم.

(س): به این ترتیب فرهنگی صرف نشده است؟ یعنی تأثیر سیاست و اقتصاد به این وسیله در فرهنگ ملاحظه می‌شود.

(ج): اینگونه به ذهن می‌آید.

(س): اگر ما فقط الگوها را بینیم آنوقت تأثیر در ... (ج): الگوها در نظام و نظام در موضوعات آمده و موضوعات را دیگر در آخر کار که می‌خواهیم شاخصه بدهیم به شکل شاخصه نمی‌بینیم و می‌گوییم وزن مخصوص آن در جامعه و اختیاراتی که به این منصب می‌دهند و قیمتی که این ابزار پیدا می‌کند چیست؟

(س): پس این روالی است که ما باید طی کنیم.

۹ - عدم لزوم تقييد سایر اوصاف (صیانت، عدالت، اعتقاد؛ مقدورات شکل پذیر، شکل گرفته، اولیه) به وصف بیرونی (کیفیت)

(ج): این روال را باید فقط مقنن کنیم و باید بینیم کجاها باید لقب الگو و کجا لقب نظام و کجا لقب موضوع (به معنای شیء منطقی و انتزاعی) باشد. انتزاعی به این

است، یعنی موضوعی ندارد و فقط نظام نسبتها را ذکر می‌کند ولی کلمه نظام که بکار می‌برید (وصف اجتماعی شده) موضوع هم به خودش گرفته است

(س): یعنی فرهنگ جامعه را به نوعی شکل داده است.

۸/۲ - پذیرش موضوع و خصوصیت خاص، محصول نظمات

(ج): بله، از نظام پایین‌تر هم می‌توانیم بگوییم.

(س): مثلاً بگوییم محصول نظام چیست؟

(ج): یعنی محصول این نظام، تکیّف موضوعات و شاخصه‌های عینی نظام است.

(س): یا شاخصه‌های عینی را به پذیرشهای خاص معنا کنیم زیرا حاصل فرهنگ، پذیرش است.

(ج): پذیرش یک خصوصیت است و دیگر کلمه نظام روی آن نیاورید و بگوئید: موضوع و خصوصیت، پذیرش پیدا می‌کند. مثلاً می‌گوییم که در توزیع قدرت، ثروت و اطلاع وزن اجتماعی پذیرفته شده‌های موضوعات چنین است. البته وزن اجتماعی محال است که بدون نظام و بدون مدل پیدا شود..

۸/۳ - تعیین وزن مخصوص هر شاخصه در جامعه، محصول مدل فرهنگی

(س): اگر ما خواسته باشیم سیکل کاملی بیان کرده باشیم الان مدل به این انجامیده که روند پیدایش فرهنگ را به این ترتیب توانسته تحلیل کند، یعنی هم موجودیت و صیانت فرهنگی را و هم مبادی پیدایش آن را تحلیل می‌کند. اگر چنین تلقی درست باشد که مدیریت فرهنگی چنین توانی از آن متوجه است آن وقت اگر این سه مرحله را ذکر کنیم بحث کامل می‌شود به اینکه بگوییم الگوهایی

عینی است.

۱۰ - طرح اجمالی احتمالات مختلف پیرامون نحوه تطبیق «الگوها، نظامات و پذیرش خاص» به اصطلاحات

معنا است که کجا باید موضوع را مستقل ملاحظه کرد و وزن داد، مثلاً مدیریت نفت یا مدیریت وزارت علوم؛ و بالاخره بافتی که پیدا می‌کند.

مدل فرهنگی (س): در روند بحث همفکری، همدلی و همکاری را مقید به کیفیت کردیم حالا آیا این تقید باید در مورد قید دیگر (صیانت، عدالت، اعتماد، مقدورات اولیه، شکل پذیر، شکل گرفته) هم صورت بگیرد؟

(ج): قید اول که کیفیت می‌شود ناظر به اینها هم هست پس آیا این سه سطح از کیفت (مدل، نظام، موضوع) را می‌توانید در سه سطح از قیود بیاورید؟

(س): در سه سطح از قیود هم لازم نیست که بیاوریم.
(ج): در سه سطح از قیود که بیاورید معناش این است که سطر پائینی که موصوفتان است همیشه موضوع

«وَآخِرُ دَعْوَيْنَا أَنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۳/۲۰

جلسه ۲۹

تنظیم: گروه تحقیقات مبنائي

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

بررسی احتمالات مختلف پیرامون تطبیق الگو، نظام و محصول به اصطلاحات مدل فرهنگی

فهرست

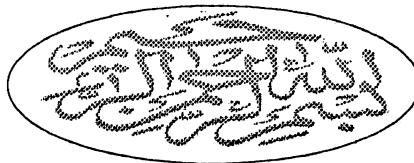
۱	.....	* مقدمه - طرح سئوال
۱	- طرح احتمالات مختلف پیرامون تعریف اصطلاحات فرهنگی به گونه‌ای که مجموع مدل بیانگر الگوها، نظامات و محصول باشد.....	
۲	.....	۱/۱ - تطبیق الگو به قید اول، نظامها، به قید دوم و محصول قید سوم هر اصطلاح در احتمال اول
۲	.....	۱/۱/۱ - ناظر بودن اصطلاحات ۲۷ گانه به ۲۷ موضوع عینی فرهنگی در احتمال فوق
۲	.....	۱/۲ - تطبیق الگو به اصطلاحات ستون اول، نظامها به اصطلاحات ستون دوم و محصول به اصطلاحات ستون سوم در احتمال دوم
۲	.....	۱/۲/۱ - اختصاص هر سه سطر از جدول تعریف به یکی از الگوها، نظامها و محصول بنا بر احتمال دوم
۳	.....	۱/۳ - تطبیق هر یک از الگو، نظام و محصول به هر بلوک یا هر سطر جدول اصطلاحات بنا بر احتمال سوم و چهارم
۳	.....	۲- بررسی احتمالات
۳	.....	۲/۱ - تقویت احتمال چهارم (سطری معنا شدن الگو، نظام، محصول)
۳	.....	۲/۱/۱ - تضعیف احتمال اول به علت منحصر شدن مدل به مصادیق و محصولات و عدم ذکر علتها
۳	.....	۲/۱/۲ - قید سوم تعیین کننده معنون عینی و موضوع مورد بحث
۵	.....	۲/۱/۳ - ضرورت تعیین شاخصه برای سه بخش الگوها، نظامها و محصولات
۶	.....	۲/۱/۴ - انعطاف پذیری مفاهیم زمینه‌ساز تغییر ما به ازاء عینی مفاهیم در جداول مختلف
۶	.....	۲/۱/۴/۱ - ضرورت قاعده‌مند بودن انعطاف پذیری مفاهیم
۶	.....	۲/۱/۴/۲ - امکان معنا شدن عدالت در جدول اصطلاحات فرهنگی به الگوی عدالت بر اساس انعطاف پذیری مفاهیم
۶	.....	۲/۱/۵ - روش تعیین کننده ما به ازاء عینی است نه اصطلاح
۷	.....	۲/۱/۵/۱ - تفاوت ادبیات اصطلاحی و ادبیات عمومی
۷	.....	۲/۱/۵/۲ - بررسی درون، بیرون، ارتباط، روش حاکم بر تعیین معانی اصطلاحات و ما به ازاء عینی آن
۷	.....	۲/۱/۵/۳ - قابلیت دسته بندی قواعد در سه دسته‌ای که نسبی شدن، منسوب شدن و متقوقم شدن اوصاف را نتیجه

۸	۲/۱/۵/۴ - ارائه تخمینی منسجم در تعیین ما به ازاء عینی به منزله برهان است.....		
۸	۲/۱/۵/۵ - روش تعیین کننده کیفیت مواد، منزلت مواد، و معنای مواد.....		
۹	۲/۱/۵/۶ - امکان معرفی معانی خاص متعدد برای قیود تکراری به وسیله روش.....		
۱۰	۲/۱/۵/۷ - تضعیف احتمال سوم (الگویی معنا شدن) به علت انتزاعی شدن سه بخش الگو، نظام، محصول.....		
۱۱	۲/۱/۵/۸ - ترجیح احتمال دوم (ستونی معنا شدن الگو، نظام، محصول).....		
۱۲	۲/۱/۵/۹ - متناسب بودن الگو با ستون اول به علت تکاملی بودن قید سوم سه اصطلاح ستون دارد.....		
۱۳	۲/۱/۵/۱۰ - تغییر الگو، مبدأ تغییر نظام و تغییر نظام مبدأ تغییر محصول.....		
۱۴	۲/۱/۵/۱۱ - متناسب بودن نظام با مجموعه‌ای بودن و محصول با انتزاعی بودن.....		
۱۵	۲/۱/۵/۱۲ - تعیین کننده بودن منزلت قید سوم (نه ماهیت قید سوم) در احتمال دوم.....		
۱۶	۲/۱/۵/۱۳ - تعمیم و تخصیص مواد تعیین کننده ما به ازاء عینی آن.....		
۱۷	۲/۱/۵/۱۴ - تضعیف احتمال سوم (بلوکی معنا شدن) به دلیل ملاحظه شدن تسبت بین درون و بیرون.....		
۱۸	۲/۱/۵/۱۵ - اصل قرار گرفتن ابعاد در احتمال سیوم و اصل قرار گرفتن اجزاء در احتمال دوم.....		
۱۹	۲/۱/۵/۱۶ - قرار داشتن سه سطح کیفیت (الگو، نظام و محصول) در سه بخش همفرکری، همکاری و همدلی وجه امتیاز احتمال دوم.....		
۲۰	۲/۱/۵/۱۷ - مربوط شدن هر یک از «عدالت، صیانت، اعتماد» به «الگو، نظام، محصول» وجه امتیاز دیگر احتمال دوم.....		
۲۱	۲/۱/۵/۱۸ - حضور نیافتن سه سطح کیفیت (الگو، نظام، محصول) در سه سطح آثار (عدالت، صیانت، اعتماد) در احتمال		
۲۲	چهارم (سطری معنا شدن).....		
۲۳	۲/۱/۶/۱ - جریان یافتن قید کیفیت در سه قید هر اصطلاح پس از مقید ساختن قید اول (همفرکری، همکاری، همدلی) به کیفیت.....		
۲۴	پاورقی - خلاصه بحث اخیر پیرامون مقید شدن اصطلاحات فرهنگی به کیفیت.....		
۲۵	۲/۱/۶/۲ - دلیل تناسب انتزاعی بودن با محصول.....		
۲۶	۲/۱/۶/۳ - وجود سه دسته محصول مربوط به همفرکری، همدلی و همکاری در مجموع جدول اصطلاحات.....		
۲۷	۲/۱/۶/۴ - حکومت مخصوصات ستون همفرکری بر ستون همدلی و ستون همکاری.....		
۲۸	۲/۱/۶/۵ - تأثیر انتخاب احتمال سوم در تنظیم جدول تعریف.....		
۲۹	۲/۱/۶/۶ - اختصاص یافتن هر سطر به جدول تعریف به یکی از الگو، نظام و محصول بنابر احتمال دوم.....		
۳۰	۲/۱/۶/۷ - قرار گرفتن ستون ۹ خانه‌ای به عنوان نسبت بین درون (ستون ۲۷ خانه‌ای) و بیرون (ستون ۳ خانه‌ای) در جدول تعریف بنابر احتمال دوم.....		
۳۱	۲/۱/۶/۸ - معیار اجمالی تکمیک انواع ۹ کانه الگو، نظام و محصول.....		
۳۲	۴/۱ - الگوی عدالت بیانگر توازن اجتماعی (توزیع)، الگوی اعتماد بیانگر بهره‌وری اجتماعی (مصالح) و الگوی صیانت بیانگر تکامل قدرت اجتماعی (تولید).....		
۳۳	۴/۲ - مقید شدن الگوی عدالت، اعتماد و صیانت، به همفرکری، همکاری، همدلی مبدل سه الگو به نه الگو.....		
۳۴	۴/۳ - لزوم دسته بندی قواعد «نسبی کردن، منسوب کردن و متقوم کردن» برای تشخیص تنوع «الگو، نظام و محصول» در جدول اصطلاحات.....		

۰۹۰۵۰۲۹
۷۷/۰۳/۲۰
۷۷/۰۶/۲۴
حروفچینی و تکثیر: انتشارات فجر ولایت

کد پایگانی کامپیوتری:
تاریخ جلسه:
تاریخ انتشار:
حجه الاسلام پیروزمند

نام جزو: حجه الاسلام حسینی الهاشمي
استاد: حجه الاسلام حسینی الهاشمي
عنوان گذار: حجه الاسلام جمالی
ویراستار:

جلسه ۲۹

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۳/۲۱

» ۹۶ دقیقه «

بررسی احتمالات مختلف پیرامون تطبیق الگو، نظام و محصول به اصطلاحات مدل فرهنگی

پذیرش خاص مشخص می‌شود. لذا این بحث مطرح شد که اصطلاحات فرهنگی خودمان را چگونه معناکنیم که در مجموع بیانگر این سه شده باشد. چند احتمال در این رابطه مطرح بود: یکی اینکه بیاییم آن را به صورت قیدی تقسیم کنیم، یعنی بگوییم قید اول، بیان الگو، قید دوم بیان نظام و قید سوم بیان تأثیر می‌کند. احتمال دوم اینکه به صورت سطرنی بگوییم یعنی در هر سطرنی اصطلاح اول را بیان الگو و اصطلاح دوم بیان ساختار و اصطلاح سوم بیان تأثیر می‌کند. احتمال سوم اینکه هر سطرا را نسبت به سطرنی دیگر یاهرستون را نسبت به ستون دیگر اینگونه معناکنیم. حال ما اگر ما بحث را دو مرتبه باز بینی کنیم و بخواهیم پایه‌های آن را محکم‌تر کنیم این سوال مطرح است که این مطلبی که در بحث قبل متولد شد به اینکه مدل فرهنگی باید الگو، ساختار و پذیرش خاص داشته باشد آیا حرف تمامی است؟

حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی: یعنی آخرین قسمت آن را تعین خاصی بگوییم. به عبارت دیگر اولی،

مقدمه: خلاصه بحث گذشته و طرح سوال
حجۃ الاسلام پیروزمند: بحث ما به اینجا رسید که مدل را یکبار دیگر از زاویه مقصود و مطلوبی که باید از نظر ما داشته باشد نظر کردیم و گفتیم که مدل فرهنگی در آخر کار باید چه چیزی را به دست ما بدهد؟ در پی مشخص کردن این مطلب بیان کردیم که برای ملاحظه ارتباط بیرونی جدول باید نسبت آن را با فرهنگ و با کل ملاحظه می‌کنیم. لذا فرهنگ را به کیفیت تعریف کردیم و نتیجه‌اش این شد که همفکری را به کیفیت تنسابات و همدلی را به کیفیت جهتگیری و همکاری را به کیفیت تأثیر تعریف کردیم و به این ترتیب ارتباط همفکری، همدلی، همکاری را با فرهنگ برقرار کردیم. همچنین بیان کردیم که عالی‌ترین سطح کیفیت الگو است لذا بحث به اینجا انجامید که بگوییم آیا کل مدل فرهنگی ما، بیان الگو می‌کند؟ و نتیجه‌این شد که ما از مدل فرهنگی، اینگونه تصوّر داشته باشیم که در مجموع از طریق الگوهای نظامها و ساختارها و از طریق ساختارها خصوصیت خاص و

محصول است.

۱/۱/۱ - ناظر بودن اصطلاحات ۲۷ گانه به ۲۷ موضوع عینی فرهنگی در احتمال فوق

بنابراین احتمال کل بیست و هفت عنوانی که داریم و در سمت راست جدول تعریف می‌نویسیم همه آنها ناظر به امور عینی فرهنگی می‌باشند؛ یعنی اگر ما این احتمال را رجحان بدھیم بیست و هفت موضوع عینی فرهنگی خواهیم داشت.

۱/۲ - تطبیق الگو به اصطلاحات ستون اول، نظامها به اصطلاحات ستون دوم و محصول به اصطلاحات ستون سوم در احتمال دوم

اگر این احتمال را رجحان ندهیم و بگوییم در بررسی فرهنگ، معونهایی داریم که معوننها باید خود الگوها و نظامات باشند. مثلاً بگوییم: مغفول عنه واقع شدن نظامها و الگوها و فقط پرداختن به محصولات فرهنگی خوب نیست و لذا بهتر این است که در این صورت کل جدول تعریف را سه بخش کنیم که در اینجا هم عملاً سه سطرو هر سطرو زا تا آخر برای یک قسمت قرار می‌دهیم یا اینکه سطرو ستون حساب می‌کنیم و بصورت مرتب یک نحوه تداخلی داشته باشند. یعنی در همه قسمتها هم مدلش و هم نظامش و هم محصولش ذکر شود.

۱/۲/۱ - اختصاص سه سطرو از جدول تعریف به یکی از الگوها، نظامها و محصول بنا بر احتمال دوم

اگر ستونی حساب کنیم در هر قسمت از فرهنگ در جدول تعریف، از آدرس ۱۱۱ و ۱۱۲ و ۱۱۳، صد و یازده ایش باید همیشه مدل و صد و دوازدها اش الگو و صد و سیزدها اش، محصول باشد، در این بخش هم همینطور است. البته طبیعتاً باید این را در نظر داشته باشیم که آنکه

الگو و دومی، نظام عینی است که بوسیله آن الگو تنظیم شده و سومی، محصول نظام است.

(س) : محصول نظام را بگوییم چون تا حال گفته ایم محصول فرهنگ، پذیرش است.

(ج) : آن دو تابی دیگر هم باید پذیرش داشته باشند در نهایت پذیرش آنها اصطلاحی است و نه عمومی، پذیرش اصطلاحی برای دسته خاصی می‌باشد.

(س) : این مطلب درست است که مدل فرهنگی جامع این سه است و لازم نیست چیز دیگری وراء این سه داشته باشد؟

۱ - طرح احتمالات مختلف پیرامون تعریف اصطلاحات فرهنگی به گونه‌ای که مجموع مدل بیانگر الگوها، نظامات و محصول باشد.

(ج) : آیا شما روی احتمالات خودتان تأمل کرده‌اید یا خیر؟

(س) : به نظر می‌رسد که اگر بخواهیم قیدی معنا کنیم از یک بابت درست در می‌آید مثلاً در اصطلاح، همفکری مقدورات شکل پذیر عدالت، همفکری را به کیفیت تنشابات معنا کردیم و گفتیم: لازم نیست مقدورات و عدالت را هم قید کیفیت بزنیم. حال با این وصف بنظر می‌آید خود همفکری که قید کیفیت خورده به مفهوم الگو نزدیک است.

۱/۱ - تطبیق الگو به قید اول، نظامها به قید دوم و محصول قید سوم هر اصطلاح در احتمال اول

(ج) : به عبارت دیگر بهتر است که بگوییم همیشه وصف اول ناظر به عمیق ترین مطلب است که خود مدل و الگو می‌شود. موصوف اول بازگشت به نظام می‌کند و موصوف دوم - که باید در پذیرش عمومی آن را بینیم -

۲/۱/۱ - تضییف احتمال اول به علت منحصر شدن مدل

به مصادیق و محصولات و عدم ذکر علتها

البته اگر بخواهیم در قیدها تصرف کنیم و فقط معنوها را بنویسیم باید دیگر بگوییم: مثلاً امور فرهنگی اصلاح شود، فرضًا این وضعیت خوب نیست و می‌خواهد اصلاح شود، در اینجا دیگر علتش ذکر نشده و تنها به مصادیق و محصولات پرداخته است. حال سوال این است که وقتی می‌خواهیم فرهنگ را بررسی و بهینه کنیم آیا شاخصه‌های ما نباید اصلاً به شراغ الگوها باید و فقط باید به شراغ صندلیهای سینما، پارکها و مساجد برود. یا اینکه باید نسبت به بالاتر ش هم کترل داشته باشد؟ یعنی اگر ما هستیم و برنامه ریزی و پیشنهاد برای اصلاحات، آیا ما فقط باید بیاییم و مصداقی نظر بدیم؟ در مصداقی حتماً نمی‌توانیم بعداً هماهنگ کنیم.

۲/۱/۲ - قید سوم تعیین کننده معنون عینی و موضوع مورد بحث

(س): زمانی که ما هر قیدی را به یک معنا می‌گیریم مثلاً می‌گوییم همفکری، بیان الگو و مقدورات، بیان ساختار و عدالت، بیان تأثیر یا محصول می‌کند چرا این نتیجه را از این کار می‌گیرید که محصول، بیست و هفت تا شود؟

(ج): وقتی معنون شما معین شد، قید آخر را ملاک می‌گیریم.

(س): معنون ما را که فقط قید سوم معین نمی‌کند.

(ج): اگر گفتید که پنکه رومیزی با این مارک؛ آن چیزی که برایش مهم می‌شود همان پنکه بودنش است و این خیلی فرق ندارد با اینکه شما بگویید جریان الکتریسیته، ایجاد حوزه مغناطیسی می‌کند و نوعش مغناطیسی در پنکه

مدل و نظام و محصولش در بالاترین سطح قرار می‌گیرد

مهمنترین مطلب فرهنگی می‌باشد.

(س): که اگر در اصطلاحات بخواهیم بیاییم ستونی می‌شود.

۱/۳ - تطبیق هر یک از الگو، نظام و محصول به هر بلوک

یا هر سطر جدول اصطلاحات بنا بر افعال سوم و چهارم (ج): بله، اگر بخواهیم سطري کنیم هر نه تای آن که ردیف هست یک فرض می‌باشد، اگر بخواهیم در نحوه معناکردن، قید آخر را اصل قرار دهیم سطري قرار می‌دهیم. اگر بلوکی هم قرار دهیم باز نه تای آن می‌شود بنابراین دو فرض می‌باشد یا بلوک اول و دوم و سوم را یا سطر اول و دوم و سوم را اصل قرار می‌دهیم که در این فرض نه تای از یکدیگر جدا می‌شوند که یک عیب دارد.

(س): یا اینکه بگوییم لازم نیست در یک بلوک همه یکی باشند و در داخل آن بیاییم و بگوییم در یک بلوک، ستون اول و ستون دوم نظام و ستون سوم محصول باشد

(ج): معنایش این است که این سه تای را الگو بگیریم.

۲- بررسی احتمالات

۲/۱ - تقویت احتمال چهارم (سطري معنا شدن الگو، نظام، محصول)

ولی به نظر نزدیکترین احتمال، این است که الگو و نظام و محصول با هم باشند، یعنی ستون اول اصطلاحات، خانه اولش برای الگوش و خانه دوم آن، برای نظامش و خانه سوم آن، برای محصولش باشد. این نزدیکترین احتمال بنظر می‌رسد که عملاً موضوعات را با منزلت دستگاهایش با هم آورده‌ایم تا اینکه بخواهیم در قیدها تصرف کنیم.

می‌توانید موصوفات را عوض کنید مثلاً الگو را موصوف دوّم قرار دهید در اینصورت الگو را مطالعه می‌کنید و موضوع مطالعه دیگر محصول نیست. اگر الگو، موضوع بحث قرار گرفت (چون بحث روشنی است و مهم بودنش هم به این است که روشنی است) باید قید سوم که موصوف دوّم است باشد که همیشه شیء عینی مورد بحث ما است.

(س): یعنی ما به ازای این را که می‌خواهیم پیدا کنیم

ابتدا باید ما به ازای آن را پیدا کنیم.

(ج): بلکه وصف اول و وصف دوّم می‌خواهد و موصوف دوّم ما اینجا است و محل بحث است. مثلاً اگر گفتیم سیاست سیاست فرهنگ می‌گوییم که در پایان چه چیزی مورد بحث شما بود؟ می‌گویید فرهنگ مورد بحث ما بود ولذا نام آن موضوع را موضوع فرهنگ می‌گذارید ... اگر اینگونه شد بیست و هفت خانه ما محصولات فرهنگی می‌شود و خیلی ملموس‌تر بنظر می‌آید ولیکن شامل همه خصوصیات لازم مورد بحث ما قرار نمی‌گیرد.

(س): یعنی دیگر مشخص نمی‌کند که این محصول مولود چه نظام و چه روشنی است؟

(ج): که اصولاً در این سطح رسانده و در شاخصه‌هایش هم نمی‌تواند بیاید.

(س): بعنوان وصف این آمده است.

(ج): بعنوان وصف آمده که یک نامی روی آن می‌خورد و آنها بصورت انتزاعی بر آن اطلاق می‌شود.

(س): الان برای خودمان روشن است که به کجا بند است؟

(ج): دومین شاخصه دادن، شاخصه برای محصول می‌دهید یا شاخصه برای الگو هم در جدول تعریف می‌دهید؟ اگر شاخصه برای محصولاتان می‌دهید معناش این است که آنها مغفول عنده واقع می‌شوند.

رومیزی است. مثلاً فرض کنید که پنکه داغ می‌کند و می‌خواهیم آن را بهینه کنیم لزوماً رومیزی بودنش، علت داغ شدنش نیست، بلکه باید سراغ این برویم که حرکت مکانیکی آن رابطه‌اش با حوزه مغناطیسی اش چگونه است.

(س): شما قید آخر را اصل می‌گیرید و با آن مثالی که زدید قید اول را اصل گرفتید.

(ج): سؤال همینجا است که زمانی که ما می‌خواهیم خصوصیات را بهینه کنیم آیا باید سطوح مختلف مطلب جلوی ما باشد یا نقص را از سطح آخر ببینیم؟ آیا نقص از پردازه پنکه است که داغ می‌کند یا از حوزه الکتریکی اش می‌باشد؟

(س): سؤال من این است که اگر ما برای این سه قید یک مایه ازایی گفتیم به اینکه ما به ازای یکی از آنها الگو و دیگری محصول باشد وقتی که می‌خواهد یک ما به ازایی برای کل این بیان شود آن ما به ازاء از سنخ هر سه آنها می‌باشد یا از سنخ یکی از آنها؟

(ج): اینها روی هم یک مطلب را نشان می‌دهند و باید عنوان یک چیز باشند؟ نامی را که برایش می‌آورید یک نام است و نه سه نام، مثلاً پنکه رومیزی است.

(س): این نامی که می‌گذاریم از سنخ قید سوم یا قید وسط یا قید اول یا ترکیبی از آنها است؟

(ج): باید از سنخ محصول باشد زیرا بنا شده است که این محصول، موصوف به یک چیزی شده باشد که آنهم یک وصفی داشته باشد. نام روی محصول شما می‌آید و این مسئله مهمی است و هیچوقت وصف را بعنوان نام روی وصف نمی‌آورید. اصلاً معنای اینکه می‌گویید این موصوف دوّم است یعنی این محل بحث ما است.

محصولات می شوند.

(ج): بله،

(س): که این با ترتیب اوصاف فلسفی ما هم می خواند یعنی عدالت، اعتماد، صیانت جای توسعه، ساختار، کارآیی نشسته است.

(ج): البته باید یک ترکیبی از آن را عرض کرد و متناسب کرد یعنی صیانت متناسب با الگو و اعتماد متناسب محصول و عدالت متناسب با نظام شود.

(س): روی چه حسابی این را می گویید؟

(ج): اگر طبق قاعده توسعه، ساختار، کارآیی حساب کنید.

(س): من روی این مبنای می گویم که فرض می کنیم که باید ستونی باشد. ستونی هم باید یکی الگو، یکی ساختار و یکی محصول باشد و فرض هم بر این باشد که اهمیت الگو از ساختار و اهمیت ساختار از محصول بیشتر است در اینصورت تیجه این می شود که خانه اول از ستون اول را الگو بگیریم.

(ج): درست است! که در فرهنگ باید اینگونه شود.

(س): البته در غیر فرهنگ هم قاعده از نظر اولویت بندی و ارزش همین است. در سیاست چون اصل چیز دیگری است ترتیب به صورت دیگری می شود مثلاً صیانت اصل و به ترتیب صیانت، اعتماد و عدالت می شود.

(ج): صیانت، عدالت، اعتماد می شود.

(س): خیر، صیانت، اعتماد، عدالت می شود زیرا قاعده این بود که وصف سوم و آن چیزی که جای کارآیی نشسته در جدول سیاسی و هم در جدول فرهنگی قید دارد. قرار می گیرد.

(ج): جدول اقتصادی چگونه می شود؟

۲/۱/۳ - ضرورت تعیین شاخصه برای سه بخش الگوها،

نظامها و محصولات

مگر اینکه بگوییم: ما یک جدول مادر در فرهنگ داریم که در آنجا هر قسمتی از آن مخصوص یک چیز است مثلاً بلوک اولش شامل الگوهاست و بلوک دومش شامل نظامها و بلوک سوم شامل محصولات است. اما وقتی که محصولات را درشت کنیم و از نه تا به بیست و هفت تا می رسانیم آن وقت جدولی می شود که کلیه بخشها زیربخش آن مثلاً محصول است که برابر بزرگ کردن بگوییم که در این طرف (بخش شاخصه ها) باید نسبت به این نه تا، بیست و هفت تا شاخصه باشد اما ما هم می توانیم بیست و هفت تا را اینجا بیاوریم.

(س): این مطلب چیزی را عرض نمی کند زیرا الگو و نظامش هم مثل اینجا بیست و هفت تا می شود.

(ج): به اندازه همان بزرگ می شود مهم این است که ما حتماً نیازمند به الگوها، نظامها و محصولات هستیم و باید هرسه را داشته باشیم و برای هرسه هم شاخصه ارائه دهیم. یعنی کنترل که می خواهیم بکنیم باید هرسه را کنترل کنیم.

(س): حالا باید بینیم اصطلاحات ما چقدر اجازه این مانور را می دهند و این انعطاف پذیری را دارد.

(ج): اولش باید روش ما معلوم شود که چگونه است. بهترین احتمال این شد که الگو نظام، محصول ستونی مربوط به هر خانه باشد.

(س): یعنی از هر ستون، هر خانه اش اینگونه باشد.

(ج): بله،

(س): اگر از زاویه دیگر نگاه کنیم معناش این می شود که سطر اول، الگوها و سطر دوم نظمات و سطر سوم

۲/۱/۴/۲ - امکان معنا شدن عدالت در جدول اصطلاحات فرهنگی به الگوی عدالت بر اساس انعطاف پذیری مفاهیم

اگر اینگونه شد معنایش این می‌شود که معنائی را که عدالت در یک جدول دارد در جدول دیگر همان معنا را ندارد و در اینجا می‌تواند مفهوم الگوی عدالت را بر حسب منزلتی که دارد، داشته باشد، یعنی به معنای الگوی توازن و الگوی موازنه باشد.

(س): این دو فرق می‌کند یعنی خود عدالت متناظر با الگو گرفتن، یک حرف است و اینکه بگوییم عدالت دارای الگو می‌تواند باشد حرفی دیگر است.

(ج): خودش مترادف با همان است. در اینجا مهم منزلت است که بر اساس روش ما شکل می‌گیرد با هر معنایی که می‌خواهد داشته باشد، مثلاً: اگر اینجا نوشته باشد زردآلور، گفته می‌شود زردآلور، محصولی قابل مصرف است و یک قواعدی هم دارد که ماهیت آن اینگونه نیست و یک ترکیباتی دارد. ما در اینجا زردآلور را به این می‌بینیم و هویّت عدالت به الگویش است. به عبارت دیگر عدالت گاهی به محصول خاصی و گاهی به ریاضیات خاصی گفته می‌شود که حکومت بر پیدایش محصول دارد.

۲/۱/۵ - روش، تعیین کننده ما به ازاء عینی است نه اصطلاح

یعنی ما از اصطلاحی که درست می‌کنیم متوجه شویم که چه متناظری می‌خواهیم.

(ج): روش تمام می‌کند که آینجا چیست؟ عدالت صحیح است که در سطوحی بکار رود و التبه ما معنا را تعمیم می‌دهیم و هرگز معنا را بصورت نام بکار نمی‌بریم، مگر در جایی که حاکی و محکی ما انتزاعی صرف باشد

(س): در اقتصادی اعتماد قید اول و قید فرهنگ دوّم و قید سیاست در آخر واقع می‌شود، یعنی اعتماد، عدالت، و صیانت می‌شود زیرا قاعدهٔ ما این بود آنچه که وصف خودش است در اول قرار می‌گیرد و دوّمین وصف، وصفی می‌شود که عینی ترین است که در مدل سیاسی و فرهنگی قید اعتماد وصف عینی یا کارآیی محسوب می‌شود و قید دوّم واقع می‌شود منتهی در اقتصاد چون خودش وصف کارآیی بوده اعتماد قید اول و طبیعتاً وصف فرهنگی دوّم است.

(ج): وصف فرهنگی آن این است که عدالت الگو باشد.

۲/۱/۴ - انعطاف پذیری مفاهیم زمینه‌ساز تغییر ما به ازاء عینی مفاهیم در جداول مختلف بله، عدالت، الگو و اعتماد، نظام و صیانت، محصول باشد.

(ج): بله درست است.

(س): حال با توجه به قاعده‌ای که امروز گفتید که قید سوم، موضوع ما است باید عدالت، ارتباطی با الگو و اعتماد ارتباطی با نظام داشته باشد.

(ج): یعنی عدالت را در سه سطر (تکاملی، مجموعه‌ای، انتزاعی) می‌توانیم معنا کنیم. به عبارت دیگر مهمترین مطلب انعطاف پذیری مفاهیم است.

۲/۱/۴/۱ - ضرورت قاعده‌مند بودن انعطاف پذیری مفاهیم

البته این انعطاف پذیری باید قاعده‌مند انجام بگیرد و اینگونه نیست که هیچ مفهومی منزلهٔ کاربردی نداشته باشد. بلکه با حفظ قاعده، مفهوم، توسعه و تضییق پیدا می‌کند.

۲/۱/۵/۲ - بررسی درون، بیرون، ارتباط، روش حاکم بر تعیین معانی اصطلاحات مَا به ازاء عینی آن. (س): تا اینجا بحثی نیست. سؤال من این بود که از نظر روشی آیا ما اصطلاحات درست می‌کنیم تا از طریق آن بتوانیم ما به ازاء عینی کنیم یا اینکه ما به ازایش را داریم و می‌گوییم اصطلاح باید این معنا را بدهد؟ الان درست است که از یک نگاه بیرونی و فارغ از اینکه مدل فرهنگی و اصطلاحاتش چیست، می‌توانیم بگوئیم: در مدل فرهنگی باید الگو، نظام و محصول وجود داشته باشد ولی بعد که می‌خواهیم این را در قالب اصطلاحات ببریم باید اصطلاحات ما انتعاف داشته باشند تا تناسب با این مفاهیم برقرار کنند. یعنی باید بتوانیم بگوییم که عدالت یک ارتباطی با مفهوم الگو دارد و نه اینکه بگوییم اگر زردآللو هم بود معنایش همین است؛ یعنی بین عدالت و غیر عدالت باید فرقی وجود داشته باشد.

(ج): ما همیشه یک مواد و یک روش داریم. اینکه می‌گوییم اگر زردآللو هم بود باید الگوی زردآللو بشود یعنی ماده شما اگر هر چیزی بود باید تصمیم پذیر باشد. حالا چرا عدالت را برداشتید و زردآللو را بر نداشتید حرف دیگری است. اگر روش این خانه، گفت این خانه الگو است باید اگر زردآللو هم در آن آمد تعمیم پیدا کند و الگوی زردآللو بشود.

(س): اینکه باید این خانه به منزلت الگو داشته باشد را از کجا بدست آورده‌اید؟

(ج): بحث روشی کردیم و گفتیم: قاعده معین می‌کند که در هر خانه چه چیزی بگذاریم.

(س): خود اینکه مدل فرهنگی باید روش، نظام و محصول باشد را از اصطلاحاتمان در نیاوردیم.

مثالاً: مرحله اسم‌گذاری باشد. در این صورت کاری به این ندارد که ماهیت آن چیست؟ از این سطح عمیق‌تر این است که بگوییم نام و مجموعه؛ و از این سطح عمیق‌تر هم این است که بگوییم نام و مجموعه و جهت تکامل.

۲/۱/۵/۱ - تفاوت ادبیات اصطلاحی و ادبیات عمومی مهمترین مطلci که باید در ذهن ما جا باز کند این است که فرق بین ادبیات اصطلاحی و ادبیات عمومی این است که در ادبیات عمومی، اصلاً لازم نیست که کاری را که اهل اصطلاح می‌کنند انجام دهند و لذا نام، نام انتزاعی است، یعنی اهل تصرف در آن و اهل تکامل آن نیستند ولی هر صنفی نسبت به کار خودش، مسؤول بهینه سازی آن می‌باشد و او در نظرش دیگر نام، نام اصطلاحی و عمومی و انتزاعی نیست، بلکه نام، نام خصوصیاتی است که خوبی و بدی را می‌توان آن شاخصه نشان داد. مردم می‌گویند سوهان قم و دیگر از مواد و عیار آن اطلاعی ندارند و فوقش می‌گویند سوهان خودکار یا سوهان حاج صفائی بهتر است ولی سوهان پز می‌داند که عیار سوهان خوب با بد روغن آن این مقدار و جوانه و آرد آن این مقدار و پخت آن به اینصورت و شکر آن این وزن را داشته باشد. کار ما کار اصطلاحی است ولذا اگر به ادبیات ارتکازی اکتفا کنیم اصلاً بیسادیم و در این صورت مجبوریم کار دیگری انجام دهیم. لذا باید به این نکته توجه داشته باشیم که معنوں را به سطوح تخصصی و عمومی و یک سطح میانه‌ای بین تخصصی و عمومی تعمیم دهیم. پس مهمترین مطلب اولاً تعمیم مفهوم و ثانیاً: بکارگیری خاص هر مفهوم (چه مفهوم عمومی و چه اصطلاحی و چه تخصصی باشد) می‌باشد، یعنی باید تغییرات اصطلاح را هم بتوانید معین کنید.

(ج): بله، کیفیت دارای سه سطح است اما در خود سیاست و فرهنگ هم همینگونه است. مثلاً سیاست ظرفیت برای فرهنگ و برای اقتصاد است. حال این ظرفیت هم باید داری سه سطح باشد، یعنی ظرفیت، و نسبت به الگو باید یک ظرفیت و توانمندی و ظرفیت، نسبت به ساختار هم باید یک توانمندی و ظرفیت، نسبت به محصول هم باید یک توانمندی خاصی داشته باشد. بنابراین درست است که قید کیفیت مربوط به فرهنگ است اما لزوم سه سطح داشتن آن، نسبت به سیاست و اقتصاد هم لازم الجریان است.

(س): یعنی ما در جدول سیاسی هم می‌گوییم: سطر اولش الگو، سطر دومش...

(ج): خیر، موضوع بحث ما در آنجا الگو نیست ولی چیزی دیگر می‌تواند باشد مثلاً ظرفیت و توان باید باشد. اگر ظرفیت و توان باشد می‌گوییم توان مانند کیفیت باید در سه سطح معناگردد.

(س): یعنی سه چیز دیگر غیر از این می‌تواند باشد.

(ج): مسلم است که سه چیز دیگر غیر از این می‌شود ولی متناظر با این می‌شود. یعنی سه سطح داشتن یک قاعده روشی است.

۲/۱/۵/۴ - ارائه تخمینی منسجم در تعیین ما به ازاء عینی به منزله برهان است

(س): همین را می‌خواهم بگوییم که همین الگو، نظام، محصول را که در اینجا آوردیم ...

(ج): به دلیل سه سطر بودن و نه به دلیل اینکه به نفس الگو خصوصیت داشته باشد.

(س): یعنی تخمینی گفته‌ایم؟

(ج): تخمینی نیست بلکه ما مجموعه منسجمی را

(ج): این روش، روش حاکم بر اصطلاحات است، از ابتدا بر اساس پیش فرضهایی بیان کردیم که یک عوامل درونی و یک عوامل بیرونی داریم که از نسبت بین درون و بیرون نتیجه بدست می‌آید. حال نه تنها فرهنگ؛ بلکه فرهنگ، سیاست، اقتصاد و اگر به استکان هم برخورد کردیم استکان و هر چیز دیگر می‌تواند مشمول این روش شود. سپس اوصاف درونی فرهنگ و اوصاف بیرونی را بدست آوردهیم و نسبت بین آنها را هم گفتیم و به این نتیجه رسیدیم که به این خانه که می‌رسیم باید چه چیزی باشد.

۲/۱/۵/۳ - قابلیت دسته بندی قواعد در سه دسته‌ای که نسبی شدن، منسوب شدن و منقوم شدن اوصاف را نتیجه می‌دهد

(س): آن چیزی که ما از طریق روش به آن رسیدیم همین جدول و اصطلاحات بود.

(ج): بهتر است شما کار دیگری هم بکنید به این که قواعد روشی را از خلاصه‌ها جدا کنید اصلاً در قواعد روشی اگر گفتیم که هر موضوع نسبی شود. این ربطی به عدالت، اعتماد، صیانت ندارد و بلکه نسبت به هر موضوعی قابل جریان است. باید موضوع نسبی شود انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی این قاعده، یک قاعده روشی است و ربطی به عدالت ندارد و اگر گفتیم نسبت به بیرون هم باید وحدت ملاحظه شود و بعد گفتیم و نسبت بین درون و بیرون ملاحظه گردد، همه اینها قواعد روشی هستند. یا امروز بحث دیگری شد و قواعد دیگری گفتیم و آن این بود که هر محصولی سه سطح دارد و یک سطح الگو و یک سطح نظام و یک سطح محصول می‌باشد.

(س): این قاعده فقط برای فرهنگ می‌باشد زیرا بحث، بحث کیفیت است و اینها سه سطح از کیفیت می‌باشند.

۲/۱۵/۵ - روش تعیین کننده کیفیت مواد، منزلت مواد، و

معنای مواد

(س): با لحاظ این خصوصیات عدالت در اینجا یعنی چه؟ من از خارج یک معنای را می‌کنم و می‌گویم: این باید این معنا را بدهد. اینکه این باید این معنا را بدهد را از اول هم فهمیدید، پس این ضابطه‌ها را برای چه گذاشتید؟!

(ج): روش گاهی «کیفیت» و گاهی «منزلت» و گاهی «معنایش» را عوض می‌کند. مثلاً سیاق عبارت، در مقاله مفهوم کلمه را تغییر می‌دهد و لو اینکه شما بگویید کلمه را مجازاً بکاربرده‌اید.

(س): یعنی در واقع تلقی من قبل این بود که از طریق تعیین کیفیت و منزلت معنا را معلوم می‌کنیم.

(ج): ما از طریق روش خصوصیات هر خانه را قاعده‌مند می‌کنیم، زیرا قاعده‌های ما در فرم پذیری اوصاف اصل است. البته متوجه این نیست که معنای چیزی از اینها باقی نمی‌ماند و عدالت، ظلم و یا یکمرتبه مقدورات می‌شود، بلکه متوجه این است که در اینجا خصوصیتی از عدالت مورد بحث است. بنابر این باید قواعد را بیشتر کنیم تا بعد از تعمیم، تعیین، مفهوم بیشتر شود، شما ابتدا تعمیم می‌دهید و اصلاً تمام تعیین را از بین می‌برید، و فقط خصوصیت اصلی آنرا حفظ می‌کنید و بعد در شروع به قاعده دادن می‌کنید و نحوه بکارگیرش را در هر جای جدول مشخص می‌کنید. لذا باید جدول شما به گونه‌ای باشد که اگر بنا باشد هشتاد و یکبار عدالت را در آن بکار ببرید هشتاد و یک نوع معنا برایش ذکر و تعیین خاص هر خانه را بتوانید پیدا کنید و روش می‌تواند این کار را انجام دهد و نه ماده.

تحویل می‌دهیم که برای عالم بیرون است و برای یقینهای ذهنی نیست. اگر شما تخمین منسجمی تحویل دهید به آن برهان می‌گوییم.

(س): یعنی ما گفتیم که سه سطح کیفیت در جدول فرهنگ باید وجود داشته باشد، بعد تخمین زدیم که این سه سطح، الگو، نظام و محصول است و بعد در جدول سیاسی ممکن است بگوییم ...

(ج): سه سطح از قدرت است، مثلاً قدرت محوری، قدرت فرعی و قدرت تبعی.

(س): در اقتصاد هم

(ج): بله.

(پن): اینکه متناسب با موضوع سیاست و فرهنگ و اقتصاد سه سطح باید پیدا شود، و این سه سطح باید حاکم بر کل جدول شود تا اینجا قاعده روشن است ولی اینکه ما بعد در جدول فرهنگ می‌خواهیم معلوم کنیم سه سطح کیفیت ما چه باشد این را باید از طریق اصطلاحاتی که هست باید بفهمیم.

(ج): خیر روش باید حکم کند که اصطلاح چه معنا دارد؛ یعنی روش باید قدرت تعمیم و تضییق اصطلاح را داشته باشد.

(س): تعمیم و تضییق درست است ولی ما بر اساس همان تعمیم و تضییق که قائل بودیم گفتیم: وقتی عدالت در چنین منزلتی و در کنار چنین قیدی آمد یک معنای خاصی پیدا می‌کند.

(ج): خیر، همه خصوصیات آن را بگویید. یعنی از نظر روش بگویید: هم تأثیرش از فکر و مقدورات شکل پذیر و هم در خانه شصت و چهار واقع شدن آن بر اساس روش است.

کنید باید بگویید چند تا قاعده می خواهند که ضرب آنها در هم و معنای آنها را بیان کنیم. یعنی باید بگویید حداقل نه قاعده لازم است روی این مطلب تأثیر کنید که وقتی قواعد در هم ضرب می شوند تعیین هر خانه و هر قید ذر جای خودش نتیجه بدهد و این بحث بحث شاخصه ها می باشد.

(س): بحث خوبی است که بگوییم نه قاعده از چه سنخی و هر کدامشان چه خاصیتی و چه کارآیی باید داشته باشد.

(ج): چه قدرتی داشته باشند تا قواعد که در هم ضرب می شوند این طرف جدول ما قاعده مند معنا شود و روی موضوع نیاییم. مثلاً هشتاد و یکبار گفتن مثل ظرفیت ظرفیت ظرفیت، در آنجا می شود و آنجا یک عنوان که داشته باشید باید به هشتاد و یک معنای خاص معنایش کنید که غیر از معنای آخر باشد. در آنصورت کارخانه اصطلاح سازی شما مثل ساعت خوب کار می کند.

(س): قبلًا بحث بود که ما یک جدول اصطلاحات مادر داریم که همان چیزی است که در جدول تعریف می آید و بعد این جدول اصطلاحات وسیله تخمین نظام اصطلاحات است. ولذا آنجا که می گوییم هشتاد و یک قید داریم این را وصل به آن جدول تعریف مان می کنیم. و می گوییم آن عدالت عدالت عدالتی که در خانه شخص و چهار می نشیند مثلاً جای هماهنگی محوری ظرفیت نشسته است و بعد می گوییم این عدالت اولیش باید به معنای هماهنگی در عدالت و دومی ظرفیت در عدالت باشد. یعنی باز از طریق خود اصطلاحات داریم مشخص می کنیم که این عدالت عدالت عدالت، اولی چه فرقی با عدالت عدالت عدالت دومی دارد.

(ج): خوب است از طریق اصطلاح بیاییم زیرا از طریق

۲/۱/۵/۶ - امکان معرفی معانی خاص متعدد برای قیود تکراری به وسیله روش.

(س): روش، از طریق اینکه چه منزلتی دارد.

(ج): خیر، باید بتواند برای هر منزلتی شارح شود. مثلاً بگویید اگر قید سوم باشد چگونه است و اگر قید دوم یا اول باشد چگونه است؟

(س): همین را باید معلوم کند؟

(ج): مثلاً می گویید این منزلت و این منزلت باید یک معنا باید داشته باشد، یا می گویید این سه تا قید به معنای عدالت عدالت عدالت بگیرید و این هم عدالت عدالت عدالت و این یکی هم عدالت عدالت عدالت می باشد حال چگونه اینها را از هم تفکیک می کنید؟

(س): نه تا اصطلاح در سه منزلت می آید.

(ج): معنای سه اصطلاح در سه منزلت با هم متفاوت می شود؟

(س): بله، یعنی ما باید برای منزلت شخص و چهار، یک ویژگی، برای منزلت، سه و دو، یک ویژگی و برای منزلت شانزده هم یک ویژگی بیان کنیم.

(ج): آیا قیدهایش هم می تواند همان خصوصیت را نشان بدهند یا نه؟

(س): بله.

(ج): اگر بنا شد قیدهایشان همان خصوصیت را نشان بدهند باید اینها را تفکیک کنیم.

(س): تفاوت در همین است که بگوییم منزلت اول، بیانگر توسعه و دومی، ساختار و سومی کارآیی باشد یا اولی ظرفیت، دومی جهت، سومی عاملیت باشد. اینها یک اوصاف جزئی تر و مشخص تر است.

(ج): اگر عدالت عدالت عدالت را هشتاد و یکبار ذکر

(س): ما یک قاعده عمومی در کارمان هست که این تعریفها ناشی از آن است. به اینکه ما انعکاس اوصاف را در همه جا و در همه سطوح می خواهیم بینیم، یعنی اجازه نمی دهیم که هیچ کجا، یک چیزی خالص در یک جهت خاص و مفهوم خاصی بکار برد شود.

(ج): یعنی انتزاع نمی کنیم.

(س): بله، و این تقوّم را در همه مراتب جاری می کنیم و این روح کلی کار ما است لذا تعریف هم که می خواهیم بکنیم می گوییم: تعریف فرهنگ باید به گونه ای باشد که تأثیر سیاست و اقتصاد هم در آن ملاحظه گردد و بعد در داخل آن که می آییم می گوییم هر وصفی را که می خواهی تعریف کنی باید ارتباط درون و بیرون آن را ملاحظه کنی و همینطور انعکاس اینها را در همدیگر بینی. انعکاس این مطلب در بحث ما معنایش این است که یک سطح ساختار و یک سطح محصول باشد ولی این مطلب منافاتی با این ندارد که از زوایای دیگر هم که می بینیم این تعدد باشد، یعنی قیدی هم که در اصطلاح می آییم ولی اینکه آن اصطلاح اول بنا شد معنای الگو بدهد ولیکن در داخلش که می آییم مثلاً بگوییم که قید اول از آن به معنای محصول، قید دومش به معنای ساختار، و قید سومش معنای الگو می دهد و بعد در سه تای ستونی هم که می آییم همین را می گوییم.

۲/۳ - ترجیح احتمال دوم (ستونی معنایش شدن الگو، نظام، محصول)

(ج): یعنی بنا شد به همفرکری که می رسیم در کنارش جهت تکامل باشد یا انتزاعی؟

(س): کیفیت تناسبات یا کیفیت نظام.

قاعده زود منتقل نمی کند مگر اینکه قاعده و موضوعش یک تغییری پیدا کند آنوقت تازه باید بتوانید در تکخانه خوب معنا کنید، یعنی اگر این خانه را بگیرید هماهنگی محوری ظرفیت، هماهنگی آن جای تفاهم و محوری آن جای مقدورات شکل پذیر و ظرفیت آن جای عدالت می باشد، البته اگر بخراهید همه خانه ها را کاملاً معنا کنید به مشکل برخورد می کنید مگر اینکه قاعده مند توانسته باشید اینها را تعمیم و تخصیص بدھید. از اینکه ما هم تخصیص می دهیم شکنی نداریم ولی نوع تخصیص دادن ما از قبیل تخصیص عام و خاص مفهومی نیست بلکه از قبیل عوامل متعین کننده شیء خارجی است.

(س): پس بر همین اساس جلو می رویم. ما فرض را بر این گرفتیم که سطر اول، الگو و سطر دوم، ساختار و سطر سوم، محصول است و این را با اصطلاحاتمان تطبیق دادیم.

۲/۲ - تضییف احتمال سوم (الگویی معنایش شدن) به علت انتزاعی شدن سه بخش الگو، نظامات و محصول

(ج): اگر چنین چیزی شد آنوقت بنابراین اصل، مدل برابر کلمه عدالت می شود، یک صحبت دیگر است که آیا الگو اولی است یا اینکه الگو را کنار همفرکری بیاوریم. به تعبیر دیگر نه ترا دو شکل سطري و بلوکی می توان معنا کرد، احتمال اول (یعنی سطري) را پیش می بریم تا بینیم چگونه می شود.

(س): اگر بلوکی اش بکنیم معنایش این می شود که در جدول هم نه تای اول بلوکی می شود.

(ج): بله، ولی اگر ترکیب باشد ...

(س): هر سطري از آن معنایی از هر کدام آن می باشد.

(ج): اگر سطري باشد معنای آن این است که در همه جا بحث عدالت، بحث الگو است.

۲/۳/۱ - تکاملی سایه بیند. از زمانی که الگو عوض می‌شود حتماً نظام عوض می‌شود و وقتی که نظام عوض می‌شود محصول حتماً عوض می‌شود و نمی‌تواند اصلاً عوض نشود.

۲/۳/۲ - متناسب بودن نظام با مجموعه‌ای بودن و

محصول با انتزاعی بودن

(س): ما با توجه به اینکه سه سطر اول تعریفمان را از یک بعد و از یک بخش انتخاب نمی‌کنیم لذا متناسب تر همان احتمال قبلی است، یعنی اگر ما گفتیم که در کل یک الگو و یک نظام و یک محصول داریم باید مهمترین الگو و مهمترین نظام و مهمترین محصول در سه سطر اول بیایند یعنی در ستون اول بیایند. البته باید ببینیم این مطلب چگونه قابل جمع با مفهوم انعکاس است.

(ج): اگر اینجا نظام و اینجا (در ستون سوم) هم محصول شد چه حکمی پیدا می‌کند.

(س): قواعد را نباید نقض کرد. ما گفتیم که قید سوم تعیین کننده است و در اینجا هم قید سوم عدالت و معنای الگو می‌دهد ولذا دیگر نمی‌توانیم آنرا ستونی کنیم.

(ج): بر حسب قاعدة قبل که گفته بودیم بباییم سنگینترین را در شصت و چهار بگذاریم یعنی انتزاعی، مجموعه‌ای، تکاملی بنویسیم دو بار در خودش ضرب می‌کنیم که در این صورت یک خانهٔ ما تکاملی تکاملی تکاملی و خانهٔ بعدی آن مجموعه‌ای تکاملی تکاملی، می‌شود و چون قید سوم تکاملی است درست است که بالای سرش الگو بنویسیم.

(س): یعنی به این تطبیق داده شده است.

(ج): مجموعه همیشه به معنای نظام و انتزاع به معنای محصول می‌باشد.

۲/۳/۲ - متناسب بودن الگو با ستون اول به علت تکاملی

بودن قید سوم سه اصطلاح ستون دارد

(ج): سه روشی که داشتیم باید احصائش کنیم، در یک جا گفتیم قید اولی، انتزاعی و دومی مجموعه‌ای و سومی، تکاملی است.

(س): یعنی این خانه منزلت تکاملی داشته و هر سه تایش تکاملی بوده است ولی در تعریف قید اول، تکاملی، دومی مجموعه‌ای و سومی انتزاعی می‌باشد.

(ج): حال می‌خواهیم ببینیم با این سه سطح چه تنسابی دارند و ربط قواعد را با هم ببینیم؟

(س): همانگونه که می‌گویند برای ترجمه اصطلاح، تعریف تکاملی از همفکری، مقدورات و عدالت را در اینجا آوردم.

(ج): اما منزلت اولی انتزاعی، دومی مجموعه‌ای و سومی تکاملی است. بنابر این سه تکاملی هم اینظرفس می‌نویسم، یعنی اینظرفس نوشتم انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی و اینظرفس تکاملی، تکاملی، تکاملی می‌نویسیم.

(س): یعنی ستون اول تکاملی و ستون دوم مجموعه‌ای و ستون سوم انتزاعی است.

(ج): تناساب الگو با این قاعدة چیست؟ نباید قواعد همدیگر را نقض کنند. البته می‌توانیم در اینجا همین را که بیان می‌کنیم بگوییم چون قاعدة قبلی ما این بوده که این سه تا با هم تکاملی باشد حال این سه تا را با همدیگر به معنای الگو می‌گیریم و بالای ستون اول، الگو می‌نویسیم زیرا بنا بود این سه تا، تکاملی تکاملی تکاملی باشند.

۲/۳/۳ - تغییر الگو، مبدأ تغییر نظام و تغییر نظام مبدأ تغییر محصول

یعنی هر گونه بهینه شدنش باید در عمیقترین سطح

۲/۳/۴ - تعیین کننده بودن منزلت قید سوم (نه ماهیت نمونه تطبیق اینها را بررسی می‌کنیم، یعنی تنوع الگوها، تنوع ساختار و تنوع محصولها چگونه می‌باشد؟

(ج): در صورتی که سطري و ستونی معنا می‌کنیم باید جوانب مختلف آن را ملاحظه بکنیم و بینیم چه وجودی را می‌تواند داشته باشد و چه چیزی را نمی‌تواند داشته باشد، یعنی چه چیزهایی را واجد و چه چیزهایی را فاقد است. لذا مجبوریم مرتباً به جدول تعریفی مراجعه کنیم که بعداً اینها در آنجا جایگزین می‌شوند. هر گاه ما نسبت به وحدت کل بلوکی معنا کنیم، یعنی نه تا همیافکری، نه تا همکاری، نه تا همدلی در این صورت نسبت به وحدت کل سه بعد را دیده‌ایم که اولی را الگو، دومی را نظام و سومی را محصول می‌گوییم ولی نسبت بین درون و بیرون را ندیدم.

۲/۳/۷ - اصل قرار گرفتن ابعاد در احتمال سوم و اصل قرار گرفتن اجزاء در احتمال دوم

هر گاه سطري معنا کنیم، درون تنها را می‌بینیم و بیرون آن این سطر است.

(س): سطر بالاتر است.

(ج): یعنی یک سه خانه دارید که قبل از وحدت است که ابعاد خود کل می‌شود و این وقتی است که بخواهید بلوکی معنا کنید. اگر سطري معنا کنید اجزاء را اصل قرار می‌دهید.

(س): وقتی که بلوکی معنا می‌کنیم آیا ابعاد کل می‌شوند یا اجزاء کل؟

(ج): ابعاد کل می‌شوند، زیرا مفروض این است که جزو اینجاها هستند و اینجا از طریق اوصاف ترکیب می‌شوند.

۲/۳/۵ - تعیین کننده بودن منزلت قید سوم (نه ماهیت قید سوم) در احتمال دوم (س): اینگونه نیست که در یک ستون حتماً هر سه مجموعه‌ای باشد ...

(ج): ضرب که کردیم باید قاعده‌مند روشن شود که آیا سطري است یا ستونی؟ و باید بر همان اساس، الگو و نظام و محصول را بنویسم.

(س): قبل از قید سوم تعیین کننده موضوع است ولی این مطلب قید سوم را از موضوعیت می‌اندازد. شما اگر قید سوم را عدالت گرفتید ...

(ج): منزلت سوم را مهم می‌کند و آنوقت قید هم بر همین اساس تکثیر می‌شود.

۲/۳/۶ - تعمیم و تخصیص مواد تعیین کننده ما به ازاء عینی آن

(س): منزلت چگونه می‌شود؟

(ج): آنوقت موادی هم که درون آن می‌آید همانطور می‌شود به نظر می‌آید شما وقتی که طرف قاعده می‌آید مواد را از دست می‌دهید و وقتی که روی مواد می‌آید قاعده را از دست می‌دهید. شما باید مواد را تعمیم بدهید و تخصیص آن بوسیله ابزار انجام می‌گیرد و ابزارش، هم نحوه قرار گیری مجموعه‌ها را با هم‌دیگر و هم قرار گیری سطرهای را با هم می‌باشد.

۲/۳/۷ - تضعیف احتمال سوم (بلوکی معنا شدن) به دلیل ملاحظه شدن نسبت بین درون و بیرون

(س): پس نتیجه این شد که ما باید این سه سطر را به همین کیفیت (الگو، نظام و محصول) تعریف کنیم. حالا اول خود این را به جمع بندی برسانیم که آیا می‌خواهیم سطري معنا کنیم یا ستونی و بعد تطبیق بدھیم. یعنی ما الان

۲/۳/۸ - قرار داشتین سه سطح کیفیت (الگو، نظام و محصول) در سه بخش همکاری، همکاری و همدلی وجه امتیاز احتمال دوم

لکن الگو را بالای سر شکل پذیر آوردیم، حال این چه حسنه و چه عیبی دارد؟ حسن آن این است که اولاً بخش همفکری، همکاری، همدلی که نیاز داریم در آن هست یعنی الگو، نظام و محصول در هر سه تامی باشد.

(س): اگر سطحی هم بکنیم اینچنین است.

(ج): در یک شکل نیست. اگر، بالای سر بلوک همفکری، الگو و بالای سر بلوک همکاری نظام و بالا سر بلوک همدلی، محصول می نوشتم، اینگونه نبود

۲/۳/۹ - مربوط شدن هر یک از «عدالت، صیانت، اعتماد»

به «الگو، نظام، محصول» وجه امتیاز دیگر احتمال دوم مزیت دیگر این است که اگر سطّری عدالت را برابر الگو می‌نوشتمیم دیگر هیچ نوع از عدالت مربوط به نظام و محصول نمی‌شد. همچنین نسبت به اعتماد هم الگو و محصول نداشتیم. البته وجه امتیاز سطّری معنا کردن این است که عدالت سنگیترین عنوان است و لذا در جدول فرهنگ مقدم است و بدین جهت با خصلت الگو بودن سازگار است و می‌توانیم بگوییم: الگوی عدالت یا عدالت در الگو. یعنی وقتی می‌گویید عدالت، موضوععش چه چیزی است؟ موضوععش، اصلی‌ترین، محوری‌ترین و اساسی‌ترین چیز می‌باشد که همان روش روشن طراحی (الگو) باشد. عدالت که سنگیترین موضوع است از طریق الگو بر همه موضوعات حکومت می‌کند (این جهت مقرب). جهت مبعد این احتمال این است که شما عدالت را در نظام و محصول نمی‌آورید، یعنی الگو در اعتماد و صیانت نیامده است. به عبارت دیگر درست است که

(س): مورد اشاره را مشخص فرمایند.

(ج): مفروض این است که دست چپ جدول تعریف اجزاء عینی هستند که بینشان یک نسبتی است که آن نسبت در دو ستون دست راست و دست چپ زیر بخش تبعی و زیر بخش خرد می‌آیند، یعنی در آنجا نسبتها بینشان درست می‌شوند و اولین قدم نسبت است و مفروض این است بخش فرعی که نه تا خانه و بخش کلان که نه تا خانه است در آنجا ترکیب نسبتها می‌شود. یعنی تبدیل به ابعاد می‌شوند و برای ابعاد آماده همی‌شوند، البته وقتی سه بعد کل می‌گوییم، هرگز سه عضو نیستند بلکه سه بُعد هستند که می‌توانند یک نتیجه داشته باشند. نسبت به هر کل که جدول تعریف درست می‌شود این مطلب فرقی ندارد. اگر نسبت به جامعه باشند سیاست، فرهنگ و اقتصاد می‌شود آنجایی که کثرت به یک وحدت تبدیل می‌شود باید اول بُعد و اوصاف آنهم به نحو اشاعه حضور داشته باشند. بعد باید اوصاف درون وصف شود، یعنی قید دوم یا وصف دوم بشود و بعد باید خود موصوف بشود که سومین قسمت است. حالا آیا می‌توانیم این حد وسط را اصل قرار بدهیم؟ یعنی بگوییم ما نسبت بین درون و بیرون را اصل قرار می‌دهیم و معنای درون و بیرونی این است که وصف و موضوع بشود. موضوعات قید سوم باشد آیا می‌توانیم اینگونه بگوییم؟ در اینجا که مقدورات شکل پذیر وصف دوم قرار می‌گیرد (موصوف دوم عدالت است) می‌گوییم در ستون اول الگو و در ستون دوم نظام و در ستون سوم محصولات را قرار می‌دهیم، اگر اینگونه باشد چه خاصیتی دارد؟ در حالی که این را اصل قرار می‌دهیم برابر با مقدورات شکل پذیر است و نه برابر با کلمه عدالت، عدالت، را بر اساس الگو بودن معنا می‌کنیم.

هرگز عنوان اثر صیانت و اثر اعتماد نیاوردید. به لحاظ اثر بودن در سه تا هست ولی نحوه بودنش اینگونه نیست که در اعتماد و صیانت هم باشد اینها اصل عناوین ما هستند.

(س): **الگو و نظام؟**

(ج): خیر همفکری، همکاری و همدلی نسبت به کل (جامعه) آثارش چه چیزی هستند؟ عدالت، صیانت و اعتماد هستند شما در ریشه‌ها عدالت را آورديد.

(س): که الگوها باشند.

(ج): که خود کلمه عدالت را در سطح تکرار کردید ولی در آثارش دیگر مشاهده نشده است.

(س): آیا صیانت و اعتماد آثار برای عدالت نیستند؟

(ج): برای مدل فرهنگی شما هستند یا نیستند؟

(س): سه تایشن آثار شد.

(ج): سه تا برای مدل فرهنگی آثار هستند ولی آن را در یک بخش از اثربان آوردید و ذر دو بخش اثر دیگر نیاوردید.

(س): چه چیزی را نیاوردیم؟

(ج): خصلت فرهنگ که کیفیت و الگو بود. می‌گویید خصلتش در اینجا بصورت نظام و در اینجا بصورت محصول است. می‌شود در هر سه تای اینها و در هر سه سطر باشد. یعنی هم در همفکری و هم در همکاری و هم در همدلی و هم در آثارشان باشد، یعنی در عدالت، اعتماد و صیانت، الگو و نظام و محصول را خواهیم داشت.

۲/۳/۱۱ - جریان یافتن قید کیفیت در سه قید هر اصطلاح پس از مقید ساختن قید اول (همفکری، همکاری، همدلی) به کیفیت

(س): ما از طریق مقید کردن همفکری، همکاری و همدلی به کیفیت کل اوصاف را در واقع کیفی کردیم و

عنوانی که برایتان عمیقترین عنوان و اصلیترین عنوان در فرهنگ است و با عنوان الگو آمده است و در اعتماد و صیانت هم عنوان آثار اول و آثار دومش حضور دارد ولی خود کیفیت اعتماد و فرهنگ اعتماد را تعریف نکرده‌اید و حال اینکه مبتنی بر مباحث قبل همانگونه که لازم است نسبت به فرهنگ همکاری و همدلی بحث شود باید فرهنگ اعتماد و صیانت که بیرون است موضوع بحث قرار گیرد. فرهنگش در بخش همکاری و زیربخش عدالت آمده و از این طریق الگوی آن الگوی الهی شده و فرهنگ همکاری و همدلی هم فرهنگ الهی و تابع فرهنگ شما شده است ولی نسبت به اعتماد و صیانت این مطلب نیست و حال اینکه چه فرقی دارند؟

۲/۳/۱۰ - حضور نیافتن سه سطح کیفیت (الگو، نظام، محصول) در سه سطح آثار (عدالت، صیانت، اعتماد) در احتمال چهارم (سطری معنا شدن)

آیا الگو بودن، نظام داشتن و محصول داشتن که خصلت برای کیفیت (فرهنگ) بود را در کل اشراب می‌کنید یا فقط به موضوع عدالت مقیدش می‌کنید و تنها در آن جریان می‌دهید؟

(س): یعنی عدالت را جریان می‌دهیم یا آن سه تا را در ...

(ج): خیر عدالت را جریان می‌دهید عنوان چیزی که در فرهنگ عمیقترین سطح است و لکن خصلت عدالت نظر همفکری فقط مربوط به یک بخش است، یعنی محصول و اثر یک بخش است یعنی در حقیقت درونی است و از قبیل گمانه، گزینش و پردازش متناظر آن است. اینها نسبت به فرهنگ، وصف درونی هستند فرهنگ را عنوان عدالت و زیربخش همکاری و همدلی آوردید ولی

(س): بله، ابتدا گفتم فرهنگ همکاری، فرهنگ همدلی و فرهنگ همفکری بیان الگو می‌کند. سپس گفتم: خیر، بهتر این است که بگوییم در سه سطح هستند. یعنی در همفکری سه سطح کیفیت و در همکاری هم سه سطح کیفیت و در همدلی هم سه سطح کیفیت هست.

(ج): اگر گفتید در هر سه تای اینها هست این سؤال است که آیا در مبانی آنها هست یا در ثمرات آنها؟ یعنی، در اینجا چند شکل می‌توانیم داشته باشیم، یک شکل اینکه بگویید: در هر سه تای اینها هست یعنی هر سه تون مخصوص یکی شود.

(س): اگر این احتمال درست باشد، این احتمال که الگو، نظام و محصول را بلوکی معنا کنیم نفی می‌شود.

(ج): آنوقت احتمال سطربالی باقی می‌ماند.

(س): سطربالی و سه تونی باقی می‌ماند یعنی اینکه ما بیاییم در داخل هر بلوک بگوییم که سه تون اول، سه تون دوم و سه تون سوم برابر با الگو، نظام، محصول هستند.

(ج): البته یک احتمال دیگری هم هست.

(س): بله، اینکه در قید وارد بشویم و بگوییم قید اول، قید دوم و قید سوم. بنابر بحث اول جلسه این احتمال نفی شد زیرا گفتم که قید سوم ملاک است و اگر ما بخواهیم هر سه سطح کیفیت (الگو، نظام و محصول) ملاک باشند باید قید سومها در اصطلاحات سه نوع معنا بشوند. وقتی این را گفتم در نتیجه آن احتمال که ما به تعدد قیود تطبیق بدیم، کنار رفت. حال دو احتمال باقی ماند به اینکه سطربالی یا سه تونی معنا کنیم؟

۲/۳/۱۲ - لیل تناسب انتزاعی بودن با محصول

(ج): اگر سه تونی معنا کنیم، قید سوم به سه شکل معنا می‌شود.

گفتم دیگر لازم نیست که سه دسته مقدورات و همچنین عدالت، صیانت و اعتماد را مقید به کیفیت کنیم. همینکه آن سه تا (همدلی، همفکری و همکاری) را مقید به کیفیت می‌کنیم بقیه هم تحت شعاع قرار می‌گیرند.

(ج): به عبارت دیگر کیفی می‌شوند حالا در معنا کردنها این کیفیتها را می‌خواهید تا عنوان آخر که عنوان اصیل و موضوع اصلی است بیاورید یا خیر؟

پاورقی - خلاصه بحث اخیر پیرامون مقید شدن اصطلاحات فرهنگی به کیفیت

(س): یعنی آیا قید کیفیت در سه قید جاری می‌شود؟

(ج): آیا شما الان الگو را برای همفکری و نظام را برای همکاری و محصول را برای همدلی می‌آورید یا اینکه می‌گویید: موصوف دومان در کل الگو است؟ اشکال بندۀ را توجه فرمودید که چیست؟

(س): بله، یعنی ما که می‌گوییم سه سطح کیفیت باید وجود داشته باشد این سه سطح کیفیت را چگونه اعمال می‌کنیم؟

(ج): یعنی قید اول کیفی است ولکن این کیفی بودن نسبت به قید آخر چگونه تمام می‌شود یعنی قید دیگر چه نحو کیفی دارید، آیا کیفیت مدلی یا کیفیت نظامی یا کیفیت محصولی دارند، یا اینکه هر سه نوع را باید داشته باشند؟

(س): اگر ممکن است یک برگشتی داشته باشیم، بینیم اینها از کجا پیدا شده‌اند تا ربطشان را به هم دیگر پیدا کنیم. ابتدا ما گفتم باید همفکری، همکاری و همدلی تعریف بیرونی داشته باشند. و نسبتشان با کل ملاحظه شوند ولذا آنها را به کیفیت مقید کردیم. چه چیزی متناظر با کیفیت است؟ ابتدا گفتم: الگو.

(ج): جهت که الگو می‌شود.

(ج): اگر اینگونه ملاحظه کنید شما تکاملی یا الگورا هم برای اعتماد و هم برای صیانت دارید. یعنی صحیح است که بگویید الگوی عدالت چیست تا بگوییم فرهنگ آن چگونه است؟ کما اینکه صحیح است بگویید الگوی اعتماد چیست تا بگوییم فرهنگ آن چیست؟ کما اینکه صحیح بگویید: الگوی صیانت چیست تا بگوییم فرهنگ آن چیست، همچنین درباره همه اینها می‌توانید بگویید که نظام عدالت، نظام اعتماد و نظام صیانت چیست تا بگوییم فرهنگ آنها چیست؟ کما اینکه صحیح بگوییم: محصولات عدالت محصولات اعتماد و محصول صیانت چیست؟ اینجا به نظر می‌آید که از نظر جامعیت همه سطوح جامعه الگو، نظام، محصول مشاهده شده است یعنی هم در بلوک همفکری و هم در بلوک همکاری و هم در بلوک همدلی معنای کیفیت با ترکیب‌های مختلف آمده است.

۲/۳/۱۳ - وجود سه دسته محصول مربوط به همفکری، همدلی و همکاری در مجموع جدول اصطلاحات

حالا سؤال می‌کنید که آیا محصولات هم انتزاعی انتزاعی انتزاعی دارند یا ندارند؟ یعنی آیا می‌شود محصول را هم در سه سطح دید یا خیر؟ ما بخشهایی را برای محصول داریم. ستون سوم در بلوک اول و دوم و سوم محصولات هستند. نهایت محصولات از نظر فرهنگی قطعاً باید تقدم و تأخرشان و منزلتهای آنها فرق داشته باشند یعنی محصولات عدالت، اعتماد و صیانت در بخش همفکری؛ با محصولات عدالت، اعتماد و صیانت در بخش همکاری باید تفاوت داشته باشند.

(س): تفاوت آنها در قید اول آنها که همفکری، همکاری و همدلی است می‌باشد.

(س): یعنی به یک معنا قید سوم از اصالت می‌افتد، یعنی قید سوم می‌تواند هم معنی الگو و هم معنی نظام و هم معنی محصول بدهد.

(ج): نه اینکه از اصالت می‌افتد بلکه متناسب با منزلت، قید سوم معنا می‌شود.

(س): چون در اولی الگو است در ستون دوم نظام می‌شود و در اینجا که انتزاعی است، محصول می‌شود.

(س): انتزاعی بودن به محصول بودن چه ربطی دارد؟ (ج): محصول نام می‌خواهد.

(س): اینکه نام می‌خواهد غیر از این است که چون محصول شده، انتزاعی است.

(ج): به عبارت دیگر نظام موقتی می‌گویید نسبت بین اموری را ملاحظه می‌کنید که حاصل آن نتیجه خاص است. اگر نتیجه و اثر را بدون لحاظ مجموعه‌ای که آنرا بوجود آورده و بدون لحاظ مبنایی که آن جهت داده و عملت پیدایش آن شده ملاحظه کنید معنی انتزاعی می‌دهد. انتزاع در عینیت معنایش انتزاع در نظر و انتزاع وجه نیست. بكله انتزاع یعنی صرفنظر از اینکه در این چه هست و صرفنظر اینکه علتی که چیزی است این اثر و چنین نامی دارد و این به معنای انتزاع است.

(س): این درست است، منتهی عرضم این است که ما انتزاع، مجموعه و تکامل را هم می‌توانیم هم نسبت به محصول، هم نسبت به الگو و هم نسبت به نظام بینیم. یعنی محصول را شما می‌توانید هم انتزاعی و هم مجموعه‌ای و هم تکاملی بینید. نظام و الگو هم همینگونه است لذا چه خصوصیتی دارد که بگوییم الگو با تکامل، نظام با مجموعه و محصول با انتزاع می‌سازد؟

(س): ۹ تا، یعنی نوع ربط بین این ۲۷ تا سه می‌شود.
 (ج): به عبارت دیگر اینجا مدل است.

(س): این با قاعده‌کلی ما می‌سازد که ما درون هم بیرون را باید مستقیماً ملاحظه کنیم یعنی باید انعکاس بیرونی‌ها در درون را ملاحظه کنیم.
 (ج): تا تقوّم معنا شود.

(س): بله اگر اینگونه باشد، الان پذیرفتیم که وقتی قبل‌الگو را تقسیم می‌کنیم در خانه اول هر سه تای درونش الگو می‌شود.

(ج): در هر بلوک سه تا «الگو»، سه تا «نظام» و سه تا «محصول» است.

۴- معیار اجمالی تفکیک انواع ۹ گانه الگو، نظام و محصول.

۴/۱- الگوی عدالت بیانگر توازن اجتماعی، (توزیع)
الگوی اعتماد بیانگر بهره‌وری اجتماعی (صرف) و
الگوی صیانت بیانگر تکامل قدرت اجتماعی (تولید)
 (س): حال این را مفروض بگیریم برای مرحله بعدش چه فکری کرده‌اید؟ یعنی در ستون اول که سه نوع الگو داریم تفاوتشان در چیست؟

(ج): الگوی عدالت یعنی توازن اجتماعی و الگوی اعتماد یعنی الگوی بهره‌وری اجتماعی، به عبارت دیگر الگوی در اقتصاد الگوی صرف و در اینجا (خانه اول) الگوی توزیع ثروت است یعنی در این منزلتی که عدالت را می‌گویند توازن ابزارهایی است که توزیع را به موازنه می‌کشانند ولی اعتماد الگوی صرف و بهره‌وری است. صیانت الگوی تولید اجتماعی و بالابردن قدرت است.

۲/۳/۱۴- حکومت محصولات ستون همکری بر ستون همکاری
 (ج): اگر کیفیتتاً بخواهیم نگاه کنیم از نظر فرهنگی و از جهت جریان کیفیت باید در بین این سه دسته محصول منزلت یکی از آنها از نظر فرهنگی بر دومی حکومت داشته باشد.

(س): طبعاً محصولات ستون سوم بر ستون ششم و ستون ششم بر ستون نهم حکومت دارد.
 (ج): احسنت! یعنی منزلتاً در اولی کیفیت اصلی و در دومی فرعی و در سومی تبعی است.

۳- تأثیر انتخاب احتمال سوم در تنظیم جدول تعريف
۳/۱- اختصاص یافتن هر سطر به جدول تعريف به یکی از الگو، نظام و محصول بنابر احتمال دوم

(س): در مدل تعريف که می‌آید هر سه سطر مربوط به یک چیزی است.

(ج): بله، هر سه سطری مربوط به یک چیزی است.
۳/۲- قرار گرفتن ستون ۹ خانه‌ای به عنوان نسبت بین درون (ستون ۲۷ خانه‌ای) و بیرون (ستون ۳ خانه‌ای) در جدول تعريف بنابر احتمال دوم.

حال آیا این احتمال بهتر است یا نه؟ یعنی موضوع بحثمان عملاً این ستون می‌شود، سطر ۹ تاکه واسطه‌ای بین سه تا یا ۲۷ تا ...

(س): یعنی در آن اختلاف پیدا می‌شود.
 (ج): بله، یعنی مثلاً ما اگر بخواهیم درون و بیرون را ملاحظه کنیم مفروضمان این باشد که در اینجا تبدیل شدن به وحدت و اوصاف بزرگترین وحدت است و اینجا کوچکترین می‌باشد و اینها حد وسطها هستند یعنی نسبت بین درون و بیرون می‌باشند.

گاهی ما یک چیزی را نسبی معنا می‌کنیم ولی باید همین کار قاعده‌مند صورت بگیرد بعد باید بگوییم آیا منسوب کردن صرف نحوه تقدم و تأخیر و نوشتن در این خانه‌ها است یا این یکی از کارها است؟ مرحله سوم اینکه متقوّم شدن آیا صرف آوردن در جدول است یا اینکه بر اساس یک روش خاصی در جدول تعریف می‌آیند؟ آیا به آنها در مرحله منسوب شدن و متقوّم شدن چیزی اضافه نمی‌شود؟ آیا نباید در هر سطح از طریق قواعد معنایش مشخص، متعین‌تر و روشن‌تر شود؟ به نظر می‌رسد تا مرحله سومی که اشارتاً عرض کردم باید دقت کنیم و بینیم که آیا قواعد ما به نه قاعده می‌توانند برسند یا نمی‌توانند برسند؟ ما ابتدا جدول تخمینی تنظیم گمانه درست می‌کنیم، یعنی مقنن کردن گمانه و طبیعتاً در کلیه علوم بشری (در هر سطحی که بالا بروید و برگردید) حتی در علوم انتزاعی صرف، حتماً جنس و فصل برای خود مفهوم می‌توانید ذکر کنید، برای ییان جنس و فصل مجبور هستید به ذکر خصوصیت و گمانه زنی و به اصطلاح مقسم و اقسام معین کردن و حتماً آنجا هم در مرحله خودش مجبور به تطبیق هستید و در تطبیق حتماً گمانه کار می‌کند. مهم این است که گمانه قاعده‌مند بشود و گمانه قاعده‌مند منطق می‌شود. هر چند هنر و شعر هم در جای خودشان قاعده‌مند می‌شوند ولی لزوماً از طریق یک نظام منطقی کار را انجام نمی‌دهند بنابراین اولاً: باید قواعد را تنظیم کنیم و ثانیاً: باید بررسی کنیم که این قواعد چه تغییراتی را بر روی مواد در سه مرحله نسبی کردن، منسوب کردن، متقوّم کردن صورت می‌دهند. این سیری که باید تا رسیدن به جدول شاخصه انجام بگیرد تا آن جدول مقنن شود و رابطه بین تطبیق و فلسفه معین گردد.

۴/۲ - مقید شدن الگوی عدالت، اعتماد و صیانت به همفکری، همکاری، همدلی مبدل سه الگو به نه الگو

(س): در ستون چهارم باز همین مطلب تکرار می‌شود ولذا بهتر است در اینجا یک خصوصیت بیشتری به آن بدهیم.

(ج): الگوگاهی در همفکری است لذا می‌گویید الگوی موازنی در همفکری، توازن در همفکری، بهره‌وری در همفکری و تولید همفکری. البته یک تطبیق دیگری می‌خواهد.

(س): چون همفکری اول آمده است همه را قید همفکری می‌زنیم.

(ج): یعنی می‌خواهید بگویید گمانه‌ها که درباره الگو هست یا الگوی گمانه زنی؟

(س): چیزی که می‌خواستیم در باید الگوی گمانه زنی بوده است ولی چیزی که اصطلاح‌مان می‌گوید این است یعنی در اصطلاح همفکری مقدورات شکل پذیر عدالت مفهوم الگو را در قید سوم آوردیم.

(ج): یعنی همفکری را که بالاتر بگذاریم خودش دارای یک کیفی است.

(س): کیفیت متناسبات.

۴/۳ - لزوم دسته بندی قواعد «نسبی کردن، منسوب کردن و متقوّم کردن» برای تشخیص تنوع «الگو، نظام و محصول» در جدول اصطلاحات

(ج): برای تشخیص تنوع الگوهای نظامات و محصولات بهتر است قواعد را جمع آوری کنیم. تا حال قواعد برای چند کار می‌کرددند. گاه برای نسبی کردن مفاهیم و گاه برای منسوب کردن مفاهیم و گاه برای متقوّم کردن مفاهیم قاعده می‌گفتیم. به عبارت دیگر ابتدا باید ملاحظه کنیم که چه قواعدی برای نسبی کردن داریم؟

«وَآخِرُ دَعْوَيْنَا أَنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

جلسه ۳۰

۷۷/۰۳/۲۷

تنظیم: گروه تحقیقات مبنائی

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسالمین حسینی‌الهاشمی

مروی بر روش تعمیم، تخصیص و تقویم مفاهیم به منظور دستیابی به روش تولید شاخصه

فهرست

۱	مقدمه: خلاصه بحث گذشته و طرح سوال
۱	۱- ضرورت و معنای تعمیم، تخصیص و تقویم مفاهیم
۱/۱	۱/۱- تعمیم مفاهیم
۱/۱/۱	۱/۱/۱- بکارگیری تعمیم تعریفی مفاهیم در مدل سازیها و برنامه‌ریزیها شکل دیگر تعمیم مفاهیم
۱/۱/۱/۱	۱/۱/۱/۱- تعمیم مفاهیم در مشرب اصل موضوعیها و نقد آن
۱/۱/۱/۲	۱/۱/۱/۲- قراردادشتن توصیف، تکلیف و ارزش‌های الهی بعنوان معیار صحت
۱/۱/۱/۳	۱/۱/۱/۳- ضرورت تعمیم مفاهیم برای برقراری رابطه یک موضوع با موضوعات دیگر
۱/۱/۱/۴	۱/۱/۱/۴- شباهت تعمیم مفاهیم به کار علم صرف (گردش یک مفهوم در منزلتها مختلف)
۱/۱/۲	۱/۱/۲- تخصیص مفاهیم
۱/۱/۲/۱	۱/۱/۲/۱- تعیین موضع استعمال مفاهیم تعمیم یافته در تخصیص مفاهیم
۱/۱/۲/۲	۱/۱/۲/۲- شباهت تخصیص مفاهیم به کار علم نحو
۱/۱/۲/۳	۱/۱/۲/۳- تقویم مفاهیم
۱/۱/۳/۱	۱/۱/۳/۱- شباهت تقویم مفاهیم به کار علم معانی بیان
۱/۱/۳/۲	۱/۱/۳/۲- مشخص شدن قوام یک موضوع به خودش و سایرین و بر عکس در تقویم مفاهیم
۲	۲- چگونگی تعمیم، تخصیص، تقویم مفاهیم
۲/۱	۲/۱- چگونگی «تعمیم»

۴	۲/۱/۱ - ولایت، تولی، تصرف جهات اولیه هر موضوع
۴	۲/۱/۲ - ضرب ولایت، تولی و تصرف (یا توسعه، ساختار، کارآیی) در خودش اولین مرحله تعمیم و تعیین‌کننده جدول زیرستاختی.
۴	۲/۱/۳ - تعیین جدولی مخصوص موضوع مورد بررسی، مرحله دوم تعمیم
۵	۲/۱/۴ - تعیین جداول مربوط به دو موضوع متناظر با موضوع مورد بررسی، مرحله سوم تعمیم
۶	۲/۲ - تعیین نظام و ترکیب اصطلاحات در «تخصیص»
۶	۲/۳ - تعیین معادله تغییر در تقویم
۷	۳ - امکان بازنگری جدول جامعه و معناشدن هر موضوع متناسب با منزلت؛ بوسیله روش تعمیم، تخصیص و تقویم
۷	۴ - تقسیم بحث از نظام اصطلاحات تا نظام شاخصه‌های عینی در سه فصل

۰۹۰۰۵۰۳۰	کد بایکانی کامپیوتری:	نمایه: مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
۷۷/۰۳/۲۷	تاریخ جلسه:	اسـتـاد: حجـةـالـاسـلـامـ والـمـسـلـمـينـ حـسـيـنـ الـهاـشـمـيـ
۷۷/۱۰/۲۷	تاریخ انتشار:	عنوان گذار: حـجـةـالـاسـلـامـ پـيرـوزـمـدـ
حروفچینی و تکثیر:	انتشارات فجر ولایت	ویراستار: حـجـةـالـاسـلـامـ جـمـالـیـ

» ۳۵ دقیقه «

مروری بر روش تعمیم، تخصیص و تقویم مفاهیم به منظور دستیابی به روش تولید شاخصه

**حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی: مدلمنان چه
چیزی باشد؟**

(س): کل مدل باید بیانگر این سه باشد و اگر بیانگر این سه نباشد کامل نیست. فرمودید که این مطلب را روش حکم می‌کند و یک قاعدة عام است.

(ج): یعنی در حقیقت پیاده شدن روش الگو در نظام و محصول آن است.

(س): فرمودید این قاعدة هم منحصر به جدول فرهنگی نیست، منتهی باز هنوز خیلی روشن نیست که ما چرا باید مدلمنان بیانگر این سه باشد؟ دوم اینکه در استدلال بر اینکه ما باید ستونی تطبیق بدهیم، استدلال حضر تعالی متوقف بر این بود که چون ستون اول منزلت تکاملی و ستون دوم مجموعه‌ای، ستون سوم انتزاعی دارد و مدل با تکاملی بودن و نظام با مجموعه‌ای بودن و محصول هم با انتزاعی بودن تناسب دارد. لذا ما اینگونه تطبیق می‌دهیم که این مطلب ناتمام ماند که ما چرا الگو را به تکاملی بودن و نظام را به مجموعه‌ای بودن و محصول را

حجۃ الاسلام پیروزمند: پس از اینکه بنا شد مدل فرهنگی را در سه قسمث الگو، نظام و محصول تنظیم کنیم، در این مورد صحبت شد که چگونه این را به اصطلاحات تطبیق بدهیم. چهار احتمال در این مورد مطرح بود: ۱- این سه را بلوکی تقسیم کنیم و تطبیق بدهیم. ۲- سطروی تطبیق بدهیم. ۳- ستونی تطبیق بدهیم. ۴- قیدی تطبیق بدهیم. یعنی هر کدام از اینها را به یکی از قیود تطبیق بدهیم احتمالی که نهایتاً تقویت شد این بود که ما اینها را ستونی تطبیق بدهیم، یعنی ستون اول بیانگر الگو، ستون دوم بیانگر ساختار و نظام و ستون سوم بیانگر محصول باشد و به همین ترتیب تا آخر ستونهای جدول به پیش می‌رود مفتخریم بر این پذیرش دو نکته است، یکی اینکه ما بپذیریم که مجموع مدل، باید بیانگر الگو، نظام و محصول باشد.

در یجلسه قبل این سوال شد و حضر تعالی فرمودید که این یک قاعدة عام است گفتم ما این را از کجا بدست آوردیم که باید مدلمنان بیانگر این سه باشد؟

در حقیقت تعمیم به ادنی مناسبت بکار گرفته می‌شود و توسط آن یک عنوان و ترکیبی ساخته می‌شود البته این گونه تعمیم، نمی‌تواند تعمیم منطقی باشد.

۱/۱/۲ - بکارگیری تعمیم تعریفی مفاهیم در مدل سازیها و برنامه‌ریزیها شکل دیگر تعمیم مفاهیم
دومین نوع تعمیم، تعمیمی است که در مدل سازیها و برنامه‌ریزیهای مادی بکار می‌رود.

۱/۱/۲/۱ - تعمیم مفاهیم در مشرب اصل موضوعیها و نقد آن

مشرب اصل موضوعی‌ها موضوع یک مفهومی را ملاحظه و تعریف می‌کند آنها قائلند که پشت سر مفاهیم حقیقتی بالمره نیست الا کارآمدی در مفاهیم، یعنی مفاهیم ابزار برای کارآمدی محض هستند لذا اینها تعریف هر دسته‌بندی را درست می‌کنند و سپس کارآمدی آنرا ذر برنامه می‌بینند یعنی ملاحظه می‌کنند که آیا تعریفها قدرت شمول دارند یا خیر؟ یک موضوعی را به یک چیزی تعریف می‌کنند و سپس در عمل به چیزهایی می‌رسند که آن تعریف آنها را نمی‌تواند بپوشاند و لذا مجبورند یک دسته‌جديد به مدلشان اضافه کنند یا اینکه در تعریف یک تصریفی بکنند. چرا لقب مادی به اینها می‌دهیم؟ اینها همیشه هدف را از عملکرد بدست^{*} می‌آورند.

۱/۱/۲/۲ - قراردادشتن توصیف، تکلیف و ارزش‌های الهی
عنوان معیار صحت

اما در مبنای مختار این‌گونه نمی‌باشد به اصول توصیفی، اصول تکلیفی و اصول ارزشی قائل هستیم که از شرع اتخاذ شده‌اند یعنی برای عالم یک حقایقی را قائل هستیم که به آن توصیفی می‌گوییم و یک ارزش‌هایی هم داریم که هدفهایمان را معین می‌کند و یک دستورهایی هم

به انتزاعی بودن منحصر می‌کنیم در حالی که هر سه تای اینها می‌تواند هر سه مورد را داشته باشند؟

بنابراین این دو سوال نسبت به بحث گذشته می‌باشد اما بعد از این دو سوال تکمیلی نسبت به قبل داریم بحث اصلی این بود بر فرض که تا اینجا مشکلی نداشته باشیم مدل ما شامل الگو، نظام و محصول باشد و اینها هم ستونی تطبیق داده شوند که تطبیق چگونه صورت می‌گیرد؟ البته ما الان نه الگو، نه نظام و نه محصول داریم.

(ج): حال تفاوت نه الگو را بیان می‌کنیم

(س): تفاوت نه الگو، نه نظام و نه محصول بحث بعدی می‌شود. یک بحث حاشیه‌ای هم مطرح است (البته نسبت به بحث جلسه حاشیه‌ای است ولی در روند کلی متن بحث است). قرار شد انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی بعنوان ارتباط بین درون و بینرون در نظر گرفته شود ولی هنوز برای ما این مطلب نیازمند توضیح بیشتر می‌باشد.

مقدمه: خلاصه بحث گذشته و طرح سوال

۱ - ضرورت و معنای تعمیم، تخصیص و تقویم مفاهیم
(ج): اگر بخواهیم نه الگو یا نه روش طرح کنیم چگونه می‌تواند باشد؟ نکته مهم این است که ما می‌خواهیم معانی و مفاهیم را تعمیم بدهیم یعنی ما یک مفهومی را در جدول جامعه داریم که بعد می‌خواهیم آن را در جدول فرهنگی در خانه‌های مختلفی بیاوریم لذا اول یک تناظری در نظر مان است.

۱/۱ - تعمیم مفاهیم

البته اول باید بررسی کنیم که این تصمیم آیا در ادبیات هیچ جا سابقه دارد یا ندارد؟ تعمیم در ادبیات چگونه است؟ طبیعی است که تعمیم در امور استعارات، مجازات (اموری که در تخیل تصرف می‌کنند) شعر و امثالش هست.

نسبت به مفهوم چکار می‌کند؟ تعمیم شیوه کاری را می‌کند که در علم صرف انجام می‌گیرد. در علم صرف یک ماده در هیئت‌های مختلف می‌چرخد و معانی متعدد می‌دهد ماده «کتب» در کیفیت‌های مختلف می‌چرخد و انواع کلمه از آن بدست می‌آید هرگاه بنا است مفهوم در منزلت‌های مختلف بچرخد و در هر منزلت خصوصیتی را معین کند باید این تصمیم قاعده‌مند بشود در علم صرف منزلتها در کیفیت‌های لفظی بدست می‌آید و در علم نحو آن مفردات در هیئت‌های مختلف بصورت قاعده‌مند در ترکیبها قرار می‌گیرند.

۱/۲ - تخصیص مفاهیم

۱/۲/۱ - تعیین موضع استعمال مفاهیم تعمیم یافته در تخصیص مفاهیم

بعد از تعمیم باید قواعد تخصیص بدهید، یعنی بگویید هر کدام از این معانی مختلف که قاعده‌مند تعمیم داده شده‌اند جای استعمالشان منحصر باشند در این منزلت است لذا در دو جا باید یک اصطلاح مشابه استفاده شود. البته این تشابه‌گاه به لحاظ اصطلاحات مقدم و مونخر بر آن اصطلاح است.

۱/۲/۲ - شباهت تخصیص مفاهیم به کار علم نحو

قواعد تخصیص در مقابل قواعد تعمیم که شیوه علم صرف بود شیوه علم نحو در کار مجموعه سازی می‌باشد.

۱/۳ - تقویم مفاهیم

۱/۳/۱ - شباهت تقویم مفاهیم به کار علم معانی بیان

یک قواعد معانی بیانی هم می‌خواهیم قواعد معانی بیان برای این بکار گرفته می‌شوند که نظام ارزشی شخص را تغییر بدنهند یعنی یک جمله نحوی می‌تواند بعث و زجر داشته باشد ولی بر مبنای ارزشی که برای آن قائل هستید. «قولوا لا إله إلا الله تفلحوا» این آیه برای کسی خوب است که

بر نحوه تنظیم مقررات و نسبتها و فعل و ترکها حاکم است بصورت بسیار کلی اگر برویم در آن بالای بالا صحیح است که بگوییم معیار صحت شناخت در تنظیم باید و نباید در نزد شیوه دیگر بصورت حرف برگشت نمی‌کند چرا می‌گویند هیچ وقت نشده است برای اینکه همیشه می‌گویند امر باید احاطه به موضوع خودش داشته باشد. یعنی در عامترین حکم‌ش (حکم درباره هستی) می‌تواند حکم جزئی داشته باشد ولی همین که هستی را محدود به این عالم نکرد و گفت حتماً عالم دیگری هم هست، آنوقت باید و نباید، تابع کل است. عقل اشراف به موضوع ندارد و لذا نبوت لازم است پس در احکام بایستی و نبایستی، شایسته و ناشایسته حتی عقل می‌گویند که معیار صحت تبعیت از وحی کرد. بنابراین، هرگز در دستگاه الهی نه فقط در دستگاه نظام ولایت توصیف، تکلیف و ارزش نمی‌توانند عقلی محض باشند بلکه باید همیشه شاقول صحت‌شان، تبعیت از وحی باشد لذا دسته بنده اصل موضوعی‌ها نمی‌تواند بدرد شما بخورد.

۱/۱/۳ - ضرورت تعمیم مفاهیم برای برقواری رابطه یک موضوع با موضوعات دیگر

پس تعمیم، در شکل شعری بدرد کار منطقی توزین و بارم‌بندی نمی‌خورد همچنین تعمیم یک مفهوم بصورت اکسیوم‌نامه، اکسیوم‌گرایی و اصول موضوع‌گرایی بدرد مدل الهی نمی‌خورد از طرفی دیگر حتماً تعمیم لازم است و تا تعمیم نباشد رابطه یک موضوع به موضوعات دیگر در مجموعه معلوم نمی‌شود.

۱/۱/۴ - شباهت تعمیم مفاهیم به کار علم صرف (گردش یک مفهوم در منزلت‌های مختلف)

بنابراین باید تعمیم باشد ولی قاعده‌مند. حال تعمیم

جهات، جهات اولیه هر موضوع است که باید تبیین بشود.
۲/۱/۲ - ضرب ولایت، تولی و تصرف (یا توسعه، ساختار، کارآیی) در خودش اولین مرحله تعمیم و تعیین کننده جدول زیرساختی

بعد هر موضوع کهفرض شود (داریم جهات مختلف را برای تکثیر کردن یا تعمیم کردن می‌گوییم) باید ربطش به توسعه یا تکامل، ساختار و کارآیی لحاظ بشود. ما در آنجا تعریفهای عامی داشتیم و بیان کردیم که یک موضوع باید نسبتش به تکامل خودش و توسعه خودش (یعنی زمانی شدن) و مکانی شدنش (ساختار) و کارآیی شدنش (نسبت بین زمان و مکان) معین بشود بنابر این شش تا شدند (ولایت، تولی و تصرف) و (توسعه، ساختار و کارآیی).

(س): مگر «توسعه، ساختار، کارآیی» همان «ولایت، تولی و تصرف» نیست؟

(ج): «توسعه، ساختار و کارآیی» از ضرب «ولایت، تولی و تصرف» در هم (اوصاف زمان، مکان و کارآیی) بددست آمده است.

(س): اوصافش بددست می‌آید و نه خودش بلکه خودش متناظر با همان است.

(ج): بله، به عبارت دیگر ولایت و لایت تولی ولایت تصرف و ... که نه تا از یک موضوع بددست می‌آید و باید در نه خانه هم بتواند بنشیند یعنی داریم با تکثیر اصطلاحات متناظرشان می‌کنیم.

۲/۱/۳ - تعیین جدولی مخصوص موضوع مورد بررسی، مرحله دوم تعمیم

(س): چرا متناظر می‌کنیم؟

(ج): موضوع مورد بررسی را موضوع فعل ولایت کردیم مثلاً موضوع می‌تواند فرهنگ جامعه یا خود جامعه

فوری اطاعت می‌کند مثلاً برای وجود مبارک علی بن ایطالب علیه السلام و وجود مبارک حضرت خدیجه(س) خوب است ولی برای کسی که نظام ارزشی او باطل است باید آیات تبشير و تندیری بیاید که نظام ارزشی او را تکان بدهد. در معانی بیان یک ترکیبی از جمل درست می‌شود که می‌تواند یک اثر جدیدی بر مخاطب بگذارد.

۱/۳/۲ - مشخص شدن قوام یک موضوع به خودش و سایرین و بر عکس در تقویم مفاهیم بنابراین بعد از تخصیص تقویم دارید معنای تقویم این است که قوام این اصطلاح به سایرین و قوام سایرین به آن مشخص می‌گردد، یعنی در مجموعه این موضوع به سایر موضوعات و به حالات مختلف خودش و حالات مختلف موضوعات دیگر، متقوم می‌شود. در اینصورت دیگر تعریف تام و کامل می‌شود.

۲ - چگونگی تغییم، تخصیص، تقویم مفاهیم
۲/۱ - چگونگی «تعییم»

۲/۱/۱ - ولایت، تولی، تصرف جهات اولیه هر موضوع بعد از تمام شدن این مقدمه که ما یک روش تعمیم، یک روش تخصیص و یک روش تقویم می‌خواهیم حالا سطح دوم بحث را شروع می‌کنیم. برای تعمیم چکار کنیم؟ بنابر سیر فلسفه دفتر اصل در همه امور ربط، تعلق و فاعلیت و ولایت شد. ما می‌توانیم جواب همه چیز را بنابر بحث چگونگی و مکانیزم بیان کنیم هر موضوعی باید بتواند موضوع فعل ولایت بگیرد و ما نباید چیزی را پیدا کنیم که موضوع فعل ولایت نتواند قرار بگیرد، همچنین هر موضوعی هم باید بتواند موضوع فعل تولی و هم متصرف فیه ولی و متولی قرار بگیرد پس هر موضوعی باید در سه منزلت «ولایت، تولی و تصرف» قابل تعریف باشد این

جایگزین...

(ج): به عبارت دیگر بگوییم موضوعات هم عرض این، چه چیزهایی می‌توانند باشند. گاه این موضوع فقط در موضوع ولایت قرار می‌گیرد ولی با اینحال می‌توان یک بار آن را در منزلت تولی و یکبار در منزل تصرف بررسی کرد یعنی باید کارآمدی این را در سه سطح ملاحظه کرد. یعنی وصف کارآمدی برایتان اشعار داشته باشد به اینکه این اگر در یک خانه باشد، چه چیزهای دیگری را در تناظر می‌خواهد. علاوه بر این، جدول اصلی تان هم در ولایت، تولی و تصرف و تکثیر شدنش به اوصاف (توسعه، ساختار، کارآیی) در اختیارتان هست. یعنی دو جدول دارید، یک جدول زیرساختی و یک جدول مخصوص به این موضوع و دو موضوع دیگر را باید متناسب با این گزینش و انتخاب بکنید.

(س): حالا چگونه اختصاصی پیدا کرد؟

(ج): هنوز تخصیص نیامده و در تعمیم هستیم.

(س): خیر می‌گویید یک جدول مختص به این پیدا کردید.

(ج): یک جدول پیدا کردیم که این را در نه رتبه گرداندیم. حالا هم عرض آنرا هم پیدا کنیم.

(س): البته این دید ابتدایی بی مسئله است یعنی ما چون بصورت انتزاعی این اوصاف را در مجموعه نداریم و بلکه مثلاً ولایت تولی یا تصرف را ابعاد می‌دانیم و با همین نظر یک اوصاف ترکیبی درست می‌کنیم لذا بعد که می‌خواهیم ما به ازاء پیدا کنیم بر اساس همین اوصاف ترکیبی پیدا می‌کنیم.

(ج): بله، شما ابتدا تکثیر مفهومی می‌کنید. تکثیر مفهومی مانند علم صرف است و لذا تا در نحو نیاید

یا هر چیز دیگر باشد که آن متصرف فیه ولایت، قرار می‌گیرد همچنین می‌تواند متصرف فیه، تولی و ولایت و تولی هم قرار بگیرد. بعد از ضرب آنها در هم، یکبار آنها را تکثیر کرده‌ایم و نه تا اوصاف زمانی، مکانی و کارآیی یا اوصاف توسعه، ساختار و کارآیی برای آن تنظیم کردیم. یعنی نه معنا برای یک موضوع شد.

۲/۱/۴ - تعیین جداول مربوط به دو موضوع متناظر

باموضوع مورد بررسی، مرحله سوم تعمیم

حالا باید بگوییم قسم این چیست؟ اگر این در یک خانه باشد، دو تا خانه دیگرش این نیست ولی خصلتهاشان را به تنشیبات بدست می‌آوریم. بعد از بدست آوردن خصلت مفهوم معرفی می‌کنیم به تغییر دیگر چون ضرب کردیم، مفاهیم را در اینجا می‌توانیم راحت‌تر بدست بیاوریم. یعنی ابتدا سinx عمومیش را در نه تا بدست آورده‌یم سپس خصوصیت خاص موضوع را در نه تای دیگر ولو به نحو اجمال بدست آورده‌یم. البته باید توجه داشته باشید که هنوز تخصیص نیست و بلکه در مرحله تعمیم هستیم. دو تای هم عرض را هم باید بتوانیم بدست بیاورم بعبارت دیگر متناظرش را از آن موضوع بدست بیاوریم.

(س): از کدام موضوع؟

(ج): ما ولایت، تولی، تصرف داشتیم. حالا اگر قرار شد یک خانه فقط خانه تولی باشد به دلیل اینکه خصوصیت این را در ولایت و در تولی هم گفتیم یعنی یک شیء دیگری که برای هدف این لازم است مثلاً کاغذ یا مداد مشخص می‌کنیم حال جامع سه تا ولو به قید خاص بدست آمده است.

(س): جایگزین تولی یا جایگزین تصرف یا

با اوصاف ساختار و بلوک سوم برابر با اوصاف کارآیی می‌باشد ولی سه تای مقدورات شکل پذیر، شکل گرفته و اولیه، و یا عدالت، اعتماد و صیانت بر حسب ترکیبی دیگری در اینجا قرار گرفته اند این نحوه خاص قرارگیری تخصیص می‌شود.

(س): تعمیم یا تخصیص؟

(ج): یکبار علاحده هر کدام را در نه تا تعمیم دادید یعنی نه تا اوصاف توسعه و نه تا اوصاف ساختار و نه تا اوصاف کارآیی بدست آورده که موضوع ولايت، تولی، تصرف شما می‌باشند. حالا خود اینها نسبت به هم یک نظام ترکیبی دارند اوصاف توسعه مقدم بر اوصاف ساختار و اوصاف ساختار مقدم بر اوصاف کارآیی می‌باشد این اولین مرحله تخصیص است.

۲/۳ - تعیین معادله تغییر در تقویم

بعد از مرحله تخصیص، مرحله تقویم است که مرحله نظام تعریف است.

(س): یعنی شما یک مرحله را تکثیر اصطلاحات می‌گیرید که در جدول نیامده است.

(ج): تعمیم تکثیر اصطلاحات قبل از اینکه در جدول اولیه باید در نظام تعریف، تخصیص و در نظام معادله تقویم انجام می‌گیرد. اگر چنین چیزی فرض بکنیم آنوقت یک مفهوم باید طبیعتاً در مسیری که تنظیم کردیم تا به شاخصه سیر کند و در هر کجا متناظر برایش نوشته بشود.

۳- امکان بازنگری جدول جامعه و معناشدن هر موضوع متناسب با منزلت؛ بوسیله روش تعمیم، تخصیص و تقویم

به نظر ما اگر اینکار را انجام بدیم جدول جامعه مجدداً موضوع بازنگری قرار می‌گیرد و می‌توانیم

یصح السکوت نمی‌تواند بشود و تا تبدیل به معانی بیان نشود نمی‌تواند ایجاد بعث و زجر بنیادی بکند.

(س): من این مقدار از بحث شما را متوجه شدم که چضرتعالی در واقع از ابتدا بازیمنی می‌کنید تا به بحث نظام شاخصه بررسید یعنی می‌خواهید نظام شاخصه را قاعده‌مند کنید ولی این بحث تخصیصی و تعمیمی که فرمودید، بیشتر از آنچیزی که در بحث تکثیر اصطلاحات قبل ایان فرموده بودید، چیز اضافه‌ای طرح نکردید.

(ج): می‌خواهیم بگوییم از یک موضوع در نظام اصطلاحات لااقل تا حد یک جدول بیست و هفت تایی باید بتواند همراه با دو تا هم عرضش درست بشود تا بعد بتواند در نظام تعریف بیاید.

(س): البته دو تا هم عرض دیگر، خیر زیرا اگر طبق قاعده بخواهیم بیرون از آن بیست و هفت تا برویم باید بگوییم بیست و شش تای دیگر بعنوان بیرون هستند.

(ج): خیر بیرون از بیست و هفت تا نباید برویم این نه تا، دو تا هم عرضش هم در نه تای دیگر می‌باشند که روی هم بیست و هفت تا بعنوان اوصاف توسعه، ساختار و کارآیی هستند.

(س): آیا موضوع را یک جزء از یک کل می‌گیرید؟

(ج): یک جزء از یک کل که با دو جزء دیگر یک کل بیست و هفت تایی می‌شود.

۲/۲ - تعیین نظام و ترکیب اصطلاحات در «تخصیص»

البته قبل از جدول تعریف در جدول منصوب شدن (جدول اصطلاحات اصلی مدل فرهنگی) هر اصطلاحی صرفنظر از اینکه چه چیزهای بعدش و قبلش است، جای خاصی قرار می‌گیرد. مثلاً در جدول بیست و هفت تایی فرهنگی بلوک اول برابر با اوصاف توسعه و بلوک دوم برابر

خیلی کلی داریم؟ یک فصل فصل روش یا الگو که همان نظام اصطلاحاتمان تا معادله باشد^۱ البته در اینجا روش با مواد است و آنجا روش بدون مواد بود.

(س): این موادش فلسفی است؟

(ج): در آنجا مواد روش، مواد فلسفی و اینجا موادش مواد موضوعی است. (موضوعی خاصی است) و یک فصل هم فصلی است که این موضوع از حالت نظری به حالت عملی تبدیل می‌شود یعنی موضوع تبدیل به موضوع عینی بشود که شاخصه را تحويل بدهد. پس ما یکبار موضوعی و یکبار هم به برایغ شاخصه می‌آییم البته برای این مطلب باید یک راه حل پیدا کنیم و آن را به یک نتیجه‌ای برسانیم.

(س): چکار کنیم؟

(ج): یعنی ما اگر بیاییم یکبار مثلاً این موضوعات را که موضوعات جامعه هستند ذکر کنیم و بعد متناظر عینی و موضوعات عینی متناظر را بدست بیاوریم یعنی ابتدا بیست و هفت عنوان سمت راست جدول و بعد هم ۸۱ شاخصه سمت چپ جدول را بدست آوریم.

قاعده‌مند از اصطلاحات تا جدول تعریف بیاوریم حالا بر فرض که آوردم، آنوقت معناهایی را که می‌کنیم و متناظری را که می‌نویسم باید بتواند معنای منزلتی موضوع را ارایه دهد، آنهم به گونه‌ای که یک موضوع دو تا معنا ندهد. نکته مهم این است که در عین حالی که لفظ ممکن است تکرار بشود ولی در حین معادل نویسی ما دو خانه را نباید یک گونه بینیم. و برای آنها معادل بنویسیم در تخصیص اینگونه می‌شود.

۴- تقسیم بحث از نظام اصطلاحات تا نظام شاخصه‌های عینی در سه فصل

بنابراین حتماً باید قواعد تکثیر اصطلاحات، قواعد تعریف و قواعد معادله پیاده بشود. حال آپا با پیاده شدن اینها ما توانستیم بطرف نظام شاخصه‌ها بیاییم؟ از نظر اوصاف، خاص شدنش قواعد روشنی را بکار گرفتیم و بکارگیری روش در یک ماده حتماً با نظام اصطلاحات و تعریف و معادله تفاوت دارد، زیرا اینجا موضوع خاص پیدا کرده است از نظر قاعده‌مند بودن توصیفیش هم (یعنی تئوریزه شدنش) با روش، تئوریزه شده است. حال آیا در مسئله شاخصه می‌توانیم بگوییم باز سه فصل بصورت

«وَآخِرُ دَعْوَيْنَا أَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۳/۲۸

جلسه ۳۱

تنظیم‌گروه تحقیقات مبنائی

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

تنظیم جدول شاخصه‌های اصلی مدل فرهنگی

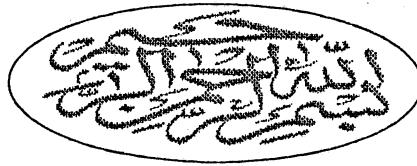
فهرست

- خلاصه بحث گذشته و طرح سؤال
- ۱ - تنظیم جدول شاخصه‌های اصلی مدل فرهنگی براساس جدول اصطلاحات اصلی
- ۲ - قراردادن «الگوی موازن فرهنگی» به جای اصطلاح «همفکری مقدورات شکل‌پذیر عدالت»
  - ۱/۱ - قراردادن «الگوی بهره‌وری فرهنگی» به جای اصطلاح «همفکری مقدورات شکل‌پذیر اعتماد»
  - ۱/۲ - قراردادن «الگوی تکامل فرهنگی» به جای اصطلاح «همفکری مقدورات شکل‌پذیر صیانت»
  - ۱/۳ - قراردادن «الگوی اقتصادی» به جای قید «فرهنگی» در بلوک همکاری
- ۳ - قراردادن قید «اقتصادی» به جای قید «فرهنگی» در بلوک همکاری
  - ۱/۴/۱ - بررسی «فرهنگ اقتصاد» در بلوک همکاری
  - ۱/۴/۲ - بار فرهنگی داشتن الگوی اقتصادی توجیه‌گر بررسی آن در جدول فرهنگی
  - ۱/۴/۳ - قراردادن قید «ساختار» به جای قید «الگو» در ستون ۸۵، ۲
- ۴ - تعریف نظام به ساختارهای موجود و تعریف الگو به زیرساخت فرهنگی
  - ۱/۵/۱ - تعریف اندیشه‌های مبنائی
- ۵ - تنظیم جدول فرهنگی در مقیاس جامعه جهانی (در برداشتن الگوی اسلامی،
  - ۱ - الحادی و التقاطی)
  - ۲ - وجود فاضله بسیار زیاد بین اسلامی، التقاطی، الحادی در شرایط موجود جهانی
- ۶ - الگوها، نظامات و مخصوصات اساس ایجاد پذیرش
- ۷ - الگو تعیین کننده توازن (منزلتهاي تعريف شده و به ثبت اجتماعي رسيده)
  - ۷/۱ - نظام بیانگر وحدت و کثرت منزلتهاي که به ثبت اجتماعي رسيده است
  - ۷/۲ - نظام بیانگر وحدت و کثرت منزلتهاي که به ثبت اجتماعي رسيده است

۳/۳-محصول، بیانگر ارزش‌های پذیرفته شده اجتماعی	۴
۴-اجمالی از سیر آینده بحث	۵
۴/۱-لزوم تعیین ارکان موازن در آینده بحث	۵
۴/۲-عدالت بیانگر توازن مصرفی (تفاوت الگو و عدالت)	۵
۴/۳-لزوم تطبیق اوصاف به عینیت در آینده بحث	۶
۵-جدول جدید تنظیمی، بیانگر عناوین برای اوصاف جدول اصطلاحات	۶
۵/۱-تعریف الگو، ساختار و محصول به اثر در انتخاب عناوین	۷
۵/۲-جهت پذیرفته شده اجتماعی برآیند جدول فرهنگی	۷
۵/۳-الگو نظامی است نظری که به منزله نقشه شالوده ساختمان است	۸
۵/۴-قرار گرفتن قید فرهنگی، اقتصادی، سیاسی به جای همفکری، همدلی و همکاری	۸
۵/۵-پایه‌ریزی ساختارهای اجتماعی براساس الگوها	۸
۵/۶-بررسی کیفیت اقتصاد، در بلوک همکاری	۹
۵/۷-تفاوت مدل فرهنگی و مدل اقتصادی	۹
۶-ضرورت تعیین عوامل و اجزاء الگو و نظام و محصول در روند آینده بحث	۱۰
۶/۱-کافی بودن جدول عناوین تنظیمی در این جلسه به عنوان طرح جامع	۱۱
۶/۲-قابلیت تطبیق اجمالی جدول تنظیمی در این جلسه بر موضوعات اجتماعی	۱۱

۹۰۰۵۰۳۱
۷۷/۰۳/۲۸
۷۷/۱۰/۲۶
کد بایگانی گامپیوتری:
تاریخ جلسه:
تاریخ انتشار:
حروفچینی و تکثیر: انتشارات فجر ولایت

نمایه: مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی
عنوان گذار: حجۃ‌الاسلام پیروزمند
ویراستار: حجۃ‌الاسلام جمالی

۷۷/۰۳/۲۸

جلسه ۳۱

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

» ۶۰ دقیقه «

تنظیم جدول شاخصه‌های اصلی مدل فرهنگی

کنیم. بیان شد که محصول این مدل باید الگوها، نظامات و محصولات باشد. سپس بحث کردیم که اینها چگونه در جدول توزیع می‌شود. حال باید طبیعتاً از این بحث برای تعیین مابه‌ازاء عینی اصطلاحات استفاده کنیم و بینیم که این الگوها چه الگوهایی و نظامات چه نظاماتی و محصولات چه محصولاتی هستند. در بحث جلسه قبل فرمودید که ما باید سه مرحله تعمیم، تخصیص و تقویم داشته باشیم. به تعبیر دیگر نسبی شدن، منسوب شدن و متقوم شدن، که البته آنها را به اصطلاحات تعریف و معادله تطبیق دادیم. بنابراین این بحث انجام گرفت و به نظر می‌آید درست هم است. ما در این مرحله از بحث نسبی شدن یا به تعبیری تعمیم اصطلاحات را توجه می‌کنیم که حاصل آن، جدول اصطلاحاتی است که درست کردیم. متنهای الان یک کار دیگری هم می‌کنیم و آن بحث تبدیل این اصطلاحات به مابه‌ازاء عینی است که اگر بتوانیم اینکار را کنیم بعداً برای ما در جدول تعریف، شاخصه هم پیدا

-خلاصه بحث گذشته و طرح سؤال

حججه‌الاسلام پیروزمند: در جلسات گذشته بعد از اینکه مشخص شد مجموعه اصطلاحات باید بیانگر «الگو، نظام، محصول» باشند، چهار احتمال در توجه توزیع «الگو، نظام و محصول» در بین اصطلاحات جدول مورد توجه قرار گرفت. احتمالی که از بین این چهار احتمال تقویت شد انتخاب اصطلاحات بصورت ستونی بود، یعنی ستون اول بیانگر «الگو» ستون دوم نظام و ستون سوم محصول و به همین ترتیب تا آخر به پیش می‌رود. طبیعتاً براساس این احتمال ۹ الگو ۹ نظام و ۹ محصول داریم که لازم است تنوع و ملاک تفکیک الگوها، نظامات و محصولات مشخص گردد. در واقع بحث ما در راستای تعیین مابه‌ازاء عینی اصطلاحات بود که آن بحث به اینجا رسید یعنی ما از یک زاویه دیگری وارد شدیم و آن توجه به محصولی است که باید مدل فرهنگی داشته باشد و براساس آن باید مابه‌ازاء عینی اصطلاحات را مشخص

۱/۴/۱ - بررسی «فرهنگ اقتصاد» در بلوک همکاری (س): موازنه اقتصادی منظور است.

(ج): بله، الگویش می‌آید، یعنی فرهنگ اقتصاد، کیفیت اقتصاد و تأثیر اقتصاد می‌آید. عبارت دیگر فرهنگ را به کیفیت تعریف کردیم.

۱/۴/۲ - بار فرهنگی داشتن الگوی اقتصادی توجیه‌گر بررسی آن در جدول فرهنگی

این مطلب بسیار مهم است و شما سرجای خودش ضرورت آن را برای آقایان توضیح بدهید به اینکه الگوی اقتصادی بار فرهنگی مستقیم دارد. عبارت دیگر اگر الگو، الگوی سرمایه‌داری شد یک فرهنگی را می‌آورد و هیچ چاره‌ای هم از آن نداریم و اگر الگوی سوسیالیستی شد، یک فرهنگ دیگری را می‌آورد. پذیرش، فرهنگ می‌آورد یعنی شرایط عینی منشأ پذیرش می‌شود. عیناً باز الگوی مصرف اقتصادی و الگوی تکامل اقتصادی در اینجا مطرح است. همچنین در همدلی الگوی توزیع قدرت، الگوی

بهره‌وری از قدرت و الگوی تکامل قدرت می‌آید. این سه ستون از الگوهای اساس پذیرش فرهنگ عمومی می‌باشد. یعنی اگر اینها را که در جدول تعریف می‌آوریم. متشابه نیاوریم و بخواهیم قسمت اول را «اساس» بگذاریم، می‌گوئیم: اساس الگوهای سیاسی، فرهنگی و اقتصادی الگوهای بهره‌وری، مصرف و تکامل هستند. این الگوهای الگویی واقعی هستند که در جامعه وجود دارند و باید

زیر ذره‌بین بیایند، یعنی باید درست شکافته بشوند.

۱/۵ - قراردادن قید «ساختار» به جای قید «الگو» در

ستون ۸۵,۲

بعد نظمات اینها با همین تعییرات می‌آیند، یعنی کلمه الگو را بر میدارید و به جای آن نظام می‌گذارید.

خواهد شد، یعنی کار تولید شاخصه در جدول فرهنگی را جلو اندخته‌ایم و آن را الان انجام می‌دهم. طبیعتاً وقتی توانستیم این کار را انجام بدھیم بعد میتوانیم براساس آن نظام تعریف درست و بعد هم معادله‌اش را بیان کنیم. حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی: بازنگری از مبنای و ریشه لزومی ندارد مگر اینکه در روند بحث به یک بن‌بستی برسیم.

۱ - تنظیم جدول شاخصه‌های اصلی مدل فرهنگی براساس جدول اصطلاحات اصلی

۱/۱ - قراردادن «الگوی موازنه فرهنگی» به جای اصطلاح «همفکری مقدورات شکل‌پذیر عدالت»

حالا اگر اینگونه باشد می‌توان به جای اصطلاح «همفکری مقدورات شکل‌پذیر»، الگوی موازنه فرهنگی را گذاشت. عدالت به معنای، توازن است و الگو یعنی موازنه فرهنگی که اعتماد به بهره‌وری را نتیجه میدهد.

۱/۲ - قراردادن «الگوی بهره‌وری فرهنگی» به جای اصطلاح «همفکری مقدورات شکل‌پذیر اعتماد»

اعتماد با بهره‌وری سازگار است و لذا به جای اصطلاح همفکری مقدورات شکل‌پذیر اعتماد، الگوی بهره‌وری فرهنگی من گذاریم. یعنی در اعتماد، الگوی مصرف یا الگوی بهره‌وری است.

۱/۳ - قراردادن «الگوی تکامل فرهنگی» به جای اصطلاح «همفکری مقدورات شکل‌پذیر صیانت»

در صیانت الگوی تکامل فرهنگی مطرح است.

۱/۴ - قراردادن قید «اقتصادی» به جای قید «فرهنگی» در بلوک همکاری

در بلوک همکاری عین همین اصطلاحات با قید اقتصادی می‌آیند.

و محتوای آموزش در سراسر دنیا، مثل اجرای این ضبطهای صوت است که آنطرف دنیا براساس استاندارد درست می‌کنند و به این ضبط سوار می‌شود، یعنی این دیپلم یا لیسانس با دستگاه بین‌المللی سازگار است و لذا هم در پاکستان و هم در افغانستان درصد تغییر نظام پذیرفته می‌شوند البته کمی فرق هست ولی محتواشان، نظام مدیریت‌شان و نظام بکارگیریشان (یعنی محتوای آموزشی نظام آموزشی و محصولی که دارند و مدرکهایی که می‌دهید. درصد تفاوت‌شان خیلی کم است. لذا ما در اینجا میگوئیم نسبت ۱۰۰ برای کفار و ۱۰ برای التقاط و ۱ برای اسلام است. در چیزهایی که باز منشأ پذیرش می‌شود همین نسبت اشینا عینی - که مربوط به اقتصاد است - برای انسانها شرایط ایجاد می‌کنند. از نظام پولی و بانکی که برگه قدرت خرید شما را درست می‌کند - که به آن پول می‌گویید - تا ساختارهایی که مشخص می‌کنند این برگه را باید بدست چه کسانی داد و به بدست چه کسانی نداد و تا پسند عمومی و اینکه این ساختمان را چگونه بسازیم یا شهرسازی چگونه باشد، همه و همه را آنها در بخش اقتصاد شرایط‌سازی می‌کنند.

در بخش سیاست و توزیع قدرت هم همینگونه است. آنها بگونه‌ای قدرت را تعریف کرده‌اند که اگر غیرآن را بگوئید برای مردم خیلی دور از ذهن است و شاید به شما بخندند. شما بگوئید نظام باید سه قوه مجریه، مقننه و قضائیه داشته باشد همه خیلی زود می‌فهمند ولی اگر بگوئید: «هل الایمان الا الحب والبغض» منشأ حرکت حب و بغض است و اولین قوه، قوه حب است، محبت خدای متعال یا ائمه طاهرين که حول آن باید محبتها شکل بگیرند و آن حب هم مناسکی دارد. قوه دوم، قوه محبت است. آن

۱/۵ - تعریف نظام به ساختارهای موجود و تعریف الگو به زیرساخت فرهنگی

نظام یعنی ساختارهای موجود و الگو یعنی زیرساخت فرهنگی به تعبیر دیگر نظام یعنی ساختارها محصول (محصول پذیرفته شده) که باز در هر سه تا این تعبیر می‌آید. در اینصورت مدل فرهنگی مدل بسیار محکمی می‌شود.

حالا اگر بخواهیم به این مطلب خوب پردازیم بهتر است که مفروضمان همین باشد. نسبت به الگوها خیال نکنید که یک الگو در کشور عمل می‌کند و فرهنگ می‌سازد. ما به این الگوها بصورت عام عنایت کردیم و الان هم دست راست جدول‌مان پراست.

۲ - تنظیم جدول فرهنگی در مقیاس جامعه جهانی (در برداشتن الگوی اسلامی، الحادی و التقاطی)

البته باید به این مطلب توجه داشته باشیم که ما در دنیا تنها نیستیم و جامعه جهانی مطرح است و در جدول جامعه هم این مطلب مد نظر بوده است. یعنی هم الگوی موازنۀ الحادی وجود دارد (دست چپ جدول) که باید موضوعات آن مورد بررسی قرار بگیرد و هم الگوی التقاطی وجود دارد و لو بسیار ضعیف که بعداً خواهیم گفت. الگوی اسلامی هم حتماً وجود دارد و خیال نکنید که صفر است.

۲/۱ - وجود فاصله بسیار زیاد بین اسلامی، التقاطی، الحادی در شرایط موجود جهانی

البته نسبت اینها را می‌توان مثلاً ۱۰۰، ۱۰، ۱ بگیریم و بگوئیم کفار توanstند بدلیل منطق مجموعه‌نگر و دلائل دیگر کاری بکنند که نسبتها به نفع آنها باشد. البته این نسبت را بی‌حساب نمی‌گوییم. الان نظام آموزش و پرورش

۳/۱- الگو تعیین کننده توازن (متزلت‌های تعریف شده و به ثبت اجتماعی رسیده)

تفسیر عمیق پذیرش متفکف شدن به یک کیفیت است که کیفیت نفس جهت را نشان میدهد که جهت اصولاً خلاصه الگو نظام و محصول است. شاخصه پذیرش جهت پذیرش یک الگو است، یعنی برسیت شناختن و قبول کردن موازنه (توازن) توازن یعنی متزلت‌های تعریف شده و ثبت اجتماعی رسیده است.

۳/۲- نظام بیانگر وحدت و کثرت متزلت‌هایی که به ثبت اجتماعی رسیده است

در یک نظام وحدت و کثرتی است که وحدتش وحدت نظام و کثرتش کثرت متزلتها می‌باشد، یعنی نسبتها بی به هم دارند که متزلتها را تعریف می‌کنند و این به ثبت اجتماعی رسیده است و مردم هم این را قبول کرده‌اند. حالا چه از روی آگاهی و تحلیل باشد که مربوط به خواص است و چه از روی عدم تحلیل باشد که مربوط به عوام است. کسانی که در مدل‌سازی و الگوسازی تخصص دارند، میدانند که پذیرش این مدل یعنی چه؟ و کسانی که پایین‌تر هستند و تحلیلی نسبت به مدل ندارند و مدل نمی‌بینند ولی با اینحال نظامش را می‌پذیرند و اعتراضی هم ندارند و چه آنها بی که اصولاً نظام را هم نمیدانند مثل اینکه نمی‌دانند نظام آموزش و پرورش از نظر محتوا و مدیریت چه چیزی هست که این مربوط به مردم عوام است و پذیرش آنها نسبت به محصول است.

۳/۳- محصول، بیانگر ارزش‌های پذیرفته شده اجتماعی بنابراین ارزش در نزد مردم محصول است، یعنی می‌پذیرد که اسم این آقا مهندس یا اسم این آقا دکتر باشد و به دیگر سخن پذیرای تمام صاحبان حرفی هستند که از

حب کیفیتسازی و مفهوم‌سازی می‌کند و مفهوم هم قدرت دارد. قوه سوم قوه مجاهده است. این مطالب شدیداً از نظر مردم استبعاد دارد ولی اگر کسی خودش را از این ارتکازات خالی بکند و در ادعیه و زیارات ملاحظه بکند خیلی واضح می‌بیند که دو صفت کردند یک صفت آنها بی که ایمان آورند و یک صفت آنها بی که ایمان نیاورند یک صفت آنها بی که می‌فهمند، یک صفت آنها بی که نمی‌فهمند یک صفت آنها بی که مجاهده با اموال و انفس می‌کنند و یک صفت آنها بی که مجاهد نمی‌کنند. این مطلب در آنجا روشن روشن ولی در فرهنگ جامعه تاریخ است. البته منظور این نیست که کسی اهل محبت نیست. ما از عزاداریها، تولد گرفتن برای معصومین، دعا خواندنها و زیارت خواندنها را داریم ولی هرگز اینها در الگوی برنامه فعلی بعنوان منشأ قدرت شناخته نمی‌شود. در برنامه ۱۲ میلیون زایر امام رضا(ع) را جزء توریست بحساب می‌آورند و حال اینکه اگر بنا شد توریست باشند، باید به تخت جمشید بروند. آیا مردم برای تماشای شیشه کاریها بی در حرم حضرت رضا(ع) می‌روند؟ هم چنین چیزی نیست آنجا حالت التماس دارند. در آنجا به آئینه کاری که التماس نمی‌کنند، زیارت میخواهند و تقاضای حاجت می‌کنند. چون این معنا در مدل برنامه جا ندارد توریست نامیده می‌شوند یا زیارت را در تفریح و مصرف تفریحی مردم جا میدهند یا حداقل گردش‌های علمی می‌نامند. جاذبه‌های توریستی چه چیزهایی هستند؟ تفریح، اطلاعات، جاذبه‌های علمی، گرایش‌های به فرهنگ قومی جزو جاذبه‌های توریستی هستند.

۳- الگوها، نظامات و محصولات اساس ایجاد پذیرش بنابراین الگوها، نظامات و محصولات اساس پذیرش می‌باشند.

آنهم ورزش کرده است. اما کسی که کو亨ورد نیست لزومی ندارد که در این سطح قرار بگیرد.

(س): ما هم دنبال مدل هستیم مدلی که قدرت ارزیابی بدهد و خوبی از روش شدن مسائل نداریم و مهم این است که بصورت کامل و قابل استفاده تنظیم یشود.

۴- اجمالی از سیر آینده بحث

۴/۱- لزوم تعیین ارکان موازنۀ در آینده بحث

(ج): چیزهایی را که ما از این بعد باید تعریف کنیم یکنی کلمۀ موازنۀ است ارکان موازنۀ چه چیزهایی هستند؟ یعنی وقتی ما میگوئیم باید وحدت و کثرت داشته باشد، ارکانش چه چیزهایی هستند شما ۹ الگو دارید که عملاً ۹ گونه موازنۀ است.

۴/۲- عدالت بیانگر توازن مصرفی (تفاوت الگو و عدالت)

(س): باید الگو را به موازنۀ معنا کنیم زیرا عدالت را به موازنۀ معنا کرده‌ایم.

(ج): مدل، الگو و توازن به یک معنا هستند نهایت اینکه شما عدالت را ذیل الگو تعریف کردید ولی خود الگو را برای مصرف هم میتوانید معنا کنید و میگوئید: الگوی مصرف توازن مصرفی؛ یعنی چه نحو تعادلی را در مصرف می‌پسندید؟ مثلاً در سرمایه‌داری میگویند: «حق مصرف بکارگر ساده ندهید مگر به مقدار رفع ضرورت آن، در این نظام ولو کارگر ساده بسیار زیاد است ولی میگویند باید فاصله کارگر فنی با کارگر ساده و کارگر فنی با کارشناس و کارشاس با متخصص و متخصص با فوق متخصص و فوق متخصص با مدیر زیاد باشد تا انگیزه‌ای برای کار کردن در سطوح مختلف ایجاد شود. انگیزه رسیدن به مناسب بالاتر است و لذا باید اختلاف طبقات مصرف ایجاد شود تا افراد با فشارهای درونی به خواندن

این دستگاه فرهنگی در می‌آیند. کما اینکه در بخش سیاست و اختیارات در نظام توزیع قدرت و در بخش اقتصاد محصولات اقتصادی را می‌پذیرند. البته هرگاه مردم، محصولات را نپذیرند، آنها نمی‌توانند کار بکنند ولی مردم از محصولات چیزی متوجه نمی‌شوند جز رفاهی که مربوط به این دستگاه است. فرهنگ عمومی اینگونه نیست که متوجه بشود که در این ساختمانسازی مدل روانشناسی و جامعه‌شناسی و شهرسازی و... مطرح است و بلکه تنها رفاه آن را می‌پسندد. حال شما می‌توانید فرهنگ را بسیار دقیق، عمیق و همه‌جانبه ملاحظه کنید و آن را به عینیت تطبیق دهید و شاخصه‌های «الحادی، التقاطی و اسلامی» آن را بدست آورید و نمونه‌برداری و آمارگیری و تصمیم‌گیری کنید.

یک حسن مدل اینست که قدرت مسلط‌سازی بر عینیت می‌دهد و البته عینیت هم قطعاً دارد و عیب آن این است که وقتی فرد اینرا کاملاً متوجه شود از نظر فرهنگی وحشت می‌کند مگر اینکه روحیه او در انقلابه فرهنگی قوی باشد و جرئت بهم ریزی داشته باشد و دنبال درست کردن شبیب باشد و برایش حالت یأس پیدا نشود. مثلاً اگر بخواهید از کوه بالا بروید قبل از آن به شما بگویند: کلیه صخره‌هایی که باید دور بزنید یا پا روی آن بگذارید و بالا بروید ۱۵۰۴ تا می‌باشد تا وقتی به ارتفاع برسید. در اینصورت ممکن است شما را وحشت بگیرد ولی کسی که رئیس کو亨وردی است اینرا می‌فهمد و با اینحال شما را به هر لطایف‌الحیلی که باشد به قله می‌رساند. البته همواره با بیم و امید شما را همراهی می‌کند مثلاً می‌گوید به پشت سر نگاه نکنید یا از طرف دیگر بر می‌گردیم. خود رئیس کو亨وردی می‌فهمد که شما را به کجا می‌برد و متناسب با

۴/۳ - لزوم تطبیق اوصاف به عینیت در آینده بحث

پس از اینکه مفاهیم روشی را تمام کردیم، باید تطبیق به فرهنگ (فرهنگ سیاست و اقتصاد) بکنیم. یعنی بگوئیم شرایط عینی (اقتصاد) که علت پذیرش می‌شوند، چه چیزهایی و کجاها هستند؟ در روابط اجتماعی - که سیاست می‌شود - تحقیر، تجلیل ایجاد قدرت و توزیع قدرت چگونه صورت می‌گیرد؟ توزیع قدرت همان تحقیر و تجلیل اجتماعی است و نه فردی. جامیعهٔ تجلیل می‌کند و اختیار می‌سپارد و به اصطلاح تصمیمات او اصل می‌شود. البته در فرهنگ این خیلی سریعتر از سیاست به نتیجه می‌رسد ولی در عین حال کار می‌برد و نه اینکه کار نبرد.

۵ - جدول جدید تنظیمی، بیانگر عنایین برای اوصاف

جدول اصطلاحات

(س): چندتا سؤال مطرح است. یکی اینکه ما ارتباط این را با آن جدول قبلی مشخص تر کنیم و بعد از این طبیعتاً باید خود این واژه‌ها را مشخص کنیم و بعد هم معلوم بشود که از اینها چه استفاده‌ای می‌خواهیم بکنیم و چگونه میتوانیم ادعا کیم که مدل فرهنگی را به این وسیله بدست آورده‌ایم؟ شیوهٔ ما الان در انتخاب واژه‌ای که جای اصطلاحات قبلی داشتیم چیست؟ مثلاً ما داشتیم همفکری مقدورات شکل‌پذیر عدالت و جای آن الگوی موازنه فرهنگی، گذاشتیم، حال آیا ما جای مجموعه آن اصطلاح، یک عنوان گذاشتیم یا تک‌تک قیود را معنا کردیم؟

(ج): یعنی آیا عنوان برکل گذاشتیم؟

(س): آیا عنوان برکل است یا برای هر قید از قیود متناظر درست کردیم که در نتیجه این سه قید و آن هم سه قید دارد.

تحریک شوند یعنی شرایط را بگونه‌ای درست می‌کنند که بازتاب شرایط از درون می‌باشد و نه از بیرون حال وقتی از درون شد چگونه می‌شود؟ رابطهٔ انسان و جهان هر روز فنی‌تر می‌شود و مناسب با آن ساختارها و نظمات تغییر می‌کنند فرق بین عدالت و تعادل در اینست که شما می‌گوئید: ما می‌خواهیم در عدالت اقتصادی بهره‌وری را به گونه‌ای تقسیم کنیم که این شب را کم کنیم. در مساوات می‌خواهیم اصل محرومیت را خطر بزنیم. شاید بگوئید: این با تعادل اقتصادی نمی‌خواند زیرا اولاً هیچ کسی نمی‌آید پس انداز بکند چون همه اعتماد دارند به اینکه جامعه آنها را تأمین می‌کند. لذا سرمایه تمرکز پیدا نمی‌کند و سودزاگی سرمایه از بین می‌روند. ثانیاً: لازمه عدم تمرکز سرمایه، تعطیلی کارهای بزرگ و عدم شکل‌گیری صفت و تکنولوژی و مدیریت آن است. اما به نظر ما مهمترین انگیزه انگیزه آخرت است، در نظام الهی شخص فی سبیل الله کار می‌کند و نه برای بهرهٔ این دنیا. اگر عالم به عالم دنیا ختم شود بسیار نامعقول است. شما هی توانید با سه شاخصه علم، عدالت، مجاهده به افراد قدرت بدهید. مردم از کسی که هم فقیه و هم عادل و با ورع است حرف شنوی دارند رهبر کسی است که هم تقوا و هم علم و هم مجاهده برابر با کفار را در سطح عالی داشته باشد.

شما یک نظامی دارید که در آن، نظام سیاسی اصل است و نه اقتصادی یعنی حب و بعض در آن اصل است. بنابراین حتماً باید تعریف الگو نظام و محصول خوب صورت بگیرد. سپس باید بررسی کنیم که چه عواملی میتوانند اینها را در عینیت بیاورند؟ ارکان و عوامل شان چه چیزهایی هستند؟ بعارت دیگر باید بتوانیم وحدت و کثرتی را که بصورت کلی می‌گوئیم، بیان کنیم.

(ج): به استدلالی که گفته بودیم این ستون الگو است و به اثراشان تعریف می‌شود.

(س): اثراشان چیست؟

(ج): اثر عدالت چه بود؟

(س): توازن.

(ج): اثر اعتماد بهره‌وری بود و اثر صیانت تکامل بود. بعد از اینکه به اثر تعریف شدند در ستون دوم نظام یا ساختارها ضرب در آن آثار شدند و بعد هم محصولها آمدند. پس فرهنگ ابتدا به کیفیت تبدیل شد و کیفیت از جهت آمده بود و پائینتر از جهت، الگو، نظام، محصول شکل گرفت.

۵/۲- جهت پذیرفته شده اجتماعی برآیند جدول فرهنگی

(س): جهت کی بوده است؟

(ج): جهت اولین حد فرهنگ است. یعنی کل جدول جهت را نتیجه میدهد، محصولها که پذیرش می‌آورند و ساختارها هم یک نوع دیگری از پذیرش را شکل می‌دهند البته الگو هم یک نوع پذیرش کارشناسی آنهم در عمق کارشناسی می‌آورد همه این کیفیتها روی هم یک متوجه دارند که جهت است.

پس جهت پذیرفته شده مربوط به کل و حد اولیه فرهنگ است.

(س): یعنی برآیند آنهاست؟

(ج): یعنی جهت پذیرفته شده اجتماعی فرهنگ حاکم بر یک جامعه و برآیند آنها می‌شود. علت این پذیرش هم شرایط عینی و هم شرایط روابط اجتماعی و هم فعالیتهای سنجشی است. روابط اجتماعی برابر با سیاست است، یعنی از نظر روحی یک حاکمیتی را پذیرفتن. معنای سنجش این است که شما یک نظامی

(ج): خیر به کل این سه قید، یک عنوان داده می‌شود.

(س): بله در نهایت باید اینگونه بشود، متنهای کی که ما شیوه‌هایی را که حضر تعالیٰ دنبال می‌کردید این بود که ما برای هر قیدی یک مابهای از مجزایی معین بکنیم و بعد با ترکیب آنها یک عنوان برای کل بگذاریم.

(ج): الان این عنوان الگو برای کل است.

(س): نه، شما الگو را جای...

(ج): الگوی توازن فرهنگی یا الگوی...

(س): یعنی ستون مقدورات شکل پذیر کلاً الگو هستند و عدالت یعنی موازن، بهره‌وری و تکامل که آن ظاهراً جای عدالت، اعتماد و صیانت است.

(ج): درست است یعنی گفتیم: الگوی موازن، الگوی بهره‌وری و الگوی تکامل.

(س): پس موازن جای عدالت و بهره‌وری جای اعتماد و تکامل جای صیانت نشسته است.

(ج): حتی می‌شود اینگونه گفت: الگوی عدالت و الگوی اعتماد و آنها را به ثمره‌ها تبدیل کنیم تا بهتر و رسانتر شود والا همینگونه هم صحیح است.

(س): یعنی الان نظر شما این است که عنوان را برکل گذاشتیم؟

(ج): بله

(س): بله یا اینکه الان تک تک قیود متناظر با یکی است؟

(ج): خیر ما ۲۷ عنوان را برکل گذاشتیم.

۵/۱- تعریف الگو، ساختار و محصول به اثر در انتخاب‌عنوانیں

(س): این عنوان را چگونه انتخاب کردیم؟ یعنی چرا عنوان آن اصطلاح این است؟

۵/۴- قرار گرفتن قید فرهنگی، اقتصادی، سیاسی به جای همفکری، همدلی و همکاری

(س): یعنی قید فرهنگی، اقتصادی و سیاسی که در آخر اصطلاح آورده می‌بجای همفکری، همدلی و همکاری نیست.

(ج): بله، بنابراین فرهنگ حاکم بر پذیرش فیکر، پذیرش کار و پذیرش همدلی، را آوردید.

۵/۵- پایه‌ریزی ساختارهای اجتماعی براساس الگوها (س): پس این واژه مثلاً الگوی موازنۀ اقتصادی

می‌رساند که ما داریم پذیرش اقتصادی را بحث می‌کنیم؟

(ج): حتماً یعنی شما اگر شالوده را نپذیرید یا در یک جامعه متخصص آن جامعه شالوده را نپذیرید در قدم بعد ساختارهای اجتماعی ساخته و بالطبع پذیرفته نمی‌شود. هر ساختاری باید یک شالوده‌ای داشته باشد. اگر ساختاری پذیرفته نشده باشد طبیعی است که محصولش هم پذیرفته نمی‌شود. بنابراین باید الگو نظام و محصول هم نسبت به پذیرشهای عینی و هم نسبت به پذیرشهای ارتباطی و هم نسبت به پذیرشهای نظری تعریف شوند.

(س): ارتباط نظری کدام است؟

(ج): فکری را نظری (سنجه) و ارتباطی را تولی و ولایت می‌گیریم (روابط اجتماعی سیاست). مثلاً شما اگر بهترین مطلب را در الگو داشته باشید ولی این الگو ساختار نداشته باشد و محصول آن هم پذیرش نداشته باشد فرهنگ پذیرفته شده جامعه نمی‌گردد و حداًکثر می‌توانید بگویید: جامعه کوچکی وجود دارد که در آن جامعه کوچک چند نفری اینرا پذیرفته‌اند که این نسخه است ولی کسانی که از طرف جامعه حق امضاء به آنها داده شد، اینرا امضاء نکرده‌اند و در ساختارهای متعارف و مرسوم هم

دارید که دارای منطقی می‌باشد، سرجای خودش اینها را باید ذکر کرد تا می‌رسد به یک مفاهیم معرفتها می‌گویید: اینها سند هستند، بعد به کسانی اجازه میدهد که نسخه بنویسد، زیرا نسخه‌اش برای شما سند است یعنی تشخیص و سنجه خود این شخص سند است. کسی مهندس است و نقشه می‌کشد، آنهم به یک معنا نقشه می‌کشد و نقشه او برای شما سند است. با تکمیل شدن اینها فرهنگ جامعه مدل جامعه به خود خواهد گرفت.

۵/۶- الگو نظمی است نظری که به منزله نقشه شالوده ساختمان است

(س): اینکه ما عنوان را برکل گذاشتیم، توضیح بیشتری می‌فرمایید، یعنی تناسب این اصطلاح با این عناوینی که برکل گذاشتیم چیست؟

(ج): الگو یعنی چه؟

(س): الگو را به اثرش معنا کردیم.

(ج): خیر، الگو خودش چیست که اضافه به اثر شده است؟

الگو یک نظام نظری است غیر از نظمی که بعداً ساختار اجتماعی پیدا می‌کند. الگو مثل زیرساخت مثل طرح و نقشه شالوده است.

(س): یعنی نقشه ساختمان است و خود ساختمان نیست.

(ج): خیر، نقشه ساختمان یا نقشه شالوده فرق دارد. البته وقتی نقشه شالوده را کشیدید، دیگر نقشه ساختمان نمی‌تواند با نقشه شالوده قهر باشد. نقشه زیر ساختمان الگوست. حالا این نقشه چه نقشه زیرساختی موازنۀ باشد که همیشه مقدم است (در فرهنگ همیشه مقدم است) و چه نقشه بهره‌وری (صرف) و چه نقشه تکامل باشد.

سیاسی آن است و اصلاً ربطی به برد آن ندارد. کیفیت آن چیست؟ کیفیت آن فرهنگی است.

(س): آیا همین مطالب دلیل بر این نمیشود که الگو، ساختار و محصول هم فرهنگی و هم سیاسی و هم اقتصادی می‌توانند باشند؟

(ج): احسنت! بنابر تعریفی را که دقیقاً از فرهنگ، سیاست و اقتصاد می‌کنید، میتوانید در بعد فرهنگی همه چیزها را بیینید و بعد بگویید چه فرهنگی را به پذیرش می‌رساند و ثبت اجتماعی میدهد. میتوانید از بعد دیگری بیایید و بگویید چه قدرتی را ایجاد می‌کند و میتوانید از بعد دیگری بیایید و بگویید چه تأثیر مادی را ایجاد می‌کند.

۵/۷ - تفاوت مدل فرهنگی و مدل اقتصادی

(س): اگر بجای مدل فرهنگی، موضوع بحث، مدل اقتصادی بود، چه تغییری در این مجموعه پیدا می‌شد؟

(ج): ستونها و عبارتها یک مقدار جاها یشان عوض می‌شد. مثلاً در اینجا هم‌دلی در آخر می‌آید اما در مدل سیاست اول می‌آید یعنی فقط وزنش را عوض می‌کرد و لامطلب آن دقیقاً همین مطلب می‌شد.

(س): یعنی اینجا اینگونه نیست که چون میخواستیم مدل‌مان فرهنگی بشود، قید کیفیت زدیم و گفتیم الگو، ساختار و محصول و اگر نخواهیم که قید کیفیت بزنیم و بخواهیم قید قدرت بزنیم دیگر لزوماً نباید بگوئیم الگو، ساختار و محصول یعنی این سه آیا فقط سه سطح کیفیت هستند یا سه سطح قدرت و سه سطح تأثیر هم همین سه می‌باشد؟

نرفته و از کلاس‌های خاصی و از مراحل خاصی نگذشته و امضاء هم نشده است.

۵/۶ - بررسی کیفیت اقتصاد، در بلوک همکاری

(س): اگر ما آن قسمت وسط جدول را - که اقتصادی است - فقط در نظر بگیریم آیا این کاملاً اقتصادی نیست؟

(ج): فرهنگ اقتصاد است یعنی در اینجا کیفیت اقتصاد موضوع بحث ماست و تأثیر آن، اصلاً موضوع بحث ماست.

(س): یعنی اگر ما بودیم و میخواستیم مدل اقتصادی بدهیم ...

(ج): باید تأثیر را موضوع توجه قرار می‌دادیم. ما در اینجا فقط کیفیت را مورد توجه قرار دادیم به اینکه چه فرمی دارد؟ الان بحث، بحث کیفیت است و نه بحث تأثیر.

(س): یعنی محصول، تأثیر نیست؟

(ج): خیر، می‌توان محصول را از موضوع کیفیت نظر کرد. گاه شما می‌گویید: برد این میکروفون تا کجاست؟ به این اثر می‌گویید. و گاه می‌گویید: این میکروفون را چه کسانی می‌توانند بخرند و متناسب با قدرت اقتصادی چه کسانی می‌باشد و با سفارش چه کسانی درست شده است؟ در اینصورت از نظر کیفیت درباره آن صحبت می‌کنید. گاه می‌گوئید: قدرت را به چه کسی میدهد؟ در اینصورت سیاسی صحبت می‌کنید. یا مثلاً نسبت تلویزیون گاه وجود اقتصادی آن معنای یک قدرت اقتصادی که چقدر تحت پوشش دارد یک حرف است و در اختیار چه کسانی قرار بگیرد که از طریق آن حرف بزنند، این جنبه

۶- ضرورت تعیین عوامل و اجزاء الگو و نظام و محصول در روند آینده بحث

(س): بحث دیگر اینست که خود این سه بهتر تبیین گردند، یعنی علیرغم اینکه از نظر مفاهیم جامعیت دارند، اما باز کلی می‌باشند.

(ج): بله، حتماً ما باید وقتی می‌گوئیم الگو، یک ارکان، اجزاء و عواملی را برای آن تعریف کنیم.

۶/۱- کافی بودن جدول عنوانی تنظیمی در این جلسه به عنوان طرح جامع

بنابراین در سیری که در آینده داریم ابتدا باید این طرح جامع معین و بسته شود که تقریباً جامعیت آن محرز است سپس باید بررسی کنیم که پذیرش در اینها در چه چیز دیگری واقع نمی‌شود، لاقل بر اساس فلسفه ما چه قدرت سیاسی و چه شرایط عینی و چه سنجشی منشأ پذیرش بشود باید حتماً دستگاههای آنها معین و روی آنها دقت بشود. باید تعداد خصوصیات عام آنها قبل از معین کردن مواد روشی آنها مشخص گردد. مثلاً اگر بگوئیم اینطرف ۲۷ تا نوشته می‌شو در اینطرف^{۸۱} شاخصه حداقل باید روش‌آن تمام بشود. یعنی غیر از اسلامی، الحادی و التقاطی سه خصوصیت الگو حداقل معلوم بشود و بعد در تطبیق آن و طبیعتاً جدولها یک مقدار بیشتر می‌شود. یعنی مثلاً اگر ابتدا گفتیم یک جدول زیرساخت نیاز داریم، پس از آن باید برای هر کدام از اینها فرضاً الگو ۹ نظام و ساختار و سازمان و ۹ دسته از محصولات را ذکر کنیم، تا توسط آنها

بتوانیم ارزیابی کنیم.

(ج): شما در هر مدل وزنهای اینها را عوض می‌کنید و این کار هم در سه وجه انجام می‌گیرد ۱- در کل باکسها (بخشها) ۲- در سطراها ۳- قیود اصطلاح. بعد از اینکه اینکار را انجام دادید، آنوقت می‌گویید: در قدرت چه چیزی اصل است؟ قدرت که به کیفیت تعریف نمی‌شود. سه چیز را برای قدرت می‌گویید که باید آن سه چیز کل خانه‌ها را معنا بکند.

(س): یعنی آیا بجای الگو، ساختار و محصول آن سه چیز می‌آید؟

(ج): بله مثلاً الف، ب و ج بعنوان خصوصیات قدرت می‌آیند. بنظر «اختیار، آگاهی و عمل» در آنجا اصل است. آنوقت جریان اختیار هم در این سه، «اختیار در نفس اختیار، اختیار در آگاهی و اختیار در انجام» می‌شود و نظام آن هم «نظام توسعه حضور اختیار» می‌شود. البته قدرت اصلأ به نفسه به اختیار تعریف می‌شود، مثلاً وقتی می‌گوییم قدرت ندارم، هم می‌تواند منظور من قدرت طبیعی و هم قدرت اجتماعی باشد و هر چه که باشد، یعنی من اختیار ندارم و قدرت حضور ندارم. اختیار اجتماعی، قدرت اجتماعی است. اقتصاد به معنای تأثیر است و به اصطلاح بُرد و منحل کردن است که آن یک حرف دیگری می‌باشد.

(س): پس چون فرهنگ کیفیت است، اقتصاد و سیاستش هم از موضع فرهنگ ملاحظه شده است؟

(ج): بله و کل جدول هم جدول جهت پذیرفته شده است.

۶/۲- قابلیت تطبیق اجمالی جدول تنظیمی در این جلسه

بر موضوعات اجتماعی

عبارت دیگر ملایم و کم کم داخل جدول می روید و تا آخر کار عملاً هم همینصور میشود. از این جدول جامعه هم برای تشریح مرتب‌کمک می‌گیریم.

(س): ما اگر نخواهیم تکثیر بدھیم...

(ج): اگر نخواهید تکثیر بدھید الان جامعیت نظام تعریف‌تان کامل است و البته به این شکل ممکن است خیلی مفهوم نباشد. بنابراین شما باید واژه‌ها را درست تعریف کنید که معلوم باشد ساختارهای اجتماعی فرهنگی چه چیزهایی میتوانند باشند مثلاً فرض کنید اگر گفتیم حوزه و دانشگاه و یک چیز دیگری کنار اینها لازم است برای سیاست و اقتصاد هم باید هم چنین چیزی را بگوئیم. سپس باید الگوها و ساختارها و محصولات هر یک را معین کنیم. در اینجا دیگر طرح جامع درست می‌شود. پس از آن باید به داخل هر یک بروید و بگوئید: مثلاً حوزه باید شامل چه بخش‌هایی و دانشگاه، شامل چه بخش‌هایی باشد.

مثلاً می‌توان علوم پایه، علوم تجربی و علوم انسانی را بیان کرد. البته این را که گفتیم فرهنگ عمومی است. در داخل سیاست هم باید بخش‌های متفاوت را مشخص کرد.

(س): عرض من همین است. ما اگر فرض کنیم که فقط همین را در اختیار داریم و میخواهیم با این کار کنیم، یعنی میخواهیم با این بیشتر تطبیق بدھیم و حتی مدل توازنی هم براساس آن درست بکنیم. آیا این سطح از تطبیقی که الان

«وَآخِرُ دَعْوَيْنَا أَنِّيَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۳/۳۰

جلسه ۳۲

تنظیم: گروه تحقیقات مبنائي

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

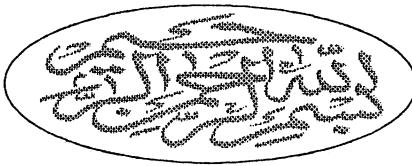
بررسی جدول عناوین فرهنگی و رابطه آن با جدول تعریف

فهرست

۱	- اصلاح جدول شاخصه‌های اصلی مدل فرهنگی
۱	۱- قرار دادن الگو، نظام، محصول بجای همکری، همکاری و همدلی
۱	۱/۱- قرار دادن عدالت، اعتماد، صیانت بجای مقدورات شکل پذیر، شکل گرفته و اولیه
۱	۱/۲- امکان تعریف عدالت، اعتماد، صیانت به اثر آنها (توازن، بهره‌وری، تکامل)
۲	۱/۲/۱- ایجاد توازن مناسب، شرایط تحقق تکامل (مصنوبیت)
۲	۱/۲/۲- ایجاد افزایش بواسطه تکامل و ایجاد گسترش بواسطه اعتماد
۲	۱/۲/۳- قرار دادن همکری، همکاری و همدلی بجای عدالت، اعتماد، صیانت
۳	۱/۳- قرار دادن الگو، نظام، محصول در سه بلوک مجزا
۳	۲- بررسی جدول تعریف فرهنگ بر اساس اصلاحات و عناوین بدست آمده
۲/۱	۲- احتمال قرارگیری مقدورات شکل گرفته، شکل پذیر و اولیه در سمت چپ جدول تعریف، بعنوان مقیاس اندازه‌گیری
۳	۲/۱/۱- بیان شدن عوامل درون الگو، ساختار و محصول بجای بیان اقسام آن، در فرض فوق
۳	۲/۱/۲- امکان آمارگیری از مقدورات شکل پذیر، شکل گرفته و اولیه پس از تعیین عوامل درونی الگو، نظام و محصول
۴	۲/۱/۳- ضرورت قرار گرفتن مقدورات شکل گرفته، شکل پذیر و اولیه در سمت چپ جدول به علت بیان سه خصلت جدید (الگو، نظام، محصول) برای فرهنگ
۴	

- ۳- عنوان بودن اوصاف جدول شاخصه برای اوصاف جدول اصطلاحات ۴
- ۵- الگوی عدالت همکری عنوان برای همکری مقدورات شکل پذیر عدالت (مثال) ۳/۱
- ۵- مخدوش بودن قاعده تنظیم اصطلاحات در صورت عنوان نبودن اوصاف جدول شاخصه ۳/۲
- ۶- بدست نیامدن عنوان از ضرب اوصاف ۳/۳
- ۶- قابلیت پر شدن ستون عناوین جدول تعریف بوسیله عناوین موجود در جدول شاخصه ۳/۴
- ۷- بررسی احتمال قرار گیری الگو، ساختار محصول بعضو از عنوان قید دوم یا سوم در جدول شاخصه ۴
- ۷- صحیح نبودن اصطلاح همکری الگو، بعلت اینکه فرهنگ شاخصه اولیه است ۴/۱
- ۷- شناسایی وضعیت عدالت، صیانت و اعتماد از طریق الگو، ساختار، محصول اصلی در مدل فرهنگی ۴/۲
- ۷- همکری، همکاری، همدلی موضوع عدالت، صیانت، اعتماد ۴/۳
- ۸- اولویت قید فرهنگی، اقتصادی، سیاسی نسبت به همکری، همکاری و همدلی در جدول عناوین ۴/۴
- ۹- کیفیت انتخاب عنوان برای سطوح موضوعات در جدول تعریف ۵
- ۱۰- قرار گرفتن «شکل پذیر عدالت، شکل پذیر اعتماد و شکل پذیر صیانت» در سه سطر اول ستون تبعی موضوعات (پس از تحلیل شاخصه‌ها) ۵/۱
- ۱۰- قرار گرفتن شکل پذیر (در ستون فرعی) بعضو از نتیجه شکل پذیر عدالت، اعتماد و صیانت در ستون تبعی بنا به یک احتمال ۵/۲
- ۱۰- قرار گرفتن فرهنگ بعضو از نتیجه شکل پذیر، شکل گرفته و اولیه بنا به یک احتمال ۵/۳
- ۱۰- قرار گرفتن الگو، ساختار، محصول در ستون اصل موضوعات بنا به یک احتمال ۵/۴
- ۱۱- ۵/۴/۱- تناسب نتیجه قرار گرفتن فرهنگ به این احتمال ۱۱
- ۱۱- ۵/۴/۲- قرار گرفتن عواملی که نتیجه اش الگو، ساختار و محصول است در ستون فرعی موضوعات ۱۱
- ۱۱- ۵/۴/۳- بیان دو احتمال (عوامل الگو یا موضوعات الگو) در تقسیمات «الگو، ساختار، محصول» ۱۱
- ۱۲- ۵/۴/۴- بررسی رابطه جدول اصطلاحات و جداول عناوین ۱۲
- ۱۲- ۵/۴/۵- عدم احتیاج به تغییر جدول اصطلاحات ۱۲

نام جزو:	مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
استاد:	حجۃ الاسلام والملمین حسینی الهاشمی
عنوان گذار:	حجۃ الاسلام پیروزمند
ویراستار:	حجۃ الاسلام جمالی
کد بایگانی کامپیوترا:	۰۹۰۰۵۰۳۲
تاریخ جلسه:	۷۷/۰۳/۳۰
تاریخ انتشار:	۷۷/۱۰/۲۷
حروفچینی و تکثیر:	انتشارات فجر ولایت

«۶۰ دقیقه»

بررسی جدول عنوانین فرهنگی و رابطه آن با جدول تعریف

فرهنگ به کیفیت تعریف شود و کیفیت در سه سطح «الگو، نظام یا ساختارهای عینی آن الگو در جامعه محسوب آن نظامات عینی» مطرح گردید. بنابراین اولین تصمیمی که در سه خانه اول جدول صورت می‌گیرد برابر عنوانی از توسعه ذکر می‌کنید و عنوان توسعه سه‌تایش خوانده می‌شود. یعنی «جای همفرکری، همکاری، همدلی (الگو، ساختار و محسوب)» در سطر اول جدول می‌نویسید.

۱/۲ - قرار دادن عدالت، اعتماد، صیانت بجای مقدورات شکل پذیر، شکل گرفته و اولیه در سطر دوم بجای «مقدورات شکل پذیر، مقدورات شکل گرفته و اولیه» می‌توانید «عدالت» (موازن هم می‌توانید بنویسید) اعتماد یا (بهره‌وری)، صیانت (تکامل) بنویسید. البته این سه عنوان را می‌توانید بعلت هم بیان کنید، یعنی عنوانی که بر علت حاکم است و در جدول جامعه نوشته شده است:

۱- اصلاح جدول شاخصه‌های اصلی مدل فرهنگی
۱/۱ - قرار دادن الگو، نظام، محسوب بجای همفرکری، همکاری و همدلی / / /
حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی: به نظر می‌رسد این جدولی که تنظیم شده اگر تغییراتی بکند پیشتر است عنوان جدول همانطوری که نوشتید شاخصه‌های اصلی مدل فرهنگی می‌باشد اولین چیزی که بسیار مهم است و به نظر می‌آید کل جدول قبلی را تغییر می‌دهد این است که فرهنگ در اینجا به معنای فرهنگی است که در خط آخر جدول جامعه و ذیل پایگاه تکامل شکل گرفته نوشته شده است در آنجا نوشته شده که «مبدأ نظام سیاسی فرهنگی، اقتصادی» بیان نظام بهزیستی و تکامل جریان نیاز و ارضای اجتماعی می‌باشد. فرهنگ در اینجا بنا به دلایلی که قبلًاً بحث شده موضوع دقت قرار گرفته است. پس از اینکه موضوع دقت قرار گرفت نتیجه‌اش این شد که

که این بدست نمی‌آید مگر توازن مناسب با این تکامل وجود داشته باشد. حاصل وحدت و کثرت جدید، توانمندی جدید و امکان مصون بودن است اگر جامعه‌ای درجا بزند، مصون نیست و لذا در جدول جامعه هم صیانت برابر با نظامهای افزایشی ذکر شده است یعنی صیانت بمعنای افزوده شدن نسبت به آنچه که قبل بوده است نه گسترش آنچه را که دارا است.

۱/۲/۳ - ایجاد افزایش بواسطه تکامل و ایجاد گسترش بواسطه اعتماد

گاه صنعت ما به پارچ و لیوان و استکان سازی رسیده است که گسترش یافتن آن بدین معنا است که مردم الان صد تا پارچ و بعداً دویست تا پارچ و بعداً پانصد تا پارچ می‌سازند به گونه‌ای که در جامعه به تعداد افراد پارچ داشته باشد که این به معنای گسترش است مثلاً الان گستردگی تلفن در سراسر کشور هست و حتی در روستا تلفن رفته است ولکن تکامل تلفن در این است که تلفن بدون سیم و بدون یک خصوصیت خاص و فرضای تلفن همراه باشد. پس هرگاه کلمه افزایش می‌گوییم منظور افزایش توان و وحدت و کثرت جدید و تکامل در جهت‌گیری است بنابراین تکامل تنها در جهت ارتقاء پیدا می‌شود البته این ارتقاء هم به موضوعات جدید و هم به روابط جدید، مصنوعات جدید، نیازهای جدید، انتظارات جدید، ارتباطات جدید و اقتدار جدید (اقتدار افزونتر) حاصل می‌شود. بنابراین گسترش مربوط به افزایش جدید نیست بلکه تنها همان چیزهایی را که داشتن گستردگی بیشتری پیدا کرده است. گسترش سازش و تولید در مرحله بسیار پایین‌تر است که لزومی هم ندارد که گسترشی باشد.

۱/۲/۱ - امکان تعريف عدالت، اعتماد، صیانت به اثر آنها (توازن، بهره‌وری، تکامل)

البته می‌توانید معلول و ثمره هم بیاورید یعنی عدالت عنوان کلی است و ثمره آن توازن اجتماعی و ثمره اعتماد نظام مشارکت و نظام تکامل قسط اجتماعی است. اعتماد اصولاً بدست نمی‌آید مگر اینکه به قسط و بهره برسد. چیزی که عموماً برای مردم ملموس می‌باشد، بهره‌ای است که از یک نظام می‌برند اگر در بهره‌وری اختلاف فاحش باشد و مردم هم نتوانند تحلیل بکنند و تنها بخش تخصصی جامعه بفهمد که چرا محرومیت است در اینصورت حتماً مردم می‌فهمند که عدالت نیست و اعتمادشان نسبت به هم کم می‌شود همچنین صیانت (مصطفون بودن) وقتی برای جامعه حاصل می‌شود که تکامل در آن وجود داشته باشد والا جامعه دیگری که سیر تکاملی دارد مصون است و جامعه‌ای که دارای تکامل نیست نسبت به جامعه‌ای که دارای تکامل است، آسیب‌پذیر است.

۱/۲/۲ - ایجاد توازن مناسب، شرایط تحقق تکامل (مصطفونیت)

حجۃ الاسلام پیروزمند: در آنجا تکامل خاص مرد نظر نیست زیرا صیانت، عدالت و اعتماد اثرشان تکامل است.

(ج): نهایت این است که تکامل جهت‌گیری است به عبارت دیگر توانمندی جامعه در جهت‌گیری (یعنی در سیر تاریخی) و در بالا رفتن وحدت و کثرت (و نه در توازن) مطرح می‌باشد. البته توازن مناسبی به تکامل هم دارد یعنی ما یک تکامل و یک وحدت و کثرت جدیدی داریم

شکل گرفته است در سمت چپ قرار می‌گیرد. برای کل اینها هم، یک موضوعاتی را بیان کردیم.

**۱/۱/۲- بیان شدن عوامل درون الگو، ساختار و محصول
بجای بیان اقسام آن، در فرض فوق**

این بحث بحث خوبی است و می‌تواند مطلب را عینی بکند. ما باید عوامل درونی (نه موضوعات) هر یک از «الگو، ساختار و محصول» را ذکر کنیم که آن عوامل داخلی بحث فرهنگ می‌باشد. به عبارت دیگر می‌خواهیم توسط این عوامل «الگو، نظام، محصول» را ارزیابی کنیم. الگو شناسی، ساختار شناسی و محصول شناسی، غیر از این است که بگوییم موضوع الگو یا ثمره آن چیست؟ به عبارت دیگر همانطوری که می‌گفتیم «فعل موضوعاً، موضوعات فعل و ثمر و نتیجه فعل» اینجا هم الگو موضوعاً را تحلیل می‌کنیم. برای اینکه بینیم چه فرهنگی در آنجا حضور دارد اگر بخواهیم چنین کاری را کنیم دیگر باید بگوییم که این الگو چه موضوعاتی دارد؟ به بعد هم باید موضوعات آن را مجدداً با یک شاخصه‌هایی بشناسیم، یعنی بررسی کنیم که آن عوامل الگو در این شاخصه‌های موضوعی دارای ثمراتی می‌باشد. بنابراین برای بهینه کردن باید سه چیز برای الگو و سه چیز برای ساختار و سه چیز برای اوصاف محصول تعریف کنیم. سطر دوم سطر کارآیی است برابر با عنوان کارآیی باید برای آنها عنوان بیاید. بعد از این مراحل لاقل این مطلب طرح می‌شود که اگر الگو دارای این خصوصیات است معنی نقص و کمال آن هم این است که، در اینجا می‌نویسید. در حقیقت مدل شما مدل شناسایی فرهنگ می‌شود و نه مدل شناسایی فرهنگ موضوعات با یک ثمرات خاص.

۱/۳- قرار دادن همفکری، همکاری و همدلی بجای عدالت، اعتماد، صیانت

بنابراین کلمه همفکری، همکاری و همدلی بالا قرار نمی‌گیرد و بجای آن الگوی عدالت و الگوی اعتماد و الگوی صیانت می‌آید و حالا به سؤال دوم این است که آیا باید اوصاف فرهنگی را در ستون بگذاریم و نه تا فرهنگی را پشت سر هم بنویسیم یعنی بجای نه تا ستون سه سطر جداگانه داشته باشیم به اینکه سطر اول فرهنگی و سطر دوم اقتصادی و سطر سوم سیاسی بشود.

۱/۳/۱- قرار دادن الگو، نظام، محصول در سه بلوک مجزا
بر این اساس کلیه الگوها مقدم می‌شوند و در بلوک اول و کلیه ساختارها مخر از الگو و در بلوک وسط و کلیه محصولات در بلوک آخر قرار می‌گیرند.

۲- بررسی جدول تعریف فرهنگ بر اساس اصلاحات و عناوین بدست آمده

۲/۱- احتمال قرارگیری مقدورات شکل گرفته، شکل پذیر و اولیه در سمت چپ جدول تعریف،^۱ بعنوان مقیاس اندازه‌گیری

حالا سوال مهم این است که جای مقدورات شکل پذیر، شکل گرفته و مقدورات اولیه چه چیزی می‌آید؟ در اینجا چند تا فرض وجود دارد که هر کدام را جداگانه عرض می‌کنم. یک فرض این است که بگوییم کل این جدول موضوع ارزیابی آن باید در دست چپ جدول نوشته بشود یعنی مقدورات شکل پذیر، شکل گرفته و اولیه در سمت چپ قرار می‌گیرد این فرض معناش این است که ما موضوعی که می‌توانسته اوصاف را معین کند در سمت راست تمام کرده‌ایم و آنچه که درباره مقیاس اندازه‌گیری بود که عناوین مقدورات اولیه، شکل پذیر و

مدل فرهنگی باید فرهنگ را تحلیل بکند و لذا این سه را ذکر کردید، سپس موضوع سطوحشان (عدالت، اعتماد و صیانت) را ذکر کردید. البته اگر بخواهیم ارزیابی و بهینه کنیم باید عوامل و اجزاء «الگو، ساختار، محصول» را ببینیم و اگر نخواهیم نقص و کمال عادی و بهینه سازی در ستون را ببینیم این کار لازم نیست؛ یعنی شما جدول را از یک سطح بیرون آورده و گفتید فرهنگ را می‌خواهیم تحلیل کنیم و این بدین معنا است که وقتی می‌خواهیم فرهنگ را تحلیل کنیم بلا فاصله الگو، ساختار و محصول را می‌آوریم و آنوقت «فرهنگ» بالای جدول می‌رود و اولین تقسیم تقسیمات خودش است. یعنی یک جدول دیگری غیر از جدول قبلی درست می‌کنیم.

۳- عنوان بودن اوصاف جدول شاخصه برای اوصاف

جدول اصطلاحات

(س): ما یک جدول اصطلاحات درست کرده بودیم.
 (ج): جدول اصطلاحاتی که درست کرده بودید نقص آن چه بود که به اینجا رسیدیم؟ در جدول اصطلاحات همفکری، همکاری و همدلی بعنوان سه عنصر جای فرهنگ، اقتصاد و سیاست نشسته بودند.

(س): کاری به سیاست، فرهنگ و اقتصاد نداشت بلکه در جدول فرهنگ معنای خاص فرهنگی می‌دهند.
 (ج): پس همفکری فرهنگی است.

(س): فرهنگ همفکری، فرهنگ همکاری و فرهنگ همدلی می‌باشد.

(ج): سوال مهم این است که فرهنگی که در اینجا می‌گویید آیا هم درون و هم بیرون را یا فقط درون را مدنظر قرار می‌دادید؟

(س): بیرون هم منظور است و اصلاً قید فرهنگ را

۲/۱/۲ - امکان آمارگیری از مقدورات شکل‌پذیر، شکل گرفته و اولیه پس از تعیین عوامل درونی الگو، نظام و محصول

بله، می‌توانیم الگو را حذف کنیم و برای آن یک توضیحی در نزد خودمان داشته باشیم و آن را در ضرب نیاوریم، یعنی بصورت کلی آن را ببینیم. مثلاً الگو، الگوی عدالت، اعتماد و صیانت است و تنها اینها را بگوییم و بعد موضوعات یا موضوعشان را ملاحظه کنیم مثلاً فرهنگ و اقتصاد و سیاست را ببینیم و بعد مقدوراتشان را هم نگاه کنیم. معنای اینکار این است که طرح جامع ما کلی کلی است که خودمان باید این را بدانیم که هرگاه بخواهیم آن را به درجه‌ای برسانیم که بتوانیم ارزیابی کنیم یعنی باید هم عوامل الگو، عوامل ساختار و عوامل محصول را هم عوامل موضوعاتشان را شناسایی کرده باشیم. به دیگر سخن باید لااقل سه جدول داشته باشیم (اگر نگوییم: ضرب سه تا جدول) تا بتوانیم مدل آماری برای شناسایی مقدورات شکل‌پذیر و شکل گرفته و اولیه داشته باشیم و بر اساس آن شاخصه بندی و کدگذاری کنیم.

۲/۱/۳ - ضرورت قرار گرفتن مقدورات شکل گرفته، شکل پذیر و اولیه در سمت چپ جدول به علت بیان سه خصلت جدید (الگو، نظام، محصول) برای فرهنگ
 (س): تا اینجا توضیح شما برای همان احتمال است که ما مقدورات را طرف چپ بیاوریم.

(ج): مقدورات طرف چپ جدول تعریف باید برود و مقدورات نمی‌تواند در این جدول (اصطلاحات) بیاید. زیرا شما سه تا خصلت جدید برای فرهنگ ذکر کردید.
 (س): که همان «الگو، ساختار و محصول» باشد.

(ج): بله، اینها را همینطوری ذکر نکردید بلکه گفتید:

منتظر تعریف کنیم و بعد آنها را در هم ضرب کنیم تا یک عنوان برای کل اصطلاح بدست بیاوریم.

۳/۱- الگوی عدالت همفکری عنوان برای همفکری مقدورات شکل پذیر عدالت (مثال)

(ج): یعنی عنوان «همفکری مقدورات شکل پذیر عدالت» الگوی عدالت می‌باشد.

(س): بله، اگر اینگونه عمل بکنیم محضوری هم ندارد.

(ج): دومین سوال این است که وقتی می‌خواهیم الگوی عدالت بگذاریم، الگوی عدالت فرهنگی بگذاریم یا الگوی عدالت؟

(س): البته باز به قید نزدیک می‌شود و لذا مثلاً باید بگذاریم الگوی عدالت همفکری یا کیفیت همفکری.

(ج): سپس الگوی عدالت همفکری و الگوی عدالت همکاری، می‌شود. البته می‌توانیم قید عدالت را کلاً حذف کنیم و بجای آن موازنیه یا توازن بگذاریم مثلاً توازن همفکری.

۳/۲- مخدوش بودن قاعدة تنظیم اصطلاحات در صورت عنوان نبودن اوصاف جدول شاخصه

(س): این جدول شبیه آن جدولی - که قبلًا تنظیم کرده بودیم می‌شود، اینگونه که الان می‌گوییم برای این است که علت یابی شود و بررسی کنیم که کجا جدول قبلی را می‌خواهیم اصلاح کنیم. جدول اصطلاحاتی را که قبلًا درست کرده بودیم، از جدول جامعه با یک قاعدة‌ای استخراج سند بود و جدول فعلی معنایش این است که اصلًاً قاعدة تنظیم اصطلاحات فرهنگی را بهم زده‌ایم یعنی غیر از اینکه «الگو، ساختار و محصول» را وارد

برای همین آوردهیم که نسبت بین درون و بیرون برقرار بشود. یعنی شما قید کیفیت نسبت جزء به کل و رابطه بیرونی را بیان می‌کنید. یعنی کل را فرهنگ گرفتید و لذا اینها را موصوف به فرهنگ کردید (فرهنگ همکاری، همفکری و همدلی) و بعد هم بجای فرهنگ همفکری کیفیت تأثیر، بجای همدلی کیفیت جهت گیری گذاشتید و تا اینجا آمدید و در آخر به بحث «الگو، ساختار و محصول» رسیدید.

(ج): قبل از اینکه به این بحث بررسیم متناظر عینی فرهنگ همفکری برنامه بود.

(س): خیر، برنامه نبوده است.

(ج): فرهنگ حاکم بر فکر کردن، فرهنگ همکاری و فرهنگ همدلی بوده است. حال این فرهنگ خود سه بخش «الگو، ساختار و محصول» دارد. حال آیا فرهنگ شما این بخشها را دارد یا نه؟ یعنی آیا عوامل پذیرش را دارد یا ندارد؟

(س): بله زیربخش هر کدام از همفکری، همکاری و همدلی، سه تا ستون وجود دارد که یک ستون برای الگو و یک ستون برای ساختار و یک ستون برای محصول است.

(ج): حالا اگر اینگونه باشند آیا مقدورات شکل پذیر و شکل گرفته حذف گردیده‌اند؟

(س): نکته همینجا است. ما بر اساس دو شیوه عمل می‌کنیم. که گاه می‌گوییم: این عنوان الگوی موازن فرهنگی عنوانی برای اصطلاح است و وقتی عنوان برای اصطلاح شد لازم نیست (همانطوری که امروز هم فرمودید) که این عنوان حاصل ضرب عنوانین متناظر عینی مجزای هر سه قید باشد. یعنی برای سه قید، ابتدا بصورت جداگانه عنوان

می‌آوریم. اگر اینگونه بشود جدول عنوانین شما درست شده است.

(س): ما باید همین را معلوم کنیم که آیا اینها عنوانین هستند یا اینکه ما سه دسته اوصاف را در هم ضرب کردیم.
(ج): اینها عنوانهای عینی هستند.

(س): اگر عنوان عینی هستند دیگر لازم نیست ما سه دسته اوصاف معرفی کنیم و بعد آنها را در هم ضرب کنیم، عنوان بدست بیاوریم. پس الگو، ساختار و محصول را در موازنه، بهره‌وری و تکامل و در هم‌فکری، همکاری و همدلی ضرب می‌کنیم.

۳/۴ - قابلیت پر شدن ستون عنوانین جدول تعریف بوسیله عنوانین جدول تعریف بوسیله عنوانین موجود در جدول شاخصه

(ج): بنابراین بیان در مورد احتمال دوم حضر تعالی می‌فرمایید که اصولاً جدول ما همان جدول قبلی است و حالا می‌خواهیم آنرا در جدول تعریف بیاوریم.

(س): وقتی در جدول تعریف می‌آید برایش عنوان معلوم می‌کنیم.

(ج): در جدول تعریف عنوانها و موضوعات عنوانین در ستون دست راست می‌آیند.

(س): پس اینها را عنوان بگیریم. حال بنا بر این فرض آیا کامل هستند یا نه؟ یعنی آیا می‌توانند بیان عنوان بکنند یا خیر؟

(ج): برای اینکه تناسب عنوان‌مان را حفظ کنید، اشکالی ندارد که این جدول (جدول عنوان) درست کنید. باید یک جدول برای اوصاف و یک جدول هم برای عنوانین داشته باشید.

(س): جدول عنوانین همین پیشنهاد امروز است؟

(ج): بله.

مجموعه کردیم (که قبلاً نبوده) هم‌فکری، همکاری و همدلی که بنابر قاعده بنا بود. قید اول قرار بگیرد. قید سوم و عدالت، اعتماد و صیانت که بنابر قاعده قرار بود قید سوم قرار بگیرند، قید دوم شده‌اند. لازمه چنین تنظیمی این است که قاعده تنظیم مدل فرهنگی احیاناً دچار اشکال بوده که الان آن را تغییر داده‌ایم. لذا اگر خدشهای به آن قاعده نباشد، تبعاً خدولی به این شکل در مرحله بعد نمی‌توانیم تنظیم کنیم و بیشتر به نظر می‌رسد که حضر تعالی عملاً از روی ثمره، جدول قبلی را تنظیم کرده بودید.

۳/۳ - بدست نیامدن عنوان از ضرب اوصاف

(ج): ما می‌خواهیم متناظرهای عینی پیدا بکنیم و معنایش این است که در ثمره (نه در علل) هستیم. همینکه شما راحت می‌گویید که متأثرای این سه، عنوان قرار می‌دهیم و معنون هم دارای این خصوصیات است معنایش این است که عنوان شما لزوماً باید از قاعده پیدا شود بلکه قاعده باید برای عنوان، راهنماباشد.

(س): در اینصورت اگر ما بخواهیم عمل بکنیم، عنوان را ناید دیگر از طریق ضرب اوصاف بدست بیاوریم.

(ج): باید عنوان را برابر یک خانه بگذاریم و بگوییم این معادل با این است.

(س): البته طبق یک قاعده‌ای یعنی باید بتوانیم تناسب عنوان با معنونش را حفظ و بیان کنیم.

(ج): یعنی باید بگوییم مثلاً فرهنگ چیزی نیست جز کیفیت در سه سطح و چون در سه سطح است ما برابر سنتگیتر سطحها کلمه الگو و برابر با یک درجه پاییتر از آن کلمه ساختار و برابر با سبکترین سطح کلمه محصول را

«همفکری مقدورات شکل پذیر در الگوی عدالت»
منی شود. یعنی موصوف دوم الگوی عدالت است.

(س): یعنی آنچیزی که می‌خواهیم بدست بیاید الگوی عدالت، ساختار عدالت و محصول عدالت است.
(ج): بله، کلاً می‌خواهیم ببینیم وضعیت عدالت، اعتماد و صیانت چگونه است؟

(س): یعنی در واقع توصیف و ارزیابی فرهنگ را متراffد با ارزیابی عدالت، اعتماد و صیانت گرفتید و بعد گفتید خود اینها را که می‌خواهیم ارزیابی کنیم باید هم محصول و هم ساختار و هم الگوی آنها را ببینیم. حالا اگر این تحصیل را داشته باشیم سه دسته مقدورات و همچنین «همفکری، همکاری و همدلی» چه کمکی برای روشن شدن تعریف عدالت، صیانت و اعتماد می‌کنند؟ یعنی ما فرض را بر این بگیریم که آنها نیستند.

۴/۳ - همفکری، همکاری، همدلی موضوع عدالت، صیانت، اعتماد

(ج): فرض بگیریم که چه چیزهایی نیستند؟

(س): «همفکری، همکاری و همدلی» و «مقدورات اولیه، شکل پذیر و شکل گرفته» را حذف می‌کنیم.

(ج): از عنوان حذف کردیم

(س): خیر از اصطلاحات حذف می‌کنیم. و می‌گوییم: اصطلاحات فرهنگی عبارت است از الگوی عدالت، ساختار عدالت و محصول عدالت و همچنین نسبت به اعتماد و صیانت و همینگونه می‌گوییم حال آیا نقیصی دارد؟

(ج): آیا موضوع الگوی عدالت همفکری است؟

(س): موضوع آن نمی‌شود بلکه وصف آن می‌شود.

(ج): خیر ما این عبارت را اینجا می‌نویسیم و شما

۴- بررسی احتمال قرار گیری الگو، ساختار محصول
بعنوان قید دوم یا سوم در جدول شاخصه

۴/۱ - صحیح نبودن اصطلاح همفکری الگو، بعلت اینکه فرهنگ شاخصه اولیه است

(س): اگر عناوین به این شیوه‌ای که اصطلاحات بدست می‌آیند بدست نیایند غلط انداز می‌شوند.

(ج): یعنی شما می‌فرمایید ما باید الگو را جای همفکری نگذاریم و بلکه الگو را جای مقدورات شکل پذیر بگذاریم. در اینصورت عنوان شما مثلاً همفکری الگو یا الگوی همفکری می‌شود یعنی فرهنگ، شاخصه اولیه بوده و می‌خواهید تقسیمات آنرا برای عناوین بگویید یا اینکه تقسیمات آنرا می‌خواهید بگویید؟ یعنی آیا الگوهای «همفکری، همکاری و همدلی» باید گفته شود؟

(س): به نظر می‌رسد که این دو مطلب با هم خلط می‌شوند آیا ما با الگو، ساختار و محصول می‌خواهیم به مثابه سه وصف معامله کنیم و بگوییم همانطوری که قبلاً همفکری، همکاری و همدلی داشتیم، الان نه وصف در جدول اصطلاحاتمان می‌باشد. و سه تای دیگر هم به آنها اضافه شده است و حالا می‌خواهیم ببینیم این سه تا را در کجا جا بهدهیم؟ یعنی چگونه بین این سه تا و آن‌نه تا ارتباط برقرار کنیم؟

۴/۲ - شناسایی وضعیت عدالت، صیانت و اعتماد از طریق الگو، ساختار، محصول اهتمام اصلی دو مدل فرهنگی

(ج): شما می‌توانید الگو را بیاورید و قید توازن، بهره‌وری و تکامل قرار بدهید، یعنی موصوف دوم باشد. اگر موصوف دوم باشد، وقتی که می‌خواهیم آنرا بخوانیم

(ج): بله، یعنی شما مثل همان جدولی را که برای اوصاف درست می‌کردید حالا بگوئه دیگری برای عنوانین درست می‌کنید تا بیست و هفت تا عنوان داشته باشید. مفروض این است که هم تصمیم و هم تخصیص داده‌اید، و حالا می‌خواهید عنوان عمومی اجتماعی یا عنوان عینی آن را بگویید.

۴/۴ - اولویت قید فرهنگی، اقتصادی، سیاسی نسبت به همکاری، همدلی در جدول عنوانین
 (س): حالا ما از این طرفی می‌آییم (بنابر فرضی که حضرتعالی در اول جلسه فرمودید) و می‌گوییم: الگوی عدالت فرهنگی.

(ج): شما عنوانین را درست می‌کنید و کاری به خراب شدن این جدول ندارید این جدول سر جای خودش است و وقتی سر جای خودش باشد به نظرم نمی‌آید که بین آنها تناقض ایجاد شود. ما عنوانین «الگو، ساختار و محصول» را در ستون عنوانین می‌آوریم.

(س): پس در جدول تعریف هستیم و می‌خواهیم ستون عنوانین را پر کنیم.

(ج): بله، ولذا هیچ اشکالی ندارد که بنویسیم الگوی عدالت فرهنگی یا ساختار ...

(س): همکری بهتر است.

(ج): به نظر می‌آید که در این جدول کلمه فرهنگ، سیاست و اقتصاد اولی است.

(س): آیا قید فرهنگی نسبت به همکری عام‌تر نیست؟

(ج): شما چیزی را می‌خواهید که عام و شامل بر همکری، همدلی، همکاری باشد زیرا مدلثان مدل

عبارت را بر حسب جدول بفرمایید.

(س): می‌گوییم الگوی عدالت، ساختار عدالت و محصول عدالت و همچنین نسبت به اعتماد و صیانت هم اینگونه بیان می‌کنیم.

(ج): عدالت نسبت به چه چیزی است؟ می‌توان عام گرفت و گفت: بحث ما بحث عدالت در الگو است.

(س): می‌توانیم به همه یک قید فرهنگی بزنیم.

(ج): الگوی عدالت فرهنگی، پس الگوی عدالت اقتصادی و کیفیت فرهنگ اقتصاد ندارید. ما اینجا دو قید را در پرانتز می‌گذاریم و هر کدام را انتخاب کردید در اینجا می‌گذاریم. (الگوی عدالت همکری، الگوی عدالت فرهنگی).

(س): همان همکری بهتر است زیرا الگو، ساختار و محصول قید فرهنگی را تأمین می‌کنند.

(ج): اشکالی ندارد من فعلاً نسبت به این حساسیتی ندارم. تا بعداً بینم چگونه می‌شود. سپس الگوی عدالت همکری شد. بنابراین این را در اینجا ضرب بگوییم و می‌گوییم همکری، همکاری و همدلی. سوال می‌کنید: چگونه باید بخوانیم آیا باید موضوع را مقدم بگذاریم و بگوییم همکری الگوی عدالت یا اینکه بگوییم الگوی عدالت همکری؟ باید دقت کنید که جدول ما جدول عنوان است و جدول اوصاف نیست.

(س): اگر جدول عنوان است همان الگوی عدالت بهتر می‌باشد.

(ج): آیا نه بار الگوی عدالت می‌نویسید، هیچ قیدی در آنها نمی‌آورید؟

(س): باید دو تا قید خصوصیت بزنیم تا بتوانیم نه تای آن را متفاوت بگوییم.

شکل گرفته، شکل پذیر و اولیه بنویسیم. به نظر می‌رسد که این اولی باشد. و عنوانین این ستون را عوض کنیم و بجای آن بنویسیم عدالت، اعتماد، صیانت و مقدورات را اینطرف (طرف چپ) بیاوریم.

(س): جدول تعریف نباید اینگونه تنظیم شود.

(ج): شما چگونه عنوان می‌گذارید؟

(س): عنوان برای این اصطلاح می‌شود. یعنی اصطلاحمان ترکیب از سه بعد می‌شود که دیگر نمی‌توانیم یک بعد آن را در تنظیم اصطلاح جدا کنیم.

(ج): ما می‌خواهیم جدول تعریف را پرکنیم و الان در جدول تعریف هستیم. باید یک سه قید دیگر اینجا بگذاریم.

(س): سه قیدیها همان اصطلاحات هستند.

(ج): می‌فرمایید سه قیدیهای در اینجا اصطلاحات هستند.

(س): همفکری و مقدورات شکل پذیر عدالت و یک عنوان هم بر آن گذاشتیم و گفتیم: الگوی عدالت فرهنگی. (ج): در ستون موضوع شکل پذیر عدالت و در ستون آثار همفکری شکل پذیر می‌آید.

(س): سیر رفت و برگشت جدول فرق می‌کند. ما دو مرحله را با همدیگر انجام می‌دهیم و لذا شاید خلط بشود فرض بر این است که درون جدول را اینگونه تنظیم کردیم (که الان شما نوشتید) ولی در سیر برگشت باید بگوییم: برای این سه سطر (سه سطر اول جدول) - که شکل پذیر عدالت، شکل پذیر اعتماد و شکل پذیر صیانت است - باید یک تتجه تعریف کنیم که تتجه‌اش یک تک وصف آن هم از اوصافی که از تقویم‌شان به همدیگر اصطلاح را درست کرده بودیم نیست. سیری که اصطلاح درست

فرهنگی است و آن عنوانین عام الگو، ساختار و محصول می‌باشد.

(س): مگر عنوان الگوی عدالت فرنگی جای همفکری و مقدورات شکل پذیر عدالت نشسته است؟

(ج): کتابش آمده و نه اینکه جایش نشسته باشد.

(س): بله، عنوان برای آن است و لذا آن نمی‌تواند عام‌تر از آن باشد.

(ج): اینجا مدل فرنگی می‌گذارید یا مدل همفکری؟

(س): فرنگی.

(ج): اگر مدل همفکری باشد باید بینیم که اینجا چگونه می‌شود یعنی یک دو مدل دیگر بنام مدل سیاسی و مدل اقتصادی داریم که می‌خواهید حضور این را (مدل فرنگی) دز دو مدل دیگر بیاورید و لذا مجبورید عنوانی را از اینجا بگیرید. بنابراین در اینجا (ستون اصلی) عنوانی که می‌گذارید، الگوی عدالت فرنگی است. البته در زیربخش آن (ستون فرعی) هیچ اسکالالی ندارد که بنویسید. همفکری، همکاری و همدادی.

(س): بعدش هم لابد در تبعی، عدالت، اعتماد و صیانت می‌نویسید.

(ج): بله طبیعتاً اینگونه می‌شود.

۵- کیفیت انتخاب عنوان برای سطوح موضوعات در جدول تعریف

۵/۱- قرار گرفتن «شکل پذیر عدالت، شکل پذیر اعتماد و شکل پذیر صیانت» در سه سطر اول ستون تبعی موضوعات (پس از تحلیل شاخصه‌ها)

یعنی ستون طبیعی آن، این است که باید به آن نسبت داد و اینجا عدالت، اعتماد و صیانت و اینجا مقدورات

آنطرف (سمت چپ) آثار می‌آیند. لذا باید یک موضوع شامل باشد.

(ج): باید معنای فرهنگ بدهد.

(س): آیا موضوع را مبنا می‌گیرید؟

(ج): که اثرش اینطرف هست. ابتدا باید علت را در فرهنگ بگوییم.

(س): علت اینطرف و اثر هم آنطرف باید. که در ربط به هم یک نتیجه درست می‌کند و نتیجه آن فرهنگ می‌شود.

۵/۴ - قرار گرفتن الگو، ساختار، محصول در ستون اصل موضوعات بنا به یک احتمال

۵/۴/۱ - تناسب نتیجه قرار گرفتن فرهنگ به این احتمال
 (ج): اگر عوامل درست شدن فرهنگ را «الگو، ساختار و محصول» بگیریم. در اینجا صحیح است که فرهنگ را به عنوان منتجه بگذاریم.

۵/۴/۲ - قرار گرفتن عواملی که نتیجه اش الگو، ساختار و محصول است در ستون فرعی موضوعات
 حال آیا عواملی را که نتیجه اش ساختار است باید اینجا بنویسیم؟

(س): نتیجه اش الگو است یا ساختار؟

(ج): عواملی که در اینجا الگو بعنوان منتجه آن نوشته شده است.

(س): ستون اصلی موضوعات را می‌نویسیم «الگو، ساختار و محصول»

(ج): آیا اینها عواملی هستند که نتیجه فرهنگ را می‌دهند؟

می‌کنیم با سیری که بر می‌گردیم و ترکیب و وحدت درست می‌کنیم فرق دارد.

(ج): حالا باید بینیم که چگونه می‌شود؟ ما در اینجا شکل پذیر عدالت، ساختار عدالت...

(س): خیر شکل پذیر اعتماد و شکل پذیر صیانت است.

۵/۲ - قرار گرفتن شکل پذیر (در ستون فرعی) بعنوان نتیجه شکل پذیر عدالت، اعتماد و صیانت در ستون تبعی بنا به یک احتمال

(ج): مگر وصف جامع اینها شکل پذیر نیست؟

(س): ما که کلی گیری نمی‌خواهیم بکنیم.

(ج): نتیجه‌ای که در اینجا می‌گذاریم، نتیجه چیزهایی می‌باشد، آیا نتیجه عدالت، اعتماد و صیانت است؟

(س): باید اینها را بر جای خودشان بررسی کنیم و بینیم چه حاصل خواهد شد. ابتدا باید معنای دو قیدیها را بدلست آوریم تا بعد بینیم حالا برای این سه اصطلاح دو قیدی چگونه می‌خواهیم نتیجه معین کنیم؟

(ج): به فرض محال اگر اینجا بخواهیم کلی گیری کنیم به راحتی شکل پذیر نتیجه این سه می‌شود.

(س): بله.

۵/۳ - قرار گرفتن فرهنگ بعنوان نتیجه شکل پذیر، شکل گرفته و اولیه بنا به یک احتمال

(ج): یا مولفه یک چیز دیگری بشود و مثلاً منتجه برابر با «الف» می‌شود و نتیجه سه تایی دوم و سه تایی سوم هم «ب و ج» می‌باشند. حال آیا نتیجه‌شان باید به فرهنگ ختم شود یا خیر؟

(س): خیر زیرا اینطرف (سمت راست) موضوعات و

(ج): خیر عنوان عدالت که در اینجا آمده حذف شده است.

(س): بله، آنجا حذف شده ولی من ستون تبعی را می‌گویم.

(ج): بله اگر آنچه را در اینجا آورده‌اید (در طرف شاخصه‌ها) از یک جدول دیگری بیاورید (غیر از جدول اینجا) و مثلاً اینجا بنویسیم همفرکری شکل‌پذیر عدالت و بعد هم بگویید این عنوان این طرف می‌آید و آن هم آنطرف می‌رود اینجا آیا عنوانمان متناسب با اینجا گرفته می‌شود؟

(س): متناسب با کجا منظور است؟

(ج): یعنی می‌گوییم: الگوی عدالت فرهنگی.

(س): فرهنگی را از کجا آوردید؟

(ج): از اینجا!

(س): این درست است.

(ج): حالا خیلی دلتان می‌خواهد جای الگوی عدالت فرهنگی، فرهنگ الگوی عدالت می‌نویسیم.

(س): خود «الگو، ساختار و محصول» جای فرهنگ آمده است، یعنی ما برای اینکه تأثیر فرهنگ را در درون مجموعه بینیم گفتیم سه سطح کیفیت را الگو، ساختار و محصول گذاشتیم و گویا فرهنگ را دوبار آورديم.

(ج): که می‌شود فرهنگ را از اینجا برداشت، زیرا اسم مدلمن این فرهنگ است و جای آن الگوی عدالت همفرکری، الگوی عدالت همکاری و الگوی عدالت همدلی گذاشت.

(س): اگر نسبت به این مطلب فرمایشی ندارید یکبار دیگر برگردیم و نسبت به رابطه جدول اصطلاحات با جدول عناوین توضیح بیشتری بفرمایید.

(ج): مهمترین مطلب این است که ما ابتداء سراغ این

۵/۴/۳ - بیان دو احتمال (عوامل الگو یا موضوعات الگو در تقسیمات «الگو، ساختار، محصول»

(س): این همان بحث است در سیر برگشت (یعنی در سیری که می‌خواهیم متجه‌گری بکنیم) صحیح است که اینها را بگذاریم. یعنی می‌گوییم: نتیجه این سه تا چه می‌شود مثلاً نتیجه باید الگو، ساختار و محصول شود. ولی در سیر رفت که اوصافی را بیان می‌کنیم و می‌خواهیم آنها را به هم متقوم کنیم که از تقویم اینها اصطلاحاتی درست می‌شود در آنجا باید مثلاً همان همفرکری، همکاری و همدلی باشد که این سه ضرب در دو دسته اوصاف دیگر می‌شوند اصطلاحاتی شکل می‌گیرند که این اصطلاحات عناوینی دارند و بعد از این اصطلاحات را می‌آوریم. سپس بعد از این اصطلاحات موضوع اثر درست می‌شود و نتیجه گیری می‌کنیم بنابراین در سیر نتیجه‌اش، طرف موضوعات الگو، ساختار و محصول می‌آید.

(ج): حالا فرضًا الگو ساختار و محصول شد، آیا نتیجه‌اش فرهنگ است؟ البته نسبت به الگو، ساختار و محصول هم باید موضوع آن را بیان کنیم مثلاً عدالت، اعتماد و صیانت بعنوان موضوع اینها طرح می‌گردد و گاه عوامل و اجزای این سه بعنوان نتیجه بیان می‌گردد. سپس آثار از نسبت بین این دو تقسیمات و عوامل بدست می‌آیند. اگر از این سیر جلو بیاییم آیا باز اینجا ساختار عدالت، اعتماد و صیانت می‌شود؟

(س): اگر فرضًا اینجا را عدالت گرفتیم آیا عدالت نتیجه آن سه‌تای درونی باشد؟ آیا می‌توانیم عدالت را نتیجه شکل‌پذیر بگیریم؟

موضوعات) و همفکری شکل پذیر طرف دیگر (ستون آثار) می‌آیند عناوین چگونه قرار می‌گیرند؟
(س): سوال شما این است که این معنادار است
یا نیست؟

(ج): بنابر تعریفهایی که قبل‌کردیم باید معنادار باشد، بی معنا بودن را شما در این وصفها پیدا نمی‌کنید. این اصطلاحات قبلًا معنا شده و لزومی هم ندارد که کسی اصطلاح را بر اساس ارتکاز عمومی معنا کند. آنوقت باید در این طرف هم (طرف کارآیی) طبقاتی را ذکر کنیم که آنها باید علت باشند و اینطرف باید اثر باشند.

۵- بررسی رابطه جدول اصطلاحات و جدول عناوین
(س): این روندی است که باید در تنظیم جدول تعریف بیشتر روی آن محمض بشویم ولی فعلًا باید جدول اصطلاحات را بررسی کنیم به اینکه آیا لازم نیست تغییری بکندا

(ج): خیر عیناً همان است. شما با یک دستگاه و قواعد دیگری جدول عناوین درست کرده‌اید.

۵/۴/۵- عدم احتیاج به تغییر جدول اصطلاحات

(س): سوال اساسی ما هم ارتباط بین اصطلاحات و عناوین است. یعنی طبق چه قاعده‌ای بجای همفکری مقدورات شکل پذیر عدالت می‌خواهیم عنوان الگوی عدالت همفکری را بگذاریم؟

(ج): نکته مهم اینجا است که اگر شما عنوان را در اینجا الگوی عدالت گذاشتید (در ستون فرعی عدالت گذاشتید) هرگز نمی‌توانید در بخش اصطلاحات عدالت، صیانت و اعتماد را زیربخشن عدالت بگذارید.

(س): پس باید یک جایگایی در اصطلاحات آنجام بدهیم تا عدالت ستونی بشود.

رفتیم که فرهنگ چیست؟ لذا تعریف فرهنگ را به گونه‌ای بیان کردیم که بتواند هم همفکری و هم همکاری و هم همدلی را پوشش دهد.

(س): لذا گفتیم کیفیت اینها جزء فرهنگ می‌شود.
(ج): سپس کیفیت را تجزیه کردیم. حال اگر فرهنگ را تجزیه کردیم اصطلاحات در این جدول کجا قید الگو، ساختار و مخصوص را لحاظ کرده‌اید؟

(س): اگر قرار است در عناوین بیایند دیگر لازم نیست در اصطلاحات باشند.

(ج): احسنت! صحبت دقیقاً همینجا است که اگر اینها عنوان هستند باید اوصاف مخصوص خود را داشته باشند، همچنانکه اصطلاحات مهم باید اوصاف مخصوص خود را دارا باشند.

(س): حالا فرض ما بروای شد که در عنوان بیایند.
(ج): اگر بخواهند در عنوان بیایند باید یک جدول برای عنوان درست کنیم که در آخر ۲ عنوان تحويل بدهد.

(س): جدولی را که اول جلسه فرمودیم فرضًا جدول عناوین باشد.

(ج): آنوقت باید ببینیم آیا این دو جدول واقعاً تباین پیدا می‌کنند؟

(س): یعنی ارتباط عناوین و اصطلاحات را چگونه برقرار کنیم؟

(ج): حالا صحبت همین است که اگر اصطلاحات را اینطرف بنویسید آیا اصطلاحات اصطلاحاتی هستند که در موازنہ می‌آیند؟

(س): یعنی چه در موازنہ می‌آیند؟
(ج): یعنی اگر شکل پذیر عدالت یک طرف (ستون

برایش ذکر کردیم ولی در اینجا سه سطح عینی نبوده است ولذا باید نسبت به سه سطح عینی تحلیل ارایه دهیم.

(س): در جدول جامعه نیامده است؟

(ج): مگر اینکه در توصیف اینها بتوانید چنین چیزی را ذکر بکنید.

(س): به نظرم جدول جامعه جدول اوصاف است و جدول عنوانین نیست.

(ج): یعنی چدول تحلیل واژه‌های کلیدی زیرساخت است لذا شما نمی‌توانید از خود آن، واژه‌های عینی را بدست بیاورید. بنابراین ما به سه چیز در جدول تعریف نیاز داریم:

- ۱- نظامی برای اوصاف
- ۲- عنوانین عینی
- ۳- نظام شاخصه.

(س): آیا منظور از اوصاف اوصافی است که بر اساس آنها شاخصه درست می‌شود؟

(ج): بله اوصافی که بر اساس آن شاخصه درست می‌شود.

(ج): مگر اینکه شما بگویید که ما نمی‌خواهیم این کار را بکنیم بلکه می‌خواهیم اینجا بنویسیم: الگوی همفکری، الگوی همکاری و الگوی همدلی.

(س): باز هم همان مسئله می‌شود.

(ج): خیر

(س): نسبت به دو تا می‌شود زیرا طبق اصطلاحات ما در بلوک اول نه تا همفکری داریم و لذا در سطر بالاتر اشکال پیدا می‌شود و باید مثلاً الگوی مقدورات طبق این جدول درست بشود.

(ج): آیا الگوی «شکل گرفته، شکل پذیر و اولیه» باشد یا بگوییم: صیانت، عدالت و اعتماد به دو معنا گرفته می‌شود. البته اگر الگوی شکل پذیر، شکل گرفته و اولیه قرار بدهید معنای نتیجه‌ای نمی‌دهد و بلکه معنای مقسم و اقسام می‌دهند. مگر اینکه اجزاء یا عوامل الگو، ساختار و محصول را بیاورید اگر این سه را خرد کنید آنها را کاملاً می‌پوشانند یعنی آنها را تا تکامل ببریم.

(س): آنها را از کجا پیدا کنیم؟

(ج): این یک بحث دیگر و غیر از بحث ما می‌باشد باید ما فرهنگ را به کیفیت تعریف کرده و سه سطح عینی

«وَآخِرُ دَعْوِينَا أَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۴/۰۳

جلسه ۳۳

تنظیم: گروه تحقیقات مبنائي

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

مشکل شدن جدول تعريف مدل فرهنگی از «فرهنگ موضوعاً،
موضوعات فرهنگی و آثار فرهنگی»

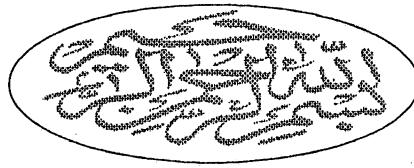
فهرست

۱	..... مقدمه: خلاصه بحث گذشته و طرح سوال
۱	۱- الگو، ساختار، محصول، سطح از کیفیت
۱	۱/۱- تناظر الگو با جهت
۳	۱/۱/۱- جهت حد اولیه کیفیت
۳	۱/۱/۲- جریان انگیزه، موضوع سنجش
۳	۱/۲- جریان الگو در خارج از طریق ساختار و محصول
۳	۱/۲/۱- ایجاد نظمات اجتماعی بر اساس الگو
۳	۱/۲/۲- امکان بهره‌وری اجتماعی بوسیله محصول
۲	۲- چگونگی تنظیم جدول تعريف فرهنگی بوسیله اوصاف «موضوعات فرهنگی و اوصاف فرهنگ موضوعاً».
۳	۲/۱- تنظیم شدن جدول اصطلاحات بوسیله موضوعات متصرف فيه فرهنگ (موضوعات فرهنگ)
۴	۲/۲- تنظیم شدن جدول عناوین بوسیله اوصاف الگو، ساختار، محصول (فرهنگ موضوعاً).
۴	۲/۳- قرار گرفتن اصطلاحات در ستون شاخصه جدول تعريف و عناوین در ستون عناوین جدول تعريف
۴	۲/۴- بدست آمدن سطح تبعی موضوعات و آثار از تحلیل شاخصه‌ها در جدول تعريف
۴	۲/۵- قرار گرفتن مقدورات شکل‌پذیر و شکل گرفته اولیه در ستون فرعی و موضوعات قرار گرفتن همکری، همکاری، هم‌دلی در ستون اصلی موضوعات در جدول تعريف بثابریک احتمال
۵	۳- تفاوت فعل موضوعاً موضوعات فعل و آثار فعل
۵	۳/۱- تفاوت فرهنگ و موضوعات تأثیرگذار و تأثیر پذیر در فرهنگ
۵	۳/۲- تناظر فعل موضوعاً، موضوعات فعل و اثر فعل با توسعه، ساختار، کارهایی

- ۳/۳- اوصاف تشکیل دهنده اصطلاحات، اوصاف جامعه هستند لذا اوصاف فرهنگ موضوعاً نیستند ۵
- ۳/۴- ضرورت تنظیم جدولی که بیانگر فرهنگ موضوعاً باشد ۵
- ۳/۵- ضرورت فراگیر بودن اوصاف فرهنگ موضوعاً نسبت به کل فرهنگ جامعه ۶
- ۳/۶- مشخص شدن اثر فرهنگ و امكان رشد آن در طرف کارآیی (اثر فعل) ۶
- ۴- اصل شدن تحلیل فرهنگ و فرع شدن موضوعات جامعه در صورت قرار گرفتن اوصاف فرهنگ موضوعاً در ستون شاخصه‌ها و موضوعات فرهنگ در ستون عناوین ۶**
- ۴/۱- اوصاف کارآیی حاصل ترکیب اوصاف فعل موضوعاً و موضوعات فعل ۶
- ۴/۲- اصل شدن موضوعات جامعه و فرع شدن عوامل فرهنگی به منظور مطالعه وضعیت ۷
- ۴/۳- اصلی بودن آنچه در ستون شاخصه‌ها قرار می‌گیرد ۷
- ۴/۴- قرار نگرفتن عناوین مشخص در ستون عناوین جدول تعریف نقص روش تعریف گذشته و جبران شدن این نقص با قرار گرفتن اوصاف فعل موضوعاً در ستون عناوین ۷
- ۴/۵- قرار گرفتن «الگو، ساختار، محصول» در طرف توسعه و «همفکری، همکاری، همدلی» در طرف ساختار و «عدالت، اعتماد، صیانت» در طرف کارآیی جدول تعریف بتایر یک احتمال ۸
- ۴/۵/۱- به دست نیامدن عناوین بر اساس احتمال فوق ۱۰
- ۴/۵/۲- بزرگ شدن الگو، ساختار، محصول (فرهنگ موضوعاً) بجای موضوعات جامعه بتایر احتمال فوق ۱۰
- ۴/۵/۳- مشخص نبودن، مابه‌ازاء بعد توسعه، ساختار، کارآیی در فرهنگ در احتمال فوق ۱۰
- ۴/۶- ختم شدن تعریف به اوصاف اصطلاحی در صورت ملاحظه نشدن فعل موضوعاً، موضوعات فعل و اثر فعل ۱۱
- ۴/۷- به دست آمدن اصطلاحات مدل فرهنگی از ضرب الیگر، ساختار، محصول در خودش بتایر احتمال دیگر (در صورت ملاحظه خود فرهنگ موضوعاً) ۱۱
- ۴/۷/۱- تجزیه شدن فرهنگ به زیرترین خصوصیات و مقوم شدن آن به سایر موضوعات در صورت تنقیم مدل فرهنگی براساس اوصاف فرهنگ موضوعاً ۱۲
- ۵- بیان دو گونه بکارگیری جدول تعریف (نظری و عملی) ۱۲**
- ۵/۱- مدل باید بیانگر وصف (فعل موضوعاً)، موضوع عینی (موضوعات فعل) و راندمان وصف و موضوع (آثار فعل) باشد ۱۳
- ۵/۲- بدست نیامدن موضوعات عینی، (مضاف، مضاف الیه) از تکثیر اوصاف ۱۳
- ۵/۳- ضرورت بدست آوردن قاعدة یافتن معادل عینی اوصاف ۱۳
- ۵/۴- «وصف علت تعیین و تغییر اضافه» ۱۴
- ۵/۵- وصف مولّد کارآمدی و قدرت ۱۴
- ۵/۶- تعیین موضوع دارای وصف در عینیت با اضافه (ملاحظه موضوع فعل) ۱۴

۹۰۰۵۰۳۳
۷۷/۰۴/۰۳
۷۷/۱۰/۲۹
کد بایگانی کامپیوتی:
تاریخ جلسه:
تاریخ انتشار:
حروفچیانی و تکثیر:

نمایه: مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
اسناد: حجۃالاسلام والمسلمین حسینی الهاشمی
عنوان گذار: حجۃالاسلام پیروزمند
ویراستار: حجۃالاسلام جمالی

» ۷۳ دقیقه «

متشكل شدن جدول تعریف مدل فرهنگی از «فرهنگ موضوعاً، موضوعات فرهنگی و آثار فرهنگی»

مجموعه از آنها را بیانگر محصول بدانیم. سپس به همین مسئله چند احتمال مطرح شد و نهایتاً در جلسه گذشته بنا شد که ما ستونی این کار را بکنیم.

نتیجه تنظیم ستونی جدولی شد که در جلسه گذشته خدمت شما تقدیم شد. و عنوان آن را شاخصه‌های اصلی مدل فرهنگی گذاشتیم. حضرت‌عالی بعد از دقت در آن جدول ابتدائی یک اصلاحی نسبت به آن صورت دادید و فرمودید ما بجای آن سه دسته اوصاف قبلی (همفکری، همکاری و همدلی) بزنیم و بگوییم: فرهنگ همفکری، فرهنگ همکاری و فرهنگ همدلی و سپس فرهنگ همفکری را به کیفیت تناسبات و فرهنگ همکاری را به کیفیت تأثیر و فرهنگ همدلی را به کیفیت جهت‌گیری ترجمه کردیم. در ادامه بحث یک احتمال جدید مطرح شد و آن اینکه ما سه سطح کیفیت منظور بکنیم و سه سطح کیفیت را الگو، ساختار و محصول گرفتیم و بر اساس این گفته شد که ما چگونه الگو، ساختار و محصول را در اصطلاحات توزیع کنیم یعنی چه مجموعه از اصطلاحات را بیانگر الگو و چه مجموعه آنها را بیانگر ساختار و چه

مقدمه: خلاصه بحث گذشته و طرح سوال

۱- الگو، ساختار، محصول، سطح از کیفیت

۱/۱- تناظر الگو با جهت

حجۃ‌الاسلام پیروزمند: در جلسات گذشته بدبانگ تنظیم جدول اصطلاحات، برای وارد کردن قید فرهنگ (کیفیت) - که یک وصف ییرونی بود - به جدول احتمالات متعددی مطرح گردید. احتمال اول این بود که ما این قید را به همفکری، همکاری و همدلی بزنیم و بگوییم: فرهنگ همفکری، فرهنگ همکاری و فرهنگ همدلی و سپس فرهنگ همفکری را به کیفیت تناسبات و فرهنگ همکاری را به کیفیت تأثیر و فرهنگ همدلی را به کیفیت جهت‌گیری ترجمه کردیم. در ادامه بحث یک احتمال جدید مطرح شد و آن اینکه ما سه سطح کیفیت منظور بکنیم و سه سطح کیفیت را الگو، ساختار و محصول گرفتیم و بر اساس این گفته شد که ما چگونه الگو، ساختار و محصول را در اصطلاحات توزیع کنیم یعنی چه مجموعه از اصطلاحات را بیانگر الگو و چه مجموعه آنها را بیانگر ساختار و چه

قبل تقدیم شد که در آن الگو، ساختار و محصول بطور ستونی تنظیم شده بود یا اینکه می‌خواهیم بلوکی تنظیم کنیم؟ دوم اینکه آیا این جدول را جدول عناوین نام بگذاریم یا اینکه صحیح است اینها را شاخصه هم بدانیم زیرا دید اولیه ما نسبت به بحث (قبل از اینکه بحث عناوین پیدا شود) این بود که یک جدول شاخصه‌هایی درست کردیم و حالا می‌خواهیم این شاخصه‌ها را یک پله عینی و متناظر عینی آنها را پیدا کنیم؟ به عبارت دیگر در ابتدا روال بحث ما روی این محور می‌گذشت و لذا «الگو، ساختار و محصول» را عنوان متناظرهای عینی جدول فرهنگی بیان کردیم و اسم جدول را جدول شاخصه‌های اصلی مدل فرهنگی گذاشتیم یعنی قبلًا شاخصه‌ها شاخصه‌های اصطلاحی بوده و حالا آنها را یک پله عینی تر کردیم، اما در این روند جدید بحث به اینها عناوین گفتیم حال که عنوان است طبیعت بحث این است که این عناوین دیگر شاخصه نیستند. و آنچیزی هم که شاخصه هست، عنوان نمی‌تواند باشد لذا اگر اینها را بصورت عنوان پیذریم باید برای بحث قبلی دوباره فکری بکنیم. یعنی برای جدول شاخصه‌های فلسفی ما به ازای عینی پیدا کنیم، بنابر این دو تا سوال مطرح است: یکی اینکه ما به ازاء عینی آن جدول اصطلاحات چیست که نتیجه آن تعیین شاخصه‌های عینی می‌باشد؟ دیگر اینکه ارتباط این جدول عناوینی که پیدا کردیم با آن اصطلاحات چیست؟ یعنی اگر می‌خواهیم این جدول را عنوان جدول عناوین حفظ کنیم طبیعتاً باید بیان کنیم که این را از کجا درآوردم و خاستگاه آن چیست؟ همچنین اگر از آن اصطلاحات عنوان پیدا کردیم باید بتوانیم یک ارتباطی بین این اصطلاحات و آن عناوین برقرار کنیم پس گویا ما برای تکمیل جدول سه چیز لازم

صورت گرفته بود. مثلاً همفکری، همکاری و همدلی که قید اول بود. در این جدول قید سوم می‌باشد. نکته دیگر هم این بود که ما قبلًا می‌خواستیم الگو، ساختار و محصول را ستونی تنظیم کنیم ولی بر اساس این پیشنهاد بلوکی شدند. یعنی الگو، بلوک اول ساختار بلوک دوم و محصول بلوک سوم می‌باشند. در ادامه بحث جلسه قبل به این نتیجه رسیدیم که ما بجای اینکه به دید اصطلاح به اینها نگاه کنیم (ولو با اصطلاحات عناوین عینی تر شوند) بایس اینها را عنوان فرض کنیم و این جدول را جدول عناوین بنامیم. بنابر این یک جدول اصطلاحات داریم (پیشنویس چهارم) که قبلًا تنظیم کردیم حال برای این جدول اصطلاحات می‌خواهیم عنوان انتخاب کنیم، برای انتخاب عنوان أساساً وصف را «الگو، ساختار و محصول» او صافی هستند که در انتخاب عناوین بکار می‌آیند ولذا اسم جدول تنظیمی را جدول عناوین می‌گذاریم. و طبیعتاً دیگر لازم نیست در بدست آوردن عناوین از روش بدست آوردن اصطلاحات پیروی کنیم. در ادامه بحث نسبت به کیفیت پر شدن ستونهای جدول تعریف احتمال را ذکر کردیم، به اینکه در روش تعریف این عناوین در ستون عناوین و در ستون شاخصه‌ها هم همان اصطلاحات قرار می‌گیرند. سپس با تحلیل شاخصه‌ها ستون تبعی م موضوعات و ستون آثار را پر کردیم، البته نسبت به طبقه‌بندی موضوعاتی که سمت راست جدول پدید می‌آیند چند احتمال بیان شد ما الان به این نقطه رسیدیم که بگوییم یک جدول اصطلاحات و یک جدول عناوین داریم نسبت به جدول عناوین چند مسئله وجود دارد یکی اینکه ابتدا جدول عناوین را نهایی کنیم آیا جدول عناوین به همان شکلی است که به عنوان پیش نویس اول خدمت شما در جلسه

۱/۲/۱ - ایجاد نظمات اجتماعی بر اساس الگو

همینکه الگو خواست در جامعه حضور پیدا کند، ساختار می‌شود یعنی بر اساس الگو نظمات اجتماعی و روابط اجتماعی ذرست می‌شود. مثلاً می‌گویید پژوهش‌شبان، آموزش‌شان و بهره‌وری‌شان چگونه است؟ اینها در ساختار اجتماعی انسان، مسؤول برای بخش‌های مختلف، امکانات ساختمان و روابط سیاسی خاص وجود دارد. یعنی الگو توسط ساختار کیفیت پیدا می‌کند.

۱/۲/۲ - امکان بهره‌وری اجتماعی بوسیله محصول

کیفیت محصول هم عینی است. مثلاً حاصل این کار فرهنگی در یک سطح این کتابها شده‌اند و در یک سطح هم حاصل کار فرهنگی این کار فرهنگی است که تحويل دادیم یا فرهنگی است که در یک نظام سیاسی حضور دارد بنابر این بخش ساختار و بخش محصول بخش‌های عینی هستند در محصول بهره‌وری اجتماعی حاصل می‌شود یعنی محصول دیگر به معنای پذیرش اجتماعی و به معنای ساختار نیست بلکه به معنای حاصلی است که در آن جامعه واقع شده است که این حاصل هم حاصل فرهنگی و هم حاصل سیاسی و هم حاصل اقتصادی می‌باشد.

۲ - چگونگی تنظیم جدول تعریف فرهنگی بوسیله اوصاف «موضوعات فرهنگی و اوصاف فرهنگی موضوعاً»

۲/۱ - تنظیم شدن جدول اصطلاحات بوسیله موضوعات متصرف فیه فرهنگ (موضوعات فرهنگ) بنابر این در مدل فرهنگی ابتدا برای موضوعات فرهنگ جدول درست کردیم، یعنی موضوعاتی که متصرف فیه فرهنگ قرار بگیرد که فعل هستند موضوعات بلکه موضوعات متصرف فیه فعل هستند موضوعات

داریم: ۱ - جدول اصطلاحات فرهنگی به این اصطلاحات صحیح است که شاخصه هم بگوییم متنها هنوز شاخصه‌های اصطلاحی و شاخصه‌های فلسفی هستند و عینی نشده‌اند. ۲ - جدول شاخصه‌های عینی می‌خواهیم ۳ - جدول عناوین. حال اگر این جدول را جدول عناوین بنامیم باید بررسی کنیم اولاً جدول شاخصه‌های عینیمان چیست؟ و ثانیاً این جدول عناوین انتخابی چه ارتباطی با آن جدول اصطلاحات دارد؟

۱/۲/۱ - جهت حد اولیه کیفیت

حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی: آنچه را که در اینجا باید به آن توجه کنیم این است که حد اولیه فرهنگ جهت است که اولین کیفیت می‌باشد نیرو و قدرتی که بعدش می‌آید نظامی است که آن نظام سه سطح از کیفیت (الگو، نظام، محصول) را نشان می‌دهد.

۱/۲/۲ - جریان انگیزه، موضوع سنجش

البته به ساختار هم قبل از پیاده شدن هم می‌توانیم الگو بگوییم یعنی طراحی آن با سنجش ذهنی پیام می‌شود ولکن موضوع سنجش آن موضوع سنجش جریان انگیزه است و در آن تنشیبات انگیزه را ملاحظه می‌کنید سنجش و کیفیت است ولی کیفیت انگیزش و میل است یعنی که از وجه فرهنگ کیفیت به میل نگاه می‌کنیم و نه از وجه ظرفیت آن (یعنی تمام قدرتش).

۱/۲/۳ - جریان الگو در خارج از طریق ساختار و محصول

آنچه محرز و یقینی می‌باشد این است که الگو به نفسه بدون ساختار و محصول در خارج حضوری ندارد. حضور آن یا مناسبات انگیزه و یا مناسبات سنجشی نسبت به جریان انگیزه است یعنی در موضوع جریان انگیزه آن را از نظر کیفیت ملاحظه می‌کنیم.

۲/۴ - بدست آمدن سطح تبعی موضوعات و آثار از تحلیل شاخصه‌های در جدول تعريف

سپس با تحلیل ستون شاخصه‌ها می‌توان سطح تبعی موضوعات و آثار را بدست آورد به اینکه قید اول و دوم در ستون شاخصه و دوم و سوم در ستون موضوعات می‌آید.

۲/۵ - قرار گرفتن مقدورات شکل‌پذیر و شکل گرفته اولیه در ستون فرعی و موضوعات قرار گرفتن همفکری، همکاری، همدلی در ستون اصلی موضوعات در جدول تعريف بنابر یک احتمال

سپس در ستون اصلی موضوعات همفکری، همکاری و همدلی و در ستون فرعی مقدورات شکل‌پذیر، شکل گرفته و اولیه را بنویسیم و بعد این سه تا را روی هم در ستون شاخصه بگذاریم و بعد با تحلیل به دو طرف بیریم آنوقت ستون کلان و توسعه آثار و موضوعات باقی می‌ماند نقصی از نظر نظام تعريف ندارد اما لازم است یکبار دیگر « فعل موضوعاً، موضوعات، فعل و آثار فرهنگی » را مجدداً بررسی کنید یعنی بررسی کنیم که فعل فرهنگی و موضوعات چه اثری را نتیجه می‌دهند که آن اثر را هم باید خرد کنیم و این طرف بنویسیم (در طرف سمت چپ و در ستون کلام و توسعه) که در اینجا دیگر کار ما تمام می‌شود البته ستون شاخصه‌ها در اینجا به نظر چندان عینی نمی‌آید ولذا باید شما بر اساس اثر اینها این عناوین را به عینیت نزدیک کنید. مثلاً بررسی کنید که الگوی عدالت فرهنگی چه اثری باید داشته باشد) یعنی این عناوین اگر درباره این موضوعات باشند (موضوعاتی که در ستون شاخصه داریم) باید یک حاصلی بدهند که حاصل را باید اینجا بنویسیم سپس ربط منطقی آن تقریباً محرز است و علاوه بر این بردن آنها در جدول تعريف قاعده‌مند می‌باشد.

متصرف فیه فرهنگ همین موضوعات جامعه هستند که در سه دسته ذکر می‌شوند یعنی فرهنگ هم از موضوعات جامعه اثر می‌پذیرد و هم بر موضوعات جامعه اثر می‌گذارد.

۲/۶ - تنظیم شدن جدول عناوین بوسیله اوصاف الگو، ساختار، محصول (فرهنگ موضوعاً)

فرهنگ موضوعاً کیفیت می‌شود که سطح «الگو، ساختار و محصول» دارد. بنابر این تقسیمات اینها، جدول فرهنگ موضوعاً می‌باشد و اوصاف همفکری، همکاری و همدلی موضوعات جامعه هستند که متصرف فیه فرهنگ قرار می‌گیرند حال بهتر است ابتدا جدول فرهنگ موضوعاً را ترسیم کنیم برای اینکار یا باید خود الگو، ساختار، محصول را سه بار در خودشان ضرب کنیم و یا عوامل درونی اینها را پیدا کنیم و سپس ضرب کنیم یعنی ابتدا بحث کنیم که ارکان یا متغیرها یا ساختار عوامل متغیر یا محصول عوامل متغیر «الگو، ساختار محصول» چه چیزهایی می‌باشند؟ سپس جدولی بر اساس ضرب آنها درست کنیم بنابر این سه جدول لازم است هم جدول فعل موضوعاً و هم جدول موضوعات متصرف فیه، و هم جدول ثمره.

۲/۷ - قرار گرفتن اصطلاحات در ستون شاخصه جدول تعريف و عناوین در ستون عناوین جدول تعريف

البته یک صحبت این است که ما دیگر عوامل درونی اینها را نیاوریم و وارد تحلیل «الگو، ساختار و محصول» (حداقل در جدول زیرساختی اول) نشویم. بنابر این اینها را بعنوان عناوینی که نزدیک به ادارک جامعه و عینیت هستند بپذیریم و در ستون عناوین بگذاریم سپس موضوعات متصرف فیه را در ستون شاخصه قرار دهیم.

مثلاً توسعه اختیارات و توسعه حضور قید می خورد و فروعی برای سیاست شکل می گیرد یا توسعه اقتصادی و تأثیر قید می خورد و فروعی برای اقتصاد ایجاد می شود. بنابر این همانطور که می فرمایید توسعه هست نهایت توسعه اگر در فرهنگ ملاحظه بشود باید توسعه در الگو دیده شود.

۳/۳- اوصاف تشکیل دهنده اصطلاحات، اوصاف جامعه هستند لذا اوصاف فرهنگ موضوعاً نیستند

(س): حالا من به ما به ازاء آن کار ندارم که الگو است یا چیز دیگر بلکه می خواهم بگویم اوصافی که بیانگر فعل موضوعاً در فرهنگ را معین می کنیم در جدول تعریف باید جای اوصاف توسعه بنشینند و نه در ستون عناوین.

(ج): خیر آیا اصطلاحات جدول شما موضوعات جامعه هستند یا موضوعات فرهنگ؟

(س): موضوعات فرهنگ هستند.

(ج): متصرف فيه فرهنگ هستند یا موضوعات خود فرنگ هستند؟ به تعبیر دیگر آیا صحیح است بگوییم موضوعات جامعه و متصرف فيه فرنگ هستند؟ بنابراین اینها نمی توانند اوصاف فعل موضوعاً باشند زیرا: موضوع متصرف فيه فعل می باشند. بنابراین در اینجا تقسیمات فعل موضوعاً نیامده است بلکه موضوعات متصرف فيه فعل آمده است. بله اگر الگو، ساختار و محصول تحلیل کنید تقسیمات آنها فعل موضوعاً می شود.

۳/۴- ضرورت تنظیم جدولی که بیانگر فرهنگ موضوعاً باشد

(س): فعلآً توجه به اینکه جای فعل موضوعاً موضوع فعل چه بگذاریم ندارم.

(ج): بنابراین باید یک جدول هم برای فرهنگ

(س): در مورد بردن آن در جدول تعریف بحث و یا حداقل ابهام دارد ولیکن فعلآً وارد آن نمی شوم.

۳- تفاوت فعل موضوعاً موضوعات فعل و آثار فعل

(ج): در اینجا معلوم است که فعل موضوعاً در این سطح (سمت چپ) و موضوعات فعل این طرف (سمت راست) است.

(س): همین مهم است پس شما فعل موضوعاً را عنوانی و موضوعات فعل را شاخصه می گویید.

۳/۱- تفاوت فرهنگ و موضوعات تأثیر گذار و تأثیر پذیر در فرهنگ

(ج): بله، مدل فرهنگی و اجزاء خود فرهنگ یک مطلب و موضوعاتی که فرهنگ روی آنها اثر می پذیرد یا از آنها اثر می گذارد یک مطلب دیگر می باشد فرهنگ فعل موضوعاً است. كما اینکه بزای سیاست و اقتصاد هم باید موضوعاً تقسیماتی داشته باشیم مثلاً اگر گفتیم اختیار در سیاست اصل است باید بررسی کنیم که اختیار روی چه چیزهایی عمل می کند؟ در عینیت اختیار را از طریق آن چیزهایی که بر روی آنها عمل می کند شناسایی می گردد، اختیار ممکن است خودش خصوصیاتی به نفسه داشته باشد. ولی بهر حال اختیار روی یک مفاهیمی یا روی امور اجتماعی و یا روی امور فرهنگی یا اقتصادی اثر می گذارد.

۳/۲- تناظر فعل موضوعاً، موضوعات فعل و اثر فعل با توسعه، ساختار، کارهایی

(س): ما یک بار فعل موضوعاً را متناظر با توسعه و موضوعات فعل را متناظر با ساختار و اثر فعل را متناظر با کارآیی گرفتیم.

(ج): توسعه، ساختار، کارآیی درست است ولی در نظام جامعه برای توسعه فرهنگی قید کیفیت می خورد.

جامع که توسعه فرهنگ را ملاحظه می‌کند باید این سه مطلب را دارا باشد؛ یعنی باید هم فعل موضوعاً و هم موضوعات فعل را بشناسد (که الان موضوعات جامعه را به عنوان موضوعات آن ذکر کرده‌اید و هم ثمراتش را بشناسید).

۴- اصل شدن تحلیل فرهنگ و فرع شدن موضوعات جامعه در صورت قرار گرفتن اوصاف فرهنگ موضوعاً در ستون شاخصه‌ها و موضوعات فرهنگ در ستون عناوین

البته ما می‌توانیم فعل موضوعاً را درشت و جامعه را کوچک بکنیم یعنی الگو، ساختار و محصول را درشت و آنها را ضمیرب در یکدیگر کنیم در ستون شاخصه و موضوعات را در ستون عناوین بنویسیم.

(س) منظور از موضوعات چیست؟

(ج) موضوعاتی که متصرف فیه فرهنگ است در اینصورت خود فرهنگ به نفسه را بیشتر تحلیل کرده‌ایم. البته از ترکیب خود این جدول و عناوین، نتیجه‌ای بدست می‌آید که آن نتیجه را اینجا (ستون آثار) می‌نویسیم.

۴/۱- اوصاف کارآیی حاصل ترکیب اوصاف فعل

موضوعاً و موضوعات فعل

البته می‌توان جامعه را پر رنگ کرد و در ستون عناوین فعل موضوعاً را آورد و آثار ترکیب دو تا را در کارآیی دید. آنچه در این دو گونه جدول تعریف مسلم است این خواهد بود اوصاف کارآیی حاصل ترکیب اوصاف فعل موضوعات فعل می‌باشد زیرا وقتی می‌خواهیم بگوییم این الگو ساختار و محصول این امور یعنی را نتیجه می‌دهند خود الگو، ساختار و محصول را بدون موضوع نمی‌گوییم مثلاً اگر شما ابتدا گفتید در دستگاه ما سیاست یا فرهنگ یا

موضوعاً ترسیم کنید جدول قبلی شما جدول موضوعات فرهنگ می‌باشد که هم فرهنگ بر روی آنها اثر می‌گذارد و هم از آنها اثر می‌پذیرد.

۳/۵- ضرورت فراگیر بودن اوصاف فرهنگ موضوعاً نسبت به کل فرهنگ جامعه

البته باید دقت داشت که فعل موضوعاً باید تمام بخشها را شامل شود و نمی‌تواند در یک بخش از موضوعات فرهنگ خلاصه بشود یعنی فقط در یک بلوک باید به تعبیر دیگر اگر فعل موضوعاً موضوع آن سیاسی یا اقتصادی یا فرهنگی باشد باید همه موضوعات تحت تصرف خود را بپوشاند. بنابراین سه چیز را باید پیدا کنیم که آن سه چیز غیر از موضوعات فعل باشند ولی در خود اینها حضور داشته باشند.

۳/۶- مشخص شدن اثر فرهنگ و امكان رشد آن در طرف کارآیی (اثر فعل)

(س) سوال من این نبود در اینکه فعل موضوعاً و موضوعات فعل را می‌خواهیم و این دو دو تا هستند، حرفی نیست ولی اینکه در مدل ما چه جایی دارند مورد بحث است.

(ج) گاه می‌خواهیم فرهنگ یعنی جامعه را بررسی کنیم یعنی می‌خواهیم بررسی کنیم که فرهنگ به نفسه چه تغییراتی می‌کند و فعلاً به این کاری نداریم که فرهنگ روی چه چیزهایی اثر می‌گذارد و از چه چیزهایی اثر می‌پذیرد. گاه به نتیجه‌اش هم کار داریم یعنی می‌خواهیم بداییم که فرهنگ چه اثری دارد و چه اثری می‌پذیرد؟ در اینصورت باید سمت چپ نظام تعریف را از من سوال کنید. بهینه فرهنگ و امكان رشد آن باید در اینجا (سمت کارآیی) نشان داده بشود. بنابراین جدول زیرساخت کل یا طرح

(ج): معنای پژوهش همین است که اشکال می‌کنید مطالب قبل بهینه می‌شوند ما هم به مطالب مقید نیستیم حتماً آنرا تکمیل می‌کنیم.

(س): عوض بشود اشکالی ندارد

(ج): باید بیینیم که در آنجا چه استدلالی آورده‌یم و در آنجا چگونه تکمیل می‌شود. بلکه باید متوجه بشویم که کجا آن قواعد را تغییر و به چه دلیل هم تغییر دادیم؟

(ج): به تغییر دیگر نه بی‌حساب تغییر دادن و نه نادیده گرفتن استدلالهای آنوقت درست است.

۴/۳ - قرار نگرفتن عناوین مشخص در ستون عناوین جدول تعریف نقص روش تعریف گذشته و جبران شدن این نقص با قرار گرفتن اوصاف فعل موضوعات در ستون عناوین

(س): حالا چون بحث روش تعریف شد تبعاً وارد همین قسمت می‌شویم ابتدا آن چیزی را که از جدول تعریف در ذهنم است عرض می‌کنم و بعد به این بحث فعل موضوعاً و موضوعات فعل وارد می‌شویم ما ابتدا برای جدول تعریف یک شکل درست می‌کردیم که در بالای آن اوصاف توسعه و در سمت راست اوصاف ساختار و در سمت چپ اوصاف کارآیی می‌گذاشتیم، در سطر دوم آن اوصاف درونی، توسعه، ساختار و کارآیی و سطر سوم اوصاف ضرب شده این سه در یکدیگر را می‌نوشتیم، سپس این اصطلاحات را در ستون شاخصه قرار می‌دادیم و بعد با تحلیل شاخصه‌ها ستون موضوعات و آثار را پر می‌کردیم.

(ج): البته این یک تکمیلی لازم داشته است ولایت، تولی تصرف در هم ضرب شد و ولایت ولایت، ولایت تولی، ولایت تصرف، اوصاف توسعه شد و معادل آن

اقتصاد اصل است پس از آن باید بگویید سیاست با این موضوعاتش این نتایج را می‌دهد بنابراین آن چیزی که در اینجا درست می‌شود به اضافه عنوان باید در این طرف بیاید یعنی نتیجه‌اش باید در طرف کارآیی بیاید.

۴/۲ - اصل شدن موضوعات جامعه و فرع شدن عوامل فرهنگی به منظور مطالعه وضعیت

حال این دو گونه عملکرد چه نتیجه‌هایی دارند؟ شما اگر بخواهید وضعیت را مطالعه بکنید اشکالی ندارد که عوامل فرهنگی کوچک بشود موضوعات جامعه را بزرگ ببینید ولی اگر بخواهید استراتژی تعیین کنید یا شاخصه‌ها را خرد کنید آنوقت باید فرهنگ را بزرگ کنید.

۴/۳ - اصلی بودن آنچه در ستون شاخصه‌ها قرار می‌گیرد

بنابر این اساس کار ستون شاخصه‌ها هستند وقتی می‌خواهید سبد بگیرید و شاخصه‌ها را خرد کنید انواع کالاهای و انواع مدیریتها را در جامعه نشان بدید در این مورد بهتر است موضوعات جامعه را درشت کنید به دیگر سخن هر چیزی که از اول به خرد کردن آن شروع می‌کنید همان (در طرف شاخصه‌ها) می‌آید و بر اساس آن عناوینی در ستون عنوان ذکر می‌گردد. مثلاً متناسب با شاخصه محصولات، تصمیم‌گیریها، اختیارات، امور پژوهشی و آموزشی، بهره‌وری فرهنگی دسته بندی می‌شوند بنابر این شما اگر موضوعات جامعه را درشت کردید شاخصه‌هایتان شاخصه‌های عینی موضوعات جامعه می‌شوند و این هم در نظرتان هست که اینها در پذیرش موثر هستند.

(س): مطالبی که حضر تعالی می‌فرمایید با آنچه که از قبل در ذهن هست کمی سازگاری ندارد.

۴/۵ - قرار گرفتن «الگو، ساختار، محصول» در طرف توسعه و «همفکری، همکاری، همدلی» در طرف ساختار و «عدالت، اعتماد، صیانت» در طرف کارآیی جدول تعريف بنابر یک احتمال

(س): عرض من کامل نبند ما بر اساس جدول فعلی شکل ستون شاخصه، ستون موضوعات و آثار را درست کردیم بعد گفتیم: حالا این سیر تجزیه مان درست شد و شروع به ترکیب کردن می‌کنیم حال این جدولی که حضر تعالی ترسیم می‌کنید سیر تجزیه در آن نیست و فقط جدول ترکیب است.

(ج): یعنی آیا اینجا اگر جدول تجزیه را نگاه کنیم شبیه این نمی‌شود.

(س): خیر این جدول اصطلاحات است. البته از داخل چنین جدولی مواد روش تعريف در مرحله تجزیه به دست می‌آید.

(ج): احسنت! به عبارت دیگر این را الان می‌شود در جدول فعلی شکل برد و بعد هم به راحتی در بخش شاخصه آورد بعد در بخش خرد آورد البته بزای تکمیل شدن بحث باید سه جدول تعريف الهی، التیقانی، الحادی ترسیم کنیم.

(س): در تحلیل ما سطح تبعی موضوعات و آثار را بدست آوردهیم و بعد شروع به ترکیب کردیم، یعنی برای هر سه موضوع سطح تبعی نتیجه ذکر کردیم.

(ج): احسنت! معنای ترکیب کردن این است که برای ترکیبیش یک معنایی غیر از تجزیه اش قابل شوید.

(س): از آنجاکه ما از ابتدا جدول فعلی شکل را لحظه نکردیم این اشتباه ایجاد شد ما در سیر ترکیب می‌گفتیم باید یک وصفی هم متزلت با «هماهنگی محوری جهت»

ظرفیت، جهت و عاملیت یعنی دو قیدی یکمرتبه یک قیدی شد ولی بعد که توسعه، ساختار و کارآیی را هم در هم ضرب کردیم و به دو قیدی رسیدیم عنوان معادل به آن ندادیم.

(س): ضرب توسعه، ساختار و کارآیی با ضرب «ولايت، تولی و تصرف» یکی است.

(ج): ولايت ولايت برابر با ظرفیت است.

(س): برابر با توسعه توسعه است.

(ج): ولی سوال مهم این است که وقتی ظرفیت شد نگفتیم: ما همانگونه که می‌توانیم برای ولايت ولايت معادل درست کنیم که اوصاف توسعه می‌شود، توسعه توسعه هم ظرفیت شد برای ظرفیت هم می‌توانیم معادل درست کنیم و معادل آن این است: یعنی بیست و هفت عنوان درست نکردیم که در جدول عنوانین بتوانیم بیاوریم بلکه سعی کردیم بگوییم توسعه توسعه توسعه عنوان است. در حالی که بهتر بود بیست و هفت عنوان داشتیم و در ستون عنوانین می‌نوشتیم.

(س): این دخلی به بحث الان ماندارد.

(ج): این دقیقاً همین بحث را نشان می‌دهد یعنی ما در اینجا توسط فعل موضوعاً عنوان را بدست آوردهیم در آنجا جدول عنوان برخاسته از خود اصطلاحات است و حال اینکه باید وقتی که ترکیب و معادل می‌نویسیم باید معادل داخل در ستون عنوانین بیاید نه اینکه توسعه توسعه توسعه را (با سه بار تکرار) در ستون عنوانین بیاوریم و باز دوباره خود آنها را در سمت راست بعنوان کارآیی بیاوریم یعنی ما این اوصاف را به سه معنا در سه سطح بکار گرفتیم.

طرف می‌آیند و خانه‌ها را پر می‌کنند یعنی این اصطلاحات در سه طرف جدول فعلی شکل قرار می‌گیرند. البته به یک معنا طرف کارآیی ما پر شده ولی این کارآیی آن کارآیی که ما در سیر ترکیب می‌خواهیم نیست. ولی این کار را کردیم سپس ستون شاخصه را بر اساس همین پر می‌کنیم سپس با تحلیل ستون شاخصه، ستون موضوعات و آثار را پر می‌کنیم و ستون عنوان هم بر اساس ستون شاخصه بددست می‌آوریم.

(ج) عنوان را از کجا آوردید؟

(س) مثل همین الان که گفتیم مثلاً عنوان الگوی عدالت را برای همفکری مقدورات شکل پذیر عدالت می‌گذاریم؟

(ج) خیر دقیقاً سوال من همینجا است که آیا شما بجای کلمه توسعه، کلمه فرهنگ را می‌نویسید یا توسعه فرهنگ را نمی‌گذارید؟

(س) توسعه چه ربطی به توسعه فرهنگ دارد؟

(ج) می‌خواهیم برای فرهنگ جدول درست بکنیم.

(س) باید وصف توسعه فرهنگ را بگذاریم.

(ج) آیا از وصف توسعه فرهنگ، فعل موضوعاً مورد نظر شما است؟

(س) بله.

(ج) پس خوب دقت کنید اگر اینگونه شد باید به جای کلمه ظرفیت، الگو بگذاریم، زیرا الگو فعل موضوعاً می‌باشد.

(س) الگو را بگذارید من الان به آن حساسیتی ندارم.

(ج) خیر باید حساس باشید.

(س) یعنی می‌گوییم: هر چه که می‌گذاریم بعداً در ترکیب باید همان را در ساختار و در کارآیی بیاوریم.

بعنوان نتیجه انتخاب بشود ولی خود این نیست یعنی خود آنچیزی که در سیر تجزیه در خانه هماهنگی محوری، جهت قرار می‌گرفته در سیر ترکیب آن قرار نمی‌گیرد. حال ما باید از ابتدا به جدول فعلی شکل تطبیق بدیم جدول فعلی شکل سه بعد و سه طرف دارد. در طرف توسعه (طبق این اصطلاح) فعل موضوعاً و جای ساختار موضوعات فعل را می‌گذاریم.

(ج) خیر تا چه چیزی را خواسته باشید بزرگ کنید.

(س) اینها سه بُعد هستند.

(ج) بله سه بُعد هستند ولی مهم مطلب همین است که چه چیزی را می‌خواهید بزرگ کنید تا بگوییم کدامیک در کجا قرار می‌گیرد.

(س) حالا اگر اینگونه درست باشد که در طرف ساختار موضوعات فعل یا موضوعات فرهنگ و در طرف توسعه فعل موضوعاً و در طرف کارآیی اوصاف آن را بگذاریم، در سطح دوم باید سه وصف از هر کدام را بگذاریم. اوصافی که در این سه سطح قرار می‌گیرند اوصافی هستند که جدول شاخصه را درست می‌کنند یعنی اگر مفروض این باشد که جدول شاخصه‌مان درست است (که قبلاً تنظیم کردیم) «عدالت، اعتماد، صیانت» اوصاف توسعه و «مقدورات شکل پذیر، شکل گرفته و اولیه»

او صاف ساختار و «همفکری، همکاری و همدلی» او صاف کارآیی هستند. حال اگر بخواهیم طبق قاعده‌این جدول عمل کنیم بجای تبعی، تصریفی و محوری مقدورات شکل پذیر، شکل گرفته و اولیه بجای (ظرفیت، جهت، عاملیت) باید «عدالت، اعتماد، صیانت» و بجای «هماهنگی، وسیله و زمینه» «همفکری، همکاری و همدلی» می‌گذاریم و بعد اینها را در هم ضرب می‌کنیم و همین اصطلاحات در سه

(س): البته باید بر عکس خواند و باید بگوییم عدالت هم فکری الگو.

(ج): موضوع تقسیم در اینجا چه چیزی قرار می‌گیرد؟
(س): الگو می‌باشد.

(ج): الگو بزرگ می‌شود ولی جامعه بزرگ نمی‌شود یعنی الگو بعنوان موصوف دوم، ساختار بعنوان موصوف دوم و محصول بعنوان موصوف دوم می‌شود.

(س): خیر اوصاف توسعه موصوف دوم می‌شوند.

(ج): که الگو ساختار و محصول می‌شود و موصوف اول آن، امور جامعه می‌باشد.

(س): خیر عدالت، صیانت و اعتماد می‌شود.

(ج): خیر هم فکری، همکاری و هم‌دلی بشود.
(س): بله.

(ج): و کارآیی آن، «عدالت، اعتماد و صیانت» می‌شود.

(س): یعنی برای من کار قاعدة مهم است.

(ج): جدول عنوان را از کجا می‌آوریم؟ گاهی شما می‌گویید ترکیب سه چیز و گاهی می‌گویید مشتقات یک چیز جدول تعریف را نتیجه می‌دهد.

(س): حالا این جدول که جدول عنوان است از کجا می‌آید باید سر جای خودش پاسخ بدیم و حل کنیم.

۴/۵/۳ - مشخص نبودن، مابه‌ازاء بعد توسعه، ساختار، کارآیی در فرهنگ در احتمال فوق

(ج): در اینجا توسعه ضرب در خود توسعه نشد تا محوری، تصریفی و تبعی بدست بیاید.

(س): خیر این لازم نیست ما هر وقت بخواهیم ضرب می‌کنیم و دوباره همین کارها را از اول انجام می‌دهیم.

(ج): به عبارت دیگر سوال این است که یک بار در

(ج): این را الگو می‌گذاریم و ذیل جهت هم ساختار و ذیل عاملیت هم محصول می‌گذاریم کیفیت در اینجا که فعل موضوعاً و زمانی بود این بالا گذاشتیم بجای محوری که مکانش یا ساختارش و یا موضوعات تحت تصرف می‌باشد - هم فکری و بجای تصریفی همکاری و بجای تبعی هم‌دلی می‌گذاریم حالا سراغ کارآیی می‌آییم در کارآیی ممکن است بگویید جای هماهنگی عدالت، جای وسیله، اعتماد و جای زمینه هم صیانت می‌گذاریم و در هم ضرب می‌کنیم.

(س): اصطلاحاتمان باید از ضرب این سه دسته اوصاف بدست بیاید.

۴/۵/۱ - به دست نیامدن عنوانین بر اساس احتمال فوق

(ج): بله، از ضرب این سه دسته وصف بدست می‌آوریم حالا موضوع مورد صحبت این است که فعل موضوعاً سinx آن از سinx فرهنگ است و موضوعات ساختار از آن سinx نیست. موضوعات جامعه که متوکل به فرهنگی ذکر شده است و آثارش نه از سinx فعل موضوعاً و نه از سinx موضوعات فعل می‌باشد. حال آیا با این سه دسته وصف می‌توانیم جدول تعریف را پر کنیم؟

(س): خیر نمی‌توان پر کرد، زیرا همه اینها شاخصه هستند.

(ج): اینها در شاخصه و در ستون تبعی و خرد می‌آیند حالا می‌خواهیم زیربخشها اینها را پر کنیم.

(س): کدام زیربخشها منظر است؟

۴/۵/۲ - بزرگ شدن الگو، ساختار، محصول (فرهنگ موضوعاً) بجای موضوعات جامعه بنابر احتمال فوق می‌خواهیم بگوییم که الگو را در هم‌فکری عدالت ضرب کنیم تا الگوی هم‌فکری عدالت بشود.

۴/۶ - ختم شدن تعریف به اوصاف اصطلاحی در صورت ملاحظه نشدن فعل موضوعاً، موضوعات فعل و اثر فعل حال عرض من این است: که ما اصلاً این بحث فعل موضوعاً، موضوعات فعل و تأثیر را لازم نداریم. بله در جلسات اولیه این سه را متناظر با سه بعد توسعه، ساختار و کارآئی گرفتید که طبق این بیان در دستگاه موضوعیت پیدا می‌کنند و نتیجه آن همین می‌شود که الان ملاحظه فرمودید یعنی اگر ما چنین تلقی از فعل موضوعاً، موضوعات فعل داشته باشیم در جدول تعریف که می‌رسد باعث می‌شود که اصطلاحات ما یک چنین حالتی پیدا کنند و البته ممکن است خود حضر تعالی ملاحظه کنید که این روند با نتیجه مورد نظر خیلی فاصله دارد.

(ج): یعنی مجبوریم یکی از دو شیوه را داشته باشیم و البته باید خاصیت هر دو را بدانیم هرگاه شما فعل موضوعاً، موضوعات فعل و اثرش را ملاحظه بکنید و بلکه بخواهید خود یک موضوع را در تعریف اصل قرار بدهید، فقط به اوصاف اصطلاحی می‌رسید و دیگر به عنیت نمی‌رسید در اینجا فعل موضوعاً فرهنگ است.

۴/۷ - به دست آمدن اصطلاحات مدل فرهنگی از ضرب الگو، ساختار، محصول در خودش بنابر احتمال دیگر (در صورت ملاحظه خود فرهنگ موضوعاً)

(س): خودش فرهنگ است یا فرهنگ دارای فعل موضوعاً هم می‌باشد.

(ج): خیر خود فرهنگ است، فرهنگ و به معنای کیفیت و موضوعاً تقسیم به الگو، ساختار و محصول می‌شود سپس الگو، ساختار و محصول را در خودش یکبار ضرب کنید و بینید الگو چه عواملی دارد؟ به عبارت دیگر عوامل «الگو، ساختار و محصول» بجای اوصاف

آنجا ولایت، تولی و تصرف را ضرب کردید و نتیجه آن ظرفیت، جهت و عاملیت شد.

(س): یکبار این کار را بگردیم و در خانه‌ها گذاشتم.

(ج): در اینجا چه چیزی را ضرب می‌کنید؟ یعنی سه چیز اولیه‌ای که جای «ولایت، تولی و تصرف» را می‌گیرند. چه چیزهایی هستند که در هم ضرب می‌شوند؟

(س): این همان چیزی است که جای (توسعه، ساختار و کارآیی) باید بگذاریم.

(ج): سوال من این است که خود آن موضوع است یا خودش و موضوعاتش و آثارش می‌باشد؟

(س): مثلاً اگر جامعه را بگیریم باید بگوییم: فرهنگ، سیاست و اقتصاد یعنی سه بعد آن موضوع می‌آید.

(ج): که جای ولایت تولی و تصرف می‌نشینند. در مدل فرهنگ اوصاف جامعه را یا اوصاف خود فرهنگ را می‌آورید؟

(س): به فرهنگ که می‌رسیم ابعاد فرهنگ مطرح است یعنی فرهنگ موضوع ما است. ولی در عین حالی که فرهنگ را موضوع قرار می‌دهیم فرهنگ را بخشی از جامعه نمی‌دانیم بلکه یک بعد از جامعه می‌دانیم و لذا گستره‌اش به گستره کل جامعه است.

(ج): پس باید حتماً فرهنگ را به سه وصف و سیاست را به سه وصف و اقتصاد را هم به سه وصف تحلیل کنیم تا بتوانید فرهنگ، فرهنگ، فرهنگ سیاست و فرهنگ اقتصاد را بنویسید.

(س): که ما اینکار را نکردیم و بلکه در درونش رفتیم و گفتیم اوصاف درونی فعل موضوعاً و اوصاف درونی موضوعات فعل و اوصاف درونی اوصاف تأثیر چیست؟

۵- بیان دو گونه بکارگیری جدول تعریف (نظری و عملی)

پس جدول تعریف دو گونه بکار می‌رود یک گونه برای تعریف یک موضوع بدون لحاظ سایر موضوعات. (تحلیل نظری). در تحلیل نظری جدول تعریف خبری از موضوعات جز موضوع اول تا آخر نخواهد بود که این جدول برای نظام اصطلاحات درجه یک است زیرا نظام اصطلاحات نظام اصطلاحات نظری و فلسفی است و ربط مدل را به فلسفه نشان می‌دهد در نظام اصطلاحات می‌خواستید بحث فلسفی بیاورید و حالا هم همین کار را بکنید ولی برای مطالعه عینیت دیگر جدول تعریف شما جدول شاخصه می‌شود و هرگز نمی‌تواند بصورت نظری باشد زیرا تعین هر وصف در عینیت با همهٔ خصوصیاتش می‌باشد و نه فقط یک بعدش تعین داشته باشد و بلکه باید از اوصاف هم پایین بیاید و تنزل پیدا کند. شما اوصاف فرهنگ و سیاست را هم که بیاورید فایده ندارد و باید این اوصاف تنزل پیدا کند و بصورت مضاف و مضاف الیه بیایند، مضاف و مضاف الیه مثل فرهنگ لیوان و لذا اگر شما وصف اقتصادی هم پگویید بدپ نمی‌خورد و بلکه باید فرهنگ پنکه، فرهنگ شیء، فرهنگ ساختار اجتماعی، فرهنگ محصول و فرهنگی که یک آدمی را ساخته بنابر این جدول تعریف می‌تواند وصف یا چند وصف را اصلی قرار دهد و فقط بصورت وصفی همانها را خرد بکند و جلو روید ولی این کار فقط بدرد بحث تئوری و تعریف نظری و نشان دادن ربط فلسفه به عینیت می‌خورد ولی هرگاه بخواهد شاخصه معین کند باید موضوع عینی و بصورت مضاف و مضاف الیه باشد همچنین راندمانش هم باید راندمان عینی بشود البته جدول تعریف در نظام

«توسعه، ساختار، کارآیی» می‌نشینند

(س): پس فعل موضوعاً بیانگر توسعه نشک بلکه سه وصفی که بیانگر فعل موضوعاً هستند بجای توسعه، ساختار و کارآیی می‌نشینند طبیعتاً نتیجه این می‌شود که موضوعات فعل و آثار دیگر موضوعیت ندارند.

(ج): ما اوصاف موضوعات فرهنگی را بجای اوصاف توسعه، ساختار و کارآیی گذاشتیم؛ زیرا می‌خواهیم فقط فرهنگ را نگاه بکنیم پس باید «الگو، ساختار و محصول» در خودش یکبار ضرب شود تا نه اصطلاح دو قیدی بعنوان عوامل الگو، ساختار و محصول بدست بیاید.

۴/۷/۱- تجزیه شدن فرهنگ به ریزترین خصوصیات و متقوم شدن آن به سایر موضوعات در صورت تنظیم مدل فرهنگی بر اساس اوصاف فرهنگ موضوعاً

اگر فقط قید موضوعاً را تکثیر کنید و جلو بروید و مثلاً ۷۲۹ تا به پیش بروید در این صورت شما فقط قدرت تحلیل خود فرهنگ را به نفسه پیدا می‌کنید. این کار شما شبیه کار انتزاعی است یعنی برای موضوع واحد ساختمان عظیم درست می‌کنیم که اینکار تنها برای تحلیل خود موضوع صحیح است. جدول عناوین آن را هم می‌شود پیدا کرد ولی این موضوع ابدآ موضوعی که بعد باشد نمی‌شود زیرا تنها عوامل خودش را خرد کردید و به جریان یا تجسم آن در موضوعات دیگر توجه نداشته‌اید و حال اینکه آنچه را ما در مدل فرهنگ می‌خواهیم تجزیه فرهنگ به ریزترین خصوصیات نیست بلکه ما یک سطح کلی فرهنگ را تقسیم می‌کنیم و بعد بررسی می‌کنیم که در چه چیزی جریان پیدا کرده و مجرایش و آثارش چیست؟ اگر بخواهید اینگونه عمل کنید باید هم فعل موضوعاً و هم موضوعات فعل و هم آثار را ملاحظه کنید.

تعریف در نظر ابتدایی شاید فقط درون یک کل را بواسطه و تنها اوصاف درونی آن را بررسی می‌کردیم ولی بررسی بیرون آن را بیان می‌کردیم که آن موضوع را باید در یک کل شامل‌تر هم بررسی کنیم مثلاً در تعریف فرهنگ یک جدول برای خود فرهنگ و یک جدول بیست و هفت تایی برای جامعه ترسیم می‌گردد که فرهنگ مثلاً یک وصف آن می‌باشد که بیست و شش ارتباط بیرونی دارد. بنابراین می‌خواهم عرض کنم که بکارگیری روش تعریف نسبت به هر موضوعی یک قاعده بیشتر ندارد که طبق آن قاعده سه بعدهش را می‌بینیم و بعد در هم ضرب می‌کنیم.

(ج) : وصفی دیدن و مضاف و مضاف الیه دیدن چگونه می‌شود؟ نکته ظریف همین است که می‌باشد جدول وصفی و یک جدول مضاف و مضاف الیه و یک نسبتی بین ایندو داریم، در جدول وصفی درست است که می‌توان اوصاف درونی و بیرونی شیء مورد تعریف را ملاحظه کرد، ولی باز وصفی می‌بینیم و هر چه هم جلو می‌رویم ولی به مضاف و مضاف الیه نمی‌رسیم.

۵/۳ - ضرورت بدست آوردن قاعده یافتن معادل عینی اوصاف

(س) : به نظر ما موضوعات عینی جزء تجمع اوصاف چیزی نیستند و لذا باید یک چیزی را پیدا کنید که جامع این سه وصف، یا جامع این بیست و هفت وصف باشد که آن جامع متناظر عینی می‌باشد.

(ج) : این مهم است که یک چیزی را پیدا کنیم که جامع سه وصف باشد.

(س) : حضر تعالیٰ عملاً هم همین کار را در جدول شاخصه انجام دادید.

اصلاحات که نظام تئوری است برای خودش یک خاصیتها بیاید دارد و اینگونه نیست که شما آن را بی‌خاصیت رها کرده باشید و آمده باشید یک کار دیگر بکنید کارهایی که اینجا می‌کنید بر اساس منزلتهای تعریف شده و بارم بندی شده در فضای اصطلاحات می‌باشد.

۱/۵ - مدل باید بیانگر و صفت (فعل موضوعاً)، موضوع عینی (موضوعات فعل) و راندمان وصف و موضوع (آثار فعل) باشد

(س) : من فکر می‌کنم که جدول تعریف به حکم قوائمه و روشنی که دارد فقط در یک مورد می‌توان از آن استفاده کرد.

(ج) : نتیجه آخر را می‌خواهم بگیرم جدول عینی باید به جای سه سطح از معنا در جدول نظری که همه بصورت وصفی بودند باید یک بخش آن نام عینی، یک بخش آن وصفی باشد تا نتیجه اش عینی (مضاف و مضاف الیه) و وصفی شود و بتوانیم عینیت را اندازه گیری کنیم این تغییر در نحوه بکارگیری جدول تعریف ضروری است یعنی در جدول عینی فعل موضوعاً و موضوعات فعل ذکر می‌گردد و آثار و راندمان هم از نسبت بین این دو بدست می‌آید بنابراین این جدول تعریف که وضفی را از یک جا می‌آورید و بعد آن را ناظر به یک موضوعی می‌کنید و بعد بین وصف و موصوف عینی تیجه می‌گیرید به معنای رفتن به طرف شاخصه است. اگر اینکار را نکنید نمی‌توانید شاخصه را بدست بیاورید زیرا ثنا هر کجا که اوصاف موضوع را خرد کنید فقط همان موضوع می‌باشد.

۲/۵ - بدست نیامدن موضوعات عینی، (مضاف، مضاف الیه) از تکثیر اوصاف

(س) : ما قبلًا یک بحث داشتیم به اینکه در جدول

هفت تای آن مضاف و مضاف الیه باشد تا یک مطلب دیگری را تحويل بدهد.

۵/۵ - وصف مولّد کارآمدی و قدرت

بنابراین اضافه علت قدرت یا کارآمدی نمی‌شود اضافه مثل لیوان که کارآمدی اقتصادی، کارآمدی سیاسی و کارآمدی فرهنگی آن با وصف درست می‌شود.

۵/۶ - تعیین موضوع دارای وصف در عینیت با اضافه (ملحوظة موضوع فعل)

اضافه کارآمدی این لیوان را در عینیت محقق می‌کند که در اضافه شما باید موضوع فعل یا موضوع وصف و یا موضوع و وصف را ملاحظه کنید موضوع و وصف در جدول اوصاف و موضوع وصف در جدول شاخصه است.

(س): مگر متناظر با آن موضوع نباید موضوع پیدا کنیم؟

(ج): این تناظری را که دارید پیدا می‌کنید یعنی می‌خواهید قاعده‌مند به آن بررسید، ...

(س): قاعده‌اش هر چه باشد ...

(ج): همینکه می‌گویید قاعده‌اش هر چه باشد معناش این است که قاعده باید موضوعی باشد و نه قاعده و صفتی.

(س): یعنی جای آن موضوع، موضوع می‌گذارید. مثل اینکه می‌گویید جای همفکری، برنامه می‌گذارید.

(ج): خیر بلافصله این کار صورت نمی‌گیرد بلکه باید برای تعیین موضوع جدولی قاعده‌مند ترسیم کنیم.

(ج): باید معادل نویسی کنید حال آیا این معادل نویسی را قاعده‌مند انجام می‌دهید؟

۵/۴ - «وصف علت تعیین و تغییر اضافه»

(س): قرار است قاعده‌اش را پیدا کنید.

(ج): قاعده همین است که هرگاه شما موضوعات را بیاورید (موضوعات، فعل موضوعاً) از وصف موضوع خارج و به اضافه می‌رسید.

(س): چرا و چگونه خارج شدیم؟

(ج): برای رسیدن به شاخصه مجبورید از وصف به اضافه بررسید، هر چند طبیعتاً وصف علت تعیین آن اضافات باشد. یعنی اضافات به تبع وصف تغییر می‌کنند و این نکته بسیار مهمی است کارآمدی اضافه به تبع اوصاف تغییر می‌کند.

(س): من همین را درست نفهمیدم.

(ج): به نظر مهمترین قسمت همین تبدیل شدن وصف به اضافه می‌باشد.

(س): به هر طریقی که تبدیل بشود مباحثه گذشته را نفی نمی‌کند.

(ج): در اضافه وصف را دیگر خرد نمی‌کنید و این بدین معنا است که وصف را در یک سقفی خرد می‌کنیم مگر اینکه بخواهیم جدول بزرگتر تا ۷۲۹ وصف درست کنیم اگر بخواهید جدول ۷۲۹ وصف را درست کنید عیبی ندارد ولی باید یک جدول هم درست کنید که بیست و

«وَآخِرُ دَعْوَيْنَا أَنَّ الْحَمْدَ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷۰۴/۰۶

جلسه ۳۴

تنظیم؛ گروه تحقیقات مبنائي

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

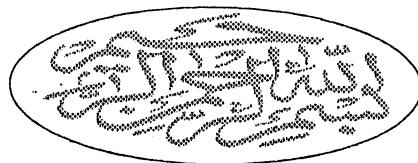
شیوه تنظیم جدول تعریف فرهنگی و شیوه ارتباط یافتن آن با عنوانین عینی

فهرست

۱.....	* مقدمه - طرح سؤوال
۱- متشكل شدن محتوای جدول اصطلاحات تنظیم شده گذشته از اوصاف جامعه (نه فرهنگ) ...	۲
۲- فرهنگی بودن جدول اصطلاحات تنظیم شده گذشته از نظر منزلت ۱/۱	۳
۳- عینی نبودن اصطلاحات در جدول اصطلاحات تنظیم شده گذشته ۱/۲	۳
۲- عینی شدن اصطلاحات اجتماعی از طریق سه سطح کیفیت (الگو، ساختار، محصولی) ۳	۳
۴- بیان عوامل الگو، ساختار، محصول، احتمال اول در عینی کردن اصطلاحات اجتماعی ۴/۱	۴
۳- بررسی تفاوت مدل اوصاف و مدل عینیت ۴	۴
۳/۱- مختص نبودن اوصاف جدول اصطلاحات به فرهنگ	۴
۳/۲- درست شدن مدل اوصاف براساس فلسفه‌ای که کارآمدی محدودی دارد ۴	۵
۳/۳- بیان سه خصوصیت برای فلسفه چکونگی ۵	۵
۳/۴- مدل اوصاف ابزار کنترل عینی است که مطابقت با عینیت ندارد ۵	۵
۴- بیان دو گونه تنظیم مدل تعریف اوصاف فرهنگی (بزرگ شدن جامعه یا فرهنگ) ۵	۵
۴/۱- اصل بود آنچه در ستون شاخصه قرار گرفته و مورد بارمبنده قرار می‌گیرد ۵	۵
۴/۲- اصل شدن اوصاف جامعه برای بررسی تأثیر فرهنگ در جامعه ۶	۶
۴/۳- اصل شدن فرهنگ در صورتی که اوصاف جامعه در ستون عنوانین قرار می‌گیرند ۶	۶
۴/۴- اصل شدن جامعه در صورتی که موضوعات فرهنگی در ستون عنوانین قرار گیرند ۶	۶

- ۴/۵- بررسی وضعیت فرهنگ با اصل شدن موضوعات فرهنگی و بررسی شرایط فرهنگ ساز جامعه با اصل شدن موضوعات جامعه ..
۶.....
- ۴/۶- تفاوت فعل موضوعاً و موضوعات متصرف فيه فعل.....
۷.....
- ۴/۷- تأثیرگذاری موضوعات فرهنگ بر سایر موضوعات و برعکس.....
۷.....
- ۴/۸- در خارج، فرهنگ از حالت وصفی خارج شده و به موضوعات عینی تبدیل می‌شود.....
۷.....
- ۵- بازگشت تعین و تغیر شیی عینی به نظام اوصاف و عدم بازگشت نام و شناسایی شیی**
- ۷.....
- ۵/۱- تبدیل و صفت به اضافه طریق تعیین شیی عینی.....
۷.....
- ۵/۲- نظام اوصاف وسیله تعیین مبزلت و ارزش (حتی در جایی که مفاهیم نظری موضوع مطالعه باشد).....
۸.....
- ۶- تناظر فعل موضوعاً با «ولایت» موضوعات فعل با «تولی» و آثار فعل با «تصریف».....
۸.....
- ۶/۱- بیان شدن تقسیمات فرهنگ در «فعل موضوعاً»، موضوعات جامعه در «موضوعات فعل» و میزان تصرف فعل موضوعاً در موضوعات
به وسیله «آثار فعل».....
۹.....
- ۷- مشخص شدن اضافه در نسبت بین ستون عنوان و ستون شاخصه**
- ۹.....
- ۷/۱- اضافه شدن اصطلاحات عمومی جامعه به الگو، ساختار، محصول در صورت بزرگ شدن جامعه.....
۹.....
- ۷/۲- اضافه شدن عوامل درونی الگو، ساختار محصول به اصطلاحات عمومی جامعه در صورت بزرگ شدن فرهنگ.....
۹.....
- ۷/۳- کنترل فرهنگ نسبت به جامعه براساس احتمال دوم و کنترل جامعه نسبت به فرهنگ براساس احتمال اول (تقویت احتمال دوم) ..
۱۰.....
- ۷/۴- اصل شدن جامعه (احتمال اول) در صورت «بهینه فرهنگ» و اصل شدن فرهنگ (احتمال دوم) در صورت «ارزیابی فرهنگ».....
۱۰.....
- ۷/۴/۱- فرهنگ باید اوصاف خاصی داشته باشد تا بتوان جامعه را از منظر فرهنگی ملاحظه نمود ..
۱۱.....
- ۷/۴/۲- اصل بودن ستون شاخصه که بیان وصف و موصوف نمی‌کند و فرع بودن ستون عنوانی
که بیان مضامین مضافیه می‌کند.....
۱۲.....
- ۷/۴/۳- علت اصل بودن فرهنگ برای ارزیابی و اصل بودن جامعه برای بهینه.....
۱۳.....
- ۷/۴/۳/۱- ایجاد شرایط حاکم بر فرهنگ توسط جامعه علت اصل بودن جامعه برای بهینه ..
۱۳.....
- ۷/۴/۳/۲- هماهنگ نشدن بهینه فرهنگ با سیاست و اقتصاد در صورت اصل ثبودن جامعه برای بهینه ..
۱۳.....

نام جزو:	مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
استناد:	حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی الهاشمی
عنوان گذار:	حجۃ الاسلام پیروزمند
ویراستار:	حجۃ الاسلام جمالی
کد بایگانی کامپیوتری:	۰۹۰۰۵۰۳۴
تاریخ جلسه:	۷۷/۰۴/۰۶
تاریخ انتشار:	۷۷/۰۶/۲۲
حروفچینی و تکثیر:	انتشارات فجر ولایت

۷۷۰۴/۱۶

جلسه ۳۴

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

» ۸۴ دقیقه

شیوه تنظیم جدول تعریف فرهنگی و شیوه ارتباط یافتن آن با عناوین عینی

حضر تعالیٰ تعبری داشتید به اینکه ما سه مطلب را باید در جدول تعریف مان داشته باشیم.

حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی: ما در مرحله بررسی روش تولید شاخصه‌های عینی (نه ستون شاخصه‌ها) هستیم.

(س): ما در جدول تعریف از سه جنبه فرهنگ را می‌بینیم ۱- فرهنگ موضوعاً ۲- موضوعات فرهنگ ۳- ثمرات.

فرهنگ موضوعاً عناوین ما را تشکیل می‌دهند و در ستون عناوین و موضوعات فرهنگ در ستون شاخصه‌ها و ثمرات و آثارش هم در طرف کارآئی قرار می‌گیرند. لذا بحث شد که اصولاً در جدول تعریف شاخصه‌ها و عناوین چگونه بدست می‌آیند؟ که بحث ناتمام ماند. الان بحث، متمرکز به همین قسم است و بهتر است ابتدا بحثی را که در جریان بود کامل کنیم و سپس به بحث بعدی پردازیم.

خلاصه بحث گذشته و طرح سؤال

حجۃ الاسلام پیروزمند: بحثی را که در خدمت شما داشتیم، پیرو تنظیم اصطلاحات مدل فرهنگی و پیدا کردن ما به ازاء عینی اصطلاحات بود. در جلسات گذشته بحث به اینجا رسید که باید «الگو، ساختار و محصول» برآیند جدول باشد. صحیت شد که در «الگو، ساختار و محصول» چگونه در اصطلاحات تنظیم می‌شوند و چه اصطلاحاتی بیان‌گر اینها هستند. ابتدا گفتیم که اینها ستونی بیان می‌شوند و بعد براساس همان ستونی بودن جدولی را تنظیم کردیم و ابتداء اسم آنرا شاخصه‌های اصلی مدل فرهنگی گذاشتیم و بعد به این نتیجه رسیدیم که اینها چون تناظریک به یک با قیود اصطلاحات ندارند لذا بهتر است اسمش را جدول عناوین بگذاریم. سپس به همین مناسبت در جلسه قبل راجع به این مطلب بحث شد که اصولاً شاخصه‌ها و عناوین از کجا بدست می‌آیند و چگونه تنظیم می‌شوند و در جدول تعریف چگونه قرار بگیرند؟

باید فراتر از وصف باشند (چنانچه آخر جلسه قبل فرمودید). بهر حال هر احتمالی که نسبت به عناوین هست در مرحله بعد به آن می‌پردازیم.

پس سؤال اول این است که شاخصه‌ها را چگونه بددست بیاوریم و جدول اصطلاحاتی که قبلاً تنظیم شده، چه کمکی به این مطلب می‌کند؟ سؤال دوم ستون عناوین چگونه بددست می‌آیند و آیا آن جدولی را که در آخر تنظیم کرده بودیم (الگوی موازنۀ فرهنگی ...) به عنوان جدول عنوان بپذیریم یا خیر؟ قاعده‌بددست آوردن عنوان چیست؟

پس دو سؤال دوم پیرامون سه احتمال در رابطه با نحوه بددست آوردن عناوین است به اینکه آیا ما عناوین را بوسیله اصطلاحات (شاخصه‌هایی که عینی نشده‌اند) یا براساس شاخصه‌های عینی بددست بیاوریم؟ یعنی اگر شاخصه باشد، می‌گوئیم: الگوی موازنۀ فرهنگی یا یک چیزی شبیه این می‌شود یعنی سه تا شاخصه داریم که نسبت به این سه شاخصه یا از اصطلاح‌مان بددست آمده یا از هر جا که بددست آمده است باید بررسی کنیم که چه عنوان اجتماعی متناظر با آن است؟ یعنی آیا از پایین حرکت کنیم و یا اینکه بگوئیم: عناوین و اوصافی که براساس آنها عنوان بددست بیاید یک اوصافی غیر از اصطلاحات هستند؟ چنانچه ما جدول تعریف را اینگونه تنظیم می‌کردیم و می‌گفتیم: عناوین را از ضرب «توسعه، ساختار و کارآئی» و شاخصه‌ها را از ضرب اوصاف درونی «توسعه، ساختار و کارآئی» بددست می‌آوریم، آیا باید یک چنین تفاوتی را اینجا باز قابل شویم و بگوییم باید یک اوصافی شاملتری را نسبت به این اوصافی که ضرب کردیم و از آن اصطلاحات را بددست آوردم در هم ضرب کنیم تا

بنابراین در اولین مرحله بحث فرض بر اینست که جدول اصطلاحات را بددست آوردم، حالا جدول شاخصه را چگونه تنظیم کنیم؟

(ج): ستون شاخصه یا جدول شاخصه؟

(س): ما ابتدا جدول اصطلاحات اجتماعی به قيد فرهنگ را بددست آوریم و بعد که می‌خواهد در جدول تعریف برود ما به یک شاخصه‌ها یا عناوینی احتیاج داریم. حال صحبت این است که این جدول اصطلاحاتی را که بددست آوردم و به دنبال این هم بودیم که متناظر عینی آن اصطلاحات را پیدا کنیم آیا این تناظرهای عینی در واقع همان شاخصه‌های عینی مدل فرهنگی نیستند؟ به تعبیر دیگر، شاخصه‌های که بعداً در جدول تعریف می‌خواهند بیایند که همانها هم طبق روش شاخصه‌های فرهنگی، خواهد بود - از کجا بددست می‌آیند؟ آیا از طریق عینی کردن همین اصطلاحات بددست نمی‌آیند؟ اگر چنین است - که تلقی اولیه هم این بود - طبیعتاً باید آن بحث قبل را دنبال کنیم، یعنی متناظرهای عینی اصطلاحات فرهنگی را بددست آوردم که آن متناظرهای عینی، شاخصه‌های عینی مدل فرهنگی را تحويل می‌دهند. بنابراین ما، این بحث را تمام می‌کنیم و سپس به این بحث می‌پردازیم. در بحث اخیر به لحاظ اینکه بحث الگو، ساختار و محصول طرح شد قرار شد که ما اینها را عنوان بدانیم و لذا باید در مرحله بعد مستقلأً وارد بحث عناوین بشویم که طبیعتاً اگر بحث شاخصه‌ها شده باشد بهتر می‌توانیم به عناوین بپردازیم به اینکه این عناوین از کجا بددست می‌آیند؟ آیا بوسیله شاخصه‌ها یا بوسیله اصطلاحات یا اصلاً از خارج مجموعه بددست می‌آیند؟ از مجموعه روش تعریف‌مان نمی‌توانند بددست بیایند زیرا اینها اوصاف هستند و آنها

۱/۲ - عینی نبودن اصطلاحات در جدول اصطلاحات

تنظیم شده گذشته

البته با مشخص شدن متناظر عینی این اصطلاحات، هنوز این اصطلاحات به نفسه در جامعه محکی عینی پیدا نخواهد کرد و بلکه باید دوباره ترجمه بشوند، یعنی ما یک جایی و یا یک چیزی در جامعه نداریم که اسم آن را هم‌فکری مقدورات شکل پذیر عدالت باشد. بنابراین صحیح است که بگوئیم: ما اصطلاحات اجتماعی تولید کرده‌ایم.

۲ - عینی شدن اصطلاحات اجتماعی از طریق سه سطح کیفیت (الگو، ساختار، محصولی)

حال برای اینکه بتوانیم برای این اصطلاحات اجتماعی تولید شده، عنوان عینی بدست بیاوریم باید سراغ فرهنگ که یکی از عناوین خود جدول عناوین اجتماعی مان بود و در آخرین سطر جدول جامعه (مباده نظام سیاسی فرهنگی، اقتصادی) آمده است - برویم. برای فرهنگ یک تفسیر داشتیم و اینگونه نبود که فرهنگ، سیاست و اقتصاد از نظر ما تفسیر نداشته باشد. مثل سایر کلماتی که در اینجا بکار گرفته شد و برای هر کدام هم معنایی می‌باشد. ما فرهنگ را به کیفیت معناکردم و کیفیت هم در سه سطح «الگو، نظام و محصول» ملاحظه شد. سپس گفتیم که این اصطلاحات عمومی باید بوسیله این قیود خاص بشوند و سپس چند احتمال برای خاص شدن آن مطرح کردیم.

(س): کدام قیود منظور است؟

(ج): بوسیله قیودی که مفهوم فرهنگ دارند. یعنی اصطلاحات عمومی علاوه بر منزلت فرهنگی داشتن با قید فرهنگ، خاص می‌شوند.

اصطلاح بدست بیاوریم و سپس از آن اصطلاح عنوان عینی بدست بیاوریم، یعنی شبیه سیری که برای اصطلاحات، بعد شاخصه پیمودیم، در اینجا هم با یک مجموعه اوصاف دیگر این سیر را پیمائیم؟

۱ - متشکل شدن محتوای جدول اصطلاحات تنظیم شده گذشته از اوصاف جامعه (نه فرهنگ)

(ج): آیا این جدول اصطلاحات (پیش‌نویس چهارم) جدول اصطلاحات فرهنگی است یا اصطلاحات اجتماعی؟ مفروض اینست که خود فرهنگ در اینجا موضوع تقسیم قرار نگرفته است به عبارت دیگر «هم‌فکری، همکاری و همدلی» از مشتقات فرهنگ نیستند ولی حتماً از اصطلاحات اجتماعی هستند، و هم چنین «مقدورات شکل گرفته، شکل پذیر و اولیه» و «عدالت، اعتماد و صیانت» اصطلاحات عمومی هستند.

۱/۱ - فرهنگی بودن جدول اصطلاحات تنظیم شده گذشته از نظر منزلت

البته ترکیب و منزلتهاي خاصی که از جمیع جوانب (بلوکی، سطروی و ستونی) پیدا کرده‌اند، متناسب با فرهنگ است. به عبارت دیگر صحیح است که بگوئیم: منزلتاً فرهنگی است؛ هر چند مفردات اصطلاحات عمومی هستند. یعنی ترکیب آنها می‌خواهد مفهوم منزلتی را نشان بدهند.

حال اگر بخواهیم این اصطلاحات را در جدول شاخصه‌ها بیاوریم باید متناظر عینی آنها را مشخص کنیم و البته باز این اصطلاحات، اصطلاحات فرهنگ جامعه و یا عناوینی هستند که موضوعات خاصی را در جامعه نشان می‌دهند.

کنیم. اگر نباست اوصاف اجتماعی باشند ما باید سه دسته اوصاف برای سیاست، فرهنگ و اقتصاد ذکر کنیم.

(ج): در اینکه اینها همان اصطلاحات عمومی هستند که ترکیب خاص، در بخش فرهنگ پیدا کرده‌اند، صحبتی نیست و اینکه مابه ازاء عینی اینها چیز خاصی را معرفی نمی‌کند ...

(س): خیر، باز دو مرحله است گاه می‌فرمایید: خود جدول اصطلاحات مان باید تغییر و تکمیل و قید فرهنگی در مفهوم آن وارد شود که در این صورت خود اصطلاحاتی که در جدول فرهنگی می‌نویسیم با اصطلاحات جدول سیاسی فرق می‌کند.

(ج): ترکیباً فرق می‌کند.

(س): بله فرق می‌کنند ولی غیر از ترکیباً مفهوماً هم فرق دارند ... البته می‌توانیم بگوئیم: در مرتبه جدول اصطلاحات تغییری که بین اصطلاحات سیاسی، فرهنگی و اقتصادی است نمی‌تواند مفهومی باشد زیرا کل آنها باید ناظر به کل اوصاف جامعه باشند منتهی وقتی می‌خواهیم برای آنها مابه ازاء عینی انتخاب بکنیم چون منزلتاً تفاوت کرده‌اند، پس مابه ازاء عینیهای متفاوتی هم نتیجه می‌دهند.

۳/۲- درست شدن مدل اوصاف براساس فلسفه‌ای که کارآمدی محدودی دارد

(ج): مطلب مورد نظر همینجاست: هرگاه بخواهیم به عینیت برویم چه تغییری باید در اصطلاحات انجام بگیرد. یعنی ما یک مدل اصطلاحاتی بصورت وصفی براساس یک فلسفه خاص درست کردیم. چرا اسمش را مدل اوصاف می‌گذاریم و چرا نمی‌گوئیم مدل عینیت؟ زیرا همواره تفسیر تغییرات عینیت براساس فلسفه‌ای صورت می‌گیرد و البته لازمه این حرف این نیست که عینیت برابر با فلسفه است. فلسفه قدرت ساده‌سازی دارد.

(س): یعنی غیر از مفهوم فرهنگ کدام قید منظور شما می‌باشد؟

(ج): مفهوم فرهنگ به کیفیت معنا شد و برای کیفیت سه سطح ملاحظه گردید. حالا سه سطح ملاحظه شده قید اصطلاحات عمومی قرار می‌گیرند و آن اصطلاحات اصطلاحات خاص می‌کنند بگونه‌ای که آن اصطلاحات دیگر نمی‌توانند مفهوماً شامل بخش سیاسی با بخش اقتصادی بشوند.

۲/۱- بیان عوامل الگو، ساختار، محصول، احتمال اول در عینی کردن اصطلاحات اجتماعی

حال «الگو، نظام و محصول» بوجود آمد چگونه اینها را بکار بگیریم؟ آیا خود فرهنگ را با عوامل خودش ضرب بکنیم و به عناوین عمومی اجتماعی کاری نداشته باشیم و بگوئیم: «الگو نظام، محصول» چه عواملی و چه ارکانی دارند؟ یعنی در حقیقت کیفیت چه ارکانی و عوامل متغیری دارد؟ سپس اینها را در هم ضرب بکنیم و جدول عناوین بدست بیاوریم و از طریق جدول عناوین و نسبت آن به جدول شاخصه‌ها، شاخصه‌ها را تفسیر بکنیم؛ شاخصه‌هایی که از اصطلاحات عمومی جامعه پر شده است.

۳- بررسی تفاوت مدل اوصاف و مدل عینیت

۳/۱- مختص نبودن اوصاف جدول اصطلاحات به فرهنگ بنابراین این جدول اصطلاحات عمومی که لقب

فرهنگ به آن دادید فقط منزلتاً فرهنگی است والا مفردات آن هیچ دلیلی ندارد که خاصتاً مربوط به فرهنگ باشد.

(س): فرض آن طرفش هم خلاف است که ما بخواهیم یک اوصاف مختص به فرهنگ و یک اوصاف مختص به سیاست داشته باشیم زیرا ما نمی‌خواهیم بخشی ملاحظه

حال ما اصطلاحات را در این جدول آوردیم و از این جدول در جدول نعلی شکل و از جدول نعلی شکل به جدول تعریف بردیم. حالا که در جدول تعریف آوردیم معناش این است که ستون شاخصه از همین‌ها پر می‌شود. به یک روشی هم ستون عناوین را پر می‌کنیم که براساس روش تقسیمات فعل موضوعاً در ستون عناوین قرار می‌گیرد. البته این در صورتی است که بخواهیم اوصاف جامعه را بزرگ کنیم ولی اگر بخواهیم اوصاف فرهنگی را بزرگ کنیم بالعکس می‌شود. یعنی یا این جدول تجزیه و ترکیب و فرهنگ جامعه را کوچک می‌کنیم و ... (س): یعنی فرهنگ را در شکل نعلی شکل در نمی‌آوریم بلکه «الگو، نظام و محصول» و عوامل درونیش را ضرب در هم می‌کنیم و یک جدول دیگری درست می‌کنیم. در این صورت فرهنگ را بزرگ و جامعه را کوچک می‌کنیم و در جدول عناوین می‌گذاریم.

۴/۱ - اصل بود آنچه در ستون شاخصه قرار گرفته و مورد بارم بندی قرار می‌گیرد
چرا لقب بزرگ و کوچک را می‌آوریم؟ چون هر چیزی را که بخواهید تقسیم بکنید در جدول شاخصه‌ها می‌آورید و معناش اینست که آنرا اندازه‌گیری می‌کنید و چیزی که اندازه‌گیری و بارم بندی می‌شود آن چیز در جدول تان اصل است.

۴/۲ - اصل شدن اوصاف جامعه برای بررسی تأثیر فرهنگ در جامعه

اگر حضور فرهنگ در جامعه موضوع بحث است باید موضوعات متصرف فیه فرهنگ را بزرگ کنید زیرا می‌خواهید نقش فرهنگ را در اقتصاد، سیاست و حتی خود فرهنگ ملاحظه کنید. اگر بخواهید تغییرات و تأثیرات

۳/۳ - بیان سه خصوصیت برای فلسفه چگونگی

بنابراین فلسفه اولاً نسبت به همه موضوعات می‌تواند مجموعه بسازد و ثانیاً می‌تواند ساده سازی کند و ثالثاً می‌تواند نسبتی را بین عوامل برای تغییر وصف مشخص کند که کنترل و هدایت نتیجه‌اش باشد.

۳/۴ - مدل اوصاف ابزار کنترل عینیتی است که مطابقت با عینیت ندارد

معنای ساده سازی این است که اقتصاد ممکن است صدهزار عامل روی آن اثر داشته باشد زیرا اقتصاد یک امن اجتماعی است و اراده‌های مختلفی در آن حضور دارد ولی توسط فلسفه این عوامل دسته‌بندی می‌شود. در دسته‌بندی هم ابتدا عوامل محوری را اصل قرار می‌دهند و شروع به ساده سازی می‌کنند و بعد نسبت بین آنها را معرفی می‌کنند و سپس یک نمونه نظری از این استکان می‌سازند. نمونه سازی بعد از ساده سازی است. نمونه سازی ابزار کنترل عینیت است و لذا اگر توانسته تغییرات عینی را کنترل کند و هدایتش را بدست بگیرد می‌گوئیم: مدل کنترل و تغییرات و هدایت درست شده است. بنابراین مدل عین عینیت نیست بلکه دستگاه و ابزار کنترل عینیت است. بنابراین اوصافی فلسفی عین عینیت نیستند ولی انسجام و تلازم دارند و باید قدرت کارآمدیش را در عینیت تمام بکند در عین حالی که عینیت یک چیز دیگر است.

۴ - بیان دو گونه تنظیم مدل تعریف اوصاف فرهنگی

(بزرگ شدن جامعه یا فرهنگ)

مدل شما ابتدا از اصطلاحات و از نظام اوصاف فلسفی به نظام اوصاف اجتماعی از جامعه هم پایین‌تر می‌آید و توسط آن کنترل عینیت صورت می‌گیرد.

می‌شوند و شرایط فرهنگ ساز و سازنده پذیرش مورد بررسی قرار می‌گیرند.

(س): یعنی آیا می‌شود تعبیر به بیرون و درون کرد؟

(ج): به درون و بیرون به یک معنا می‌توان تعبیر کرد.

یعنی مفردات همین جدول بگونه دیگر درست می‌شود و بیرون این، در دو جدول دیگر بکار گرفته می‌شود که جدول سیاست و اقتصاد باشد. بیرون و درون از نظر نفس اصطلاحات همنوائی دارند یعنی همان اصطلاحات عمومی هستند.

(س): اوصاف عمومی است.

(ج): بله اوصاف عمومی جامعه است و مفرداتش با ترکیب و منزلي خاصی در جدول اقتصاد و سیاست بکار گرفته می‌شوند. یعنی ستون عناوین تان در جدول فرهنگ نسبت به ستون عناوین سیاست و ستون عناوین اقتصاد مغایرت دارد ولی در ستون شاخصه از نظر مفردات مشابهت زیادی دارند.

۴/۶ - تفاوت فعل موضوعاً و موضوعات متصرف

فیه فعل

(س): سرجای خودش من سئوال دارم که این تفکیک چه موضوعی دارد به اینکه ما فرهنگ یا جامعه را بزرگ کنیم، متنها آیا آن جای پرداختن به این مطلب هست یا خیر؟

(ج): فعل موضوعاً یک صحبت و موضوعات متصرف فیه فعل یک صحبت و آثارش هم یک صحبت است. در خارج موضوع متصرف فیه فرهنگ، موضوع متصرف فیه سیاست و موضوع متصرف فیه اقتصاد، جامعه است ولی فرهنگ موضوعاً غیر از اقتصاد موضوعاً و غیر از سیاست موضوعاً می‌باشند.

خودش و یا سیاست و یا اقتصاد را بر فرهنگ بررسی کنید باید عناوین جامعه بزرگ پشود زیرا اگر عناوین فرهنگ بزرگ و عناوین جامعه کوچک شود آنچیزی که همواره تقسیم و کنترل می‌شود، خود موضوعات فرهنگی است که معنون به عناوین اجتماعی هستند و در این صورت ما باید جدول اصطلاحات اجتماعیان را جزو عنوان بگذاریم.

۴/۳ - اصل شدن فرهنگ در صورتی که اوصاف جامعه در ستون عناوین قرار گیرند

یعنی ما به دو گونه می‌توانیم جدول تعریف را پر کنیم یکی اینکه اصطلاحات بدست آمده را در سمت راست و در ستون عناوین بگذاریم، بدون اینکه از این اصطلاحات در بخش اصلی، فرعی و تبعی ذکری به میان بیاید و بدون اینکه در جدول شاخصه حضور داشته باشند که در این صورت این بخشها را می‌توان از مشتقات فرهنگ پر کرد. در این جدول تعریف پیزی که تحت کنترل قرار می‌گیرد، وضعیت فرهنگ تخت اصطلاحات جامعه است.

۴/۴ - اصل شدن جامعه در صورتی که موضوعات

فرهنگی در ستون عناوین قرار گیرند

می‌توان بالعکس عمل کرد به اینکه جدول اصطلاحات را مقسم تقسیمات قرار دهیم و عناوین فرهنگ را در ستون عنوان قرار دهیم.

۴/۵ - بررسی وضعیت فرهنگ با اصل شدن موضوعات فرهنگی و بررسی شرایط فرهنگ‌ساز جامعه با اصل شدن موضوعات جامعه

(س): در شیوه اولی فرمودید وضعیت فرهنگ مورد مطالعه قرار بگیرد اما کارآئی شیوه دوم چیست؟

(ج): در تنظیم دومی، موضوعات جامعه درشت

(س): یعنی در نهایت شما در عین حالی که می‌گویید فرهنگ بُعد است اما می‌پذیرید که در جامعه سه بخش موضوعات داریم.

(ج): اگر من گفتم انژیهایی که در اینجا هست چگونه است، بعد باید ساختی و سستی، کشش پذیری و تنش‌شان را بررسی کنیم لذا در اینکه کنترل و تغییر توسط اوصاف واقع می‌شود تردیدی نیست ولی تغییر هیچگاه به اوصاف ختم نمی‌شود زیرا می‌خواهد به تعیین برسد و شیی متعین محتوای مضاف و مضاف‌الیهی دارد.

(س): الآن حضر تعالی می‌فرمودید: ما هم ابزار برای مطالعه و هم تغییر شئی متعین درست می‌کنیم.

(ج): چه ربطی دارد؟ شیی متعین چرا باید و از کجا می‌آید؟ قبول که شما ترازو و ساختید ولی چگونه چیز در ترازو می‌گذارید.

۵- بازگشت تعیین و تغییر شیی عینی به نظام اوصاف و عدم بازگشت نام و شناسایی شیی عینی به نظام اوصاف

(س): شیی متعین را از زاویه عینکی خودمان به رسمیت می‌شناسیم و اصلًا تعیین آنرا قبول داریم و تعیین آنرا هم به این می‌دانیم.

(ج): یعنی تغییرات و تعیش تابع نظام اوصاف است ولی نام و شناسائی آن هرگز به اوصاف برنمی‌گردد و فقط نام فلسفی آن به اوصاف بر می‌گردد. ترکیب اوصاف نام استکان و لیون تحویل نمی‌دهد بلکه تنها می‌گوید: ظرفی که چنین و چنان است و باید صد خصوصیت داشته باشد.

۵/۱- تبدیل و صفت به اضافه طریق تعیین شیی عینی این انطباق و تطبیق اوصاف به خارج بوسیله اضافه می‌شود.

۴/۷- تأثیرگذاری موضوعات فرهنگ بر سایر موضوعات و بر عکس

(س): من از دو جنبه این را متوجه نمی‌شوم، ما وقتی مدل فرهنگی درست می‌کنیم فرض بر این است که فرهنگ را پک بُعد اجتماعی می‌ینیم.

(ج): خیر، مفروض، اینست که فرهنگ روی پارک ساختن و ساختمان ساختن اثر می‌گذارد و بالعکس، ساختمان سازی روی فرهنگ اثر می‌گذارد. فرهنگ تحت تأثیر قدرت سیاسی قرار می‌گیرد و روی قدرت سیاسی هم اثر می‌گذارد. پس موضوعات غیر فرهنگی بر فرهنگ و فرهنگ هم بر آنها اثر می‌گذارد.

۴/۸- در خارج، فرهنگ از حالت وصفی خارج شده و به موضوعات عینی تبدیل می‌شود

(س): کل موضوعات اجتماعی همانطوری که می‌فرمایید وجه فرهنگی دارند و لذا از این تظر در مدل فرهنگی جا دارند، یعنی تأثیری که بر فرهنگ می‌گذارند و تأثیری که فرهنگ بر آنها می‌گذارد. یعنی تلقی از مدل فرهنگی این است و لذا گفته‌یم دید بخشی نسبت به فرهنگ نداریم. به تعبیر دیگر فرهنگ یک بُعد است و سیطره‌اش بر کل موضوعات جامعه می‌باشد. حال اگر این را گفته‌یم، راه تفکیک از همینجا بسته شده است.

(ج): حضور فرهنگ در کجای اقتصاد و در کجای سیاست می‌باشد؟

(س): حضر تعالی هر دو دیدگاه را به رسمیت می‌شناسید و می‌خواهید با هم جمع کنید.

(ج): یعنی در خارج اینگونه نیست که اینها ابعادی باشند که بتوان به صورت وصف قضیه را تمام کرد. ابعاد باید از وصف به اضافه تبدیل شوند.

مفروض فلسفی علت تغییر می‌شوند. حالا اگر طبقه‌بندی شما در تغییر امتحان داد یعنی به صورت مضاف و مضاف‌الیه صورت گرفت و ارتباط به وصف و موصوف هم پیدا کرد در این صورت طبقه‌بندی کامل می‌شود. ترازو در حقیقت وصف و موصوف است و به همین دلیل هم ارزش دارد که ما بیائیم از بدیهی ترین امر (در فلسفه) آغاز کنیم تا به اینجا برسیم.

البته حتماً باید رابطه منطقی بین وصف و اضافه مشخص بشود. این صورت مسئله اصلی است. حال نسبت به کیفیت دسترسی به چنین چیزی، احتمالات متعددی مطرح است. بنابراین ما هم صفت و موصوف و هم مضاف و مضاف‌الیه و کارآمدی اجتماعی و بکارگیری اصطلاحات را می‌خواهیم که این دو در دو سطح می‌باشند.

البته مضاف و مضاف‌الیه در دستگاههای دیگر، می‌تواند دریاره مفاهیم هم صحبت کند ولی در دستگاه ما، چون موضوع بحث کترول عملکرد است لذا هرگاه بخواهیم تغییر مفاهیم و تکامل و کارآمدی آنها را اندازه گیری کنیم؛ هرگز آنها تنها به صورت مضاف و مضاف‌الیه و بریده از او صاف نمی‌بینیم و بلکه ابتدا باید نظام اوصاف برای آنها ذکر کنیم سپس آن را تبدیل به مضاف و مضاف‌الیه می‌کنیم و در آخر نسبت بین آنها را هم بررسی می‌کنیم و بعد می‌گوئیم: این مفهوم فلسفی در چه زمانی پیدا شد و چه کارآمدی‌هایی را در تکامل علوم داشته و چه موقع هم از بین رفته است؟

۶- تناظر فعل موضع‌با «ولايت» موضوعات فعل با «تولی» و آثار فعل با «تصرف»

پس ما در درجه اول به وصف و موصوف، مضاف و

(س): اضافه چه به چه؟

(ج): می‌گویید این شیوه منطقاً آن خصوصیات را دارد و جدول خصوصیات آن اینست که تطبیق این خصوصیات توسط اضافه صورت می‌گیرد.

(س): این بجای خودش قبول ولی نفی این صحبت را نمی‌کند.

(ج): ما که آنرا نفی نمی‌کنیم. در اینکه اوصاف حتماً حکومت بر تغییر و تعین دارند حرفی نیست ولی وقتی به طرف شی و امر خارجی می‌رویم باید حتماً تبدیل وصف به اضافه صورت بگیرد. یعنی باید معلوم باشد صورت مسئله چه چیزی را می‌خواهیم تا قاعده‌مند بتوانیم بگوئیم «این آن اوصاف را دارد» یعنی نسبتی که بین اضافه و وصف است. وزن مخصوص شئی به نظر ما از جهات مختلف به اوصاف است.

۵/۲- نظام اوصاف و سیله تعیین منزلت و ارزش (حتی

در جایی که مفاهیم نظری موضوع مطالعه باشد) یعنی صحبت اینکه بگوئیم: منزلت این شخصیت و چهار است و تغییر در این منشأ چه تغییراتی می‌شود، همه اینها به آن نظام اوصاف (نه به نظام اضافه) بازگشت می‌کند. از نظام اضافه بازم بندی بیرون نمی‌آید. هرگونه طبقه‌بندی بابت هر دستگاهی اگر به صورت انتزاعی (اضافه) صورت بگیرد ول وصف را موضوع اضافه قرار بدهد و نسبت بین اوصاف را نیاورد یعنی جریان تغییر اوصاف را نبیند طبقه بندی کارآمدی بالائی نخواهد داشت. طبقه‌بندی کترول تغییر می‌کند و در کترول تغییر صحبت از اینکه من این را به صورت اضافی بالاتر و آنرا پایین‌تر قرار دادم نیست بلکه باید در آن اثبات نسبت بشود. اثبات نسبت توسط دستگاه اوصاف صورت می‌گیرد. اثبات نسبت یعنی نسبتهاي

۷/۱ - اضافه شدن اصطلاحات عمومی جامعه به الگو، ساختار، محصول در صورت بزرگ شدن جامعه مثلاً الگوی عدالت یا فرهنگ الگوی عدالت در طرف عنوان و در این طرف «همفکری شکل پذیری عدالت» نوشتمیم و می‌گوییم این عنوان آنست. در این احتمال «الگوی فرهنگ اعتماد» و «الگوی فرهنگ ضیافت» تا نه خانه با تغییزاتی تکرار می‌شوند و این طرفش هم شکل پذیر و شکل گرفته و اولیه می‌آیند و بعد از این مرحله کسب تعریف اضافی می‌کنیم و می‌گوئیم: فرهنگ الگوی عدالت همفکری شکل پذیر عدالت که باید در ترجمه‌اش، بتوانیم برای آن معنون عینی (نه معنون فلسفی) بنویسیم. یعنی باید دسته بندی‌ایی از موضوعات خارجی بوسیله مضاف و مضاف‌الیه از این اصطلاحات بددست باید که مثلاً در جایی دیگر (غیر از نظام تعریف) جایی برای اینها داشته باشیم. یعنی اولی و دومنی این طرف جدول و در طرف موضوع و سومی و چهارمی هم طرف کارآیی قرار می‌گیرند، یعنی نصف می‌کنیم و بعد آن دسته‌های معنا شده را در جامعه اندازه بگیریم. در این صورت چیزی که اضافه شده، این سه تا شاخصه است که روی هم عنوان این اصطلاح شده است.

۷/۲ - اضافه شدن عوامل درونی الگو، ساختار محصول به اصطلاحات عمومی جامعه در صورت بزرگ شدن فرهنگ

اما اگر بالعکس آن عمل کنیم و بخواهیم فرهنگ را درشت کنیم باید از عوامل «الگو، نظام، محصول» ۲۷ عنوان درست کنیم و آنها را به اصطلاحات عمومی جامعه اضافه کنیم. بعد باید دسته بندی‌های را که در جامعه ملاحظه می‌کنیم از زاویه فرهنگ، بینیم. مثلاً فرهنگ در

مضاف‌الیه و نسبت بین این دو نیازمند هستیم. برای اینکه بخواهیم به چنین چیزی دست پیدا کنیم یکی از راههای طرح شده این است که بیانیم از طبقات مختلف (ونه از یک طبقه) مفاهیم را بیاوریم. از طبقات مختلف به این معناست که یک طبقه را در مرتبه ولایت فرض کنیم و به آن فعل موضوعاً بگوئیم و یک طبقه را متصرف فیه بگوئیم، یعنی اینکه به آن طبقه، تولی دارد و موضوعات مورد تصرف فعل است و یک طبقه هم متناظر با تصرف و آثاری است که پیدا می‌شود (توسعه، ساختار، کارآئی).

۶- بیان شدن تقسیمات فرهنگ در «فعل موضوعاً» موضوعات جامعه در «موضوعات فعل» و میزان تصرف فعل موضوعاً در موضوعات به وسیله «آثار فعل»

در مدل فرهنگی زمانی که فعل موضوعاً را می‌گوییم و موضوعات متصرف فیه آن، هم موضوعات جامعه می‌باشد در این صورت تقسیمات فرهنگ را بیان می‌کنیم و در موقعی که می‌گوییم: موضوعات متصرف فیه آن، همه موضوعات جامعه هستند معناش این است که دیگر به صورت خاص، تخصیصی به فرهنگ ندارد و آثاری را هم که دارد باید میزان تصرف فعل را موضوعاً در موضوعات مشخص کند. این به صورت بسیار کلی است.

۷- مشخص شدن اضافه در نسبت بین ستون عنوان و ستون شاخصه

مطلوب فی الجمله روشن شد ولی هنوز دو احتمال هست که این دو احتمال خیلی اثر دارد. یک احتمال این است که آیا ما باید جامعه را - که موضوع تصرف است - درشت کنیم؟ بنابراین احتمال عنوان میان و به نحو اضافه است، یعنی معنای اضافه را بین ستون عنوان و معنون آن به دست می‌آوریم و یک چیزی را طرف شاخصه می‌نویسیم.

(ج): مضاف از نظر تعبیری، اول می‌آید، یعنی شما می‌گوئید «کتاب من».

(س): شما می‌گوئید عنوان این وصف و مال این وصف.

(ج): به عبارت دیگر شما می‌خواهید بگوئید این اوصاف که کنترلش هم بوسیله بارم بندی است اوصاف این می‌باشدند.

(س): مثل اینکه بگوئیم کتاب مال کیست که در اینجا «کتاب» مضاف می‌شود.

(ج): جامعه را می‌شود در ستون عنوان نوشته و گفت که این فرهنگ جامعه است و می‌شود بر عکس نوشته و گفت: جامعه فرهنگ ایست. اگر تغییرات فرهنگ را بخواهیم کنترل کنیم باید فرهنگ در ستون شاخصه باید و اگر تغییرات جامعه را بخواهید کنترل کنید باید بالعکس باشد که من این احتمال اخیر را تقویت می‌کنم. به عبارت دیگر می‌خواهم زمان سازی را برای فرهنگ بدانم هر چند جای خودش صحبت شده است که تأثیر سیاست بر فرهنگ زیاد است.

۷/۴ - اصل شدن جامعه (احتمال اول) در صورت «بهینه فرهنگ» و اصل شدن فرهنگ (احتمال دوم) در صورت

«ارزیابی فرهنگ»

شاید بشود اینگونه بیان کرد که اگر شما در زمان بهینه هستید در جدول، اساس را جامعه و اگر در زمان ارزیابی هستید اساس را فرهنگ قرار دهید. یعنی در تغییرات که می‌آیند، اگر اثر سیاست در پذیرش، اثر اول است باید سراغ سیاست رفت. یعنی در حقیقت صحیح است که اینگونه گفته شود که وقتی شما می‌خواهید برای کل جامعه برنامه‌ریزی کنید و عوامل متغیر جامعه را ببینید باید جامعه

نظام اقتصادی و در محصولات اقتصادی چه چیزهایی هست؟ در اینجا خصوصیت را گفته‌یم ولذا فرهنگ درشت شده و عوامل اجتماعی به نسبت کوچک شده است.

۷/۳ - کنترل فرهنگ نسبت به جامعه براساس احتمال دوم و کنترل جامعه نسبت به فرهنگ براساس احتمال اول (تقویت احتمال دوم)

احتمال دیگر اینکه بگوئیم: بدلیل اینکه تغییرات از نقطه نظر فرهنگ، موضوع بحث می‌باشد، لذا بهتر این اینست که عوامل درونی فرهنگ را پیدا کنیم و جداول را فرهنگی بنویسیم و امور اجتماعی را کوچک کنیم. یعنی آن را به اجزایی تشریح نکنیم که دو طرف بخواهد تا در ترازو قرار بگیرد بلکه خصوصیات الگویی، نظامی و محصولی را مورد توجه قرار دهیم.

اگر موضوع جریان تکامل فرهنگ باشد بهتر است که اینگونه عمل شود. یعنی این دو احتمال باشد همیشه طرف عنوان مضافق‌الیه و این طرف، مضاف آن است و اینها برای این عنوان هستند اگر اینها را عنوان اجتماعی قرار دادیم این طرف باید موضوعاً خرد شده باشند و کنترل فرهنگ را در جامعه انجام شود و نه اینکه جامعه نسبت به فرهنگ کنترل شود.

(س): کنترل جامعه نسبت به فرهنگ یعنی چه؟

(ج): اگر همفرکری و همدلی و همکاری را خرد کردیم موضوعات جامعه، به عنوان مضاف و تقسیمات داخلی فرهنگ مضافق‌الیه است ولی اگر موضوعات جامعه را (طرف عنوان) گذاشتیم در این صورت جامعه، مضافق‌الیه و تقسیمات داخلی فرهنگ، مضاف می‌گردد.

(س): شما مضاف و مضافق‌الیه را بر عکس استعمال نمی‌کنید زیرا مضاف اول می‌آید؟

می‌توانیم یک مدل عمومی جامعه درست کنیم و براساس این مدل عمومی جامعه هم می‌توانیم تا آخر خط بیاییم، یعنی می‌توانیم برای این اوصاف اصطلاح جدول تعريف و حتی عناوین عینی به تعییر شما مضاف و مضاف‌الیه پیدا کنیم حالا این مجموعه‌ای که داریم ابتدائاً موضوع آن نه فرهنگ تنها و نه سیاست تنها و نه اقتصاد تنها می‌باشد، بلکه موضوع آن جامعه است. حالا می‌خواهیم موضوع را فرهنگ قرار بدهیم و به تعییری فرهنگ را ارزیابی و ابزاری برای بهینه، کنترل و ارزیابی فرهنگ پیدا کنیم در این صورت باید به همین مجموعه (مجموعه‌ای که اسم آنرا مدل جامعه گذاشتیم) و کل موضوعات آن نگاه فرهنگی داشته باشیم. یعنی بیینیم که تأثیر آن در امر فرهنگ چیست؟ به تعییر دیگر برای این کار همان روال را تکرار می‌کنیم متنه از همین زاویه کار را انجام دهیم. یعنی براساس جدول جامعه اصطلاحات درست می‌کنیم و سپس جدول تعريف و عناوین عینی (مضاف و مضاف‌الیه) پیدا می‌کنیم. حال نکته همین جاست که وقتی من می‌خواهم مدل فرهنگی را درست کنم و تعییر فرهنگی در موضوعات عینی بیاوریم، آیا این موضوعات عینی (مضاف و مضاف‌الیه) که می‌خواهد پیدا بشود یکی بخشنی از آن موضوعاتی است که در جدول جامعه (یعنی در موضوعات عینی جدول جامعه) می‌باشد یا همه آن موضوعات تکرار می‌شود متنه از زاویه فرهنگ، چون تأثیر فرهنگ در آنها ملاحظه می‌شود؟ در این احتمال همین سیری که فرمودید می‌باشد. یعنی از جدول اوصاف شروع و تا مضاف و مضاف‌الیه ادامه پیدا می‌کند و لذا صحبت‌بنده انکار لزوم آن سیر نیست، متنه در این سیری که، پیمودیم، در آخر کار موضوعات عینی بدست می‌آیند

را درشت کنید و در بارم بندی هم قدرت بیشتر را به سیاست بدهید ولی زمانی که در خود بخش می‌خواهید بیایید و بگویید فرهنگ چه اثری در کل جامعه دارد باید فرهنگ را درشت کنید و آن را مورد ارزیابی قرار دهید ولو اینکه در اینجا موضوع تغییراتش هم موضوعات سیاست و هم موضوعات فرهنگ و هم موضوعات اقتصاد باشد. به تعییر دیگر وقتی شما می‌خواهید وضعیت فرهنگ را بدانید باید فرهنگ را درشت و جامعه را کوچک می‌کنید، یعنی فرهنگ را مضاف جامعه و جامعه را مضاف‌الیه قرار می‌دهید اما برای اقدام و برنامه‌ریزی باید کل جامعه را مورد دقت قرار دهید و لذا باید جامعه را بزرگ کنید. یعنی این تفاوت واضح بین ارزیابی و نسخه دادن است. به دیگر سخن درست است که فرهنگ بر سیاست و اقتصاد اثر می‌گذارد و آنها هم بر فرهنگ اثر می‌گذارند و اثر سیاست هم در دستگاه ما، نسبت به پذیرش بیشتر است ولی در تحلیل باید فرهنگ درشت شود. نسبت به تأثیر سیاست بر فرهنگ مثال ساده‌اش این است که در اداره قدرت به دست دین افتاد و واژه‌های ارزشی جا پیدا کرد و یک فکرهای هم در تغییر زیربنای انقلاب فرهنگی، موضوعیت پیدا کرد که تمام اینها در زمان طاغوت، خروج موضوعی داشت، یعنی قدرت عملکرد در دست شما نبود که بگویید روی روابطی انسانی تحقیقات میدانی و آن را عرض می‌کنم.

۷/۴/۱- فرهنگ باید اوصاف خاصی داشته باشد تا بتوان جامعه را آن منظر فرهنگی ملاحظه نمود
(س): من احتمال دیگری را می‌گویم و شما بینید با احتمالی که شما گفتید روی رو می‌شود یا نه؟ ما فرض می‌کنیم جدول اوصاف جامعه را داریم براساس آن

می شود. همچنین اگر موضع سیاست و موضع اقتصاد باشد فرق پیدا می شود. بنابراین رابطه اش با جدول جامعه همین شد که یک سیری را باید توسط جدول جامعه پیماییم تا موضوعات اجتماعی تعزیف و وزن پیدا کنند و بارم بندی شوند. بنابراین در جدول فرهنگ، همین موضوعات است متتها از منظر فرهنگی به آنها نگاه می شود.

(ج): این کلمه منظر را اگر بخواهیم مفتن کنیم بدین معنا می شود که فرهنگ باید اوصاف خاصی داشته باشد.
(س): یعنی ما از موضع فرهنگ نگاه می کنیم و به تعبیر جنابعالی کیفیت آن را ملاحظه می کنیم.

(ج): نکته ظرفی همینجاست که از نقطه نظر فرهنگی به کلیه موضوعات جامعه نگاه می کنید.

(س): معنایش این است که یک بخشی از موضوعات فرهنگی می شوند و ما می توانیم بگوئیم: یک موضوعات فرهنگی داریم و این جائی است که فرهنگ بزرگ می شود.

(ج): فرض جدول جامعه تا آخرین قسمت نوشته شده یعنی ۱۹ هزار عنوان بدست آوردید و آن را هم به سه ترکیب نوشتید، یعنی سه تا ۱۹ هزار تا درست کردید. حال امروز طرح کردم که ما یک صفت و موضوع و جریان اوصاف و یک مضاف و مضاف‌الیه داریم.

۷/۴/۲ - اصل بودن ستون شاخصه که بیان وصف و موضوع نمی کند و فرع بودن ستون عنوانی که بیان مضاف و مضاف‌الیه می کند

(س): این مطلب درست است ولی اثبات نمی کند که در مدل فرهنگ یک بار می توانم جامعه را بزرگ کنم تا مثلاً اوصاف را ببینم و یک بار فرهنگ را بزرگ کنم تا عنوان عینی را ببینم.

و در عین حال فرهنگ هم بزرگ می شود و اصلاً ما می خواهیم ابزار برای ارزیابی و تغییرات فرهنگ پیدا کنیم و لذا دیگر چه معنا دارد که یک جدول تعريف دیگر برای بزرگ کردن جامعه درست کنیم.

(ج): هر چند ارزیابی درست است و تغییر درست نیست.

(س): اصلاً آیا این دو تا می توانند از هم تفکیک بشوند؟

به عبارت دیگر اگر چنین احتمالی در ذهن مان باشد که ما آخر کار مدل فرهنگی، مدل سیاسی و مدل اقتصادی می خواهیم که موضوعات آنها از جدول اوصاف بdest می آیند، اما وقتی می خواهیم برای آنها متناظر عینی پیدا کنیم سه دسته عناوین عینی پیدا نمی شود که مثلاً یک دسته از آنها در جدول فرهنگی باید بلکه یک موضوعاتی است که از موضع فرهنگ به آنها نگاه می شود و یا تأثیر فرهنگی آنها بیشتر است. همچنین یک موضوعات از همین مجموعه تأثیر سیاسی آنها بیشتر است. لذا اگر اصولی، فرعی و تبعی بکنیم در مدل سیاسی مجموعه موضوعاتی از این موضوعات اجتماعی که تأثیر سیاسی آنها اصلی است، بزرگتر می شوند. بنابراین اینکه یک جامعه را و یکجا فرهنگ را بزرگ کنیم مفهومی ندارد. ما یک جدول جامعه و یک جدول فرهنگی، سیاسی و اقتصادی داریم.

لذا بهتر است ما اول جدول جامعه را درست کنیم و تا آخر برساندیم و وقتی موضوعات عینی آنرا پیدا کردیم یک بار از موضوع فرهنگ آن را تحلیل کنید. یعنی ابزار برای تحلیل فرهنگ درست کنیم که در این صورت بزرگنمایی و کوچک نمایی بدین معنا در موضوعات پیدا

که درشت شده باید به طرف وصف و موصوف و هر سنتونی که کوچک شد، باید به طرف مضاف و مضاف‌الیه باید.

۷/۴/۳ - علت اصل بودن فرهنگ برای ارزیابی و اصل بودن جامعه برای بهینه

۷/۴/۳/۱ - ایجاد شرایط حاکم بر فرهنگ توسط جامعه علت اصل بودن جامعه برای بهینه

برای ملاحظه وضعیت فرهنگ باید فرهنگ را درشت کنید و لذا باید به طرف صفت و موصوف برود. برای نسخه دادن، جامعه علت است یعنی جامعه عوامل متغیر و شرایط حاکم بر فرهنگ است.

یک قاعدة روشی اینست که در یکجا فعل موضوعاً در یکجا موضوعات فعل باید بزرگ شود.

(س): پس برای اثبات این معناکاری به اینکه چرا احتیاج به مضاف و مضاف‌الیه داریم؟ فعلاً نداریم.

(ج): هم مضاف و مضاف‌الیه و هم صفت و موصوف و هم نسبت بین شان لازم است.

(س): یعنی از لزوم آن نمی‌خواهیم تیجه بگیریم که پس یکبار باید فرهنگ و یکبار جامعه را درشت کرد.

(ج): مطالعه و نسخه.

۷/۴/۳/۲ - هماهنگ نشدن بهینه فرهنگ با سیاست و اقتصاد در صورت اصل نبودن جامعه برای بهینه

(س): حالا وقتی اینگونه شد، سراغ این بحث می‌آئیم که آیا مدل ارزیابی و مدل تغییرات دو تا باشد یا نه؟

(ج): حالا سئوال مهم اینست که وقتی مدل ارزیابی را می‌نویسید منظور ارزیابی کل از نقطه نظر خاص است یا ارزیابی خاص از نقطه نظر کل؟

(س): (از جهت اثباتی می‌گوییم) ارزیابی در هر

(ج): این مطلب را اصلاح کنید که دوباره حتماً باید ببینیم. یکبار وقت ارزیابی موضوع خاص که در اینجا فرهنگ باید بزرگ بشود و جامعه کوچک بشود و یکبار موقع نسخه دادن جامعه بزرگ و فرهنگ کوچک می‌شود. عین همین کار در سیاست و اقتصاد هم باید انجام بگیرد.

بنابراین یک دستگاه صفت و موصوف و یک دستگاه مضاف و مضاف‌الیه داریم و یکبار باید این طرف در ارزیابی و یک بار باید در نسخه دادن آن طرف بزرگ شود.

(س): پس بحث را تفکیک کنیم: ما در اینکه یک مضاف و مضاف‌الیه و یک وصف و موصوف می‌خواهیم محل بحث، نیست بلکه صحبت در این است که وقتی می‌خواهیم مدل فرهنگی یا سیاسی و یا اقتصادی بدھیم باید یکبار جامعه و یکبار موضوع را بزرگ کنیم که این مطلب در فرمایش حضر تعالی است یعنی یک وقت می‌فرمایید که به یکی برای ارزیابی و به دیگری برای نسخه دادن احتیاج داریم. در بعضی از فراز صحبت‌هایتان به نظر می‌آید که می‌گویید: این لازم است زیرا از پنگی جدول اوصاف و از دیگری جدول عناوین بدست می‌آید، یعنی چون ما هم اوصاف و هم مضاف و مضاف‌الیه می‌خواهیم باید هم آن کار و هم این کار را بکنیم. حال علت احتیاج به این دورا معلوم کنید تا روی آن صحبت کنیم.

(ج): ما دو سنتون می‌خواهیم که یک سنتون مضاف و مضاف‌الیه و دیگری سنتون صفت و موصوف می‌باشد. هر سنتونی که صفت و موصوف تحویل داد سنتونی است که در جدول درشت شده است و هر سنتونی که مضاف و مضاف‌الیه تحویل بدهد معنایش اینست که کوچک شده است. بنابراین باید دو سنتون درست کنید و فرقی ندارد که فعل موضوعاً با موضوع فعل درشت شده باشد. هر سنتونی

می‌رسد می‌گوید: تو مهمی و به آن وزیر هم می‌رسد باید بگوید تو مهم هستی و ...

(س): این مطلب لازمه دیدگاه بخشی است، دیدگاهی که می‌آید می‌گوید یک بخش جامعه این و یک بخش جامعه آن است و لذا این اتفاق در آن می‌افتد.

(ج): مسئول سنجش فرهنگ مثلاً جناب آقای جمالی است و می‌گوید: تأثیر من بر اقتصاد این مقدار و بر سیاست این مقدار و بر فرهنگ این مقدار است و لذا به من این مقدار پول بدهید. جناب آقای صدوق هم می‌گوید اثر بخش سیاست در فرهنگ این است و لذا به من پول بیشتر بدهید. در این صورت هیچ کدام طرح هماهنگی کل را ندارند.

(س): چون موضوع کارشان مقید شده است. شما به فردی می‌گوید: شما متخصص مغز و اعصاب هستید و معنایش اینست که دیگر نمی‌توانی به او بگوید کار دیگری انجام بده زیرا می‌گوید: من قرار بود متخصص اعصاب باشم و اگر از اول بنا بود متخصص همه چیز باشم همه کاری هم می‌کرم. ما وقتی که موضوع کارمان را فرهنگ قرار می‌دهیم و می‌خواهیم مدل فرهنگی داشته باشیم. این مدل نفی این را نمی‌کند که یک جایی باید هماهنگ شوند. هماهنگی توسط مدل عمومی جامعه صورت می‌گیرد.

(ج): أحسنت! آن وقت، وقتی او برنامه درست می‌کند، اینها تابع او هستند یا او باید تابع اینها باشد.

(س): این مدل است و لذا کسی از آن موضع حرف بزنند او تأیید می‌کند و کسی هم از این موضع حرف بزنند باز او تأیید می‌کند.

محدوده‌ای باشد قهرآ نسخه ناظر به همان است. نسخه نمی‌تواند فراتر از آن عواملی باشد که در ارزیابی دخالت کرده است. اگر کسی بخواهد زخم دست من را خوب بکند در ارزیابی فقط به دست من نگاه می‌کند و لذا نمی‌تواند برای نسخه دادن بگوید: یک دارو هم برای قلبش می‌دهم زیرا تأثیر آن را بر زخمی که بر دست عارض شده ندیده بوده یا ثوان ملاحظه آن را در ارزیابی نداشته است. بخش را که در روش تعریف معادله خدمت شما داشتیم، دقیقاً ناظر به همین بوده است، یعنی وقتی خواستیم مدل معادله بدهیم، گفتیم معادله ناظر به همین تعریف است. به بیان دیگر معادله تغییر که می‌خواهد بیان کند، تغییر همین او صاف و تغییر همین عواملی است که در تعریف آورده‌اید.

(ج): حالا من یک سؤال از شما می‌پرسم. بنابر بیان شما باید هم در ارزیابی و هم در نسخه دادن فرهنگ درشت بشود و همه عوامل جامعه را بگیرد. دو سنجش سیاست و اقتصاد هم همین طور، باید سیاست و اقتصاد درشت بشوند و همه عوامل جامعه را بگیرند.

حال فرضًا ما سه برنامه برای سه تایش درست کردیم.

(س): که در همه آنها همه عوامل جامعه آمده است.

(ج): همه عوامل جداً جداً آمده‌اند و جایی هماهنگ شده‌اند.

(س): هماهنگی چه چیزی مدنظر است؟

(ج): سیاست بهینه شدن خودش و اقتصاد هم بهینه شدن خودش و فرهنگ هم بهینه شدن خودش را می‌خواهد. در هیئت وزیران هر کدام تلاش می‌کند که پول بیشتری برای بخش خودش بگیرد و هر کدام می‌گوید بخش من مهم‌تر است. رئیس جمهوری هم به این وزیر

- (ج): احسنت! این مطلب را ردّه (۲) می‌بینید یا ردّه (۳)؟
- (س): البته منافاتی ندارد که ما ...
- (ج): پس یک طرح جامعی لازم داریم که در آن طرح جامع متغیرها به گونهٔ دیگری هستند و فرهنگ، سیاست و اقتصاد هر سه حضور دارند. در آنجا فرهنگ و در اینجا فرهنگ ۴ می‌باشد. آیا شما در جدول فرهنگ لازم دارید؟
- (س): ما چهار تا جدول، یک جدول عمومی جامعه و سه جدول سیاسی، فرهنگی و اقتصادی لازم داریم.
- (ج): یعنی برنامه مربوط به رئیس جمهور شد و شما عملاً در تخصیص تابع برنامه او هستید.
- (س): اشکال ندارد ولی این مطلب دخلی به بحث جاری ماندارد.
- (ج): آنوقت در تخصیص بودجه دچار مشکل می‌شویم.
- (س): ما باید یکبار جامعه را و یک بار فرهنگ را بزرگ کنیم.
- (ج): ظاهراً شما همین کار را کرده‌اید.
- حال شما تبعیت از کدام تخصیص می‌کنید؟
- (س): برای این کار جدول عمومی جامعه را درست می‌کنیم.
- (ج): جدول عمومی جامعه را درست می‌کنید و از تخصیص آن تبعیت دارید، یعنی در برنامه‌ریزی تابع آن هستید.
- (س): پس طبق فرمایشات حضر تعالی در این جدول اصطلاحات فرهنگ را بزرگ کرده‌ایم؟
- (ج): در اصطلاحات تابع جامعه را بزرگ کردید.
- (س): ظاهراً اشتراک لفظی شده است. ما یک مذل

- (ج): در مدل جامعه، سیاست ۴ و فرهنگ ۲ و اقتصاد ۱ است. آیا در مدل شما سیاست ۲ است؟
- (س): وقتی که در مدل جامعه این گونه باشد مدل فرهنگی هم براساس چنین معادله‌ای ساخته می‌شود و هیچ وقت خودش را نسبت به سیاست اصل قرار نمی‌دهد.
- (ج): ولی سیاست را در دستگاه خودش فرع و بلکه تابع قرار داده است.
- (س): خیر، تأثیر سیاست بر خودش و تأثیر خودش بر سیاست را می‌بیند.
- (ج): آیا در مدل فرهنگی سهم ۴ را به فرهنگ می‌دهید یا به سیاست؟
- (س): اصلاً تفکیک فرهنگ و سیاست در مدل فرهنگی به چه معناست؟
- (ج): در مدل فرهنگی توسط اصطلاحات آثار فرهنگ را در دو بخش دیگر ملاحظه می‌کنید و براساس این مدل تخصیص بودجه می‌دهید که در این مدل فرهنگ، ۴، اقتصاد ۲، سیاست ۱ (همفکری، همکاری، همدلی) می‌باشد.
- (س): چرا همکاری، همکاری و همدلی را به فرهنگ، سیاست و اقتصاد تعبیر می‌کنید؟
- (ج): می‌خواهید اینها را متناظر با چه بخش‌هایی از جامعه بگیرید؟
- (س): سه وصفی جامعه هستند و کار به اقتصاد و سیاست ندارند.
- (ج): پس شما اثر فرهنگ را در اقتصاد نمی‌بینید، یعنی در پذیرش از تأثیر تکنیلوژی خبری نیست.
- (س): تأثیر فرهنگ در اقتصاد و اقتصاد در فرهنگ از طریق کیفیت همکاری است.

فعل موضوعاً موضوعات فعل و نمره شد دیگر اینها ابعاد همان توسعه، ساختار و کارآئی می‌باشند و اینها اصلاً به کیفیت در مدل، نمی‌آیند.

(ج): این هم یک فرض است.

(س): خیر واقعیت است. یعنی اصولاً خلاف اصول اولیه است که ما بیائیم یک مدل درست کنیم و بگوئیم این مدل توسعه است. آیا یک چنین چیزی مورد تأیید جنابعالی هست؟

(ج): از آنجایی که در پژوهش هستیم، دقت می‌کنیم که آیا این مطلب تاییم منطقی با این مطلب دارد که بگوئیم: باید هم صفت و موصوف و هم مضاف و مضاف‌الیه داشته باشیم تا از نسبت بین آن دو عناوین تخمینی را بدست آوریم؟ دقت داشته باشید که ما هم احتیاج به نظام اوصاف برای کنترل تغییرات داریم و هم احتیاج به عناوین مضاف و مضاف‌الیه داریم که توسط آن شاخصه بدست بیاید. یکی بدون دیگری کارآئی نخواهد داشت.

عمومی جامعه داریم که زیرمجموعه آن مدل سیاسی فرهنگی و اقتصادی هست. اما حضر تعالی می‌فرمایید: وقتی می‌خواهید مدل فرهنگی درست کنید، یک بار جامعه را و یک بار فرهنگ را بزرگ می‌کنید.

(ج): آیا در ارزیابی متفق هستید که فرهنگ فعل موضوعاً باید بزرگ شود؟

(س): بله ما هم در این جدول فرهنگ را بزرگ کردیم.

(ج): این جدول فعل موضوعاً است یا موضوعات فعل؟

ما دو دسته مفهوم درست کردیم که یک دسته آن ناظر به وصف و دسته دیگری ناظر به مضاف و مضاف‌الیه می‌باشند. حال آیا برای درست کردن جدول ارزیابی یا برنامه‌ریزی از دو سیر باید بیائیم یا خیر؟

فرض سومی هم شما ذر نظر بگیرید و تا جلسه آینده، بررسی کنید که آیا می‌توانید فعل موضوعاً، موضوعات فعل و نمره را ترکیب کنید؟

(س): من همین مطلب را می‌خواستم بگوئم که اگر

«وَآخِرُ دَعْوَيْنَا أَنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۴/۱۳

جلسه ۳۵

تنظيم: گروه تحقیقات مبنائی

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

بررسی جدول تعریف فرهنگی و شیوه تعیین ما به ازاء عینی آن

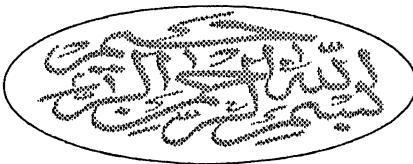
فهرست

۱	.....	* مقدمه - طرح سئوال
۲	.....	۱ - تعیین موضوع بحث فعلی
۲	.....	۱/۱ - تکمیل جدول تعریف وصفی با صرف نظر از تطبیق آن به عینیت در مقطع فعلی بحث
۳	.....	۱/۲ - تنظیم جدول تعریف وصفی به وسیله اوصاف فرهنگ موضوعاً، موضوعات فرهنگ و آثار فرهنگ
۳	.....	۱/۲/۱ - اوصاف مبنای، موضوع، مقیاس در جدول جامعه بیانگر اوصاف فعل موضوعاً، موضوعات فعل و آثار فعل
۳	.....	۱/۲/۲ - ضرورت تنظیم رو جدول تعریف وصفی برای فرهنگ که در یکی فرهنگ به نفسه تجزیه شده باشد و در یکی جامعه از موضوع فرهنگ
۴	.....	۲ - مقید شدن اصطلاحات فرهنگی به سطوح کیفیت (الگو، نظام، محصول) طریق جاری شدن قید فرهنگی در آن
۵	.....	۲/۱ - تغییر ماهوی نیافتن اوصاف جامعه از جدول اصطلاحات فرهنگی با وجود تغییر در منزلت قیود
۵	.....	۲/۲ - تغییر ماهوی یافتن اوصاف جامعه در جدول اصطلاحات فرهنگی در صورت جریان وصف کیفیت در آنها
۶	.....	۳ - چگونگی بدست آمدن عناوین وصفی در جدول تعریف فرهنگی و ربط آن با شاخصه‌ها
۶	.....	۳/۱ - برابری توسعه، ساختار، کارایی با مبنای، موضوع، مقیاس در جدول جامعه
۶	.....	۳/۲ - بدست آمدن عناوین جدول تعریف از سه مرتبه ضرب مبنای، موضوع و مقیاس
۶	.....	۳/۳ - ترتیب اولویت عناوین بر اساس میزان تکرار قید موضوع، مقیاس و مبنای در جدول فرهنگی
۶	.....	۳/۴ - قرار گرفتن کل عناوین جدول فرهنگی به عنوان موضوع برای جدول عمومی جامعه
۷	.....	۳/۵ - بازگشت قید سوم شاخصه‌ها (اصطلاحات) به موضوع، قید دوم به مقیاس و قید اول به مبنای
۷	.....	۴ - احتمالاتی پیرامون شیوه بدست آمدن ما به ازاء عینی اوصاف
۷	.....	۴/۱ - عدم انتظار بدست آمدن مضایف و مضایف‌الیه از جدول تعریف وصفی
۷	.....	۴/۲ - احتمال اول: قابلیت تبدیل وصف به اضافه از طریق تطبیق اصطلاحات به سه سطح کیفیت
۸	.....	۴/۳ - لزوم رعایت قواعد فلسفی در پیدا کردن شاخصه عینی
۸	.....	۴/۴ - احتمال دوم: ما به ازاء عینی بزرآیند یا نسبت بین فعل موضوعاً (عنوانی) و موضوعات فعل (شاخصه‌ها)

۴/۴/۱ - لزوم اضافه شدن عناوین به شاخصه‌ها ببنابر احتمال فوق.....	۸
۴/۴/۲ - تعیین خارجی حاصل اضافه و صفت به موضوع عینی.....	۸
۴/۴/۳ - طرح دو احتمال در بدست آمدن ما به ازاء عینی.....	۹
۴/۴/۴ - عدم قابلیت اضافه کل (مثل موضوع موضوع موضوع) به اجزاء خودش (مثل همکری مقدورات شکل‌پذیر عدالت).....	۱۰
۴/۵ - احتمال سوم: بدست آمدن ما به ازاء عینی به همان ترتیبی که فرهنگ (فعل موضوعاً) از کل اوصاف جامعه برگزیده شده است.....	۱۰
۴/۵/۱ - بدست نیامدن موضوع عینی از تکثیر اوصاف.....	۱۱
۴/۵/۲ - بدست آمدن موضوع عینی از نسبت بین وصف و اضافه به موضوع.....	۱۱
۴/۵/۳ - بدست آمدن موضوع عینی در فرهنگ پس از تعیین کاری که فرهنگ می‌کند، بر چیزی که کار می‌کند و ثمره‌ای که دارد.....	۱۱
۴/۵/۴ - تنظیم جدول تکوین، تاریخ و جامعه وسیله تعیین خاستگاه و تعریف فرهنگ.....	۱۱
۴/۵/۴/۱ - تطبیق فاعل تصریف به «انسان» در جدول تکوین.....	۱۱
۴/۵/۴/۲ - وجود سه متغیر اختیار، سنجش و عمل در انسان.....	۱۲
۴/۵/۴/۳ - جامعه حاصل وحدت و کثرت انسانی.....	۱۲
۴/۵/۴/۴ - وجود سه متغیر سیاست، فرهنگ، اقتصاد در جامعه.....	۱۲
۴/۵/۵ - مشخص شدن موضوع، (فرهنگ) در فعل موضوعاً بر اساس تطبیق نظام اصطلاحات به جهانبینی ناشی از فلسفه.....	۱۲
۴/۵/۶ - انجام گرفتن عمل تطبیق در کلی ترین وجه (و بدون آنکه مقتن شود) در مباحث فلسفی.....	۱۲
۴/۵/۷ - انجام گرفتن سطح دوم تطبیق در جدول جامعه.....	۱۲
۴/۵/۸ - تقدم جهانبینی بر تاریخ شناسی و تاریخ شناسی بر جامعه شناسی.....	۱۳
۴/۵/۸/۱ - تعریف متغیرهای انسان شناسی بر اساس خلوفیت، جهت، عاملیت.....	۱۳
۴/۵/۸/۲ - بدست آمدن مواد تعریفی از تطبیق روش بر جهانبینی.....	۱۳
۴/۵/۸/۳ - تعیین ما به ازاء فاعل محوری، تصریفی و تبعی اولین سطح تعیین ما به ازاء عینی.....	۱۳
۴/۵/۸/۴ - تعیین تدریجی ما به ازاء اوصاف متناسب با گسترگی اصطلاحات.....	۱۴
۴/۵/۹ - تعیین ما به ازاء عینی در تقویم بین دستگاه مبنظری ساخته شده بر اساس فلسفه و درک انسان از هستی (که سایر فاعلیتها در آن حاضر است).....	۱۴
۴/۵/۹/۱ - تفاوت فلسفه عمل و فلسفه نظر.....	۱۵
۴/۵/۹/۲ - بدست نیامدن موضوعات عینی با بزرگ نمودن دستگاه منطقی (ولو منطق عمل).....	۱۵
۴/۵/۹/۳ - دستگاه منطقی وسیله داوری نسبت به عینیت است نه موجد اثر عینیت.....	۱۵
۴/۵/۹/۴ - انجام «بهیته تشخیص» به وسیله دستگاه منطقی و انجام «تشخیص انتراعی» (تکلیف) تحت تأثیر عوامل.....	۱۵
۴/۵/۹/۵ - تطابقی نبودن شناخت به دلیل حضور سایر فاعلیتها در فاعلیت انسان.....	۱۶
۴/۵/۹/۶ - تأثیر تام منطق در شناخت بر اساس تعریف منطق صوری.....	۱۶
۴/۵/۹/۷ - عدم تابعیت تکیف (تشخیص مفردات) از دستگاه منطقی.....	۱۶
۴/۵/۹/۸ - تابعیت تبدیل و تمثیل (مجموعه سازی) از دستگاه منطقی.....	۱۶

کد پایگانی کامپیوتروی: ۰۹۰۰۵۰۳۵
تاریخ جلسه: ۷۷/۰۴/۱۳
تاریخ انتشار: ۷۷/۰۶/۲۴
حروفچینی و تکثیر: انتشارات فجر و لایت

نام جزو: مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
اسناد: حجۃالاسلام والمسلمین حسینی الهاشمی
عنوان گذار: حجۃالاسلام پیروز مند
ویراستار: حجۃالاسلام جمالی

بررسی جدول تعریف فرهنگی و شیوه تعیین ما به ازاء عینی آن

حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی: یعنی نسبتهای

خلاصه مباحث گذشته و طرح سؤال:

(س): بنابراین در یک احتمال جدول اصطلاحاتی که درست کرده بودیم - که متشکل از اوصاف جامعه بود - در ستون شاخصه اصطلاحات و این جدول اخیر - که الگو، ساختار و محصول بود - در ستون عنوانین قرار می دهیم. البته این احتمال در صورتی است که بخواهیم جامعه را بزرگ کنیم، یعنی بخواهیم جامعه را ارزیابی کنیم یا به تعبیر دیگر برای اینکه تأثیر فرهنگ را در جامعه ببینیم موضوعات جامعه را اصل قرار می دهیم. اما اگر بخواهیم خود فرهنگ را موضوع قرار بدهیم، باید اوصاف فرهنگ را بیاوریم، یعنی فرهنگ موضوعاً را در ستون شاخصه و اوصاف جامعه را در ستون عنوان قرار می دهیم.

(ج): که هر کدام سر جای خودش کاربرد دارد.

(س): این دو تا احتمال مطرح شد و گفته شد که جدول تعریف به این دو شکل می تواند تنظیم شود. البته خود این مطلب متفرق بر یک تلقی خاصی از تنظیم جدول تعریف بود. یعنی فرمودید که ما در جدول تعریف باید هم

حجۃ الاسلام پیروزمند: در جلسات گذشته پس از مشخص شدن جدول اصطلاحات، به دنبال ما به ازاء عینی برای تطبیق بودیم که بحث منجر به این شد که بگوئیم مجموعه اصطلاحات ما باید ۹ الگو، ۹ ساختار، ۹ محصول ارائه بدهند. سپس ارتباط آنرا با جدول تعریف بررسی و نحوه بدست آمدن آنرا هم دقت کردیم. نسبت به تنظیم جدول تعریف پیشنهاد این بود که ما به عنوان جدول عنوانین این اصطلاحات را بپذیریم و آنها را در ستون عنوانین قرار بدهیم. خود این بحث منجر شد به اینکه ما یک بحث بیشتری راجع به خود جدول تعریف داشته باشیم به اینکه اصولاً جدول تعریف چگونه تنظیم می شود و این جداولی که تنظیم کردیم، چه استفاده‌ای از آنها در جدول تعریف می شود؟ در نحوه استفاده از این جداول دو احتمال و دو پیشنهاد مطرح بود. یکی اینکه جامعه را بزرگ و دیگری فرهنگ را بزرگ کنیم و بالطبع هر کدام را که بخواهیم بزرگ کنیم باید اوصاف آن در ستون شاخصه بیاید.

که بدست آوردهیم قبل از بردن آن در جدول تعریف، ما به ازاء عینی برای آن معین بکنیم و سپس به جدول تعریف ببریم. البته می‌توانیم الآن ما به ازاء عینی را معین کنیم و کاری به جدول تعریف نداشته باشیم که طبیعتاً اگر بخواهیم این راه را دنبال کنیم، همان بحث شاخصه مقدم می‌شود، یعنی مجبوریم برای تعیین ما به ازاء رابطه و صفت و موصوف و مضاف و مضاف‌الیه را معلوم کنیم.

یک راه دیگر این است که الآن کاری به تعیین ما به ازاء عینی نداشته باشیم و فرض براین بگیریم که اصطلاحات مشخص شده است و می‌خواهیم جدول تعریف را تنظیم کنیم و جدول تعریف را به همان تلقی جدول اوصاف تنظیم کنیم.

۱- تعیین موضوع بحث فعلی

۱/۱- تکمیل جدول تعریف و صفتی با صرف نظر از تطبیق آن به عینیت در مقطع فعلی بحث

(ج): یعنی کاری به مضاف و مضاف‌الیه نداشته باشیم و تنها جدول تعریف اوصاف را درست کنیم که بالطبع دیگر به عینیت کاری ندارد. به عبارت دیگر جدول شاخصه درست نکردید بلکه شاخصه و صفتی درست کردید و این امر بسیار مهمی است که باید به آن توجه شود. به نظرم می‌آید باید ابتدا مسئله اختلاف این دو مطلب کاملاً حل می‌شود. یعنی شاخصه‌های اوصافی (وصفتی) با شاخصه‌های مضاف و مضاف‌الیه چه فرقی دارند؟

یکبار جدول تعریف را وصفی پر کیم بعد برگردیم و بگوئیم برای اینکه اصطلاحات و صفتی فرهنگی به مضاف و مضاف‌الیه برسند و قابلیت تطبیق پیدا کنند چه کارهایی لازم است که انجام بدھیم؟

(س): روال طبیعی بحث همین است، متنهای جُسن آن

از فعل موضوعاً و هم موضوعات هم و آثار استفاده کنیم به این کیفیت که آثار را در طرف چپ جدول (در طرف کارآئی) و فعل موضوعاً را در عناوین و موضوعات فعل را در شاخصه بگذاریم که خود این احتمال به نظر می‌آید با قواعدی که قبل از تنظیم جدول تعریف گفته‌یم حداقل ابتدائی هماهنگ به نظر نمی‌رسد. یعنی ما طبق قائدۀ اوصاف توسعه را در ستون شاخصه، اوصاف ساختار را در ستون عناوین و اوصاف کارآئی را در سمت چپ قرار نمی‌دهیم بلکه طبق قائدۀ ما باید از ضرب اوصاف درونی «توسعه، ساختار و کارآئی»، اصطلاحات درست می‌کردیم و ابتدائی همان جدول نعلی شکل را پر می‌کردیم و بعد براساس اصطلاحاتی که درست شده، شاخصه دست می‌کردیم. بنابراین شاخصه‌ها از ضرب اوصاف توسعه، ساختار و کارآئی و یا به تعبیر فعلی ما با ضرب «فعل موضوعاً، موضوعات فعل و آثار» بدست می‌آیند و در ستون شاخصه قرار می‌گیرند و بعد از تحلیل آن، موضوعات و آثار و بعد در سیر ترکیب منتجه‌گیری از این موضوعات و آثار صورت می‌گیرد تا طرف راست و طرف چپ جدول پر بشوند. اگر هم بحثی بوده راجع به عناوین بوده که ما عناوین را از کجا می‌آوریم که آنجا یک بحث فلسفی شده که ما از ضرب «توسعه، ساختار و کارآئی» عناوین را بدست می‌آوریم که تبعاً تطبیق آنرا باید در این موضوع عینی بررسی کنیم. بنابراین مطلب مهم اینست که نحوه استفاده از موضوعات فعل، فعل موضوعاً و آثار در جدول تعریف بنابر مباحث قبل اینگونه بود که بیان شد. حال با توجه به این مطلب بحث ما دو روال می‌تواند داشته باشد یکی اینکه همان روال بحث قبل را حفظ کنیم به این ترتیب که ابتداء اصطلاحات را بدست آوریم و سپس

۱/۲/۱ - اوصاف مبنا، موضوع، مقیاس در جدول جامعه
بیانگر اوصاف فعل موضوعاً، موضوعات فعل و

روالی را که می‌پیمودیم این بود که زودتر به نتیجه می‌رسیدیم؟

آثار فعل
البته در این احتمال باید دقت بیشتر بشود زیرا موضوعات جامعه هم کارآئی و هم سطوح و هم مبنا دارد. به عبارت دیگر فعل موضوعاً برای جامعه مبنا و موضوعات فعل برای جامعه سطوح و اثرش هم مقیاس تأثیر است.

۱/۳ - ضرورت تنظیم دو جدول تعریف و صفتی برای فرهنگ که در یکی فرهنگ به نفسه تجزیه شده باشد و در یکی جامعه از موضوع فرهنگ

حال در اینجا که فرهنگ را درشت کردید، اگر مضاف و مضاف‌الیه باشد خیلی راحت می‌شود و البته باید این مطلب را مفروض داشته باشیم که فرهنگ را باید به سه وصف الگو، ساختار و محصول تقسیم و سه عامل هم برای هر یک بگوئیم که با ضرب در یکدیگر یک جدول تعریف از فرهنگ درست کنیم. سپس با همین شیوه و یک جدول تعریف هم از جامعه درست می‌کنیم.

(س): من هنوز این تفکیک فرهنگ و جامعه را متوجه نشده‌ام زیرا بنا نبوده که فرهنگ جدای از اوصاف جامعه موضوعیت داشته باشد.

(ج): درست است که ما در اینجا فرهنگ، سیاست و اقتصاد می‌گوئیم ولی در آخرین بخش جامعه همه اصطلاحات باید موصوف آخر آنها یا سیاست یا فرهنگ و یا اقتصاد باشد.

(س): نتیجه سخنان شما اینست که ما دو جدول اوصاف برای فرهنگ نداریم که براساس یکی جامعه و براساس دیگری خود فرهنگ بزرگ شده باشد، بلکه

یعنی ما به ازاء عینی اوصاف را پیدا می‌کردیم ولو مسایل جدول تعریفش را حل نکرده باشیم.

(ج): بله جدول تعریف و صفتی را درست نمی‌کنیم و بلکه به جدول تعریف عینی می‌پردازیم و با یک نسبت تقریبی شاخصه عینی آنرا درست می‌کنیم ولی روای طبیعی اینست که ما اول جدول اوصاف و صفتی فرهنگ را تکمیل کنیم و بعد بینیم چه سهمی از آن و باید چگونه باید تا شاخصه‌ها بدست آیند.

۱/۲ - تنظیم جدول تعریف و صفتی یه وسیله اوصاف فرهنگ موضوعاً، موضوعات فرهنگ و آثار فرهنگ

من پیشنهادم اینست که ما ابتدا یک تمرین اجرایی بر روی مضاف و مضاف‌الیه بکنیم. یعنی مفروض بگیریم که جدول و صفتی آن هم ~~هم~~ نتیجه را می‌دهد. البته یک اختلاف جزئی پیدا می‌کند و آن اینست که ما فرهنگ را اگر به کیفیت تعریف کنیم باید یک وصف از مبنا و یک وصف از موضوع و یک وصف از مقیاس بگیریم و آنها را در هم ضرب کنیم که البته این احتمال یک مقدار محل تأمل است که اگر بنا باشد از جدول جامعه از سه تای آن (مبنا، موضوع، مقیاس) سه وصف برای توسعه بگیریم باید در هم ضرب کنیم و اصطلاحات بدست آمده را در ستون عناوین بنویسیم.

(س): احتمال راجع چه می‌باشد؟

(ج): اگر ما می‌خواهیم یک جدول تعریفی درست بکنیم که در آن فعل موضوعاً خود فرهنگ و برابر باکیفیت و موضوعات متصرف فيه آن جامعه و آثارش هم باید ملاحظه کنیم:

(ج): منزلت را که تعریف کردید، مواد آنها را چکار می‌کنید؟

(س): در چند جلسه قبل فرمودید که ما برای اینکه ربط بیرونیش را معلوم کنیم باید قید فرهنگی را در کل این جدول و کل این اوصاف جاری کنیم.

(ج): جاری شدن قید به چه معناست؟

(س): برای جاری شدن ابتدا فرهنگ را به کیفیت و سپس همه اصطلاحات را به کیفیت مقید می‌کنیم. برای این کار هم ابتدا همفکری، همکاری و همدلی را مقید به کیفیت کردیم و گفتیم: «کیفیت همفکری، کیفیت همکاری و کیفیت همدلی». بعد فرمودید همینکه مقید به کیفیت بشوند این قید کیفیت در کل اوصاف جاری می‌شود و لذا دیگر لازم نیست که بگوئیم: کیفیت همفکری کیفیت مقدورات شکل پذیر کیفیت عدالت.

(ج): یعنی یک کیفیت بر روی کل اصطلاح بیاوریم مثلاً کیفیت مقدورات شکل پذیر عدالت و نه اینکه برای هر قید در اصطلاح یک کیفیت بیاوریم.

سپس ما کیفیت را به سه سطح «الگو، نظام و محصول» تعریف کردیم و با این کار گویا به کل آنها یک قید چهارمی اضافه کردیم. یعنی سه قید در جدول هست و یک قید هم بالای جدول به هم اضافه کردیم.

(س): اضافه به معنای اینست که معنایش را دخالت دادیم. البته شاید خیلی مهم هم نباشد که بگوئیم: قید اضافه شده و چهار قیدی شده اند یا بگوئیم: به معنا اضافه شده است؟ به هر حال نتیجه اش مهم است که مقید به فرهنگ شده است. بنابراین جدول اصطلاحات فرهنگ همان اوصاف جامعه با یک نگرش خاص می‌باشد.

(ج): بله برای دخالت پیدا کردن فرهنگ مجبوریم

جدول فرهنگ که براساس اوصاف جامعه درست شده یکنی است و بعد هم براساس همان جدول اوصاف باید بتوانیم موضوعات فرهنگی را پیدا کنیم. یعنی در مقام مقایسه اگر ما همین کار را نسبت به جدول انجام بدھیم باید عناوین و یا ما به ازاء عینی آن جدول با عنوان و ما به ازاء عینی جدول فرهنگ متفاوت باشند. بنابراین تفاوت آن چیزی که حضر تعالی دنبال آن هستید (که مثلاً ما اینجا گذاشتیم: کیفیت و الگو، ساختار، محصول و امثال اینها) تنها در تطبیق است و نه اینکه بیائیم به موازات این جدول اوصاف یک جدول اوصاف دیگری هم درست کنیم و بگوئیم: می‌توان دو جدول اوصاف برای فرهنگ درست کرد.

۲- مقید شدن اصطلاحات فرهنگی به سطوح کیفیت (الگو، نظام، محصول) طریق جاری شدن قید فرهنگی در آن

(ج): آیا لازم است فرهنگ را به نفسه تجزیه کنید و داخل آن بروید یا خیر؟

به نفسه معنایش اینست که قبول کردیم که مبنا می‌تواند عام باشد، به عبارت دیگر در اصطلاح «همدلی صیانت مقدورات اولیه» همدلی را از مبنا، صیانت را از موضوع و مقدورات اولیه را از مقیاس گرفتیم. حال آیا اینها را در آخر بیاورم و به هر یک قید فرهنگی اضافه بکنیم یا خیر؟

(س): ما اینگونه جدول را فرهنگی نکردیم.

(ج): آیا قصد ما اینست که همه اینها را روی هم بیاوریم تا بعد به این سه قید فرهنگی اضافه کنیم؟

(س): فرهنگی کردن آنها اینگونه نبوده که در آخر آنها قید فرهنگی بیاوریم بلکه گفتیم: برای آنها منزلت فرهنگی تعریف می‌کیم.

نداده‌اند بلکه تغییر اضافی داده‌اند.

به عبارت دیگر، هم‌فکری یک معنایی دارد و می‌شود یک جا مقدم بر مقدورات و در جایی دیگر موخر از مقدورات بیاید که ما برای اصلاح این مسئله قید کیفیت را آورديم.

(ج): بله، حال نکته مهم اينست که هم‌فکری مقدم بر مقدورات معنایش با هم‌فکری موخر از مقدورات فرق دارد ولی فرق ماهوی ندارد و تنها فرق اضافی دارد.

(س): فرق ماهوی هم پيدا مي‌کند.

(ج): مقدورات ساختن پارچ یک چيز و پارچ به عنوان مقدورات يك کار فکري است. خود معنای پارچ در اضافه تيجه دیگري را می‌دهد نه اينکه کلمه پارچ به نفسه در دوباره استفاده شده دو تا معنا بدهد.

(س): اضافه می‌شود.

(ج): پارچ گاه به عنوان مقدورات فرهنگی است یعنی پارچ روی میز برای آب خوردن می‌باشد. اما مقدورات پارچ سازی از نظر فکر یا از نظر مادی معنایش اينست که مهندسی که در ساختن پارچ انجام می‌گيرد یکبار خود پارچ موضوع فعالیت و يك وقت پارچ برای فعالیت است. میزان تغيير را که پارچ می‌کند، تغيير در خود پارچ نیست بلکه تغيير در مجموعه اضافه است. یعنی متنجه جدید و آرایش جدیدی دارد. به تعبير دیگر وقتی در سیاست یا در اقتصاد بکار می‌رود به دلیل آرایش جدید، نتیجه جدید دارد.

۲/۲ - تغییر ماهوی یافتن اوصاف جامعه در جدول اصطلاحات فرهنگی در صورت جريان وصف کیفیت در آنها

(س): البته ما به اصطلاحات قید کیفیت هم زدیم.

(ج): همینکه کیفیت را می‌آورید معنایش اینست که

اصطلاحات را به الگو، نظام و محصول مقید کنیم.

۲/۱ - تغییر ماهوی یافتن اوصاف جامعه در جدول

اصطلاحات فرهنگی با وجود تغییر در منزلت قیود

(س): این مرحله همان مرحله‌ایست که می‌گوئیم:

جدول اوصاف وقتی می‌خواهد تطبیق خاص پیدا بکند، متفاوت می‌شود. یعنی ما از همان اول که جدول اصطلاحات درست می‌کنیم معنای فرهنگ را در آن لحاظ کرده‌ایم.

(ج): حال اگر بخواهیم این اصطلاحات را در جدول

تعريف ببریم باید آنها را به مضاف و مضاف‌الیه برسانیم.

(س): بله می‌رسد، اما در اینکه چگونه می‌رسد باید دقیق کنیم.

(ج): ما فرهنگ را فعل موضوعاً و اینها را موضوعات

جامعه فرض می‌کنیم و در این صورت اگر فعل موضوعاً در این کل جریان پیدا کند آنوقت جدول فرهنگی می‌شود و الا منهای چنین جریانی، جدول از نظر مواد.(نه از نظر منزلت) عام است.

(س): البته از نظر مواد هم عام نمی‌شود زیرا قیود به یکدیگر اضافه شده‌اند و لذا تنها قبل از اضافه عام هستند. یعنی تا وقتی در جدول جامعه هستند عام می‌باشند.

(ج): احسنت! خاص ساختن آن گاه با منزلشای مجموعه‌ای یا بلوکی و بعد منزلتهای داخلی، ستونی و سطحی می‌باشد، یعنی اینها را مرتبأ تغییر می‌دهیم و این تغییر تا منزلتهای داخل یک خانه جریان پیدا می‌کند و قیود به صورت خاصی، تقدم و تأخیر پیدا می‌کنند. حالا این تقدم و تأخیرهای را که پیدا کردن و برابر با توزین مورد نظر شد در مرحله بعد باید بتوانیم معنای متناسب از آنها بکنیم. تا اینجا اضافه شده ولی اضافات تغییر ماهوی به قید

۳/۲ - بدست آمدن عناوین جدول تعریف از سه مرتبه

ضرب مبنای موضوع و مقیاس

سپس اینها را سه بار در هم دیگر ضرب می‌کنیم و «مبنای مبنای» را در اولین خانه - که برابر با شصت و چهار شود - جدول عناوین می‌نویسیم و در طرف شاخصه اصطلاحات را می‌آوریم.

۳/۳ - ترتیب اولویت عناوین بر اساس میزان تکرار قید موضوع، مقیاس و مبنای در جدول فرهنگی

ما یک تغییرات مهمی در داخل دادیم، یعنی گفتیم در فرهنگ باید بخش همفکری مقدم باشد. حال آیا این امر شامل بر موضوع جامع آن هم می‌شود؟ یعنی آیا باید اوصاف ساختار را مقدم بر اوصاف توسعه قرار دهیم و بگوئیم موضوع موضوع را در خانه ۶۴ ستون عناوین بگذارید؟ یعنی در سه جدول فرهنگی سیاسی و اقتصادی ستون عناوین تغییر پیدا می‌کند. حال آیا می‌شود برای این دلیلی هم آورد؟ آیا وقتی می‌خواهند به نتیجه تبدیل بشوند و جزو اوصاف جامعه بیایند نباید تفاوتی بین شان باشد؟ در فرهنگ به دلیلی که در جای خودش آن را به جهت تعریف کردیم باید اول موضوع و سپس مقیاس و در آخر مبنای پیدا.

۳/۴ - قرار گرفتن کل عناوین جدول فرهنگی به عنوان موضوع برای جدول عمومی جامعه

بعد کل آنچه از این جدول فرهنگی بدست می‌آید به عنوان موضوع در جدول شامل شناخته می‌شود یعنی یک جدول شامل مربوط به جامعه هست که متزلت بخش ساختاری آن مختص فرهنگ است.

به عبارت دیگر چهار جدول (جدول ارزیابی سیاست، جدول ارزیابی فرهنگ، جدول ارزیابی اقتصاد و جدول

یک چیز دیگر را دارید دخالت می‌دهید.

(س) آن چیز دیگر همان جریان کل در اجزاء آن است.

(ج) خیر، بحث اساسی ما همین است که جریان کل در اجزاء وقتی است که مثلاً الگوی آنرا یا قدرتش و یا تأثیرش را بگوئید.

(س) آیا منظور شما از الگو کیفیت است؟

(ج) بله، «الگو، ساختار و محصول» کیفیت و به معنی فرهنگ، قدرت و اختیار معنای سیاست و تأثیر معنای اقتصاد را می‌دهد. حال آیا وارد کردن این قیود به این اصطلاحات معنای اینها را کاملاً متفاوت می‌کند؟ بله، مثلاً الگوی فکر کردن دیگر به معنای منطق می‌باشد.

(س) کاری به تأثیر همفکری دیگر نداریم.

(ج) کار داریم ولذا می‌گوئیم: منطق آن چیست؟ مثلاً آیا منطق آن انتزاعی یا منطق مجموعه‌ایست؟ ساختار نظام اجتماعی آن چیست؟ کیفیت محصول آن چیست؟ چه چیزی را سهل و چه چیزی را سخت می‌کند؟

۳ - چگونگی بدست آمدن عناوین و صفاتی در جدول تعریف فرهنگی و ربط آن با شاخصه‌ها

(س) بنابراین پیشنهادتان این است که ما ابتدا جدول تعریف را بر اساس اصطلاحات فرهنگی پر کنیم. یعنی هم شاخصه‌ها و هم عناوین و هم طبقات آثار و موضوعات را بدست آوریم.

۳/۱ - برابری توسعه، ساختار، کارایی با مبنای، موضوع، مقیاس در جدول جامعه

(ج) حالا ما مبنای، موضوع و مقیاس را برابر با اوضاع توسعه، ساختار و کارآئی می‌گیریم.

اینکه بخواهیم او صفات موضوع، مقیاس و مبنای را به عنوان او صفات توسعه و او صفات اصلی - که از روی آنها عنوانین بدست می آید - قرار دهیم.

در اینجا دیگر می توانیم یک جدول وصفی برای فرهنگ درست کنیم.

(س): فقط مسئله‌ای که باقی می ماند اینست که در طرف موضوعات و آثار چه نتیجه‌های وصفی می خواهیم بنویسیم؟

۴- احتمالاتی پیرامون شیوه بدست آمدن ما به ازاء عینی او صاف

۴/۱- عدم انتظار بدست آمدن مضاف و مضاف‌الیه از جدول تعریف وصفی

(ج): تا اینجا جدول وصفی درست شده است ولی انتظاری برای مضاف و مضاف‌الیه باید داشته باشید. البته در این جدول معانی با جدول جامعه فرق می کنند ولی ترجمه به زبان عینیت نمی شود چون مضاف و مضاف‌الیه نیست و تنها جریان وصف است.

۴/۲- احتمال اول: قابلیت تبدیل وصف به اضافه از طریق تطبیق اصطلاحات به سه سطح کیفیت

حالا اگر فرهنگ را به سه موضوع تحلیل کنید، آیا قدرت این را خواهید داشت که مضاف و مضاف‌الیه آنرا پیدا کنید و بگویید کیفیت فرهنگ در الگو، ساختار و محصول متبلور می شود و تعین خاص عینی پیدا می کند. بنابراین ابتدا تعریف الگو، نظام و محصول را بدست می آورید که طبقتاً تعریفهای عینی هستند.

سپس الگو، ساختار و محصول و یا اجزائشان را در هم ضرب کرده و عنوان به دست می آوریم. حال این عنوانین را کجا باید بنویسیم؟ و چه نسبتی با عنوانینی که از

ارزیابی کل جامعه) داریم که در جدول جامعه منزلت فرهنگ منزلت موضوع است و لذا باید موضوع موضوع هم اصلی ترین خانه در جدول فرهنگ باشد.

۳/۵- بازگشت قید سوم شاخصه‌ها (اصطلاحات) به موضوع، قید دوم به مقیاس و قید اول به مبنای حala اگر چنین شد، آنوقت در زیر بخش موضوع صحیح است که تقسیمات مبنائی را بیاوریم.

(ج): یعنی اگر بنا باشد در جدول تعریف خانه ۶۴ عنوانین را (سطر اول در عنوانین) موضوع موضوع باشد آنوقت در اینجا ستون شاخصه باید مثلاً موازنی یا عدالت باشد. به عبارت دیگر آیا روبروی با «موضوع موضوع موضوع» باید تقسیمات خود موضوع باشد یا تقسیمات مبنای ظاهراً در جدولی که تنظیم شده است عدالت سطر اول و هنوز صوف دوم شده است و این حرف سرجای خودش رعایت شده است یعنی برابر موضوع، عدالت آمده است. آنوقت آیا بنابراین بیان می توانیم بگوئیم که خانه بعدش هم باید اعتقاد و خانه بعدش هم صیانت باشد؟ این کار فی الجمله انجام گرفته است. به عبارت دیگر اگر بر این مبنای بخواهیم موضوع را بالا ببریم و مقیاس را در بخش دو و مبنای را بخش سه ببریم، آیا اینها را به عنوان موصوف دوم بگذاریم یا به عنوان وصف اول؟

(س): منظور از بالا اینست که می خواهیم اصلی قرار بدھیم. اصلی که می خواهیم قرار بدهیم، باید موصوف دوم باشد.

(ج): احسنت! آنوقت موصوف اول آنها باید به مقدورات برگرداد که برگشته است و وصف اول آن هم باید به مبنای برگرداد که برگشته است. یعنی جدول تطابق دارد با

جزء نیست و دیگر نباید اوصاف کل را در ستون عناوین و اوصاف داخلی آنرا در ستون شاخصه بنویسیم. اینها را به ستون عناوین اضافه می‌کنیم.

(س): چه چیزی به چه چیزی اضافه می‌گردد؟

(ج): عناوین باید به ستون شاخصه‌ها اضافه بشوند. مثلاً الگو این چیزها، ساختار این چیزها و محصول این چیزها می‌شود.

(س): مثلاً منحصول هم‌فکری مقدورات شکل‌پذیر عدالت.

۴/۴/۱ - لزوم اضافه شدن عناوین به شاخصه‌ها بنابر احتمال فوق

(ج): احسنت! الگوی آن و نظام آن هم مطرح است آنوقت باید به راحتی بتوانید ما به ازاء عینی را پیدا کنید. به عبارت دیگر آیا می‌توانیم بگوئیم ما به ازاء عینی برآیندی از موضوع فعل و فعل موضوعاً می‌باشد به اینکه بگوئیم ستون عناوین به ستون شاخصه اضافه می‌شود؟ به عبارت دیگر یک جائی باید الگو، ساختار محصول تحویل بددهد. یعنی واجد باشد و نه اینکه تحویل بددهد. البته در حقیقت نسبت به محصول موظف است و لکن بدون سازمان و الگونمی شود.

۴/۴/۲ - تعیین خارجی حاصل اضافه و صفت به موضوع عینی

آیا می‌توانیم روشاً بگوئیم: اضافه فعل موضوعاً به موضوعات فعل و ثمره‌اش تعیین خاص عینی می‌شود. به عبارت دیگر یک خصوصیت و خصلت فرهنگی یا سیاسی یا اقتصادی داریم که آنرا باید شناسائی کنیم سپس به جامعه اضافه کنیم. تفاوت جدول تعریف شاخصه با جدول اوصاف این است که جدول شاخصه به صورت

جامعه بدست آورده‌ایم، دارند؟ اگر اجزاء فرهنگ را بیاورید فرهنگ و اگر اجزاء جامعه را بیاورید جامعه را بزرگ کرده‌اید.

۴/۳ - لزوم رعایت قواعد فلسفی در پیدا کردن شاخصه‌های عینی

پس دقیقاً معلوم می‌شود که کارمان ابهام ندارد. حال به دنبال قانون شاخصه سازی می‌باشیم. در قانون شاخصه دوباره با یک شکل دیگری باید قواعد فلسفی را رعایت کنیم. در آنجا گفتیم موضوع، فعل و هدف حالا هم باز معنای اوصاف توسعه را می‌آوریم، ولی اوصاف توسعه و تکامل را در ارزیابی عینیت (نه در اوصاف) بکار می‌بریم زیرا قابل هستیم که عینیت هم تکامل دارد. یعنی در بحثی که در حرکت داشتیم، نگفتیم که این حرکت جزء آن نیست یا شریء تکامل ندارد یا شریء اگر به لحاظ وصفش شد کمال دارد ولی به لحاظ شخص آن کمال ندارد. باید بتوانیم برای شریء لحاظ شخص هم همان بحثها را داشته باشیم. البته تفاوتش در اینست که در آنجا هرگز اوصاف توسعه را از موضوعش تمیز نمی‌بریدیم زیرا بنا نبود که اضافه بشود ولی اینجا حتماً باید بفرماید. در اینجا حتماً باید یک وصفی و یک اضافه‌ای و یک ثمرة و صفت و اضافه (یعنی نسبت بین اضافه و وصف) داشته باشیم.

در این صورت باید فرهنگ را با یک خصوصیات تعیینی خارجی ذکر کنید و بعد بگویید: این خصوصیات فرهنگ در جامعه چه اثری را می‌گذارد و بعد حتماً می‌توانید نسبت تقومی بین آثار این دو را ببینید. تقوم یعنی هم اثربردار و هم اثرگذار باشد.

۴/۴ - احتمال دوم: ما به ازاء عینی برآیند یا نسبت بین فعل موضوعاً (عناوین) و موضوعات فعل (شاخصه‌ها)

حالا جدول مان فرق پیدا کرد و دیگر تفاوتش بین کل و

موضوع موضوع موضع موضع تا مقیاس مقیاس مقیاس در آن هست و این طرف هم در ستون شاخصه این اصطلاحات را داریم. حالا می خواهیم شاخصه ها را به شاخصه های عینی و عنایین را به عنایین عینی تبدیل کنیم.

(ج): یعنی می خواهیم به مضاف و مضاف الیه تبدیل کنیم.

(س): فرمایش شما دو گونه قابل طرح است لذا اول این دو را مشخص کنیم و بعد جدا جدا روی آنها بحث کنیم. گاه شما می فرمایند الگو، ساختار و محصول را دو مرتبه در خودش ضرب می کنیم و ۲۷ عنوان را در ستون عنایین قرار می دهیم مثلا الگوی الگوی الگوی تا محصول محصول محصول می شد سپس اینها را به شاخصه ها اضافه می کنیم.

گاه می گویید: ما برای اینکه عنایین عینی مشخص بکنیم یک چیزی شبیه الگو، ساختار و محصول پیدا می کنیم و در ستون عنایین می نویسیم و سپس به آنچه که در ستون شاخصه هست اضافه می کنیم. مثلا اگر در سطر اول در ستون عنایین آمده موضوع موضوع موضوع، می گوئیم موضوع موضوع هم‌فکری مقدورات شکل پذیر عدالت.

(ج): که مثلا آن طرف در خانه ۹ می نویسیم.

(س): یعنی این را مساوی الگو قرار می دهیم.

(ج): سه الگو، سه سازمان و سه محصول پیدا می کنیم.

(س): حالا صرف نظر اینکه چه چیزی پیدا می کنیم شیوه کار را می گوئیم. شیوه کار این است که ما عنایین شاخصه های وصفی را به هم اضافه می کنیم و بعد نگاه می کنیم که این اضافه ما را به چه عنوان عینی و موضوع عینی هدایت می کند.

مضاف و مضاف الیه و عینی می باشد. البته در جدول شاخصه هم روش فلسفی آهنگ خودش را حفظ می کند، یعنی دوباره در اینجا هم چیزی که باید توسعه پیدا کند (که مثلا فرهنگ است) در منزلت خودش حفظ شده است نهایت نه به شکلی که در اصطلاحات وصفی بنا بود باشد بلکه به شکل اضافی به وصفی که آنرا تحلیل می کند و می تواند برایش تعین خارجی مشخص بکند. یعنی نسبت بین این دو و حاصل جمع بین این دو (که به نحو اضافه می باشد) تعین خارجی را در جامعه نتیجه می دهد.

۴/۳- طرح دو احتیال در بدست آمدن ما به ازاء عینی

(س): تا اینجایی از بحث روشن است که ما چون عنایین را از طریق ضرب اوصاف توسعه بدست می آوردیم. در اینجا هم (در جدول جامعه) جای آنها، مبنای موضوع و مقیاس گذاشتیم و از ضرب اینها ستون عنایین را پر می کنیم و از ضرب اوصاف خود زیر مجموعه اینها با قاعده ای که ذکر شده، ستون شاخصه ها را پر می کنیم که اصطلاحات جدول فرهنگی را هم تشکیل می نهند:

(ج): یعنی یک جدول تعریفی بر اساس نظام وصف و موصوف توسط جدول جامعه درست کردیم و سپس آن را به شاخصه (تصورت مضاف و مضاف الیه) تبدیل کردیم.

(س): دو نکته فرمودید که باید مشخص بشود، یکی اینکه ما الگو، ساختار و محصول را در ستون عنایین آوردیم و سپس به اوصافی که در شاخصه آوردیم اضافه می کنیم. مثلا الگوی هم‌فکری مقدورات شکل پذیر عدالت از اضافه دو خانه اول ستون عنایین و ستون شاخصه شکل می گیرد. حالا سؤال اینجاست که ما خود همین الگو، ساختار و محصول را از کجا بدست آوردیم؟ یعنی آن فرض ما برایست که ستون عنایینی داریم که از

بررسی قرار بدهم. می‌گوییم: خود این را مجبور هستید تحلیل کنید و نمی‌شود بالا بیاورید و بگویید: فرهنگی شد. یعنی درست است که حروف تان را در این ادبیات تغییر دادید ولی تنها وصفاً تغییر دادید و نه مضاف و مضاف‌الیه، یعنی گفتید وصف این موضوع در این مطلب بالاتر است و وصف این موضوع در این مطلب پایین‌تر است ولی خود موضوع را تحلیل نکردید.

(س): حالا نکته همین است که ما موضوع را باید از روی وصفش پیدا کنیم یا اینکه باید از جای دیگر بشناسیم.

(ج): موضوع خودش باید مقابله قرار بگیرد که مشعر باشد. یعنی اگر کسی سؤال بکند به چه دلیل عدالت را مقدم بر صیانت قرار دادید؟ شما بتوانید بگوئید: به دلیل اینکه وصف فرهنگ بود. اگر شما هیچ شناختی از فرهنگ نداشته باشید به چه دلیل می‌توانید این کار را انجام دهید. شما برازاس ایک تعریفی در جدول این کارها را کردید که آن تعریف را جزو پیش‌نیازهای خود قرار دادید و بر اساس آن این تغییرات را دادید. یعنی در حقیقت یک تغییراتی را در موضوع متصرف فیه فرهنگ مناسب با فرهنگ صورت دادید. به عبارت دیگر عنوانین را با فرهنگ هماهنگ‌سازی کردید. اما خود فرهنگ را هم باید بیاورید.

(س): کجا بیاوریم؟

(س): چرا ما موضوع را فرهنگ گرفتیم یا اینکه چرا اگر موضوع فرهنگ شد باید این تغییر را بکند؟

(ج): اینکه می‌گویید: مترانتش مترانت ساختاری است و باید موضوع را جای مبنا و عدالت را جای صیانت بزرد معنایش اینست که فرهنگ در تغییراتی که انجام می‌دهد، اصل است.

(س): دلیل این همین است که چون فرهنگ موضوع

۴/۴/۴ - عدم قابلیت اضافه کل (مثل موضوع موضوع) به اجزاء خودش (مثل همفکری مقدورات شکل‌پذیر عدالت)

(ج): در ستون عنوانین اجزاء یک کل نوشته می‌شود که هر کدام هم نسبت به شاخصه‌های روبروی خود کل می‌باشند. یعنی موضوع موضوع موضع یک کل است که جزء داخلی آنرا مقابل آن در ستون شاخصه ذکر می‌کنید. یعنی عنوان متنجه اجزاء می‌باشد و لذا اضافه‌ای شده است زیرا کل اضافه به جزء نمی‌شود.

۴/۵ - احتمال سوم: بدست آمدن ما به ازاء عینی به همان ترتیبی که فرهنگ (فعل موضوعاً) از کل اوصاف جامعه برگزیده شده است

ولی گاه مفروض شما این است که یکبار اوصاف توسعه، ساختار و کارآئی را در شکل اوصاف ملاحظه کردید و سپس آن را از یک مراحلی گذراندید و نظام او صاف فرهنگی جامعه را بدست آوردید و سپس اضافه کردید. یعنی دیگر نظام اوصاف فرهنگی از اوصاف به مضاف و مضاف‌الیه تبدیل می‌شود. به عبارت دیگر دوباره فعل موضوعاً (یعنی اوصاف توسعه) می‌گویند ولی نه به آن شکل قبلی بلکه شما دیگر در اینجا فرهنگ را بالای این صفحه نوشتید. حال چرا فرهنگ را آوردید؟ شما یک جدول جامعه دارید که برای فرهنگ، سیاست، اقتصاد است و توجیه آن معلوم است. هر چند عین همین اشکال بر آن هم وارد می‌شود که چرا جامعه را آوردید و اینجا گذاشتید. این موضوع فرهنگ شما یکی از عنوانی بوده که اگر ضرب اینها ۱۹ هزار تا بشود این یکی از زیربخشها بوده است. شما می‌گوئید: خیر، همه آنها باربر این می‌شوند (یکی از این سه تا) و من این بخش را می‌خواهم مورد

موضوع کار و بررسی من فرهنگ است که این غیر از موضوعات جامعه و غیر از موضوعات متصرف فیه آن است. فرهنگ یک کاری در عالم می‌کند و آن کاری را که می‌کند، عین عالم نیست. کاری را که خودش می‌کند، بر چیزی که کار می‌کند و ثمره‌ای که دارد توسط این سه موضوع عینی بدست می‌آید. بنابراین ما باید از موضوع تحلیل داشته باشیم.

(س): با چه وسیله‌ای تحلیل کنیم؟

(ج): ما باید ابتدا فعل موضوعاً، موضوعات فعل و آثار را مشخص کنیم و سپس بر اساس آنها موضوع عینی را بدست پیاوریم.

۴/۵/۴ - تنظیم جدول تکوین، تاریخ و جامعه وسیله تعیین خاستگاه و تعریف فرهنگ

حالا ما چگونه موضوعات را پیدا کنیم؟ یک وقت می‌گویند: ما می‌خواهیم طبقه‌بندی عنوانین موضوعات را بدست پیاوریم به اینکه چه موضوعی مقدم بر چه موضوعی است؟ که این یک حرف است. در این صورت من اولین سؤالی که در اینجا می‌پرسم اینست که شما بعد از جدول اصطلاحات تان، چه جدولهایی را پر کردید؟ آیا برای تکوین، تاریخ و جامعه جدول پر کرده‌اید؟ بعد هم از شما سؤال فی‌کنم: آیا این جداولی را که درست کردید، جدولهای وصفي هم درست کرده‌اید؟

۴/۵/۴/۱ - تطبیق فاعل تصریفی به «انسان» در جدول تکوین

فرض می‌کنیم که شما در جدول تکوین موجودی دارید که فاعلیت آن تصریفی است و اسم آن را انسان گذاشتید.

قرارگرفته است.

(ج): احسنت! پس فعل منوضعاً است و به تبع آن موضوعات متصرف فیه این تغییرات را مشخص می‌کنید، یعنی هر موضوعی را که انتخاب بکنید و بخواهید براساس آن جامعه را نگاه کنید. ...

(س): اوصاف هم به تبع آن معین می‌شود.

(ج): اول باید وصف خود آنرا معین کنید. یعنی اول باید فعل موضوعاً قابل تعریف باشد و اگر هیچ تعریف اجمالی از آن نداشته باشید، هیچگونه تناسباتی را نمی‌توانید رعایت کنید. اگر یک درجه از تعریف را دارید تنها می‌توانید یک درجه تغییرات را در موضوعات متصرف فیه آن در مرحله دوم (که مرحله تطبیق است) انجام دهید.

۴/۵/۱ - بدست نیامدن موضوع عینی از تکثیر اوصاف از خردکردن جدول اوصاف تا هر قدر هم که جلو بروید هرگز موضوع عینی بدست نمی‌آید.

۴/۵/۲ - بدست آمدن موضوع عینی از نسبت بین وصف و اضافه به موضوع

(س): پس از کجا می‌خواهد بیاید؟

(ج): از نسبت بین وصف و اضافه بدست می‌آید.

(س): اضافه که اضافه به عینیت است.

(ج): خیر، اضافه به موضوع است و نه تناسبات موضوع، یعنی یک تحلیل نظری از موضوع دارید.

(س): که همان وصف می‌شود.

۴/۵/۳ - بدست آمدن موضوع عینی در فرهنگ پس از تعیین کاری که فرهنگ می‌کند، بر چیزی که کار می‌کند و ثمره‌ای که دارد

(ج): خیر، یک فعل موضوعاً دارید که می‌گویید

۴/۵/۶ - انجام گرفتن عمل تطبیق در کلی ترین وجه (و بدون آنکه مقتن شود) در مباحث فلسفی

پس جایگاه تعریف فرهنگ در فلسفه مشخص است. البته این حرف صحیح است که شما می‌گویید: یکبار با یک نسبت تقریب، شما عمل تطبیق (جدول شاخصه) را در کلی ترین شکل انجام دادید. هر چند آنرا مقتن نکردید و حالا دارید آنرا مقتن می‌کنید و بعداً باید آن اصول مفروض دویاره با فلسفه کنترل شوند. یعنی شما براساس جهان‌بینی از بالاترین همه (ولايت، تولی و تصرف «اصلی، فرعی، تبعی» «سیاست، فرهنگ و اقتصاد») تا پایین‌ترین (تولید، توزیع و تخصیص) اوصاف را بدست می‌آورید. یعنی از بالای عالم تا کوچکترین چیز ممکن را می‌توان براساس فلسفه تعریف و به آن تطبیق داد و معنای این است که شما یکبار بصورت تخمینی، جدول شاخصه را در کل جهان بکار گرفتید و بعداً می‌خواهید آنرا مقتن بکنید و قاعده‌ای را که در اینجا پیدا می‌کنید دویاره بر می‌گردانید و خودش را توسط فلسفه کنترل می‌کنید.

۴/۵/۷ - انجام گرفتن سطح دوم تطبیق در جدول جامعه

در سطح بعد شما یک قواعد روشنی درست کرده بودید که ۸۱ ظرفیت ظرفیت ظرفیت در بالاترین مجموعه قرار می‌گرفت. براساس آن قواعد روشنی جدول اصطلاحات و تعریف و معادله و حالا هم شاخصه را بدست آوردید و یک تطبیق هم قبل از جامعه - یکبار گفته بودیم ولايت، تولی و تصرف، اصلی، فرعی و تبعی، سیاست، فرهنگ و اقتصاد - داده شده بود.

(ج): به عبارت دیگر آیا از فلسفه علاوه بر روش، مواد هم بدست می‌آید؟

(س): موادش هم مواد اصطلاحی و فلسفی است.

۴/۵/۴ - وجود سه متغیر اختیار، سنجش و عمل در انسان

سپس در تحلیل انسان بر مبنای فلسفه‌تان به این نتیجه رسید که اختیار سنجش و عمل در او به عنوان متغیرها مسطح می‌باشد. یعنی متغیر اصلی شما در وحدت و کثرت اختیارات، در وحدت و کثرت سنجشها و در وحدت و کثرت عمل‌ها به عنوان متغیر اصلی، فرعی و تبعی در رشد انسان می‌باشد.

۴/۵/۴/۳ - جامعه حاصل وحدت و کثرت انسانی

حالا این وحدت و کثرتها جامعه انسانی را بوجود آورده‌اند. البته ابتدا جامعه و بعد هم تکامل تاریخ جامعه را بیان کرده‌اید.

۴/۵/۴/۴ - وجود سه متغیر سیاست، فرهنگ، اقتصاد در جامعه

سپس متوجه شدید که بنابر فلسفه نظام ولايت سیاست و فرهنگ و اقتصاد در جامعه اصل هستند یعنی اوصاف توسعه را می‌توان هم برای تکرین و هم برای تاریخ و هم برای جامعه ذکر کرد.

(س): این بحث را برای چه طرح فرمودید؟

(ج): این بحث را برای این طرح کردم تا بدایم ریشه فرهنگ از کجا بدست می‌آید. فرهنگ، سیاست و اقتصاد آخرین عنوان می‌باشند.

۴/۵/۵ - مشخص شدن موضوع، (فرهنگ) در فعل موضوعاً بر اساس تطبیق نظام اصطلاحات به جهان‌بینی ناشی از فلسفه

سپس فعل موضوعاً موضوعش از فلسفه می‌آید و نه از اصطلاحات به تنها بی، یعنی از تطبیق نظام اصطلاحات به جهان‌بینی موضوع بدست می‌آید.

بیائید و برای جامعه یک تعریف ارایه دهید.

۴/۵/۸/۲ - بدست آمدن مواد تعریفی از تطبیق روش

برجهانبینی

(س): چگونه بشناسیم؟

(ج): باید تاریخ را ولو اجمالاً و قبل از آن هستی و قبل از آن انسان را بشناسیم. انسان را باید در «ولايت، تولی و تصرف» بشناسید و برایش تعریف ارایه دهید. می‌گویید: انسان، بزرگترین قدرت تصرنی او، توسعه اختیار اوست و معنی خلافت هم همین است. توسعه اختیارش، وحدت و کثرتی دارد و معنای وحدتش، وحدت اجتماعی و کثرتش، حضورش در اختیار دیگران است. سنجش و عملی هم دارد که باید برای خود اینها هم اختیار عقبای شدت طرفیت و سنجش عقبای ارتقاء جهت و عمل عقبای همان عاملیتی است که در توسعه گفته شده است. بنابراین تعریف شما از فرهنگ، از آنجا می‌آید. به عبارت دیگر تعریف از تطبیق روش بدست می‌آید. نظام اصطلاحاتی شما اول کار کوچک بوده و بعد بزرگ شده است و باید عین همین کوچک بودن، بتواند روی تفسیر و تحلیل بسیار ساده از جهان، تطبیق پیدا بکند.

(س): چگونه باید تطبیق پیدا بکند؟

۴/۵/۸/۳ - تعیین ما به آراء فاعل محوری، تصرفی و تبعی

اولين سطح تعیین ما به آراء عینی

(س): جهان هست ولی من جهان را با این عینک نگاه می‌کنم.

(ج): ابتدا باید خود عینک را مورد مطالعه قرار داد.

(س): اصلًا خودش موضوعیت ندارد و تنها برای ایست که من چیزی را مطالعه کنم.

(ج): احسنت! پس باید بتواند جهان را در خلاصه‌ترین

مانند ظرفیت ظرفیت ظرفیت.

(ج): حالا برای تطبیق آن در کل آیا استخراج این

جدول جامعه لازم است یا خیر؟

(س): حالا عرضم هم اینست که ما الان اوصاف

جامعه را بدست آوردمیم.

(ج): از کجا بدست آورده‌ید؟

(س): از همان اصطلاحات بدست آورده‌ید.

(ج): خیر، شما می‌گویید: همدلی، همفکری و همکاری یا ارزشی، دستوری و حقوقی و اینها که خود آن اصطلاحات فلسفی نیستند مگر اینکه بگویید: معادل هستند. حال سوال اینست که معادل را از کجا در آورده‌ید؟

(س): آن یک حرف دیگر است.

(ج): اینکه الان معادل و با آنها سازگاری و همخوانی دارد یک حرفی است و لکن از کجا این معادلها را آورده‌ید؟

(س): ما هم نمی‌دانیم.

۴/۵/۸ - تقدیم جهانبینی بر تاریخ شناختی و

تاریخ شناختی بر جامعه شناختی

۴/۵/۸/۱ - تعریف متغیرهای انسان شناختی بر اساس

ظرفیت، جهت، عاملیت

(ج): یکبار جدول تکوین را ترسیم کردیم.

(س): چرا از تکوین شروع کردید؟

(ج): برای اینکه نمی‌توانستید شما بگویید من از «ولايت، تولی و تصرف» شروع می‌کنم و بعد در کثرت اینها، یکمرتبه فقط استناد می‌شود بلکه ابتدا باید تعریف هستی در اینجا داشته باشید. به عبارت دیگر ابتدا باید به سراغ جهانبینی و تکامل تاریخ یا تاریخ شناختی (تاریخ تکامل) و بعد جامعه شناختی و در آخر به سراغ جامعه

برای ما تمام شده است.

بنابراین موضوع منان که می‌خواهد نظر به جامعه بکند، دستگاه منطقی ما یکی از موضوعات یا عوامل متغیر تکامل خواهد بود که تعریف آن موضوع، در جهان، تاریخ و جامعه باید تمام شده باشد. یعنی تعریف آن از اصطلاحات به نفسه بدست نمی‌آید.

۴/۵/۹ - تعیین ما به ازاء عینی ذر تقوم بین دستگاه منطقی ساخته شده براساس فلسفه و درک انسان از هستی (که سایر فاعلیت‌ها در آن حاضر است)

ما در هر مرحله‌ای که باشیم (چه مرحله‌ای اول، دوم یا سوم) مهم اینست که اصولاً وقتی می‌خواهیم ما به ازاء عینی معین بکنیم آیا از مجرای وصف ما به ازاء عینی معین می‌کنیم یا اینکه این هم یک پایه برای تعیین ما به ازاء عینی است یا اینکه اصلاً می‌گوئیم ما جدای از این اوصاف و اصطلاحات وصفی ما به ازاء عینی می‌توانیم پیدا کنیم و بعداً بین آن و این اوصاف یک تقوم نسبتی برقرار می‌کنیم؟ بنابراین این بحث مرکزی در رابطه با کیفیت تعیین شاخصه می‌باشد.

(س): البته هنوز من متوجه نشدم که ما چگونه می‌توانیم بدون این عینک (عینکی که از اوصاف درست کردیم) ما به ازاء عینی معین کنیم؟ پذیرش چنین امری، موضوعیت ساختن چنین عینکی را زیر سؤال می‌برد.

(ج): شما در کوچکترین نظام اصطلاحاتی که داشتید، یک عینک کوچک یا ذره‌بین درست کردید و بلاfacile معادلش را بدست آوردید.

یعنی درست است که عینک داشتید ولی معادل درست کردید.

(س): معادله را با آن عینک درست کردیم یا ...

وجه در اولین معادل سازی ترسیم کند. مثلاً بگوئید اخدای متعال و ائمه معمصومین(ع) فاعلیت محوری و انسان فاعلیت تصرفی دارد. البته انسان هم به فاعل محوری و هم به فاعل تبعی نیاز دارد که با این نگاه بحث ولايت تمام می‌شود. بعد اولین بحث تعادل و معادله سازی نسبت به زیربنای است، نه اینکه درشت می‌کنیم و تا ۷۶۰۰ می‌رسانیم و آنوقت معادله می‌سازیم.

۴/۵/۸/۴ - تعیین تدریجی ما به ازاء اوصاف متناسب با گیستردنگی اصطلاحات

(س): برای ما شیوه معادل پیدا کردن مهم است چه مقیاس بزرگ و چه کوچک باشد.

(ج): شیوه اینست که ابتدا هم عرض با نظام، کوچکترین اصطلاحات را در جهان معرفی کنید. مثلاً بگویید: قوه روحی، ذهنی و عملی داریم، پس از همین جا آغاز می‌کنیم. کثرت و تصرف باشدت بیشتر و ارتباط بیشتر و تأثیر ایجاد می‌شود. کنار بحث تکامل تان این مطلب را می‌گویید. لذا در اینجا دیگر راحت می‌گویید: جامعه را می‌توان از موضع فرهنگ، سیاست و اقتصاد بررسی کرد.

(س): یعنی جدول جامعه در واقع حاصل یک مرحله معادله سازی است.

(ج): حاصل سه مرحله معادل سازی است. یک مرحله معادله سازی در اصل جهانیتی و هستی شناسی و مرحله دوم آن در تاریخ شناسی و مرحله سوم آن در اینجا می‌باشد. اگر اینگونه است باید از همانجا معادلها را تعریف کنید. اینکه به راحتی فرهنگ را به کیفیت و جهت تعریف می‌کنیم و حاصل آن را پذیرش می‌نمایم و اسباب پذیرش را ذکر می‌کنیم، همه این مطالب در سر جای خود

و یک ساختمان بزرگ هم پیدا کردید.

۴/۵/۹/۳ - دستگاه منطقی وسیله داوری نسبت به عینیت

است نه موجد اثر عینیت

(س): دستگاه نظری است و برای دیدن عینیت ...

(ج): وقتی می‌گویید دیدن، چه عملی در آن انجام می‌گیرد؟ رفت و برگشت بطرف عینیت را می‌خواهم بینم. یعنی نوری باید به این برسد و بعد به چشم من بتابد که این اثرها غیر از داوری من درباره‌ایست. من با نظرم می‌توانم نسبت به این داوری بگنم و نه این که موجد اثر این باشم، اگر داوری من عینی بود، در تکامل این موفق می‌شوم. پس یک پای تشخیص شما از خارج به عنوان یک محور می‌باشد.

۴/۵/۹/۴ - انجام «بهینه تشخیص» به وسیله دستگاه

منطقی و انجام «تشخیص انتراعی» (تكلیف) تحت

تأثیر عوامل

(س): این تشخیص را ما از آنطرف می‌دهیم، این

تشخیص چگونه می‌خواهد پیدا شود؟

(ج): شما عوامل پذیرش را می‌گویید یعنی شرایط دستگاههای حواس حسی، شرایط اعتقادی و شرایط قوهٔ هوشی و سنجشی را می‌گویید. این عواملی را که می‌گویید غیر از عینک تان است. می‌گویید. این دستگاه نرم افزاری من (عینک من) به چه عواملی اثر می‌کند؟ می‌گویم: بر حساسیتهای روحی شما اثر می‌کند.

(س): این معناش اینست که ما فرض بگیریم این عینک را درست کرده‌ایم و حال اینکه همهٔ عواملی که می‌گویید: اعتقادی و غیر اعتقادی برای من عینک درست کرده است و من با آن تشخیص می‌دهم و لو مشعر به آن نباشم. آیا غیر از این است؟ یعنی تشخیص بدون عینک

(ج): نسبت بین عینک و درک خودتان از هستی می‌باشد. درک مجرد نیست و بلکه براساس درک، یک ساختمان فلسفی درست می‌کنید.

۴/۵/۹/۱ - تفاوت فلسفه عمل و فلسفه نظر

فرق بین فلسفه عمل و نظر در اینست که در فلسفه نظر یک بدیهی از همهٔ اشیاء انتزاع می‌شود و بعد ساختمان فلسفی براساس آن شکل می‌گیرد. معنای این عملکرد اینست که ساختمان نظرتان خیلی محکم است و کاری به عمل هم ندارد التزمات نظری هم دارد که التزمات نظری فلسفه نظر (نه فلسفه ادارهٔ غیبت) می‌شود. اما در فلسفه عمل دو چیز باید در شناخت شناسی شما عاملیت داشته باشد دستگاه شما و تشخیص شما از عینیت که از نسبت بین این دو دستگاه شما شکل می‌گیرد.

(س): تشخیص ما مستقل از این دستگاه چگونه

پیدا می‌شود؟

(ج): اگر تشخیص نظری محض باشد اصلاً

پیدا نمی‌شود.

(س): خیر، دستگاه ما دستگاه عمل است.

(ج): اگر دستگاه دستگاه عمل است، باید در تمام

خصوصیاتش این را نشان بدهد.

دستگاه شما دستگاه عمل و نسبت بین امور بوده ولی

خودش نسبت بین سنجش و عینیت را نمی‌بیند.

۴/۵/۹/۲ - بدست نیامدن موضوعات عینی با بزرگ

نمودن دستگاه منطقی (ولو منطق عمل)

(س): یعنی عینیت را از این عینک باید بینیم.

(ج): این بحث، بحث منطقی لطیفی است. اینکه

می‌گویید: عینیت را از این عینک بین معناش اینست که این عینک را ریزتر کن. این عینک یک دستگاه نظری است

ظرفیت و ایجاد ارتباطی هستید که دیگری آن قدرت را ندارد ولی شما هستید که ارتباط ایجاد می‌کنید و شما هستید که ایجاد نسبت می‌کنید. یعنی بین فشارهایی که از این طرف (از عینیت) می‌آید با دستگاه‌تان هماهنگ سازی می‌کنید.

۴/۵/۹/۷ - عدم تابعیت تکیف (تشخیص مفردات) از دستگاه منطقی

(س): این قسمت صحبت شما را متوجه می‌شوم ولی اینکه ما یک تشخیص جدایی از دستگاه‌مان داریم، این مطلب را نمی‌فهمم.

(ج): باید آنها در تکیف بیایند. یعنی آنها باید در تمیز شما بیایند. در هماهنگ سازی آنها شما می‌توانید ایجاد نسبت جدید بکنید.

(س): آن موقع هم اسم تشخیص به خود می‌گیرد.

(ج): خیر ...

(س): وقتی من نسبت برقرار نکرده باشم چه تشخیصی است؟

(ج): تشخیص مفردات غیر از تشخیص ترکیبات است.

۴/۵/۹/۸ - تابعیت تبدیل و تمثیل (مجموعه سازی) از دستگاه منطقی

(س): می‌فرمایید دو سطح از تشخیص است؟

(ج): بله، حتماً شما در بهینه سازی از قدرت مجموعه سازی‌تان استفاده می‌کنید و لذا به یک دسته از اثرها (ولو متأثر هم شده باشید) بها نمی‌دهید.

نمی‌تواند واقع بشود.

(ج): خیر، بهینه کردن با عینک است و نه تشخیص.

۴/۵/۹/۵ - تطبیقی نبودن شناخت به دلیل حضور سایر فاعلیتها در فاعلیت انسان

(س): شما می‌گویید اولش کشفی است.

(ج): خیر، کشفی نیست.

(س): وقتی کشفی نیست یعنی با عینک پیدا می‌شود.

(ج): خیر، شما در عالم تنها نیستید و چیزهایی دیگر هم خلق شده است و آنها بر شما اثر می‌گذارند و اصلاً معنای اینکه شناخت تطبیقی نیست همین است. شما توسط نسبت بین دستگاه بهینه سازی‌تان و تأثیرات‌تان، حضور در نسبت پیدا می‌کنید و شما خودتان نسبت ساز هستید، یعنی علم سازید ولی تنها نیستید و دیگران بر شما اثر می‌گذارند و شما با دستگاه‌تان بهینه می‌کنید. یعنی وجود آثار دیگران را نمی‌توانید انکار بکنید.

به عبارت دیگر بین آثاری که از بیرون می‌آید یا فاعلیتهای دیگر و نسبیتهایی که شما بر فاعلیتها همی‌گذارید، حضور از اراده شما ایجاد رابطه می‌کند. سنجش یعنی حضور اراده شما در ایجاد رابطه.

۴/۵/۹/۶ - تأثیر تام منطق در شناخت بر اساس تعریف منطق صوری

(س): که همیشه بر اساس یک عینکی است.

(ج): خیر، این با دستگاه کشفی اینگونه می‌شود، یعنی دستگاهی که در تعریف منطق می‌گوید:

«آلہ قانونیه تعصّم مرا عن اخطاء فی الفکر» درست است که شما در تولی فرهنگی‌تان، دارای قدرت،

«وَآخِرُ دَعْوِينَا أَنَّ الْحَمْدَ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۴/۲۰

جله ۳۶

تنظیم: گروه تحقیقات مبنائی

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

بررسی شیوه تنظیم جدول شاخصه فرهنگی

فهرست

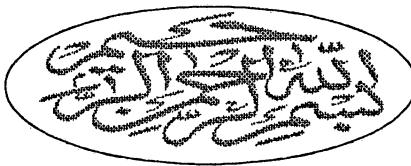
۱- وجود وصف و اضافه در مراحل مختلف پژوهش از فلسفه روش تاروش	۳
۱/۱- منطقی یا روشی بودن اوصاف زمانی، مکانی و کارایی	۳
۱/۲- بکار رفتن اوصاف روشی از مبادی اولیه فلسفه روش برای تعیین موضوعات	۳
۱/۳- قابلیت اضافه هر سطح اوصاف نسبت به سطح شامل خود قبل از وارد شدن به اضافه عینی	۳
۱/۴- به کار رفتن وصف و موصوف و مضاف و مضاف‌الیه به گونه‌های مختلف در مواضع متفاوت متناسب با منزلت بکارگیری آن	۳
۱/۵- طبقه‌بندی مفاهیم حاصل اضافه در خود مفاهیم منطقی	۳
۲- پرسی دو احتمال پیرامون تنظیم جدول شاخصه	۴
۲/۱- بیان یک رابطه به دو شکل وصف و اضافه بنابر یک احتمال	۴
۲/۱/۱- لزوم استفاده از اضافه در منطق برای اثبات کارآمدی یک مفهوم	۴
۲/۱/۲- قابل اضافه بودن مفاهیم به علت وجود تغییر و تکامل در مفاهیم بنابر فلسفه نظام ولایت	۴
۲/۲- احتمال بیان اضافه پس از انتزاع عنایین زمانی (فعل موضعی)، عنایین مکانی (موضوعات فعل) و عنایین کارایی (آثار فعل) از یکدیگر	۴
۲/۲/۱- قرار گرفتن اوصاف مکانی (موضوعات جامعه) در ستون شاخصه، اوصاف زمانی (فرهنگ موضعی) در ستون عنایین و اوصاف کارایی (آثار فرهنگ) در طرف کارایی بنابر احتمال فوق	۵
۲/۲/۲- بدست آمدن اصطلاحات ستون عنایین از ضرب الگو، ساختار، محصول	۵

- ۲/۲/۲/۱ - معنا شدن تکرار قید الگو، ساختار، محصول بتابه انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی بودن بتا به یک احتمال ۵
- ۲/۲/۲ - معنا شدن تکرار قید الگو، ساختار، محصول بتا به اینکه بیانگر عوامل درونی الگو، ساختار، محصول باشد بتا به یک احتمال دیگر ۶
- ۳ - اضافه، حاصل مستقل فرض نمودن یا بریدن نسبت وصف و موصوف ۶
- ۳/۱ - تفاوت وصف و موصوف و مضاف و مضافق ۶
- ۳/۲ - مستقل دیدن فعل موضوعاً، موضوعات فعل و آثار فعل شرط اضافه ۶
- ۳/۲/۱ - امکان تکرار سه بعد زمان، مکان و کارآیی برای هریک از ابعاد کل ۶
- ۳/۲/۲ - ضرورت ملاحظه مستقل فرهنگ (به عنوان یک بعد جامعه) به متغیر قابلیت کنترل آن ۶
- ۳/۳ - وابستگی کارآیی عینی به پذیرش انتزاع ۷
- ۴ - ادامه بررسی احتمال دوم پیرامون تنظیم جدول شاخصه ۷
- ۴/۱ - قرار گرفتن ضرب اوصاف زمانی چامعه (همدلی، همفکری، همکاری) در ستون عنوان و ضرب اوصاف مکانی چامعه (عدالت، صیانت، اعتماد) در ستون شاخصه و ضرب اوصاف کارآئی چامعه (مقدورات اولیه، شکلپذین، شکل گرفته) در طرف کارآیی، در جدول شاخصه ۷
- ۴/۲ - یک شکل تنظیم جدول شاخصه بر اساس احتمال دوم انتخاب اوصاف فعل موضوعاً از خود فرهنگ و اوصاف موضوعات فعل از اوصاف چامعه در جدول شاخصه، شکل دیگر تنظیم جدول شاخصه براساس احتمال دوم ۸
- ۵ - امکان استفاده‌های مختلف از جدول تعريف در مواضع متفاوت ۸
- ۵/۱ - امکان استفاده از جدول تعريف در طبقه‌بندی اصطلاحات طبقه‌بندی موضوعات و برقراری ارتباط بین اوصاف و عینیت ۸
- ۵/۲ - قدرت کنترل عینی حاصل بکارگیری نسبیت عام (جدول تعريف) در شکل‌گیری نسبیت خاص ۹
- ۵/۳ - ضرورت نداشتن وحدت جدول تعريف و جدول شاخصه در عین ضرورت وحدت تناسب ۹
- ۶ - تفاوت و کارآمدی هریک از جدول تعريف و جدول شاخصه ۱۰
- ۶/۱ - انجام معنای تقویتی برای زمان در جدول تعريف و معنای استقلالی برای زمان در جدول شاخصه ۱۰
- ۶/۲ - انجام معنای تقویتی از فرهنگ در جدول تعريف و معنای استقلالی از فرهنگ در جدول شاخصه ۱۰
- ۶/۳ - وجود «اشاعه» در فرض تقویت و تثابیک در فرض اضافه ۱۱
- ۶/۴ - کارآمدی معنای تقویتی برای بهینه وضعیت و معنای استقلالی برای ملاحظه وضعیت ۱۱
- ۶/۴/۱ - مراد از ملاحظه وضعیت، گزارش‌گیری از عینیت است نه تحلیل نسبتها ۱۱
- ۶/۴/۲ - تعیین خوبی و بدی و قابلیت کنترل تغییرات پس از تحلیل نسبتها ۱۲

۱۳.....	۶/۵-نظام تعریف وسیله خواندن نظام شاخصه.....
۱۳.....	۶/۶-پیوند یاقتن هستی و بایستی با توجه به حاکمیت نظام تعریف بر نظام شاخصه .....
۱۴.....	۶/۷-ضرورت ملاحظه استقلالی فرهنگ در نظام شاخصه.....
۱۶.....	۶/۸-«فعال فرهنگی» موضوعات فرهنگ و «وصاف جامعه» موضوعات متصرف فیه فرهنگ در جدول شاخصه فرهنگی .....
۱۶.....	۶/۸/۱-قرار گرفتن موضوعات فرهنگ در ستون عنوانین و اوصاف جامعه در ستون شاخصه‌های جدول شاخصه.....
۱۶.....	۶/۸/۲-ضرورت تعیین شاخصه عینی برای موضوع.....
۱۶.....	۶/۸/۳-ضرورت انتزاع موضوع مورد بررسی از کل جامعه .....
۱۷.....	۶/۹-ضرورت دو گونه توجه به فرهنگ در جدول تعریف و جدول شاخصه فرهنگی (۱- به عنوان بعد جامعه ۲- به عنوان موضوع مستقل مورد بررسی).....
۱۷.....	۶/۹/۱-توجه به فرهنگ به عنوان عامل متغیر در فرض اول.....
۱۷.....	۶/۹/۲-موثر بودن فرهنگ در کل موضوعات جامعه بن‌فرض دوم .....
۱۷.....	۷- ضرورت تنظیم جدول شاخصه و جدول تعیین واحد کمی علاوه بر جدول تعریف
۱۷.....	۷/۱-ضرورت حفظ مناسب در هر سه جدول .....

۰۹۰۰۵۰۳۶	کد بایگانی کامپیوتري :	مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی	نام جزو:
۷۷/۰۲/۰	تاریخ جلسه:	حجۃ‌الاسلام و‌المسلمین حسینی‌الهاشمی	استاد:
۷۷/۱۰/۲۷	تاریخ انتشار:	حجۃ‌الاسلام پیروزمند	عنوان کذار:
حروفچینی و تکثیر انتشارات فجر و لایت		حجۃ‌الاسلام جمالی	ویراستار:

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

» ۸۴ دقیقه «

بررسی شیوه تنظیم جدول شاخصه فرهنگی

بدست آمدن سطح تبعی برای هرکدام یک متنجه (ولو وصفی) ذکر کنیم تا سیر ترکیبیش هم مشخص شود و معلوم باشد چه وصفی در ارتباط با چه موصوفی چه نتیجه‌ای را (ولو باز بصورت وصفی) می‌دهد. این مرحله اخیر برای جدول تعريف انجام نشده که لازمست برای تکمیل آن این مرحله را انجام بدھیم.

اماً نسبت به بحث شاخصه‌های تطبیق آن، بنظر می‌آید که تابحال با رفت و برگشتهایی که بحث داشته سه شیوه مطرح شده است. یکی این بود که ما مثلاً در موضوع فرهنگ، فرهنگ را به کیفیت تعريف و بعد سطوحی برای آن تعیین می‌کنیم مثلاً می‌گوئیم: «الگو، ساختا و محصول»، آنوقت اینها را به یک معنا به اصطلاحات تطبیق میدھیم و می‌گوئیم کدام یک از این ۲۷ تا اصطلاح الگو و کدام محصول و کدام ساختار هستند. یعنی ۹ گونه الگو، ۹ گونه محصول و ۹ گونه ساختار بیان بکنیم که تطبیق به آن اصطلاحات بشوند.

یک صحبت دیگر این بود که ما ستون عناوین را از

حجۃ الاسلام پیروزمند: بحث جلسات گذشته به اینجا رسید که ما ابتدا جدول تعريف را ولو بصورت وصفی تکمیل کنیم و بعد پیشیم که در تطبیق آن چه شیوه‌ای را میتوانیم برگزینیم. در تکمیل جدول تعريف، ستون شاخصه‌های آن تقزیباً بوسیله اصطلاحات اصلی مدل فرهنگی - که قبلاً ترتیم شده بود - پرهی شوند و طبیعتاً سطح فرعی موضوعات و آثار هم که از تحلیل این شاخصه‌ها بدست می‌آیند باز بصورت وصفی قابل تعیین می‌باشند. یک بحثی هم راجع به ستون عناوین بود که چند احتمال در آن مطرح بود و در آخر این احتمال تقویت شد که چون مبنای موضوع و مقیاس بجای توسعه، ساختار و کارائی در جدول جامعه قرار گرفته‌اند، لذا خود این مبنای موضوع و مقیاس را در هم ضرب و در ستون عناوین بنویسیم، تا این مقدار جدول تعريف مشخص شد و حال قبل از اینکه در تطبیق و تعیین مابه ازاء عینی وارد بشویم باید برای کامل شدن خود این جدول تعريف وصفی ستون اصلی و فرعی موضوعات و آثار را هم پرکنیم. یعنی با

نتیجه حاصل شد که ما از همان اولین مرحله‌ای که بحث فلسفی داشتیم، در کنارش یک تطبیقاتی انجام دادیم. یعنی وقتی حضر تعالی اشاره داشتید به اینکه جدول تکوین، تاریخ و جامعه باید بیان بشود تا در سایه آن بتوانیم مثلاً در انسان شناسی بگوئیم «روحیه، سنجش و عمل» و در جامعه‌شناسی بگوئیم: «فرهنگ سیاست و اقتصاد». بنابراین باید دوباره در آنجا کاووش بکنیم و ببینیم چگونه بجای فاعل «محوری، تصرفی و تبعی» «فاعلیت معصومین(ع)، فاعلیت فاعل مختار و فاعل غیر مختار» گذاشتیم.

جدول جامعه را چگونه درست کردیم؟ چرا هم‌دلی، هم‌فکری و همکاری را جای «ظرفیت، جهت و عاملیت» گذاشتیم و همینطور در سایر اوصاف چرا این جابجایی صورت گرفت؟ چرا بجای «توسعه، ساختار و کارائی»، «مبنا، موضوع و مقیاس» گذاشتیم؟ لذا جنابعالی فرمودید که تطبیق با شیوه‌ای خاص بصورت تخمینی، صورت گرفته است و حال ما باید همانرا قاعده‌مند کنیم تا به یک روش تطبیق برسیم.

البته اگر بخواهیم این روش سوم را دنبال کنیم، این سؤال باز مطرح است که، تطبیقی که قبلًا داشتیم، تعیین وصف عینی یا موضوع عینی بوده است. مثلاً اوصاف جدول جامعه درست است که نسبت به جدول اوصاف

فلسفی‌مان (ظرفیت، جهت و عاملیت، هماهنگی، وسیله و زمینه و امثال اینها) یک مرتبه اوصافش محسوس‌تر و عینی‌تر شده ولی باز هم وصف است و اصولاً این مطلب ما را به این سؤال متنه می‌کند که در تعیین مابه‌ازاء عینی آیا لازمست ما دو نوع قاعده بگوئیم یک قاعده برای تعیین اوصاف عینی و یک نوع قاعده برای تعیین مضاف و

ضرب مبنای موضع و مقیاس بدست بیاوریم و ستون شاخصه‌ها را هم که قبلًا بدست آورده بودیم، حالا اینجا باز دو تا احتمال است یکی اینکه مابه‌ازاء موضع، مبنای مقیاس، دوباره الگو، ساختار و محصول بگذاریم و البته الگو، ساختار و محصول را باید از طریق مبنای موضع و مقیاس بدست بیاوریم، یعنی باید نشان بدھیم که مثلاً مبنای مبنای مبتدا می‌شود مثلاً الگوی الگوی حالا هرچه که بشود، الگو، ساختار و محصول را از طریق همان مبنای موضع و مقیاس اینطرف قرار دهیم. نهایت هم اینست که فعلًا چیزی بعنوان مابه‌ازاء برایش معین نکنیم و خود همان حالت وصفی «مبنای موضع و مقیاس» را حفظ کنیم.

به هر صورت شیوه دومی که برای تطبیق ذکر شد اینست که مابه‌ازاء شاخصه را به عنوان اضافه بکنیم، یعنی مثلاً اگر جای مبنای مبنای مبتدا الگو گذاشتیم (که البته الگوی تنها نمی‌شود گذاشت و باید سه قیدی بگذاریم چون باید ۲۷ تا داشته باشیم یا باید ۲۷ نوع کیفیت نوع معروفی کنیم یا اگر بخواهیم فقط به خود الگو، ساختار و محصول اکتفا کنیم، مجبوریم در هم ضرب کنیم) مثلاً بگوئیم الگوی هم‌فکری مقدورات شکل‌پذیر عدالت و از طریق این اضافه، دنبال تعیین مابه‌ازاء عینی و تعیین مضاف و مضاف‌الیه آن باشیم.

در جلسه قبل شیوه سوم هم طرح گردید. اصولاً بحث را حضر تعالی، با این سؤال شروع کردید که خود فرهنگ از کجا آمده است و این بحث منجر شد به اینکه ما یک بازگشتنی به بحث‌های گذشته داشته باشیم و ببینیم آیا تنها در این مرحله است که می‌خواهیم تطبیق بکنیم یا در مراحل قبل هم ولو بصورت تخمینی تطبیق کردیم، که در آخر این

۱/۳ - قابلیت اضافه هر سطح اوصاف نسبت به سطح شامل خود قبل از وارد شدن به اضافه عینی

البته در ابتدای کار، موضوعات و صفاتی هستند یعنی هر طبقه‌ای نسبت به طبقه ماقبل خودش قابلیت اضافه دارد، همانطوریکه شما در جدول تعریف بر اساس روش منطقی اوصاف توسعه را مثلاً «توسعة توسعة توسعة» می‌نویسید، مقابله آن میتوانید بنویسید «ظرفیت محوری هماهنگی» و این طبقه نسبت به طبقه عناوین میترانند اضافه بشوند ولو و صفاتی منطقی و روشنی هستند، پیبارت دیگر درون هر شیء نسبت به وحدتش (وحدت همان درونی)، اضافه می‌شود.

البته هنوز به اضافه عینی وارد نشده‌ایم و بلکه تنها نقش خود وصف و موصوف و اضافه را در خود دستگاه نگاه می‌کنیم.

۱/۴ - به کار رفتن وصف و موصوف و مضاف و مضاف‌الیه به گونه‌های مختلف در مواضع متفاوت متناسب با منزلت بکارگیری آن

بنابراین مضاف و مضاف‌الیه را به یک‌گونه در دستگاه منطقی بکار نمی‌بریم بلکه صحیح است که بگوئیم که وصف و موصوف و اضافه در مواضع مختلف بکار می‌روند یعنی هم در روش‌سازی و هم در شاخصه و هم در تعریف مطرح می‌گردند.

۱/۵ - طبقه‌بندی مفاهیم حاصل اضافه در خود مفاهیمنطقی

لذا اگر بگوئیم ظرفیت محوری هماهنگی وصف برای «توسعة توسعة توسعة» می‌باشد می‌توان ایندو را به یک‌دیگر اضافه کرد. یعنی باید در سطح اوصاف منطقی هم مضاف و مضاف‌الیه داشته باشید و نتیجه‌اش هم باید

مضاف‌الیه و تعیین ارتباط وصف به موضوع؟ شاید آنچیزی که قبل انجام دادیم (که همان هم قاعده‌مند نبوده یا قاعده‌اش را بیان نکردیم) تعیین وصف بوده و سعی کردیم اوصاف را عینی تر بکنیم ولی اینکه این اوصاف مربوط به چه موضوعی است خیلی کم و به ندرت در بحثهای گذشته‌مان مطرح بوده است.

بهرحال ما چند احتمال را در تعیین تطبیق و شیوه تطبیق بیان کردیم که باید ببینیم اولاً: آیا اینها سه تا شیوه هستند یا اینکه با هم‌دیگر به نوعی ارتباط دارند؟ و ثانیاً: اگر بخواهیم یکی از آنها را برگزینیم و به آن متمرکز بشویم چگونه میخواهیم مطلب را تمام کنیم؟

۱ - وجود وصف و اضافه در مراحل مختلف پژوهش از فلسفه روش تا روش

۱/۱ - منطقی یا روشنی بودن اوصاف زمانی، مکانی و کارایی

حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی: در فلسفه نظام ولایت اوصاف زمانی - مکانی و کارآئی داریم که این اوصاف کلاً منطقی و روشنی هستند حال چه بصورت مضاف و مضاف‌الیه و چه بصورت وصف و موصوف بیان بشوند که این اوصاف اوصاف «توسعة»، ساختار، کارائی، «ظرفیت»، جهت، عاملیت، «محوری»، تصریفی، تبعی، «هماهنگی»، وسیله، زمینه» می‌باشند.

۱/۲ - بکار رفتن اوصاف روشنی از مبادی اولیه فلسفه روش برای تعیین موضوعات

لکن این روش بکار گرفته می‌شود و موضوعات متناظر آن اوصاف از همان مبادی اولیه فلسفه روش تنظیم می‌شود.

در واقع شما مفهوم را مثل یک شیء مطالعه و تغییراتش را می‌بینید و به اصطلاح برایش تکامل تاریخ می‌نویسید. در اینصورت این مفهوم میل شیء است و مثل مفهوم نظری نیست. می‌گویید: یک وقت مفهوم پیدا شده و یک وقت تغییرات و یک وقت هم تکامل پیدا می‌کند و یک وقت هم از بین می‌رود و مفهوم آخر می‌آید.

۲/۱/۲ - قابل اضافه بودن مفاهیم به علت وجود تغییر و

تکامل در مفاهیم بنابر فلسفه نظام ولایت

بنابراین، برهانًا بر حسب فلسفه نظام ولایت تغییرات، باید توسعه و تکامل در مفاهیم هم باشد. یعنی مفاهیم تان مفاهیم ثابت نیستند و باید قابل مطالعه و قابل اضافه باشند.

۲/۲ - احتمال بیان اضافه پس از انتزاع عنایون زمانی (فعل موضوعاً، عنایون مکانی (موضوعات فعل) و عنایون کارایی (آثار فعل) از یکدیگر

حال نحوه اضافه کلاً با نظام گردش اوصاف چه فرقی می‌کند؟ میتوانیم بگوئیم: همان را که بصورت وصف و موصوف خواندیم، به صورت اضافه بخوانید و کترول بکنید. اگر چنین باشد، آنوقت این فرض تفاوت پیدا می‌کند با فرضی که بگوئیم مادام که وصف هست، رابطه بین کل و اجزاء درونی آن عنوان کل است اجزاء درونیش هم در کل منحل شده‌اند و کل هم به آنها متocom شده است، یعنی در وصف و موصوف جریان وصف خارج شوید باید عنایون فعل موضوعاً (یعنی زمانی مطلق) را از عنایون مکانی جدا کنید.

(س): وقتی بخواهیم چکار کنیم؟

(ج): وقتی بخواهیم مضاف و مضاف‌الیه بکنیم. یعنی

مفهوم منطقی بشود و نباید اصلًا مفهومی بشود که مربوط به موضوعات است. بعبارت دیگر باید بتوان بکارگیری مضاف و مضاف‌الیه و وصف و موصوف را در خود منطق هم تعریف کرد. البته مضاف و مضاف‌الیه در این سطح طبقه‌بندی مفاهیم را می‌آورد تا شما بتوانید فاعلهای مفهومی تان را منظم کنید.

۲ - بررسی دو احتمال پیرامون تنظیم جدول شاخصه

۲/۱ - بیان یک رابطه به دو شکل وصف و اضافه بنابر یک احتمال

حال اگر بنا شد یک مضاف و مضاف‌الیه را در نازل‌ترین سطحی - که موضوعی باشد - بیاوریم، در اینجا دیگر صحبت از جدول اوصاف نیست. یعنی دقیقاً سوال اینست که مقتنن شدن نظام شاخصه چگونه است؟ چگونه وصف تبدیل به شاخصه شیء عینی یا موضوع عینی می‌شود؟

در اینجا یک احتمال اینست که بگوئیم، همانطوریکه اوصاف سطح پائین‌تر وصف درونی اوصاف بالاتر می‌باشند، می‌توانند به یکدیگر اضافه هم شوند.

۲/۱/۱ - لزوم استفاده از اضافه در منطق برای اثبات کارآمدی یک مفهوم

یعنی در منطق شما اضافه هم لازم دارید ولی اضافه‌ای که بین مفاهیم باشد. شما بوسیله اضافه در منطق کارآمدی طبقه‌بندی مشخص می‌کنید ولو موضوع آن طبقه‌بندی شیء عینی نباشد و بلکه موضوع عرض مطالعه کارآمدی یک مفهوم باشد. در دستگاه نظری وقتی مطالعه کارآمدی آنرا می‌کنید، قطعاً بمعنای وصف و موصوف نیست، فرضًا شما یک منطقی درست کردید و تا عینیت آمد و یک بن‌بسته‌ای پیدا کرد. این بن‌بسته‌ها بر حسب قاعده تقويم به قبل بر می‌گرد و بهینه می‌کند آن مفهومی را که قبلًا داشتید. یعنی

نسبت بین آن دو و در ستون کارآئی بنویسید؟

۲/۲/۲ - بدست آمدن اصطلاحات ستون عناوین از ضرب الگو، ساختار، محصول

حال شما سه عنوان بیشتر برای فعل موضوعاً - که کیفیت بوده زیرا فرهنگ به کیفیت تعریف شده است -

ندارید که آن سه عنوان الگو، ساختار و محصول می‌باشد.

۲/۲/۱ - معنا شدن تکرار قيد الگو، ساختار، محصول بنابراین انتزاعی، مجموعه‌ای و تکاملی بودن بنا به یک احتمال

حالا اگر گفتید الگوی الگوی الگو و بعد دقت کردید که می‌توانید این عنوان را مفهوم روشنی بگذارید که روش و منطق الگوسازیتان است یا بفرض میتوانید جهت بگذارید و بگوئید: جهتی که فرهنگ به او تعریف شده است، یعنی جهت الگوسازیتان است. دومی آن الگوی منطقی‌تان و سومی آن الگوی مثلاً عینی است. یعنی سه خصوصیت از الگو در سه سطح ذکر کنید. برای ساختار هم سه تا

خصوصیت در سه سطح ذکر کنید، یعنی سطوحی برای الگو، ساختار و محصول فرض کنیم که آنها را در یکدیگر ضرب کنیم. در این صورت باید الگو، ساختار، محصول را در سه سطح انتزاعی مجموعه‌ای و تکاملی تعریف کنیم. الگو در سطح انتزاعی به معنای تنشیات خاص درست کردن یک چیز است. الگو در سطح مجموعه‌ای معنایش اینست که این الگو مجرد از سایر الگوهای نیست و یک الگوی دیگری هم هست و این برخاسته از یک چیزی است و به چیز دیگری ربط دارد. الگو در سطح تکاملی به معنای اینست که آن را در جهت معنا کردید.

سؤال اینست که آیا مضاد و مضاد‌الیه و وصف و موصوف به یک گونه انجام می‌گیرد یا روش‌باشد دو تا باشند؟ روش‌باشد اوصاف زمانی از اوصاف ساختار و اوصاف کارآئی هم از اوصاف ساختار جدا بشوند. اوصاف زمانی، روی آن فعل موضوعاً و اوصاف ساختاری، موضوعات فعل و اوصاف کارآئی آثار می‌باشند. که جداجدا هریک تکثیر می‌شوند و سپس به یکدیگر اضافه می‌شوند. در اینجا جمع سه تا واقع می‌شود ولی نه بصورت صفت و موصوفی در هم ضرب شده باشند، بلکه در اینجا هم وصف زمانی و هم وصف مکانی و هم وصف کارآئی با حفظ انصاف هست، یعنی دیگر بعنوان بُعد لحاظ نمی‌شوند.

۲/۲/۱ - قرار گرفتن اوصاف مکانی (موضوعات جامعه) در ستون شاخصه، اوصاف زمانی (فرهنگ موضوعاً) در ستون عناوین و اوصاف کارآئی (آثار فرهنگ) در طرف کارابی بنابر احتمال فوق

فرق بین اضافه و وصف این نیست که بگوییم کل و اجزایش در اضافه بریده می‌شود. بریده شدن در اضافه تا سطح خاصی می‌باشد. بنابراین اوصاف ساختاری در ستون شاخصه و اوصاف زمانی را در ستون عناوین و اوصاف کارآئی را در ستون نتایج و ثمرات می‌اوریم. آنوقت اینها را به یکدیگر اضافه می‌کنیم، یعنی در خواندن سطري خوانده می‌شوند و دیگر به آن صورتی که در جدول وصف در نظرمان بود خوانده نمی‌شوند. این نحوه برخورد کردن شما را قادر می‌کند به اینکه اضافه و ثمره‌اش را بینید و عینی بشوید. حال آیا می‌شود اینگونه صحبت کنیم.

بگوئیم: فعل موضوعاً را مثلاً در فرهنگ و موضوعاتش را موضوعات جامعه - که ساختار است - و آثارش را هم

موضوعات متصرف فیه فعل و هم آثارش لحاظ استقلالی داشت.

۲/۲- مستقل دیدن فعل موضوعاً، موضوعات فعل و آثار فعل شرط اضافه

۳/۲- امکان تکرار سه بعد زمان، مکان و کارآیی برای هریک از ابعاد کل

البته اگر لحاظ استقلالی بشود می‌توانید زمان هم برای ساختار قائل شوید. یعنی زمان به دو معنا استفاده بشود یکی زمان بلحاظ بعد بودن نسبت به ساختار و کارآئی و درون یک چیز و دیگر اینکه زمان بلحاظ یک موضوع لحاظ شود. همچنین برای فعل موضوعاً - که زمانی است - زمان میتواند مکان و کارآئی فرض بشود. نهایت زمان و مکان و کارآئی رویهم بعنوان فعل موضوعاً می‌باشند. بنابراین هر کدام از زمان، مکان و کارآئی را می‌توان مکان در دو سطح دید.

۳/۲/۲- ضرورت ملاحظه مستقل فرهنگ (به عنوان یک بعد جامعه) به منظور قابلیت کنترل آن پس ابتدائاً در نظرمان باشد که حتماً در باب اضافه، باید به سراغ چیزی برویم که فرض استقلال بین مضاف و مضاف‌الیه قابل طرح باشد.

(س): به همین دلیل نمی‌تواند فعل موضوعاً یا موضوعات فعل در اضافه، باشند، چون آنها ابعاد هستند و فرض استقلال ابعاد صحیح نیست.

(ج): اگر گفته‌یم فرهنگ یک تمدن می‌شود اینرا دوگونه استعمال کرد یک گونه بعنوان وصف حاضر در شیء که بعدش هست و به تحویل اشاعه حضور دارد و یک بار هم لحاظ استقلالی کرد در اینصورت قدرت بهینه‌سازی آنرا دارید. یعنی یک موضوع در ربط به شیء خارجی قابلیت کنترل پیدا می‌کند، یعنی می‌توان نظام آنرا عرض کرد و

۲/۲/۲- معناشدن تکرار قید الگو، ساختار، محصول بنا به اینکه بیانگر عوامل درونی الگو، ساختار، محصول باشد بنا به یک احتمال دیگر

احتمال دیگر اینست که برای هریک از الگو، ساختار و محصول سه رکن خصوصی خاص و ویژه خود اینها از نظر فرهنگی ذکر کنیم و آنها را در یکدیگر ضرب کنیم و سپس بعد حاصلش را بنویسید که کدام یک از اینها هستند.

۳- اضافه، حاصل مستقل فرض نمودن یا بریدن نسبت وصف و موصوف

آنچه مسلم است اینست که در جدول شاخصه، فعل موضوعاً علی‌حده ذکر نشود یا موضوعات فعل و متصرف فیه آن علی‌حده اضافه نشود. اضافه کردن معناش بریدن نسبی وصف از موصوف است. یعنی فرض استقلال است. مثلاً کتاب من یا لیوانی که مخصوص بخش فرهنگ است یا امکانات اداره فرهنگ یا منطق فلان فرهنگ یا منطق انتزاعی مربوط به فرهنگ جدانگری، در کل اینها فرض استقلال برای طرفین می‌باشد.

۳/۱- تفاوت وصف و موصوف و مضاف و مضاف‌الیه تفاوتی که اضافه با وصف دارد اینست که در وصف وجودش، مستقل از موصوفش قابل لحاظ نیست هرچند وجود موصوف هم تحققاً با وصفش است یعنی وجود موصوف تحققاً مستقل از وصف نیست زیرا موصوف بدون وصف نمی‌توانید داشته باشید موصوف همیشه دارای یک وصفی است مثلاً اگر وصف سیب قرمز نباشد سبز است یا اگر وصف آن شیرین نباشد، ترش است. به هر حال موصوف وصف دارد و اصلاً نمی‌شود موصوف را مجرد از وصف لحاظ کرد ولی اضافه اینگونه نیست. در اضافه فرض استقلال اصل است و اضافه بعد نیست. بنابراین می‌توانیم هم برای فعل موضوعاً و هم

بکنیم؟ اگر سه بعد را متنزع کردیم، میتوانیم بگوئیم: ابعاد مبنای علی حده بنویسید (در فعل موضوعاً نیستیم ذر روش و قاعده هستیم) و ضرب بکنید. یعنی سه بعد مبنای را در هم ضرب کنید و در ستون عنوان بنویسید، به تعییر دیگر همدلی، همفکری و همکاری سه بعد درونی بوده ولذا در یکدیگر ضرب و در ستون عنوان نوشته می‌شوند. سپس موضوعات را ضرب بکنید و در ستون شاخصه و در آخر اوصاف کارآئی را هم در ستون ثمرات بنویسید. این بحث روشنی است صرف نظر از اینکه الان بحث ما کجاست. یعنی در روش شاخصه‌سازی صحیح است که بگوئیم باید انتزاع را بکار گرفت، بنابراین یک جدول، جدول اوصاف است که به همدمیگر متصل هستند.

(س): یعنی چه اتصالی آنجا هست که اینجا نیست؟ من وقتی یک وصفی را متفاوت و مغایر با یک وصف دیگر می‌بینم یعنی دارم به یک معنا انتزاع می‌کنم ولی آنجا می‌گوئیم انتزاع هست. یعنی در عین اینکه این انتزاع در این حد واقع می‌شود تا من بتوانم تغاییرش را تشخیص بدهم ولی در عین حال اسمش را انتزاع نمی‌گذاریم و می‌گوئیم: نسبت بین اوصاف را می‌بینیم.

(ج): در یک خانه شما وقتی می‌توانید نسبت را ملاحظه کنید که همه را پشت سرهم بیاورید مثلاً بگوئید: همفکری مقدورات شکل پذیر عدالت. در اینجا درست است که تک‌تک را می‌بینید یعنی همفکری علاحده، مقدورات علی حده و عدالت علی حده، ولی همه اینها در یک سطر می‌آیند و می‌بین وضعیت عدالت می‌باشند. حالا اگر گفتیم مفروض روشنی مان این باشد که چیزهایی که مربوط به همدلی، همفکری و همکاری است را علی حده در هم ضرب بکنیم و در یک ستون علی حده و یک جدول

تغییراتی در آن بوجود آورد. حال آیا به چنین چیزی یازنداریم؟

۳/۳ - وابستگی کارایی عینی به پذیرش انتزاع

بعارت دیگر وقتی از انتزاع رو برمی‌گردانید آیا می‌خواهید بگویید انتزاع مطلقاً کارآئی ندارد یا اینکه باید انتزاع هم بکنید و موضوع متنزع هم قابل ملاحظه و قابل اضافه است؟ به نظر ما اگر قدرت انتزاع نداشته باشد، کارآئی عینی ندارید. مثلاً من فهمیده‌ام برایم روشن شده که جاذبه علت قوام این لیوان است و حرکت، سختی، فرم پذیرش و... منسوب به جاذبه است و الان می‌خواهیم تغییراتی در آن بدهم حال آیا اینجا با یک خطکش مدرج تا مرحله اندازه‌گیری مولکولی اندازه بگیریم؟ یعنی طیفها را روی خط مدرج و منشور مدرج ببریم و آنجا باز هم اندازه‌های کمی نسبت بین طیفها را ببینیم، ولی به هر حال بین نسبت طیفها خطکش می‌گذارم. خطکش معنی انتزاع است. منشور مدرج معنای انتزاع است هرچند نسبت، نسبت بین کیفیتها، رنگها و طیفهای نور است. انتزاع حتماً جایگاه دارد و مطلقاً غلط نیست. در انتزاع، اضافه می‌کنید باید متنزع بکنید و انتزاع تابرا اضافه بکنید.

۴ - ادامه بررسی احتمال دوم پیرامون تنظیم

جدول شاخصه

۴/۱ - قرار گرفتن ضرب اوصاف زمانی جامعه (همدلی، همفکری، همکاری) در ستون عنوان و ضرب اوصاف مکانی جامعه (عدالت، صیانت، اعتماد) در ستون شاخصه و ضرب اوصاف کارآئی جامعه (مقدورات اولیه، شکل پذیر، شکل گرفته) در طرف کارایی، در

جدول شاخصه

ولی چه چیزی را از چه چیزی متنزع بکنید؟ چگونه انتزاعی در اینجا کار است؟ آیا می‌توانیم سه بعد را متنزع

ویژگیهای مربوط به فرهنگ را در فعل موضوعاً اساس قرار دهید زیرا شما تکامل فرهنگ را مطالعه می‌کنید و می‌گویید: فرهنگ به نحو اشاعه در همه جامعه حضور دارد، یعنی جامعه متصرف فیه آن است.

آنوقت در اینجا صحیح است بگوئیم: خصوصیات عمومی فرهنگ را - که الگو، ساختار و محصول هستند - در خودش یا اجزاء خودش (دو فرض است) ضرب می‌کنیم. البته برای اینکه کار سهل شود بهتر است که در خودش ضرب کنید و بگویید: سطر اول الگوی الگوی الگو، سطر آخر هم، محصول محصول محصول می‌باشد و روپرتو آنها هم موضوعات جامعه را بنویسید و آثارش هم الگوی خاصی می‌شود.

نسبت بین اضافه‌ای که انجام می‌گیرد، اثر را نشان میدهد که چه عنوانی گذاشته بشود.

۵- امکان استفاده‌های مختلف از جدول تعریف در مواضع متفاوت

۵/۱- امکان استفاده از جدول تعریف در طبقه‌بندی اصطلاحات طبقه‌بندی موضوعات و برقراری ارتباط بین اوصاف و عینیت

(س): دو چیز را متوجه نشدم. یکی اینکه شما فرمودید مسئله وصف و اضافه گاه در خود دستگاه اوصاف و قبل از تطبیق و گاه در عینیت مطرح است و ایندو با هم تفاوت دارند و حال اینکه ما ظاهراً تا موقعی که در جدول تعریف کار می‌کنیم...

(ج): که الان جدول تعریف، تعریف شاخصه را می‌کند و دیگر تعریف اصطلاح و تعریف وصف نیست.

بعارت دیگر از نظر منطقی در دستگاه خودمان این جدول تعریف در فرض صحت باید جاهای مختلف باید

۲۷ تایی با درون خودش درست کنیم و آنوقت بگوئیم: مضابط و مضابط ایه این چه می‌شود؟ فرض کنید چیزهایی که درباره عدالت، اعتماد و صیانت است و مجموعه خودش و آثارش را هم در مقدورات اولیه، شکل گرفته و شکل پذیر، مدعی بشویم، آیا اصولاً این ادعا از نظر روشی ادعایی درستی است به اینکه بگوئیم این جدول فرهنگ همان جدول جامعه است؟

۴/۲- یک شکل تنظیم جدول شاخصه بر اساس احتمال دوم انتخاب اوصاف فعل موضوعاً از خود فرهنگ و اوصاف موضوعات فعل از اوصاف جامعه در جدول شاخصه، شکل دیگر تنظیم جدول شاخصه براساس احتمال دوم

یا این ادعا، ادعایی درستی نیست به اینکه آمدید جامعه را موضوع متصرف فیه فرهنگ قرار دادید و ابعادش را تجزیه کردید. یعنی جامعه با همه خصوصیاتش متصرف فیه فرهنگ است و میخواهید فرهنگ جامعه را ببینید اگر بخواهید فرهنگ را ببینید فقط باید فعل موضوعاً خود فرهنگ را ملاحظه کنید و همچنین کل موضوعات جامعه را (همانطوریکه تنظیم کردید) باید موضوع متصرف فیه آن قرار بدهید.

(س): در احتمال اول هردو را از خود فرهنگ گرفتید یا هردو را از جامعه؟

(ج): هرسه را از جامعه گرفتیم و فقط برای روش کردن تفکیک کردیم ولی در احتمال دوم - که نزدیک به صحت و قبل اهم طرح شده و فقط این قسمت آن مطرح نشده است که آثارش را چه چیزی میخواهید بگذارید والا اینظرش طرح شد ما میخواهیم فرهنگ را در جامعه ملاحظه کنیم ولذا جدول تان جدول فرهنگ است و باید

۵/۳ - ضرورت نداشتن وحدت جدول تعریف و جدول شاخصه در عین ضرورت وحدت تناسب

(س): ولی اینکه برای نسبت موضوعات عینی هم لازمست عیناً همان جدولی که برای اوصاف پرمی کنیم، پر کنیم محل سؤال است.

(ج): شاخصه ربط بین...

(س): موضوع عینی است.

(ج): احسنت! در رابطه ایشی نمی‌تواند منطقش یکی باشد.

(س): آن درست است ولی این دلیل نمی‌شود...

(ج): عین آن کار را دیگر نمی‌کنیم.

(س): یعنی ما وقتی میخواهیم موضوعات عینی را طبقه‌بندی کنیم بگوئیم یک جدول اینگونه‌ای برای آن ترسیم می‌کنیم یا بگوئیم: بر اساس جدول اینگونه نسبت بین موضوعات را معلوم می‌کنیم.

(ج): جنابعالی شیوه پرکردن آنرا عوض می‌کنید ولکن آنچه مهم است اینکه باید منزلتها حفظ بشود. حفظ منزلت یعنی حفظ تناسب و حفظ تناسب یعنی نسبت معادلاتی. حفظ نسبت معادلاتی باید باشد، یعنی حتماً باید یک شاخصه نوشته میشوند و در پایان در سرفصلهای یک دستورالعمل آمارگیری می‌روند و گزارشگیری بر اساس آنها درست می‌شود، باید آنها حتماً از دو طریق نسبت‌شان، نسبت واحدی باشند.

(س): یعنی سط्रی و ستونی

(ج): باید با هم بخورند. اگر هم خوانی داشتند، آنوقت ما میتوانیم معادله‌اش را بدست یاوریم، یعنی حفظ نسبت می‌کنیم. آنوقت حفظ نسبتی که دارد در شاخصه است،

و هرجا متناسب با آنجا عمل بکند، باید یک جا در روش تعریف اصطلاحات برود و کل مجموعه اصطلاحات تان را بتوانید طبقه‌بندی بکند و یک جا باید در طبقه‌بندی موضوعات بیاید و طبقه‌بندی تان را ولو به نحو وصفی تعریف کند و یک جا باید در ربط بین آن اوصاف و عینیت بیاید.

۵/۲ - قدرت کنترل عینی حاصل بکارگیری نسبیت عام (جدول تعریف) در شکل‌گیری نسبیت خاص

جدول تعریف شما یک شروع و یک ختم و یک قواعدی دارد. اما چرا میگوئیم همه‌اش بر اساس این جدول باشد و چرا جدول را عوض نمی‌کنیم؟ شما در جدول بارم‌بندی و معادله (یعنی در سطح کیفی) با همین ابزار وارد میشوید و میگویید: نسبتهای ریاضی برابر با نسبتهای کیفیت است. البته اگر درست بکار گرفته بشود. در حقیقت میگویید نسبیت عمومی، اینست و قطعاً این نسبیت خاص شما نمیتواند خدای از این باشد باید در پایان اشیاء را هرگونه دسته‌بندی می‌کنید، در همین بیاید تا وصفهایش قابل کنترل باشد. اگر جدائی حقیقی (از نظر روش و از نظر مبنای تنسیبات) بگونه‌ای درآمد که به این نخورد، معناش اینست که معادله آنجا نمی‌آید و حال اینکه شما برای تصرف معادله میخواهید. اصلاً تعریف وصف و جریان اوصاف الی آخر برای کنترل عینیت بوده است والا اگر کنترل وصف باشد و کاری به عینیت نداشته باشد...

(س): چه ارتباطی باید داشته باشند؟

(ج): روش‌اً باید ارتباط داشته باشند.

ارتباط را داشته باشند. حالا وقتی میخواهیم موضوع عینی معین کنیم اگر بنا بشود که یکدسته اوصاف را دویاره مدنظر قرار بدهم به اسم مثلاً اوصاف مکانی یا زمانی و بعد هم بدبیال مابه ازاء عینی آن بگردیم، اصلاً اشتباه است و عملأ هم نباید چنین چیزی اتفاق یافتد، یعنی نباید (اگر تعبیر به بُعد درست باشد و یک بعد هم مقوم به دو بعد دیگر باشد) موضوعاتی که بعنوان مابه ازاء عینی بوده، بُعد مثلاً زمانی پیدا کنند.

(ج): توجه به همین نکته بود که گفتیم زمان زا به دو معنا بیان می‌کیم. گفتیم وقتی زمان را در جامعه ملاحظه می‌کنیم، حتماً باید فعل موضوعاً و موضوعات متصرف فیه مثلاً اوصافی مبنای و اوصاف متصرف فیه. مثلاً اوصاف مبنای و اوصاف زمان و اوصاف موضوعی اوصاف ساختار باشد، اوصاف مقیاسی اوصاف کارائی هستند. اینها را باید با هم بگیرید و نمی‌شود آنها را جدا کرد. به همین دلیل بود که احتمال اول - به اینکه باید مبنای و ساختار را جدا کنید - رد کردیم زیرا این سه روی هم دیگر متصرف فیه فرهنگ شدند.

۶/۲ - انجام معنای تقویتی از فرهنگ در جدول تعريف و معنای استقلالی از فرهنگ در جدول شاخصه

حالا فرهنگی که در ضمن جامعه است با فرهنگی که شما تغییرات آن را مطالعه می‌کنید و متصرف فیه آن را جامعه قرار میدهید فرق دارد. فرهنگی که بمعنای بُعد است باید در آن شیء حضور داشته باشد و فرهنگی را که جدا کردید و دارید بلحاظ خودش و به لحاظ استقلالی نگاه می‌کنید و میخواهید اضافه‌اش کنید کما اینکه آثاری را که بعداً میخواهید ملاحظه کنید، باید باز آنها را جدا ملاحظه کنید آنرا دیگر نمی‌توانید بعنوان بُعد نگاه کنید.

یعنی ما باید از اینکار مسئله روش تعیین واحد را تعريف کنیم و انشاء الله دیگر کار تمام می‌شود و دیگر کاری به‌این جدول ندارید، ولی حلقة ارتباط بین اوصاف و عینیت، باید حفظ تناسب (تناسبات کمی) بکند. یعنی تناسبات منزلتی که حالا در همین بخش هستیم.

۶- تفاوت و کارآمدی هریک از جدول تعريف و جدول شاخصه

۶/۱ - انجام معنای تقویتی برای زمان در جدول تعريف و معنای استقلالی برای زمان در جدول شاخصه

(س): یک نکته دیگر اینکه ما وقتی میخواهیم موضوع و مضاف و مضاف‌الیه در عینیت مشخص بکنیم، اینکه میفرمایید ما در اضافه استقلال می‌بینیم و در وصف و موضوع فعل بیینیم، لذا این امکان را فراهم می‌کند که ما وقتی در اضافه هستیم یا ائم فعل موضوعاً را مستقل از موضوعات فعل بیینیم و قابلیت لحاظ بدایم و در واقع سه تا مجموعهٔ مجزا برای عینیت معرفی کنیم...

(ج): کار استقلال دومی که دارید، در واحد است و استقلال اولی که دارید اینجاست.

(س): باید بیینیم که این مطلب واقعاً علی المينا صحیح است به اینکه آنچه ابعاد توصیف‌مان بودند که در جدول اوصاف‌مان نسبت بین اینها و ملاحظه تقویتی بین اینها...

(ج): یعنی وحدت وجود کل را متقوم به اجزاء می‌دیدیم و اجزاء را هم متقوم به کل میدیدیم.

(س): حالا ما وقتی میخواهیم تطبیق بدهیم و مابه‌ازاء عینی را معلوم کنیم. کمی دقیق‌تر و حساسیت به خرج دادیم برای اینکه تقوم بین اوصاف را بیینیم برای اینکه بعداً وقتی که میخواهیم مابه‌ازاء عینی برایش معین کنیم، این بدردمان میخورد. یعنی براین اساس مابه‌ازاء عینی معین کنیم، یعنی بگوئیم موضوعی میخواهم که اوصافش این

۶/۴- کارآمدی معنای تقویتی برای بهینه وضعیت و معنای استقلالی برای ملاحظه وضعیت

حال نظر انتزاعی چه خاصیتی دارد؟ در نظر انتزاعی قیمت می‌گذارم و میگویم این ساختمان چندهزار آجر مصرف کرده است. من باب مثال، یک بنای قابل میگوید: بین ۲۴۰ هزارتا ۲۵۰ تا بیشتر آجر نبرده است و تعداد آنهای آن اینقدر است و مزد آن هم اینقدر است و سپس قیمت‌گذاری می‌کند. یعنی از فونداسیون آن و چاله‌برداری زمین حساب می‌کند تا روزی که کلید آنرا بدست صاحب‌ش بدهد. سپس ۲۰٪ سود معماری هم روی آن میکشد و کارشناسی میکند و این ابدأ معنای وصفی دیدن نیست و بلکه معنای اضافه‌ای دیدن است. البته نرخ هم میدهد و در کلیه نرخ دادنها (یعنی شاخصه‌هایی که میگوید) شما اینگونه عمل می‌کنید. ولی هرجا بخواهید ساختمان را بهینه‌سازی بکنید و بگویید از مصالح چقدر استفاده شد و چقدر زاید و مرده بود اینگونه دیگر نگاه نمی‌کنید. مصالح مرده یعنی چه؟ به مصالح غیرمفید مصالح مرده می‌گویند. گاه آهن را به شکل خاص برش می‌زنند که مقاومت آن دوبرابر می‌شود. در اینصورت شاید بتوان گفت: مقدار نصف این آنهای مرده و بی خاصیت می‌شود و اصلًا چه بسا سنگینی آن، رو پایه فشار بیاورد و مشکل ساز شود. پس به حداقل رساندن بهره‌وری - که موضوعش موضوع تغییرات است - همیشه در وصف و موصوف مطرح است.

۶/۴/۱- مراد از ملاحظه وضعیت، گزارش‌گیری از عینیت است نه تحلیل نسبتها

(س): مطالبی که فرمودید: مسئله اضافه‌ای درست

می‌کند. اینکه میفرمایید تفکیک بین ارزیابی و بهینه، قبل اگفتم: ارزیابی گاهی به این معنا می‌گیرید که ما یک شناخت

۶/۳- وجود «اشاعه» در فرض تقویت و تشابک در فرض اضافه

(س): اینکه جدا ملاحظه کنیم، فرض آن چگونه ممکن است؟

(ج): گاهی میگوید امکان نظریش در دستگاه فلسفی ما چگونه است، یعنی چگونه به دو معنای توان ملاحظه کرد؟ در معنایی که آنها را به نحوه اشاعه می‌بینید، تشابک هرگز نمی‌بینید و در معنای اضافه، حتماً متشابک که می‌باشد. وقتی من میگویم این دست را شبکه کردم، معنایش اینست که فرض استقلال دارد که شبکه‌اش می‌کنید و به معنای اضافه است. تاروپود معنای اضافه‌اند. شما گاه ساختمان را در جریان تخریب نگاه می‌کنید و میگوئید: تغییرات آجرها، تغییرات مصالح، تغییرات آهن در فشار خاصی که این ساختمان دارند به گونه خاص صورت می‌گیرد که اگر در یک ساختمان دیگری بود یک فشار دیگر و تغییرات و پوسیدگی آن چیز دیگری بود. در این وحدت شما تغییرات اینها را می‌بینید و این معنایش اینست که در اینجا فشار اینها را در یک سیکل بهم پیوسته‌ای با جاذبه زمین و کلا قوانین جاذبه می‌بینید که در اینصورت اجزاء را ابدأ جدای از هم ملاحظه نمی‌کنید. در اینصورت تغییرات هر شیء منسوب به جایگاه اوست و دیگر باید گفت تحت این فشار خاص، این تغییرات را می‌کند یا اثر می‌گذارد و اثر می‌پذیرد. هویت نسبت درون و بیرونش تغییر می‌کند. ولی وقتی که علی‌حده مصالح را مورد مطالعه قرار می‌دهم و اینها را تشابک می‌بینم، به تغییراتش کاری نداریم و یا به ظرفیت مقاومت آنها در جریان کاری نداریم و آنرا نمی‌بینیم.

منتظرم اینست که...

(ج): شما میخواهید بهینه را مرتبأ به...

(س): به ارزیابی پیوند دهم: یعنی میگوییم: شما همان موقعی که میخواهید قیمت‌گذاری کنید با همان دستگاهی که قیمت‌گذاری میکنند، دارید ارزش‌گذاری هم میکنید. میگوئید: خوب است یا بد یا خوب خرج کرده یا بد خرج کرده است. یعنی از همان جایی که تعیین می‌شود که خوب خرج کرده یا بد خرج کرده، تعیین می‌شود که اگر بخواهی بهتر خرج بکنی چگونه است و اگر بخواهی شکل آنرا بهتر کنی چگونه است؟

(ج): گزارش آماری و گزارش توصیفی دو سطح است. همینکه به یکی بازاری یا عوامی لقب میدهید و به دیگری کارشناسی لقب میدهید، معناش اینست که دو سطح کار است.

(س): ارزش‌گذاری در دستگاه تنها با این ابزار واقع می‌شود متنها وقتی میخواهیم بر اساس این ابزار قیمت‌گذاری کنم، بقول شما حتماً به انتزاع ختم میشود. یعنی یکجا میگوییم: برو بشمار که چند تا آجر مصرف شده است ولی این چند تا آجر مصرف شده آنطوری حساب نمی‌کنم که هرچه هم صرف شده باعث میشود که قیمت ساختمان بالا برود خیر، معیار هم دارم و میگوییم: در این ساختمان باید صدهزار آجر صرف شده باشد.

(ج): دقیقاً به محل سوالی که برخورد کردید همین است، که آنجایی که گزارشگیری (گزارشگیری نه تحلیل و نسبت) آماری است شاخصه واحد میخواهد و فرقی ندارد واحد تومان یا عدد یا واحد کیلو باشد. چند کیلو ذر کشور تولید میوه یا غلات می‌شود. مثلاً چند متر پارچه و یا چند تن فلزات است. همه اینها بر اساس واحد می‌آیند. یعنی

یعنی اینکه نمی‌خواهیم مؤلفه‌ها را با هم ارتباط بدهیم و در جمع بگوئیم: حالا وضعیت خوب است یا بد است.

(ج): این قیمت‌ش چند است، یعنی آجر ۲۴۰ هزار تا مصرف شده، حال چه خوب و چه بد مصرف شده باشد قیمت آن هر کیلو ده تومان می‌باشد. یا آهن چه خوب مصرف شده باشد و چه بد، قیمت آن فلان قیمت است.

(س): این ارزیابی بمعنى حقیقی آن...

(ج): این ارزیابی در آمارگیری و شاخصه غیر از ارزیابی در حکم کردن است. شاخصه که شما میگیرید در شاخصه کمی به واحد عینی می‌رسانید و بعد نسبت در وصف را می‌بینید یک و قوتی میخواهید به کسی خسارت بدهید یا خسارت بگیرید و اصلاً فعلاً کاری به بهینه ندارید و یا این ساختمان را می‌پسندید و میگویید: به نرخ می‌خرم و به بهتر بودنش کاری ندارید. یعنی همینکه هست میخواهید: آنوقت آنرا ارزیابی و بعد قیمت‌گذاری می‌کنند. و بعد به شما می‌گویند: که قیمت آن چقدر است. گاه آن را در جریان تکامل میخواهید ببینید.

(س): اینها بحث را پیچیده میکنند، در رابطه با قیمت‌گذاری گاهی بازاری برخورد میکنیم.

(ج): احسنت! اینکه میگویید کارشناسی و بازاری...

(س): مثلاً در این ساختمان تیرآهن اضافه اندادته این هزینه را کرده، اما ارزش ساختمان را پایین می‌آورد ولی از نظر بازاری که نگاه بکنید، قیمت را بالا می‌برد ولی اگر از نظر کارشناسی در نظر بگیریم، قیمت را پایین می‌آورد. یا اینکه یک خرج اضافه در این ساختمان کرده و باعث میشود ساختمان استهلاک بیشتری داشته باشد. میگویند درست است که شما یک پولی خرج کردید ولی این باعث میشود که ارزش ساختمان پایین بیاید. از این مطلب

وصف بیاورید ولکن وقتی می‌خواهید شاخصه بدھید باید در واحد بروید.

(س): بله ولی آن شاخصه اگر وصف نشود، ارزش ندارد و چیزی را معلوم نمی‌کند.

(ج): نظام شاخصه بدون نظام تعریف قابل خواندن نیست یعنی بدون تعریف نتیجه ندارد. یعنی خوانده می‌شود ولی نتیجه‌گیری نمی‌شود.

(س): بلکه آدم را گمراه هم می‌کند.

(ج): اگر سطحی نگر باشد، گمراه هم می‌کند.

(س): حالا اگر ما چنین تلقی داشته باشیم،...

(ج): پس ما همیشه یک جدول او صافی داریم. جدول او صاف در تعیین ارزش و در جریان تکامل حکومت دارد.

البته ارزش هم بریده از تکامل قابل تعریف نیست. یعنی بریده از بهینه، نقص و کمال در آن قابل تعریف نیست.

(س): فرض بگذاریم که نخواهیم تکامل بیخشیم.

۶/۶- پیوند یافتن هستی و بایستی با توجه به حاکمیت نظام تعریف بر نظام شاخصه

(ج): نخواهیم تصرف بکنیم. همینجا اینرا داشته باشید، معنای توصیف هم که می‌گویند از ارزش بر

نمی‌آیند. اشتباه شما درست همین است. این صحبت از استی و صحبت از هستی می‌کند. یعنی مردم برای «است» زندگی نمی‌کنند. اگر اصلاً «است» ربطی به «بایست»

نداشته باشد مردم در هیچ بخش از کارشناسی بیکار نیستند که دنیا «است» بروند. من حتی اینرا به ذهنم

می‌آید که ارتکازی عرف عوام است و نه کارشناسان، که سرجمع چیزهایشان را می‌سنجدند که چیزهایی را دارم و

همین تقابل ولو غیر مقنن لازمه‌اش خوب بودن یا بد بودن می‌شود. یعنی «بایست» در نظرش طرح می‌شود. اگر

گزارشگیری آماری یک کاری است که شاخصه و واحد می‌خواهد از چه چیزی با چه واحدی؟ البته خواندن این گزارشگیری آماری فعلاً در کشور ما از طریق نسبت مطلوب نیست بلکه از طریق گزارش‌های مقایسه سال است. سال گذشته چند تن گندم داشتیم، امسال چند تن داریم، سال گذشته چند متر پارچه و امسال چند متر تولید کردیم. همین قدر که حجم کمی تغییر می‌کند و اضافه می‌شود می‌گویند خوب است. در حالیکه ممکن است شما در گزارش مطلوب که بروید، اضافه شدنها خیلی از جاها بد باشد.

(س): این را در واقع ما هنوز نمی‌توانیم تشخیص بدهیم.

(ج): احسنت! چرا نمی‌توانید تشخیص بدهید؟ می‌گوئیم: نسبت بین شان که جریان و صفت است، ملاحظه شده است. یعنی چون نسبت بین شان ملاحظه نشده تغییرات قابل کنترل و پیشگیری نیستند.

۶/۴/۲- تعیین خوبی و بدی و قابلیت کنترل تغییرات پس از تحلیل نسبتها

(س): نکته من دقیقاً همینجاست. من می‌گویم ولو فرض را بر این بگذاریم که هیچ تغییری نمی‌خواهیم بدهیم (گرچه فرض درستی نیست).

(ج): باز خوب یا بد است روی آن ندارید. کلمه خوب یا بد (یعنی ارزش) وقتی میتواند اضافه بشود که نسبتها ملاحظه بشود.

۶/۵- نظام تعریف وسیله خواندن نظام شاخصه

(س): دقیقاً عرض من همین است می‌گوییم شما وقتی می‌خواهید وضعیت الان را توصیف بکنید...

(ج): توصیف که می‌خواهید بکنید حتماً باید در نظام

وصف و موصوفی برای ما برای تطبیق کفايت نکند. با فرض صحت چنین حرفی بگونه‌ای آنرا قاعده‌مند کرد و یک قدم بطرف تطبیق جلوتر برد؟

(س): این صحبتی که الان داریم بر فرض نفی اثبات آن حرف است. یعنی ما تحققاً آن صحبت حضرتعالی را پذیرفتیم که ما وقتی (یعنی حداقل فرض آن هست) میخواهیم به مضاف و مضاف‌الیه بیاییم، صرفاً آن نظام وصف و موصوفی برای ما برای تطبیق کفايت نکند. با فرض صحت چنین حرفی میخواهیم قواعدی برای این تطبیق پیدا بکنیم. حالا که میخواهیم قواعدی برای این تطبیق پیدا کنیم سؤال اینجاست. یعنی فرض نفی آن نیست بلکه فرض صحت و پذیرش آن است.

(ج): حالا که فرض صحت آن است در اولین کار ما انتزاع لازم داریم.

(س): صحبت همینجاست که ما وقتی میخواهیم تطبیق کنیم اینرا بصورت یک قاعده ذکر می‌کنیم. یعنی آیا برای اینکه بتوانیم تطبیق بدهیم باید آنچیزی را که قبل‌آنرا متقوم کردیم، دویاره متزعزع کنیم تا تطبیق بدهیم یا اینکه اینگونه نیست؟

(ج): صحبت اول این بود که خود جامعه...

(س): باز آن حرف را با این حرف مخطوط نکنید. یعنی اینکه ما جامعه را میتوانیم موضوع قرار بدهیم فرقش یا اینکه فرهنگ را در جامعه موضوع قرار بدهیم چیست؟ این هم برای خودش یک صحبتی است. این بحث را فعلاً با این بحث خلط نکنیم. موضوع ما چه جامعه و چه فرهنگ و چه سیاست و چه اسکانی باشد فعلاً به قاعده تطبیقش کار داریم. به اینکه ما فرض را بر این میگریم. که برای فرهنگ یا برای جامعه یا برای هرچه که موضوع

«بایست» در نظرش طرح نشود «هست» برایش چه فایده دارد؟ اگر «است» را بصورت مطلق ببرید، بدرد هیچ‌کس نمیخورد ولکن «است» را چگونه تنظیم کنیم که با «ارزش، بایست و نبایست» رابطه‌اش منطقی بشود.

۶/۷ ضرورت ملاحظه استقلالی فرهنگ در نظام شاخصه

(س): اگر ما یک نظام وصف و موصوفی درست کردیم این نظام وصف و موصوف به تعبیر شما ابزار ارزشگزاری ما هم برای تحلیل وضعیت و هم برای بهینه تکامل می‌باشد. یعنی این ابزار هم ابزار تشخیص قیمت‌گذاری الان است و هم برای تکاملی است که میخواهیم بدھیم. حالا وقتی میخواهیم مضاف و مضاف‌الیه را بینیم و به واحد و عینیت برسانیم لازمست بیاییم همان چیزی را که قبل‌اً متقوم کردیم منفصل کنیم تا بتوانیم اضافه بینیم و تبدیل به عینیت کنیم این یک احتمال است و احتمال دومی که به ذهن من می‌آید (که قبل‌اً هم دنبال این بودیم) اینست که بگوئیم با حفظ این تقویت او صافی که برقرار کردیم چه موضوعی است که این تقویت او صاف در آن پیاده می‌شود؟

(ج): این دقیقاً همان نکته‌ای است که قبل‌اً اشاره کردید که آیا از نفس وصف یعنی توصیف فلسفی موضوعاً و روشاً ما باید جدول گمانه و تخمین نسبت به عینیت را برای تطبیق درست کنیم یا اینکه میشود بگونه‌ای آنرا قاعده‌مند کرد و یک قدم بطرف تطبیق جلوتر برد؟

(س): این صحبتی که الان داریم بر فرض نفی و اثبات آن حرف است. یعنی ما تحققاً آن صحبت حضرتعالی را پذیرفتیم که ما وقتی (یعنی حداقل فرض آن هست) میخواهیم به مضاف و مضاف‌الیه بیاییم، صرفاً آن نظام

انفصل می‌بینیم.

(ج) : انفصل و استقلال.

(س) : پس حالا بگوئیم آنچیزی را که قبلًاً تقدوم بین شان برقرار کردیم حالا مستقل ببینیم تا بتوانیم مابه‌ازاء عینی آنرا معین کنیم.

(ج) : مسلماً باید یک چیز را مستقل ببینیم و آنرا باید ملاحظه بکنیم. یک وقتی است که می‌گوئیم: ابعاد جامعه را بهم متقوم دیدیم و یکبار ابعادش را منفصل می‌بینیم و مثلاً همدلی، همفکری و همکاری و سطوح هویت جامعه را مطرح می‌کنیم. برای ساختارش هم «صیانت، عدالت و اعتماد» گفتیم و کارائی آنرا «مقدورات اولیه در مقدورات شکل‌گرفته در مقدورات شکل‌پذیر» گرفتیم. گاه می‌گوئیم خیر، شما می‌خواهید از زاویهٔ فرهنگ ولو بعنوان بعد در جامعه حضور داشته باشید و حالا می‌خواهید برگردید و فرهنگ را در جامعه بهینه بکنید حال آیا اولین مطلبی را که داریم برای شنی که استقلال دارد، موضوع نظر شما نیست؟ یعنی اولین قدم در شاخصه اینست که خصوصیات فرهنگ را در جامعه مطالعه کنید که موضوع مدل‌تان ارزش‌گذاری روی آن است. حال آیا می‌توانید بگویید که حالا ما برای ارزش‌گذاری یک چیز دیگری را می‌آوریم که موضوعاً غیر از این است؟ فرضًا سؤال می‌کنم موضوعات عینی در فرهنگ چه هستند؟ آیا دبستان یا دبیرستان یا دانشگاه است؟ آیا پژوهشگاهها یا مراکز فرهنگی هستند؟ آیا اینها فرهنگ تخصصی هستند و فرهنگ عمومی هم عقاید و افکار عمومی مردم هستند؟ یعنی همانچیزهای تخصصی با یک تنزل عمومی شده‌اند و به ارتکازات و پذیرش عام رسیده‌اند. آیا می‌توانیم اینها را پیدا کنیم؟

برای فرهنگ یا برای جامعه یا برای هرچه که موضوع تحلیل است یک نظام وصف و موصوف درست کردیم. حالا می‌خواهیم در اضافه آن را تطبیق بدھیم. چگونه می‌توانیم تطبیق بدھیم؟ سؤال اینست که وقتی می‌خواهیم تطبیق بدھیم آیا بگوئیم راهش اینست که بیائیم آن او صافی را که با هم‌دیگر و ابعادی را که با هم‌دیگر متقوم کردیم، دوباره متترکم کنیم اسم یکی را فعل موضوعاً و اسم یکی را موضوعات فعل و اسم یکی را آثار بگذاریم و بعد دنبال تطبیق آن بگردیم یا اینکه نه، اصلًاً اگر تقومها برایمان کفايت می‌کرد دیگر لزومی نداشت که تقوم برقرار کنیم؟ ما می‌گوئیم برای دیدن عینیت لازم است این تقوم را برقرار کنیم. یعنی وقتی می‌خواهی عینیت را ببینی با این عینک و با این تقوم ببینیم، هرچند این کفايت نکند. یعنی بگویید: تا شما یکی دیگر به آن اضافه نکنید، شما را به استکان دارای این وصف نمی‌رساند. می‌گوئیم: بسیار خوب، حالا آنچیز دیگر را نگهدار ببینیم چیست؟ ولی پذیرش اینکه چیزی اضافه بر این لازم است که باید سرجاتی خودش معلوم بشود که چیست نفی اینرا نمی‌کند که آن ابزاری را که من درست کردم از آن استفاده نکنم. شما می‌گویید من چیزی می‌خواهم که دارای این وصف و این وصف و این وصف و با این نسبت بین اوصاف باشد و وقتی هم می‌خواهم مابه‌ازاء عینی معین بکنم، اینرا رها نمی‌کنم و دوباره گستاخ نمی‌کنم بلکه می‌گویم: دقیقاً چیزی می‌خواهم که همین نسبتها را داشته باشد و بعد مابه‌ازاء عینی معلوم می‌کنم ولو طبق فرمایش حضر تعالی برای این تطبیق چیز دیگری هم لازم باشد. دقیقاً دوتا احتمالی که مطرح است همین است یا اینکه می‌گوئیم: بین وصف با اضافه این تفاوت است. در وصف ارتباط تقوم و در اضافه

۶/۸/۳ - ضرورت انتزاع موضوع مورد بررسی از
کل جامعه

(س): حالا مشکلی در این وسط طرح می‌شود. موضوع ما گستره‌اش به گستره کل موضوعات جامعه است. اگر مثلاً موضوع کار ما، پارچ‌سازی است و در عین حال میخواهیم تأثیر پارچ‌سازی را...

(ج): دقیقاً آنچه را من گفتم شما بطرف آن رفتید. شما میگویید موضوعات همه جامعه معناش اینست که باید آنرا از کل انتزاع کنیم.

(س): خیر، اتفاقاً میخواهم دلیل بیاورم که تمیتوانیم انتزاع بکنیم.

(ج): اینکه شما میگویید: موضوع مورد توجه من به نحو اشاعه در کل حضور دارد به همین دلیل من می‌گویم: نمی‌توان گفت که حجم ضمن این پارچ وجود ندارد ولی برای مساحی حجم، حجم را انتزاع میکنید.

(س): این تفاوت دو تا مثال است. اگر موضوع ما اینگونه بود، فرمایش حضرتعالی درست بود. میگوئیم میخواهیم یک پارچ درست بکنیم ولی پارچ‌سازی تأثیری بر جامعه و کلیه لوازم خانگی دارد. گاه میگویید، موضوع موضوعی است که...

(ج): در ضمن آن اشاعه دارد که اگر این موضوع موضوع مطالعه باشد مجبوری یک بار در باب اضافه، انتزاع بفرمایید والا نمی‌توانید آن را مطالعه کنید و بعد این چیزی را که اضافه کردید در کل چهاری فرض کنید، لذا متصرف‌فیه آنرا کل قرار بدھید. یعنی کل را می‌آورید اما کلی که فرهنگ هم جزو آن است.

۶/۸ - «افعال فرهنگی» موضوعات فرهنگ و «وصفات جامعه» موضوعات متصرف‌فیه فرهنگ در جدول شاخصه فرهنگی

یعنی می‌توانیم بگوئیم: موضوعات فرهنگ، افعال فرهنگی و متصرف‌فیه آن اوصاف جامعه می‌باشند زیرا بنا به بحث‌های گذشته متصرف‌فیه فرهنگ، کل امور جامعه است.

۶/۸/۱ - قرار گرفتن موضوعات فرهنگ در ستون عنوانیں و اوصاف جامعه در ستون شاخصه‌های جدول شاخصه حالا ما موضوعات فرهنگ را که میخواهیم در ستون عنوانیں بیاوریم، چه چیزهایی را باید بازوریم؟ باید فعالیتها پی که این ارتکازات و پذیرفته شده‌های کیفیتی را بیاوریم یا اینها باید در آثار بروند زیرا الگو این است و موضوعات هم این است و این آثار هم پیدا می‌شود. اگر الگو بگونه دیگری در این موضوعات بود، چیز دیگری آنطرف پیدا می‌شود به اینکه بگوئیم فعل موضوعاً یا علت یا زمان در جدول شاخصه در ستون عنوانیں است. موضوعات فعل، موضوعات جامعه و آثارش آنچیزهایی است که در جامعه پیدا می‌شود.

۶/۸/۲ - ضرورت تعیین شاخصه عینی برای موضوع (س): من اینرا نفهمیدم که در جدول تعریف، این نحوه فعل موضوعاً و موضوعات فعل را چگونه تطبیق می‌فرمائید.

(ج): حالا به فرض جدول تعریف را کنار بگذاریم، یعنی ما هستیم و جدول جامعه و اصلاً آنرا نیاوردیم. در اینصورت مجبوریم نسبت به آن موضوعی که میخواهیم شاخصه معین بکنیم. البته ما حضور آن موضوع را در همه خصوصیات جامعه می‌خواهیم زیرا مؤثر بر کل است و لذا باید آثاری هم داشته باشد.

در جدول اوصاف (که نسبت بین وصفها است) که می‌آید باید نسبتش را با سیاست و اقتصاد ملاحظه کرد. یعنی در جدول وصف این یک عامل است.

(س): جدول وصف راجع به خود فرهنگ است یا راجع به جامعه؟

(ج): در جدول وصفی که برای تغییرات (حتی فرهنگ) می‌بینید به عنوان یک عامل است ولی در جدول شاخصه که می‌خواهید فرض استقلال کنید و مجبور به انتزاع هستید هم موضوع و هم اثرش را می‌خواهد ببیند. به عبارت دیگر معنايش اینست که دو جدول تعریف داریم که این جدول تعریف بدون آن جدول تعریف نمی‌تواند کار بکند. یک جدول تعریف، شاخصه عینی تعریف می‌کند و یک جدول هم جریان اوصاف و جدول ارزش‌گذاری و (وصف) بهینه‌سازی می‌باشد.

۷- ضرورت تنظیم جدول شاخصه و جدول تعیین واحد کمی علاوه بر جدول تعریف

(س): پس نسبت به موضوع فرهنگ ما باید دویار جدول تعریف را پر کنیم.

(ج): بله باید جدول اوصاف را حتماً پر کنیم و جدول دویی هم دارید که جدول نسبت متنزع است که در شاخصه باید انجام بدھید. البته یک جای دیگر هم یک جدول دیگری لازم دارید که واحد معین می‌کند. یعنی انتزاع دویار انجام می‌گیرد.

۷/۱- ضرورت حفظ متناسب در هر سه جدول

(س): منظورم از تعبیر جدول تعریف اینست که حالا ممکن است، چند مرحله کار لازم داشته باشیم ولکن آن کار باید در این قالب انجام بگیرد.

(ج): قدر متین اینست که جدول شاخصه‌ای که حلقة

۶/۹- ضرورت دوگونه توجه به فرهنگ در جدول تعریف و جدول شاخصه فرهنگی (۱- به عنوان بعد جامعه ۲- به عنوان موضوع مستقل مورد بررسی)

پس به دو معنا دارید فرهنگ را استعمال می‌کنید ۱- بمعنای بعد در ضمن جامعه ۲- بمعنای یک صفتی که کل را دارد تغییر میدهد.

۶/۹/۱- توجه به فرهنگ به عنوان عامل متغیر در فرض اول

اینجا وصف و موصوف نیست که عنوان یک عامل متغیر ببینید. در وصف و موصوف عنوان عامل متغیر می‌بینید که نسبت آنرا هم حتماً در آنجا باید با وضعیت سیاست و اقتصاد ملاحظه کنید و نسخه بدھید. یعنی باید هم نسبت بیرونیش و هم نسبت درونیش را ببینید.

۶/۹/۲- مؤثر بودن فرهنگ در کل موضوعات جامعه در فرض دوم

ولی در اینجا نسبت بیرونی و درونی را نمی‌بینید، بلکه عنوان خصوصیات متنزعی می‌بینید که حالا دو کل مؤثر است و یک آثاری هم دارد.

(س): در کل مؤثر است، یعنی دارید بیرونیش را می‌بینید.

(ج): خیر، در کل به نحو اشاعه‌ای می‌بینید و البته کل بمعنای کل اوصاف نیست بلکه در کل موضوعات جامعه می‌بینید.

(س): موضوعات جامعه مگر برای این بیرونی محسوب نمی‌شوند؟

(ج): خیر شما دارید در همه می‌بینید. در کلان و در خرد می‌بینید و در همه موضوعات می‌بینید.

این کل و جزء دیدن، این کل متنزع و غیر متنزع دیدن،

«گزارشگیری آماری» است و کارکارشناسی نیست. کسانی که برای گزارشگیری می‌روند، کافی است که سواد و اطلاعات در حد دیپلم داشته باشند. شاید هم خودشان متوجه نباشند که این کارشان چه ربطی به قیمت آن دارد و تنها یه آنها گفته می‌شود که از این منطقه پاسخ چنین سوالهایی را جمع آوری کنند.

در جای دیگر این گزارش‌های آماری تبدیل به تحلیل کارشناسی می‌شوند و درباره نسبت بین اینها بحث می‌شود و در جای دیگر درباره آن نسبتها تصمیم می‌گیرند.
(س): اگر صلاح بدانید برای اینکه بحث مان حالت عینی تر پیدا کند این جدول و صفت را تکمیل کنیم.
(ج): یعنی قدم به قدم جلو برویم.

واسطه بین وصف یعنی بارم‌بندی و بین کمیات عینی خارجی است، نمی‌توان حفظ تناسبش را بهم زد. حفظ تناسب هم از دو راه ممکن است یکی منزلتها و یکی موضوعی که اینجا دارید و باید آنرا حفظ کنید و تا بتوانید بگوئید که از اینجا آن را مثلاً به طبقه دوم ببرید. مثلاً به بانک مرکزی یک افراد خیلی معمولی می‌روند و سبد قیمتها را می‌گیرند. معنای سبد قیمتها اینست که می‌گویند این مقدار تن پنبه یا گندم تولید شده است. یعنی از همه چیز قیمت می‌گیرند. البته این سبد‌ها تا روی خود افراد می‌آید به اینکه هر نفر چه مقدار مصرف دارد و این کار بصورت استقراء تام منطقی صورت نمی‌گیرد بلکه نمونه‌ها طبق محاسبات آماری، یک چیزی را نشان میدهند. اسم این کار

«وَآخِرَ دَعْوَيْنَا أَنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۴/۲۷

جله ۳۷

تنظیم: گروه تحقیقات مبنائی

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسالمین حسینی‌الهاشمی

بررسی خصوصیات و تفاوت روش تعریف و روش شاخصه

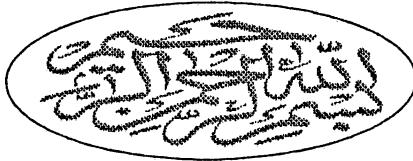
فهرست

۱	..... مقدمه - خلاصه بحث گذشته و طرح سؤال
۱-۱	۱- بررسی خصوصیات نظام تعریف وصفی (جدول تعریف)
۱-۱/۱	۱- ستون عناوین بیانگر اوصاف وحدت کل در نظام تعریف وصفی
۱-۱/۲	۱- ستون شاخصه بیانگر اجزاء عنوانی، در نظام تعریف وصفی
۱-۲	۲- بررسی خصوصیات نظام تعریف اضافی (نظام شاخصه)
۱-۲/۱	۲- وجود سه دسته موضوعات در ستون عنوانی، شاخصه و آثار در نظام شاخصه
۱-۲/۲	۲- مستقل فرض شدن سه دسته موضوعات در نظام شاخصه امکان بخش اضافی
۱-۲/۳	۳- فرض استقلال برای فرهنگ و تعریف نمودن آن به «الگو، ساختار، محصول» و اجزاء درونی آن در نظام شاخصه
۱-۲/۴	۴- قرار گرفتن ضرب الگو، ساختار محصول در ستون عنوانی نظام شاخصه
۱-۲/۵	۵- ملاحظه شدن فرهنگ به دو گونه (به لحاظ خودش و به لحاظ تأثیرش در جامعه) در نظام شاخصه
۱-۲/۶	۶- قرار گرفتن ضرب اضافی جامعه در ستون شاخصه نظام شاخصه
۱-۲/۷	۷- قرار گرفتن ثمرات عینی تأثیر فرهنگ بر جامعه در قسمت کارهای نظام شاخصه
۱-۲/۸	۸- قابلیت نظام دادن کلیه مفاهیم به وسیله روش تنظیم و نظام شاخصه
۲	۹- بررسی تفاوت نظام تعریف و نظام شاخصه
۲-۱	۱۰- تعیین جایگاه یک وصف در نسبت بین درون و بیرون به وسیله جدول تعریف و تعیین جریان تغییر شیء از موضع خودش به وسیله جدول شاخصه

۳/۲ - نظام فضوعات (نظام تعاریف مرتبه دوم) و سیله تجزیه و انتزاع خود موضوع ۵

۳/۳ - تنظیم سطح دوم اضافه به وسیله قراردادن موضوعات واقع شده در طرف کارایی (در سطح اول اضافه) ۵

نام جزو:	مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
اسناد:	حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی
عنوان گذار:	حجۃ‌الاسلام پیروزمند
ویراستار:	حجۃ‌الاسلام جمالی

جلسه ۳۷

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۴/۲۷

«۲۵ دقیقه»

بررسی خصوصیات و تفاوت روش تعریف و روش شاخصه

می‌کنند. بعد از بحث پیرامون جدول تعریف، مشخصاً در جلسه قبل بحث شد که ما‌اگر بخواهیم براساس جدول تعریف مابه‌ازاء عینی اوصاف را پیدا کنیم، چگونه اینکار ممکن است. حضرت‌الله یک قاعده‌ای در جلسه قبل فرمودید که ما در امر اضافه باید انتزاع و بعد تفکیک کنیم. اضافه اساساً بر تجزیه و انتزاع استوار است. لذا ما وقتی می‌خواهیم مابه‌ازاء عینی پا اضافه معلوم کنیم باید ابتدا فعل موضوعاً، موضوعات و آثار را از یکدیگر تفکیک و سپس به یکدیگر اضافه کنیم. نهایتاً بحث به این انجامید که ما یک جدول تعریف وصفی داریم که این جدول تعریف هرچند لازم است اما کافی نیست. یعنی علاوه براین جدول اوصاف (چه اسم آنرا موضوعات غینی و چه جدول شاخصه بگذاریم) باید موضوعاتی هم تعیین بشود که در این بحث اخیر فرمودید ما وقتی می‌خواهیم مضاف و مضاف‌الیه را انجام بدھیم باید تفکیک و اضافه کنیم.

مقدمه - خلاصه بحث گذشته و طرح سؤال
حجه‌الاسلام پیروزمند: در جلسات اخیر جدول اصطلاحات مدل فرهنگی را بُدست آورده بودیم و یک فصل بحث راجع به مشخص کردن مابه‌ازاء عینی این اصطلاحات اختصاص یافت که در پایان سه وصیف «الگو، ساختار و محصول» بُدست آمد و در آخر آنها را به جدول اصطلاحات تطبیق دادیم. این بحث ما را به بحث جدول تعریف مدل فرهنگی هدایت کرد و بررسی کردیم که چگونه می‌توان براساس این اصطلاحات، جدول تعریف را تنظیم کنیم. در جدول تعریف این بحث انجام گرفت که ستون شاخصه‌ها و ستون عنوانین در صورتی که جامعه را بزرگ کنیم چگونه تنظیم می‌شود و اگر فرهنگ را بزرگ کنیم چگونه تنظیم می‌شود. هم‌چنین این بحث هم صورت گرفت که چگونه اوصاف فعل موضوعاً، موضوعات فعل و آثار فعل در این جدول تعریف قرار می‌گیرند و ایفای نقش

روشی و اساسی بین نظام تعریف و صفتی و نظام تعريف اضافی را بیان می‌کنم. در نظام تعریف و صفتی باید اوصاف وحدت کل در سمت عناوین قرار بگیرد، یعنی ابعادی که ابعاد کل هستند تجزیه می‌شوند.

مثلاً متناظر با تقسیمات فعل موضوعاً (اوصاف زمانی) و موضوع فعل (اوصاف مکانی و ساختاری) یا و اوصاف آثار نسبت بین زمان و مکان یا اوصاف کارآئی سه عنوان «مبنا، موضوع و مقیاس» را سه‌بار در هم ضرب می‌کنیم یا اجزاء آنها را در هم ضرب و در ستون عناوین می‌نویسیم.

۱/۲ - ستون شاخصه بیانگر اجزاء عناوین در نظام تعریف و صفتی

به عبارت دیگر داخل ستون عناوین اوصاف جامعه را می‌آوریم. فرضًا در خانه اول ستون عناوین مبنای مبنای یا مبنای همدلی مقدورات شکل‌پذیر یا مثلاً جهت‌گیری گمانه‌زنی تجزیه می‌گذاریم. در ستون عناوین اوصاف وحدت کل و در ستون شاخصه اجزاء عناوین می‌آیند. یعنی ۲۷ عنوان اینطرف (ستون عناوین) و آنطرف (ستون شاخصه) بدست می‌آید. به عبارت دیگر اجزاء روی هم دارای یک متوجه‌هایی هستند که این عناوین سطح بالاتر یک وحدت و اسم متوجه‌ها می‌باشند. بنابراین صحیح است بگوئیم نسبت بین آنها و اجزاشان نسبت بین اوصاف خرد و اوصاف کلان می‌باشد.

در جدول و صفتی اوصاف در دو مرتبه بیان می‌گردد که هر کدام مرتبه درونی نسبت به مرتبه بالاتر می‌باشد و به طرف وحدت سیر می‌کنند.

حال با توجه به این بحثها، ابتدا باید کیفیت تنظیم جدول تعریف و صفتی را بررسی کنیم که در جلسه قبل هم جزء سوالات آمده بود ولی عملاً به مسئله تطبیق پرداختیم ولذا بهتر است در این جلسه اجزاء و روابطی که باید جدول تعریف و صفتی داشته باشد را تکمیل کنیم تا بعد ببینیم در مسئله تطبیق چگونه باید عمل کرد. اما اگر بخواهیم به ادامه جلسه قبل بپردازیم و فرض جدول اوصاف را درست کرده باشیم، باید در مسئله تطبیق، اضافه کنیم و اضافه هم احتیاج به تفکیک و انتزاع دارد. لذا فعل موضوعاً، موضوعات فعل و آثار را از همدیگر تفکیک می‌کنیم. البته این سوال مطرح است که ما ولو پذیریم در امر اضافه لازم است تجزیه بشود، چه چیزی از چه چیزی باید تجزیه بشود؟ آیا ابعاد را از همدیگر تجزیه کنیم یا موضوعات را تجزیه کلیم؟ به نظر می‌رسد که دو می‌درست باشد، یعنی بدلیل اینکه یک جدول اوصافی برای فرهنگ درست کردیم و موضوع بررسی زا فرهنگ قرار دادیم و بعد ابعاد خود فرهنگ را دیدیم و آنها را به همدیگر متقوم کردیم و براین اساس یک نظام اوصافی درست کردیم، حالا وقتی بخواهیم موضوعاتش را پیدا کنیم و تطبیق بدهیم، نباید اوصاف را تجزیه کنیم یعنی آنچه باید از هم تجزیه بشود، ابعاد موضوع نخواهد بود.

۱- بررسی خصوصیات نظام تعریف و صفتی (جدول تعریف)

۱/۱ - ستون عناوین بیانگر اوصاف وحدت کل در نظام تعریف و صفتی

حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی: ابتدائاً تفاوت

- ۲- بررسی خصوصیات نظام تعريف اضافی**
- عنوان نظم شاخصه
- ۲/۱ وجود سه دسته موضوعات در ستون عنوان،
شاخصه و آثار در نظام شاخصه
- در جدول تعريف مضاف و مضاف الیه که بطرف
شاخصه عینی حرکت میکند ولو باز از وصف استفاده
میگردد ولی وصف آن نباید اوصافی باشد که ستون
شاخصه درون آنرا نشان بدهد. بلکه در جدول شاخصه
وصف برای سه موضوع بلحاظ استقلال میباشد که یک
موضوع در ستون عنوانین و یک موضوع در ستون شاخصه
و یک موضوع در بخش کارآئی میباشد. نهایت موضوعی
که در بخش شاخصه قرار میگیرد از نظر تقسیماتی که در
بخش موضوعات داریم مقسم است.
- ۲/۲- مستقل فرض شدن سه دسته موضوعات در نظام
شاخصه امکان بخش اضافی**
- حالا سه موضوع داریم که در درون خود این موضوعها
تصورت وصف میباشد و برای آنها فرض استقلال شده
است. فرض استقلال امکان اضافه میدهد.
- ۲/۳- فرض استقلال برای فرهنگ و تعريف نمودن آن به
«الگو، ساختار، محصول» و اجزاء درونی آن در
نظام شاخصه**
- بنابراین برای فرهنگ فرض استقلال میکنید و نفس
فرهنگ را موضوع تحلیل قرار میدهید مثلاً ابتدا به الگو،
ساختار و محصول تعريف میکنید و سپس برای هریک از
اینها سه عامل درونی تعريف کنید و با ضرب در یکدیگر
عنوان بدست میآورید.
- ۲/۴- قرار گرفتن ضرب الگو، ساختار محصول در ستون
عنوانین نظم شاخصه
- ۲/۵- ملاحظه شدن فرهنگ به دو گونه (به لحاظ خودش
و به لحاظ تأثیرش در جامعه) در نظام شاخصه
البته جامعه ولو به نفسه شامل فرهنگ هم هست ولی
در اینجا میتوان فرهنگ را به دو معنا بکار گرفت یکی
بلغاظ استقلال و خصوصیات درونی خودش و یکی
بلغاظ حضورش در کیفیتهای متنوع جامعه (حالات،
افکار، تجارب و خصوصیات جامعه) و در صورت دوم کل
جامعه و حتی فرهنگ در جامعه موضوع اثر میباشد، پس
ما یکبار فرهنگ را انتزاع کردیم و خودش را به اوصافی به
نفسه، صرف نظر از جامعه موضوع تجزیه و تحلیل قرار
دادیم و یکبار هم موضوع ترکیب قرار دادیم و در هر
صورت در ستون عنوانین نوشتم.
- ۲/۶- قرار گرفتن ضرب اوصاف جامعه در ستون
شاخصه نظم شاخصه**
- حالا جامعه را موضوع تجزیه قرار میدهیم. البته جامعه
در اینجا با همه خصوصیاتش و از جمله فرهنگ (نه
منحصر به بخش فرهنگ) مذکور است. حال برای آن یک
اوصاف، خصوصیات و کیفیاتی قابل هستیم، و آنها را هم
در هم ضرب میکنیم و در ستون شاخصه مینویسیم.
- ۲/۷- قرار گرفتن ثمرات عینی تأثیر فرهنگ بر جامعه در
قسمت کارهای نظم شاخصه**
- سپس باید برای تأثیر فرهنگ روی جامعه، یک ثمرات

بنابراین در اضافه ابتدا موضوع بحث را، تجزیه می‌کنیم که در اینجا موضوع مستقل است که سپس اوصاف جامعه را هم با خصوصیاتش در هم ضرب و در جدول شاخصه می‌نویسید که در اینجا هرچند فرهنگ هم هست ولی فرهنگ بمعنای دوم است. در ستون آثار هم نسبت بین ایندو نوشته می‌شود. یعنی جدول اضافه ما اضافه دو وصف مستقل است و اینکه مانند جدول وصفی، وصف کلان در ستون عناوین و وصف خرد در اوصاف شاخصه قرار گیرد.

۳- بورسی تفاوت نظام تعریف و نظام شاخصه

این روش نه فقط در اینجا، بلکه در کلیه سطوح مفاهیم قابل پیاده شدن است. یعنی ما اگر بخواهیم منطقها و مفاهیم را دسته‌بندی بکنیم باید حتماً یک مرحله آن، مرحله مضاف و مضاف‌الیه باشد.

۳/۱- تعیین جایگاه یک وصف در نسبت بین درون و بیرون به وسیله جدول تعریف و تعیین جریان تغییر شی از موضع خودش به وسیله جدول شاخصه

یعنی اگر ما بخواهیم خود مفهوم و جریان تغییراتش را ملاحظه کنیم (غیر از جریان و صفحش در طبقه‌بندی اوصاف و جایگاهش) باید این روش را بکار ببریم. عبارت دیگر دو سیر داریم در یک سیر تعریف وصفی و معین کردن جایگاه یک وصف نسبت به اوصاف درون و بیرون است. در سیر دوم پس از مشخص شدن جایگاه وصف از موضعی که میخواهیم یک شیء متغیر را مطالعه بکنیم، دوباره آنرا تجزیه می‌کنیم. در سیر اول تنظیم نظام اوصاف و اصطلاحات روشنی و در سیر دوم تنظیم اصطلاحات

عینی قابل بشویم که این ثمرات عینی غیر از اوصاف عمومی جامعه است معنای ثمرات عینی اینست که باید یک منطقه‌ای باشد که آنها در جامعه یک کارهایی را شکل دهند. مثلاً حوزه مجتهدی و دانشگاه متخصصین و اجراء کارگزارانی می‌باشد که آن فرهنگ در این جامعه حتماً برای چنین کسانی قدرت و امکانات خاصی و واجدیتی را تعریف می‌کند. مثلاً علماء ساختمانی مانند مدرسه فیضیه و یک امکاناتی در اختیارشان می‌باشد. هم‌چنین دانشگاهیان و مجریان باید یک ساختارهایی داشته باشند. عبارت دیگر الگو به معنای علم اصول یا علم منطق و محتوا می‌باشد و ساختار نظامی است که مثلاً برای یک مرجع نمایندگان او در شهرستانها یا سطوح تخصصی در دانشگاهها می‌باشد. همه اینها یک محصولات عینی هم دارند. حال شما در اینطرف خود موضوع را به صورت وصفی و انتزاعی و اینطرف جامعه را لحاظ کردید که در نسبت بین اینها عینیتها شکل‌هایی گیرند.

۲/۸- قابلیت نظام دادن کلیه مفاهیم به وسیله روش

تنظیم و نظام شاخصه

بنابراین در اینجا شاخصه‌هایی هستند که ما میخواهیم در سطحی ابتدایی در اضافه بکار بگیریم. اضافه واسطه‌ای است که فرض استقلال برای اوصاف شده، نه اینکه تنها ابعاد خود جامعه تجزیه شود و مثلاً بگوییم: همدلی، همفکری و همکاری بعنوان فعل موضوعاً در هم ضرب می‌شوند و اینطرف، و صیانت، عدالت و اعتماد در هم ضرب می‌شوند و آن طرف و مقیاس و تأثیر هم در طرف کارآئی نوشته می‌شوند.

اوصاف ستون عناوین بدست می‌آید یعنی مشخص می‌گردد که چه موضوعی میخواهد نسبت به جامعه مورد مطالعه قرار بگیرد. موضوعات جامعه هم در ستون شاخصه قرار پی‌گیرند و سپس نسبت بین این دو تعریف موضوعات عینی را در سطح دوم قاعده‌مند می‌کند.

۳/۳ - تنظیم سطح دوم اضافه به وسیله قراردادن موضوعات واقع شده در طرف کارایی (در سطح

اول اضافه)

در سطح دیگر ما میتوانیم عین همین موضوعاتی را که در کارآئی نوشتیم، دوباره در جدول اوصاف مضاف و مضاف‌الیه بنویسیم که در اینصورت سطح اضافه دوم بصورت کلان موضوعات فرهنگی ما را تحويل می‌دهد. سپس می‌توانید دوباره اینها را خرد کنید و در برابر شاخصه ذکر کنید. البته دیگر شاخصه جامعه نیست بلکه باید شاخصه‌ها را عینی تر و جزئی تر ملاحظه کنید. فرضًا اگر قبلًا به اوصاف همدلی، همفکری و همکاری در شکل دهی عناوین اولیه اکتفا کرده بودیم، حالا باید یک درجه ریزتر کنیم: در مرحله دوم (مضاف و مضاف‌الیه) دیگر اینطرف کاملاً خرد شده و به عینیت رسیده است. بنابراین در این بحث تفاوت روشی بین جدول تعریف اوصاف و جدول اضافه مشخص گردید.

موضوعی می‌باشد. اصطلاحات روشی «توسعه ساختار، کارآئی» و درونش «ظرفیت، جهت، عاملیت»، «محوری، تصریفی، تبعی» و «هماهنگی، وسیله، زمینه» می‌باشد. اوصاف موضوعی - که این منطق روی آنها پیاده می‌شود - مبتنی بر نظام ولایت شکل می‌گیرد یعنی طبقه‌بندی موضوعی توسط آن تمام می‌شود مثلاً سطوح تکوینی، تاریخی و اجتماعی آنرا ذکر می‌کنید.

۳/۲ - نظام موضوعات (نظام تعاریف مرتبه دوم) وسیله تجزیه و انتزاع خود موضوع

پس از مشخص شدن جایگاه مفاهیم نسبت به همدیگر میخواهیم یک موضوع از این موضوعات را موضوع بحث قرار بدهیم. ما قدرت نداریم خود آن موضوع را تجزیه و انتزاع بکنیم مگر اینکه در طبقه موضوعات، برایش تعریف داشته باشیم. مثل تعریفی که برای فرهنگ داشتیم. ما تعریف فرهنگ را از نظام ولایت بدمت آوریم. یعنی برای فکر، اراده و عمل انسان بعنوان موجود تصرفی در نظام تکوین تعریف ارائه دادیم.

بنابراین نظام موضوعات در حقیقت به یک معنا نظام تعاریف مرتبه دوم (نه مرتبه روش) است. حال که توانستید موضوع را تعریف بکنید، باید داخل آن بروید و آن تعریف را توسعه و گسترش ده کنید. با تجزیه و ترکیب آن موضوع،

«وَآخِرُ دَعْوِينَا أَنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۵/۲۷

جلسه ۳۸

تنظیم: گروه تحقیقات مبنای

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

تفاوت «نسبت عام، نسبت خاص، نظام شاخصه» و تطبیق آن به مدل فرهنگی

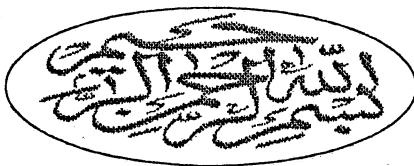
فهرست

۱.....	* مقدمه - خلاصه بحث گذشته و طرح سؤال
۱.....	۱- تنظیم نسبت عمومی با بکار گیری روش تعریف در تنظیم اصطلاحات فلسفی
۱/۱.....	۱- نظام یافتن و وزن یافتن اوصاف بر اساس جدول تعریف
۱/۲.....	۱/۲- امکان تنظیم سطوح ۲۷گانه تعریف در نسبت عمومی
۱/۳.....	۱/۳- تعمیم یافتن مفاهیم در نظام اصطلاحات و تخصیص یافتن مفاهیم در نظام تعریف
۱/۴.....	۱/۴- مبنی بون روشن علوم بر تعبد
۲.....	۲- تنظیم نسبت خاص با جریان یافتن مواد عینی در نسبت عام
۲.....	۲- متفاوت بودن نظام تعریف در نسبت خاص با نظام شاخصه
۲/۱.....	۲/۱- بیان چگونگی عام در «نسبت عام» و چگونگی خاص در «نسبت خاص»
۲/۲.....	۲/۲- تنظیم نظام شاخصه با تطبیق اوصاف عینی در نسبت به اشیاء عینی
۳.....	۳- تنظیم اوصاف زمانی، مکانی و کارآیی در نظام شاخصه
۳/۱.....	۳/۱- تفکیک شدن اوصاف زمانی، مکانی و کارآیی در نظام شاخصه
۳/۲.....	۳/۲- چگونگی تنظیم اوصاف فعل موضوعاً در نظام شاخصه (تمثیلی)
۳/۳.....	۳/۳- وجود اوصاف زمانی، مکانی و کارآیی در درون «اوصاف فعل موضوعاً» و «موضوعات فعل»
۳/۴.....	۳/۴- تنظیم اوصاف موضوع فعل به وسیله اوصاف جامعه
۳/۵.....	۳/۵- تنظیم اوصاف آثار فعل از حاصل اوصاف فعل موضوعاً و موضوعات فعل

- ۳/۵/۱- به دست نیامدن اوصاف آثار از حاصل جمع اوصاف فعل موضوعاً و موضوعات فعل.....
- ۳/۵/۲- اوصاف آثار بیانگر اوصاف عینی (ردۀ پایین شر از نسبیت خاص).....
- ۴- **تفاوت نسبیت عام، نسبیت خاص و نظام شاخصه**.....
- ۴/۱- طبقه بندي حکمی در نسبیت عام و طبقه بندي موضوعی در نسبیت خاص.....
- ۴/۲- اصل بودن وابستگی در نسبیت خاص و اصل بودن استقلال در نظام شاخصه.....
- ۴/۳- قرار داشتن فعل موضوعاً در منزلت زمانی، موضوعات فعل در منزلت مکانی و آثار فعل در منزلت کارایی در نظام شاخصه .....
- ۴/۴- عنوان، معرف وحدت شاخصه‌ها در جدول تعریف (نسبیت خاص) و کارایی نمودار برآیند در نظام شاخصه .....
- ۴/۵- آمارگیری به وسیله نظام شاخصه و کنترل عینیت به وسیله نظام تعریف.....
- ۴/۶- دست نیافتن به شیوه عینی از طریق تکثیر بیشتر اوصاف.....
- ۴/۷- وابستگی قدرت کنترل به نزدیک بودن دستگاه فکری ما با تغییر موضوع مستقل از تصرف ما.....
- ۴/۸- ضرورت ملاحظه موضوع (مثل فرهنگ) به صورت مستقل و به صورت جزئی از کل شاملتر (جامعه) در نظام شاخصه .....
- ۴/۹- ضرورت تعیین ما به ازاء عینی اوصاف موضوع (فرهنگ) قبل از اضافه شدن به اوصاف کل شاملتر (جامعه) در نظام شاخصه .....
- ۴/۱۰- وجود نداشتن اوصاف کل شاملتر (جامعه) در جدول تعریف موضوع مورد بررسی (فرهنگ).....
- ۴/۱۱- قرار داشتن حاصل ضرب اجزاء درونی الگو، ساختار، محصول در ستون شاخصه نظام تعریف فرهنگ.....
- ۴/۱۲- تعیین منزلت موضوع (فرهنگ) در نسبیت خاص و تعیین نسبیت تغییرات موضوع با سایر موضوعات در نظام شاخصه.....
- ۴/۱۳- انحلال موضوع در جریان اوصاف (برای کنترل عینیت) در نسبیت خاص و تعیین موضوع عینی متعلق وصف در نظام شاخصه.....
- ۴/۱۴- استقلال موضوعات در نظام شاخصه به معنای استقلال منتجه از عوامل تشکیل دهنده آن نیست .....
- ۴/۱۵- ضرورت تنظیم نظام تعریف فرهنگ بعد از نظام تعریف جامعه و قبل از نظام شاخصه‌های فرهنگی .....
- ۴/۱۶- ضرورت تنظیم نظام تعریف جامعه قبل از نظام تعریف فرهنگ .....
- ۴/۱۷- اضافه نمودن نظام تعریف فرهنگ و نظام تعریف جامعه (به لحاظ اختلاف سطح آنها) شرط تعیین شاخصه‌های عینی .....
- ۴/۱۸- صورت مسئله (شاخصه‌های عینی تأثیر فرهنگ در جامعه) ضرورت بخش اضافه در اوصاف جامعه به اوصاف فرهنگ.....
- ۴/۱۹- انجام گرفتن تحلیل به وسیله نظام تعریف و تجزیه به وسیله نظام شاخصه .....
- ۴/۲۰- امکان به دست آوردن شاخصه عینی از اضافه نمودن دو وصف در صورت وجود اختلاف سطح بین اوصاف .....

کد بایگانی کامپیوتری: ۰۹۰۰۵۹۹
تاریخ جلسه: ۷۷/۰۵/۳۰
تاریخ انتشار: ۷۷/۱۰/۲۷
حروفچینی و تکثیر: انتشارات فجر ولایت

نام جزو: مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
استاد: حجۃ‌الاسلام و المسلمین حسینی‌الهاشمی
عنوان گذار: حجۃ‌الاسلام پیروزمند
ویراستار: آقای رضوانی

۷۷/۰۵/۳۰

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

جلسه ۳۸

» ۷۲ دقیقه «

تفاوت «نسبتیت عام، نسبتیت خاص، نظام شاخصه» و تطبیق آن به مدل فرهنگی

اولاً این کار را بکنیم؟ ثانیاً: حاصل آن چه می‌شود و چگونه ما را به موضوعات عینی می‌رساند؟ اما چرا این کار را می‌کنیم من ابتدا تلقی خودم یا دورنمایی که قبلًا با توجه به بحث جدول تعریف از این کار تطبیق در ذهنم دانستم عرض می‌کنم و سپس یک مقایسه‌ای بین این دو کار به عمل خواهم آورد. همانگونه که استحضار دارید، ما در جدول تعریف، ستونهایی (ستون شاخصه، عنوان، موضوعات آثار و ...) پیش بینی کردیم. صحبت ما در آن موقع این بود که وقتی می‌خواهیم تطبیق بدھیم، چگونه عمل می‌کنیم؟ ارتباط این جدول با تطبیق چیست؟ یادم هست آن موقع یکسیر تنازل و تصاعدی را ترسیم کردید و و در کتاب هم مراجعت آنرا نوشتیم که در واقع این تنازل و تصاعد را (از تنازل منظورم همان ارتباط برقرار کردن این مدل با عینیت بود) از طریق عینی کردن شاخصه‌ها و عنوانین انجام می‌دادیم. یعنی می‌گفتیم این شاخصه‌ها را که داریم - که سه شاخصه را در یک سطر کنار هم دیگر نوشته

مقدمه - خلاصه بحث گذشته و طرح سؤال

۱- تنظیم نسبتیت عمومی با بکار گیری روش تعریف در تنظیم اصطلاحات فلسفی

حجۃ الاسلام پیروزمند: بحث اخیر ما به صورت مشخص وارد جدول شاخصه شد. بحث آخری که داشتم در رابطه با تفاوت جدول تعریف یا جدول اوصاف با جدول شاخصه یا جدول اضافه بود. حضر تعالی فرمودید تفاوت جدول اوصاف و جدول اضافه در این است که در جدول اوصاف تقوم اوصاف ملاحظه می‌شود اما در جدول اضافه تقوم به این شکل نیست بلکه به صورت استقلالی ملاحظه می‌شوند.

سپس شکل مستقل دیدن را هم اینگونه فرمودید که ما در جدول اضافه، فعل موضوعاً، موضوعات فعل و آثار را مستقل و به صور مجرزاً می‌بینیم و سپس آنها را به هم دیگر اضافه می‌کنیم.

منتها هنوز این فرمایش شما روشن نیست که ما چرا

(س): به جدول تعریف گذشته کاری نداریم بلکه در خصوص شاخصه‌اش می‌گوئیم مشکل تطبیق به پیدا کردن قاعده‌ای برای عینی کردن شاخصه‌های فلسفی و عناوین فلسفی بر می‌گردد.

(ج): احتمال اول در عمل تطبیق این است که به قاعده‌ای برای عینی کردن شاخصه‌ها و عناوین فلسفی دست پیدا کنیم.

(س): در ستون شاخصه‌ها، شاخصه قراردادیم متنهای شاخصه‌هایش فلسفی است. وقتی می‌خواهیم در عینیت بیاییم آن شاخصه‌ها را باید عینی کنیم.

(ج): این احتمال جزو مشکلات‌ها بود.

(س): بله، یعنی حل کار تطبیق با حل این سؤال است.

(ج): آن وقت در احتمال دوم همین را برای راه حل موضوع قراردادیم یا یک کار دیگر کردیم؟

(س): در احتمال دوم به نظرم به گونه دیگر شد.

(ج): در احتمال اول یک ستون شاخصه و یک ستون عنوان داشتیم که هر دو فلسفی بودند حال آیا باید کار دیگری می‌شد تا این قاعده به دست می‌آمد یا اینکه همان کار کافی بود؟

(س): همان کار کافی نبود و باید به دنبال قاعده‌اش می‌گشتیم.

(ج): ما هم به دنبال قاعده هستیم.

(س): یعنی این کار را باید بگنیم.

(ج): وقتی این کار را کردیم باید چنین نتیجه‌ای بدهد.

(س): آیا کار بعد از روش تعریف منظور شماست؟

(ج): یعنی این احتمال مربوط به کجاست؟

(س): ما آن موقعی که نظام تعریف و روش تعریف درست کردیم موادی را هم در آن ریختیم.

بودیم مستقل ملاحظه می‌کنیم، یعنی مثلاً سه شاخصه هماهنگی محوری ظرفیت را یک چیز نمی‌بینیم و بلکه سه شاخصه می‌بینیم که مجموعاً ۸۱ شاخصه شد. برای هر کدام از این شاخصه‌ها یک مقیاس مستقل متناسب با آنها انتخاب می‌کنیم. سپس متناسب با این شاخصه‌ها آمارگیری می‌کنیم و این آخرین حد تنازلی است که به یک معنا آخرین حد تجزیه است سپس می‌گفتیم در سیر برگشت نسبت دو به دو بین اینها برقرار می‌کنیم و همینطور مجدداً مانند این سیر انتزاعی که کردیم برگشت می‌کنیم و نسبت برقرار می‌کنیم تا به چندول تعریف می‌رسد و آن وقت قابل مطالعه و قابل کنترل می‌شود. اما مطلبی که در اینجا نسبت به مطالب قبل اضافه می‌شود این است که، طبیعتاً وقتی می‌خواهیم شاخصه‌های فلسفی مان به شاخصه‌های عینی تبدیل شوند، طریق عینی شدن جدولمان، این می‌شود که ما راه عینی کردن آن شاخصه‌ها را پیدا کنیم. به تعبیر دیگر ما اوصاف توسعه، ساختار و کارایی و یا فعل موضوعاً، موضوعات فعل و اتفاق اینها را متقوم کردیم و یک شاخصه‌های فلسفی به دست آوردیم و همه این کارها به خاطر این است که ما متوجه بشویم چگونه می‌توان شاخصه‌های فلسفی را به شاخصه‌های عینی و عناوین فلسفی را به عناوین عینی تبدیل کرد؟ از این سؤال که پاسخ بگیریم - حالا مسئله ریاضی و کمیت آن بجای خودش باقی است دیگر نباید مسئله و ابهام دیگری داشته باشیم. حالا من این را با آن فرمایشی که حضر تعالی داشتید، مقایسه می‌کنم.

حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی: پس جنابعالی می‌فرمایید در مرحله قبل، چه چیزی بوده است؟ به عبارت دیگر احتمال اول چه بوده است؟

موضوعات عینی تبدیل می‌کنیم؟ ما در جدول جامعه اوصاف فلسفی را به اوصاف عینی تبدیل کردیم ولی هنوز قاعده‌ای برای تبدیل کردن آنها به موضوعات عینی، به دست نیاوردیم، البته خودش به یک معنا سیر به طرف نسبیت است.

(ج): سیر است ولکن تطبیق خاص عینی نیست.

(س): البته اگر بحث به روای طبیعی خودش انجام بگیرد، باید به هر دو توجه و قواعد هر دو را ملاحظه کرد، البته باید مقایسه کرد که هر دو یک گونه قاعده یا دو نوع قاعده دارند؟ البته ما الان به یک معنا از کمر بحث وارد شدیم و فرض را براین گرفتیم که آن اوصاف فلسفی به جدول جامعه تبدیل شده‌اند و فعلًاً به نحوه تبدیل آن کاری نداریم، یعنی فرض را براین می‌گیریم که این کار تبدیل به طور صحیح صورت گرفته است و حالا بر اساس جدول اوصاف جامعه جدول تعریفی (منتها جدول تعریف با این اوصاف) درست کردیم و حالا می‌خواهیم به عینیت تطبیق بدھیم و موضوعات عینی را از آن به دست بیاوریم و در ابتدای کار هم به دنبال قاعده‌اش هستیم بنابراین می‌خواهیم بگوییم اینکه، جدول تعریفمان مشتمل بر اوصاف فلسفی یا مشتمل بر اوصاف عینی باشد، در اینکه قاعده تطبیق نظام تعریف بر عینیت چیست، تفاوتی ایجاد نمی‌کند.

(ج): مسئله همین است که آیا باید تفاوت ایجاد کند یا ماهیتاً نباید تفاوت ایجاد کند؟

(س): تیجه‌اش این می‌شود که آن طرف فرض ندارد که بخواهیم از طریق اوصاف فلسفی به عینیت برویم زیرا اگر می‌توانستیم برویم، موضوعاً یک چیزی مثل جدول جامعه دیگر لازم نبود و تنها می‌گفتیم این نظام نسبیت عام ما، این تکه‌اش مثلاً مربوط به جامعه می‌شود، حالا اگر این

(ج): یعنی دو کار انجام گرفت: ۱- روش تعریف به صورت فلسفی (نظام اصطلاحات) ۲- موادی هم در آن ریختیم

(س): البته با موادش روش تعریف محسوب می‌شد.

(ج): مواد غیر نظام اصطلاحات است.

(س): یعنی اصطلاحاتی در آن می‌گذاشتیم منتهی این اصطلاحات، اصطلاحات مادر و کلیدی بودند که بوسیله این نظام اصطلاحات قدرت این را داشتیم که نسبیت عام را تنظیم کنیم.

(ج): مواد معنایش این است که نسبیت خاص منظور نظر است.

(س): خیر، خاص نیست.

(ج): یعنی مواد جامعه را در آن قرار ندادیم.

(س): بله مواد جامعه را در آن قرار ندادیم.

(ج): بنابراین ستون شاخصه و ستون عنوانین شما همان عنوانین نظام اصطلاحات است.

(س): بله از همان اصطلاحات پر می‌شوند.

(ج): بنابراین در قاعده شاخصه یک قدم بالاتر از بحث جدول جامعه را داریم صحبت می‌کنیم. یعنی اصولاً به بحث هیچ مواد دیگری که آنرا به نسبیت خاص تبدیل نکند، وارد نشده‌ایم.

(س): اگر ما بخواهیم دنباله آن بحث را ادامه دهیم طبیعتاً همین می‌شود منتهی اگر الان نخواهیم به آن قسمت از بحث پردازیم فرض هم براین بگذاریم که اوصاف جامعه را ...

(ج): خیر این خودش خیلی فرق است.

(س): دو مرحله است: یکی اینکه ما اوصاف را چگونه عینی می‌کنیم؟ دوم اینکه چگونه اوصاف را به

ستون عناوین می‌نویسیم. اوصاف جامعه را هم در هم ضرب می‌کنیم و در ستون شاخصه می‌نویسیم. لذا وقتی می‌گوئیم: موضوعات فعل یعنی آن چیزهایی که در ستون عناوین است و وقتی می‌گوئیم موضوعات فعل یعنی آن چیزهایی که در ستون شاخصه هستند و وقتی می‌گوئیم: آثار فعل یعنی نسبتی که بین این دو باید گفته شود. حالا با توجه به جدول شاخصه می‌گوئیم این سه تا را مستقل ببینید که در اینجا دیگر معنای مستقل ببینید خیلی روشن نیست یعنی بنابر یک احتمال می‌گوئیم: دوباره این سه تا را بیاوریم و به هم اضافه کنیم یعنی همان چیزی که در جدول تعریف است اضافه کنیم و مثلاً بگوئیم: الگوی الگوی الگوی همفکری مقدورات شکل پذیر عدالت و یک چیزی هم به عنوان آثارش بگوئیم. احتمال دیگر اینکه بگوئیم: فعل موضوعاً، موضوعات فعل و آثار همان اوصاف توسعه، ساختار و کارائی می‌باشند و لذا وقتی می‌گوئیم: در جدول شاخصه فعل موضوعاً را جدا کن و مستقل ببین، یعنی اوصاف زمانی را مستقل ببین و وقتی می‌گوئیم موضوعات فعل را ببین یعنی اوصاف ساختار را مستقل ببین و آثار فعل هم یعنی اوصاف کارائی را مستقل ببین و حالا به هم اضافه کن حال اشکال این است که وقتی می‌گوئیم: ما که یک بار این کار را در جدول تعریف کردیم، یعنی یکبار سه وصف محوری، تصریفی و تبعی را ضرب در عاملیت، هماهنگی، وسیله یا یک پله پائین تر در جدول اوصاف جامعه همفکری، همدلی، همکاری و مقدورات شکل پذیر، شکل گرفته، اولیه و عدالت، صیانت و اعتماد که هر کدام از اینها متناظر با اوصاف توسعه، ساختار و کارائی بودند را یکبار مستقل دیدیم و بعد به هم اضافه کردیم و حاصلش همان چیزی شد که در جدول تعریف

ارتباط می‌توانست از اوصاف فلسفی به موضوعات عینی مستقیم برقرار شود، معناش این است که ما دیگر در این وسط جدول جامعه نیاز نداریم ولی اگر بگوئیم لزوماً لازم است یعنی باید از این فیلتر بگذرد و باید اوصاف فلسفی به اوصاف عینی تبدیل بشوند، تا اوصاف عینی، موضوعات عینی را تعیین بکنند، بنابراین یا شیما از اوصاف فلسفی به اوصاف عینی می‌آید که نتیجه‌اش این است که جدول جامعه لازم نیست و کار به آن نداریم و نخواهیم داشت، بلکه مستقیماً در جدول تعریف وارد موضوعات عینی می‌شویم یا اینکه می‌گوئیم: یک چنین واسطه‌ای را لازم دارد و اگر لازم دارد، فرض آنطرفس خط می‌خورد که ما بتوانیم از طریق جدول اصطلاحات فلسفی مستقیماً موضوع عینی معلوم بکنیم. لذا ما ابتدا اوصاف فلسفی ف بعد اوصاف عینی و بعد موضوعات عینی را معلوم می‌کنیم. در این مرحله هم فرض را بر این می‌گذاریم که اوصاف عینی در جدول جامعه درست و متناظر با روش به دست آمده است و حال سؤال این است که چگونه موضوعات عینی را معلوم می‌کنیم؟ به هر حال یک سؤال بیشتر نداریم که این نظام اوصاف ما که یا نظام اوصاف عینی یا نظام اوصاف فلسفی است چگونه می‌تواند با موضوعات عینی تطبیق پیدا کند؟ این یک احتمال است و من احتمال دومی را عرض کنم تا تفاوتی که در ذهنم می‌آید روش بشود یعنی در حقیقت از احتمال حضر تعالی دو تلقی می‌توان داشت: یکی اینکه ما بگوئیم، منظور ما از فعل موضوعاً، همان اوصاف ستون عناوین و از موضوعات فعل همان موضوعات ستون شاخصه جدول اوصاف باشد که بنابر بحث اخیر می‌گوئیم: مبنای، موضوع و مقیاس و یا الگو، ساختار و محصول را در هم ضرب می‌کنیم و در

یکبار ظرفیت داشته باشد که هر ظرفیتی در اینجا منزلتی دارد و بر حسب منزلتش ۸۱ موضوع عینی پیدا می‌کند.

۱/۲ - امکان تنظیم سطوح ۲۷ گانه تعریف در نسبیت عمومی

(س): یعنی همین جدول تعریف ۸۱ تطبيق پیدا می‌کند.

(ج): یعنی هم میشود هفت هزار و شصصد میلیارد را کوچک کرد و در یک جدول جا داد و هم می‌شود گسترده کرد و هم می‌توان بخش بخش و طبقه بنده کرد و منظومهای متفاوت تعریف کرد و تقوم آنها را از جهات مختلف بررسی کرد. یعنی وحدت و کثرت کل اصطلاحاتی را که داریم، متقوم ساختن به وسیله نظام تعریف است.

۱/۳ - تعمیم یافتن مفاهیم در نظام اصطلاحات و تخصیص یافتن مفاهیم در نظام تعریف

یعنی در حقیقت اینگونه صحیح است بگوئیم که در نظام اصطلاحات منهای جدول تعریف قدرت تعمیم شما تمام شده و در نظام تعریف اینها را به تقوم خاص تخصیص می‌دهد از این تخصیص تنها نسبیت عمومی به دست می‌آید.

۱/۴ - مبتنی بودن روش علوم بر تعبد

البته پایه مطلب به اختیار، ولایت، تولی و تصرف بر می‌گردد ولذا روش، روشنی است که تعبد را در اصل موضوعه اش پذیرفته است. مثلاً یک روشنی است که می‌گوید پایه به بداهت بر می‌گردد و در آنجا تعقل اصل می‌شود ولی در دستگاه ما تعبد اصل می‌شود و حد موضوعی آن «تولی، ولایت و تعبد» است یعنی تعبد چه

است ولی آن دوناره وقتی در جدول شاخصه می‌رسیم می‌گوئیم: اوصاف توسعه را مستقل بین و بعد به اوصاف ساختار و اوصاف کارائی اضافه کن که حاصلش همان چیزی می‌شود که در جدول تعریف بود ولذا چیزی جدیدی تحويل نمی‌دهد.

۱- تنظیم نسبیت عمومی با بکار گیری روش تعریف در تنظیم اصطلاحات فلسفی

(ج): صورت مسئله طرح شد و من ابتدا چند نکته را عرض می‌کنم تا پاسخ سوالات شما روشن شود ما در ابتدا اوصافی را بنام نظام اصطلاحات از ضرب اوصاف توسعه، ساختار و کارائی و اوصاف درونی اینها که به دست آورдیم و سپس آنها را در جدول تعریف آوردیم و توضیح دادیم که اسم آن را نسبیت عمومی می‌گذاریم. یعنی هیچگونه حرکتی و در هیچ سطحی تبدیل به وصف نمی‌شود و جریان پیدا نمی‌کند مگر اینکه این قاعده نسبیت عمومی در آن جاری شود.

(س): بهتر نیست بگوئیم ابزار تنظیم نسبیت عمومی، روش تعریف است. یعنی ما این روش تعریف را در نظام هفت هزار و شصصد میلیارد اصطلاح بکار می‌بریم و آنها را منطقی می‌دهیم که آن نظام گسترده‌ای که قالب این روش تعریف را به خود گرفته است «نسبیت عام» می‌باشد.

۱/۱ - نظام یافتن و وزن یافتن اوصاف بر اساس جدول تعریف

(ج): احسنت! به عبارت دیگر اصطلاحات بدون نظام یافتن نسبیت پیدا نکرده‌اند یعنی در جدول تعریف کیفیتها وزن کمی خودشان را پیدا کرده‌اند و می‌توان جریان نسبیت عمومی را مشاهده کرد چه از آن جدول تعریفی که کل عنوانین شاخصه‌هایش ظرفیت می‌شود و شاید هشتاد و

۳- تنظیم نظام شاخصه با تطبیق اوصاف عینی در نسبت به اشیاء عینی

در مرحله آخر شما میخواهید بگویید: چگونه به عینیت منتقل شویم؟ پس آن اوصاف خاص شدن - که به آن لقب اوصاف عینی می‌دهید - هرگز شاخصه عینی نیست. یعنی درست است که به صورت خاص و وصف تغییرات یک چیز را از نظر فلسفی می‌بینید و فاصله‌اش با نسبت عمومی بسیار زیاد است ولی با تطبیق به شیء فاصله دارد.

۱/۳- تفکیک شدن اوصاف زمانی، مکانی و کارآیی در نظام شاخصه

در اینجا یک کار دیگری را آغاز می‌کنید و هرگزگویید، اوصاف زمانی، اوصاف مکانی و اوصاف کارائی را تفکیک بکن.

۲/۲- چگونگی تنظیم اوصاف فعل موضوعاً در نظام شاخصه (تمثیلی)

در این مرحله شما اوصاف را بگونه دیگری موضوع بحث قرار می‌دهید. برای اوصاف موضوع باز یک تحلیل فلسفی می‌کنید و مثلاً می‌گوئید فرهنگ در دستگاه ما کیفیت بوده و کیفیت سه سطح الگو، ساختار و محصول دارد منحصول همیشه واجد یک ساختاری است در عین حالی که وقتی یک محصولی را منور دقت قرار می‌دهیم هر محصولی را از هر کارخانه‌ای نمی‌شود به دست آورد بلکه مراحل تولید آن محصول، با آن کارخانه تناسب دارد کارخانه پارچ سازی غیر از کارخانه مداد سازی است. یک الگو یک مدلی هم حاکم بر محصول و ساختار می‌باشد. حال شما برای این سه عواملی وصفی ذکر می‌کنید، یعنی تحلیل می‌کنید که الگو، ساختار و محصول چه مقدمات وصفی دارند و سپس اینها را درهم ضرب می‌کنید.

حیوانی و چه الهی باشد جوهره دستگاه روشنی شما به تعبد تعریف می‌شود. نسبت عمومی حاصل نظام اصطلاحات است یعنی با قدرت تعمیم که در اصطلاحات به دست آورده‌یم باید قدرت تخصیص آن و متقوم ساختن آن، آرایش و نظام دادنش را به دست بیاوریم که نتیجه آن دستیابی به نسبت الهی است بدون توانایی‌های ما نسبت الهی است ولذا یک قوانین عام نسبت الهی می‌خواهیم.

۲- تنظیم نسبت خاص با جریان یافتن مواد عینی در نسبتیت عام

بعد از این مرحله (نسبت عام) مرحله دومی ضرورت پیدا می‌کند که آن نسبت خاص می‌باشد و لذا قوانین نسبت خاص می‌خواهیم. کلمه «جامعه» در هیچ یک از جدولهای شما نیست. در جدولها در یک جا ظرفیت، ۸۱ بار و در یک جا ۹ بار تکرار شده است اینکه شماگوئید: جامعه معنایش این است که یک مفهوم خاصی را برابر آن آورده‌اید. پس مرحله دوم که باید مقنن بشود، نشیتوناند اسمش را مرحله موادسازی و یا نسبت خاص بگذارید.

۲/۱- متفاوت بودن نظام تعریف در نسبت خاص با نظام شاخصه

نظام تعریف در نسبت خاص با نظام شاخصه تفاوت می‌کند.

۲/۲- بیان چگونگی عام در «نسبت عام» و چگونگی خاص در «نسبت خاص»

در نسبت خاص جریان اوصاف را به صورت خاص تعریف می‌کنید، یعنی در نسبت خاص چگونگی خاص (نه چگونگی عام) مطرح می‌گردد که این عنوانین شما در این مرحله تمام می‌شود.

نوشته می شود، یعنی دو موضوع در نسبت خاص روپروری هم قرار گرفته اند.

۳/۵ - تنظیم اوصاف آثار فعل از حاصل اوصاف فعل موضوعاً و موضوعات فعل

۳/۵/۱ - به دست نیامدن اوصاف آثار از حاصل جمع اوصاف فعل موضوعاً و موضوعات فعل

موضوع سوم هم باز زمان، مکان و کارائی دارد، یعنی ربط بین سه موضوع در سه سطح ولی نکته مهم اینجاست که سومین چیز از حاصل آن دو تا باید به دست بیاید. البته معنای حاصل جمع این نیست که عین آن عبارات را بنویسیم.

۳/۵/۲ - اوصاف آثار بیانگر اوصاف عینی (رده پایین تر از نسبیت خاص)

بلکه باید بگوئیم: این دو نسبیت خاص جدول راهنمایی می شوند که اوصاف رده پایین تر از نسبیت خاص را نشان می دهند که به اینجا صحیح است اوصاف عینی (نه نسبیت خاص).

۴ - تفاوت نسبیت عام، نسبیت خاص و نظام شاخصه
در نسبت خاص همیشه اوصاف از پایگاه فلسفی در هم ضرب می شدند، یعنی در سطوح مختلف می رفتند ولی همیشه به عنوان متقوم بودند و لذا همیشه صحیح بود که، عین جدول تعریفی که در نظام اصطلاحاتی نسبت به یک جدول ۲۷ تایی ترسیم می کردیم در سطوح مختلف آن ۲۷ تا ۲۷ گسترده تر کنیم و فعل یک قاعدة هرم آن را گسترش دهیم. این عین همان نسبیت خاص است نهایت اینکه عنوان بشن، عنوان اصطلاحی نبود.

(س): چه چیزی را در هم ضرب کنیم؟

(ج): مقدمات و صفاتی الگو، مقدمات و صفاتی ساختار و مقدمات و صفاتی محصول را در هم ضرب می کنیم یعنی محصول را به کارخانه و به فرمول (الگو) متقوم می بینیم یعنی از الگو تا محصول یک نسبت و تناوبی ذکر می کنیم البته توجه داشته باشیم که در اینجا باز کاملاً صفاتی می بینیم ولی وصف چیز دیگری است یعنی وحدت و کثرت دیگری مقابل وحدت و کثرت قبلی پدید می آید.

۳/۳ - وجود اوصاف زمانی، مکانی و کارآیی در درون «اوصاف فعل موضوعاً» و «موضوعات فعل»

در حقیقت فعل موضوعاً خودش دارای اوصاف زمانی شده که جای الگو را می گیرد و خودش دارای اوصاف مکانی شده که جای ساختار را می گیرد و خودش دارای اوصاف کارائی شده که جای محصول را می گیرد. به عبارت دیگر در ستون عنوانین، فعل موضوعاً می باشد که دارای زمان، مکان و کارائی است و در مقابل آن موضوعات فعل است که آن هم خودش دارای زمان، مکان و کارائی است. یعنی از دو سطح زمان، مکان و کارائی را مشاهده می کنیم. یعنی در یک سطح زمان، مکان و کارائی مربوط به فعل موضوعاً و در یک سطح الگو را زمان، مکان و کارائی مربوط به موضوع است.

۳/۴ - تنظیم اوصاف موضوع فعل به وسیله اوصاف جامعه

فرهنگ به عنوان یک موضوع مستقل اوصاف زمانی، مکانی و کارائی دارد که این اوصاف ضرب شده در هم در ستون عنوانین نوشته شده و جامعه به عنوان شیء متأثر از فرهنگ باز به صورت اوصاف فلسفی (یعنی نسبیت خاص و نه اینکه اوصاف فلسفی و یک نسبیت عام) روپروری آن

کارائی است و دوباره در درون خودش زمان، مکان و کارائی دارد.

۴/۴ - عنوان، معرف وحدت شاخصه‌ها در جدول تعریف (نسبیت خاص) و کارایی نمودار برآیند در نظام شاخصه (س): این مطلب در خود جدول تعریف قابل گفتن است (هم نسبیت عام و هم نسبیت خاص) و تغییر از این بابت اتفاق نمی‌افتد.

(ج): آنجا وحدت خود اینها را در این طرف می‌بینید، یعنی عنوان، عنوان وحدت سه تا بود که این طرف می‌آید.

(س): می‌توانستیم لحظه استقلالی بکنیم.

(ج): آنجا اگر لحظه استقلالی بکنید دیگر معنی تقوم در آنجا نیست زیرا مفروض شما این است که چیزی در آنجا وجود ندارد جز نسبتی که در ستون تجزیه شده ستون شاخصه‌ها را دارد. در این ستون (ستون تبعی) و این ستون (ستون خرد) چیزی جز تحلیل شاخصه‌ها نیستند. یعنی این عنوان به عنوان برآیند آن است. فرض تجزیه این و برابر این گذاشتן غلط است. صورت مسئله این است که این نتیجه‌ای است از این و این نام است ولی نام نتیجه است.

(س): بسیار خوب ولی واقعیت مسئله را تغییر نمی‌دهد. مثل بقیه جاها که شما انتزاع می‌کنید و انتزاع شما واقعیت مرتبط بودن و متقوقم بودن مسئله را تغییر نمیدهد و شما می‌توانید یک وحدتی را در نظر بگیرید ولی ارتباط آن را با اجزاء‌اش در نظر نگیرید و متنزع کنید و مستقل ببینید یعنی میتوانید این عنوان را مستقل از سایر عناوین و این شاخصه را مستقل از یک شاخصه‌های دیگری ببینید.

(ج): آیا نام، نام برآیند است یا یک چیز دیگری است؟

۴/۱ - طبقه بندی حکمی در نسبیت عام و طبقه بندی موضوعی در نسبیت خاص

در حقیقت یک طبقه بندی موضوعی عناوین در نسبیت خاص و یک طبقه بندی حکمی در نسبیت عام پدید می‌آمد.

۴/۲ - اصل بودن وابستگی در نسبیت خاص و اصل بودن استقلال در نظام شاخصه

ولی از طبقه بندی موضوعی خاص هرگز معنی اضافه بیرون نمی‌آید یعنی در هیچ سطحی از آن نمی‌شود بگویید: این ستون برابر این ستون مستقل است و حتماً در آن وابستگی اصل بود. وابستگی یعنی نسبیت به موضوعات هر موضوعی که در یک جدول تعریف می‌آمد، نمی‌شد بگوئیم که ستون عناوینش به ستون شاخصه یا ستون کارائی متقوقم نیستند یعنی لحظه استقلالی زمان و مکان کارائی متنعماً در آن حضور دارد.

۴/۳ - قرار داشتن فعل موضوعاً در منزلت زمانی، موضوعات فعل در منزلت مکانی و آثار فعل در منزلت کارایی در نظام شاخصه

در نظام شاخصه در چند مرحله استقلال را می‌بینید. یکی اینکه وقتی فعل موضوعاً می‌گوئیم خود نفس این مطلب و جایگاه این مطلب جایگاه زمانی نسبت به کل جدول تعریف می‌باشد که در داخل خودش زمان، مکان و کارائی دارد. در اینجا موضوعات، شاخصه‌ها و موضوعات متصرف فیه استقلال دارند یعنی موضوعات متصروف فیه فعل نسبت به کل جدول تعریف شاخصه، منزلت مکانی دارد (منزلتش نه خودش و عناوینش) در عین حالی که در درون خودش زمان، مکان و کارائی دارد. هکذا کارائی نسبت به کل جدول و وحدت جدول منزلش منزلت

برگشت داریم که آن سیر، سیر جمعبندی، تحلیل آسیب شناسی و قدرت کنترل بود. در قدرت کنترل باید به جدول اوصاف برگردیم. پس برای رابطه با اوصاف و عینیت، یکبار باید این جدول عوض شود و یک عنوانهای دیگری برابر اینها قرار بگیرد و یک چیزهای دیگر هم اینجا نوشته بشود که اسمش برآیند اضافی اینها است و نه اینکه اسمش برآیند و صفحی است. حالا یک کاری روی این انجام دادیم و شاخصه عینی بدست آمد و آمارگرفتیم ولی برای اینکه بتوانیم جمع بندی کنیم باید یک سیر برگشت هم داشته باشیم. لذا باید دوباره برای کنترل تغییرات عناوین متخاذ از برآیند این دوتا را در ستون عناوین بگذاریم.

۴/۶- دست نیافتن به شیء عینی از طریق تکثیر

بیشتر اوصاف

بنابراین در ابتدا باید این مطلب به صورت کلی برای ما روشن باشد که هر گاه با قوانین وصف را خرد کنیم به عینیت دست نمی‌یابیم بلکه تنها داخل شیء می‌رویم. خرد کردن یعنی ریز کردن همان وصفها و لذا اگر بگوئیم این وصف برآیند ۲۷ وصف دیگر است و دوباره یکی از آن وصفها را بگیریم و بگوئیم برآیند ۲۷ وصف دیگر است و مثل نظام اصطلاحات درست کنیم، هیچگاه (چه در نسبیت عام و چه در نسبیت خاص) به موضوع عینی نرسیم، هر چند دستگاه کنترل شیء را به دست بیاوریم. فلسفه شما نسبت به عینیت است و نه اینکه عین عینیت است. فلسفه شما باید بتواند به نسبیت برود و بازتاب خود را بیند و بفهمد که چقدر می‌تواند کنترل عینی بکند.

۴/۷- وابستگی قدرت کنترل به نزدیک بودن دستگاه فکری ما با تغییر موضوع مستقل از تصرف ما

پس شیء خودش با فلسفه خودش مستقل از اندیشه

(س): نام برآیند است متنهای وقتی میگوئید مستقل می‌بینم، ...

(ج): خیر، مستقل دیدن را میخواهیم ولی آیا نام، نام برآیند است یا نام یک چیز دیگر است؟ در جدول تعریف نام برآیند است. ولی در جدول شاخصه نباید نام برآیند باشد.

(س): چرا اسمش را عنوان بگذاریم و به این ربط بدهیم؟

(ج): حالا آن مرحله آخر است. ممکن است فرضیاً شما بگویید: این عناوین بالای جدول تعریف باید عوض بشوند و عیوبی ندارد عوض بشوند. چیزی را که ما در اینجا میخواهیم، این مطلب است که این نام، برآیند نیست بلکه نام یک چیز دیگری است که آن موضوع نسبت به یک موضوع آخر، یک نتیجه برآیند در آخر دارد. یعنی بجای اینکه خود این باشد، کارائی باید این دفعه برآیند بشود. حالا با برآیندی که در کارائی می‌آورید باز کار در اینجا ختم نمیشود بلکه باید دوباره خودش در یک جدول دیگری بیاید. مهم مطلب این است که معنای زمان، مکان و کارائی این سه می‌آیند (عنوان اصلی) ولی معنایشان در جدول اضافه و توصیف با هم فرق دارند. هرگاه بخواهید به صورت اضافه بکار ببرید فرض استقلال موضوعی است ولی هرگاه به صورت وصف باشد، برآیند اوصاف است.

۴/۵- آمارگیری به وسیله نظام شاخصه و کنترل عینیت به وسیله نظام تعریف

به نظر می‌آمد که ما ارتباط بحث بگارگیری نسبیت خاص را با مباحث قبل قطع می‌کنیم و حال اینکه ما باید یک سیر برگشت داشته باشیم، یعنی ابتدا باید یک سیر تجزیه داشته باشیم تا به شیء بررسیم و سپس یک سیر

موضوع مستقل اضافه می‌شود و در عینیت چیزهای خاصی را نتیجه می‌دهند. حالا آن چیزی را که می‌خواهند نتیجه بدهند آیا باید بگوئیم: مثلاً الگوی الگوی الگوی هم‌فکری مقدورات شکل پذیر عدالت است که جمع بین این دو می‌باشد چیز دیگری باید باشد؟ این دو تا یک نسبتی بینشان هست مثلاً الگوی الگوی الگو به منطق مدل سازی مدیریت تعریف شده است. یعنی الگوی سومی را چارت مدیریت و الگوی قبلش را مدل آن چارت و الگوی قبلی آنرا هم روشنی که آن مدل را درست کرده است در نظر بگیرید که در اینجا این منطقها موضوع بحث ما است آن وقت نسبت این منطقها به مقدورات شکل پذیر عدالت باید نوشته بشود. مثلاً شما می‌گوئید «منطق حسینی» یا مثلاً اگر کاشفی دارد، اسمش را بیاورید. این را در عینیت دنبالش می‌روید و می‌گویید در جامعه الگوی مدیریتی که استفاده می‌شود این عنوان را دارد و منطق آن منطق قدرت فلان متفکر است اگر شما این را مستقل نبینید و اضافه کنید به این، آن نتیجه نمی‌شود و اگر برآیند این را هم بینید، نمی‌شود بلکه باید مستقل بینند و استقلالش به نحوی باشد که موضوعاً مستقل باشد و نه عنواناً یعنی نام نتیجه نیست بلکه نام یک کار است.

۴/۱۰ - وجود نداشتن اوصاف کل شاملتر (جامعه) در جدول تعريف موضوع مورد بررسی (فرهنگ)

ابهام رفع نشده ما بعد از جدول نسبت عام یک چنین جدولی که در مقابل شما هست، درست کردیم و لو به همین کیفیتی که می‌فرمایید که ما اول اوصاف موضوع را تعریف فلسفی می‌کنیم و در ستون عنوانین می‌نویسیم و بعد در هم ضرب می‌کنیم و ....

(ج): پس زمان این نیست و زمان این را تجزیه نکردیم.

شما در حال حرکت است. نسبت اندیشه شما به آن شیء است که باید به آزمون گذاشته بشود و ممکن است ۷۰٪/٪۹۰ یا ۸۰٪/٪ (به میزان کارائی که دارد) جواب بدهد. اینکه شما این گونه تحلیل می‌کنید، دلیل بر این نیست که این هم همانطوری حرکت کند. وقتی برخلاف نظر شما حرکت کرد و نتوانستید آن را به هر نسبتی کنترل بکنید معناش این است که کارآمدی فلسفه شما در آن نسبت پائین است فلسفه شما با فلسفه انتزاعی که تنها لوازم مفهوم متزع را می‌بیند و ساختمان ذهنی درست می‌کند و خودش هم می‌پسندد فرق دارد ساختمان ذهنی شما ساختمانی است که نسبت خودش به عینیت را اصلاح می‌کند.

۴/۸ - ضرورت ملاحظه موضوع (مثل فرهنگ) به صورت مستقل و به صورت جزئی از کل شاملتر (جامعه) در نظام شاخصه

بنابراین ما نیازمند این هستیم که بگوئیم: یک موضوع مثل فرهنگ داریم که این موضوع موضوعاً مستقل است و نه اینکه برآیند جامعه است و یک موضوع دیگر هم مثل جامعه دارید. در اینجا ممکن است در بخشی از جامعه، نام فرهنگ برده بشود ولی ما آن بخش را آنقدر درست کردیم که برابر کل جامعه قرار گرفته است و تنها استعمال مشترکی در دوجا دارد، آنجا به عنوان بخشی از جامعه است و اینجا به عنوان موضوعی که کل جامعه موضوع بحث آن است و این دو کاملاً با هم فرق دارند.

۴/۹ - ضرورت تعیین ما به ازاء عینی اوصاف موضوع (فرهنگ) قبل از اضافه شدن به اوصاف کل شاملتر (جامعه) در نظام شاخصه

حالا اگر بخواهیم، ماحصل آن را بیینیم، باید معنای اضافه این گونه باشد که این موضوع مستقل نسبت به این

شما داخلش بروید و خرد کنید. یعنی بگوئید فرهنگ یعنی کیفیت و تقسیمات اولیه اش الگو می باشد و فرض کنید ۲۴۳ عنوان در اینجا می باشد. یعنی ما یک عنوانی به نام فرهنگ داریم و این عنوان را به سه عنوان (الگو، ساختار و محصول) تجزیه کردیم. سپس سه عامل درونی هر یک را بیان کردیم. بنابراین الگوی الگوی الگو در اینجا و محصول محصول محصول هم در اینجا نوشته می شود و دیگر جلوی آنها هرگز عنوانین جدول جامعه نیستند. اجزاء درونی الگو جای اوصاف زمانی (جای ظرفیت، جهت و عاملیت) هستند و اوصاف درونی زمان، مکان و کارائی را در خودشان ضرب می کنند یعنی عوامل الگو، ساختار و کارائی را در خودشان ضرب می کنند و این طرف می نویسید.

۴/۱۲- تعیین منزلت موضوع (فرهنگ) در نسبیت خاص و تعیین نسبیت تغییرات موضوع با سایر موضوعات در نظام شاخصه

بعد نسبت بین این دو تا یعنی تبعی و خرد، عنوان شاملش را می گویید. یعنی می توان فرهنگ را خرد و بیان کرد که این یک دانه می شود از ۲۴۳ تایی که آنها در سه تا جدول تعریف می روند. ۲۴۳ تا سه تا ۸۱ دارد و یا در ۹ جدول تعریف می روند. یکی از ۹ جدول تعریف جدول تعریف فرهنگ است. همینکه این عنوان ذکر شود و بگوئید: نسبیت تغییرات آن به دیگران چیست؟ می گوئیم:

باید در شاخصه بروید یعنی در نظام تعریف منزلتش را درست کردید ولی نمی شود آنرا کنترل عینی کرد به عبارت دیگر نکته مهم در نظر بینده همینجاست که فرهنگ به عنوان یکی از عنوانین کلیدی جامعه قابل خرد شدن است و می توان در نسبیت خاص منزلتش را مشخص کرد

یعنی نیامدیم زمان جامعه را در این بنویسیم و یا جامعه را کوچک نکردیم که مبنای موضوع و مقیاس را در هم ضرب بکنیم بلکه این موضوع دیگری است که خودش دارای زمان، مکان و ساختار است.

(س): ما بلو این مراحلی که فرمودید طی می کنیم و یک جدولی به عنوان جدول نسبیت خاص را در امر فرهنگ به این کیفیت درست می کنیم.

(ج): شما یک جدولی به نام جدول جامعه دارید و وقتی آنرا درست بکنید، در آن همه چیز از جمله فرهنگ وجود دارد که آن جدول نسبیت است. در نسبیت خاص می توانید یکی از آن از جمله فرهنگ را بگیرید. اگر وقتی هم بخواهید آنرا درست بکنید باید نحوه ترکیبتان به این صورت باشد که عنایتتان برآیند این دو تا باشد. و اینکه فرهنگ را وصفاً خرد کنید و به پائین بروید. شما جدول نسبیت خاص را ببا جدول شاخصه یکی نگیریند. پس می شود فرهنگ را خرد کرد که اصلاً موضوعات جامعه در آن نباشد.

(س): یکی نمی گیریم. ولی آن چیزی را که درست کردیم و اسمش را جدول شاخصه می گذاریم، همان نسبیت خاص در خصوص فرهنگ است.

(ج): چند فرق دارد در جدول خاص فرهنگ در جامعه که یکی از عنوانین آن کلمه فرهنگ است. اصلاً باید عنوانین جامعه دیده بشود.

۴/۱۱- قرار داشتن حاصل ضرب اجزاء درونی الگو، ساختار، محصول در ستون شاخصه نظام تعریف فرهنگ

فرض کنید با عنوانین جدول جامعه ۲۴۳ عنوان به دست می آید که هر تک دانه آن از جمله فرهنگ است.

است ولی مشخص و معین کننده عینیت نمی‌تواند باشد. در آنجا می‌شود تغییرات عینیت را کنترل کرد. مشخص شدن یعنی اضافه شدن یعنی «این مال این است».

۴/۱۴ - استقلال موضوعات در نظام شاخصه به معنای استقلال منتجه از عوامل تشکیل دهنده آن نیست

(س): پس حالا ما فرض را برابر این بگیریم که تا چنین مرحله‌ای رفته‌یم، یعنی نسبیت عام را به نسبیت خاص تبدیل کردیم.

(ج): و از نسبیت خاص پایین تر آمدیم.

(س): خیر، هنوز پایین تر نرفته‌یم. می‌خواهیم ببینیم پایین تر رفتنش به این معنایی است که حضر تعالی فرمودید یا اینکه این همان نسبیت خاص است، آن هم سؤال، این است که چه تفاوتی در این تنظیمی که ما می‌کنیم، واقع شده است.

(ج): اول چه تفاوت روشی و بعد چه تفاوت مفهومی واقع شده است. تفاوت روشی این است که استقلال موضوع به معنای استقلال برآیند و نتیجه از عوامل تشکیل دهنده نیست و این اساسی‌ترین تفاوت است. نتیجه حتماً موضوع دیگری است و غیر از نتایج است. نتیجه یک برآیندی است که از آن یک شیء جدیدی به وجود آمده است. این استقلال از آن قبیل استقلال نیست.

۴/۱۵ - ضرورت تنظیم نظام تعریف فرهنگ بعد از نظام تعريف جامعه و قبل از نظام شاخصه‌های فرهنگی

(س): حالا من می‌خواهم از بالا به پایین بیایم، یعنی ببینم ولی چیزی که در آوردیم یک چیز دیگری باشد که اول باید نسبیت خاص آن معلوم شود و بعد معلوم بشود که ارتباطش با آن نسبیت خاص چیست؟ ما فرض بر این می‌گذاریم که نسبیت خاص را تنظیم کردیم، یعنی آن عام را

ولی ملاحظه فرهنگ به عنوان عامل متغیر جامعه - ولو فرضاً عامل اصلیش سیاست است - غیر از خردکردن خود فرهنگ است. فرق بین جدول نسبیت خاص با جدول شاخصه همین است. در نسبیت خاص گویا در حقیقت یک ساختار درختی دارید که مرتباً یک عنوان را می‌گیرد و عوامل تشکیل دهنده آن را مشخص می‌کند و پایین تر می‌روید و دوباره هر کدام از آنها را می‌گیرید و دوباره پایین تر می‌روید. نسبیت تقوی از بالا به پایین و پایین به بالا را ملاحظه می‌کنید که از این کار ابدأً این معنا حاصل نمی‌شود که از ملاحظه این موضوع نسبت به موضوع دیگر یک شیء عینی به دست می‌آید.

۴/۱۳ - انحلال موضوع در جریان اوصاف (برای کنترل عینیت) در نسبیت خاص و تعیین موضوع عینی متعلق وصف در نظام شاخصه

(س): ولی در آن نسبیت خاص، نسبت بین موضوعات قابل تعریف است.

(ج): نسبت بین موضوعات فقط جریان و صفتی دارد.

(س): من یک جدولی نسبت به فرهنگ ترسیم می‌کنم و در درونش می‌روم ولی وقتی همین فرهنگ را در جدول بزرگتری مطرح می‌کنم که فرهنگ جزء آن است ولی در وصف ...

(ج): در جدول بزرگتر معنایش این است که فرهنگ و چیز دیگر مطرح است.

(س): یعنی می‌توانیم نسبت بین فرهنگ و چیز دیگر را در نسبیت خاص ببینیم.

(ج): حالا در نسبیت خاص که می‌بینید، وصف را می‌بینید و معنی اضافه را نمی‌بینید. انحلال موضوع در جریان وصف در عین حالیکه حتماً برای کنترل عینیت لازم

(ج): شما تحلیل و صفحه فرهنگ علاحده از جامعه را داشتید و الان باید یک جایی گفته باشید که خود فرهنگ چه اجزائی دارد.

(س): اجزاء و صفحه گفتیم.

۴/۱۶- ضرورت تنظیم نظام تعریف جامعه قبل از نظام تعریف فرهنگ

(ج): شما یک جدولی دارید که الان فرهنگ را کوچک می‌بینند و خیلی از چیزهای دیگر را هم کوچک می‌بینند، مثلاً: سیاست را هم کوچک می‌بینند یعنی آن جدول بزرگ است.

(س): جدول بزرگی که فرهنگ یک جزو آن است.

(ج): مثلاً یک ۲۷ از جامعه و یک ۲۷ تا از فرهنگ داریم.

۴/۱۷- اضافه نمودن نظام تعریف فرهنگ و نظام تعریف جامعه (به لحاظ اختلاف سطح آنها) شرط تعیین شاخصه‌های عینی

این در جدول اختلاف سطح (اختلاف پتانسیل) دارند. یعنی یک چیز کوچک که بزرگ شده، برابر یک چیز بزرگی که کوچک شده قرار می‌گیرد.

(س): که این برای چه هست؟

(ج): در حقیقت رمز کار همین است. شما وقتی می‌گوئید فعل موضوعاً و موضوعات فعل را بیاور منظور شما این نیست که از یک جای دیگری غیر از طبقه بنده موضوعات ...

(س): طبقه بنده اوصاف، اوصافی که

موضوعی شدند.

(ج): بله اوصاف موضوعی شده یعنی از غیر از آن نمی‌آوریم و طبقات را به هم نمی‌ریزیم.

به اوصاف عینی تطبیق دادیم که مثلاً مشخص شده فرهنگ در جامعه روابط درونی و بیرونی آن یا جریان اوصاف درونی و بیرونیش چنین چیزهایی می‌باشد، یعنی نسبت خاصی آن معلوم شد و حالا می‌خواهیم با چنین فرضی، به تعبیر شما اضافه و موضوعات عینی آنرا معلوم و تفکیک کنیم. حالا بفرمایید چه عملیاتی روی این انجام می‌دهیم که آن به دست می‌آید؟

(ج): مهمترین مطلب این است که در رابطه بین نتیجه و نتایج طبقه اش از آن بالا تا این پایین می‌آید و نتیجه و نتایج جریان اوصاف را به نحو اضافی نمی‌تواند نشان بدهد. البته این نتایج به این نتیجه و بالعکس آن (مجموعه) متنقوم است ولی حالا خود این را می‌خواهیم وصفی و اضافی یکنیم. در ابتدا باید سعی کنیم که تفکیک موضوعات بکنیم.

(س): حالا ببینیم چه چیزی را تفکیک می‌کنیم؟

(ج): عملاً این طرف را باید تفکیک بکنیم پسون داریم قواعد می‌گوئیم.

(س): باید بگونه‌ای مباحث را پیش ببریم که ارتباطش کاملاً با قبل معلوم باشد. نسبت خاص ماباید با موضوعات عینی همانگ باشند. یعنی اگر بگوئیم موضوعات عینی عیناً از روی نسبت خاص به دست می‌آید ولی حداقل باید ارتباطش با آن معلوم بشود. اگر هم چیز دیگری را می‌خواهیم اضافه کنیم باید معلوم کنیم. حالا چه کاری روی این نسبت خاص می‌کنیم تا به موضوعات عینی تبدیل بشود؟

(ج): باید در یک جای از نسبت خاصتان روی نفس فرهنگ تحلیل داشته باشید.

(س): یک بار تحلیل وصفی کردیم.

بکنید مثلاً اگر خانه ۲۳۳ مربوط به فرهنگ باشد می‌گوئید: این خانه هرگونه تغییر بکند نسبت به مادونش و نسبت به بالاترش چه اثری می‌گذارد؟ در نتیجه اثر و صفتی آن چه هست؟ ولی گاه می‌خواهیم خودش را موضوع قرار بدهم که در این صورت هر سطحی از اینها را که خواستم موضوع قرار بدهم، خودش را خرد می‌کنم و داخلش می‌روم.

(س): یک جدول ۲۷ تایی اوصاف برایش درست می‌کنیم.

(ج): باز هم خود آن سه تا و ۹ تا و ۲۷ تا می‌شود و همینکه ۲۷ تا درست شد، می‌گوئیم حالا این را درشت بکن.

(س): چه چیز آنرا درشت کنیم؟ فرضًا ما یک جدول تعريف درست و تکثیر مواد کردیم و بعد هم در تعريف آوردمیم یعنی ما تنها با نظام تعريف رویرو هستیم.

(ج): حالا با دونظام تعريف رویرو هستید. یک نظام تعريف مربوط به فرهنگ و یک نظام تعريف مربوط به جامعه است و این دورا به هم اضافه می‌کنید.

۴/۱۸ - صورت مسئله (شاخصه‌های عینی تأثیر فرهنگ در جامعه) ضرورت بخش اضافه در اوصاف جامعه اوصاف فرهنگ

(س): برای چه؟

(ج): برای به دست آوردن شاخصه. اما چگونه اضافه کنیم؟

(س): اولاً چرا اضافه کنیم؟ چرا شاخصه از این طریق به دست می‌آید؟ ثانیاً: وقتی می‌خواهیم اضافه کنیم، چگونه باید اضافه کنیم؟

(ج): البته روش کار تدریجاً برای شما روشن می‌شود.

(س): این را باید بگوئیم.

(ج): آن چیزی را که می‌خواهید موضوع بحث قرار بدهید، یک ۲۷ تایی هست و رویروی کل این قرار می‌دهید. کل این سطحش بالا بود، یعنی یک جدول ۲۷ تایی برای جامعه داشتید که باید به سه تا جدول تعریف و بعد باید به ۹ جدول تعریف تبدیل گردد.

(س): یکباره به جدول ۲۷ تایی تبدیل شود. یعنی ۲۷ عنوان به ۲۷ عنوان تبدیل می‌شود که هر کدامش یک جدول دارد.

(ج): خیر، برای اینکه خود آن سیر را از نظر مواد ملاحظه کنید.

(س): از نظر موادش هم ما اصلاً سه نوع نداریم، بلکه ۲۷ تا ۲۷ است.

(ج): ۲۷ تا ۲۷ وقت کنترل و نه وقت تبدیل کردن عنوان و این بحث دیگر است که قاعده در تبدیل کردن.

عنوان و ماده پیدا کردن چگونه است؟ یعنی تکثیر مواد را چه کار می‌کنید، و چگونه در نظام تعريف می‌شود؟ شما یک تکثیری کردید که از طبقاتی گذشتید تا رسیدید به یک

جدولی که $\frac{1}{27}$ آن فرهنگ است. یعنی حاصل آن سیری که در تکثیر داشتید، یک ۲۷ تا می‌شود. حالا من در سیر تکثیر شما می‌گویم پس شما ۲۷ تا اولی که داشتید

توانستید سه تا ۲۷ تا بکنید و بعدش توانستید ۹ تا ۲۷ تا بکنید. و بعدش توانستید یک ۲۷ تا بکنید یعنی از نظر

عنوانی سه طبقه پایین آمدید و بعد یک ۲۷ تایی دیگر درست کردید. در این ۲۷ تایی که دارید، یک سطح آن فرهنگ است و حالا می‌خواهید تأثیر فرهنگ را در کل

بینید. البته این دیدن شما گاه در نظام اوصاف است که می‌گوئیم: در نظام اوصاف وقتی می‌خواهید کنترل تغییر

را از کلیه اجزاء و مثلاً یک چندم آن است، این معنا منظور نظر نیست بلکه مقابله بودن بدین معناست که می خواهید بگوئید: متکفل های فرهنگ در جامعه چه کسانی هستند؟ اگر می خواهید متکفلها یش را بگویید باید همه خصوصیات فرهنگ و جامعه را بدانید و بررسی کنید که چه نسبتی بین این دو پیدا می شود و چه ساختارها، ابزارها و محضولاتی باید داشته باشند.

(س): ولی این یک طریق است.

(ج): من اضافه را بیان کرم.

۴/۱۹ - انجام گرفتن تحلیل به وسیله نظام تعریف و تجزیه به وسیله نظام شاخصه

(س): یک احتمال دیگری هم می تواند به این سؤال پاسخ بدهد و حال اینکه اضافه لزوماً در آن نمی باشد، یعنی فرمایش شما تا اینجا درست است که ما می خواهیم فرهنگ را در جامعه بیینیم.

(ج): در کل جامعه و نه اینکه تنها سهم تأثیر فرهنگ به عنوان یک عامل زیربخش جامعه در کل دیده شود که این ملاحظه یک مطلب است که در جریان اوضاع باید اینکه ببینید در تحلیل و نتیجه گیری باید اینکه ببینید مثلاً این ۳۲ از ۱۱۰ هست، یعنی حتماً در جریان کنترل اوضاع اینکه ببینید.

(س): ما اگر بخواهیم ارتباط درونی و بیرونی فرهنگ را ببینیم همانطوری که می گوئید: برای فرهنگ یک جدول بزرگتر ترسیم می کنیم البته کنار فرهنگ یک موضوعاتی دیگری با یک شاخصه های دیگری هستند و حالا وقتی می خواهیم تأثیر بیرونی فرهنگ را ببینیم، یعنی تأثیر فرهنگ را بر آن شاخصه ها ...

(ج): در جریان اوضاع یعنی در وحدت کل و در

پس ما یک جدول تعریف برای یک فرهنگ و یک جدول تعریف برای کل درست کردیم. حالا چگونه این دو را به هم ارتباط بدھیم؟ آیا اصلاً این ارتباط لازم است؟ (س): یعنی آیا شاخصه عینی از این طریق به دست می آید؟

(ج): شما شاخصه عینی فرهنگ را می خواهید. البته منظور از فرهنگ تأثیر فرهنگ در کل جامعه است. اما چرا دو جدول تعریف را اضافه می کنید؟

شما برای ارایه شاخصه نه می توانید از جدول تعریف فرهنگ و نه از جدول تعریف جامعه دست بردارید. شما این اضافه را در خود صورت مسئله انجام می دهید و نه اینکه من به شما می دهم. شما می گوئید تأثیر فرهنگ (یعنی تأثیر آن ۲۷ تا تعریف که کردید) در جامعه (یعنی این ۲۷ تایی که هست) چه می باشند؟ اینکه شما می گوئید ما فرهنگ را از نقطه نظر تأثیرش در کل بررسی می کنیم معنایش مقابل قرار دادن جزء نسبت به کل است. حال معلوم شد که چرا این کار را می کنیم؟

(س): خیر، هنوز معلوم نیست. اینکه تأثیر فرهنگ را در کل می خواهیم درست است ولی ....

(ج): یعنی فرهنگ یک طرف صورت مسئله و کل هم یک طرف صورت مسئله است و چیز دیگری در کار نیست.

(س): من یک احتمال دیگری را در تأمین همین منظور عرض می کنم.

(ج): اول معلوم بشود که سؤال چیست؟ سؤال اول این است که چه چیزی در تباری چه چیزی قرار می گیرد؟

(س): فرهنگ را در مقابل جامعه قرار می دهیم.

(ج): فرهنگ در مقابل جامعه به این معنا که یک جزء

شما به طرف عینیت چگونه می‌روید به اینکه باید جزء را برابر کل قرار بدهید، یعنی اضافه در صورت مسئله است.

۴/۲۰ - امکان به دست آوردن شاخصه عینی از اضافه نمودن و وصف در صورت وجود اختلاف سطح
بین اوصاف

(س): وصف را در برابر یک وصف دیگری قرار می‌دهید.

(ج): احسنت! ولی یک وصف خرد در برابر یک وصف کل و بزرگ است یعنی در اینجا کاری که انجام می‌گیرد، یک وصف بزرگ برابر یک وصف کوچک قرار می‌گیرد تا متنکفل متناظر قابل پیدا کردن باشد.

(س): اگر از طریق وصف نتوان موضع عینی معین کرد اینجا هم نمی‌شود.

(ج): فرقش همین است که اگر اختلاف سطح ایجاد کردید، باید بتوانید این کار را انجام دهید. اساساً کاری که در اضافه می‌کنید، اختلاف سطح است.

و حدت کل یعنی معنای تحلیلی آن، یعنی در مرحله تحلیل حتماً باید آنگونه باشد و در آن شگی نیست.

(س): تا این حد با همین تحلیل قابل بیان است به اینکه تأثیر فرهنگ در چه اوصاف دیگری ظاهر می‌شود؟ تأثیر فرهنگ در کل بیان شده است. اگر فرضی که در اول جلسه عرض کردم، درست باشد که به وسیله همین اوصاف فلسفی می‌توانیم نسبت خاص وهم موضوعات عینی را پیدا بکنیم.

(ج): فرق بین تحلیل و تجزیه، زمین تا آسمان است. در تحلیل اثر تسبت به کل، باید از این راه بروید و راه دیگری نیست. یعنی در تحلیل اثر نسبت به کل حتماً باید این $\frac{1}{27}$ با هر شاخصه و از هر راهی که به دست آورده‌یم، بقیه را هم با شاخصه‌های خودشان به دست یاوریم و نسبتشان را در کل معین کنیم نسبت معقولشان در نظر ما با بارم بندی مشخص می‌گردد که تمام اینها به معنای تحلیل است و معنای تجزیه اصلاً نمی‌دهد. معنای تجزیه همین است که

«وَآخِرُ دَعْوَيْنَا أَنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

جله ۳۹

۷۷/۰۵/۳۱

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

تنظیم: گروه تحقیقات مبنائی

تفاوت نسبت خاص و نظام شاخصه و قاعده تعیین نظام شاخصه

فهرست

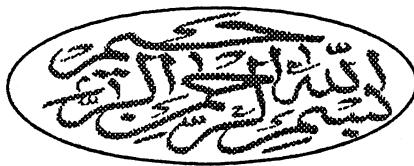
۱	خلاصه بحث گذشته و طرح سؤالات
۲	اصل بحث
۱	۱- تعریف شاخصه عینی به ساختارهایی که متقابل آثار هستند
۲	۲- عدم برابری نسبت خاص و نظام شاخصه
۳	۳- بررسی جریان اوصاف عینی در نظام تعریف و موضوعات عینی در نظام شاخصه
۴	۴- تعریف به وصف در نظام تعریف و تعریف به اضافه در نظام شاخصه
۵	۵- تعریف به وصف در نظام تعریف و تعریف به اضافه در نظام شاخصه
۶	۶- طرح احتمال همراهی موضوع و وصف در نسبت خاص
۷	۷- بررسی تفاوت نسبت خاص و نظام شاخصه در موضوع فرهنگ
۸	۸- توسعه تفاهم اجتماعی اصلی‌ترین مسئولیت و کارآمدی فرهنگ
۹	۹- مشخص شدن فعل فزهنج (همدلی، همفکری، همکاری) و موضوع فرهنگی (جهان، تاریخ، جامعه) در مدل فرهنگی
۱۰	۱۰- مشخص شدن افراد و ساختارهای انجام دهنده کار فرهنگی در نظام شاخصه فرهنگی
۱۱	۱۱- تفاوت نسبتیت عام، نسبت خاص و نظام شاخصه
۱۲	۱۲- متفاوت بودن اوصاف ارتكازی یا اجتماعی با موضوع اوصاف
۱۳	۱۳- ضرورت تعیین ساختارها پس از تعیین اوصاف عینی به منظور ارزیابی تواناییها و ناتوانی‌ها
۱۴	۱۴- تفاوت نسبتیت خاص و نظام شاخصه

- ۴-ایجاد اختلاف سطح بین اوصاف، طریق تعیین ساختارهای عینی در نظام شاخصه.....
 ۴/۱-ایجاد اختلاف سطح وسیله ملاجظه تأثیر یک عضو از مجموعه ۲۷ تایی در بقیه اعضاء مجموعه .....
- ۴/۲-تعیین ساختار خارجی حاصل اضافه دو سطح اوصاف .....
- ۴/۳-حفظ استقلال غرضی و طولی در نظام شاخصه.....
- ۴/۴-تفاوت وصف و اضافه (فعل درباره موضوع، فعل نسبت به موضوع).....
- ۴/۵-برابر قرار گرفتن سطر اول از اوصاف فرهنگ یا سطر اول از اوصاف جامعه در نظام شاخصه .....
- ۴/۶-سطر اول اوصاف جامعه طریق تأثیرگذاری وصف سطر اول اوصاف فرهنگ در بقیه اوصاف جامعه.....
- ۴/۷-ضرب نشدن اوصاف دو سطح یکدیگر در اضافه به خلاف نظام اوصاف.....
- ۴/۸-بدست نیامدن موضوع عینی از خرد کردن اوصاف بدون اختلاف سطح .....
- ۴/۹-قرار گرفتن تقسیمات خود فرهنگ (الگو، ساختار، محصول و عوامل درونی آن).....
- ۴/۱۰-بدست آمدن تقسیمات ذرونه فرهنگ به وسیله همان روشی که اصطلاحات فلسفی به مفاهیم ارتکازی تبدیل شده است .....
- ۴/۱۱-ضرورت تعمیم، تقویم، تخصیص اوصاف فرهنگ و اوصاف جامعه و آضافه آن برای تعیین ساختارها .....
- ۴/۱۲-استقلال «فعل، موضوع، ساختار» در اضافه.....
- ۴/۱۳-امکان تغییر موضوع و ثبات فعل و ساختار یا بر عکس در نظام شاخصه .....

کد پایگانی کامپیوتری: ۰۱۰۴۰۴۰۳۹
 تاریخ جلسه: ۷۷/۰۵/۳۱
 تاریخ انتشار: ۷۷/۰۹/۱۲
 حروفچینی و تکثیر: واحد انتشارات

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی)
 حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی
 آقای علیرضا پیروزمند
 آقای مصطفی جمالی

نام جزو: .....
 استاد: .....
 عنوان گذار: .....
 ویراستار: .....

جلسه ۳۹

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

تاریخ: ۷۷/۵/۳۱

تفاوت نسبت خاص و نظام شاخصه و قاعده تعیین نظام شاخصه

و بعد نسبت به خود نظم شاخصه و مقایسه آن با نظام تعریف مطالبی بیان گردید. این جمعبندی تا آن مرحله از بحث حاصل شد که در نظام شاخصه سه رکن داریم: فعل موضوعاً، موضوعات فعل و آثار. صحبت این بود که اگر فرهنگ موضوع نظام شاخصه ماست و می‌خواهیم نظام شاخصه برای فرهنگ بدست بیاوریم. فعل موضوعاً آن از موضوعات درونی خود فرهنگ بدست می‌آید و موضوعات فعل آن - که در ستون شاخصه قرار می‌گیرد - اوصاف جامعه می‌باشند. بعد از اضافه کردن این دو بهم، آثار فعل بدست می‌آید که این روش بدست آوردن شاخصه می‌شود. خلاصه صحبت این بود که اصولاً همین اختلاف سطح در اضافه امکان بدست آمدن شاخصه برای ما فراهم می‌کند.

(ج): یعنی از تقابل کوچکترین نظام مشمول

خلاصه بحث گذشته و طرح سوالات

حجۃ‌الاسلام پیروزمند: در جلسه قبل کل بحثها را در سه مرحله تقسیم کردیم ۱ - نسبت عمومی ۲ - نسبت خاص ۳ - نظام شاخصه. منظور از نسبت عمومی این بود که جایگاه اصطلاحات مشخص بشود. در نظام تعریف، اوصاف عینی بر اساس آن نسبت عمومی قابلیت دسته‌بندی پیدا می‌کند و در نظام شاخصه اشیاء عینی قابلیت تطبیق پیدا می‌کنند.
حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی: یعنی در نسبت عمومی موادش تا تعریف و معادله مواد فلسفی محض است ولی در نسبت خاص مواد خاص پیدا می‌کنند.

(س): موادش اوصاف عینی ابنت ولی باز جدولش جدول وصفی است و در نظام شاخصه، موضوع عینی خارجی می‌شود. بنابراین ابتداً این تفکیک در بحث انجام گرفت

(س): این ارتباط را چگونه می خواهیم برقرار کنیم؟ از این طرف ادعا کردیم که در نظام شاخصه سه رکن داریم: فعل موضوعاً، موضوعات فعل و آثار و از آن طرف هم یک جدول تعریف با ستونها، اجزاء و روابطی درست کردیم حال ارتباط این دو چگونه مشخص می شود؟ سؤال دوم این است که چگونه می توان با اضافه نمودن اوصافی که اختلاف سطح دارند، به شاخصه عینی دست یافت؟ یعنی این اختلاف سطح چگونه ما را به شاخصه عینی می رساند؟ آیا به این ترتیب، شاخصه عینی در نظام شاخصه همان آثار نمی شود؟

اصل بحث:

۱- تعریف شاخصه عینی به ساختارهایی که متکلف آثار هستند

(ج): یعنی در حقیقت ساختارها متکلف آن آثار در عینیت جامعه هستند. یعنی یک جریان وصفی و جاذبه عمومی داریم و یک جریان خصوصی که آن جریان وصف را تمام می کند و سپس یک تعیین و تشخیصی در خارج داریم. مثلاً باید فشار هوا یا جاذبه زمین یک ساختارهایی را در جامعه تحويل بدھند. البته طبیعی است که ما آن ساختارها را به چند دسته تقسیم می کنیم و می گوئیم: یعنی از ساختارها نقش مولد و بعضی دیگر ساختارهایی توزیع گرو و بعضی دیگر ساختارهای ارایه محصول

با نظام شامل ساختارهایی معرفی می شود که آن، ساختار نظام شامل با موضوع نظام مشمول است.

یعنی یک خانه از ۷۲۹ تا جلوی خلاصه ۷۲۹ تا (یعنی ۲۷ خانه) قرار می گیرد و آنوقت معنایش این است که تأثیر نظام مشمول در کلیه اوصاف نظام شامل به شرط کوچک شدن و هم وزن شدن، ساختارهایی زا در جامعه نتیجه می دهد که نسبت به آن موضوع در جامعه متکفل است ولذا اگر یک خانه دیگر را برداریم، حتماً یک ساختارهای دیگری را می بینیم. یعنی ما اساساً می خواهیم به ساختارهای متکفل اجتماعی دسترسی پیدا کنیم. ساختارها غیر از اوصاف هستند.

(س): تا اینجا سه سؤال مطرح شد که دنبال همین بحث است. سؤال اول این است که، آنچه عنوان فعل موضوعاً، موضوعات فعل و آثار فعل در جدول شاخصه بیان می شود (نظام شاخصه) با مفاهیمی که در نظام تعریف وجود دارد، چه ارتباطی دارد؟ ما در نظام نسبیت خاص یا در نظام تعریف یک اجزاء و روابطی در جدول داریم مثلاً ستون شاخصه، ستون آثار، ستون عناوین و امثال اینها و طبیعتاً وقتی نظام شاخصه می خواهد بدست بیاید، باید از دل آن بدست بیاید.

(ج): یعنی شاخصه باید مربوط به آن وصفها باشد.

کارهای دیگری که در جامعه انجام می‌دهند بررسی می‌کنیم و این یک کار دیگری است.

۲- عدم برابری نسبیت خاص و نظام شاخصه

(س): سؤال سوم اینکه اصولاً برای تنظیم شاخصه آیا وظیفه‌ای جز عینی نمودن شاخصه‌ها و عنوانین موجود در نظام تعریف داریم؟ که البته این سؤال مربوط به سؤال اول هم می‌شود. یعنی در واقع یک احتمال در تنظیم نظام شاخصه این است که ما اگر نسبیت خاص را بوسیله جدول تعریف درست کردیم. آنجا یک ستونی بنام ستون شاخصه داشتیم منتهی در آن اوصاف قرار می‌گرفتند و حالا آیا برای تعیین کردن نظام عنوانین کافی نیست که بتوانیم آن شاخصه‌ها و این اوصاف موجود در نظام تعریف را به شاخصه‌های عینی تبدیل کنیم؟ یعنی اول اصطلاحات فلسفی را به اوصاف عینی تبدیل کنیم و عنوانین آنرا هم به عنوانین عینی تبدیل کنیم و همان عنوانین عینی و اوصاف عینی تعریف شاخصه‌های عینی ارزیابی ما در هر موضوعی - که موضوع تعریف و ارزیابی بوده - قرار بگیرند. به دیگر سخن آیا این کفايت نمی‌کند که ما عنوانین فلسفی و شاخصه‌های فلسفی که داشتیم به عنوانین عینی و شاخصه‌های عینی تبدیل کنیم و همان کار ما را حل کند. یعنی در واقع مشکل شاخصه بر سر تطبیق اوصاف فلسفی است.

می‌باشد ولی با اینحال همه آنها ساختارهای عینی هستند. یعنی در یک کارخانه‌ای تولید لیوان می‌کند در آزمایشگاه آن که تولید معادله می‌کنند آدمهایی هستند که معادله لیوان را بدست می‌آورند. آن آزمایشگاه خود می‌تواند تقسیمات درونی داشته باشد مثلاً یک جا معادله فرم آنرا و یک جا معادله سرویس آنرا بدست می‌آورند. بنابراین ممکن است ساختارها تقسیمات بخورند و پایین ببایند و هیچ عیبی ندارد که موضوع آن ساختار یا یک ساختمان باشد ولی با اینحال یک عده‌ای بحث فلسفی لیوان را می‌کنند و در یک جایی (کارخانه) هم دیگر صحبت از وصف نیست بلکه یک مدیر و یک پژوهش گروهی دستیار دارد و محصولشان هم یک محصول عینی درباره شخص لیوان است. پایین‌تر از آن ممکن است یک ساختار دیگر باشد و بگویند اینجا درباره معادله لیوان و در اینجا درباره مهندسی طرح کار می‌کنند. پایین‌تر از آن ممکن است یک کارخانه‌ای باشد که مواد می‌آورد و لیوان را درست می‌کند، پایین‌تر از آن ممکن است یک شرکتی باشد که این لیوان‌های تولید شده را پخش می‌کند و یک جایی هم باشد که مصرف می‌کند ولی همه آنها ساختارهای عینی هستند و معنای خوبی و بدی همه اینها به خصوصیات تعیین عینی‌شان بر می‌گردد. بعبارت دیگر باید آثار، عینی باشند. اما در اینجا که ما از نظر وصف کار اینها را نسبت به

به معنی اشیاء عینی است؟

(س): وصف آن عینی است.

(ج): نسبیت خاص آیا جریان اوصاف عینی است یا موضوعات عینی می‌باشد؟

(س): یعنی اگر مثلاً قندان موضوع تعریف ما قرار گرفت باید اوصاف عینی قندان از نظر مدل تعریف شود.

(ج): که چیز دیگری عملأً بنام نظام شاخصه نیست.

(س): نظام شاخصه همین است شاخصه یعنی اوصاف عینی که شیء عینی را برای ما تعریف می‌کند و برای ما جریان تغییرش را قابل کنترل می‌کند.

(ج): تفاوت همین است. جریان تغییر دقیقاً درست است، یعنی در نسبیت خاص جریان تغییر معین می‌شود. به تعبیر دیگر در نسبیت عام اصل قوانین حرکتی (ولی حرکت خاص در آن نیست) و در نسبیت خاص، جریان تغییرات خاص مشخص می‌شود.

(س): یعنی تغییرات خاص و اشیاء خاص معین می‌کند.

(ج): بله، بدون اینکه تطبیق خاصی بکند. یعنی در نسبیت خاص باید بتواند بگوید شیء شماره الف که مثلاً قندان است اثر اجتماعی آن چیست و در تکامل اجتماعی چه تغییراتی می‌کند؟ الگوی غذایی عوض می‌شود و این هم عوض می‌شود. اگر بنا باشد عوض یا بهینه شود.

(ج): تطبیق قاعده‌مند.

(س): بله، منتهی قاعده را برای چه می‌خواهیم بدست بیاوریم؛ اگر بحث را همینجا متمرکز کنیم خوب است اگر به این نتیجه رسیدیم که ما وقتی صحبت از شاخصه عینی می‌کنیم یعنی می‌خواهیم عنوانین فلسفی و شاخصه‌های فلسفی - که در جدول تعریف بوده...).

(ج): ما همین احتمال او را موضوع قرار می‌دهیم و آنرا جرح و تعدیل می‌کنیم و بعد بدنبال این می‌رویم که در آن احتمال اول چه چیزهایی را باید جمع‌آوری کنید؟

(س): در این احتمال فرض براین است که ما آمدیم نسبیت عمومی را درست کردیم و این نسبیت عمومی نظام اصطلاحاتی است که بوسیله نظام تعریف، نظام پیدا کرده است.

(ج): خیر، نسبیت عمومی عبارتست از اصطلاحات، نظام تعریف (کیفیت به آن داده شده است) و نظام معادله (کمیت به آن داده شده است) که این سه رویهم، نسبیت عمومی شده است.

(س): ما در نظام شاخصه فقط نسبیت خاص لازم داریم.

۲/۱ - بررسی جریان اوصاف عینی در نظام تعریف و موضوعات عینی در نظام شاخصه

(ج): آیا نسبیت خاص بعنوان جریان است یا

یک موضوعی دارد که وقتی در نسبت عام هستیم؛ موضوع آن فلسفی و عام و وقتی در نسبت خاص می‌آییم موضوع نظام تعریف خاص شده است، یعنی بجای اینکه بگوئیم مثلاً: ولایت ولایت ولایت و ۸۱ بار ولایت را تکرار کنیم، یک موضوع خاص را موضوع جدول تعریف قرار می‌دهیم و اوصاف عینی خاص معرف این موضوع عینی قرار می‌گیرد. این نسبت خاص می‌شود و دیگر تطبیق لازم ندارد زیرا معلوم است که این اوصاف عینی اوصاف چه موضوعی است. بنابراین مهمترین سئوالی که ما در مسئله تطبیق و تعیین شاخصه داریم این است که چگونه اوصاف فلسفی را به اوصاف عینی تبدیل کنیم؟

۲/۴- بررسی تفاوت نسبت خاص و نظام شاخصه در موضوع فرهنگ

۲/۴/۱- توسعه تفاهem اجتماعی اصلی‌ترین مسئولیت و کارآمدی فرهنگ (ج): گاه در بحث فرهنگ می‌گوئیم کارآمدی فرهنگ چیست؟ می‌گویید: توسعه تفاهem اجتماعی، اصلی‌ترین مسئولیت فرهنگ است. یک عده افرادی در جامعه یک حالتی دارند که حالاتشان زبان پیدا می‌کند و می‌توانند درد یکدیگر را درک و راه علاج آنرا هم پیدا کنند، که در اینصورت همینکه گفتید؛ درد را درک و علاج کنند یعنی تفاهem‌های روحی و اخلاقی دارند. ضد آن این است که در حالات، آنها روبروی هم

آیا نیازمند به چیز دیگر هم هستیم که کاری به تغییر نداشته باشد یا اصلاً کاری به تغییر ندارد و کار به «هستی» اشیاء دارد و نه چگونگی تغییرات؟

(س): این دقیقاً تفاوت تعریف و معادله است.

(ج): احسنت! معادله تغییر حتماً باید در نسبت خاص باشد و کنترل بهینه هم آنجاست.

(س): آیا نظام تعریف‌ش هم در نسبت خاص هست یا نیست؟

(ج): تعریفی که به معنای تعریف فلسفی ...

(س): تعریف فلسفی نه، بلکه تعریف در نسبت خاص است.

۲/۲- تعریف به وصف در نظام تعریف و تعریف به اضافه در نظام شاخصه

(ج): در نسبت خاص تعریف آن به وصف است و نه تعریف به اضافه.

۲/۳- طرح احتمال همراهی موضوع و وصف در نسبت خاص

(س): وقتی به وصف می‌گویید. یک گاه ما بوسیله اوصاف عینی نظام تعریف درست می‌کنیم ولی نمی‌دانیم این اوصاف وصف چیست؟ می‌گوئیم! پس نظام تعریف شما پا در هواست، یعنی یک اوصاف عینی را می‌گوئید که نمی‌دانید تعریف چه چیزهایی را می‌کند و لذا خاص نشده است. ما وقتی صحبت از نسبت خاص می‌کنیم بدین معناست که نظام تعریف ما

آموزش و پرورش و... داخل آن باشند و رد جهانبینی آن هم باید آقای مصباح و آقای جوادی آملی مطرح شوند.

بنابراین شما یک مسئله خود فرهنگ را دارید (قبل از موضوع آن) که می‌گویید: باید فرهنگ متکلف تفاهمن اجتماعی باشد، یعنی حضور آن در همدلیها، همفکریها و همکاریها باید معلوم باشد. این فعل فرهنگی شما در موضوعاتی همچون جهان، تاریخ و جامعه جریان پیدا می‌کند.

۲/۴/۳ - مشخص شدن افراد و ساختارهای انجام دهنده کار فرهنگی در نظام شاخصه فرهنگی

بعد از این مرحله می‌گویند: چه کسانی و چه ساختارهایی اینها را بر عهده دارند؟ درباره جهان و جهانبینی آقای جوادی آملی، آقای مصباح و آقای حسن زاده آملی و امثال این آقایان را ذکر می‌کنید و می‌گویند: اینها در مؤسسه در راه حق مؤسسه اسرا و... هستند و بحث اینها درباره جهان است. درباره تاریخ ممکن است فرضیاً جایی نداشته باشیم اما در قسمت جامعه‌اش می‌گویید وزارت فرهنگ، وزارت آموزش و پرورش، وزارت ارشاد، آموزش عالی و اینها را نشان می‌دهید. این قسمت دیگر مربوط به شاخصه هستند. بنابراین فرهنگ بعنوان فعل قابل ملاحظه است و به موضوعاتی اضافه می‌شود که فرهنگ در یک جامعه درباره آنها کار

قرار بگیرند و همدمیگر را غرض مند بینند که در این صورت قدرت تفاهمن روحی و اخلاقی ندارند و مرتباً درگیر می‌باشند. این تفاهمن و عدم تفاهمن گاه در منطق مطرح است. یعنی در جامعه در منطق می‌توانند با یکدیگر هم زبان و هم دل باشند.

۲/۴/۲ - مشخص شدن فعل فرهنگ (همدلی، همفکری، همکاری) و موضوع فرهنگی (جهان، تاریخ، جامعه) در مدل فرهنگی

وقتی همزیان شدند می‌توانند گره‌های کارشان را با همدمیگر حل کنند و غیر از گره‌های خاص خودشان در چاره‌جوئی گره کارشان می‌توانند با همدمیگر همفکری و بعد همکاری کنند. اگر جامعه‌ای بتواند «همدلی، همفکری و همکاری» انجام بدهد، قدرت تفاهمن آن یا در راه حق و یا در راه باطل بالا است. اینها در پیش‌سطح بسیار کلی فعل فرهنگ می‌باشند و موضوعات آنها جهان، تاریخ و جامعه و بعنوان یک موضوع بسیار بزرگ فرهنگی می‌باشند.

اگر مردم در این سه موضوع با هم همدلی، همفکر و همکار شدند فرهنگ جامعه رشد پیدا می‌کند. وقت کنید که در اینجا ابدآ مدرسه در راه حق و یا اسم آقای مصباح یا آقای سید محمود هاشمی و حتی وزارت فرهنگ و آموزش و پرورش هم مطرح نیست. بله در بخش سوم آن - که مربوط به جامعه هست - اگر ساختارش را ترسیم کنیم باید وزارت فرهنگ و

موضوع تکامل تاریخ و در موضوعات اجتماعی مطرح است؛ اگر این موضوعات رویروی این قرار نگیرند تخصیص پیدا نمی‌کنند. اگر این تخصیص را پیدا کرد، آنوقت می‌توانیم بگوییم: درباره این قسمت در حوزه آقای جواد آملی و آقای مصباح هستند.

(س): حالا سؤال من این است که، اگر ما تا این مرحله آمدیم و توانستیم بگوئیم... (ج): یعنی راه تطبیق اوصاف، اوصاف چه نحوه اوصافی هستند؟ نکته مهم این است که این اوصاف، اوصاف اصطلاحات فلسفی خاص نیستند ولی اوصاف مفاهیم اجتماعی و مفاهیم ارتکازی هستند. اوصاف مفاهیم ارتکازی یا اجتماعی غیر از موصوفهای آن اوصاف هستند.

۳/۲ - ضرورت تعیین ساختارها پس از تعیین اوصاف عینی به منظور ارزیابی تواناییها و ناتوانیها

(ج): ما وقتی می‌خواهیم برای فرهنگ مدل بدھیم معنایش این می‌شود که به هر چیزی که شاخصه فرهنگ گفتیم مثلاً تفahم اجتماعی، مدل فرهنگی باید این توانایی را داشته باشد که در هر برھه‌ای بگوید که تفahم اجتماعی این مقدار کم یا زیاد است ولی اینکه چه کسانی و در چه سازماندهی باید اینکارها را بکنند، آیا اینهم وظیفه مدل است یا اینکه ما شاخصه می‌دهیم و در یک مطالعه تکمیلی باید اینرا معلوم کنیم؟ یعنی، در مدل اصل‌آکاری نداریم که آقای مصباح

می‌کند. یعنی «همدلی، همفکری و همکاری» نسبت به جهان، تکامل تاریخ و جامعه مطرح است.

۳ - تفاوت نسبیت عام، نسبیت خاص و نظام شاخصه

۳/۱ - تفاوت بودن اوصاف ارتکازی یا اجتماعی با موصوف اوصاف

(س): پس نظام شاخصه را برای چه می‌خواهیم؟ بحث در همین فرهنگ شده است چرا که فرضًا گفتیم: توسعه تفahم محور بحث است و بعد توانستیم برای ارزیابی شاخصه بدھیم به اینکه بررسی تفahم در «همدلی، همفکری و همکاری» چقدر است؟ توانستیم معیار بدھیم که در هر برھه‌ای، کم شده و یا زیاد شده است.

(ج): می‌گوئیم: «از باب مثال) باید مهیط هماهنگی اخلاق اجتماعی و منطق هماهنگی افکار اجتماعی و منطق هماهنگی اعمال اجتماعی داشته باشیم. فرضًا سه منطق و سه الگو می‌خواهیم. تا اینجا در تفahم، موضوع آن پیدا شده و سه تا از الگو هم درست شده است. حال اگر فقط تفahم بدون موضوع باشد و خصوصیت موضوع رویروی آن قرار نگیرد و...»

(س): منظور شما از موضوع چیست؟

(ج): مثلاً جهان‌بینی، گفتیم: این همدلی در موضوع جهان‌بینی، همفکری در موضوع جهان‌بینی و همکاری در موضوع جهان‌بینی در

ساعت کار فکری جزء هزینه فرهنگی بخش فکری است. در بخش سیاسی نیز همینطور است به کسانی تسهیلات داده می‌شود که در جامعه حرف آنها برش داشته باشد و بتوانند روی فرهنگ اجتماعی اثر بگذارند. تسهیلاتی مثل اینکه به دانشگاه می‌توانند بروند و تدریس کنند و استاد بشوند. در آنجا بررسی می‌کنیم که کارآمدی هر استادی چقدر است؟ می‌گویید! یعنی چه؟ اینها ساعتی را درس می‌دهند و اطلاعاتی را دانشجویان یاد می‌گیرند، این چه ربطی به سیاست دارد؟ می‌گوییم: خیر نسبت این اطلاعات به اطلاعات دیگر چیست؟ آیا آنها دانشجویان را می‌توانند تحت پوشش خود بیاورند یا یک وصیله ناهمرنگی کنار او می‌شوند یا خدای ناخواسته تحت پوشش آنها تفسیر می‌شوند. بنابراین گاه خود ادراکات و گاه هزینه سیاسی آن راندمان پیدا نمی‌کند. پس احترام آفای مصباح سرجای خودش محفوظ است، اما من ابزارکنترل و مامور بررسی راندمان هستم. لذا تحقیقات میدانی می‌کنم و گزارش به آقا می‌دهم و می‌گوییم: این فلسفه و نظام فکری موجود و این اصول و اعتقاداتی که مطرح است قدرت حل کردن دستگاه طرف مقابل را در خود ندارد. بنابراین شما حتماً نیازمند هستید که در شاخصه‌ها به ساختارهای عینی برسد.

وجود دارد یا وجود ندارد.

(ج): مسئله عینی شدن همین است، اگر شما گفتید این تفاهم در «همدلی، همفکری و همکاری» فرهنگی نسبت به این موضوعات در عینیت است و این ساختارها بمتکفل آنها هستند، آنوقت حق دارید بگویید که این آقا چه درسی بددهد و محظوای درس او مثلاً بدایه و نهایه باشد و منطق آن اینگونه و موضوعاتی که در آن وجود دارند هم اینها باشند، باید بررسی کنید که آیا جهانی را که ترسیم می‌کند و یا حرکتی را که تحلیل می‌کند و تکاملی را که بیان می‌کند آیا بصورت انتزاعی است یا نه؟ اگر بخواهید بهینه شدن بن‌بستها، توانمندیها یا ناتوانیها و کاستهایی و یا برجستگیها و قدرتمندیها را بسنجدید باید در عینیت اینکار را صورت دهید. باید دقیقاً بگویید که فلان چند خرج آن موضوع می‌شود، می‌گویید: خرج اقتصادی، خرج فرهنگی و خرج سیاسی این مقدار است. خرج اقتصادی مشخص است مثلاً ماهی ده میلیون دلار خرج اقتصادی است. اما در خرج فرهنگی نیروی فکری آدم مطرح است به اینکه بررسی می‌شود که چند ساعت کار فکری در جامعه صورت می‌گیرد.

برای بهینه کردن آن می‌توان با توسعه روش سنجش آنها در گمانه‌زنی، گزینش و ایجاد تناسب و طبقه‌بندی موضوعات، گیفت و کمیت کار فکری را توسعه داد. بنابراین نفر به

صدا و سیما و... شروع می‌کنید به شمردن و می‌گویید: این تبلیغات به کارهای هنری که انجام می‌گیرد اضافه می‌شود و آنوقت این حالت را نتیجه میدهد. پس در نسبیت عمومی بحث اوصاف و فلسفه است. آخرین چیزی را که در آنجا می‌گویید: علت توزین‌ها، علت سطح‌بندیها و طبقه‌بندیهای دارای موازن، آنهم به صورت مفاهیم می‌باشد، یعنی در آنجا مفاهیم اصطلاحی فلسفی (ونه مفاهیم اجتماعی) مطرح است.

۳/۴- تفاوت نسبیت خاص و نسبیت عام

(س): البته اینجا هم یک مرحله‌ای از تطبیق انجام می‌گیرد.

(ج): حتماً در شکل مفهومی و مفهوم وصف و موصوف است.

(س): یعنی نسبت عمومی در واقع عناوین و شاخصه‌های...

(ج): در آنجا مفاهیم، مفاهیم فلسفی بودند که می‌گفتیم بر اساس فلسفه، جریان قدرت اینگونه انجام می‌گیرد. در آنجا دیگر قدرت به معنای اقتصادی و سیاسی نیست بلکه قدرت به معنای ظرفیت جهت تکاملی جامعه و عاملیت اجتماعی است. دیگر قدرت مفهوم رنگ ندارد و آن قدرت در نظام توزین می‌آید و وزنهای را معین می‌کند و یا در یک جدول تعریفی می‌آید و یک وزنهای را درست می‌کند و وزن تأثیر آن شالوده اول می‌شود. بر اساس آن شالوده، یک

۳/۳- تفاوت نسبیت خاص و نظام

شاخصه

(س): اینکه نیازمندیم، حرفی نیست ولی مسئله این است که از کجا باید بباید؟

(ج): مهم هم اینجاست که شما در نسبیت خاص - که تعریف به وصف می‌کنید - امور عینی و تغییر را کنترل می‌کنید، اما آنجایی که دیگر به فرهنگ کاری ندارید و تنها کار به اضافه دارید. آنجا گزارش آماری عینی تحلیل نمی‌تواند بکند.

(س): پس ما صحیح است که بگوئیم: در نسبیت خاص ما علاوه بر اوصاف عینی، موضوعات عینی هم داریم، منتهی ساختارها و یا افرادی که متنکفل انجام این موضوعات عینی هستند، در اینجا نهاریم.

(ج): مفاهیم عینی داریم و نه موضوعات عینی، موضوع یعنی اینکه می‌گویید: فرهنگ در موضوع جهانبینی یا فرهنگ در موضوع اقتصاد. مثلاً در اقتصاد می‌گویید: انگیزش اجتماعی یا همدلی اجتماعی را باید تحریک کرد ولی چه کسی و با چه وسائلی و با چه شیوه تحریک می‌کند، اینها مربوط به ساختار است. در ساختار عینی گفتید: وسائل مصرفی فردی، وسائل مصرفی جمعی، و وسائل مصرفی صنعتی (در تقسیمات در رابطه با جامعه) و اینها موضوع آن هستند. ولی حالا تحریک به مصرف کجاها و چگونه می‌شود؟ امر دیگری است مثلاً: شما بعد به من می‌گویید! تبلیغات در روزنامه، در

عرف است.

۴- ایجاد اختلاف سطح بین اوصاف، طریق تعیین ساختارهای عینی در نظام شاخصه

(س): حالا صحبت اینجاست که وقتی ما بخواهیم یک پله آن را خاص تر کنیم و تنزیل بدھیم...

(ج): که اول لازم است یا نه؟ که این بحث اثبات کرد که لازم است. حالا برای لازم بودنش چه قاعده‌ای را می‌دهید. قاعده‌ای را که عرض کردیم از طریق ایجاد اختلاف سطح است که یک موضوع از ۲۷ موضوع را می‌گیریم و داخلی آنرا می‌آوریم و برابر کل خارجی بیرونش قرار می‌دهیم.

۴/۱- ایجاد اختلاف سطح وسیله ملاحظه تأثیر یک عضو از مجموعه ۲۷ تایی در بقیه اعضاء مجموعه

دلیل ما این است که بنا بوده یک خانه در ۲۷ خانه اثر داشته باشد که اگر ۲۷ تا را هم خرد می‌کردیم، ۷۲۹ تا می‌شد. حالا قبل از اینکه بخواهیم آنرا خرد کنیم، یک خانه را درشت می‌کنیم و روی روی آن می‌گذاریم و با اضافه در اینجا می‌خوانیم.

۴/۲- تعیین ساختار خارجی حاصل اضافه دو سطح اوصاف

(س): با اضافه می‌خوانیم یعنی چه؟

(ج): معنای با اضافه این است که شما گفتید

مفاهیمی که ناظر به موضوعات هست، خاص می‌شود، دیگر نمی‌گویید: قدرت به اقتصاد می‌رسد بلکه می‌گوئید: اقتصاد، به فرهنگ و فرهنگ به سیاست و به تولید می‌رسد یا می‌گوئید: تولید به مصرف می‌رسد و به توزیع می‌رسد. این مفاهیم، مفاهیم ارتكازی است نه مفاهیم اصطلاحی فلسفی، یعنی مجموعات خودتان هست که بر یک پایه استدلالی بنا کردید و تنظیم کردید و آن مفاهیم مربوط به جامعه هست. شما از «ظرفیت، جهت، عاملیت»، «محوری، تصریفی، تبعی»، «هماهنگی، وسیله، زمینه» اصطلاحات اجتماعی را بیرون می‌آورید. در قدم دوم اصطلاحات را تعمیم و تخصیص می‌دهید و لکن سعی می‌کنید همان اصطلاحات اجتماعی باشند. عبارت دیگر مجاز می‌شود که به کار ببرید ولی با حفظ خصوصیات اجتماعی و پذیرش اجتماعی، در شعر مجاز بکار می‌رود و مردم می‌فهمند ولی در اصطلاحات عموم از حقیقت و مجاز عرفی خروج پیدا می‌کنند و می‌شود اصطلاحات فنی یکدسته خاص و دیگر مربوط به عموم نیست.

(س): بر اساس آن نسبیت عام یک نسبیت خاص درست کردیم، یعنی آمدیم نسبیت به یک موضوع اجتماعی، مفاهیم عینی و اوصاف عینی را ذکر کردیم.

(ج): که لزوماً می‌تواند اجتماعی هم نباشد و می‌تواند درباره جهانبینی باشد ولی ارتكازات

۴/۵ - تفاوت وصف و اضافه (فعل درباره موضوع، فعل نسبت به موضوع)

این فعل درباره این موضوع و نه اینکه نسبت به این موضوع، وصف ملاحظه می‌شود. فرق بین وصف قرارگرفتن آن این است که موضوع را دارای یک خصوصیتی بدانیم و بگوئیم: درباره این موضوع چگونه فکر شده است؟

۴/۶ - برابر قرار گرفتن سطر اول از اوصاف فرهنگ یا سطر اول از اوصاف**جامعه در نظام شاخصه**

حالا می‌گوئیم: خبر، این فعل برابر با چه موضوعی قرار می‌گیرد و اگر یک جدول تعریف را در نظر بگیریم و فرض کنید و این ۲۷ تا است. مثلاً یک را اینجا می‌نویسم و برابر یک ۲۷ قرار دارد این یک، یک مرتبه و یک سطحی از کار فکری است. درباره آن می‌توان صحبت کرد ولی هرگز در اینجا نمی‌آوریم (درباره ۲۷ تا) و آن را فقط روپروری یک می‌آوریم.

(س): یک از فرهنگ با یک از جامعه.

۴/۷ - سطر اول اوصاف جامعه طریق**تأثیرگذاری وصف سطر اول اوصاف****فرهنگ در بقیه اوصاف جامعه**

(ج): می‌گوئیم: برای اینکه از این طریق اثر خودش را روی آن بکند، یعنی هرگاه اینجا یک ساختاری داشتیم که درباره جهانبینی اندیشید اثرش در سایر اوصاف ظاهر می‌شود.

همدلی در موضوع جهانبینی و همفکری در موضوع جهانبینی یعنی ساختاری که نتیجه اش هست دیگر با مضار و مضارالیه است و نه بصورت صفت و موصوف، این ساختار مسئول جهانبینی است.

(س): ساختاری هنوز تعیین نشده است.

(ج): تا ساختار معین بشود، می‌گوئیم: همینکه این اضافه را کردید امکان پیدایش ساختار خارجی پیدا می‌شود.

۴/۳ - حفظ استقلال عرضی و طولی در نظام شاخصه

(س): امکان یعنی چه؟ یعنی یک مجموعه‌ای در جامعه متکفل این هست یا باید باشد.

(ج): یعنی موضوعاتشان موضوع خرد یک موضوع طبقه‌بندی شده است. یعنی ۲۷ موضوع دارد و برابر ۲۷ موضوع دیگر قرار می‌گیرد که آن ۲۷ تا هم سطح خودش نیست و موضوع این هست. یعنی اگر گفتم فکر در سطح مختلف قابل تجزیه است سطر اول آن فکر در موضوع همدلی است که آن در یک موضوع اجتماعی بزرگ قرار گرفته است که فرضأ جهانبینی است.

(س): این چه ساختاری را معلوم می‌کند؟

(ج): ما الان معنای بریده بودنش را هم از عرض و هم از طول مشاهده می‌کنیم. یعنی حفظ استقلال و اضافه هست. اما حفظ استقلال در عرض است.

(ج): عیبی ندارد ولی دو تا جریان اوصاف که با هم دیگر هم سطح نیستند. این هم سطح نبودن چه خاصیتی را دارد؟ تمام صحبت ما این است که اگر سطح را حفظ کنید و آن را خرد کنید محال است به موضوع عینی برسید. ولی اگر اختلاف سطح ایجاد کنید حتماً به موضوع عینی می‌رسید. این یک قاعده کلی چه در فرهنگ و چه در سایر موضوعات است.

۴/۱۰- قرار گرفتن تقسیمات خود فرهنگ (الگو، ساختار، محصول و عوامل دروثری آن)

بله، حالا این قاعده باید به یک قاعده دیگر تفاهم بشود خصوصاً اگر ما یک مقدار مصداقی تر صحبت کنیم. حتی شما فیزیک و یا طب را که در نظر می‌گیرید می‌توانید این بخش کوچک را تا ۷۲۹ بنویسید. یعنی باید بتوانید یک جدول آنرا رویروی کل جدول ۲۷ تا که جدول مادر هست - قرار دهید که با ضرب در یکدیگر ۷۲۹ تا می‌شود. یعنی یک ۲۷ تای آنرا برابر جدول مادر قرار می‌دهید تا بلا فاصله بتوانید برایش ساختار عینی معین کنید.

(س): عرض من این است که این قاعده را خصوصاً در ارتباط با بحث قبلی خوب است که مرتبط ببینیم و آن اینکه در جلسه گذشته گفتیم: ما از جدول اصطلاحات جامعه چهار تا جدول اصطلاحات می‌توانیم استخراج کنیم جدول جدول اصطلاحات فرهنگی، سیاسی، اقتصادی

۴/۸- ضرب نشدن اوصاف دو سطح یکدیگر در اضافه به خلاف نظام اوصاف مهمترین مطلبی که در اینجا وجود دارد این است که اگر اختلاف سطح درست کنید و داخل یکی از عنوانین ۲۷ تا را بزرگ کنید و رویروی کل قرار بدهید، در درون این فعل موضوعاً که مثلاً در اینجا فرهنگ هست، موضوعات فرهنگ و در یک طرفش سطوح موضوعات جامعه دیده می‌شود. حال آیا می‌شود همه اینها را در سطح اول آورد و ملاحظه کرد؟ طریق معقول جریان وصف این است که بگوئیم همه این ۲۷ تا در این ۲۷ تا ضرب شوند ولی بنا به بحث اضافی این مباحث کنار می‌رود و می‌گوئیم: این بخش در این موضوع چه متفکلی دارد؟ یا این بخش چه متفکلی در این موضوع دارد؟ در اینجا دیگر تکفل می‌خواهیم.

۴/۹- بدست نیامدن موضوع عینی از خرد کردن اوصاف بدون اختلاف سطح

نکته اینجاست که اگر ما آنچیزی را که از موضوع بزرگتر است آوردیم که به تعبیر شما مجموعه ساختارهای اجتماعی باشد. در این صورت وقتی این دو را مقابل قرار می‌دهیم و می‌توانیم بگوئیم: این موضوع فرهنگی وقتی در جدول ما مقابل این ساختار قرار می‌گیرد معلوم می‌شود که ساختاری که در جامعه متفکل این موضوع است شماره یک است ولی فرض براین است که از جدول هم جریان اوصاف را آوردیم.

مشکل پذیر عدالت تا آخر و یک اصطلاحاتی به این شکل درست کردیم. بعد همین اصطلاحات را با یک جابجایی، اصطلاحات جدول جامعه شدند. حالا وقتی می‌خواهیم این قاعده را تطبیق بدهیم و تطبیق آن عمل کنیم، نتیجه‌اش این می‌شود که همفکری مقدورات شکل‌پذیر عدالت با یک جابجایی برابر مقدورات شکل‌پذیر همفکری عدالت، قرار گیرد.

(ج): خیر، در اینجا فعل موضوعاً را تقسیم نمی‌کنید، فعل موضوعاً در داخل خود فرهنگ هست نه ساختار.

(س): بسیار خوب، می‌گوئیم: الگو، ساختار محصول و سپس آنها را در خودشان ضرب می‌کنیم، مثلاً «الگوی الگوی الگو» یا عوامل درونی الگو را در هم ضرب می‌کنیم.

(ج): احسنت! همینکه شما عوامل درونی آنرا بیاورید معناش این است که فرهنگ را در سطوح مختلف خرد کرده‌اید.

۴/۱۱ - بدست آمدن تقسیمات درونی فرهنگ به وسیله همان روشی که اصطلاحات فلسفی به مفاهیم ارتکازی تبدیل شده است

(س): حالا خود آن چگونه خرد می‌شود، یک مسئله جدایی است ولکن فرض کنیم خرد کرده‌ایم.

(ج): طبق آن قاعده‌ای که موضوعات دیگر را توانستید بدست بیاورید از اول ولایت، تولی

و جدول کار جامعه، یعنی موضوعات جامعه باشد. البته یک تفاوت‌هایی هم برای آنها ذکر کردیم به اینکه به چه دلیل چه جدولی را مختص به چه می‌دانیم؟ حالا وقتی ما صحبت می‌کنیم از اینکه جدول اوصاف جامعه را مقابل جدول فرهنگ قرار می‌دهیم، آیا همان اوصاف جامعه مد نظر است؟ طبیعتاً باید بنابراین روال همان اصطلاحات - که در جدول جامعه بتوان اصطلاح جدول جامعه گفته می‌شود - مد نظر باشد.

(ج): که کل بود و حالا بخش تی موضوعات می‌شود.

(س): خیر، آن اصطلاحاتی که می‌گویند از جامعه می‌آید و مقابل فرهنگ قرار می‌گیرد همان اصطلاحات جدول جامعه است.

(ج): که جدول فرهنگ را نتیجه می‌دهد.

(س): جدول فرهنگ خودش اصطلاحات جداگانه داشت و همچنین جدول جامعه هم جدا بود.

(ج): فرهنگ درون خودش را می‌آورید و برابر با کل جامعه قرار می‌دهید.

(س): حالا می‌خواهیم همینکار را بکنیم. وقتی ما به این قاعده عمل می‌کنیم باید یک مقدار تطبیقی تر به ذهن بیايد. یعنی اگر می‌خواهیم بحث قبل را تغییر بدهیم معلوم باشد که با چه مجموعه‌ای مواجه هستیم. یعنی ما در فرهنگ گفتیم، همفکری مقدورات

**۴/۱۲ - ضرورت تعمیم، تقویم، تخصیص
او صاف فرهنگ و او صاف جامعه و اضافه
آن برای تعیین ساختارها**

فرضًا تجزیه و تفکیک کردیم، یعنی برای الگو، ساختار و محصول یک عوامل درونی ذکر کردیم و آن را در یک ستون آوردیم و آنچه که مقابل آن قرار می‌گیرد، مثلاً همین مقدورات شکل پذیر عدالت و یا یک اصطلاحی شبیه این که مربوط به اصطلاح جامعه است، حالا اضافه شدن این به این یعنی چه و چگونه ساختار را از داخل آن بدست می‌آوریم؟

(ج): اگر قاعده کلی شما اول تمام شد...

(س): یعنی من که از این راه آمدم برای اینکه همان قاعده را بهتر بفهمیم که جواب می‌دهد یا نمی‌دهد.

(ج): اگر اینگونه شد، باید بگوئیم مثلاً الگوی صیانت شما چیست؟ الگوی مقدورات صیانت و عدالت و اعتماد داشتید که الگوی صیانت شما الگوی سیاسی شما می‌شود. اگر الگوی سیاسی شما اضافه بشود باید یک ساختارهای متكفل الگوی سیاسی بشوند، یعنی هر الگویی که باشد چه کسانی متكفل آنها هستند؟ مثلاً دفتر ولی فقیه، مسئول یک قسمت است و یا اگر گفتیم عدالت را چه کسانی مسئول هستند؟ می‌گویید: هیئت و دولت و یا می‌گوئیم: دو قسمت اعتماد چه کسانی مسئول هستند؟

(س): شما دوباره خود آن اصطلاح را

و تصرف را به موضوعات غیر اصطلاحی (نسبیت خاص) تبدیل کردید و بر اساس همین رول درست می‌شوند.

(س): که آن روش دست ما هم نیست.

(ج): این بحث را باید انجام بدهیم.

(س): حالا فرض گرفتم یک چنین روشنی هست، کار هم می‌کند و جواب هم داده است.

(ج): مثلاً گفتیم: در آنجا کیفیت در فرهنگ اصل است و بعد هم رئوس مطالب هم خدمت آنها گفته شده ولو اینکه فراموش کردنند و گفتنند دست ما نیست.

(س): اینکه می‌گوئیم: دست ما نیست زیرا فرض براین است که ما از اول گفتیم: این جدول جامعه است و کارنامه اینکه ربط این جدول جامعه با اصطلاحات فلسفی چیست.

(ج): در یک جلسه اشاره کردیم.

(س): در حد کلیاتش اشاره کردیم به اینکه توسعه، ساختار، کارآیی اینجا و ظرفیت، جهت، عاملیت هم اینجاست و روش این است.

(ج): در آنجا مطرح شد که تصرف چگونه می‌شود و آیا اختیار و جهت در آن اصل است یا خیر؟ فکر، ذهن و عین در آن چگونه است؟ به هر صورت یک صحبتیابی از نظر فلسفی آنجا داشتید که بر اساس آن به جدول جامعه رسیدید. حال ما به آن سیر کاری نداریم و می‌گوئیم بر اساس همان روش کار پیش برود و باید ضمناً کار فکری تجزیه و تفکیک هم بشود.

(س): اینکه چه کسی انجام می‌دهد در نظام شاخصه مشخص می‌شود.

(ج): احسنت! همین که این دو تا اضافه شدند یعنی این کار درباره این موضوع، قاعده‌تاً باید آدرس دقیقی برای جامعه باشد.

(س): می‌گوئیم: اینکار درباره این موضوع در نسبت خاص، نظام شاخصه می‌دهد.

(ج): خیر، کار وقتی با موضوع اضافه شد، متكفل آن شاخصه طبیعی است.

۴/۱۳ - استقلال « فعل، موضوع، ساختار » در اضافه

(س): باید خود این کارها و موضوعات مشخص بشود.

(ج): کارها و موضوعات، وصفی و نحوه اضافه شدن آنها وصفی است و اضافه نمی‌شوند. یعنی با یکدیگر ضرب نمی‌شوند و بلکه در اضافه وصفی همیشه ضرب است. معنای اینکه ضرب است یعنی چه؟ یعنی پشت سر هم‌دیگر صحیح است قید یک امر آخر قرار

نگیرند. در اضافه کار علاحده اضافه می‌شود و قید قرار می‌گیرد و موضوع و ساختار هم علاحده لحاظ می‌شود، یعنی فرض استقلال در هر سه وجود دارد. لذا در شاخصه فرض

می‌شود که احياناً کار چندان تغییر نکرده باشد و بلکه موضوعات کار تغییر کرده باشند. مثلاً در کار حوزه، منطق آن تغییر نکرده است ولی موضوع کارشان حتماً تغییر کرده است و

تفکیک می‌کنید: یعنی اگر ما گفته‌یم مقدورات شکل پذیر عدالت هم‌فکری (یک اصطلاح اینگونه‌ای) روبروی فلان قسمت از الگو قرار گرفت...

(ج): که باید متكفل تحويل بدهد.

(س): این اضافه می‌شود یعنی چه و این اضافه چگونه تحويل می‌دهد؟

(ج): برای شما اینها باید معنا شده باشند که مثلاً الگو یعنی چه؟ تا سپس بتوانید آنرا تعمیم و تخصیص بدهید. یعنی شما باید بتوانید به روش تعمیم و تخصیص و تقویم، معنایش را زیرش بنویسید. یعنی هم عدالت، هم صیانت و هم اعتماد با تعمیم، تخصیص و تقویم معنا شده‌اند. حال این دو معنا روبروی هم دارید و بعد از این می‌گویند: درباره این موضوع این کار را چه کسی انجام می‌دهد؟ باید زیرمعنی فعل موضوعاً و موضوعات فعل این کار نوشته شود. یعنی هم کار و هم موضوع کار باید معلوم شده باشد.

(س): برای این بحث شکل عملی تر و نظم بیشتری به خود بگیرد، مجبوریم یک کار تطبیق کنیم، یعنی مدل نسبت خاص را در فرهنگ کامل کنیم.

(ج): یعنی قدم به قدم برایش کار بگوئیم، یعنی این کار فرهنگی درباره این موضوع اجتماعی است و چنین کسی باید آن را انجام بدهد.

شاخصه بشویم) بخواهیم آنها را خرد کنیم، هرچه پایین برویم. باز هم قمه‌شان بصورت جریان وصف است. یعنی یک وصف آخر کار بعنوان اصل می‌ماند ولو مثلاً ده قید بالای سر آن باشد و همه‌اش قید یک وصف است. در اینجا یک ستون داریم و یک موصوف علاحده پیدا می‌کند. آن موضوع روی روی یک موصوف دیگر قرار می‌گیرد. این موصوف و این موصوف دارای ساختارهای علاحده می‌باشند و فرض استقلال در هر سه می‌شود. این معنای اضافه و مثل «کتاب من» است. کتاب می‌تواند تغییر کند و یک کتاب دیگر بشود و یا احیاناً «من» عوض بشود و لی کتاب ثابت باشد.

«و آخر دعوینا ان الحمد لله رب العالمين»

ساختارها هم ثابت باشد. یا بر عکس ساختارها تغییر کردند ولی نحوه کار تغییر نپرده است، یعنی فرض استقلال دریاره شان هست، ولی این فرض استقلال در وصف نباید باشد.

۴/۱۴ - امکان تغییر موضوع و ثبات فعل و

ساختار یا بر عکس در نظام شاخصه

حجۃ الاسلام جمالی: در نسبیت خاص موضوعات و افعال جداگانه بیان می‌شوند اما در نظام شاخصه ارتباط شان برقرار می‌شود. یعنی در نظام تعریف هم موضوع و هم افعال مشخص می‌شوند. مثلاً هم خود فرهنگ و هم موضوعات فرهنگ و هم افعال فرهنگ در نسبیت خاص مشخص می‌شوند اما استقلالاً اما در نظام شاخصه به یکدیگر اضافه می‌شوند.

(ج): اگر در نظام اوصاف (قبل از اینکه واژد

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۶/۰۷

جلسه ۴۰

تنظیم: گروه تحقیقات مبنائي

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

بررسی تفاوت نسبت خاص و نظام شاخصه

فهرست

۱	- اضافه نمودن جدول تعریف خود فرهنگ و جدول تعریف فرهنگ در جامعه معین‌کننده شاخصه‌های عینی فرهنگی.....
۲	۱/۱ - تکرار اوصاف جامعه در جدول تعریف فرهنگ در جامعه .....
۳	۲- طرح احتمال تعیین موضوع عینی در نسبت خاص و ساختارهای اجتماعی متنکل آن در مدل برنامه .....
۴	۳- طرح احتمال تعیین موضوع عینی در نظام شاخصه و مفاهیم ارتكازی در نسبت خاص.....
۵	۳/۱ - مشخص شدن مفاهیم عام وصفی در نسبت خاص .....
۶	۳/۲ - مشخص شدن نظام توازن مفاهیم غیر ارتكازی در نسبت عام .....
۷	۳/۲/۱ - تلازم منطقی و کارآمدی عینی دو شرط لازم در نسبت عام .....
۸	۳/۳ - تفاوت شاخصه در نسبت عام، نسبت خاص و نظام شاخصه .....
۹	۳/۴ - بررسی جریان نسبت به وسیله اوصاف در نسبت خاص .....
۱۰	۳/۵ - بررسی «شدن» در نسبت خاص و بررسی «بودن» در نظام شاخصه .....
۱۱	۳/۶ - مشخص شدن جایگاه موضوع در نسبت خاص و مقدار کمی موضوع در نظام شاخصه .....
۱۲	۳/۷ - مشخص شدن عناوین کلی ارتكازی در نسبت خاص و عناوین اشیاء خاص عینی در نظام شاخصه .....
۱۳	۳/۸ - مشابهت عناوین جدول تعریف در نسبت خاص، با «بازار کار، کالا، پول» در اقتصاد .....
۱۴	۳/۹ - ملاحظه تغییر آثار به وسیله تغییر نسبتها در نسبت خاص .....

- ۳/۱۰- ملاحظه نیاز، تحول در نیازمندیها و کیفیت ارضاء نیاز، در نسبیت خاص ۷
- ۳/۱۱- بررسی علل پیدایش مسیبها در نسبیت خاص ۸
- ۳/۱۲- نسبت بین اوصاف (نسبیت خاص) و سیله کنترل تغییر ۸

۴- ضرورت تنظیم جدول تعریف فرهنگ با بدست آوردن ۹ وصف متناظر با «ظرفیت، جهت، عاملیت»؛ «محوری، تصرف، تبعی»، «هماهنگی، وسیله، زمینه» در فرهنگ و تعمیم، تخصیص و تقویم آنها ۹

نام جزوه: مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی استاد: حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی الهاشمی تاریخ جلسه: عنوان گذار: حجۃ الاسلام پیروزمند تاریخ انتشار: ویراستار: حجۃ الاسلام جمالی حروفچینی و تکثیر: مؤسسه فرهنگی فجر ولایت	کد بایگانی کامپیوتوئی: ۹۰۰۵۰۳۰ ۷۷/۰۶/۰۷ ۷۸/۰۱/۱۱
--	--

حتماً نظام جامعه را بر اساس فرهنگ طبقه‌بندی کرده باشید ولی باز «صیانت، عدالت و اعتماد» با موضوعات زیربخش آن است که در عین حال داریم فرهنگ جامعه را نگاه می‌کنیم. گاهی است که خود فرهنگ را نسبت به کل جامعه می‌خواهیم بینیم، در اینصورت لزومی ندارد که در آن تغییری بدھیم و این با قبلی فرق دارد. بعبارت دیگر فرهنگ در جدول مادر چه چیز می‌شود؟ اگر جدول جامعه را جدول مادر بگیریم فرهنگ در جدول خود فرهنگ (نه در فرهنگ جامعه) مطرح می‌باشد و این فرض دوم است.

۲- طرح احتمال تعیین موضوع عینی در نسبیت خاص و ساختارهای اجتماعی متفکل آن در مدل برنامه

(س): بحث جلسه گذشته این بود که آیا علاوه بر بحثی که راجع به نسبیت خاص می‌کنیم، در نظام شاخصه کار اضافه‌ای صورت می‌گیرد یا خیر؟ حضر تعالی عده استدلالی که در تفکیک این دو فرمودید این بود که ما در نظام تعریف و نسبیت خاص که انجام می‌گیرد، درست است که اوصاف عینی و جدول اوصاف داریم اما ساختارهای عینی که متفکل این اوصاف هستند، در نظام تعریف مشخص نمی‌شوند، لذا اضافه وصف به موضوع باید در نظام شاخصه انجام بگیرد. حال با توجه به بحثی که در جلسه قبل انجام شد من فکر می‌کنم که در خود همان بحث قبل هم این دوئیت در فرمایش شما به چشم می‌خورد و آن اینکه ما ابتداً دو تا چیز را می‌توانیم از هم جدا کنیم یکی موضوع عینی که آنرا توصیف می‌کنیم و وصف، وصف آن است و یکی ساختارهای اجتماعی که می‌خواهند این موضوع را تولید کنند یا اینکه به هر صورت بورسی وجهی از این موضوع کارشان است. یک وقتی است که ما یک چیزی را توصیف می‌کنیم و می‌گوئیم ما

مجموعه آن را نسبیت خاص در فرهنگ می‌گذاریم به چیز دیگری احتیاج داریم، یعنی این روند هنوز کامل نیست مگر اینکه نظام شاخصه هم به آن اضافه بشود که نظام شاخصه در فرهنگ باشد. این بحثی را که الان فرمودید برای دستیابی به نظام شاخصه است، یعنی در مجموعه نظام شاخصه بعد از بحث نسبیت خاص مطرح می‌شود. ما نظام اصطلاحات را بدست آورдیم و سپس آنرا تا حدودی در نظام تعریف بردمیم متنها این مقدار از آن باقی ماند که در تئیب روشن تعریف - که باید ستون موضوعات و آثار منتجه گیری شوند و ترکیبی را تحويل بدهند - این مرحله را انجام ندادیم و بعد وارد قسمت نظام شاخصه شدیم که حالا این نظام شاخصه بر اساس این جدول وصفی یا جدول تعریف وصفی فرهنگ....

(ج): وصفی یا اضافی؟ /

(س): خیر، هنوز به اضافی نرسیده‌ایم. بر اساس آن جدول تعریف وصفی می‌خواهیم یک جدول اضافی درست می‌کنیم، یعنی نظام شاخصه درست می‌کنیم. در نظام شاخصه قاعده بر این شد که ما بگوئیم: سه ستون یا سه جدول پیدا می‌کنیم که هنوز شکل آنرا به نتیجه نهائی نرساندیم ولی حداقل اینکه دو دسته مفاهیم را مقابل هم قرار می‌دهیم. یعنی فرض استقلال در مفاهیم بشود و فرهنگ موضوعاً داخل مجموعه (جامعه) قرار گیرد. البته خود این باز دو حرف است که بگوئیم فرهنگ در جامعه یا بگوئیم خود اوصاف جامعه با صرف نظر از قید فرهنگ داخل یک مجموعه قرار گیرد.

۱/۱- تکرار اوصاف جامعه در جدول تعریف فرهنگ

در جامعه

(ج): اگر بخواهید فرهنگ در جامعه را بسنجید، باید

خاص نشده است. حالا در صورت چنین فرضی، نتیجه این می‌شود که در نسبیت خاص موضوع عینی معلوم می‌شود و می‌گویید: ساختارهایی که متکفل قند هستند اینها هستند. البته در این صورت، می‌گوییم: این کار مربوط به مدل برنامه است و قرار نیست در این روش جواب بددهد که چه کسی در جامعه متکفل درست کردن قند یا مصرف قند آن باشد.

بنابراین از چنین تحلیلی باز این نتیجه و جمعبندی حاصل می‌شود که ما فقط یک نسبیت عام و یک نسبیت خاص داریم که در نسبیت عام، نظام اصطلاحات، تعریف و معادله عام داریم و در نسبیت خاص تعریف و معادله خاص داریم که موضوعش هم آمده است. یعنی موضوعش تعیین شده یا بعد باید تعیین بشود. حالا می‌فرمایید که آن خودش باید از یک قاعدة دیگری پروری کند، یعنی از آن طریقی که وصف را عینی می‌کنید از همان طریق نمی‌توانید موضوع را عینی کنید، در این صورت می‌گوئیم: اشکال ندارد که قاعدة‌اش متفاوت باشد و بررسی می‌کنیم تا بینیم قاعدة‌اش چیست ولی جایگاهش در نسبیت خاص است و اما در نظام تعریف، یک ستون شاخصه و یک ستون عناوین داشتیم. اصولاً عینی شدن و یا خاص شدن ستون عناوینی یعنی تعیین موضوع خاص.

۳- طرح احتمال تعیین موضوع عینی در نظام شاخصه

و مفاهیم ارتکازی در نسبیت خاص

۱/۳- مشخص شدن مفاهیم عام و صفتی در نسبیت خاص این مرتبه از مفاهیم اجتماعی است و خاصیت مفاهیم دو چیز است. ۱- اطلاق است مثلاً قند را شما وزن تأثیرش را در کنار چیزهای دیگر معین کردید که مثلاً شده ۸ (در جدول) و نسبت جریان تغییرش را هم در اوضاع

یک چیزی را می‌خواهیم که سفید، شیرین، جامد و ... باشد و بعد می‌خواهیم بفهمیم که این مجموعه اوصاف آیا وصف قند یا وصف نبات و یا شکلات است؟ و این یک سؤال است سؤال دیگر این است که در جامعه قند را چه کسی درست می‌کند؟ ممکن است خود ساختار تولیدش طبقاتی پیدا کند، مثلاً یکی تحقیق و یکی کارخانه آنرا می‌سازد و یکی سرمایه‌گذاری می‌کند و یکی مصرف می‌کند که مجموعه ساختارهایی که از ابتدا تا انتها دارد، اسمش را ساختار اجتماعی می‌گذاریم. حالا صحبت بر سر این است که در نسبیت خاص و در نظام شاخصه هیچکدام از این دو تا معین نمی‌شود و حالا می‌خواهیم بگوئیم هر دوی اینها در نظام شاخصه تعیین می‌شود که با توجه به بحث جلسه قبل فکر می‌کنم نظر شما این باشد ولی این سؤالی که مطروح شده مبتنی بر این احتمال است که ما ناگزیریم که در نسبیت خاص موضوع عینی را معین کرده باشیم زیرا ما در نسبیت خاص می‌گوییم موادش اوصاف عینی می‌شود و بعد می‌گوئیم حالا داریم یک جدول تعریف درست می‌کنیم که ماهیت محتواش اوصاف عینی است. حال می‌گوئیم تعریف چه چیزی را می‌کنید؟ اگر بگویید نمی‌دانم، می‌گوییم: پس هنوز خاص نشده است.

(ج): جریان آثار خاص ...

(س): آثار چه چیزی؟ اگر ندانیم که آثار چه چیزی و یگونیم «چه چیز» آنرا بعد می‌گوئیم، می‌گویند: «سر بسی صاحب را که نمی‌شود بتراسید». یعنی اول که می‌خواهیم تعریف یا معادله بدهیم، باید بدانیم که مثلاً داریم قند را تعریف می‌کنیم. اگر قند را بردارید و بگویید: من فقط در اینجا ۲۷ تا وصف می‌نویسم می‌گوییم این هنوز

بخش عناوین، هم شاخصه و هم بخش مفاهیم مان در جدول تعریف پر می‌شود. نهایت سؤال این است که شاخصه در اینجا چه فرقی با نظام شاخصه دارد؟ شاخصه‌های اصطلاحی شاخصه‌های نسبتهای توزینی هستند ولی شاخصه‌های نظام اوصاف شاخصه‌های نسبتهای وصفی در تغییر است. به دیگر سخن شاخصه‌های نظام شاخصه زیرساخت برنامه هستند و مدل برنامه بدون آن اصلاً کار نمی‌تواند بکند. این شاخصه‌ها شاخصه‌هایی هستند که تنها با واحد کمی عینی سروکار دارند و می‌گویند: مثلاً چند تا پارچ دیگر به نسبت کارآمدیش به استکان ویا به بلندگو، کاری ندارند. یعنی صحبت از تنازهای کمی و عینی می‌کنند.

(س): در نظام شاخصه می‌گوید؟

(ج): بله در نظام شاخصه نظام تشخیصی است که امکان برنامه می‌دهد. اصلاً تا نظام تشخیص نباشد امکان هماهنگسازی‌ها وجود ندارد. آنوقت اگر چنین چیزی انجام شد می‌توانید مدل و برنامه داشته باشید.

۳/۲- بررسی جریان نسبت به وسیله اوصاف در

نسبت خاص

(س): به هر حال جواب این سؤال را چه فرمودید که ما در نسبت خاص آیا موضوع عینی داریم یا نه؟ می‌گوئید: مفاهیم عینی است.

(ج): می‌گوییم: مفاهیم نسبت به آثار، یعنی یک مفهومی دارید و یک آثاری و یک جریان نسبتی بین آثار است، جریان نسبت را در اینجا (در نسبت خاص) اوصاف می‌گوئیم زیرا در حقیقت دسته‌بندی‌های کلان موضوعی از لحاظ وصف و موضوعی و نه از لحاظ خصوصیت عینی در اینجا قابل لحاظ است.

می‌بینید ولی آیا این تعریف بر صد تن یا بر صد میلیون تن شامل می‌شود؟ در اینجا ابداً درباره اش صحبتی نیست و شبیه مفاهیم انتزاعی است. بله در جریان تغییر ده نوع قند مطرح می‌شود مثلاً قند از چغندر، قند از نیشکر، قند از میوه‌ها (قدهای طبی) ولی اگر قند را به چیزهایی که شیرینی خاص دارد اطلاق کنیم شامل همه نوع از قندها می‌شود. عبارت دیگر مفاهیم عام وصفی که جریان آثار را نشان می‌دهند یک مرحله است که ما بوسیله آن خناسایی می‌کنیم.

۳/۲- مشخص شدن نظام توازن مفاهیم غیر ارتکازی در نسبتیت عام

۳/۲/۱- تلائم منطقی و کارآمدی عینی دو شرط لازم در نسبتیت عام

از جهت دیگر اصطلاحات فلسفی خاص خودمان اینگونه نیست که در یک دستگاه منطقی منحل شده باشد و آن دستگاه منطقی اصلاً کاری به ارتکازات نداشته باشد بلکه در جریان کاری به توزین و وزن دادن دارد. یعنی سؤال می‌کنند نظام اصطلاحات نظام جدول تعریف، نظام اصطلاحات و معادله شما در نظام تعریف چکار می‌کند؟ می‌گوئیم: این نظام توزین و ترازوی ماست. مثلاً ۸۱ نحوه ظرفیت در آن جا هست. می‌گویند: اصلاً عرف این را قبول دارد؟ می‌گوئیم: پذیرش عرفی لازم نیست بلکه تلائم منطقی و کارآمدی عینی لازم است و تلائمش هم تمام شده و کارآمدیش باید در عمل اثبات بشود.

۳/۲- تفاوت شاخصه در نسبتیت عام، نسبت خاص و نظام شاخصه

بنابراین ابتدا مفاهیم ارتکازی را طبقه‌بندی مفهومی می‌کنیم و که به آن نسبت خاص لقب می‌دهیم. یعنی هم

بدی را دارید. طبقه‌بندی مفاهیم آنجاست.

(س): گویا ما در آنجا یک نسبت مطلوب بین موضوعات داریم.

(ج): یعنی یک نسبت مطلوب بین عناوینی برقرار می‌کنید.

(س): و یشتر از این نیست یعنی می‌گویید؛ ابزاری است برای تحلیل تغییر و نه اینکه در خودش دارد تغییر می‌کند.

(ج): تحلیل تغییر نیست بلکه امکان تحلیل تغییر می‌دهد. اماً شاخصه باید گزارشگری آماری داشته باشد. یعنی اگر نظام اوصاف نداشتم معقول نبود جایی را به قند بدھیم و لذا چون قبلًا در وصفش شمرده شده مثلاً وصف شماره هجدهم است و به یک دلیلی آنجا اثبات شده است...

(س): یعنی جایگاه قند در آنجا مشخص شده است.

(ج): آنجا جایگاه آثار قند مشخص است و آنوقت اینجا گفته قند در این حجم داریم آیا به این جایگاه می‌خورد یا نمی‌خورد؟

۳/۷ - مشخص شدن عناوین کلی ارتکازی در نسبت

خاص و عناوین اشیاء خاص یعنی در نظام شاخصه

(س): یعنی تصدیق می‌کنید که آنجا قندیت معلوم شده است.

(ج): بعارت دیگر قند کلی نه و قند معین، قند کلی برابر با گندم کلی ...

(س): کلی بمعنی اینکه مشخص شده که این وصف، وصف قند است ولی اصلاً معلوم نیست که قند در جامعه چقدر مصرف و چقدر تولید می‌شود. یعنی معلوم است که این اوصاف مربوط به قند و این اوصاف هم مربوط به گندم

۳/۵ - بررسی «شدن» در نسبت خاص و بررسی «بودن»

در نظام شاخصه

بعارت دیگر همیشه «شدن» را در جدول اوصاف کنترل می‌کند و آنجا نسبتها هستند. نسبتها بین ذسته‌بندیهای کلی مطرح است بر خلاف شاخصه‌های یعنی که کار به برنامه دارد و اصلًا کاری به نسبتها ندارد و تنها وضعیت «بودن» را گزارش می‌کند. شما بنابر فلسفه‌تان معتقد هستید که این بودنها اگر اینگونه تغییرها در آن‌ها واقع شود آنگاه آثار اینگونه می‌شود.

۳/۶ - مشخص شدن جایگاه موضوع در نسبت خاص و

مقدار کمی موضوع در نظام شاخصه

(س): چرا در نسبت خاص «شدن» می‌گویید زیرا آنهم توصیف وصفی می‌کند؟

(ج): در آنجا بین آثار نسبتها را ملاحظه می‌کند.

(س): بین آثار موجود

(ج): بین آثار تعریف شده، برای شما قند کل جایی دارد که اگر مدل شما غلط باشد آنجا جواب نمی‌دهد ولی در مدل شاخصه یعنی شود غلط باشد و غلط بودن درباره‌اش صحیح نیست.

(س): خیر اینجا نظام شاخصه هست، یعنی شاخصه‌ها را به هم‌دیگر ارتباط می‌دهید.

(ج): نظامی را که شما در اینجا داری، می‌گویید: صد تن قند یا هزار تن گندم

(س): بعد هم می‌گوئیم: صد تن قند با هزار تن گندم کنار هم خوب است یا بد است.

(ج): خوبی حتماً باید در آنجا منعکس شود.

(س): خیر آن در این منعکس می‌شود.

(ج): خیر، بر آن اساس است که شما معیار خوبی و

۳/۸- مشابهت عناوین جدول تعریف در نسبیت خاص، با

«بازار کار، کالا، پول» در اقتصاد

(ج): ما یک دسته‌بندیهای بسیار کلی داریم که نمونه ساده آن مثل بازار کار، بازار کالای مصرفی، بازار کالای ابزاری و بازار پول، این عناوین، عناوینی بسیار کلی است. در بازار کار نرخ ویزیت دکتر، نرخ مهندس، نرخ مدیر عامل و نرخ کارگر ساده مطرح نیست. این بازار کار یک عنوان بسیار کلی است که صحیح است از اصطلاح، یک درجه آن را پائین تر بدانیم ولی خیلی کلی و عام، بطوریکه به هر کاری قابل اطلاق است و هیچ کاری را مشخص نمی‌کند. بازار کالا هیچ کالای خاصی را مشخص نمی‌کند و فقط به وصف مشخص می‌کند. بازار کالاهای مصرفی و بازار کالاهای ابزاری هم چنین است. بنابراین مهمترین مطلب این است که در اینجا دسته‌بندیهایی به وصف داریم یعنی اوصاف کلی که در مدل به رسمیت شناخته می‌شود و این نسبیت خاص است.

حالا چرا می‌گوئیم نسبیت خاص؟ هرگاه تناسب بین کالای بازار کار با رشد بازار کار تابعی از رشد بازار کالا به اضافه نسبت افزایش مطلوب باشد آنوقت می‌گوئیم: سرعت این جامعه هیچ‌وتیر از قدرت تولید آن قرار نمی‌گیرد به این معنا که جنسها گران نمی‌شوند و معنا ندارد که گران بشود. سپس می‌گوئیم: بازار کالای مصرفی تابعی از رشد کالای ابزاری است با اضافه رشد ویژه ابزاری نسبت افزایش که باید داشته باشد. در این صورت هیچ وقت جنس شما عقب مانده نمی‌شود و رشد کالای ابزاری شما نیز تابعی از نرخ رشد سود سرمایه است و در موازنۀ ارزی، شما نسبت به پس انداز سرمایه جلو هستید. اگر شیوه این چنین است چه چیزی به صورت خاص از

است، یعنی موضوع مشخص است و لو اینکه اولش از مفاهیم غیر عینی باشد که در جلسه قبل فرمودید جامعه، تاریخ و جهان و این چیزی مانند قند نیست که بتوایند دست روی آن بگذارید. ولی اگر پایه‌اش را از اینجا گذاشتید به همان دلیلی که می‌وایند جامعه و تاریخ را بیان بکنید، به همان دلیل باید بتوانید زیر مجموعه‌اش را نیز بیان بکنید و وقتی که بیان کردید به همان موضوعات عینی می‌رسید. یعنی باید بررسد به اینکه این قند، استکان، تعليکی، میکروفون و ... است ولی به تعبیر شما کلی است، یعنی اینکه چقدر میز در جامعه هست و چگونه ساخته می‌شود و آیا ما وابسته هستیم و یا نسیتم؟

(ج): نسبت بین مفاهیم دُر آنجا (نسبیت خاص) پیدا کنیم، نسبت بین مفاهیم و دسته‌بندیهای کلی است.

(س): حالا می‌خواهیم تلقی مان را از همین مفاهیم شفاف تر کنیم. یک وقتی خود مفهوم را یک وصف می‌گیریم و یک وقتی می‌گوئیم: اگر آن هم بخواهد وصف بشود مثل این می‌ماند که بخواهیم سر بی‌صاحب بتراسیم، یعنی خاص نشدن و یعنی اینکه ندانیم این نظام تعریف، نظام تعریف چیست؟ اگر این را مشخص نکنیم در کارمان دچار مشکل می‌شویم. اگر مشخص کردیم که این نظام تعریف، نظام تعریف چیست این اجازه را به خودمان داده‌ایم که در نسبیت خاص و جریان آوصاف، موضوع خاص را تحويل بدھیم، هر چند معین نکرده‌ایم که این موضوع خاص در جامعه به قید کمیت‌های برنامه‌ای چگونه می‌شود؟

آغاز بشود که در اقتصاد از آن تعبیر می‌کنید به اقتصاد خرد، این حرفها نیست ولی اینکه تا آخر به همین ختم بشود، عرض می‌کنم این نیست.

(ج): مطالعه این در جزئی ترین عضوش مطرح است. مطالعه تغییر آثار و تغییر وزنش برای چه لازم است؟ در تغییر کارآمدیش موضوعش موضوع تغییر نسبتها است با مطالعه همین موضوع و بعنوان یک تعیین کاری به خرد شدن و ریز شدن و یا بزرگ شدنش نداریم. این لیوان الان مشخص است و ما فرض نمی‌کنیم که مشخص نباشد. شما آنطرفس را می‌گوئید.

(س): این سؤال ماست که اگر شما این را فرض بگیرید ۳/۱۶- ملاحظه نیاز، تحول در نیازمندیها و کیفیت ارضاء

نیاز، در نسبیت خاص

(ج): از اینجا صورت مسأله را خط می‌زنیم و لیوان مشخص است. لیوان از نظر کارآمدی اجتماعی دیگر لیوان نیست. لیوانی که می‌گوئیم: حدوث و از بین رفتنش کی است دیگر هرگز علت پیدایش و زوال بعنوان ملاحظه سبب نیست.

(س): سؤال من این است که وقتی می‌خواهید علت پیدایش و زوال را معین کنید، می‌توانید بگویید علت پیدایش و زوال چه چیزی را می‌گوئید؟

(ج): من فرض لیوان را می‌گیرم و پیامون رشد آن صحبت می‌کنم.

(س): ما اصلاً منکر این نیستیم. از این موضوعی که حضر تعالی می‌گوئید: لیوان موضوعیت ندارد و اثرش موضوعیت دارد و در یک جایی هم نباید موضوعیت داشته باشد...

(ج): مثلاً لیوان، اگر دهنده این لیوان را فرضًا اندازه

وضعیت اقتصادی معین می‌شود؟ (س): وقتی شما گفتید بازار کالا من می‌گوییم: این وصف چیست؟

(ج): یک دسته از مفاهیم اجتماعی داریم که در دسته‌بندی نسبت بین اوصاف ملاحظه می‌شود خود مفاهیم در خصوصیاتشان کاملاً در اقتصاد کلان و خرد تفاوت دارند. در اقتصاد خرد صحبت از این است که چقدر سرمایه دارید و خط تولید، وضعیت ابزار، مدیریت سازماندهی و بازار شما چگونه است؟ یعنی دست روی موارد خاصی می‌گذارید. اما در اقتصاد کلان دست روی موارد خاص نمی‌گذارید بلکه صحبت از نسبتها بایی است که بین دسته‌بندیهای کلان در جریان کلی اقتصاد مطرح می‌باشد. در وضعیت نسبیت خاص همیشه ملاحظه اوصاف کلان مطرح است. اگر بخواهد از آنجا پایین تر بیاید دیگر حکومت بر تغییر نمی‌کند.

۳/۹- ملاحظه تغییر آثار به وسیله تغییر نسبتها در نسبیت خاص

(س): خود نسبیت خاص هم یک مراتب و یک نظامی دارد. یعنی چنانچه برای نظام نسبیت عام یک منظومة بسیار بزرگی درست کردید، نسبیت خاص هم به همان بزرگی نسبیت عام است، یعنی ۷۶۰۰ میلیارد مجموعه دارد و این عیناً متناظر با آن نسبیت عام می‌تواند نسبیت خاص پیدا بشود و همانطوریکه در رأس این ۷۶۰۰ میلیارد یک مجموعه ۲۷ تایی کوچک جا می‌گیرد، کل این نسبیت خاص هم در یک مجموعه ۲۷ تایی جا می‌گیرد و طبیعی است که آن مفاهیم ارتکازی که در رأس می‌نشیند، با آن مفاهیم ارتکازی که در ذیل می‌نشیند، یکسان نیستند. بنابراین اینکه ما بگوئیم باید یک چنین عنوانی ارتکازی

اضافه کنید دیگر نمی‌توانید عین همان خاصیت را بگویید. مجموعه خصوصیات کره زمین در فصل بهار عوض می‌شود. مثلاً جریان هوا، باز بودن مولکولها و کلیه خصوصیات عوض می‌شود. وقتی باد شروع می‌شود می‌گویید: زمین دارد از بهار خارج می‌شود و وارد تابستان می‌شود که این فصل دیگر خصوصیات مخصوص به خودش را دارد و بعد پاییز و زمستان می‌شود.

۳/۱۲ - نسبت بین اوصاف (نسبت خاص) و سیله کنترل تغییر

مفاهیم در مرتبه جریان اوصاف نسبت خصوصی است زیرا بر اساس این جریان است که «شدن‌ها» قابل کنترل است. البته این مطلب به یک نکته ظرفی برمی‌گردد به اینکه شما، در پیدایش آثار تعیین را یا نسبت بین آثار را اصل می‌دانید؟ اگر برای نسبت بین آثار یک مفاهیمی قابل شدید و گفتید در پیدایش اشیاء اوصاف اصل هستند. مثلاً نیازها و ارضائیهای در شکل‌های امروزی مطرح است که واقعاً ذایقه چشایی را تغییر داده‌اند بطوری هم تغییر داده‌اند که مردم کم کم برای تأمین آب بدنشان دیگر رجوع به آب مطلق نمی‌کنند. یعنی در خارج کمتر آب خورده می‌شود و آب بیشتر برای شستشو است. یعنی تأمین آب بدن، بوسیله این مایعات خاص است و اصلاً لیوان دیگر به این معنا در آنجا مطرح نیست. بله برای یک چیزهای مخصوصی مثل گیلاس و مشروب الکلی لیوانیها خاصی تعریف می‌شود و آن دیگر مانند لیوان آب متعارف در بین ما نیست. یا یک لیوانهای یک بار مصرف متعارف می‌شود و دیگر از لیوانهای قدیمی خبری نیست. یعنی پیدایش اشیاء و رفتن آنها مطرح است و به همین دلیل ما لقب «شدن» به آن می‌دهیم و می‌گوئیم: نسبت بین اوصاف

بگیریم و بگوئیم: لیوان با دهنۀ هفت سانت و با طول یازده سانت لیوانی را که شما می‌گوییم حتماً یک دهنۀ ای و یک طولی و یک جنسی دارد و کلمۀ لیوان به این اطلاق می‌شود. شما یک نیاز اجتماعی و یک ارضای اجتماعی و یک تحول در نیاز و یک تحول در ارضای دارید. اگر گفتیم یکی از نیازها شرب است رفع این نیاز در جامعه گاهی با پیاله، قلدح، فنجان و گاهی با لیوان امروزی بوده است. بعارت دیگر تا حدود پنجاه سال پیش رفع نیاز اینگونه نبوده است. دو تا کاسه بزرگ و سط سفره می‌گذاشتند و هر کسی که تشنه می‌شد از آن می‌خورد.

(س): شما می‌گویید: در نسبت خاص از ابتدا تا انتها نیاز و جریان ارضاء نیاز مطرح است.

۳/۱۱ - بررسی علل پیدایش مسببها در نسبت خاص احساس! یعنی جریان نیروها که حکومت بر پیدایش تعیین‌ها دارد. یعنی صحیح است لقب نسبت خاص به اسبابی اطلاق شود که موجب پیدایش مسببها می‌شود. مسببها عینی هستند و مرتبأ هم عضو می‌شوند.

(س): من عرضم این است که چنگونه می‌شود سبب بگوئیم و اگر بگنویند: این سبب چیست؟ بگوئیم: بعداً می‌گوئیم.

(ج): نظام اسباب حاکم بر موضوعات عینی است. مثلاً اگر کسی بگوید: کره زمین در چرخشی که به دور خورشید دارد، گاهی به آن نزدیک‌تر می‌شود و یک جریان فعل و افعالهایی در جاذبه و بالطبع یک فعل و افعالهایی در دما واقع می‌شود. در یک نسبت خاص از این فعل و افعالات فصل بهار می‌آید که در کلیه خصوصیات جاذبه عوض شده است. یعنی یک خصوصیت پیدا کرده و امکان رشد گیاهی سریعاً فراهم شده است. اگر دمای هوا را

(ج): خیر وقتی در جدول جامعه بیائم دیگر هرگز اینگونه نمی‌گوئیم و خصوصیات جدول جامعه را می‌گوئیم. می‌گوئیم: این دارد انتظارات، ارتباطات و اقتدار را در بخش صیانت، عدالت مطرح می‌کند. در بخش عدالت یک نظام موازن‌های ایجاد می‌کند.

(س): متوجه‌اش را هم در یک بحث بزرگتری بیان می‌کیم مثلاً می‌گوئیم: متوجه این مجموعه ارتقاء عدالت است.

(ج): احسنت! صیانت یعنی مصون بودن یک مملکت از جهت گیریهای مخالف و عدالت یعنی توازن آن. در این او صافی هم که برای جامعه انتخاب شده است نیامدیم بگوئیم: کشاورزی و صنعت بلکه گفتیم: همدلی و همفکری و همکاری هست ولی موضوعشان انتظار است.

۴- ضرورت تنظیم جدول تعریف فرهنگ با بدست آوردن ۹ وصف متناظر با «ظرفیت، جهت، عاملیت»؛ «محوری، تصرف، تبعی»، «هماهنگی، وسیله، زمینه» در فرهنگ و تعمیم، تخصیص و تقویم آنها

(س): این بحث تا اینجا کافی است و حال برای ادامه بحث نظر حضر تعالی چیست؟

(ج): ما باید جدول فرهنگ را به لحاظ شخصی خودش (ذات فرهنگ) و البته نه به معنای ذات اصالت شیء بسیط ترسیم کنیم. یعنی نظام تعریفی که به صورت مرکب، متکفل یک جریان او صافی است که در نظرمان این است که این مولد فرهنگ است. باز نه مولد به معنای ساختارهای خارجی تا بگوئید عملیات سنجش و مکانیزم توسعه و تکامل آن چیست؟

(س): حال یا سنجش یا تفاهم یا پذیرش.

(ج): باید در اینجا بحث کنیم که بیینیم اصل خود

است که شدن‌ها را نتیجه می‌دهد. البته در هر سطحی که پایین بیایند عیی ندارد، یعنی در سطح نیازها و در دستهٔ پایین ترش باید تا برسد به خود تعریف لیوان از نظر آثار و از جهت نسبتهايی که بر آن از نظر تغییر و تحول حاکم است. حتماً قوانین حاکم بر سیلیس و چیزهایی که شبیه به سیلیس است فرق دارد. بالیوانی که مایع در آن نمایان است، این لیوانها پلاستیکی شفاف جدید هم مایع در آنها پیداست و یک بار مصرف هم است. گاه شما می‌گوئید: من هی خواهم شفافیش عین شبیه باشد. بعبارت دیگر تغییرات محصول تابع تغییر نسبیت بین آثار می‌گوئید: من باید توجه داشت که محصولات اجتماعی اعم از اشیاء، ابزارهایی که آن اشیاء را درست می‌کنند، مفاهیم و معادلاتی که بالای سرش هستند و روابط انسانی که وجود دارد، حتی دوست داشتهای انسانها، مطلوبیتها، همه اینها به عنوان سقفی، بالای سر اینها می‌باشند، مثل قوانین نسبیت و قوانین حاکم بر حرکت که ما در پی بهمنه کردن و کنترل و هدایت کردن اینها هستیم. یعنی برای اینکه تیاز را هدایت کنیم باید از اینها تحلیلی صحیح ارایه دهیم. یعنی بالای تعین خاص چتر توزین و بالاتر از آن جریان اوصاف حاکم و مفاهیم و طبقه‌بندی آنها مطرح است.

(س): یعنی در نسبیت خاص تعیین نیازها را داریم ولی تعیین آنچه ...

(ج): تعیین کارآمدیها بدون خصوصیت شخصیه و نسبت تغییر بین این دو تا.

(س): هنوز مطلب برای ما روشن نشده است مثلاً ما یک نظام نسبیت بزرگی را درست می‌کنیم و بعد در جای جای آن دست می‌گذاریم و می‌گوئیم این مجموعه ۲۷ تایی تعریف این را می‌کند مثل تعریف ارضاء آب خوردن ..

در مورد خود مسئله فرهنگ و نه فرهنگ در جامعه انجام بدهیم.

(س): معنی خود فرهنگ آیا این است که همان اصطلاحاتی که قبلًا بدست آوردم در یک جدول تعریف قرار می‌گیرند؟

(ج): یک خانه از آنرا باید بگیریم که اسمش مثلاً فرهنگ فرهنگ فرهنگ است. اگر به اینها القاب سیاست و اقتصاد بدهیم و عقب و جلو کنیم به یک خانه‌ای می‌رسیم که همه اوصافش فرهنگ می‌شود و آنرا باید بکشیم پیرون و با اختلاف سطح درست کردن بگوئیم: این بنا به تعریف چیست؟ بعد بگوئیم این را درشت کنید و ۲۷ تا بکنید. کلی آنرا اینجا می‌گذارید و به آن دست نمی‌زنید و درون اینرا روی دوپل قرار بدهید.

(س): من هرچه فکر می‌گنم به جایی نمی‌رسم. پس در جلسه آینده راجع به همین مدل فرهنگ موضوعاً از خدمت شما استفاده می‌کنیم.

(ج): طبیتاً ما در اینجا روش شاخصه را در فرهنگ پیاده می‌کنیم و در عین حال خود روش شاخصه هم تولید می‌شود. یعنی هرگاه یک نمونه خوب توانست جواب بدهد و در دو سه نمونه دیگر هم توانستیم پیاده کنیم. دیگر روش درست شده است.

(س): فقط همان بحث تبدیل نسبت عام و خاص مطرح است.

(ج): آنرا نیز باید بررسی کنیم و آن هم یک بخش از فرهنگ است.

مسئله چیست؟ فرضًا آیا تفاهم است و نسبت بین مجموعه اینهاست یا مثل تفاهم. سنجش اجتماعی را نتیجه می‌دهد.

(س): که مثلاً تفاهم پذیرش را نتیجه بدهد.

(ج): بله مثلاً شما می‌گوئید: گمانه زنی اولین کارش و گزینش آن دومین کار و سپس ایجاد نسبت و تناسب و تلایم است، یعنی این کامل می‌شود و دیگر قابل انتقال به غیر است.

(س): آیا تأیید می‌فرمایید که این، جدول تعریف وصفی (مدل فرهنگ) را در نسبت خاص کامل کند؟

(ج): آن را رویروی جدول فرهنگ در جامعه قرار دهید تا موضوع گمانه شود.

یعنی صیانت، عدالت و اعتماد موضوع گمانه می‌شود. آنوقت می‌گوئیم فرهنگ اعتماد و صیانت چگونه است؟

(س): بر اساس بحث قبلی گفتیم: با استفاده از جدول اوصاف جامعه می‌توانیم چهار جدول درست کنیم. ۱ -

جدول جامعه ۲ - جدول فرهنگ ۳ - جدول سیاست ۴ - جدول اقتصاد و بعد آمدیم اصطلاحات مدل فرهنگی را با یک قاعده‌ای بدست آوردم و بعد گفتیم می‌شود از همین جدول اوصاف، مشابه همین اصطلاحات را به دست آورد منتهی به قید جامعه.

(ج): به عبارت دیگر ۹ عنوان لازم دارد که این عنوانها همیشه نازل منزله «ظرفیت، جهت، عاملیت»، «محوری، تصرفی، تبعی» و «هماهنگی، وسیله، زمینه» هستند که از ضرب آنها میتوانیم یک جدول تعریف پر بکنیم. برای ضرب کردن آنها هم باید تعمیم، تخصیص و تقویم بدهیم تا بتوانیم آنها را معنا کنیم. این کار را باید

«وَآخِرُ دَعْوَيْنَا أَنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

۷۷/۰۶/۲۱

جلسه ۴۱

تنظیم: گروه تحقیقات مبنای

استاد: حجۃ‌الاسلام والمسلمین حسینی‌الهاشمی

رابطه تعریف فرهنگ و تعریف شناخت در مبنای نظام ولایت

فهرست

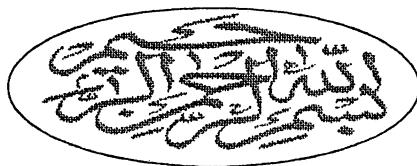
- * طرح سؤال
- ۱- معنای اجمالی سیاست، فرهنگ، اقتصاد براساس حد اولیه فلسفه نظام ولایت
- ۱/۱- تعریف سیاست به ظرفیت قدرت و تعریف فرهنگ به کیفیت قدرت و تعریف اقتصاد به اثر قدرت
- ۱/۲- معنون استقلالی نداشتن سیاست، فرهنگ، اقتصاد
- ۱/۳- تعریف سیاست در عام ترین وجه به ظرفیت محوری که هماهنگ کننده است، تعریف فرهنگ به جهت تصرفی که وسیله است و تعریف اقتصاد به عاملیت تبعی که زمینه است
- ۲- رابطه سنجش، پذیرش و تفاهم، به عنوان مفاهیم معروف فرهنگ
- ۲/۱- تفاهم محصول پذیرش
- ۲/۱/۱- پذیرش نسبت به یک امر شرط لازم تفاهم نسبت به امر دیگر
- ۲/۱/۲- پذیرش در فرهنگ، نقش سیاست را دارد چون ظهور مرتبه‌ای از تولی است
- ۲/۲- پذیرش محصول سنجش
- ۲/۲/۱- گمانه، گزینش، پردازش شرط پذیرش و تفاهم
- ۲/۲/۲- ایجاد تناسباتی برای انتقال به غیر در سنجش

- ۵ ..... ۲/۲/۳ - تقسیم سنجش به فردی و اجتماعی
- ۵ ..... ۲/۲/۴ - تحلیل سنجش در فرد
- ۵ ..... ۲/۲/۴/۱ - گمانه به معنای ایجاد نسبت بین چند چیز در یک موضوع یا چند موضوع
- ۶ ..... ۲/۲/۴/۲ - توسعه بستر گمانه زنی عامل گستردگی و عمق گمانه
- ۶ ..... ۳ - تعریف شناخت به حضور در نسبت بین ولايت و تولی (به عنوان مقدمه تعریف فرهنگ)
- ۶ ..... ۳/۱ - ایجاد دو کیف پذیرش حاصل حضور اراده مولا در ما و حضور اراده ما در مادون
- ۷ ..... ۳/۲ - شناخت کیفیت حاصل از تولی و کیفیت حاصل از ولايت
- ۷ ..... ۳/۳ - تعریف علم حضوری در منطق صوری به کیف نفس
- ۷ ..... ۳/۴ - تعریف علم حضوری در منطق نظام ولايت به حضور اراده فرد در غیر (ولايت) و حضور اراده غیر در فرد (تولی)
- ۷ ..... ۳/۵ - کشف واقع ننمودن علم در صورت تعریف علم به کیف اراده متناسب با تولی
- ۸ ..... ۳/۶ - وابسته نبودن علم به ایجاد یک فرد در علوم اجتماعی
- ۸ ..... ۳/۷ - تعریف علم به عمل (نظام اراده ها) در منطق نظام ولايت
- ۸ ..... ۳/۸ - حقانیت علم به میزان کاربرد آن در جهت الهی
- ۸ ..... ۳/۹ - تعریف شناخت، مقدمه تعریف فرهنگ اجتماعی
- ۸ ..... ۳/۹/۱ - تعریف شناخت مقدمه تعیین عوامل اصلی فرهنگی
- ۹ ..... ۳/۱۰ - جهت گیری نظام اراده تعیین کننده جهت علم

۹۰۰۵۰۴۱
۷۷/۰۶/۲۱
۷۷/۰۳/۲۲
کد بایگانی کامپیوتری:
تاریخ جلسه:
تاریخ انتشار:
حروفچینی و تکثیر:

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی
حجة الاسلام والمسالمین حسینی الهاشمی
حجة الاسلام پیروزمند
حجه الاسلام جمالی

نام جزو: _____
استاد: _____
عنوان کتاب: _____
ویراستار: _____

۷/۶/۲۱

مدل تنظیم سیاستهای کلان فرهنگی

جلسه ۴۱

«دقيقة ۴۷»

رابطه تعریف فرهنگ و تعریف شناخت در مبنای نظام ولایت

این قاعده عملاً جواب می‌دهد یا نه؟ لذا در خصوص مدل فرهنگی لازم است که ما جدول تعزیف فرهنگ یا نسبیت خاص را در فرهنگ تکمیل کنیم تا بینیم چگونه می‌شود شناخته ای معین کرد. در مذکراتی که قبل شده بود، ما با قاعده‌ای اوصاف یا اصطلاحات جدول مدل فرهنگی را بدست آورده بودیم و طبیعتاً این اصطلاحاتی که بدست آمده بود، در ستون شناخته‌های جدول تعریف قرار می‌گرفت و بعد درباره اوصاف ستون عناوین آن بحث بود. در مورد ستون عناوین آن دو احتمال مطرح شد و یکی این بود که ما خود فرهنگ را به کیفیت تعریف کنیم و برای کیفیت هم سطوح قابل بشویم و سه سطح آنرا هم بگوئیم الگو، ساختار و محصول است. و بعد الگو، ساختار و محصول را در خودش سه مرتبه ضرب کنیم تا یک تا اصطلاح سه قیدی بدست بیاید. یک احتمال دیگر این بود که ما عوامل درونی الگو، ساختار و محصول را معین کنیم و بگوئیم عوامل درونی هر یک از الگو، ساختار و محصول چیست؟ بعد به هر کیفیت این عناوین را معین کنیم و طبیعتاً

* طرح سؤال

حجۃ الاسلام پیروزمند: بحث جلسه گذشته درباره تفاوت نسبیت خاص و نظام شناخته بود که بطور کامل پیرامون آن بحث شد متنها سؤال مهم اینست که قاعده‌ای را که می‌خواهیم در تنظیم نظام شناخته بیان کنیم چیست؟ په عمدۀ مطلبی که در این زمینه فرمودید این بود که ما از طریق ایجاد اختلاف سطح بین اوصاف و اضافه آنها بهم دیگر، نظام شناخته را بدست می‌آوریم و لذا تطبیق مدل فرهنگی به این صورت شد که ما اوصاف فرهنگ موضوعاً را به اوصاف فرهنگ در جامعه یا به اوصاف جامعه اضافه می‌کنیم که خود این دو احتمال بود و از اضافه این نظام شناخته را بدست می‌آوریم. لذا به نظر می‌رسد در این مرحله از بحث، اگر حضر تعالی توپیحی نسبت به بحث جلسه قبل دارید، استفاده می‌کنیم تا بتوانیم این قاعده و یا هر قاعده دیگری را بررسی کنیم که بتوانند ما را به شناخته برسانند. بنابر این لازم است آن عقبه‌ای که برای تعیین شناخته در نمونه لازم است، در اختیارمان باشد تا بینیم

(س): در صورتی که اخلاق موضوع یکی از این مفاهیمی که گفتیم قرار بگیرد یعنی اخلاق مورد سنجش یا مورد پذیرش یا مورد تفاهم باشد یا کیفیت اخلاق موضوع بحث باشد در این صورت یک بحث فرهنگی می شود.

(ج): ذاتاً بحث سیاسی است ولی نظامش (یعنی ساختارش) باید فرهنگی باشد. یعنی اگر به ظرفیت، جهت و عاملیت تعریف، ظرفیت یا فشاری که در اخلاق هست باید آن را سیاسی بگیریم.

(س): سیاسی یعنی اگر ظرفیت مورد شناخت قرار گرفت، فرهنگی می شود یعنی سیاست هر وقت به سنجش کشیده شد و موضوع فهم قرار گرفت فرهنگی می شود.

(ج): چه چیز آن می خواهد موضوع فهم قرار بگیرد؟

(س): خود نفس سیاست اگر موضوع فهم قرار گیرد، لزوماً فرهنگ می شود.

(ج): مطالعه فرهنگی بر یک موضوع خاص سیاسی است، یعنی تحلیلی فرهنگی نسبت به یک موضوع خاصی است. حالا نسبتها بین خود آن، تناسابتش و کیفیتش چگونه است؟ ظرفیتش مسلماً فرهنگ نیست.

(س): یعنی نفس اخلاق، نفس تمایلات و نفس قدرت با صرف نظر از ادراکاتی که ما یا جامعه از آن پیدا می کند، آیا سیاست است؟

(ج): یا اینکه مثلاً اگر کلمه فرهنگ، سیاست و اقتصاد را ذکر کنیم، نفس ظرفیت شدت و ظرفیت قدرت سیاست می شود. کیف خود آن سیاست، فرهنگ آن سیاست می شود و اثر همان سیاست، اقتصاد آن سیاست می شود.

۱/۲ - معنون استقلالی نداشتمن سیاست، فرهنگ، اقتصاد به عبارت دیگر آن را بعد در نظر بگیرید که جدا کردنش محال باشد مگر به تحلیل عقلی، یعنی اگر بعد باشد، نباید

آن عناوین باید عناوینی باشند که برای این اصطلاحات عنوان باشند. مثلاً بگوئیم همکری مقدورات شکل پذیر عدالت، عنوان یا نتیجه آن مثلاً الگوی فلان می شود. (قبل این مقدار بحث انجام گرفته بود). بنابر این ما باید اول ستون عناوین جدول فرهنگی را بدست بیاوریم تا تکمیل شود. یک نقص دیگری که هنوز دارد و باید آن را تکمیل کنیم اینستکه طبق قاعده روش تعریف این اصطلاحاتی که در ستون شاخصه آمده‌اند، باید به موضوع و اثر تحلیل شوند که تا این مرحله را کار نداریم؛ متنه مرحله بعدی این بود که در یک سیر ترکیبی هر سه موضوع به یک موضوع شامل و هر سه اثر به یک اثر شامل تعریف شود. یعنی نتیجه‌گیری شود که این سیر نتیجه‌گیری یعنی تبدیل ۲۷ موضوع و صفتی به ۹ تا و ۹ تا به سه تا و سه تا به یکی در طرف موضوعات و همین سیر در طرف آثار هم لازم است انجام بگیرد تا کامل شود. این دو مرحله نسبت به جدول تعریف و صفتی فرهنگ لازم است انجام بگیرد تا کامل شود.

۱ - معنای اجمالی سیاست، فرهنگ، اقتصاد برآساس حد

اولیه فلسفه نظام ولایت

حجۃ الاسلام والمسلمین حسینی: فرهنگ را معانی مختلفی کردیم. سنجش، پذیرش (ارتکاز اجتماعی)، کیفیت و تفاهم، معانی چندگانه‌ای بود که درباره خود کلمه فرهنگ بیان کردیم.

۱/۱ - تعریف سیاست به ظرفیت قدرت و تعریف فرهنگ به کیفیت قدرت و تعریف اقتصاد به اثر قدرت طبیعتاً نظام حساسیت هم که قبل از عملیات سنجش پیدا می شود (نظام اخلاق) هم مفهوم فرهنگی دارد، یعنی اگر گفتند فرهنگ یک قوم اینگونه هست، نظام اخلاق آنها را نیز شامل می شود.

سیاست می‌شود و بعدها هم اشاره خواهیم کرد که در هماهنگی اراده اصل است و موضوع اراده وجهه‌طلب یا جهت عام ساده است. وسیله این هماهنگی هم حتماً دوباره معادل با فرهنگ و زمینه‌اش معادل با اقتصاد قرار می‌گیرد. بنابراین ما حدود اولیه فرهنگ، سیاست و اقتصاد را اولاً از ظرفیت، جهت و عاملیت آغاز می‌کنیم که طبعتاً ساختارهایشان را هم معین می‌کنیم. اینها در هم ضرب می‌شوند، یعنی از بسیط بودن حتماً خارج می‌شوند و بساطت اولیه ندارند. بساطت اولیه یعنی ظرفیت بدون جهت ممکن نیست. یعنی غیر از اینکه بساطت اولیه ندارند، هر کدام از اینها مستقل از دیگری وجود پیدا نمی‌کنند، حتی اینها در نفس خودشان باز مرکب هستند. یعنی قابلیت انعکاس و حضور درهم دارند ولذا طبیعی است در سطح دوم از بحث باید وضع ساختارهایشان نسبت بهم معین بشود و در سطح سوم بحث باید وضعیت کارآئی آنها مشخص گردد. بنابر این «توسعه، ساختار و کارآئی» اوصاف کلی همه ابعاد هستند، یعنی یک موضوع دارای توسعه است. یعنی توسعه، مرکب از «ظرفیت، جهت و عاملیت» است. یا یک موضوع دارای ساختار و کارآئی است. پس روابط درونی فرهنگ، سیاست و اقتصاد باید در این جدول معنا شود. حال وقتی که فرهنگ بالای سر جهت قرار گرفت (البته اگر بخواهیم پشت سر هم‌دیگر اینها را اضافه معنا کنیم و نه با ضرب) جهت تصرفی که وسیله هست فرهنگ است.

یک معنوبی را ذکر کنیم که آن معنون استقلالاً در خارج قابلیت وقوع داشته باشد. البته منظور قابلیت شهود و دیدن نیست بلکه امکان وقوعی آن ممتنع باشد مگر با فرهنگ و اقتصاد.

چرا ما پافشاری می‌کنیم که هر سه تا باید معلوم باشد؟ زیرا فلسفه ما فلسفه‌شدن است و نه فلسفه بودن و درباره «است» صنجبت نمی‌کند و بلکه پیرامون چگونگی شدن، چگونگی تکامل و چگونگی حرکت بحث می‌کند.
۱/۳ - تعریف سیاست در عالم ترین وجه به ظرفیت محوری که هماهنگ کننده است، تعریف فرهنگ به جهت تصرفی که وسیله است و تعریف اقتصاد به عاملیت تبعی که زمینه است

بنابر این، همیشه کلمه ظرفیت را معادل با سیاست و کلمه جهت را در عامترین وضع که حتی ساختار پیدا نکرده است فرهنگ می‌گیریم، یعنی می‌شود ساختار ظرفیت پیدا نشود ولی ظرفیت جهت داشته باشد چرا که در فلسفه‌مان گفته شده که ظرفیت باشد. جهت اولین حد فرهنگی می‌شود و عاملیتش هم تأثیری است که در نظام ولایت یا خلافت دارد. اثر آن نیز باید در حد اولیه اقتصاد تلقی شود. این حد اولیه بنابر بحثهای قبل مشخص است.

(س): ما باید خود فرهنگ، سیاست و اقتصاد را متناسب با ظرفیت، جهت و عاملیت و توسعه، ساختار و کارآئی معنا کنیم.

(ج): وقتی ترکیبات درونیش پیدا بشود، سراغ محوری، تبعی و تصرفی می‌آید و دوباره محوری آن سیاست و تصرفیش فرهنگ و تبعیش اقتصاد می‌شود. دوباره خود این در سطح پایین‌تر هماهنگی مربوط به

آن زبان پیدا نمی‌شود هر چند قدرت سنجش دارم؛ البته بنا بر بحث خودش که سنجش به تکیف، تبدل و تمثیل تعریف شود. اگر کسانی بخواهند بینند که کار من چه هست و لو علت پذیرش‌شان یک کنجکاوی نسبت به کار من باشد باید نظام اصطلاحات و بکارگیری عالیم، بکارگیری مفاهیم و بکارگیری منطق ما را یاد بگیرند و آنوقت می‌توانند حرف ما را بفهمند و نقض و ایراد کنند و به تفاهم پردازنند.

(س): یعنی موضوع تفاهم و پذیرش یکی نمی‌شوند، یعنی یک پذیرشی در یک سطحی مبداء تفاهم در یک سطح دیگر است.

(ج): احسنت! حالا جامعه نیازمند به تفاهم است ولذا پذیرش در آن اصل است.

(س): که خود آن تفاهم مرتبه ثانی هم مبدأ پذیرش ثانی می‌شود.

(ج): حتماً، یعنی ما می‌توانیم برایش مراتب قایل باشیم و بگوئیم پذیرش هر مرتبه‌ای منشأ تفاهم در مرتبه بعد می‌شود. پذیرش در جهت امکان این را می‌دهد که تفاهم در آن جهت شروع بشود.

۲/۱/۲ - پذیرش در فرهنگ، نقش سیاست را دارد چون ظهور مرتبه‌ای از تولی است

بنابر این اگر ما بخواهیم شماره گذاری کنیم باید مثلاً شماره متأخر را به تفاهم نسبت به پذیرش بدیم. پذیرش را به یک معنا بلا فاصله به سیاسی بر می‌گردانیم و می‌گوئیم به یک معنا ظهور مرتبه‌ای از تولی است (تسليم بودن پذیرفتن) که امکان ولايت بر مرتبه بعد را می‌دهد، یعنی امکان تفاهم، اشکال گرفتن، نقد و نقض کردن و بهینه کردن را خواهد داد.

۲ - رابطه سنجش، پذیرش و تفاهم، به عنوان مفاهیم معرف فرهنگ

۲/۱ - تفاهم محصول پذیرش

حال اگر ما یک بار به دستگاه فلسفی اوصاف جامعه را برگردانیم اینگونه می‌شود که در نسبیت عام جریان و سیله دارد. یعنی جامعه یکی از چیزهایی است که نسبیت عام باید در آن جاری باشد، یعنی ما هیچگونه کیفیتی نداریم که نسبیت عام بر آن جاری نباشد هر چیزی که بگیریم باید بتوانیم نسبیت عام را در آن جاری کنیم، هر چند جایگاه خاصی در نظام اصطلاحات دارد. چه بسامان عناصری که در جدول تعریف آن در نسبیت عام می‌بینیم، همه‌اش عاملیت، عاملیت ... و تا ۸۱ عاملیت باشد ولی هر عاملیتش باید یک منزلتی داشته باشد، یعنی تعریف خاصی داشته باشد، عاملیتی که در منزلت ظرفیت و عاملیتی که در منزلت جهت و عاملیتی که در منزلت خود عاملیت و یا عاملیتی که در منزلت محوری استم والی آخر اینگونه می‌باشد. این از نظر تطبیق نسبیت عام پر فرهنگ که حد اولیه‌اش را در نسبیت عام باید بیان کنید. حال باید ببینیم سطوح دیگری که چیزهایی هستند؟ یک مرحله‌اش مسئله تفاهم است و تفاهم بدون پذیرش امکان پذیر نیست. بنابر این تفاهم حتماً محصول پذیرش است.

۲/۱/۱ - پذیرش نسبت به یک امر شرط لازم تفاهم نسبت به امر دیگر

(س): یا بر عکس

(ج): برای تفاهم پذیرش لازم است. اگر کسی نسبت به چیزی پذیرش نداشته باشد تفاهم صورت نمی‌گیرد. اگر من زبانی را نخوانم و منطقی را نخوانم قدرت مفاهمه در

۲/۲/۳ - تحلیل سنجش در فرد

حالا ما از سنجش در فرد یک تحلیل کنیم و بعد بینیم سنجش اجتماعی چگونه می شود.

۲/۲/۴/۱ - گمانه به معنای ایجاد نسبت بین چند چیز در یک موضوع یا چند موضوع

در شخص گمانه زده می شود و سپس گزینش ایجاد تناسب می شود. گمانه حتماً یک بستری می خواهد. گمانه یعنی ایجاد یک رابطه یا یک نسبت بین یک یا چند چیز. البته چند چیز لازم نیست خارجی باشد و لو مفهوم نظری باشند. یعنی یک نحو سنجیدن و مقایسه کردن و اینکه رابطه این شیء منطقی، این چیز و این مفهوم بايان مفهوم دیگر چیست؟ طبیعی است رابطه‌ای که برقرار می شود حتماً در آن چند چیز را لاحظ می کنیم: ۱- نحوه اثری را که بین دو چیز است یعنی در منزلت فکری و در منزلت سنجشی موضوع فکر موضوعاً گاهی یکی و گاهی موضوعاً متعدد است. هرگاه بگوییم سنجیگی کمتر و سنجیگی بیشتر یعنی بین دو شغل و وزن را می سنجیم و معنایش اینست که می خواهیم یک موضوع را برای کیفیتها مختلف همان موضوع اصل قرار بدھیم و سنجش را در آن بکار بگیریم. از یک جهت می توان ملاحظه کرد (جهت حجم، جهت وزن، جهت رنگ) و همان جهت را به اصطلاح منطقیین عوارض مختلف ذاتی آن را ملاحظه و مقایسه کرد. البته گاهی بالاتر از اینست و بین موضوعات مختلف نسبت ملاحظه می کنیم که در اینجا این سؤال مطرح است که آیا متشاً وحدتش باید یک موضوع باشد حتی در وقتی که تعدد هم هست؟ در اینجا چاره‌ای نیست جز اینکه بپذیریم وحدت و کثرتی ولو موضوعاً وجود دارد، هر چند در نظر خاص شما نباشد.

۲/۲ - پذیرش محصول سنجش

۲/۲/۱ - گمانه، گزینش، پردازش شرط پذیرش و تفاهم اساس تفاهم چیست؟ می گویید اساس تفاهم مثلاً گمانه، گزینش و پردازش است و اگر این واقع شد به پذیرش و پذیرش هم به نظام می رسد. (س): یعنی سنجش

(ج): بله یعنی دایره پذیرش باید حتماً از سنجش تأخرداشته باشد. بنابر این سنجش، پذیرش، تفاهم مطرح است.

۲/۲/۲ - ایجاد تناسباتی بروای انتقال به غیر در سنجش حالا در سنجش چندین کار انجام می گیرد. اولاً: باید مفون بشود، یعنی تناسباتی ایجاد بشود تا انتقال به غیر پیدا کند یعنی با سنجیدن می خواهیم به دیگری برسیم واو هم همین گونه بستجد. سنجش را باید هم در معنای عام و هم در معنای خاص ملاحظه کیم.

۲/۲/۳ - تقسیم سنجش به فردی و اجتماعی
(س): یعنی آیا سنجش در فرد همان تعارف تفاهم در جامعه را نمی کند، یعنی سنجش اصولاً یک مفهوم فردی نیست؟

(ج): یعنی سنجش فردی و سنجش اجتماعی

(س): آیا سنجش اجتماعی همان تفاهم نمی شود؟

(ج): نگوئیم فهم، بلکه بگوییم: در فرهنگ، فهم اجتماعی حضور دارد. آن وقت مسئله تفاهم علت یک نحوه ارتباطی می شود که پیدایش یک کیفیتایی حاصلش هست. یعنی خودش یک کیفیتی است و بستر پیدایش یک کیفیتایی هم می شود.

را یک مقداری تغییر می‌دهند، کلیه گمانه‌ها به تناسب آن تغییر می‌کنند، در اینجا سطح گمانه را از مصرف محصولات به ابزارهای تولید این محصولات بردید، لذا یک بستر گمانه دارید که ما بعداً یک لقب دیگری به آن می‌دهیم و می‌گوئیم «وحدت و کثرت» یا «جدول گمانه‌زنی» که در نظام ولایت جدول گمانه‌زنی مطرح است به اینکه چه دسته از اموری کنار هم‌دیگر بیاوریم و گمانه بزنیم؟ جدول گزینش و انتخاب احتمال راجع چگونه انجام می‌پذیرد و جدول ایجاد تناسب چیست؟ به عبارت دیگر مثل نظام تعریف می‌گوییم: نظام گمانه‌زنی، نظام گزینش و نظام پردازش یا ایجاد تناسب (مالحظه نسبت). البته نسبت و تناسب سنجشی تمام شده در آنجایی است که شما به ایجاد تناسب می‌رسید و این یک مرحله سنجش در مورد فرد است.

۳- تعریف شناخت به حضور در نسبت بین ولایت و

تولی (به عنوان مقدمه تعریف فرهنگ)

۳/۱- ایجاد دو کیف پذیرش حاصل حضور اراده مولا در

ما و حضور اراده ما در مادون

حالا ما در مسئله شناخت صحبت‌هایی داریم: ۱- تعریف خودمان از شناخت چیست؟ با حضور مولا در ما و با پذیرش، کیفیتی در ما ایجاد شود و یا با حضور ما در مادون کیفیتی در مادون ایجاد می‌شود. به این دو حضور در نسبت بین ولایت و تولی می‌گوییم و این دو کیفیت، ترکیب می‌شوند. حضور اراده مولا یا شاء مولا در مادون که تولی ما به مولا می‌شود موجب ایجاد علم در ما می‌گردد. به نسبتی که ما تولی داریم در مادون حاضر می‌شویم: یعنی اراده‌مان در مادون حاضر و نافذ می‌شود و او را متکیف می‌کند و این حضور هم به نسبتی است که خلافت داریم.

یعنی ارتباط می‌تواند به لحاظ کیف خاصی که مورد نظر شما هست نباشد ولی کیفیات باید جامع داشته باشند که در این صورت حتماً نسبت برقرار می‌شود، اگر جامع نداشته باشد نه فقط نسبت ایجابی موضوعاً برقرار نمی‌شود بلکه مقایسه هم ممکن نیست. پس برای مقایسه ما همیشه وحدت شامل لازم داریم ولو بخواهیم حکم سلبی بدھیم. مثل اینکه شما می‌گویید مفهوم عدم ولو عدم چیزی نیست اماً خود مفهوم عدم به تحلیل چیزی مفهومی است که مفهوم سلبی نسبت به وجود است و مفهوم سلبی وجود دارد. نه اینکه محکی آن و به عنوان اینکه عدم است وجود دارد ولی مفهوم سلب وجود دارد. به عبارت دیگر سلب و ایجاب را می‌توان ملاحظه کرد. یعنی به تحلیل عقلی مفهومی ایجاد می‌شود که هم تصور و هم تصدیق و هم احکام و قضاياناً دارد. پس جامعی که در وحدت و کثرت بتواند موضوعاً اجازه سنجش بدهد حتماً وجود دارد.

۲/۲/۴/۲- توسعه بستر گمانه‌زنی عامل گستردگی و

عمق گمانه

بنابراین صحیح است که بگوییم زمینه و بستر گمانه‌زنی که این بستر خودش موضوعاً می‌تواند توسعه و تضییق پیدا کند. اصلاً اینکه گمانه‌ها گاه گمانه‌های خیلی عمیقی و گاه گمانه‌های خیلی سطحی می‌شوند به دلیل اینست که شما در چه بستری گمانه‌زنی می‌کنید و سطح گمانه‌زنی شما چه سطحی است. اگر سطوح مختلف برای گمانه‌زنی فرض کنیم مثلاً در تعریف خود فرهنگ گاهی به لغت نامه مراجعه می‌کنیم و مجموع گمازنی‌ها را به دنبال گمانه‌هایی را که زدن انجام می‌دهیم. گاهی خود انسان ذر بابی می‌گردد که منشأ این فرهنگها و لغات فرضآ ابزارهای فهم تفاهم اجتماعی و منطقها هستند و بعد وقتی که منطق

۳/۴- تعریف علم حضوری در منطق نظام ولایت به حضور اراده فرد در غیر (ولایت) و حضور اراده غیر در فرد (تولی)

اما بنابر مبنای ما انسان، اراده‌ای دارد که حضور پیدا می‌کند و در هر کجا حضور پیدا کند در نزد خودش نمی‌تواند غایب باشد. حضور خودش در غیر است و اینکه غیر کیف نفس می‌شود. غیر در ولایتش هست. در تولی آن هم میگوئیم: اراده غیر حاضر و نافذ در این می‌شود. وقتی اراده غیر آمد و به میزانی که اثر گذاشت و او را متکیف کرد، این اراده‌اش در حد تولی کیفی پیدا می‌کند که کیف اراده او هست. پس جای نفس اراده می‌شود و اراده به نسبتی که تسلیم است متکیف به اراده غیر می‌شود که این هم علم است؛ البته نه علمی است که خودش در آن مؤثراً نباشد، یعنی علم ایجادی این نیست بلکه علم تولی این است که میگوئیم: مراتب تولی عوض می‌شود وبالطبع علم هم حتماً عوض می‌شود. اراده محض یا در تولی حاضر و یا در ولایت حاضر است و به نسبتی که در تولی حاضر است، رنگ ولایت غیر را دارد و به نسبتی که حضور در ولایت دارد نسبت به غیر دارد، رنگ اراده و فاعلیت خودش را دارد.

۳/۵- کشف واقع ننمودن علم در صورت تعریف علم به کیف اراده متناسب با تولی
(س): پس اراده غیر در انسان هم می‌تواند مبدأ علم بشود و آنهم حضور اراده است.

(ج): به نسبت تولی

(س): آنوقت این تصمیم پیدا می‌کند یعنی شما نسبت به غیر از خدای متعال نسبت به فاعلهای دیگر هم بایدهمین را بگویید که حضور اراده آنها باعث علم در فرد بشود.

۳/۲- شناخت کیفیت حاصل از تولی و کیفیت حاصل از ولایت

به دیگر سخن به نسبت تولی درک عقلانی از فرمان مولا پیدا می‌کنیم و به نسبتی که اراده ما حضور پیدا می‌کند و در شریء نافذ می‌شود، ولایت ما در مادون شکل می‌گیرد. نسبت بین تولی ولایت ما را متکیف به یک کیفیتی می‌کند که در این صورت در نظام ولایت دارای یک نسبیتی می‌گردیم. یا مثلاً نسبیت شما و قدرت تأییدتان به سایرین چیست؟ منزلت شما در ولایت و تولی کجاست را بر حسب منزلتتان در تولی و ولایت، قدرت این را پیدا می‌کنید که اراده شما حاضر بشود و مادون متکیف به کیف شما بشود.

۳/۳- تعریف علم حضوری در منطق صوری به کیف نفس

بنابر این علم حضوری ما با علم حضوری که آقایان در تعریف علم می‌گویند تفاوت دارد. آنها می‌گویند اثرها ابتدا در عالم حواس شما و بعد در عالم ذهن شما و بهنده در عالم روح شما می‌آیند و سپس کیف نفس می‌شود. بر این مبنای دیگر معنای نفس عقلانی سنجشی نیست بلکه نفس یعنی روح شما و می‌گویند: وقتی کیف نفس شد، دیگر از نفس غایب نیست و گویا این آب شکلی در این پارچ دارد و کیفیت این آب شده است و پارچ آن دستگاه سنجشی نظر شما است. روح شما در این ظرف سنجشی متکیف به یک کیفی می‌شود و وقتی کیف نفس شد، غایب از نفس نیست. کیف نفس برای خود نفس حاضر است پس عالم است.

هستید. در حقیقت باید بگوییم «کل» مولد آن است و شما هم در آن سهم دارید. حالا فرق ندارد که موضوع تولید مداد یا یک مفهومی باشد. در اینجا کلاً معنای علم به «کاربردی شدن» معنا شد و واقعیت ابزاری پیدا کرد و نه حقانیت حقیقی.

۳/۸- حقانیت علم به میزان کاربرد آن در جهت الهی البته حقانیتش به میزانی است که لازم است. مثلاً در آن زمان با لیقه و قلم چوبی و قلمدان و قلمتراش نوشته می شد و اصلاً جای این مداد نبود و وقتی هم زمان این مداد آمد اصلاً جای آنها نیست و زمان تاریخی آنها گذشته است. مفاهیم هم همینطور هستند.

۳/۹- تعریف شناخت، مقدمه تعریف فرهنگ اجتماعی ما داریم درباره حد علم صحبت می کنیم تا بعد بتوانیم روی فرهنگ اجتماعی نظر بدهیم. از این جهت آگاهی، ابزار اداره است.

حال آیا نسبت به همه آگاهیها همینطور می توانید بگویید؟ به عبارت دیگر کیف مشیت حضرت حق «جلت عظمته» نسبت به اداره عالم به طرف کمال است، یعنی کتاب حقی است که سرپرست کمال می شود. کلیه علوم همینطور می شوند، چه تکوینی و چه تشریعی و چه اجتماعی و چه اعتباری باشند.

۳/۹/۱- تعریف شناخت مقدمه تعیین عوامل اصلی فرهنگی

بحث شناخت را به عنوان مقدمه وارد شدن در فرهنگ شروع کردیم و شاید یک یا دو جلسه طول بکشد ولی برای تقسیماتی که می خواهیم انجام بدهیم و برای اینکه عوامل اصلی فرهنگ را مشخص کنیم لازم است.

(ج): حتماً همینطور است. من نسبت به فیٹاغورث تولی فرهنگی پیدا می کنم و او ولی فرهنگی من می شود.

(س): و برای شما متناسب با این تولی علم پیدا می شود.

(ج): متناسب با این تولی رنگ اراده او در فعل من پیدا می شود. پس در اینجا علم کشف از واقع نیست بلکه نسبی شد. به نسبت تولی به او، من مجرای اراده او در غیر می شوم، یعنی در افعال و کارهای من اراده او حضور پیدا می کند.

۳/۶- وابسته نبودن علم به ایجاد یک فرد در علوم اجتماعی

(س): خیر علم همیشه به معنی اینکه عالم آنرا ایجاد کرده نمی شود.

(س): بله، علمهای اجتماعی هم که شما کلاً دارید یک ولاتی دارند. یعنی تولیدهای اجتماعی - که بعداً به آن می رسیم - تولید شخص تنها نیست. این خودکار تولید اجتماعی است و این در نسبت اجتماعی به وجود آمده است.

(س): سهم من به میزانی است که اراده من در آن حضور داشته باشد.

۳/۷- تعریف علم به عمل (نظام اراده‌ها) در منطق نظام‌ولایت

(ج): احسنت! این علم کاملاً به عمل تعریف شد. بنابراین من در نسبتی که قرار دارم یا مجرای اراده غیر هستم یا خودم اراده دارم و در نظام‌ولایت به نسبت تولی و ولایت حضور در تولید مفاهیم و بکارگیری و کارآمدی آنها دارم. پس مفاهیم ابزار کار می شوند و این بازار کار هم بستگی به نسبت حضور شما دارد و شما در آن مؤثر

در دستگاه الهی دنیا را برای آخرت می‌خواهید و ابتهاجهای دیگری باید فرض کنید. مثلاً مّی‌گوییم: بهجت ایثار و بهجت از خود گذشتگی و بهجت رسیدگی به دیگری فی سبیل الله است. این هم یک بهجتی است، بهجت مقابله با بدیها، بهجت رواج خوبیها مثلاً طرف از غصه دق می‌کند چرا که برای اسلام مشکلی پیدا شده است و یا مثلاً وقتی ارث خوبی به او رسیده باشد و مال و منال داشته باشند فکر نمی‌کند که دیگر هر جای دنیا می‌توانم زندگی کنم بلکه غصه دارد و فشار به خود می‌آورد که چگونه آن را در راه خدا خرج کند.

۳/۱۰- جهت گیری نظام اراده تعیین کننده جهت علم

پس اساس کیفیت یافتن، نسبیت در نظام ولایت شد که طبیعتاً در نظام ولایت کفر چون جهتگری اش کفر است نسبیت الحادی و در دستگاه الهی نسبیت الهی پیدا می‌کند. به عبارت دیگر تولی و ولایتشان و حضور اراده‌ها در نسبت تولید ابزارهای مفهومی هم فرق پیدا می‌کند. مثلاً کفار در کلیه کارهایی که از نظر تفکری، سنجشی و تفاهم انجام می‌دهند محور اراده‌شان شدت در ابتهاج از عالم دنیا است. چیزهایی را که هوای آنها نمی‌پسندند کمتر می‌شود، یعنی حداکثر تمتع از دنیا و حداکثر رساندن دائمی تمتع از دنیا و اخلاق و چیزهای دیگر بعد از این تعریف می‌شود.

«وَآخِرُ دَعْوِينَا أَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

عنوان: طرح و مقایسه سه نظریه در تعریف علم

که بین سنجش و تفاهم بیان شد، آیا این احتمال صحیح است که ما بگوییم تقسیمات فرهنگ هم تقسیمات همین سه تا است، یعنی برای سنجش سه عامل درونی و برای پذیرش و تفاهم هم سه عامل درونی ذکر کنیم و بگوئیم مقومات اولیه فرهنگ «سنجش، پذیرش و تفاهم» است و مقومات سطح بعدی آن تقسیماتی است که هر یک از اینها پیدا می‌کند. مثلاً گمانه، گزینش و تناسب را برای سنجش و همدلی، همفکری و همکاری برای پذیرش بگوئیم. به هر حال بحث اصلی این است که ما کم کم بعد از تعریف فرهنگ به تقسیمات درونی فرهنگ پردازیم که بر اساس این تعریف باشند.

مسئله دوم این است که این تقسیماتی که ذکر می‌کنیم کجای جدول تعریف قرار می‌گیرند؟ اگر بجای ستون عناوین قرار می‌گیرند طبیعتاً باید تقسیمات تناسبی داشته باشند با اصطلاحات عامی که در نسبیت عام برای ستون عناوین ذکر کردیم که قبلًا گفتیم در ستون عناوین اصطلاحات آن از ضرب خود توسعه، ساختار و کارائی در هم بدست می‌آید. لذا این ارتباط و تناسب را لازم است برقرار کنیم.

مطلوب سوم مطلبی است که قبلًا تا حدودی پیرامون آن بحث شد ولی به نظر می‌رسد که در این مقطع روشنتر شود و آن اینکه ما الان داریم به این سمت می‌رویم که تقسیمات درونی برای خود فرهنگ موضوعات معنایش این است که ما یک بخشی از موضوعات جامعه (اجتماعی) را عنوان موضوعات فرهنگی بپذیریم و بعد در کنارش هم موضوعات سیاسی و اقتصادی را شکل دهیم که این از یک بابت لازم و درست است ولی از بابت دیگر چون ما تلقی بُعد بودن نسبت به فرهنگ داریم و می‌خواهیم این را عنوان بعد محفوظ بداریم

مقدمه: خلاصه بحث قبل و طرح سوالات

حجۃ‌الاسلام پیروزمند: بحثی را که در خدمت شما داشتیم پیرامون قاعده تعیین نظام شاخصه بود که حضرت‌عالی در نظام شاخصه قاعده‌ای فرمودید به اینکه ما بوسیله اختلاف سطح بین موضوع مشمول و موضوع شامل و اضافه کردن اینها به هم‌دیگر، شاخصه معین می‌کنیم.

برای اینکه کارآیی این قاعده مشخص و ملموس‌تر بشود بنا شد با نمونه جلو برویم و لذا قرار شد آن نمونه قبلی را که در مدل فرهنگی داشتیم، کامل کنیم و بعد ببینیم آیا این قاعده در آن جاری می‌شود یا نه؟ لذا به دنبال این مطلب برویم که جدول وصفی فرهنگ را کامل کنیم و به یک معنا اصطلاحات موضوعات ستون شاخصه آنرا بر اساس جدول جامعه بدست آوردیم. برای تعیین اصطلاحات ستون عناوین آن قبلًا یک مقداری گفتگو شده بود و برای مشخص‌تر شدن تقسیمات درونی فرهنگ حضرت‌عالی فرمودید که یک بازگشت به تعریف از فرهنگ داشته باشیم و جمع‌بندی مطالب به این صورت شد که سنجش شرط پذیرش و پذیرش شرط تفاهم است. اینها مفاهیم اصلی هستند که در تعریف دخالت دارند، لذا اول شروع به معنا کردن سنجش کردیم که شما ابتدا در رابطه با شناخت در فرد توضیحاتی فرمودید که باید شناخت اجتماعی معنا شود تا مبدأی برای تعریف فرهنگ شود و بعد همین هم مبدأ تقسیمات فرهنگ می‌شود.

لذا اولین بحثی که باید دنبال شود همین بحث است که بر اساس تعریفی که از شناخت ارائه کردیم و (احیاناً تکمیل می‌فرمایید)، چه تقسیماتی را می‌خواهیم برای فرهنگ انجام بدهیم و اصولاً با توجه به رابطه‌ای

بپریم تنها جوانب یک احتمال را در بکارگیری ملاحظه می‌کنیم. بنابراین اگر اینگونه است باید فعلاً مقید به همین آزمایش باشیم، یعنی بگوئیم حالا فرهنگ موضوعات چیست؟ آیا برای این می‌توانیم جدول تنظیم کنیم؟ موضوع فرهنگ عملاً درون یکی از خانه‌های جدول جامعه قرار دارد و (اگر آنرا ۲۷ تا فرض کنیم) ما داخل آن می‌رویم و یک جدول تعریف از آن ارایه می‌دهیم.

حالا این جدول تعریف بدست آمده مقابل جدول تعریف قبلی قرار گرفته است، مثلاً یک جدول تعریف شاخصه هم آخر کار بدست می‌آید در عین حالیکه هر یک از جدولها (جدول عنوانی و جدول شاخصه) در مرتبه خودشان دارا هستند.

۱/۱ - جدول فرهنگ یک سوم جدول جامعه

(س): فرهنگ یکی از ۲۷ تا است یا یکی از سه تا؟

(ج): اگر مفروض اینچنین باشد که سیاست، فرهنگ و اقتصاد از ابعاد جامعه هستند، آنوقت باید زیربخش آن ۹ تا باشد یعنی ۹ تا درونی باید داشته باشد.

(س): یعنی در عرض فرهنگ، سیاست و اقتصاد، ۲۴ تای دیگر نمی‌تواند بیاید.

(ج): یعنی ۱۸ تا می‌گوید؟

(س): نه، ۲۷ تا.

(ج): اگر ۲۷ تا باشد، سه تا ۹ تا می‌شود.

(س): که زیر مجموعه‌اش می‌آید؟

(ج): بله. اگر سه تا ۹ تا بگیریم؟

(س): لذا جدول فرهنگ یکی از ۲۷ نمی‌شود.

(ج): یکی از سه ۹ تایی را شامل می‌شود. برای آزمون اولیه به نظر می‌رسد که اختلاف سطح ایجاد می‌شود و هرچند اختلاف سطح آن از ۲۷ تا نباشد بلکه ۹ تا در ۲۷ باشد که بعد باید دقت کرد که آیا لازم است پایین بپریم و به یکی از ۲۷ برسیم؟ یعنی در حقیقت هر

نتیجه‌اش این می‌شود ما تقسیمات و موضوعاتی را که برای فرهنگ ذکر می‌کنیم همان موضوعاتی باشد که در سیاست و اقتصاد هم هستند، یعنی مجموعه موضوعات جامعه در هر سه می‌آیند متهی با سه توازن و سه نگرش و بینش. به این ترتیب نهايتها ما باید چکار کنیم؟ آیا باید بگوئیم هر دو در دو موضع لازم است؟ یا باید بگوئیم بعده است یعنی باید بگوئیم در نظام شاخصه بخشی است؟ به هر حال چگونه باید جعبه‌بندی کنیم؟ با توجه به این سوالی که مطرح کردیم، به نظر می‌آید برای تنظیم مدل هم باید موضوعاتی که حالت وصفی یا بعدی دارند و هم موضوعاتی که حالت بخشی دارند مشخص گردند.

× اصل بحث

۱ - چگونگی تنظیم جدول فرهنگ موضوعات

حجة‌الاسلام والمسلمین حسینی: غیر آن سؤال: سؤال عمیقتری نسبت به خود نظام شاخصه است.

(س): که اصلاً این موضوعات ما دو مقوله و دو شکل دارند و ممکن است همین دو شکل بودنش در تنظیم جدول تعریف و جدول شاخصه آن هم مؤثر واقع شود که بگوئیم نمی‌توانیم این را با یک قاعده‌ای عمل کنیم، یعنی موضوعاتی که مابه‌ازاء عینی دارند و به یک معنا مستقل و یا جزء هستند متفاوت هستند با موضوعاتی که وصف و بعد هستند آیا باید، یک قاعده نظام تعریف و نظام شاخصه معین کنیم یا خیر؟

(ج): در این مورد دو بحث مطرح است، یکی درباره اینکه آیا روش بدست آوردن شاخصه اینگونه است که موضوعاتی که برابر آن هستند، کل موضوعات جامعه باشند و بعد ساختارها یعنی نظمات و علیتها و خصوصیت‌هایی که دارای تعیین خارجی هستند نسبت به امور جامعه سه دسته باشند، یعنی سه بار کل امور جامعه برای فعلها موضوعاً موضوع قرار بگیرند؟ و در این صورت آیا مثلاً وقتی فرهنگ برای سیاست می‌آید، ساختار خاصی که برای سیاست دارد کجا هست و چه چیزی هست و چه وضعی را می‌آورد؟ به این بحث باید در مرتبه بعد پرداخته بشود و فعلاً چون تمثیلی می‌خواهیم شاخصه را برای یک آزمون و آزمایش پیش

خارجی باشد و حتی علم اصولی که تحصیل آن از مقدمات عقلیه است باید کیف نفس شود. معلوم تا کیف نفس نشود بر آن علم اطلاق نمی‌شود زیرا دوئیت بین آن و بین نفس است. هر گاه این دوئیت برداشته شد و کیف نفس شد علم می‌شود. سپس علم حضور معلوم عندالنفس و برابر کیفیت نفس است. کیف نفس ممکن نیست که غایب از خود نفس شود. نفس به خودش اشراف دارد. پس علم حالت خود نفس و وصف خود نفس است. البته نوع نفس و نوع حالش ممکن است از قبیل انواع حالاتی که برای اخلاق مطرح است، نباشد و یا نوع آن مثل نوع ترس نباشد ولی یک وصفی برای نفس است. آقایان حقانیتش را هم اینگونه بیان می‌کنند. آن معلوم با یک ماهیت و دو مصدق است. یک فردش خود نفس است که عالم شده و یک فرد دیگرش در خارج است. منظور از خارج یا در فضای مفهومی نظری و یا عینی خارجی می‌باشد. هر حکمی که برای آن ماهیت شود به هر دو مصدق صادق است. ولو وعاء و فضای تحقیق‌شان دو فضا باشد ولی صحیح است بگوئیم علم به احد افراد این نوع، علم به خصوصیت نوعیه است که در خارج است. چون آن مصدقش کیف نفس شده است پس علم به خصوصیت نوعیه است و می‌تواند نسبت به خصوصیت نوعیه تکذیب و تصدیق داشته باشد که خارجا هم فرد از آن نوع است و احکام آن نوع بر آن صادق است. این فرض مربوط به متألهین است.

۲/۲ - نظریه دوم (انعکاس شرطی خارج)

فرض دوم این است که علم برابر رفلکس شرطی و یک بازتاب است. یعنی یک شرایط خارجی و یک قدرت بازتاب از انسان نسبت به خارج داریم. علم برابر با این قدرت بازتاب است. در صورتیکه علم را به این خارج تحریکی نسبت به انسان می‌شود و انسان هم یک عکس العمل نسبت به آن شرایط دارد که این عکس العمل لزوماً علم به خارج نیست بلکه عکس العمل این موجود نسبت به خارج است. پس شناختی از خارج واقع نمی‌شود بلکه از خارج اثری بر انسان وارد می‌شود. لذا اصلاً تعریف معرفت این نیست که آدم چیزی را بشناسد بلکه نسبت به خارج بازتاب و عکس العمل دارد و این

چه خردتر شود، منشأ روش شدن و دقیق‌تر شدن می‌شود. مثلاً اگر یک جدول ۲۷ تا کنار آن بگذاریم آنوقت ممکن است یکی از بخش‌های فرهنگ را لازم باشد بالا بیاوریم. الان بخش خود فرهنگ را تنظیم می‌کنیم و باید قاعده‌تا بخش فرهنگ وقتی تا ۹ تا خرد می‌شود. در خود جدول جا داشته باشد. مثلاً در یک فرضی می‌شود یکی از آنها را بالاتر آورد. البته بعد از سه، ۹ داریم که سه تا خانه باید مربوط به وسیله اختلاف پتانسیل آن باشد و بعد یک داریم. حالا چرا یکی از ۲۷ می‌گوئیم؟ برای اینکه در آن جدول شامل و مشمول (قبل) بحث شده است که باید ۷۲۹ یعنی ۲۷×۲۷ کوچکترین شامل و مشمول محسوب شود.

۲/۱ - تعریف اولیه فرهنگ به جهت (اولین مرتبه کیفیت)

حالا در مفهوم فرهنگ، سنجش، پذیرش و تفاهم را مطرح کردیم که طبیعتاً حد اولیه آن جهت بوده است که اولین کیفیت ظرفیت و اولین کیفیت قدرت است. بعد یک مرتبه خود جهت است که دارا بودن کیفیت یعنی جهتداری یک نیرو و طرف داشتن، یعنی اگر کمی آنرا تشریح کنیم، کیفیت می‌شود. مبدأ پیدایش کیفیت را در نظام فاعلیت یا ولایت ملاحظه کردیم و گفتیم حضور اراده در ولایت و تولی یک نسبیتی ایجاد می‌کند، یعنی بر اساس جهتگیری به نسبت آن یک حق حضوری پیدا می‌کند یعنی یک اعطائی به او می‌شود که نسبت بین تولی و ولایت، قدرت حضور کیفیت را می‌دهد و علم به این حضور معنا شد. یعنی علم برابر با نسبت بین تولی و ولایت است. این نسبت اساس پیدایش نسبیت فرد است. نسبیت فرد جمع بین علم و اراده و قدرت تأثیرش می‌شود. اراده اضافه علم نسبیت فرد را در نظام ولایت نتیجه می‌دهد.

۲ - سه نظریه در تعریف علم

۱/۲ - نظریه اول (حضور معلوم عندالنفس)

بنابراین سه فرض در تعریف علم وجود دارد: ۱ - علم برابر با حضور معلوم عندالنفس است. یعنی هر علمی، مقدمات و مبدأش چه روحی و چه ذهنی و چه

کنیم می‌گوئیم: ابزار سخت‌افزار اجتماعی یا ابزار ارتباط انسان‌ها با هم یعنی کلمات، بازتابهای مشروط به یک کیفیتی هستند. علم در این فرض، هیچگونه حقیقتی ندارد و کشفی را از خارج صورت نمی‌دهد بلکه تنها وسیله‌ای است که مانند ابزار پیچیده‌تر می‌شود. یک‌طرفش نیاز انسان و پیچیده‌تر شدن آن و یک‌طرفش هم تأثیر جهان و پیچیده‌تر شدن آن است. رابطه بین انسان و جهان، ابزار سخت‌افزار تحويل می‌دهد. واسطه بین انسانها با هم وقتی که پیچیده‌تر شود، زبان است و لذا مقولات فلسفی مولود زبان هستند و روابط اجتماعی هم باید با ابزار تصریفشان تناسب داشته باشند. اینجا علم یک بازتاب شرطی می‌شود و در شکل زبان بازتاب اجتماعی می‌شود. علم بازتاب شرطی اجتماعی است و نه بازتاب شرطی فردی.

بر اساس این فرض دوم مادی بودن علم به معنای کاشف بودن از حقیقت نیست و اصلاً علم حقیقی و واقعی ندارد و تنها علم کاربردی و نسبی می‌شود. به دیگر سخن خصوصیات این تعریف از علم این است ۱ - نسبی است ۲ - کاربردی است ۳ - هیچگونه کاشفیتی نمی‌تواند داشته باشد ۴ - جهت تکاملی جهت حاکم بر ماده است که بصورت جبری می‌باشد. یعنی معنا ندارد که چیز دیگری را به آن نسبت بدھید. یعنی هر فلسفه‌ای که برای حرکت ذکر کردید، همان است که این را جبرا ایجاد کرده است. ۵ - عالم مجبور به عمل کردن به علم خودش است مثل یک ماشین چه بخواهد و چه نخواهد خصلتها و اوصاف - چه گرایش به طبقه گذشته و چه به طبقه آینده داشته باشد - جز خصلتها ماده چیزی نیست. واپسگرایی و متفرقی بودن و انقلابی بودن هم، معنایی جز خصلتها مادی ندارد و حق و باطلی هم در کار نیست.

۳/۲ - نظریه سوم در تعریف علم (کیفیت کارآمدی اراده)

فرض سوم در تعریف علم فرضی است که مختار ماست. علم نسبت بین ولایت و تولی و کیف اراده است، یعنی کیف کارآمدی اراده می‌باشد، عالم حضور در معلوم پیدا می‌کند به نسبتی که ولایت دارد و البته خود حضور عالم بالاتر (ولی والاتر) مرا می‌پذیرد، یعنی

عکس العمل مناسب با سطح پیچیدگی اجتماعی در تغییر خارج مؤثر است. یعنی عکس العمل انسان نسبت به سرما، هزار سال قبل با حالا مختلف است. آن موقع با هیزم آتش روشن می‌کردند حالا از بخاری استفاده می‌شود. بنابراین علم بازتاب شرطی است و این بازتاب وقتی که پیچیده می‌شود، شکل اجتماعی پیدا می‌کند و متناسب با مرحله رشد ابزار وسیله‌های دیگری را تسخیر می‌کند. این بازتاب شرطی، بازتابی است که می‌تواند بدليل مشروط شدنش، شکل اجتماعی پیدا کند. لذا این بازتاب اگر شرطی نمی‌شد علم تولید نمی‌شد. یعنی حیوانات دیگر هم بازتاب دارند اما بازتاب شرطی اجتماعی ندارند. انسان بازتاب شرطی اجتماعی پیدا می‌کند زیرا اولین ابزارش زبان است. دست برای تولید و تصرف در ابزار است و زبان برای انتقال بازتاب شرطی به انسان دیگر ابزار است.

۳/۲ - مقایسه نظریه اول و دوم

در اینجا زبان بر فهم تقدم پیدا می‌کند و مقوله‌ها و سخنان (سخنان فلسفی و...) مختلفی در جامعه مثل ابزار درست می‌شود. در اینجا رابطه بین عکس العمل انسانها با هم نسبت به عینیت و جهان مطرح است. پس اولاً علم مولود اجتماعی است و مربوط به حضور عنده‌نفس نیست. انسان قدرت بازتاب داشتن شرطی اجتماعی را دارد و علم را بعنوان یک مولود اجتماعی بوجود می‌آورد. بازتابهای انسان از بازتابهای حیوانات و عکس العمل آنها پیچیده‌تر می‌شود زیرا اجتماعی است. البته اینکه چرا جامعه، بوجود آمده است! بحث دیگری است که انسان بنابراین قول ابزارساز است و می‌تواند غیر از دستش چیزهای دیگر را وسیله کند. یک ابزار هم زبان دارد که ابزار مفهوم‌سازی می‌شود و قالبهایی را درست می‌کند! قالبهایی شرطی که این قالبهای شرطی می‌توانند یک کارخانه و یک فضایی را درست کنند که معناها در آنجا مثل کارخانه‌های عینی به جریان بیفتند. بنابراین اول فلسفه درست نمی‌شود تا بعد این مفهوم وسیله پیدا کند و وارد جامعه شود بلکه زیانها بهم برخورد می‌کنند و مفهوم جدیدتر تحويل می‌دهند. مبداء تحریکات، جهان خارج و نوع نیازهای انسان است. رفع نیازهای او ابزار تصرف در جهان و ابزار ارتباط انسانها با هم می‌باشند. به دیگر سخن وقتی بخواهیم آن را معنا

تولی‌ها بهم دیگر برخورد و نسبت پیدا می‌کنند. بله به رابطه‌ای که این فرد به مولا دارد، توانمندی می‌گوئیم اما تنها تصرف در جایی دارد که هیچ کس جز خود او نیست البته این به این معنا نیست که او در نظام فقط فاعل تبعی است بلکه در جایی که دیگران هم می‌خواهند متصرف باشند، برخورد هست و رابطه‌اش به مولا، به او امکان برخورد به مجموعه ولات تصرفی (در موضوع تصرف) را می‌دهد. بخش مهم و اصلی فضای تصرف، تصرف در هماهنگ‌سازی اراده‌ها است. بخش بعدی و طبقه دوم، تصرف در اشیاء است. بنابراین اولین میدان تصرف هماهنگ‌سازی اراده‌ها است هم در دعوت کردن شان الی اللّه تبارک و تعالی و هم در بکارگیری‌شان در مجرای مشیت الهی. به دیگر سخن هم می‌خواهد جهت‌هایشان را تغییر بدهد و هماهنگ کند و هم می‌خواهد تصرفاتشان را هماهنگ کند. متصرف‌فیه جهت‌گیری اراده‌ها و تصرفات اراده‌هاست. در این برخورد چه نسبتی می‌تواند پیدا کند و به چه نسبت غالب و به چه نسبت مغلوب است. نسبت بین این جهت‌گیری تولی و ولایت با بقیه جهت‌گیریها یعنی تولی‌ها و ولایتها، نسبت این فرد و قدرت تأثیرش را معین می‌کند. آنایی را که به نسبت توانسته جهت‌هایشان را هماهنگ با خود کند، جهت‌گیری آنها را ولایت کرده است و به نسبتی که تصرفاتشان را توانسته هماهنگ کند تأثیر آنها را پذیرفته، باز کار ولایت و تولی‌شان شکل پیدا می‌کند. یعنی در فضای نظام ولایت که طبیعتاً جریان تکامل نظام ولایت تابع مشیت بالغه حضرت حق و محورش مشیت بالغه حضرت حق است به ایشان متنکیف به کیف تصرف می‌شود. مورد تصرف شدن و کیفیت پیدا کردن اراده‌اش و تصرف کردن و حاضر شدن در معلوم علم شد و متناسب با این نسبت بین ولایت و تولی که قدرت عملکرد او پیدا می‌شود و خلافتش شکل می‌گیرد.

بنابر فرض سوم، علم برابر با نسبت بین ولایت و تولی در نظام ولایت است. این که در نظام ولایت می‌گوئیم بدین معناست که نسبت و کارآمدی فرد در دستگاه نظام ولایت معین می‌شود، یعنی کیفیت فرد برابر با منزلتش در نظام خلافت یا نظام ولایت است. یعنی

حضور مولا را در خودش می‌پذیرد و به کیفیت مشیت و اراده مولا به نسبت در می‌آید. به نسبتی که اراده مولا در او حضور پیدا کرده، نسبت به مادون عالم می‌شود. به دیگر سخن عالم برای جریان اراده مولا در مادن وسیله است و به نسبتی که تکلیف شده به اراده مولا عالم است و می‌تواند در مادون تصرف کند و اراده خودش در آن نسبت دخیل کند. عالم حاضر در معلوم است و معلوم کیف اراده او را دارد، یعنی خودش معلوم است و کیف اراده مولا شده است و حضور در مادون پیدا می‌کند. این نسبت بین تولی و ولایت در حقیقت نسبت بین علم و اراده می‌شود، یعنی جمع اراده و علم اصل نسبتی فرد در نظام ولایت است. شخص به نسبتی که اراده و تولی پیدا کرده، اراده‌اش رنگ اراده مولا را پیدا کرده و معلوم مولا گردیده و علم او مجرای علم مولا شده است. البته این معلوم بودن اینگونه نیست که مشیت اولیه مولا شکل می‌گیرد و سپس به مشیت ثانوی مولا است که این نسبت به آن متنکیف شده و آن را پذیرفته و به نسبت پذیرش، عالم، متنکیف و مجرماً شده است، بلکه پذیرش اصل است و اراده‌اش تولی پیدا کرد، یعنی پذیرفت و به نسبت پذیرش عالم و مجرماً شد. یعنی اراده مولا کیف اراده این شد و به نسبت پذیرش اراده‌اش متنکیف به اراده مولا شد. ما به تکیف اراده‌اش علم می‌گوئیم. علم به چه چیزی؟ علم به خواست مولا. به نسبت پذیرش اراده‌اش متنکیف شده است و اگر نپذیرد متنکیف نمی‌شود. حال به نسبت پذیرش - که متناسب با این اراده متنکیف به کیف اراده مولا شده - عالم می‌شود و به نسبتی که خودش اراده در تصرف می‌کند مجرماً برای اراده مولا در عینیت می‌گردد. لذا به نسبتی که اراده‌اش در پذیرش و در تصرف حاضر داشته صحیح است که بگوئیم در مادون حاضر است. پس علم حضور عند المعلوم شد، نهایت حضوری که در نسبت معلوم می‌شود. حالاً نسبت یعنی منسوب شدن به جایگاه در نظام ولایت و کارآمدی و علم و اراده فرد را نتیجه می‌دهد. توانایی و فرماندهی فرد در نظام ولایت به میزانی است که در نظام نسبت است. در نظام نسبت چگونه واقع می‌شود؟ این که تنها تولی ندارد و هزاران انسان دیگر به مولا تولی دارند. علاوه بر این، نوع تولی‌ها هم مختلف است، تولی کفار که تولی حیوانی است و در مقابل آن تولی ملکوتی مطرح است، در نظام،

کیفیت فرد مناسب با آن منزلت است.

یعنی در فرد جریان پیدا می‌کند و به نسبت تصرفش هم موضوع تصرفات ائمه طاهرين است. ثانیا: موضوع تصرف ائمه(ع) جمیع عالم اکوان هست یعنی همه کونها و همه عوالم را در بر می‌گیرد. ثالثا: در جریان کل تاریخ هست، یعنی با افعالی که انجام می‌دادند و تصرفاتی که می‌کردند حتی به مظلومی علی (ع) تاریخ را هماهنگ می‌فرمودند. بنابراین صحبت هماهنگ کردن جزئی در همان مقطع و همان مرحله نازل نبود، البته در همان مراتب هم کسانی به ایشان تولی پیدا می‌کردند و تهذیب و خلافت پیدا می‌کردند. جناب اباذر و غیر ایشان مشی شان مشی حضرت می‌شد. یعنی مشیت خودشان را به نسبت تابع مشیت حضرت قرار می‌دادند.

۴ - پرسش و پاسخ

بطور خلاصه تعریف علم این شد که حضور نسبت بین تولی و ولایت این است که نسیبت فرد در نظام ولایت متکیف شدن اراده در خلافت و تصرف کردن در هماهنگ‌سازی عالم تحت اراده مولا می‌شود و نیز عنده‌المعلوم حضور پیدا می‌کند. از شاخصه‌هایش این است که در معلوم حضور پیدا می‌کند نه اینکه معلوم در نزد او حاضر شود. متصرف در معلوم است و چون متصرف است مشیت او در معلوم حضور دارد. طبیعی است وقتی که کسی در چیزی حضور داشته باشد. خود اراده‌اش حضور دارد و شیء کیف اراده شخص را پیدا می‌کند نه اینکه شخص کیف اراده شیء را پیدا کند در هر جا که ولایت داشته باشد به همان نسبت حضور در متکیف شدن آنرا دارد و هر جا هم تولی داشته باشد نسبت به مولی متکیف می‌شود. حالا می‌خواهد مولاًیش مولاًی نار یا اولیای نور باشد.

(س): که این هم علم است.

(ج): به این علم تبعی می‌گوئیم، یعنی به تبع از تصرف و مشیت و اراده غیر پیدا شده است.

(س): که این دسته به ایجاد این نیست.

(ج): به ایجاد او و به مجرای شدن این است. چون مجرای اراده می‌شود و اراده او در اراده این حضور دارد، اراده‌اش متکیف است. یعنی در نسبت به مادون چون

حال آیا در این کیفیتش خودش هم دخالت دارد؟ حتماً دخالت دارد. یعنی مناسب با نحوه تولیش و امدادی که مناسب با آن نحوه می‌شود (مناسب با مرحله تاریخ) فرد در برخورد و تصرفاتش متکیف می‌شود و نسبیتش را معین می‌کند و قدرت منزلت خلافیتش مشخص می‌شود. منزلت خلافیتش یعنی کیف اراده‌اش.

۴/۲ - مقایسه نظریه سوم و دوم

در اینجا ما علم را کیف اراده گرفتیم ولی نه از قبیل اینکه خود عالم در تحصیل علمش کاری کند، بلکه گفتیم به نسبت تولی، ولایت برای حضور عنده‌المعلوم در نظام خلافت می‌شود. بنابراین علم، کیف نفس یا علم حصولی یا حضوری جدای از ولایت نشد و یا علم به یک وجود ذهنی در نزد عالم تعریف نشد بلکه علم به قدرت تصرف و نفوذ و حضورش عنده‌المعلوم تعریف شد و منزلتش بدون حضور اصلاً معنا ندارد.

۳ - حاکمیت علم معصوم در کل تاریخ

حالا دو تا اشکال دیگر را عرض می‌کنم تا بحث علم تمام شود و در جلسه آینده به لوازم آن پردازیم. هرچند در دایره مباحث ما بحث کردن از موالی بالاتر درست نیست ولی اگر بخواهیم تعریفی ارایه دهیم یا گمان خود را ترسیم کنیم، اشکالی ندارد. بنابراین سؤال این است که علم علی بن‌ابیطالب(ع) چرا در اجتماع حضور پیدا نکرد با اینکه علم حضرتش حضور تاریخی دارد. ایشان اولاً: عالم است به معنای اینکه به نسبت تولیش مشیت مولا در ایشان حضور دارد و بلکه محال مشیت الله است و مشیت او درباره تمام تاریخ است. ثانیا: حضور تصرفی ایشان حضور تصرفی تاریخی و مراتب تصرفش مراتب تصرف تاریخ است. متنها نه فقط تاریخ بشر، بلکه تاریخ ماورای عالم دنیا و بعد این عالم دنیا موضوع تصرفشان هست، ثالثا: علم ایشان از علومی که مربوط به تصرفات در عالم دنیا هست، بالاتر است، یعنی متصرف در عالم کائنات هستند. جبرائل و همه ملائک و جن خدمتگزار ایشان هستند. بر اساس تعریف مختار، اولاً: اراده و مشیت عالم در فرد حاضر است

حضور اراده و کیف اراده است یک ابهام دیگری دارد که عرض می‌کنم ولی نسبت بین ولايت و تولی...

(ج): اراده چه کیفیتی پیدا می‌کند. اگر وارونه به آن نگاه کنیم و بگوئیم: علم کیف اراده شبیه کیف نفس است، می‌گوئید: اراده چه کیفیتی پیدا می‌کند؟ می‌گوئیم: اراده منسوب به چه نسبتی و چه منزلت و خلافتی است؟ کیف منزلتش را دارد. می‌گویند: چگونه کیف منزلتش را پیدا می‌کند؟ می‌گوئیم: به نسبت جهتگیریش دخالت دارد. شاء این و شاء مولا در انعام به او دخالت دارد.

(س): این قدرت برای تصرف است.

(ج): او کیف منزلتش را می‌دهد.

(س): والبته برخوردش با بقیه هم مطرح است.

(ج): اصلاً شکل‌گیری منزلت بدون برخورد با بقیه نمی‌شود.

(س): یعنی مجموعه است و فقط این با مولایش نیست.

(ج): او به هر اندازه با مولایش رابطه داشته باشد، در مجموعه می‌تواند از قبل آمدن بطرف اشیاء منزلت پیدا کند. اگر مثلاً به میزانی که آقای پیروزمند تولی به خدای متعال و ائمه معصومین(ع) داشته باشد در سرشناسی حضور و درجه پیدا می‌کند و به نسبت درجه‌اش قدر تصرفاتش در درگیری با کفار و هماهنگ‌سازی مسلمین شکل می‌گیرد. بله دیگران هم هستند ولی دیگران در تصرف شما چقدر قدرت دارند. منزلت شما در مجموعه در نسبت بین تولی و ولايت شکل می‌گیرد.

«و آخر دعوينا ان الحمد لله رب العالمين»

متکیف می‌شود حاضر است. طبیعی است که این علم به فاعل تصرفی منحصر می‌شود زیرا فاعل تبعی تقاضای قبل از طلب ندارد لذا حضور اراده در مادون ندارد.

(س): ما وقتی که نسبت بین تولی و ولايت می‌گوئیم باید روشن کنیم که ولايت چه کسی و تولی چه کسی و این چند فرض دارد. یک وقتی است که می‌گویند: نسبت بین ولايت مولا و تولی این که این نسبت ولايت مولا و تولی این همان کیف اراده مولا را تعریف می‌کند. اگر بگوئیم ولايت این و تولی مادون...

(ج): خیر، دو نوع علم داریم که جامع آنها یک فرد است، مجرای اراده شدن و اراده‌اش را جامع کردن در اشیاء...

(س): این معنایش این است که نسبت بین ولايت و تولی نیست یعنی من یک تولی دارم.

(ج): که پذیرش دارم.

(س): یعنی یک کیفیت حاصل تولی من است و یک کیفیت حاصل ولايت من است.

(ج): تولی شما جدا نمی‌شود که کنا برود و حالا یک اراده جدید داشته باشید. اراده اولی که کردید و جهتی که گرفتید بازتابش فرم‌گیری و پذیرش شما است.

(س): بر اساس همان تصرف است.

(ج): حالا به هر نسبتی که بین اراده شما و اراده مولا وجود دارد. اراده جهتگیری شما و اراده سرپرستی او تطابق یک به یک شد. تصرفات معصومین(ع) کلا الهی است یعنی هم تابع هستند و هم صادر صد مجرما هستند. غیر از معصوم(ع) می‌شود یکی $\frac{1}{80}$ و دیگری $\frac{1}{1}$ باشد. چه نسبتی بین جهتگیری شما و سرپرستی مولا است؟ همان است که کیف قدرت تصرف و منزلت شما را نشان می‌دهد. یعنی متقوماً اراده مولا و اراده شما در شیء حاضر است.

(س): بنابراین در تعریف لزومی ندارد که بگوئیم نسبت ولايت و تولی بلکه می‌گوئیم: علم یا محصول ولايت و یا محصول تولی است. اینکه علم حاصل